УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

СЪБОРНО СЛОВО

1932–1934

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ

КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

СЪБОРНО СЛОВО
1932–1934

ИЗДАТЕЛСТВО БЯЛО БРАТСТВО
София 2008

Настоящето издание включва беседи, публикувани в сборниците:

ЦЕННОТО ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ
беседи, държани на Седемте рилски езера, 1932

БЪДЕЩОТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО
съборни беседи, София, Изгрев, 1933

ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА
беседи, държани на Витоша, Яворови присои, 1934

ЧАСЪТ НА ЛЮБОВТА
съборни беседи, София, Изгрев, 1934

© Издателство Бяло Братство, 2008

ISBN 978-954-744-093-7

Съдържание

Седемте рилски езера, 1932

Слабото и силното, 19.07. 9
Най-малкото добро, 20.07. 14
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 23, 24, 26. 07. . 31
Подражатели на Бога, 27.07 34
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 28.07 45
Добре дошъл, 29.07. 46
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 30.07 52
Двата пътя, 31.07. 53
Опорни точки на живота, 01.08. 55
Завършени и незавършени процеси, 02.08. 57
Най-мъчният изпит, 03.08. 59
С притчи, 04.08. 69
Ще и не ще, 06.08. 84
Новите възгледи, 07.08. 101
Книжници и фарисеи, 08.08. 113
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 09.08 119
Което остарява, 10.08. 120
Общото благо, 11.08. 133
Трите свята, 12.08. 148
Път на зазоряване, 13.08. 166
Оставете децата, 14.08. 176
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 15.08 189
Ще се приложи, 16.08. 190
Ценни мисли из книгата на Великия живот, 17.08 207
Делата Божии, 19.08. 210
Открити, 20.08. 213
На живите, 21.08 220
Слизане и възлизане, 23.08. 228
Иде час, 24.08. 233

София, Изгрев, 1933

Бъдещото верую на човечеството, 01.09..... 261
Един удар, 02.09. 287
Великата формула, 03.09..... 305
Едно звено, 03.09..... 318

Витоша, Яворови присои, 1934

Великото в живота, 05.08, ... 337
Граници на живота, 08.08. 345
Противоречия и възможности, 12.08. 353
Живот, знание и свобода, 15.08..... 365

София, Изгрев, 1934

Часът на Любовта, 19.08..... 372
И помаза, 19.08..... 385
Великото и малкото, 20.08. 403
Дигни одъра си! 21.08..... 416

Речник на остарели и чужди думи 429
Обяснителни бележки 430

БЕСЕДИ

държани на Седемте рилски езера

1932

19 юли – 24 август

СЛАБОТО И СИЛНОТО

Човек трябва да знае две неща в живота си, а именно кое е слабо и кое е силно, а също и кое е Добро и кое е зло. Кои са признаците на слабото и кои – на силното? Всяко нещо, което в началото е слабо, в края става силно. Всяко нещо, което в началото е силно, в края става слабо. Тъй щото един от важните въпроси в живота е да се разберат правилно отношенията на слабото и силното.

Сега да се отговори на втория въпрос: кое е Добро и кое е зло? Всяко нещо, което в началото на своето проявление ограничава, лишава човека от свобода, а в края му дава свобода, е Добро. И наистина, когато човек намисли да направи някакво добро, той не е свободен; щом направи доброто, той вече става свободен. В първо време човек не е свободен, ограничава се, защото постоянно дава. Обаче законът за злото е точно обратен: всяко нещо, което в началото на своето проявление дава на човека свобода, а в края му отнема свободата, е зло. Забелязано е, че в първо време, когато човек намисли да извърши някакво зло, той е свободен; щом извърши злото, той изгубва свободата си. Защо е така? – Защото при злото първоначално човек взема, придобива. В края обаче започва да губи, а с това заедно губи и свободата си. Тъй щото всяко нещо, в което човек губи свободата си, е зло; всяко нещо, в което човек придобива свободата си, е Добро. Знае ли човек тия признаци на Доброто и на злото, той ще може лесно да ги различава и в своя живот.

Казвам: човек може да наблюдава тия положения в живота си и да се убеди, че те са прави. Като наблюдава и съпоставя тия неща, той ще се добере до правилни разбирания, до една положителна вяра. Без правилни разбирания, без положителна вяра, животът на човека представлява канализация, на която главната тръба е запушена. Какъв смисъл има такава канализация, тръбата на която, повече или помалко, е запушена и водата не може да тече през нея? Всяка тръба на канализацията трябва да бъде абсолютно свободна

от всякакви утайки, за да може водата безпрепятствено да тече. Ако тръбите Ѝ не са чисти, те непременно трябва да се изчистят. В това отношение човешкият ум представлява една от тръбите на Божествената канализация, вследствие на което той трябва да бъде абсолютно чист, без никакви подпушвания, без никаква кал, без никакви заблуждения. Всяко странично желание, всяка нечиста мисъл, всяка крива постъпка са кал, която запушва ума и сърцето на човека. Те са кал, която същевременно ограничава всички благородни пориви на човешката воля. Следователно първо човек трябва да се освободи от калта, от утайките, които са запушили тръбите на Божествената канализация в самия него. Има само един начин, по който той може да се освободи от тази кал, а именно: той трябва да познае Бога! В какво се състои познаването на Бога? Да познаеш Бога, значи да почувстваш Неговата Любов. Щом почувстваш Божията Любов, едновременно с това и животът ще потече в тебе. Щом животът потече, и пътя ще намериш. Щом намериш пътя, ще се добереш до Истината. И най-после, придобиеш ли Истината, ще влезеш в истинския живот. Ако човек не забелязва този последователен процес в себе си, той не може да дойде до познаването на Бога. И тъй, да познаем Бога, подразбира възприемане на Неговата Любов. Възприемането на Божията Любов подразбира прииждане на живот. Животът пък подразбира растене. Растенето означава път. Където има път, там има движение.

Сега, като се говори за Доброто, явява се въпросът за светлината. В такъв случай питам: какъв е смисълът на светлината, както и на самото Слънце? Ако се греете на светлината, без да я възприемате в себе си, тя нищо няма да ви ползва. Обаче ако при всеки изгрев на Слънцето вие мислите за Бога, искате да Го намерите, да Го познаете повече, отколкото до вчера сте Го познавали, този изгрев вече придобива смисъл за вас. Излезете ли на изгрев Слънце, съзнавайте дълбоко в себе си, че днес ще познаете Бога малко повече, отколкото досега сте Го познавали. Ако при изгряването на Слънцето съзнавате, че възприемате повече от Божията Любов и от Божествения живот, тогава слънчевата светлина ще има за вас лечебно действие. Не мислите ли и не съзнавате ли това нещо така,

изгревът на Слънцето ще представлява за вас чисто механически процес, който в нищо няма да ви ползва. Вие ще се намирате в положението на работник в някое подземие или в положението на човек, който минава през дълга полярна нощ. Този човек има очи, но те не го ползват. Ако човек има уши, които не го ползват, защо му са те? Ако човек има ръце, които не го ползват, защо му са те? Очите на човека са определени за възприемане на светлината; ушите – за възприемане на звуковете; ръцете – за работа. Обаче не е достатъчно само да вижда човек нещата, но той трябва още и да ги разбира. По същия начин той трябва не само да възприема светлината, но още и да я разбира. Зад Светлината е скрит Бог. Без Светлина ние не можем да видим Бога. Да виждаме нещата, това значи да ги разбираме, да ги познаваме. Думата *виделина* означава знание. Думата *светлина* означава проявения Бог.

Значи само проявеният Бог е Светлина. На санскритски език *сат* означава Божественото, разумното, което се е проявило в света. Следователно Бог се проявява в това, което човек знае, което може да направи, в което може да се прояви. Ние вземаме думата *Бог* в съвсем друг смисъл, а не както обикновено се разбира. Бог е същината на нещата.

Казвам: щом знаете това, ще ви станат понятни и думите, които Христос е изказал в стиха: „Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда и всичко останало ще ви се даде.“ Царството Божие представлява цялата Вселена, т.е. всичко, което Бог е създал. Това именно трябва да се търси. С други думи казано: човек трябва да търси Любовта, Мъдростта и Истината, които са носители на живот, знание и свобода. Когато човек изучава Вселената във всички нейни проявления, той ще се освободи и от погрешките на живота.

Питам: на какво се дължат погрешките на хората? Погрешките на хората се дължат на тяхното невежество. Например вашият баща ви изпраща пресен, топъл хляб, направен от чиста пшеница, но вие, като не разбирате цената му, оставяте този хляб настрани и се нахвърляте на твърд, мухлясал хляб и с часове го гризете, докато се нахраните. В това отношение грехът не е нищо друго, освен мухлясалият хляб, който ядете. Щом престанете да грешите, вие намирате

пресния хляб, изпратен от Баща ви, и започвате да го ядете. Доброто представлява пресния, топъл хляб. Тъй щото искате ли да изчистите ума си от всички утайки в него, сложете на първо място в главата си мисълта: мухлясал хляб няма да ядем, развалени храни и плодове няма да ядем, мътна вода няма да пием, лоши думи няма да говорим и да слушаме! Какво трябва да прави човек? Той трябва да насажда чисти и възвишени мисли и чувства в ума и в сърцето си.

Сега ще ви задам следния въпрос: какво е желанието на семето? Всяко семе, преди да е разбрало своята задача, има желание да остане на едно място и там да почива. Такова желание имат и простите хора. И те обичат да седят на едно място, да почиват. Простият човек е мързелив. Мързелът е свойствен не само на простите хора, но и на животните. Животните работят, движат се, но по необходимост. Щом се нахранят, те веднага лягат да спят. Като наблюдавате едно животно, ще видите, че то не мисли за нищо друго, освен за ядене и за спане. То нито работи, нито чете, нито мисли, нито се моли, но от време на време само, когато се намери в голямо затруднение, вика за помощ. И тъй, мързелът е за невежите, учението – за учениците, за трудолюбивите, а работата – за посветените, които разбират нещата и ги прилагат. Невежият се мъчи, ученикът се труди, а добрият, посветеният работи. Щом се мъчиш, невежа си; щом се трудиш, ученик си; щом работиш, добър, посветен си. Мързелив ли си, прост и невежа си; не учиш ли, не се ли трудиш, не си ученик; не работиш ли, не си добър, не си посветен. Някой казва: „Как да излекувам мързела си?“ – Започни да учиш! –„Аз искам да стана добър човек.“ – Щом искаш да станеш добър човек, ти трябва да работиш! В работата човек придобива светлина, знание. Щом има светлина, знание, той е посветен човек.

Питам: каква е съдбата на семето, ако то попадне в ръката на мързеливия, на ученика или на добрия човек? Мързеливият ще извади семето от хамбара, ще го сложи на земята и ще си отиде. Ученикът ще погледне семето, ще сложи отгоре му малко пръст и ще каже: „Да става, каквото ще!“ Добрият, посветеният човек ще види, че семето е изоставено, и ще го

полее да расте. Тъй щото, видите ли, че семето е сложено на земята, без да е посадено, ще знаете, че мързеливият е причина за това. Видите ли, че семето е посадено и изоставено, ще знаете, че ученикът е направил това. Видите ли, че семето е посадено, полято и е започнало да расте, ще знаете, че това е направил добрият, посветеният човек. Въз основа на този закон всяка мисъл минава през три фази, през три състояния: първо тя се изнася от скривалището си, от хамбара, и се оставя върху почвата; после тя се заравя и най-после се полива, дават Ѝ се условия да расте, да се развива, да даде плод. Тези фази се забелязват и в живота на човека. Докато е мързелив, той казва: „Животът няма смисъл, той е пълен с мъчнотии.“ Ученикът взема семето, посажда го в земята и казва: „Повече от това не зная какво да правя.“ Казвам: който е станал ученик, той трябва да намери пътя, да върви напред, да расте. В процеса на растенето човек влиза в съприкосновение със светлината и топлината. Светлината представлява знанието, Мъдростта. Топлината представлява живота, Любовта. Щом почувствате светлината, ще знаете, че Божията Мъдрост и знание са започнали да действат. Щом почувствате топлината, ще знаете, че Божията Любов е започнала да действа. Не мислите ли по този начин, и животът ще изгуби за вас смисъл. Тогава ще търсите знания от хората, но тия знания ще ви доведат до ред заблуждения. В този случай едно трябва да знаете: всички хора са носители на Божественото начало, но само дотолкова, доколкото те го разбират и му дават път да се прояви. Често ще срещате хора, които са запушили своите тръби за Божественото и трябва да правят ред усилия, докато ги отпушат, докато ги изчистят. Не става ли същото и с прозорците на вашите къщи? Те прашасват отвън и отвътре и вие трябва да вземете чиста вода, да ги измиете, за да виждате ясно през тях.

И тъй, отпушете тръбите на Божествената канализация у вас, за да различавате слабото от силното и Доброто от злото.

19 юли, 5 ч.

НАЙ-МАЛКОТО ДОБРО

Сега аз ще говоря малко, само една минута и половина, върху темата „Най-малкото добро“. Кое е най-малкото добро в живота? Най-малкото добро е това, с което човек може в даден момент да си помогне. При каквито условия и да се намира човек, това, с което той може в даден момент да си помогне, е най-малкото добро. Най-малкото добро е в състояние да спаси, да улесни човека в трудните положения на неговия живот. Приближавате се при една голяма врата, искате да я отворите, но не можете. Защо? – Защото ключът на тази врата е или ръждясал, или изкривен, или изгубен. Ако е ръждясал или изкривен, като го сложите в ключалката, вратата не се отваря. Ако ключът е в изправност, щом го сложите в ключалката, вратата веднага се отваря. Следователно с ръждясал или изкривен ключ вратата не се отваря. Само с ръка не се отваря. Със златен гвоздей даже пак не се отваря. Какво трябва да направите? Да намерите нов, чист, прав ключ за тази врата и с него, колкото и малък да е той по отношение на голямата врата, да отключите и да влезете вътре.

И тъй, най-малкото добро е талисман, тайна, която Бог е поверил на човешката душа. Човек може да се стреми да стане цар, да бъде учен, но ако няма най-малкото добро в себе си, той нищо не може да постигне. Големият човек не яде ли? – Яде. Малкият човек не яде ли? – И той яде. Тогава каква е разликата между малкия и големия, между слабия и силния човек? Ако големият, силният човек не яде, той отслабва. Ако малкият, слабият човек не яде, той още повече отслабва. Обаче малкият, слабият, като яде, колкото малък и слаб да е, все придобива сила. Тъй щото това, което човек в даден случай придобива, или това, което му помага, е най-малкото добро. Ако си болен или неразположен духом, това показва, че си изгубил ключа на твоята врата. Казвате: „От какво е направен този ключ?“ Дали ключът е от желязо, от сребро или от злато, това не е важно. Намери ключа и отвори

вратата. Едно време българите си служили с дървени ключове. Важно е човек да има ключ, с който да си отвори. Щом намерите ключа, вие започвате да философствате: „Какво ще правя, като отключа вратата?“ Намериш ли ключа, повече не питай. Отключи вратата, влез в къщата си и там ще намериш малко хляб, с който ще се нахраниш. Щом се нахраниш, ти се спасяваш, продължаваш живота си. Продължиш ли живота си, нищо друго не ти трябва.

Следователно най-малкото добро се състои в това, да знаеш в кой момент да мръднеш езика си и как да го мръднеш. Мръднеш ли езика си навреме, всичките ти работи ще се наредят добре. Не го ли мръднеш навреме, нищо няма да постигнеш. Човек трябва правилно да мърда езика си! Станете ли сутрин, правилно трябва да мръднете езика си. Казвате: „Как става правилното мърдане на езика?“ – Както става правилното отваряне на устата, както става правилното отваряне на вратата. Ключът на една врата може да се постави отвесно, наклонено, нагоре, надолу в ключалката, обаче само един начин има, по който вратата може да се отвори. Ще вземете ключа, ще погледнете накъде и как трябва да се постави, след това ще го наместите внимателно в отверстието на ключалката и ще започнете да го въртите на една или на друга страна. Казвате: „Не зная накъде да врътна ключа.“ Казвам: как можа да заключиш, а сега не знаеш да отключиш? Както си могъл да заключиш, така ще можеш и да отключиш. Когато си заключвал вратата, ти си въртял ключа на една страна. Сега пък ще завъртиш ключа на другата страна, точно обратна на първата.

Същият закон срещаме навсякъде в Природата, изразен с думите: *прави и обратни действия*. Ако в духовния свят човек е завъртял ключа десет пъти, за да заключи една врата, също така и на физическия свят трябва да го завърти десет пъти, но в обратна страна. Какво правят съвременните хора на Земята? Те намерят един ключ, зарадват се, че са го намерили, и веднага отиват да отварят с него. Сложат го в ключалката, завъртят ключа един път, но вратата не се отваря. Те казват: „Не можем да отворим тази врата.“ И след това идват

обезсърчения, отчаяния и т.н. Не, когато сте били в духовния свят, вие сте затворили тази врата десет пъти, следователно по същия начин и тук трябва десет пъти да въртите ключа в обратна посока на първата, за да отворите вратата. Трябва да дойде някой учен човек, да покаже на хората как да отключват вратите си. Той ще им каже: „Колкото пъти сте въртели ключа в една посока, толкова пъти трябва да го въртите и в обратна посока."

Казвате: „Нещастни хора има по света." Кои са нещастни хора? Нещастни са тия, които въртят ключа само в една посока. Например отивате при един ваш съсед и му казвате: „Ти си лош човек!" – завъртите ключа един път. На другия ден пак отивате при него и му казвате: „Ти си лош човек!" – втори път завъртите ключа. Отивате при него десет дена наред и все завъртвате ключа в същата посока, като му казвате, че е лош човек. След известно време отивате при същия съсед за някаква услуга, да му искате нещо, но той не дава нищо. Върти си главата той и не иска да чуе какво му говорите. Сега той не е готов за услуга, нищо не иска да ви даде. Вие, пак по старому, казвате: „ Аз нали зная, лош човек е той, не иска да ми услужи." – Не, така не се говори, така не се отваря вратата. Ти трябва да завъртиш ключа сега в обратна посока, и то толкова пъти, колкото пъти си заключвал. Как ще стане това? Ще отидеш при съседа си и ще кажеш: „Братко, моля те да ме извиниш! Аз сгреших, мислех, че си лош човек, но съм се лъгал. Ти си добър човек." Така ще му говориш десет дена наред, докато той те погледне, усмихне се, отвори хамбара си и ти даде това, което искаш. „Нямам свободно време да му се извинявам." Питам: как имаше време да завъртваш ключа, а сега нямаш време да го отвъртваш? Който има време да завъртва ключа, той ще има време и да го отвъртва. Тази философия трябва да прилагате в живота си.

Мнозина седят без работа и си говорят: „Аз съм лош човек." Ти завъртваш ключа на една страна. Аз превеждам техните думи така: „ Господ ме е създал лош." На другия ден пак казваш: „Не съм добър като другите хора" – пак завъртваш ключа в първата посока. „От мене нищо няма да излезе"

– пак завъртваш ключа в същата посока. „Не вярвам вече в Бога, няма да Го слушам“ – пак завъртваш ключа. И наистина, ден след ден ти ставаш по-лош, по-упорит и започваш да се бориш да излезеш навън. Обаче колкото повече упорстваш, ти все повече се затваряш и казваш: „Лош е светът, лоши са хората, затвориха ме!“ – Не, ти сам си се затворил и продължаваш да се затваряш, а Господ те поглежда от време на време. Това е по човешки казано. На Бога не Му дохожда на ум даже да се занимава с глупостите на хората. Казвате: „Не вижда ли Бог, че съм затворен?“ Когато вие се заключвате, Бог не присъства там. Защо търсите Бога тогава? Защо държите Него отговорен?

Съвременните хора имат криви понятия за Бога. Те трябва да знаят, че когато човек греши, Бог не е там. Когато човек върши добро, Бог е там. Бог не присъства в греха. Щом човек греши, той е сам, без Бога. Защо му е мъчно на човека, когато греши? – Мъчно му е, защото Господ не е при него да види неговия грях. Човекът на греха казва: „Ако Бог беше при мене, когато грешех, Той щеше да ме види и нямаше да позволи да направя грях.“ Вярно е, Бог не е в греха. Когато човек върши Добро, Бог е при него, и затова той се радва. Грехът не е нищо друго, освен заключване на човека в собствената му къща. Щом се види заключен в къщата си, той казва: „Какво ще правя сега?“ – Ще седиш затворен – нищо повече. – „Изходен път няма ли?“ – Има изходен път, но трябва да знаеш как да завъртиш ключа. Ще въртиш ключа в обратна посока. – „Не, обратно не се връщам.“ – Тогава ще вървиш напред. – „Вървя напред, но вратата не се отваря.“ – Значи няма друг изходен път, освен да се върнеш в обратна посока назад.

Питам: какво разбирате под думите *обратно, назад*? Думите *обратно, назад* подразбират да намерите онази посока, онзи начин на действие, по който, като вървите, да отключите вратата на къщата си, да излезете вън. Иначе въртите назад – не върви, въртите напред – пак не върви; въртите нагоре, надолу, надясно, наляво – все не върви. Тъй щото, като намерите ключа, ще го въртите нагоре и надолу,

напред и назад, надясно и наляво, докато най-после излезете навън на свобода и на светлина. Това значи обратна посока на вашето минало. Някои хора седят затворени в къщите си, а при това искат да видят Бога. Как могат да Го видят при това положение? Освен това те не Го познават, а искат да Го видят. Как е възможно да видиш нещо, което не познаваш? Да виждаш нещо, което не познаваш, е все едно слепият да вижда светлината. Може да вижда само онзи, който има очи, който има условия за виждане. Виждането подразбира знание, познаване на нещата. Следователно не познавате ли Бога, вие не можете и да Го видите. – „Как ще Го позная?“ – Друг ум, друго сърце и друга воля се изискват от тези, които сега имаш. С този ум, с това сърце и с тази воля, които имаш сега, Бога не можеш да познаеш. По този начин, както въртиш ключа, Бога не можеш да познаеш. – „Ама Бог ме е създал такъв.“ – Докато мислиш по този начин, ти няма да познаеш Бога.

Сега аз ще дам ново определение за Бога: Бог е най-малкото добро, което може да ви помогне в даден случай да излезете от една голяма мъчнотия. Вие търсите Господа, но никъде не Го виждате. Къде е Той? – В най-малкото добро у вас. Имате ли най-малкото добро в себе си, с което можете да си помогнете, там е Бог, там се проявява Той. Какво са учили и учат философите за Бога, това остава за тяхна сметка. Какво са говорили дядо ви и баба ви за Бога, и то остава за тяхна сметка. Знайте, че ключът на философите, ключът на баба ви, на дядо ви са чужди ключове, които вие не можете да употребявате, за да отваряте своите стаи. Всеки има свой собствен ключ за стаята си. Ти имаш сърце, за което Господ ти е дал ключ, сам да го отваряш и затваряш. Дадеш ли ключа от сърцето си на хората, те да го отварят и затварят, знай, че твоята работа е свършена, от тебе нищо няма да остане. Ще дойде един, втори, трети, ще отворят сърцето ти и ще пуснат в него да влязат говеда, овци, прасета, кокошки, които ще ядат, ще цапат, ще развалят, а ти няма да имаш възможност да пречистиш, да освободиш сърцето си от тези неканени гости. Защо? – Ключът не е в тебе.

Някой казва: „Защо хората са толкова лоши?“ Този въпрос не може да се разреши. Той е толкова дълбок, че никой досега не е могъл да го разреши. И ангелите даже не са разрешили този въпрос. Хората са лоши, защото сте им дали вашия ключ – да разполагат те с него. За да не бъдат хората лоши, ти трябва да държиш в ръцете си ключа на своето сърце и никому да не го даваш. Само на Едного можеш да повериш ключа на сърцето си, а именно на най-малкото добро, на Бога в себе си. Само Бог има право да държи ключовете на човешките сърца. Тъй щото единствената причина за нещастията в живота е неправилното мислене на хората. Те мислят, че всеки може да държи ключа на техните сърца. Така са мислели вашите деди и баби, но къде са те сега? И след всичко това вие питате: „Кой ли е взел ключовете ни?“ Не питайте кой е взел ключовете ви, но спомнете си кому сте ги дали вие. Някой човек е мързелив, не обича да работи, да се движи, затова дава своя ключ някому и казва: „Вземи този ключ, отвори стаята ми и донеси това или онова нещо.“ Този човек е аристократ, иска другите да му служат. Обаче онзи, на когото сте дали своя ключ, отваря вратата на стаята ви, взема си хляб, затваря после вратата и изчезва. Вие го чакате ден, два, три, но той не се връща. Казвате:„Лош човек е той.“ Питам: той ли е лош, или вие? Този човек не постъпи добре по причина на това, че вие не излязохте умен.

Когато турците се намерят в трудно положение, питат: „Какъв ще бъде краят на тази работа? Как може да се оправи тя?“ Вие как ще оправите вашата работа? Трябва ли да тръгнете от човек на човек да се оплаквате, че еди-кой си взел ключа ви и не го върнал? Ако тръгнете да се оплаквате, то е все едно, като намерите стомната си пълна с мътна, кална вода, да се оплаквате, че някой злосторник е направил това. Какво се ползвате, ако тръгнете от съсед на съсед да разправяте, че стомната ви била пълна с чиста вода, а някой я е излял и е сипал в нея мътна вода? Колкото и да се оплаквате на съседите си, водата в стомната все мътна ще си остане. И цялото село да знае това, пак няма да ви помогне. Всички съседи ще минават-заминават и все ще питат: „Кой ли е сипал мътната

вода в стомната?“ Колкото и да се питат едни други, никой не знае истината. Онзи, който ходи из цялото село да се оплаква, той прилича на селски кехая. Казвате: „Какво трябва да правя?“ – Ще напуснеш кехаялъка. Какво прави кехаята? Той се качва на някое високо място и оттам вика, съобщава на хората нещо ново. Днес това правят с барабан. Тази е една от лесните работи, за аристократи хора. Такъв аристократ бил в миналото и волът. Той се разхождал свободно из горите, ял и пил, прах не е падал на гърба му. Той ял най-хубавата храна, пил най-чистата вода и се пекъл на слънце. По едно време волът чул, че човекът отворил странноприемница, в която приемали всички пътници много добре. Той отишъл при него и започнал там да се храни. В първо време човекът го угощавал добре. Впоследствие, когато волът заборчлял, човекът го впрегнал на работа, да му оре нивата. Тъй щото и до днес още волът не може да се освободи от веригите на човека. Вечер, когато се прибере у дома си, и тук не е свободен. Питам този стар аристократ: защо му дойде това нещастие до главата? Защо го впрегнаха да оре? Беше време, когато той свободно ходеше по горите, махаше опашката си и нищо не учеше. Същото може да се каже и за човека. Който не учи, който не знае как да мърда езика, очите, ръцете, краката си, той ще изпадне в положението на впрегнатия вол. Следователно, видите ли един впрегнат вол, помислете си, че ако не учите, ако не работите, и вие може да изпаднете в такива лоши условия. Щом знаете това, не питайте защо Господ е създал така света? Учете и работете, без да търсите разрешение на въпроса защо има страдания.

Едно е важно за вас: да намерите най-малкото добро. Изпаднете ли в трудно положение, потърсете най-малкото добро – Бога – в себе си. Болен си, нямаш близки, нямаш слуга да ти помага, чудиш се какво да правиш. Потърси най-малкото добро в себе си и поискай то да ти помогне. Щом апелираш към него, то ще ти се притече на помощ: постепенно ще започнеш да сваляш левия си крак, после десния, ще слизаш на земята, обаче не ще можеш да се изправяш на краката си; ще пълзиш и полека-лека ще дойдеш до вратата,

която ще намериш притворена. Ще я отвориш внимателно и ще излезеш вън от затвора. Така ще правиш няколко дена наред, докато на десетия ден вече се усетиш доста силен и можеш свободно да слизаш от леглото си, да излизаш вън. След това ще изпиташ глад. Ще потърсиш тук-там в долапите сух хлебец, който ще натопиш в малко вода и сладко ще го изядеш, като благодариш на Бога за сухия хлебец, за водицата, за здравето. Щом се изправиш на краката си, това се дължи на най-малкото добро в тебе, което е дошло да ти помогне. Малкото добро е слугата, който дохожда да помогне на своя господар да се изправи на краката си, да повдигне главата си и да излезе вън от затвора. Казвате: „По-лесен начин от този няма ли?“ – Няма. Този е най-лесният начин. – „Не може ли изведнъж да се постигне това нещо?“ – Ако дочакате още десет години, тогава ще ви кажа по кой начин може да постигнете нещата изведнъж. Вие търсите лесния път, но засега ще се задоволите с най-малкия ключ, с най-малкото добро. След десет години ще получите повече. Колко са десет години? Те са десет секунди. За разбирането на това се изисква будно съзнание. Вие казвате: „Кой ще бъде жив след десет години?“ Казвам: ако съзнанието ви не е будно, каквото и да ви кажа, няма да го разберете, но и след десет години няма да го разберете. Ако съзнанието ви е будно, ще разберете, че тъй, както стават нещата, това е най-добре. Бог е създал един разумен свят, но вие не сте вървели правилно, вследствие на което носите последствията на вашия изопачен живот. Съвременните хора се радват и скърбят, но техните радости и скърби са чужди. Те се радват на чуждото, което всеки момент може да им се отнеме. Някой се радва, че намерил торба с пари, и казва: „Ще уредя работите си!“ Обаче не се минава много време, тича един запъхтян, уморен човек след него и пита: „Не намерихте ли на пътя една торба с пари?“ Ако не дадете парите на собственика, ще намерите затвора. Щом ви вземат торбата с парите, вие започвате да скърбите. Питам: защо скърбите и защо се радвате? Не гоните ли Михаля по горите? Който има малкия ключ в себе си, т.е. ключа на най-малкото добро, и знае да

отваря с него, той ще отиде у дома си, ще отвори касата си и ще вземе, колкото пари му трябват. Чуждото не бутайте! От своето можете да вадите, колкото искате, но с чуждото нямате право да разполагате. Вземате ли от чуждото, вие вършите престъпление.

Някой се натъква на ред страдания и казва: „Голяма беля ме сполетя.“ В какво се състои белята на този човек? Той намерил някъде чужди пари, които после му взели. Ще ги вземат, разбира се, чуждото всякога се взема назад. По-голяма беля или страдание за човека от това няма. Или дойде някой, каже му една обидна дума. Например каже му, че е лош човек, че е грешник. Трябва ли да се обижда от това? Кой човек е лош и кой – добър? Може ли да се нарече добър човек този, който не изпълнява Волята Божия? Може ли Бог да бъде доволен от този човек? Обаче истински добър човек е този, който, откак Бог го е създал и досега, всякога е изпълнявал Волята Божия. От такъв човек и Бог, и всички живи същества около него са доволни. Когато добрият човек направи една погрешка, той веднага тегли права линия под нея и я коригира. Като пише писмо, човек може да сгреши, но веднага след това той зачерква погрешното и отгоре го изправя.

Тъй щото страданията на съвременните хора са фиктивни, те са страдания насън, в тях няма нищо реално. Когато някой плаче, аз виждам, че той има мехурчета с вода около очите, и като ги изстисква, те овлажняват очите му, от което и той се трогва, и близките му се трогват. Всъщност той още не знае какво нещо е скръб, какво е страдание. Само онзи човек страда, който знае как да завърти ключа и да отвори вратата. Той е дошъл вече до края на страданията. Всеки друг, който охка, плаче и не слага ключа да отвори вратата, той още се забавлява, той не е познал страданието. Тези страдания приличат на страданията на гладния, който има хляб в стаята си, има ключ от вратата на стаята си, но няма желание сам да си отвори. Той ходи тук-там, разправя, че три дена е гладувал, и пита: „Няма ли кой да ми даде малко хляб?“ Минават покрай него един, двама, трима, заминават си, никой не му дава хляб. Защо? Искат да го заставят сам да си вземе хляб.

Някой мине, казва: „Нямам хляб за такива будали като тебе.“ Казвам: все ще се намери някой да каже истината в очите. Хората и когато се обичат, и когато се мразят, все ще си кажат по нещо. Като види своята възлюбена, младият момък Ѝ казва: „Ти си моята спасителка, моето божество. Ти осмисляш живота ми, без тебе не мога да живея.“ Не се минава много време, той започва да Ѝ казва, че е лоша жена, подобна на нея никъде не може да се намери и т.н. Защо я нарича лоша жена? – Защото не му е угодила в нещо.

И тъй, най-важният въпрос в живота е въпросът за най-малкото добро. Нека остане в ума ви мисълта, че най-малкото добро е това, което всеки даден момент може да ви помогне. Речете ли, че Бог не ви помага, че Той ви е забравил, ще знаете, че това е ваше схващане за Бога. В този случай вие говорите за Бога като за човек. Само човек може да забрави човека, но Бог никога не го забравя. Бог не обича да го занимават с празни работи. Отидете ли при Него, няма да му разправяте, че сте окаляни, че имате много грехове и т.н. Дойдете ли до Бога, първо ще влезете в банята да се измиете, и то сами, без помощта на слуги. Какви по-добри слуги от очите, ушите, носа, устата, ръцете и краката на човека? Бог е дал на разположение на човека тридесет и един слуги: две очи, две уши, две ноздри, една уста, два крака, две ръце с по десет слуги на тях. Какво по-голямо благо за човека от тия тридесет и един слуги? Природата е дала в услуга на човека много слуги, но той не знае как да се разпорежда с тях, не знае имената им. Например каква е службата на малкия пръст на ръката, вие не знаете; каква е службата на големия пръст на крака, също не знаете. Вследствие на това незнание вие сте объркали службите на вашите слуги и търсите други някои да ви помагат. Ако човек знаеше как да завърти ръката си или един пръст от ръката си, той щеше да разреши един от важните въпроси на своя живот. От правилното движение на ръката се определя например решението на една трудна задача. Казвате: „Възможно ли е това?“ – Възможно е, разбира се. Представете си, че някой човек е затруднен нещо, стои замислен, решава един въпрос. Дохожда при него друг

и му казва: „Братко, подай си ръката!“ Ако знаеш как да подадеш ръката си, този човек ще ти даде хляб и ще си замине. Трябва ли да питаш защо е този хляб, кой го дава и т.н.? Не, нищо не питай, вземи хляба и заповядай на слугите си да се разпоредят с него, както трябва. Ще дойде първият слуга – устата, и ще приеме хляба в себе си. Той ще заповяда на другите тридесет и две слуги, зъбите, да приготвят китарите си и да започнат да свирят. Капелмайсторът – езикът, ще даде тон и оркестърът ще започне. Щом се свърши хлябът, и музиката ще престане. След това хлябът ще влезе по-навътре, а ти само ще наблюдаваш, няма да даваш мнението си.

Казвам: необходимо е понякога човек да наблюдава, без да говори. Интересно е човек да наблюдава привидността на знанието. Представете си, че един човек се облече хубаво, като професор, и се разхожда между учени хора. Той може външно да се държи като професор, но има ли знанието на професора? Дрехите на професора могат ли да му предадат знанието? Не, дрехите на професора не носят със себе си знанието. Ако съблекат професорските дрехи на този човек, той губи ли нещо? Този човек нито губи, нито печели. Доброто не е външна дреха, като тази на професора, от която очаквате да ви предаде нещо. Вие можете да облечете дрехата на доброто, можете да обуете неговите обуща, да сложите неговата шапка, но те ще ви ползват толкова, колкото професорската дреха ползва невежия. Вие можете да облечете дрехата на професора, да отидете с нея между студентите, но какво ще им преподавате? Какво ще бъде вашето положение, ако студентите знаят повече от вас? Още при отваряне на устата, преди да изговорите първата дума, студентите ще ви изпъдят навън. Следователно, искате ли да бъдете професор, ще носите дрехите на професора, но ще носите и неговото знание.

Иска ли човек да има тежест пред себе си и пред другите, той трябва да носи най-малкото добро в себе си. Има ли най-малкото добро в себе си, той е професор; няма ли го, той не е никакъв професор. Който няма най-малкото добро, работите му, от единия до другия край, ще бъдат затворени.

Много хора стоят и мислят, че са болни, че работите им не са уредени, че никой не ги обича, че всички са ги забравили и т.н. Това са лъжливи положения. Преди всичко Бог не е изпратил хората на Земята да очакват любов едни от други. За какво са пратени хората на Земята? Всеки сам трябва да си отговори на този въпрос. Защо отива човек при извора? – Да пие от чистата вода на извора, да уталожи жаждата си. Казвате: „Всички хора все за водата на извора ли са дошли?“ За какво са дошли хората изобщо, оставете този въпрос настрани. Обаче едно трябва да знаете: когато хората отиват към извора, всички имат едно желание, една цел, един стремеж – да пият от водата на този извор, да утолят жаждата си. Щом се напиеш от тази вода, благодари на Бога, че си я намерил. По-нататък кой как пие, не се интересувай. Нека всеки пие, както намира за добре! Един може да пие направо от извора с устата си, друг – с ръката си, трети – с чашка и т.н. Всеки ще пие вода по своему. Ако се намерите пред някой кладенец, как ще пиете вода? Искате ли да пиете вода от кладенеца, там ще имате нужда първо от кофа, а после всеки ще пие по свой начин.

Тъй щото, иска ли човек да се добере до най-малкото добро в себе си, той трябва да се освободи от външните впечатления за хората, да остави хората настрани, да не се занимава с тях. Преди всичко хората не си приличат. Външните проявления – това не е човекът. Някой се разгневил – това не е човекът. Някой се проявил зле – това не е човекът. Друг постъпил добре – и това не е човекът. Това са професорски дрехи само, но истинският професор не е в тях. Може ли водата в шишето да стане по-добра или по-лоша от водата на самия извор? Ако става въпрос за извора, за него може да се каже, че водата му е добра или лоша, защото водата излиза от него и пълни шишетата. Същото може да се каже и за хората. Те не са нищо друго освен шишета, стомни, които се пълнят от изворите на живота. Следователно не приписвайте на човека качества, които не са негови! Изучавайте себе си, изучавайте и хората, както Бог ги е създал. Ако не се изучавате по този начин, вие напразно губите времето си. Искате

ли да не губите времето си, започнете с най-малкото добро в себе си. Изучавайте най-малкото добро в себе си и в другите! Само то може да ви помогне.

Казвате: „Как ще намерим най-малкото добро в човека?“ Представете си, че вие сте гладни. Отивате при едно дърво, откъсвате си един плод и задоволявате глада си. Вие обичате вече това дърво, защото в дадения случай то ви помага. Имате един учител, който ви преподава по нещо. Вие го обичате, защото получавате нещо от него. Слушате един музикант или певец – и него обиквате, защото ви дава нещо, помага ви. Обичате хлебаря за хляба, който ви дава. Обичате свещта за светлината, която ви дава. Обичате стомната за водата, която ви дава. Обичате извора за водата, която уталожва жаждата ви. Обичате цветето за миризмата му. Обичате Бога за живота, за благата, които всеки ден ви дава. Следователно, искате ли хората да ви обичат, непременно трябва да им дадете нещо от себе си. Не давате ли нищо от себе си, не очаквайте да ви обичат. Вижте какво прави изворът и постъпвайте като него! Изворът, който хиляди години тече в планината, скърби ли, ако никой не го посети? Той извира, тече, подскача около камъните, полива всичко, което срещне на пътя си, дава и заминава, без да се оплаква някому, че непрекъснато работи. Той се радва, че върши някаква работа, и от никого нищо не иска. Питам: трябва ли вие да се оплаквате? Вашето положение не е ли по-добро от това на извора?

Съвременните хора постоянно се оплакват, че крак ги боли, или глава, или око, или стомах – все от нещо страдат. Искате ли да не страдате, да не изпитвате никакви болки, вие трябва да се освободите от отрицателните състояния на живота. Те не са нищо друго, освен резултат на онази наслоена кал, утайки от миналото. Освободите ли се от тях, и Бог ще заличи греховете ви. Веднъж завинаги забравете старото и не го споменавайте! И тогава кажете в себе си: „Аз трябва да бъда здрав, както Бог иска! Аз трябва да бъда добър, както Бог иска! Аз трябва да бъда силен, както Бог иска!“ Желанието на Бога е да бъдете здрави, умни, добри, силни. Това не може да стане изведнъж, но постепенно.

Всеки ден ще прибавяте по нещо към здравето, добротата, силата и разумността си. Мнозина казват: „Толкова години вече как работим, не сме ли станали по-добри, по-умни, по-силни, по-здрави?“ – От толкова години насам вие сте затваряли само и сега трябва да отваряте. Вие искате да станете добри, умни, силни, че тогава Бог да ви обикне. Не, Бог ви обича такива, каквито сте, заради това, което е вложил във вас още от създанието на света. Няма защо отсега нататък да ви обиква. Ако вие искате да придобиете нещо и тогава Бог да ви обикне, вашата работа е свършена. Вие искате да облечете професорска дреха и така да се явите пред Господа да ви обикне. Обаче, види ли ви Господ с професорска дреха, Той веднага ще каже: „Съблечете професорската дреха на този човек! Нека той дойде при Мене такъв, какъвто съм го изпратил на Земята.“ Това значи: хвърлете лъжливото настрана, съблечете се от него. Останете само с Истината, която Бог е вложил във вас! Само по този начин ще имате Любовта на Бога. Само по този начин ще имате правилни разбирания за живота. Някой казва: „Аз благодаря на Бога за всичко, което ми е дал.“ Ти благодариш, но лежиш болен на леглото си. Ако наистина си благодарен, ти трябва да имаш силата да станеш от леглото, да излезеш вън, да се печеш на Слънцето и да слугуваш на хората. Който има желание да слугува на хората, той има най-малкото добро в себе си, което в даден момент може да му помогне. Сложите ли в ума си мисълта да слугувате на Бога, и здравето, и силата, и доброто, и разумността – всичко ще дойде. Не дохожда ли това нещо, ще знаете, че причината е у вас. Тогава ще работите, ще се молите, докато дойдете в съгласие не само с Бога, но с всички живи същества. Придобиете ли това, където и да минете, всички ще ви познават, ще гледат на вас като на същество, което не мисли да взема, но само дава. Влезе ли този човек в някоя градина, той веднага ще полее цветята, в благодарност на което те ще му дадат своето благоухание. Следователно не мислете нито за себе си, нито за другите това, което не сте. Спрете се върху Божественото у вас. Вземете ключа на най-малкото добро и отворете с него първата

стая. В нея ще намерите онова, което от дълго време чакате. Там ще намерите много книги. Вземете първата книга, която ви попадне, и вижте какво е написано в нея.

Аз казах още в началото на беседата, че ще говоря само една минута и половина, а говорих много повече. Всичко, което ви говорих извън тази минута и половина, е от вашата стара философия и наука, която съм възприел от вас. Аз говорих това, което вие сте учили, за да очистя праха около вас и у вас. Тъй щото моето, което говорих, беше за най-малкото добро, с което можете да си помогнете.

И тъй, най-малкото добро е това, което човек може всеки ден да приложи в живота си. Вън от него всички неща са ненужни терзания. Там законът съществува. Където няма закон, там има свобода. Където има свобода, там се проявява най-малкото добро, с което човек може да отвори ума и сърцето си. Дръжте се за най-малкото добро и всичко непотребно отхвърлете настрани. Отхвърлете болестите, безпокойствията, страданията – те не съществуват. Хвърлете товара от гърба си! Вие сте в състояние да се освободите от него. Освободете се от ненужните страдания и не питайте защо сте се окаляли, защо сте се напрашили. Не питайте защо обущата и дрехите ви са скъсани. Днес сте окъсани, утре ще бъдете с нови дрехи. Тези неща са временни, а не постоянни. Мястото не е постоянно нещо. Днес сте на планината, утре сте в долината. Днес нещо нямате, утре ще го имате. Нищо не е постоянно в света. Някой е направил къщата си там, където не трябва. Никой не живее там, където Бог му е определил. И затова, като сте дошли на планината, където Бог е определил, мнозина казват: „Защо ли дойдохме тук да живеем?“ Да, тук се дивее, а по градовете хората умират. Кое е по-хубаво: да дивеете или да умирате? За предпочитане е човек да подивее, отколкото да умре. Защо хората са недоволни от своя живот? – Защото живеят там, където Бог не ги е поставил. И след всичко това казват: „Аз не искам да боледувам, не искам да страдам, не искам да бъда невежа.“ Казвам: всичко това може да се избегне, като заемете мястото, което Бог ви е определил. Мислете

като Бога, вършете това, което Той иска, и вие ще реализирате копнежите на своята душа. Казвате: „Как се познава дали имаме най-малкото добро в себе си?“ Ако вашият ключ отваря вратата на вашето сърце, на вашия ум и на вашата воля, то е най-малкото добро у вас. Някой казва: „Аз не съм добър човек.“ – Значи ти не си на мястото, където Бог те е поставил. – „Какво трябва да правя тогава?“ – Ще намериш мястото си, където Бог те е поставил. – „Няма кой да ми помага.“ – Не, ти не говориш Истината. Досега ти си имал помощта на Бога, на ангелите, на майка си, на баща си, на приятели, и ако не признаваш тази помощ, това говори зле за самия тебе. Това, което си придобил и изработил досега, показва, че си имал помощта на много същества, и не ти остава нищо друго, освен да благодариш. От всички сега се изисква да съблечете професорската дреха и да облечете дрехата на служенето. Само по този начин ще изразите благодарността си към Бога за всичко, което ви е дал и е направил за вас.

Сега през целия ден дръжте в ума си свещената идея: да мислите за всичко, което Бог е направил за вас от началото на създаването ви досега. И тогава, дойде ли Новото, забравете старото. Без Новото вие не можете да растете, да се развивате. И като дойде Новото, трябва да го пазите. За тази цел от всички се изисква правилно разбиране, да различавате новото от старото. Не запазите ли новото, нищо повече няма да ви се даде. Ако имате една хубава копринена дреха, няма ли да я запазите? Ще я пазите, разбира се, защото знаете колко мъчно се преде и тъче коприната. Не само вашият труд е ценен, но и този на бубите. Знаете ли колко буби стават жертва за една копринена дреха? Вие се радвате на копринената си дреха, но бубите казват: „Наша работа, наш живот е тази дреха!“ Вие поглеждате новите си обуща и се радвате, но воловете казват: „Отиде кожата ни! Отиде животът ни!“ За да се оправдаят жертвите на бубите или на воловете, вие трябва да носите в себе си доброто, което те имат. Не носите ли тяхното добро, вие ще страдате, ще се мъчите, ще умирате, без да знаете защо става това.

Следователно, искате ли да не страдате, стремете се да реализирате най-малкото добро. Не бързайте да постигнете преждевременно това, което не е по силите ви. И най-хубавата професорска дреха да облечете, пак ще останете това, което сте. Съблечете тази дреха и останете с вашата. Трябва ли да очаквате дядо ви да умре, да получите наследството му и да станете богат човек? Ако вие очаквате наследството на дядо си, а друг някой си купи десет декара земя, които насажда с хубави плодни дървета, кой от двамата по-скоро ще забогатее? Случва се, че дядото скоро не умира, и внукът дълго време трябва да ходи със скъсани дрехи, защото, докато е жив, дядото не дава пари. Онзи пък, който е насадил десетте декара земя с плодни дървета, след няколко години само ще се ползва от плодовете на своя труд.

Казвам: не влагайте надеждите си в дядо си! Насадете нивата, която Бог ви е дал – вашето сърце, вашия ум и вашата воля – и на тях разчитайте! В тази нива е Божественото. Него разработвайте и на него се надявайте. То е най-малкото добро, вложено в душата на всеки човек. Дръжте се за най-малкото добро в себе си, за най-малкия ключ, с който можете да отваряте както своето сърце, така и сърцата на всички добри хора.

20 юли, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

Постигнатият път, изгряващата Истина и постигнатият живот са радост, веселие и мир, щастие, блаженство и доброта.

Мисли върху водата, която тече надолу, върху вятъра, който вее нагоре, и върху светлината, която свети навсякъде.

Хлябът е за сърцето, мисълта – за ума, а работата – за човешкия дух.

23 юли, 5 ч.

Мислете върху изворите на живота, на знанието и на свободата.

Туй, което не остарява, е дрехата на Любовта.

Туй, което не се мени, е дрехата на Мъдростта.

Туй, което не се губи, е дрехата на Истината.

Изгряващата звезда показва красотата на нощта, а изгряващото Слънце показва славата на деня.

Туй, което носи съблазън и радост, поле се казва.

Туй, което носи опасност и чистота, планина се казва.

Туй, което задоволява душата, е Любовта.

Туй, което задоволява Духа, е Мъдростта.

Туй, което осмисля всичко, е Истината.

Път без прах, Истина без съмнение и живот без страдание – това е безсмъртие.

Тъмнина за силните, светлина за слабите, скърби за здравите, радост за болните.

Здравият да се радва на скърбите си, а болният - на радостите си.

Младостта е дреха на живота.

Светлината е дреха на знанието.

Свободата е дреха на здравето.

Живот без добродетели е подобен на градина без цветя, на дървета без плод.

Не търси това, което не ти трябва.

Не носи това, което не те задоволява.
Бъди всякога свободен и никога не се впрягай.
Сложи хомота на почивка, а силата си на работа.
Постави страха страж на силните.
Постави милосърдието страж на слабите.
Дружи с това, което не остарява – с Любовта.
Дружи с това, което не потъмнява – с Мъдростта.
Дружи с това, което не се ограничава – с Истината.
Начало на всички неща е Духът.
Начало на Духа е Любовта.
Зенитът на Духа е Мъдростта.
Краят на всички неща е Истината, която носи свобода.
Край има само там, където престават всички противоречия.
Начало има само там, където всичко е в съгласие.
Светът е това, в което всичко се проявява.

Търси произхода на всички неща, за да намериш Бога в душата си. Той се нарича Силният в силните и Слабият в слабите; Безсмъртният в безсмъртните и Безсмъртният в смъртните; Любещият в любещите и Любещият в безлюбещите. Той прониква всичко. Където е Той, там е животът, там е знанието, там е свободата. Той е великата безопасност на всичко.

Скръб е това, което не се разбира.
Радост е това, което се разбира.
Това, което се сее, е радост.
Това, което не никне, е скръб.
Това, което се жъне, е знание.
Вода, която се сгрява и изстива, не е вода.
Вода е това, което нито се сгрява, нито изстива.
Туй, което не се хваща, е светлина.
Туй, което не се разбира, е Любов.
Туй, което не се постига, е свобода.

Неуловимото е светлината; неразбраното е Любовта; непостижимото е Свободата.

Не ставай преждевременно светия.

24 юли, 5 ч.

Размишление върху трите извора на Живота, които никога не се разместват. Те са: живот без страдание, мисъл без съмнение и свобода без ограничение.

Посрещай този, който слиза.

Изпращай този, който възлиза.

Търси това, което не губи сладчината си.

Търси това, което не губи светлината си.

Не уповавай на безсилието.

Търси общението на разумното.

Приемай този, който никога не е канен.

Нахрани този, който никога не е нахранван.

На гнило дърво не се качвай.

Търси нива, която е орана, градина, която е копана, и лозе, което е брано.

На път врата не поставяй.

На лед къща не съграждай.

Туй, което не се забравя, е вярно.

Туй, което се забравя, е преходно.

Гладът без хляб се помни, с хляб се забравя.

Когато бягаш, носи страха на гърба си; когато се спираш, носи Любовта в сърцето си.

Храни обезсърчения, повдигай падналия.

Обичай житните зърна и всякога ще бъдеш доволен.

Три неща в живота си не избягвай: вода, която тече, вятър, който вее, и светлина, която грее.

26 юли, 5 ч.

ПОДРАЖАТЕЛИ НА БОГА

Размишление върху добрите условия и върху 8-и стих, 8-а глава от Евангелието на Йоана: „И пак се наведе долу и пишеше на земята.“ Ще прочета 5-а глава от Посланието към ефесяните, а ще говоря върху първия стих: „И тъй, бивайте подражатели на Бога!“

Тази глава от Посланието за мнозина е неразбрана. Някой ще каже: „Защо жената трябва да се покорява на мъжа и да се бои от него?“ Питам: от какво се бои човек? Човек се бои от това, което не разбира. Всяка опасност в живота произтича от това, което човек не знае и не разбира, а не от това, което знае и разбира. За онзи, който е на полето, няма никаква опасност да падне някъде и да си строши крака; обаче за онзи, който се качва по високи планински върхове и не знае как да се качва, има опасност да падне и да си строши крака. Въпреки това всеки обича да се качва по високи върхове. Ако запитате човека защо обича да се качва по високи планински върхове, той ще каже: „Приятно ми е да се качвам по високи върхове, да гледам оттам кръгозора, който се открива.“ И наистина, няма по-красиво нещо за човека от стремежа му да постигне най-високия връх. Какво е придобил при това изкачване на върха и дали се оправдават усилията му, той сам знае.

Питам: ако гладният яде и не придобива сила, има ли смисъл това ядене? Когато човек яде и не придобива сила, той прилича на натоварено животно, което чака само да дойде някой и да го освободи от товара. Има смисъл да се товари човек, но съзнателно. Да се товариш съзнателно, подразбира сам да се товариш и сам да се разтоварваш. Който сам се товари и разтоваря, той знае какво има в чувала и може да спре, когато пожелае. Щом спре, ще извади част от товара, ще се облекчи и пак ще продължи пътя си. Остави ли човек други да го товарят и разтоварят, това говори за неговото невежество. Такъв човек в края на краищата ще каже: „Условията на живота са такива, така сме създадени от Бога, родени сме със слабости, майка ни и баща ни са

били слаби хора, но ще поживеем малко на Земята и като умрем един ден, всичко ще се свърши.“ Такива са размишленията на невежия, на простия човек, на животното. То казва: „Както се родих, така ще умра. Ако има ядене, ще ям и после ще легна да си почина. Ако няма ядене, ще тръгна да търся начин как да се нахраня. Така ще се нижат ден след ден, докато най-после всичко ще се свърши с мене.“ Така разсъждава животното и маха опашката си. Опашката на животното може да се уподоби на бастуна на съвременните хора. Много аристократски синове, като не могат да свършат университета, те се обличат добре, вземат бастуна в ръка, въртят го, с което искат да кажат: „Дали сме свършили университет, или не, Земята продължава да се върти, както ние въртим бастуните си.“ Вярно е, че Земята непрестанно се върти, но тя носи нещо със себе си. Казвате: „Ние въртим ли се?“ Всеки човек се върти наляво, надясно, напред, назад. При това човек не само се върти, но още се и огъва. Добро нещо е огъването. Какво щеше да представлява Земята, ако не беше огъната? Тя щеше да бъде плоскост, нищо повече. Тъй щото, благодарение на това, че Земята е огъната, ние виждаме по нея полета, долини, високи върхове и т.н. Голямото разнообразие на Земята се дължи на огъванията, които тя е претърпявала. И до днес още Земята продължава да се огъва. Питам: какво ще стане със Земята, ако върховете се превърнат в полета, а полетата – във върхове? Върхове без полета и полета без върхове си приличат. Главата на човека представлява връх. Кое представлява полето?

Сега в този смисъл ще дам едно изречение за размишление: Глава, която храни светли мисли, сърце, което храни светли чувства, тяло, което храни светли сили, и кратуна, която възприема чиста вода, са желателни неща.

Тази мисъл е неразбрана – дълго време се изисква, за да се разбере, да стане понятна. Кога главата може да храни светли мисли? Философски казано, не е нужно главата да храни светли мисли. Какво се разбира, като казваме, че майката храни детето си? В прав смисъл на думата майката не храни детето си, то само се храни. Обаче майката само дава усло-

вия на детето да се храни. Тя му дава храна, а то само дъвчи. Когато детето дъвчи храната си, ред фактори вземат участие в този процес. Те помагат за развитието на детето. Тъй щото, да храниш една светла мисъл, това подразбира още да Ѝ дадеш възможност да се прояви, да намери своето място.

Въз основа на това правя следния извод: когато мислите са на мястото си, когато чувствата са на мястото си, когато силите са на мястото си, когато кратуната е на мястото си, тогава се постигат желаните неща в живота. Какво се разбира под думата *място*? Не може да се нарече място онова, за което хората се карат. То е арена на сблъсквания, на борби, на противоречия. Където стават борби, там има ранени, осакатени, страдащи хора. Тъй щото, в прав смисъл на думата, мястото означава онзи пункт, в който никой не е влизал. Когато мисълта попадне в този пункт, именно там е нейното място. Сега вие сте на този връх, но мисълта ви не е на тези камъни. Тук присъства само кратуната ви, но от нея трябва да се започне. Хората се смеят на думата *кратуна* и когато казват за някого, че има кратуна, те искат да кажат, че този човек има празна глава. Значи само празната глава е кратуна. Щом главата е пълна, тя не е кратуна, защото дава тон на нещата. За такава глава може да се каже изречението: Ум без противоречия, сърце без скърби, дъно без кал желателни добрини са.

В Посланието към ефесяните се говори за отношенията между мъжа и жената, въз основа на което аз ще направя едно сравнение какво представлява мъжът и какво – жената. Слънцето, което грее отгоре и дава условия на зрънцето да расте, е мъжът. Следователно зрънцето трябва да се бои да не би да се лиши от светлината, та да престане да расте. Близо ли е Слънцето до зрънцето? Такива трябва да бъдат отношенията на мъжа към жената. Каквато е любовта на Слънцето към зрънцето и на зрънцето към Слънцето, такава трябва да бъде любовта на мъжа към жената и обратно. Така е в Природата. В живота обаче жената взема един мъж, натовари го с ред ангажименти и от ден на ден си омръзват един на друг, стават си нетърпими. Жената казва: „Омръзна ми този човек, не искам повече да го гледам!“ След всичко това тя ще го

накара да Ѝ свърши някаква работа. И мъжът има същите отношения към жената. Това не са нито мъж, нито жена.

И тъй, каквото е отношението на израстващото зрънце към Слънцето, такова е отношението на човешката душа към Божествения Дух. Човешката душа трябва да изпитва страх и трепет към Божия Дух, защото животът, растенето Ѝ зависи от Него. Тези отношения определят живота, който по механически начин не може да се нареди.Божият Дух всеки ден изгрява, всеки ден ни донася своите блага доброволно, без да сме го канили, без да очаква някакво възнаграждение. И тогава, като излизам да посрещна Слънцето, аз казвам, че то изгрява за мене и аз излизам за него. Това не значи, че Слънцето може да се обсеби от някого. Не, никой не е в състояние да обсеби Слънцето. Обаче едно е вярно: това, което Слънцето дава на едного, на никого другиго не може да го даде. То всекиму дава по нещо специално. Иначе даде ли някому туй, което се пада на друг човек, това ще предизвика голямо нещастие и за двамата. Моето благословение е само за мене. Благословението на всеки човек е специално за него. Ако някой се откаже от своето благословение за сметка на другите, това е престъпление. Тъй щото грешките, страданията и нещастията на съвременните хора се дължат на обстоятелството, че те отхвърлят благословенията, които Бог им е дал. Например Бог казва на хората да бъдат умни, добри, търпеливи, любещи, ученолюбиви, но те отхвърлят всичко това, отказват се да изпълнят Неговата воля.

Новото определение за мъжа и жената е като за зрънцето, което расте, и за Слънцето, което го огрява. Това показва, че те трябва да бъдат един за друг винаги желателни. Яви ли се най-малкото нежелание един към друг, всичко между тях изчезва. Това вече не са нито мъж, нито жена. Когато мъжът види жената, тя трябва да му причини радост. Когато жената види мъжа, и той трябва да Ѝ причини радост. Когато човек види Слънцето, той се радва, понеже има отношение към него. Когато отношенията на хората към Слънцето са правилни, и временните им отношения към другите същества ще бъдат правилни. Когато някой се жени, това е временно

положение. Мъжът за жената и жената за мъжа е залъгалка, каквато е куклата за малкото момиченце и кончето – за малкото момченце. Букварът е залъгалка за напредналия ученик. Яденето е залъгалка за хората на Земята. То е временен процес. Зад яденето стои нещо по-велико – храненето, което ще дойде по-късно. Всички съвременни хора се приготвят за великото, което иде. Ако малкото момиченце не се занимава с кукли, не им шие дрешки, то се препоръчва зле. Всички намират, че има някаква анормалност в това момиченце. Защо? Защото зад куклата се крие някаква велика идея. Малкото момиченце има ли някаква идея за мъжа? Не, за него мъжът е витрина, на която то ще си хареса една кукла. Щом си хареса една кукла, то ще каже на баща си: „Татко, искам да ми купиш една кукла.“ Бащата го завежда на пазара, влизат в един магазин и след като гледа тези-онези големи и малки кукли, най-после то казва: „Тази кукла ми харесва.“ Бащата купува куклата и двамата радостни се връщат у дома си. Не е смешно, когато малкото момиченце иска кукла да играе с нея, но смешно е, ако това момиченце пожелае да се жени, преди да е играло с кукли.

Питам: какво означава женитбата? Женитбата означава желание за живот. Който мисли да се жени, той иска да живее. Живееш ли, ти вече си женен. Иначе искаш ли да се жениш според съвременните разбирания на хората, това подразбира да се подложиш доброволно да те натоварят като животно. Натоварен ли си, ти си женен. Хората тепърва трябва да се женят в правия смисъл на думата. Още с раждането си човек се жени. Ако разбира женитбата в този смисъл, през целия си живот той трябва да търси Онзи, Който му е дал живот. Създаде ли си тази задача, и животът му ще се осмисли, ще стане разбран. Сега хората постоянно спорят какво нещо е мъжът и какво – жената. Казвам: мъжът е Слънцето, жената е растящото семенце. Когато твоите мисли и чувства се развиват правилно, ти си жена. Ти трябва да се радваш на Божествения Дух, Който те вади от безсмислието на живота, повдига те и ти дава свобода. Радвай се на това, което Бог всеки ден ти дава. И планината дава, но полето дава по-изобилно.

Що е планина и що е поле? Планината е сиромахкиня, полето е богат човек. В планината има чист въздух, чиста вода, но тя носи и големи опасности. Който не разбира сиромашията, той може да стане крадец, лъжец, да спъне своя живот. Когато някой не разбира сиромашията, той ще бъде в положението на орел, който се издига високо из въздуха, върти се, следи да зърне отдалече някоя жертва. Види ли някое пиленце на полето, той се спуща, грабва го и го задига във висините. Орелът е учител, който задига пилците от полето и ги занася в горното училище, за да се учат. Когато орлите ядат малките пиленца, с това въпросът не се разрешава. Обаче когато те пренасят своите малки от едно гнездо в друго, работата е другояче поставена. Сега вие сте дошли на планината, но мнозина не знаят защо са дошли. Ние сме дошли тук да разберем Волята Божия и да я изпълним. Някой се плаши, че като се разболее тук, може да умре. Какво лошо има в това? Ако някой умре тук, поне на високо място ще умре. Да умре някой, това не значи, че той ще изчезне. Всяко правилно преминаване от едно състояние в друго е смърт. Всяко нещо, което се променя и изменя, минава през смъртта. Всяко нещо, което влиза в нова форма, при нови условия, минава през живота. Смъртта освобождава човека от лошите условия; животът дава на човека нови условия, по-добри от старите, за да познае Бога.

Апостол Павел казва: „Тази тайна е голяма, но аз говоря това за Христа и за църквата. Но и вие, всеки един от вас, да люби жена си така, както себе си; а жената да се бои от мъжа си“. (ст. 32-33). Под думата *Христос* се разбира една велика идея, Божественото начало в човека, което спасява, носи Светлина. Първо човек се нуждае от светлина в ума, от чистота в сърцето и от благородни пориви и постъпки, за да се налее чиста вода в кратуната. Кой е този в човека, който се бои? – Жената се бои. Кой люби? – Мъжът люби. Самият ти кой си? Ти си роденото дете от този, който люби, и от този, който се бои. Детето мисли и чувства. Значи любовта е проява на бащата, на мъжа. Страхът е проява на майката, на жената. Човек още не е видял своята истинска Майка и своя истински

Баща. Види ли ги, сърцето му ще трепне. Бои се, страхува се само онова, което има в себе си Божествено начало, т.е. благоприятни условия за растене. Страх, който няма в себе си условия за растене, не е страх. То е бягане, упражнение. В страха са вложени три неща: Божествено начало, Божествени условия за растене и възможност Слънцето да го огрява, да му влияе. Страхът в човека произлиза от това – да не спре по някакъв начин вътрешният процес на растене. Този страх е потребен като импулс в живота. Ученикът се страхува да не изгуби условията да разбере урока, който учителят му е преподал. Страхът поддържа отношенията към Божественото начало. Затова е казано: „Покорявайте се един другиму в страх Божий!“ (21 ст.). „Жени, покорявайте се на мъжете си, както на Господа; защото мъжът е глава на жената, както Христос е глава на църквата, и Той е спасител на тялото.“ (22-23 ст.). За да се разберат тези стихове, вие трябва да се освободите от буквата на нещата. Освободете ума и сърцето си от всички странични, временни разбирания. Ако дъното на една река е кално, тинесто, а вие искате да влезете вътре, да я изучите, водата ще се размъти и вие нищо няма да разберете. Затова казвам: не гази река, на която дъното е кално. Влезеш ли в такава река, ще се окаляш, ще размътиш водата и нищо няма да научиш.

Какво нещо е жената и какво – мъжът, какви са отношенията помежду им – това са ред философски разисквания. Обаче този социален въпрос и до днес още не е разрешен. Закон е: не гази кална вода, да не се размъти. Жената е вода, която тече. Сега хората искат със закон да направят жената чиста. Ако дъното на реката е кално, жената непременно ще се оцапа. Границите, бреговете на реката представляват мъжа, който здраво е прегърнал жена си и казва: „Тук ще седиш! На друго място, при друг мъж няма да ходиш.“ За да бъде жената чиста, мъжът трябва да гледа дъното на реката всякога да е чисто. Задачата на жената е да си направи малък наклон, да има силно течение, за да може да се чисти от утайките на бреговете. Следователно калта иде от мъжа, от бреговете, които често се ронят. По този начин мъжът изпитва жена си може ли да чисти калта, която той прави.

Ако може да чисти калта, тя е работна, трудолюбива жена. Ако не може да я чисти, тя е мързелива жена, вследствие на което водата Ѝ ще бъде мътна, нечиста.

И тъй, жената е вода, която всякога трябва да тече, чиста да бъде. Мъжът е граница, брегове. Обаче това е материално схващане за мъжа и жената. По-възвишено, духовно сравнение за мъжа и жената са двата образа: Слънцето и семенцето, което пониква и расте. В този смисъл отношението между мъжа и жената представлява отношение между човешката душа и Божествения Дух. Ако си нещастен, в реката си. Ако се страхуваш, семенце на полето си.

Днес е сряда, ден, в който не се сяда. Ако човек седи, ако не ходи и не се движи, той ще пострада. Срядата някои я наричат *рада*, което означава възприемане, работене. Следователно срядата е ден за мисъл, за работа, за учене. Който не разбира това, за него срядата е ден за почивка. Кога почива човек? – Когато е ходил да воюва. Във вторник човек воюва, а в сряда почива, лекува раните си. Не, това не е сряда. Срядата е ден за учене, за изкачване по високи места, за пиене на чиста вода, за ядене на чист хляб. Срядата е ден, в който човек се учи как да се моли, как да постъпва, как да се сприятелява, как да забогатява и т.н. Не знае ли човек тия работи, никаква сряда не съществува за него. Мъдрецът разбира значението на срядата в нейните букви. Буквата *С*, обърната с изпъкналата си част надясно, представлява нож, с който може да се нарани някого. Ако се постави вдлъбнатата част на буквата *С* нагоре, образува се чаша. По написването на буквата *С* познаваме какъв е човекът. Когато умът, сърцето и силите в организма на човека действат хармонично, той пише правилно буквата *С*. Това е физиологически закон. Когато човек е хармоничен, той пише правилно, ходи, движи се красиво. Щом човек е нехармоничен, той има някакво страдание, някаква мъчнотия. Вие живеете в един свят, пълен с блага, и при това голямо изобилие ви мързи да простретe ръката си да си откъснете един плод. Минавате покрай една круша и казвате: „Да има някой да ми откъсне един плод.“ Имате хляб у дома си и казвате: „Да ще някой да ми донесе парче хляб.“

Имате дрехи, обуща у дома си и казвате: „Да дойде някой да ми донесе обущата да се обуя, да ми помогне да се облека. Какъв е този свят без слуги?“ – Не, слугите са у тебе. Кажи на ръката да се простре и хлябът ще бъде пред тебе. Кажи на краката да се подвижат, да те заведат до извора. Направи ръката си на чашка и ще се напиеш.

Сега, като говоря по този начин, аз раздвижвам калта от дъното на реката. Обаче едно правило спазвам: мътна, кална вода не обичам да газя! Да се калям не обичам, нито на вас препоръчвам. Дойдете ли до мътна вода, прескачайте, не я газете. Нагазите ли в такава вода, мъжът на тази жена ще ви бие. Мъжът е голям ревнивец. Като види, че газите във водата, той ще ви хване, ще ви потопи в нея и ще каже: „Защо петниш жена ми?“ Затова, видите ли мътна вода, отдалече още се пригответе да прескачате. Това значи: дойдете ли до положение да направите някоя беля, прескочете я. – „Мога ли?“ – Можете, разбира се. Като прескочите от единия на другия бряг, вие ще минете за герой, че не сте хвърлили око на чуждата жена. С други думи казано: не възприемай мисли, които могат да размътят ума ти. Не възприемай чувства, които могат да размътят сърцето ти. Не възприемай сили, които могат да покварят тялото ти. Дойдете ли до нечисти мисли, чувства и постъпки, прескочете ги.

Сега вече идеята за мъжа и жената е ясна. Вие трябва сами да си я сдъвчете. – „Какво значи това?“ – Сдъвчете всичко, което ви е дадено, после ще ви кажа какво значи дъвченето. – „После какво ще правим?“ – Ще работите. – „Ами като свършим работата си?“ – Като я свършите, ще ви се каже какво предстои по-нататък. – „Ами после?“ – Вие вървете напред, идете до определеното място, че после ще ви се говори. Питам: какво придобихте, като дойдохте на този планински въздух? Външно скъсахте обущата си, скъсахте тук-там дрехата си, но все придобихте нещо. На планината човек придобива само Чистота. Планината е кредитор, който дава на своите клиенти. Те идват при него със заявления, с писма и изтеглят известна сума. Дойдете ли на планината, вие трябва да изтеглите нещо от нея. Не изтеглите ли нужното, не сте се ползвали от планината. Щом сте дошли на

планината, ще изтеглите всичко, което ви е определено. И после, като се върнете в света, в полето, там ще обработвате онова, което сте приели. Първо ще изтеглите житото, после парите и всичко това ще впрегнете на работа.

Казвам: ако не бяхте дошли на планината, нямаше да научите тези неща, които днес ви говорих. Днес ви казах една толкова възвишена мисъл, за която хората на миналото са посветили десетки години да я научат. За тази истина Питагор[1] е посветил цели 30 години, за да я научи. За нея той е ходил в Палестина, в Египет, във Вавилон и могъл да разбере само три думи. Той се радвал и на тези три думи от великата Истина. Трите думи, които той научил, се заключават в това, че светът е направен от числа. Какво ще разберете от тази Питагорова теория? Тази теория е египетска, защото египтяните минавали на времето си за добри математици. Питагоровата теория може да се изрази още и със следните думи: светът е направен от разумни същества, които мислят правилно. При това разумното е строго определено, изразено е в числа. Искате ли да познаете, да разберете тази разумност, трябва да дойдете в известно отношение с нея. Иначе числата не могат да се разберат. Достатъчно е човек да разбере вътрешното значение и смисъл на числата от 1 до10. Останалите числа са съставени от първите десет. Всяко число представлява едно разумно същество. Девет е също разумно същество, но сбор, общ резултат на всичките числа до него. Който не разбира отношенията на числата, той ще се обърка, ще каже: „Дълбоки работи са тия неща.“ Казвам: дълбоките работи са приятни. Небето е дълбоко и неизмеримо. Обаче в дълбочината човек никога не се дави. В неразбраното се дави човек. Ангелите плуват в дълбочините на небето и никога не се давят. Правата мисъл е дълбоко място, обаче в нея човек не се дави. Човек се дави в мътна, в тинеста вода.

“Бивайте подражатели на Бога, като чада възлюблени!“ Тази е най-важната мисъл, която трябва да задържите в ума си. В какво трябва да бъдете подражатели? – В Любовта. Ходете в Любовта, както Христос ни възлюби и предаде Себе Си за нас принос и жертва Богу в благовонна миризма. Апостол Павел казва: „Бивайте подражатели на Бога!“ Как е въз-

можно да подражаваш на нещо, което никога не си виждал? Защото, казано е, че Бога никой никога не е виждал. Тази е права мисъл. „Бивайте подражатели на Бога“ е друга права мисъл. Значи умният прилага нещата, без да ги разбира. Като ги приложи, тогава ги разбира.

Сега благодарете на Бога за всички добрини, които ви е дал. Благодарете на Бога за хубавите мисли и чувства, за добрите условия. Благодарете на Бога за ума, за сърцето, за силите, които е вложил в тялото ви. Старайте се този ден да бъдете весели и радостни и не мислете само за себе си, но и за другите. Човек трябва да бъде лъч от Божията Любов и винаги да дава нещо от себе си. Той не трябва само да възприема, но каквото възприеме, трябва да го преработи в себе си и да изпрати от своето изобилие на ближните си. Човек трябва да бъде фенер, който изпраща светлина, да осветлява както своя път, така и пътя на своите ближни. Някои хора светят само за едного, други – за повече, а трети изпращат светлината си навсякъде.

Казвате: „Ние можем ли да направим нещо, можем ли да постигнем нещо?“ Всеки човек може да направи нещо, да извърши някаква работа. Когато кибритените клечки питат какво е тяхното предназначение, казвам: вашето предназначение е да горите, да светите, да палите огъня. Всяка клечка пита: „Аз сама мога ли да свърша някаква работа?“ – Можеш. – „Кога?“ – Когато ти дойде времето. В даден случай всеки човек е запалена свещ, която гори, свети, но не гасне. Кибритената клечка се запалва, гори и изгаря, но човек свети, без да гасне. Истински огън, истинска Светлина е само тази, която свети, гори, без да изгасва.

„И тъй, бивайте подражатели на Бога!“ Подражавайте на Бога, без да сте Го видели. И на Мойсей Бог каза, че не може да види лицето Му, но ще види само една малка част от Него. Следователно подражавайте на Бога в Неговите качества. Бог е благоутробен, милостив, съжалява бедните, сирачетата, страдащите и всякога е готов да им помага. Той помага на всички, които Го призовават. „Бивайте подражатели на Бога!“

27 юли, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

Три неща дръж постоянно в живота си: мир, който почива в сърцето; светлина, която обитава в ума, и радост, която работи в душата.

Когато изгубиш смисъла на живота, търси това, което свети; търси това, което гори; търси това, което не се спира.

Ставай рано, когато сиромашията хлопа.

Лягай рано, когато богатството тръгва.

Яж, когато пресищането си е заминало.

Почивай, когато гладът е дошъл.

Говори, когато те бият.

Мълчи, когато те милват.

Не прави надгробни плочи над погрешките си.

Не връзвай звънци на добродетелите си.

В пукната паница ястие не слагай.

С пробита стомна за вода не ходи.

На кон без гем не се качвай.

В къща без покрив не живей.

На мокро огнище хляб не печи.

Учи се при този, който носи светлината.

Възпитавай се при този, който носи топлината.

Слушай само този, който всякога помага.

Не се мий на река, която глава няма.

Не се качвай на връх, който ръце няма.

Туй, което не се уморява, живот е.

Добродетелта живее само при това, което никога не потъмнява.

Добродетелта живее само при това, което никога не изгасва.

Добродетелта живее само при това, което всякога се радва.

Само диханието на Единния Вечен оживотворява всичко.

28 юли, 5 ч.

ДОБРЕ ДОШЪЛ

Ще прочета 5-а глава от Евангелието на Матея, в която се говори за блаженствата. Много хора са чели блаженствата, но не са ги разбрали. Те мъчно се разбират, вследствие на което и до днес не са използвани, не са приложени. Питам: каква е ползата от едно благо или от едно богатство, щом то не може да се употреби? Ако имаш ключ, с който не можеш да отваряш, защо ти е? Следователно ще ви задам следните няколко въпроса, на които искам да отговорите положително.

Ключ, с който не можеш да отваряш, ключ ли е?
Перо, с което не можеш да пишеш, перо ли е?
Мастило, което не се лови на перото, мастило ли е?
Книга, която не се чете, книга ли е?
Крака, които не се мърдат, крака ли са?
Ръце, които не работят, ръце ли са?
Очи, които не гледат, очи ли са?
Уши, които не слушат, уши ли са?
Език, който не говори, език ли е?
Сърце, което не чувства, сърце ли е?
Ум, който не мисли, ум ли е?

Това са отрицателни величини, които трябва да превърнете в положителни. Тогава ще отговорите в следния смисъл:

Ключ, който отваря, ключ е.
Перо, което пише, перо е.
Мастило, което се лови на перото, мастило е.
Книга, която се чете, книга е.
Крака, които се мърдат, крака са.
Ръце, които работят, ръце са.
Очи, които гледат, очи са.
Уши, които слушат, уши са.
Език, който говори, език е.
Сърце, което чувства, сърце е.
Ум, който мисли, ум е.

Сега ще се спра малко върху блаженствата.

"*Блажени нищите духом, защото е тяхно Царството небесно.*" Защо човек трябва да бъде нищ? – За да влезе в Царството небесно. Нищ духом е условие за влизане в Царството небесно.

„*Блажени нажалените, защото те ще се утешат.*" Ако човек не се нажали, той никога не може да се утеши. Нажаляването е условие, път, по който всеки трябва да мине, за да дойде до утешението. Нажаляването е по-високо нещо от утешението. Утешението става чрез ума. Когато човек се нажали, сърцето се засяга. Щом се утеши, той разбира света другояче – с по-голяма светлина.

"Блажени кротките, защото те ще наследят Земята." Кротостта е условие, при което може да се наследи Земята, да стане човек наследник. Ако синът не носи в себе си оръжието на кротостта, той не може да бъде наследник на баща си. Значи кротостта е оръжие. Казвате: „Как е възможно кротостта да бъде оръжие!" Като духовно качество кротостта е оръжие, с което човек побеждава. Както войникът си служи на бойното поле с оръжие, така и духовният човек се нуждае от оръжие, за да победи своя враг. Може ли войникът да отиде на бойното поле без оръжие? – Не може. Той взема пушка, нож и така отива на бойното поле, за да воюва. Без пушка, без патрони той не може да победи. Да воюваш, това не подразбира да убиваш хората. Всеки трябва да воюва с мъчнотиите на живота. В този смисъл мъчнотиите са врагове. Те не трябва да се убиват, но трябва да се победят, да се заставят да плащат данък. Човек не трябва да жали мъчнотиите, но да ги застави всяка година редовно да плащат данъка си. Така разбрана, кротостта има смисъл. Съвременните хора говорят за кротостта, без да я разбират, без да знаят какво нещо е тя. Те говорят и за живота, без да знаят какво нещо е животът. Не, човек трябва да говори само върху неща, които разбира, които положително знае. И тогава положително ще каже: „Ако съм кротък, аз ще наследя Земята."

„*Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят.*" Хората ще се наситят само

тогава, когато гладуват и жадуват. Приятно нещо е насищането! Някой казва: „Гладен съм.“ – Яж тогава! – „Жаден съм.“ – Пий вода! Каква философия има в това? –„ Как да се наям?“ Когато някой пита как да се нахрани, аз разбирам, че той или очи няма, или уши няма, или езикът му не работи. Щом казва, че е гладен, нищо друго не остава, освен да се нахрани. Няма защо да пита как да се нахрани. Забележете, когато малките пиленца се излюпят, те още на първия ден тръгват след майка си и не питат как трябва да ядат, но правят това, което и тя прави. Майката клъвне и те след нея кълват. Те веднага научават думата *как*, никого не питат как се яде, как се пие вода. Трябва ли лодката да пита как се плува? Докато е на сухо, тя стои спокойно; сложиш ли я във водата, тя веднага тръгва. Не дръж лодката си на сухо. Сложи я във водата и тя сама ще тръгне. Не сложиш ли лодката си във водата, не вдигнеш ли пръта Ѝ, не разпериш ли платното Ѝ, тя винаги ще стои на едно и също място. Когато умният човек се качи на своята лодка, тя сама ще тръгне.

“*Блажени милостивите, защото те помилвани ще бъдат.*“ Искаш ли да дойде разумното, Любовта да те помилва, ти трябва да бъдеш милостив. Не може Любовта да те помилва, ако ти не си милосърден. Не си ли милостив, милосърден, ти ще приличаш на сухо дърво, без листа и цветове. Любовта ще слиза и ще се качва, но при тебе няма да дойде. Помилват ли те, ти ще усетиш Любовта в себе си.

“Блажени чистосърдечните, защото те ще видят Бога.“ Докато не си чистосърдечен, ти не можеш да видиш Бога. Чистосърдечен ли си, ще видиш Бога. Видиш ли Го, ще видиш и вечната красота, която внася радост и мир в човешката душа. Каква по-голяма придобивка може да има за човека от тази?

“*Блажени миротворците, защото те Синове Божии ще се нарекат.*“ Защо трябва да бъдеш миротворец? – За да се наречеш Син Божий. Тъй щото, да бъдеш миротворец, това не подразбира, че ще помогнеш на света, ще го изправиш. Не, спасението на света, неговото изправяне е странична идея. Аз разглеждам думата *миротворец* в друг смисъл.

Да бъдеш миротворец, значи да станеш Син Божий. В този смисъл всеки трябва да се стреми да бъде миротворец, за да стане Син Божий.

"*Блажени гонените заради Правдата, защото е тяхно Царството небесно.*" Защо трябва да те гонят? – За да наследиш Царството небесно. Когато житното зърно е в хамбара, нали трябва да го изгонят оттам, за да го посадят на нивата? Когато посадят житното зърно в земята, нали трябва да го изгонят оттам, за да подаде главицата си над земята, на светлина и на въздух, за да може да расте и да се развива? Когато работникът свърши работата си, нали господарят му трябва да го изгони от дома си, като му заплати нужното? Така всички хора трябва да бъдат гонени, за да получат своята заплата. Значи за да придобиеш някакво наследство от Бога, непременно трябва да те гонят. Не те ли гонят, никакво наследство не можеш да придобиеш. Гоненето е условие за някаква придобивка.

„*Блажени сте, когато ви похулят и ви изгонят и върху вас рекат на лъжа всяка зла реч заради Мене.*" Защо трябва да те гонят и похулят? – За да получиш заплата.

„*Радвайте се и веселете се, защото е голяма на небеса вашата заплата; понеже така изгониха пророците, които бяха преди вас.*" Следователно, претърпите ли всички гонения, хули, преследвания, вие ще се зарадвате и развеселите, защото голяма ще бъде заплатата ви на небесата. Тези са най-кратките и прости обяснения върху блаженствата. Дават ли се дълги, подробни обяснения, те по-скоро ще объркат човека, отколкото да го оправят. Като се говори много на някой човек, той най-после казва: „Не разбирам тази работа."

Ще приведа един анекдот за разбирането. Някой си се разболял сериозно и за да оздравее, казали му, че известно време не трябва да яде нищо. Той не ял ден, два, три, четири, пет дена, но след това толкова огладнял, че не могъл повече да се въздържа и казал: „Гладен съм!" – „Щом си гладен, яж!" –„Казаха ми, че не трябва да ям." – „Какво от това, че са ти казали да не ядеш? Яж!" – „Как да ям?" – „Вземи хляба и

само го близни.“ Той близнал хляба, но гладът не престанал. „Помилвай го тогава.“ Той помилвал хляба, но гладът не престанал. „Сложи хляба в торбата си и върви с него.“ Той сложил хляба в торбата си, тръгнал с него, но гладът все още не преставал. Най-после дохожда един разумен човек при него и му казва: „Вземи хляба и яж!“ Той взел хляба, наял се хубаво и гладът престанал.

Казвам: по същия начин и съвременните хора са гледали хляба, близвали са го, носили са го в торбата си, но гладът у тях все не преставал. Какво трябва да направят с хляба? – Да го вземат в устата си и да го изядат. Какво представлява хлябът? Хлябът е Словото Божие. Докато хората гледат и слушат отдалече Словото Божие, те всякога гладни ще бъдат. Докато хората носят в торбите си Словото Божие, те всякога гладни ще бъдат. Словото Божие нито се гледа, нито се слуша, нито на гръб се носи, но се яде като насъщна, необходима за организма храна. Влизането на хляба в устата подразбира възприемане на Божественото учение от душата. Словото Божие трябва да влезе в душата на човека така, както хлябът и водата влизат в неговия организъм. Само по този начин гладът и жаждата в него ще престанат. Някой казва: „Как може да се приеме Божието знание в душата?“ – Ти сам знаеш това. Сложи Словото Божие в душата си, както хлябът слагаш в устата си, и повече не питай. То само ще свърши своята работа.

Питам: орало, което не знае да оре, орало ли е? Мотика, която не знае да копае, мотика ли е? Орало, което знае да оре, орало е. Мотика, която знае да копае, мотика е. Ако оралото не оре, хляб няма да има. Ако мотиката не копае, грозде няма да има. Ако сърцето не чувства, красивото няма да дойде. Защо трябва да страдаш? –-За да дойде радостта. Защо трябва да мислиш? – За да разбереш великото. Защо трябва да живееш? – За да дойде Любовта. Защо трябва да бъдеш красив? – За да те посети Любовта. Коя мома обичат момците? – Красивата. Грозната мома никой не я обича. Не можете да обичате човека, ако той не е красив. Казано е в Писанието: „Възлюбил е човека заради Истината в него.“

Следователно все трябва да има нещо в човека, за да го обичат. Днес ще ви дам за размишление следното изречение: Красива мисъл, благородно чувство и добра постъпка са верни, желани приятели. Всеки сам да работи върху тази мисъл. Щом ви дадат нива, не чакайте друг да я оре. Вземете мотиката, оралото и се впрегнете на работа. Колкото да е малко оралото ви, все ще свърши някаква работа.

И тъй, приятелят трябва да бъде красив, благороден и добър. Ако е красив, благороден и добър, той е добре дошъл. И тогава, кажат ли ти добре дошъл, ти трябва да носиш три качества в себе си: да бъдеш красив, благороден и добър. Това значи приятел, изпратен от Бога. Сега и аз желая на всинца ви да бъдете красиви, да бъдете благородни и да бъдете добри, ако искате да сте добре дошли.

29 юли, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

Ходи в светлия път на живота, където огън гори, където вода тече, където въздух лъха, където трева никне, където цвете цъфти, където риба плува, където птица хвърка, където човек мисли, където Духът бъдеще чертае и Истината цари.

Отваряй очите си, когато Добродетелта се усмихва.

Слушай, когато Истината говори.

Работи, когато Духът на Мъдростта бъднини чертае.

Път без светлина, къща без врата, река без вода празни работи са.

Светли мисли, чисто сърце, възвишена душа, силен дух приятели за човека са.

Вслушвай се в наставленията на духа си и в упътванията на душата си, за да ти бъде всякога добре.

30 юли, 5 ч.

ДВАТА ПЪТЯ

Два пътя има, по които ходят всички живи същества на Земята: пътят на хляба и пътят на водата. Първият път се казва глад, вторият се казва жажда. Първият път е пътят на хляба. Вторият път е пътят на водата. Хлябът посещава само гладните, а водата посещава само жадните. Хлябът и водата представляват реалната страна на живота. Следователно, когато животът иска да се прояви, да стане видим, той се проявява като хляб и като вода. Когато животът отива на гости, той се облича в дрехата на Любовта, която се казва хляб и вода. Щом гладният види живота, облечен в дрехата на Любовта, той съблича тази дреха и се облича в нея. Щом жадният види живота, облечен в дрехата на Любовта, той съблича тази дреха и се облича в нея.

И тъй, хлябът и водата са реалната страна на проявения живот. Без тях животът не може да се прояви. Другояче казано: без хляб и вода животът не е достъпен за живите същества. Живее само този, при когото хлябът и водата присъстват. Расте и се развива само този, при когото хлябът и водата присъстват. Затова именно Христос е казал: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето, и живата вода, която извира от човешките сърца.“ Когато беше разпнат на кръста, Христос каза: „Жаден съм“ – и поиска вода. Той поиска това, чрез което животът се проявява. В един от стиховете на Евангелията е казано: „Там имаше съд сложен, пълен с оцет; и войните напълниха гъба с оцет, обвиха я с исоп и принесоха я на устата Му.“ И като прие Иисус оцета, рече: „Свърши се!“ – преклони глава и предаде Дух. Защо умря Иисус? – Защото не Му дадоха вода.

Казвам: добрите мисли и добрите чувства са водата на живота – живата вода. Лошите мисли и лошите чувства представляват оцет, от който всички умират. Който пие този оцет, той непременно ще умре. Добрите постъпки са хлябът на живота – живият хляб. Лошите постъпки представляват обикновения хляб, от който хората умират. Защо хората

умират от този хляб? – Защото този хляб лесно плесенясва. Следователно, не пие ли човек само от живата вода и не яде ли само от живия хляб, и него ще сполети това, което сполетя и Христа. И в края на краищата и той ще каже: „Свърши се!“

Росата, която слиза нощем, дъждът, който слиза денем, носят Божиите блага – благата на живота. Всяка добра мисъл и всяко добро чувство и желание са роса, която слиза нощем. Всяка добра постъпка е дъжд, който слиза денем. Ако приемеш росата и дъжда, ти ще бъдеш радостен и весел като малките тревици сутрин и вечер. Ако приемеш росата и дъжда, ти ще приличаш на отворен цвят, който завързва плод и узрява. Ако не живееш добре, ти си подобен на Пилат, който разпна Иисуса; ако не мислиш добре, ти си подобен на един от войните, който изплете трънен венец и го положи на главата Иисусова. И най-после, ако не постъпваш добре, ти си подобен на един от служителите, който даде на Иисуса оцет да пие. Когато Божественото в тебе умре, и ти ще умреш. Когато Божественото замине от този свят, и ти ще изчезнеш. Защо разпнаха Иисуса? – За да се видят хората какви са и доколко изпълняват Божия закон. Защо умря Иисус? – За да покаже на хората какъв трябва да бъде истинският човек – човекът на послушанието, който и от смъртта не се бои. В заключение на всичко, говорено тази сутрин, ще кажа следните мисли: където Любовта присъства, страхът остава отвън.

Където е животът, Любовта се изявява отвън. Когато човек се облече с дрехата на Любовта, с него всичко се свършва: той или се ражда, или умира; или се погребва, или възкръсва; или расте, или изсъхва. Когато човек живее, Светлината идва. Когато човек умира, тъмнината идва. Светлината представлява живот, който идва. Тъмнината представлява живот, който заминава. Добрите мисли, добрите чувства и желания са лъчи на светлината, които носят храна за живота и за душата, която слиза на Земята. Добрите постъпки са лъчи, цветове на светлината, които носят живия хляб за душата, за да познае Този, Който я е родил.

31 юли, 5 ч.

ОПОРНИ ТОЧКИ НА ЖИВОТА

Днес ще говоря върху опорните точки на живота. Първата опорна точка на живота се намира в краката. Втората опорна точка на живота се намира в главата. Първата точка се нарича Добродетел, втората точка се нарича Мъдрост. Без Добродетел движение не може да съществува. Всяко движение е израз на Доброто. Без Мъдрост никаква мисъл не може да съществува, никаква уредба не може да се извърши. Помощник на Мъдростта е знанието. Главата и краката са граници на живота. С други думи казано: Добродетелта и Мъдростта са граници на живота, между които той извира, движи се и се развива правилно. Следователно, погледне ли човек на краката си, той трябва да знае, че те са символ, който всякога му напомня, че трябва да бъде добър, добродетелен. Някой пита: „Защо ми са краката?“ – За да можеш да ходиш, да се движиш. Движението е най-голямото добро на Земята.

Погледне ли човек главата си, той трябва да знае, че тя е символ, който всякога му напомня, че трябва да бъде разумен, мъдър, да мисли. Мъдростта е най-голямото добро на Небето. Мъдър ли е човек, той има най-голямото благо от Бога. Някой пита: „Защо ми е дадена главата?“ – За да оправиш всичките си работи. Щом съзнаваш, че имаш глава, която мисли, всичките ти работи ще бъдат оправени. Щом съзнаваш, че работите ти не са оправени и трябва да ги оправиш, това показва, че си забъркал някъде пътя на мисълта си. Когато животът тече правилно между краката и главата, т.е. между Добродетелта и Мъдростта, всичките работи на човека са оправени. Докато човек ходи, докато се движи, той е здрав и добър. Докато главата на човека стои на раменете му, той е умен, силен и светлината му винаги изгрява. При това положение Бог винаги е с човека и работите му всякога са оправени. Казано е в Писанието: „Глава на Твоето Слово е Истината.“ С други думи казано: глава на целокупния живот е Истината.

И тъй, докато си в пролетта на живота, ставай и мисли – служи на главата си.

В лятото на живота работи и жъни – служи на краката си.

В есента на живота събирай плодовете, сей Доброто – служи на сърцето си.

В зимата на живота почивай и всичко изправяй. Когато Бог създаде Слънцето, Той показа къде трябва да живее главата. Когато създаде Земята, Той показа къде трябва да живеят краката. Следователно, ако главата те боли, ти не си на мястото си. Ако краката те болят, ти пак не си на мястото си. Ако си вън от Слънцето, ще имаш болки на главата. Ако си вън от Земята, ще имаш болки на краката. Болките на краката говорят за мързела, за леността на човека. Болките на главата говорят за недоволството и невежеството на човека.

И тъй, искаш ли да се освободиш от противоречията на живота, не живей в къща, пълна с прах, не ходи по прашен път, не пий мътна вода, не яж плесенясал хляб, не носи скъсани дрехи и не обувай съдрани обуща. Ако ще ходиш, ходи или гол, или облечен. Голият е всякога добре дошъл и е за предпочитане пред облечения със скъсани дрехи. Майките посрещат децата си всякога голи. Голотата е израз на Чистота. Само чистият може да бъде гол. Облеченият е ангелът на Любовта, който носи голия. Бъди гол, когато идваш при Майка си. Бъди облечен, когато отиваш при Бога, или при Баща си. На ваш език казано: гол при майка си, облечен при баща си. Когато искаш да намериш майка си, съблечи се гол. Само гол можеш да намериш майка си – по никой друг начин. Когато искаш да намериш баща си, облечи се. Ако си облечен, само така ще намериш баща си и ще възприемеш от него разумното слово на живота.

Днес научихте една истина, а именно какво представляват краката и какво – главата. Радвайте се на краката си, радвайте се и на главата си. Радвайте се на Доброто, радвайте се и на Мъдростта. Защо? – Защото животът се проявява между краката и главата, между Добродетелта и Мъдростта. Където са Добродетелта и Мъдростта, там и Любовта се проявява.

1 август, 5 ч.

ЗАВЪРШЕНИ И НЕЗАВЪРШЕНИ ПРОЦЕСИ

Завършеният процес е Божествен, а незавършеният е човешки процес. Например узряването на плода е Божествен процес. Завършеният процес носи в себе си ново начало, както узрелият плод носи в себе си начало на нов живот. Цъфтенето например е незавършен процес, защото след цъфтенето следва връзване на плод и узряването му. Когато един цвят е цъфнал, в него няма още сладост, няма връзване на плод. В този смисъл Доброто е завършен процес, с ново начало в себе си. Злото пък е незавършен процес, без основа и без начало. Умният, добрият човек знае защо е създаден светът, защо са създадени небето и Земята. Той знае и разбира всичко, което става в тези области. Лошият, глупавият човек не разбира тия неща и той гледа на тях като на безсмислени, безпредметни явления. И когато върши зло, той не знае защо прави това нещо.

И тъй, добрите неща на Земята имат начало, имат и край. Лошите неща нямат нито начало, нито край. Под думата *начало* в Природата се разбира онзи процес, в който има проявление, т.е. никнене и цъфтене. Завършен процес в Природата е онзи, в който има завързване, развиване на сладчина и зреене. Завършеният процес носи живот в себе си. Завършеният процес носи в себе си условия за създаване на нови форми, които самостоятелно, за себе си, могат да се развиват, да цъфтят и узряват. Незавършените процеси обаче не носят живот в себе си. Раждането е завършен процес, а смъртта – незавършен. Следователно раждането и смъртта са два процеса, диаметрално противоположни един на друг, вследствие на което и проявите им са различни. Раждането носи радост в себе си, както и всички възможности, необходими за развитието на човешката душа. Смъртта носи в себе си скръб и страдания. Тя лишава човешката душа от благоприятните условия за нейното развитие. Щом човек се лиши от тези добри условия, от благата, които Бог му е дал, той неизбежно е изложен на скърби и страдания. Тъй щото

доброто се познава по това, че то не лишава човека от благата, които са му дадени от Бога като негово право. Добрите хора дават, а лошите вземат. Те вземат и това, на което нямат никакво право. Например те убиват човека, отнемат живота му, на което нямат абсолютно никакво право. Закон е: никой няма право да вземе това, което не е дал. С други думи казано: никой няма право да жъне там, където не е сял. Никой не може да бъде обичан, ако той сам не е обичал. Следователно да обичаш, това е начало; да те обичат, това е край. Когато обичаш някого, ти си в началото и отиваш към края. Щом престанеш да обичаш, ти си в края. Тогава онзи, когото си обичал, той започва да те обича. Същото нещо, казано в положителен смисъл: който сее, той може да жъне; който не сее, той никога не може да жъне.

Някой казва: много неща не разбирам в живота. Неразбирането на нещата в живота се дължи на смесването на завършените и незавършените процеси. Плодът, който е завършен процес, след известно време започва да гние. Гниенето е смесен процес: в него става вътрешна промяна, при която естеството на веществото коренно се изменя. Сладчината в него постепенно се изгубва и в резултат на това се явяват съвършено нови материали, нови вещества. Ферментирането е също така смесен процес.

Оттук ние вадим следното заключение: когато човек се смущава без някаква дълбока причина, той се вкисва, т.е. у него става вече смесен процес – процесът на ферментацията. Тайната на живота се състои в това, да се спре по някакъв начин процесът на ферментацията. Само една сила може да спре ферментацията. Тази сила е Истината. И сега ще знаете: всяко нещо, което не може да спре процеса на ферментацията в човека, това не е истина. Всяко нещо, което е в сила да спре ферментацията в човека, е Истината.

2 август, 5 ч.

НАЙ-МЪЧНИЯТ ИЗПИТ

Ще прочета 20-а глава от Евангелието на Матея. Ще размишлявате върху 20-и стих от същата глава: „Тогаз пристъпи при Него на Заведеевите синове майка им, та Му се кланяше и искаше нещо от Него.“

Днес ще говоря върху темата „Най-мъчният изпит“, на който хората пропадат, вследствие на което не могат да постигнат желанията си.

В една легенда се разправя за най-мъчния изпит на един от великите ученици, който някога е живял на Земята. Като изучил всички науки и завършил развитието си, той трябвало да се яви на последния си изпит, да получи зрелостно свидетелство, диплом, какъвто получават и съвременните ученици. За тази цел учителят му го подложил на най-мъчния изпит, като му казал: „Като обиколиш цялата държава, ще срещнеш една млада мома, най-красивата от всички моми, но облечена в нечисти и скъсани дрехи. Както върви тя, ти ще я сграбчиш и ще я занесеш на ръце до една голяма вана с чиста вода и там ще я съблечеш, ще я сложиш във ваната и сам ще я окъпеш. Веднага след това ще я облечеш с най-хубави и чисти дрехи. Всичко това трябва да направиш спокойно, с любов и разположение, без обаче да се съблазниш от нейната красота. Понеже трябва да изпълниш задачата без знанието и желанието на тази мома, тя ще те ругае, ще ти каже най-лоши думи, но ти няма да обръщаш никакво внимание на това, докато не я окъпеш. Няма да се извиняваш, няма да Ѝ обясняваш, че това е изпит, даден от учителя ти – изобщо нищо няма да Ѝ говориш. Щом свършиш изпита си, ти си длъжен така да постъпиш с тази мома, така да смекчиш сърцето Ѝ, че да я разположиш към себе си, да не остане никакво огорчение в нея.“ Както виждате, мъчен изпит имал този ученик. Сега и вие се намирате пред този изпит и казвате: „Не може ли да стане това по друг начин?“ – Не може. Този е изпитът, на който трябва да се яви всеки ученик, ако иска да получи диплом за завършване на науките си. И когато

някой пита какво трябва да прави, за да завърши развитието си, казвам: намерете най-красивата мома, но най-нечисто и лошо облечена, и я окъпете. Казвате: „Коя е тази мома и къде ще я намерим?“ – Ще я намерите, тя живее навсякъде из света. Като тръгнете, все ще я срещнете.

Казвам: колкото по-високо се повдига човек в умствено отношение, толкова по-трудни задачи му предстои да решава. Сам по себе си животът за децата е играчка, за възрастните – занимание, а за светиите – трудна задача, която те трябва да разрешат.

В прочетената глава се говори за една майка, която искала нещо от Христа за синовете си. Какво може да иска една майка за синовете си? Тя иска за синовете си това, което иска и за себе си. Тя иска синовете Ѝ да заемат висок пост, да станат министри, да получават големи заплати. Не е лошо човек да се качи на някой висок планински връх, но той трябва да знае, че по високите места стават големи бури. Следователно, качи ли се веднъж човек на висок планински връх, той трябва да бъде готов за бурите, които ще го посрещнат там. Някои от вас имахте опитността да видите какво нещо е буря в долината, но не сте опитали буря на някой висок връх. Ако бихте попаднали във време на буря на някой планински връх, тогава само щяхте да разберете какво значи буря на високи планински върхове.

Сега аз ще разгледам богатството и сиромашията като символи в живота. Понятията за богатство и сиромашия в ума на съвременните хора са съвършено изопачени. Първоначално богатството и сиромашията са били най-труднопоносимите неща за човешкия дух. Откак светът съществува, човек е минавал през тези две състояния, за да научи, да разбере техния дълбок смисъл. Според сегашните разбирания на хората да бъдеш богат, значи да си в положението на натоварен кон, да не знаеш какво да правиш, как да се избавиш от този товар. Да бъдеш сиромах, това подразбира да станеш толкова лек, че вятърът да си играе с тебе, както с листата на дърветата, да не бъдеш господар на себе си. Било е време, когато на богатството се е гледало като на безчестие

и са бягали от него като от чума. Така се бяга днес от сиромашията. Обаче постепенно богатството се е освобождавало от своето безчестие и днес вече то е облечено в хубави, чисти дрехи, вследствие на което всеки го желае. Коя е причината, задето богатството се е избавило от своя позор? – За него се е явил онзи велик ученик, който го е окъпал и облякъл в чисти, красиви дрехи. Първоначално то е било красива мома, облечена в скъсани и нечисти дрехи, за която е трябвало да дойде някой, да я окъпе и преоблече. И действително, явил се е този ученик, който е окъпал богатството. Днес трябва да се яви друг ученик, който да окъпе сиромашията, да я избави от нейния позор. Първият изпит е издържан, богатството е окъпано. Сега остава последният изпит на ученика, да окъпе сиромашията.

Казвам: ако на съвременните хора се даде задачата да окъпят сиромашията, те мъчно ще се справят с нея. Досега още не се е намерил способен ученик, който да окъпе сиромашията и да я избави от позора Ѝ. За богатството се намери такъв ученик, който го окъпа, вследствие на което днес то придоби чест и слава. Когато Христос е говорил за нищия духом, Той подразбирал такъв човек именно, който е готов да окъпе сиромашията, и към него апелирал. И от две хиляди години насам Христос призовава поне един от своите ученици да се яви като кандидат да окъпе сиромашията. Досега не се е обадил нито един християнин за тази работа. Това не показва, че никой не желае да се отзове на поканата на Христа, но още никой не се чувства толкова силен, за да свърши тази работа. Наистина, трудна задача е тя! И сиромашията е красива мома като богатството. И тя е облечена в скъсани, нечисти дрехи, но никой не може да я улови. Понеже богатството е натоварен кон, той стои повече на едно място, не бяга и всеки може да го улови. Богатството върви тежко, едва се движи. Сиромашията обаче бяга като луд кон. Учителят казва на ученика си: „Ще гледаш да хванеш сиромашията, както бяга, и да я потопиш в коритото, да я окъпеш хубаво и после да я облечеш с чисти, хубави дрехи.“ Да, но как се хваща този луд кон? Той бяга, препуска, надгонва се

с вятъра.

Следователно на всички съвременни хора е дадена една от най-трудните задачи – да се справят със сиромашията. Затова именно хората се молят на Бога. Какво искат те в молитвите си? От две хиляди години насам хората усилено се молят на Бога да прати някой ангел, да окъпе сиромашията, да се освободят от нея, да не им прави повече пакости. Големи пакости прави сиромашията. Тя прегазва, събаря, руши. Влезе в окото на човека и той цял ден плаче, търка си очите. Влезе в ръката му във вид на трън, боли го ръката и той пъшка, охка. Влезе в корема му и той започва да се превива, да се търкаля. Всички болести се дължат все на сиромашията. Значи сиромашията е причина за болестите, за нещастията в живота. Това е вярно както в буквален, така и в преносен смисъл.

Христос казва: „Блажени нищите духом.“ Блажен е онзи човек, който е разбрал какво се крие в сиромашията и е готов да я окъпе. Ценни работи се крият в сиромашията, но само онзи ученик ще ги намери, който може да разреши задачата на сиромашията. Закон е: човек може да има понятие от един плод, само след като го вкуси. Както и да разглежда плода отвън, той не може да има никакво понятие за неговия вкус, ако не го е опитал. Щом човек го опита, щом го вкуси, плодът ще внесе своята сила в организма му. Силата на плода отвън не може да се познае. В това отношение знанието не е нищо друго, освен плод, който непременно трябва да се опита, да се вкуси. Богатството, сиромашията са също така плодове, които трябва да се опитат, за да се разберат. Например вие сте дошли на планината, за да се обновите, да придобиете повече сили, здраве, но въпреки това сиромашията навсякъде ви гази. Една от сестрите, както вървяла, сиромашията я последвала и Ѝ нанесла 1500 удара и тя паднала, ударила си главата на един камък. Да ударят 1500 удара на главата ви и тя да остане здрава, това говори за голямата издръжливост на главата. Пазете се да не ви срещне сиромашията! Срещне ли ви, тя никого не жали. Тя може да удари на човека не само 1500 удара, но и много повече. Хиляди удари може да

нанесе на човека, без да го пита иска ли той, или не иска.

Сега се търсят кандидати между вас – да окъпят сиромашията. Това е една от най-красивите, но и от най-трудните задачи. Мнозина се борят за първото място в живота. Лесно е да се даде първото място на човека, лесно е да се сложи той отдясно или отляво, но преди това той трябва да мисли правилно, да намери начин за разрешаване на задачата за сиромашията. Мислите ли, че е лесна задачата на ангела, който слиза от Небето да спаси една грешна душа? Това е една от най-трудните задачи, които се дават на всеки ангел. Защо е най-трудна задачата? – Защото грешникът не е нищо друго, освен най-голямата сиромашия, с която и ангелите едва се справят. Първите ангели, които дойдоха на Земята да решат тази задача, пропаднаха. Както виждате, и ангелите не можаха да я разрешат. И досега те правят опити да я разрешат, да издържат най-мъчния си изпит, на който някога са пропаднали.

Ще ви дам за размишление следната мисъл: Търси всякога изворите на живота, на светлината, на въздуха и на водата.

Сега, като казвам, че решението на задачата за сиромашията е трудна, имам предвид, че тази задача е равносилна на вдигането на Земята. Който може да носи Земята на гърба си, той ще реши задачата на сиромашията. Мнозина ще се обезсърчат от това сравнение, но казвам: ако човек не може да носи Земята на гърба си, поне едно пясъчно зрънце не може ли да носи? Опитай се да вдигнеш едно пясъчно зрънце. Казвате: „Какво ще се ползвам, ако вдигна едно пясъчно зрънце?“ Питам: какво ще изгубиш, ако го вдигнеш? Тъй щото не казвай какво ще спечелиш, ако го вдигнеш, но кажи: какво ще спечеля, ако не го вдигна? Значи всеки човек може да вдигне поне едно пясъчно зрънце или едно малко камъче. Следователно, както вярвате, че можете да вдигнете пясъчното зрънце или камъчето и го вдигате, така можете да вдигнете и Земята. Ако накарате едно същество, милиони пъти по-малко от вас, да вдигне туй камъче, за него то ще представлява същата трудна задача, каквато е за вас вдига-

нето на Земята. Това малко същество ще каже: „Невъзможно ми е да вдигна камъчето.“ Значи възможното за човека е невъзможно за малкото същество. Тъй щото, ако не можете да вдигнете Земята на гърба си, това показва, че сте слаби. И ако не можете да разрешите задачата за сиромашията, това показва, че още сте слаби, нямате знания. Който е силен, който знае, той ще може да вдигне Земята на гърба си. Същевременно той ще може да се справи със сиромашията. Като казвам, че задачата за сиромашията е трудна, това не значи, че няма способни, гениални ученици, които могат да я разрешат. Не, много способни ученици има, много кандидати има, които искат да слязат на Земята, да окъпят сиромашията, но не е дошъл още техният ред. Колкото ученици са дохождали досега, всички са пропадали на този изпит. Преди всичко никой още не е могъл да хване сиромашията в ръцете си. Как ще я хване? Тя хвърчи, препуска. Тъкмо я хванат за единия край на дрехата Ѝ, тя се отскубне: в ръцете им остава само една малка част, едно малко парченце от нейната дреха. И сега всеки човек носи само по едно малко парченце от дрехата на сиромашията, но не и цялата сиромашия.

Един ден дойде при мене един от способните ученици и ми каза: „Учителю, дай ми една задача, искам да вляза в Школата.“ Аз му разправих първия изпит на ученика, окъпването на богатството. Той отговори: „Тази задача и аз мога да реша.“ За последната задача на ученика, окъпването на сиромашията, не му разправих. Тя е трудна задача, всички кандидати на нея са пропаднали. Не е лесно човек да се справи със сиромашията. Тя разваля всички неща. Тя разваля приятелството, любовта, съгласието между хората. Където влезе тя, все скандали създава. Голяма скандалджийка е сиромашията! Всички скандали в света се дължат на сиромашията. Докато богатството е връзка между хората, там любовта горе-долу се държи. Богатата мома донякъде се е облагородила, превъзпитала, изучила. Дойде ли обаче сиромашията, тя всичко разваля, прах и пепел вдига наоколо си.

Сега всички хора трябва да се молят да се яви един способен ученик, да окъпе сиромашията, да я облече с чисти, нови

дрехи. Само по този начин светът ще се избави от сиромашията, от трудните условия, в които се намира. Досега всички писатели, поети, философи все за сиромашията пишат. И в Народното събрание създават закони, все за сиромашията разискват. С разни имена са кръстили сиромашията, но още не са я разбрали, както трябва. Тя навсякъде се прокрадва и само пакости върши. Щом разбере, че някой способен ученик ще държи изпит, тя дойде при него, разбърка ума му и той осиромашава и пропада. Тя обикаля пак около него и му се смее. Щом види някой богат човек, тя обикаля ден, два, три около него, разбърка ума му, задига богатството му, оставя го сиромах, без пет пари в джоба. Види ли някой светия, тя отива при него, разбърка ума му, задига светийството му и го оставя в положението на грешник, на сиромах човек. Тя разбърква работите на всички хора, оплита ги в техните предприятия и после казва: „Тези са способните ученици, които се заемат с разрешаване на задачата за сиромашията.“ Те плачат, страдат, охкат, а тя им се смее.

Мнозина си представят сиромашията като дявол, с опашка и рога. Не, тя е най-красивата мома в света, която се движи с бързината на светлината, като създава на хората най-големите бели. Сиромашията прави най-голямото зло на хората, но и най-голямото добро. Ако бихте се върнали в епохата, когато богатството не беше окъпано, щяхте да видите какво е било тогавашното положение. Благодарете, че поне богатството е окъпано днес. Вие нямате представа за някогашното положение на света, когато и сиромашията, и богатството не са били окъпани. Сега поне наполовина е подобрено положението на света. Правили ли сте опити да къпете сиромашията? Който веднъж само се е опитал да я окъпе, той непрестанно оплаква дните си. Срещал съм големи герои, мъже и жени, с извадено око, със счупени ръка или крак, поставени в затвор, лишени от свобода, от светлина. И като запитате някого от тези нещастници защо е пострадал, той ще ви каже: „Опитах се да се справя със сиромашията, но не успях.“

Ще прочета 14-и и 15-и стихове от 59-а глава от Исаия: „И съдбата отстъпи назад, и правдата стои далеч; защото Исти-

ната падна на стъгдата, и правотата не може да влезе. Ей, изчезна Истината; и който се уклонява от злото, става лов; и виде Господ; и стана Му неугодно, че нямаше правосъдие.“ Казано е в тези стихове, че Истината ще изчезне. Да, но ще дойде ден, когато и най-нечистата и окъсана мома ще бъде окъпана и преоблечена в чисти, нови дрехи. Кога ще бъде това? – Когато хората се справят със сиромашията. Справят ли се веднъж със сиромашията, Истината ще възтържествува и Царството Божие ще дойде на Земята. Днес всички хора се стремят към богатата мома: всеки я кани у дома си, всеки иска да се ожени за нея. Навсякъде става спор за нея. Обаче една е тази богата мома. В коя къща да отиде по-рано? Когато Христос е казал: „Ако дясното ти око те съблазнява, извади го и го хвърли", Той подразбирал: ако сиромашията те съблазнява, извади я и я хвърли навън. Това значи: разреши задачата на сиромашията! Хората не разбират този стих и се чудят как може човек да извади окото си! Те не разбират процеса на ваденето. Силата не е в парите, които са в касата, но в парите, които се вадят от касата, защото те имат обръщение в живота. Силата не е в житото, което остава в хамбара, но в житото, което изваждат от хамбара и го посяват на нивата. Имате ли жито, хвърлете го на нивата! По-добре е хамбарът ви да е празен, отколкото пълен. – Как така? Ако хвърлим житото на нивата, ние гладни ще мрем. Хвърлете житото на разораната нива и не се бойте. Няма да мине дълго време и хамбарът отново ще се напълни.

Казвам: човек трябва да се научи да отваря сърцето си, а не да го затваря. Да затваряш сърцето си, това не е наука. Обаче да отваряш сърцето си – това е истинска наука, това е велико изкуство. Днес хората се самозаблуждават, мислят, че като им дадат хиляда лева или като придобият малко знание, те са забогатели. Така е, но утре още могат да им вземат хилядата лева. Ако пък не знаят как да употребят знанието си, то ще остане безпредметно. Какво ви ползва това богатство? Ето, говорих ви за завършените и незавършените процеси, за ферментацията в Живата Природа, дадох ви голямо богатство. Това богатство е цяла мина, която трябва

да разработите. Обаче ако не можете да я разработите, какво ви ползва тя? Или и вие ще кажете, както казва българинът в такива случаи: „Богата е тази мина, но дано се намери някой голям капиталист от странство и да дойде да я разработи, а на нас да даде някой друг процент. Ние и на това сме доволни. Казвам: и това е добре, но ето, че капиталистите не идват. Там е всичката трудност. Какво трябва да се прави тогава? Най-после, като направят един-два опита и не успеят, те казват: „Няма да я бъде тази работа!“ Същото става и при заболяването на някой човек. Заболее този човек, викат един лекар, викат втори, трети, десети, всички пипат пулса, потупат го тук-там и казват: „Няма да го бъде този човек!“ – Не, ще го бъде! –„Защо?“ – Защото го изваждат вън от хамбара и го хвърлят на разораната нива, отново да поникне.

Сега, за изяснение на мисълта си, ще ви разкажа един анекдот. Един беден човек работил известно време при един богат, но последният не му платил, останал да му дължи. Бедният останал непримирен, но понеже бил физически послаб от богатия, не могъл да му отмъсти. Колкото пъти го срещал, той все си казвал: „Чакай, ще намеря аз слабото ти място! Все ще ти отмъстя един ден.“ Не се минало много време и богатият заболял. Викал няколко лекари, но не могли да му помогнат и той умрял. Според тогавашния обичай умрелият трябвало да преседи една нощ на гроба и на другия ден го погребвали. Сиромахът си казал: „Ето един случай да си отмъстя.“ Той взел едно дърво и почнал да налага умрелия. От боя умрелият се съживил и станал от гроба. Десет души лекари го лекували, но най-после го уморили. Бедният го наложил добре и го съживил. Като станал от гроба, богатият повикал бедния човек у дома си и му платил десетократно, като му казал: „Много благодаря за налагането. Ако не беше ме бил, щяха да ме заровят в земята.“

Казвам: все трябва да се намери някой да ви наложи, за да оживеете, да се съживите. Според мене страданието не е нищо друго, освен бой, който ти налага онзи, на когото дължиш. Щом те бие кредиторът, ти непременно ще оживееш. Тази е добрата страна на страданието, както и на сиромашията.

Когото сиромашията е била, той все е оживял. Какво лошо има в това? Който пък е имал да плаща на сиромашията и не Ѝ е платил, той е умрял. Следователно, дължиш ли нещо на сиромашията и не искаш да Ѝ платиш, ти непременно ще умреш. Щом Ѝ платиш, ти ще оживееш. Тъй щото, имате ли да вземате пари от някого, ако не можете да го биете като жив, бийте го, когато умре. Щом го биете като умрял, той непременно ще оживее.

И тъй, едно нещо трябва да имате предвид в живота си: във всеки даден момент да знаете как да постъпвате и как да се самовъзпитавате.

3 август, 5 ч.

С ПРИТЧИ

И говори им Христос много с притчи и казваше: „Ето, излезе сеятелят да сее! И когато сееше, едно семе падна край пътя; друго падна на каменисти места; трето падна в тръните и четвърто падна на добрата земя, и даваше плод: едно сто, друго шестдесет, а друго тридесет. „

Тази притча може да се разтълкува, да Ѝ се дадат някои обяснения. Например сеятелят на доброто семе е Син Човечески. Нивата е светът. Добрите семена са синовете на царството. Враждебникът е пътят, каменистата почва и тръните. Жътвата е скончанието на века, а жетварите са ангелите. С тези тълкувания се дава изяснение на всички противоречия, които съществуват в света. Въпреки тези изяснения мнозина се запитват: „Защо светът е такъв? Защо не е добър?“ Питам: какъв трябва да бъде светът? Нека този, който задава въпроса, пръв даде пример – да стане добър. Или нека той даде план: как трябва светът да се създаде, че да задоволи всички хора. Когато човек си задава този въпрос, без да прави усилия над себе си да се подобри, той сам е на крив път.

Питам: какво приложение ще има тълкуването на горната притча? Често у вас се явяват добри и лоши мисли, но вие не знаете техния произход. Сега обаче, според даденото тълкувание, вие ще знаете, че всяка добра мисъл иде от сеятеля на доброто семе – от Сина Човечески. Нивата пък сте вие – вашето тяло, вашият ум, вашето сърце, през които минават всички мисли и чувства и се пресяват. Доброто семе са вашите добри желания. Следователно, минат ли през вашия ум и вашето сърце лоши мисли, чувства и желания, ще знаете, че те не са нищо друго, освен плевели, посети от лукавия. Какво трябва да правите с една лоша мисъл? Трябва ли да я изтръгнете като плевел? Не, оставете я, нека и тя расте, както и добрата мисъл. Не се безпокойте. Нека и двете мисли растат едновременно. Например ставате сутрин и наблюдавате, че през ума ви минават две мисли – една добра и една лоша. Оставете и двете мисли да се развиват

свободно. Вечерта, преди да си легнете, направете сметка, дайте си отчет от каква категория са и двете мисли, и като си отговорите положително, оставете лошата настрани, а на добрата дайте специални условия да се развива. Тъй щото, не се борете с дявола, но познавайте стоката му и не я купувайте – нищо повече. Когато отидете при някой сараф и му предложите златни и сребърни вещи или монети, той веднага изважда пробния камък и ги опитва – истински ли са, или фалшиви. По този начин той разделя едните от другите. И вие трябва да бъдете вещи като сарафа, който веднага отделя чистите звонкови монети от фалшивите. На същото основание, който се занимава с окултните науки, той трябва да има в себе си пробен камък, чрез който да различава качеството на своите мисли, чувства и постъпки. Ако една мисъл е крива, тя нищо не ползва човека.

Следователно у човека има едно вътрешно чувство, посредством което той разграничава добрите мисли и чувства от лошите. Това чувство е врата, през която ангелите и добрите духове влизат, за да помагат на човека. Ето защо за всяка мисъл и за всяко чувство, каквито и да са те, човек трябва да бъде смел и решителен, да не се страхува. Добрата мисъл е добра и лошата мисъл е лоша – не се съмнявайте в тях. Ако човек работи съзнателно над себе си, той винаги ще има Божието благословение. В края на краищата добрите духове ще му помогнат, ще го освободят от противоречията, на които той се натъква. И тогава казвам: учен човек е този, който различава добрите мисли и чувства от лошите. Не ги ли различава, той не е учен човек. Учен човек е този, който познава елементите, знае техните свойства, знае и законите, на които те се подчиняват. Например химикът познава свойствата на всички елементи, знае техния характер и условията, при които те се съединяват. Щом знае това, той взема всички предпазни мерки, за да не стават експлозии при работата с този или с онзи елемент.

На същото основание и окултният ученик знае, че в естеството на човека има много елементи с най-разнообразни свойства, които той трябва да изучава. Знае ли свойствата

им, той ще вземе всички мерки, за да става съединяването им правилно. Знае ли човек естеството на своя характер, на елементите, които влизат в него, той от нищо няма да се безпокои. Големите безпокойства и грижи на съвременните хора нищо не допринасят. Те са празни работи, които отнемат само силите им. Мнозина плачат, охкат, като мислят, че с това ще омилостивят Бога, ще Го заставят да се смили над техните страдания. Бог може да се смили, но само над тия хора, които са готови да работят, да различават, да учат и да прилагат Неговите закони. Учителят никога не може да бъде снизходителен към мързеливия ученик. Нито грешникът може да има Любовта на Бога. Ако една майка има двама синове, единият – способен и добър, а другият – мързелив и лъжлив, каквото и да казвате, тя не може да обича и двамата еднакво. Като погледне втория, макар и да има една малка надежда той да се изправи, ще си каже: „От този син нищо не може да стане.“ И наистина, в реда на нещата е да не се обича лошото. Казвате: „Нали хората трябва да се обичат?“ – Обичат се само онези хора, които имат желание да се изправят. На лошите, на мързеливите не трябва да се прави зло, но те не могат да бъдат обичани, както добрите и способните.

Казвам: не прави зло никому. Не насърчавай престъпника. Не освобождавай лошия. Не развързвай вързания вълк. Не връзвай праведния и не развързвай грешния. Кой трябва да се развързва? – Праведния развързвай. Кой трябва да се връзва? – Грешния връзвай. Не е достатъчно само да вържеш грешния, но отгоре на това сложи му хомот, вземи остен и го впрегни цял ден да оре.

И тъй, в човека живеят две същества: едното – способно и добро, а другото – мързеливо и лъжливо. И той някога отива на страната на едното, някога – на страната на другото. Обаче той трябва разумно да се справи с тях и да даде надмощие на доброто в себе си. Някога човек се солидаризира с мързеливото същество и като простите хора казва: „Защо ли трябва да уча, да си напрягам главата? Поп няма да ставам, я!“ Слуша ли доброто същество, той ще дойде до ред постижения, към които се стреми.

Сега, като четете 13-а глава от Матея, вие ще се натъкнете на много окултни положения. В притчата за сеятеля се изнасят добрите и лошите условия, при които са попаднали житните семена. Тръните и каменистата почва например говорят за злото в света, а добрата почва – за доброто. От какво произтича злото? Злото се дължи на изобилието. Където има изобилие, там има зло. Кой може да краде сиромаха? Сиромаха никой не може да го краде. Само богатия го крадат. Където има богатство, там има кражби. Лъжата пък придружава сиромашията. Следователно, ако си сиромах, ще те лъжат. Някой път човек сам се лъже. Той се самозалъгва по два начина. Някога, без да работи, казва: „Все ще излезе нещо от мене“ – насърчава се. Някога пък работи, но си казва: „Нищо няма да излезе от мене.“ И в двата случая той се лъже. Друг казва: „То се вижда, че ще се мре, поне да се понаям малко.“ После казва: „Толкова пъти съм казвал, че ще се мре, но все още не умирам.“ Който казва, че няма да мре, умира. Някой казва, че щял да живее двеста години, но виждаш, че след две години този човек умира. Значи всяка година от неговия живот е равна на сто години.

Значи, за да се дойде до постиженията на душата, между добрите хора трябва да се образува връзка, да се създадат отношения. Забелязано е при това, че някои хора обичат да дружат с богати, други – с учени, трети – с добри, свети хора. Младите момци пък обичат да дружат с млади моми; младите моми обичат да дружат с млади момци. Рядко ще срещнете млад момък или млада мома да дружи с някой стар, хилав, болнав човек. Коя е причината, задето хората заболяват? Причината на болестите се крие в човешките отрицателни мисли, чувства и желания. Каквито са мислите и желанията на човека, такова става и тялото му. Ако здравият човек измени пътя на своите прави мисли и чувства, с това той коренно ще измени своя организъм и в края на краищата ще заболее. И обратно: ако човек измени пътя на своите криви мисли и чувства и влезе в правия път на живота, той ще подобри състоянието на своя организъм. Ние живеем в свят на промени. В Писанието е казано, че само Бог не се

мени, а всичко друго е подложено на постоянни промени. Щом знаете, че живеете в свят на промени, трябва ли да се смущавате? Кое е по-добро: да се изменя светът или да не се изменя? Какво лошо има в това, ако вашият слуга, който до вчера ви е обирал, днес се измени, обърне се към Бога и престане да ви обира? Всяка промяна в завършения процес е на място; всяка промяна в незавършения или в смесения процес не е на мястото си. Ако слугата ви влезе във вашия хамбар, извади оттам житото и го хвърли на нивата, ще го обвините ли за постъпката му? – Няма да го обвините. Промяната, която става с житото, е на мястото си. Обаче ако той разрови едва-що посаденото жито на нивата и го остави на произвола на съдбата, вие ще го обвините за постъпката му. Тази промяна на житото не е на мястото си.

Следователно само онези промени имат смисъл, които допринасят нещо за благото на човешката душа. Има ред страдания и несгоди в живота, които са резултат на миналото и могат да ползват човека, ако той знае причините им. Представете си, че преди 20 години вие сте направили едно слабо въже и сте го продали някому за здраво, доброкачествено. Случва се, че по някакъв начин вие падате в един кладенец и трябва да ви извадят вън от кладенеца именно с това въже. Връзват ви за въжето, започват да ви теглят навън, но като е слабо, въжето се скъсва и вие отново падате в кладенеца. Казвате: „Тъй ли трябваше да стане с мене? Кой е направил такова слабо въже?“ – Сърдите се, роптаете, без да знаете, че причината за това сте вие сам. Вие направихте това слабо въже и го продадохте за здраво, но сам опитахте неговата сила. Въжето представлява човешките мисли, чувства и постъпки. Ако имате устойчиви мисли, чувства и постъпки, т.е. ако въжето, което сте изплели от вашите мисли, чувства и постъпки, е устойчиво, всеки ще може да ви извади с него от кладенеца. Обаче ако въжето ви не е устойчиво, никой в света не може да ви помогне, никой не може да ви извади от кладенеца. Това е един от великите закони в света.

И сега, когато хората казват, че Бог ще оправи света по някакъв начин, те са прави. Бог ще оправи света по някакъв

начин, но не както те мислят. Има други разпореждания за оправянето на света, различни от тия, които хората предполагат. Методите на хората са едни, методите на Бога са други, съвършено различни от техните. Влезете в някакво общество, слушате, че там се говори за любов, за свобода, за равенство, виждате методите им, но резултатите не ви харесват. Отивате в друго общество, пак върху същите теми разискват, прилагат ред методи, но и техните резултати не харесвате. Когато някой човек държи в ръцете си благата на много хора, а за себе си отделя най-хубавото, постъпва ли право? Казвате: „Този човек не постъпва право." – „Ама той говори хубаво." – Нищо от това. Както говори, така трябва и да постъпва. Човек трябва да бъде справедлив. Мнозина виждат, когато другите постъпват несправедливо, но не виждат себе си, когато те постъпват несправедливо – правят се, че не виждат.

Много неща има още да ви кажа, но нито ще ги разберете, нито ще ги приложите. Защо? – Защото съвременните хора още са крайно користолюбиви и жестоки. Обаче те трябва да знаят, че с жестокост и користолюбие не може да се припари в Царството Божие. Казвате: „Велик е Бог, велико е Неговото Слово!" Велико е Словото Божие, но то иска изпълнение, то иска Чистота. Забележете, днес рядко ще срещнете човек, който, като види двама млади, мома и момък, да не предаде изопачен характер на техните отношения. Това са плевели, от които човек трябва да се освободи. Имате неразположение към някого, трябва да обосновете има ли причини за това, или няма. Не обосновете ли вашето неразположение, няма да мине дълго време, и това неразположение ще дойде върху вас. Безпощаден е законът за възмездието. Смеете ли се над погрешките на хората, и вие ще изпаднете в тяхното положение. Всеки човек е поставен в положение да греши. Какво печели човек, ако осъжда тозионзи, че не живеят по Бога? Нищо не печели. По-добре е човек да мълчи, да остави всеки сам да се изправи. Всеки сам ще понесе последствията на своите постъпки. Ти гледай как бият човека за неговите грешки и се поучавай – нищо не

му говори. Когато виждам, че някой страда, аз търся причините за страданията му и се уча.

Съвременните хора се радват, когато печелят, а скърбят, когато губят. Виждам: някой спечелил 20 000 лева, скача, радва се. Казвам: не се радвай за тези пари, защото утре може да ги изгубиш и тогава ще скърбиш. Щом си спечелил 20 000 лева, благодари на Бога, че ще можеш да си услужиш с тях. Ако ги изгубиш, не скърби, всъщност ти нищо не си изгубил. Ако едновременно печелиш и губиш, загубата не е много голяма, тя е временна. Нали знаете, че сиромашията често спасява живота на хората, а богатството го погубва. Ако човек е богат, всеки може да го убие, да вземе богатството му. Какво ще вземат на сиромаха? Кой как го види, ще каже: „Оставете този човек! Той няма пет пари в джоба си.“ Угоената овца всеки може да заколи, но хилавата, мършавата отделят настрани.

Казвам: ако всички тия сравнения и изводи в притчите не се приложат в живота, те остават безпредметни. Всеки човек трябва да се познава, както земеделецът познава нивите си, лозарят – лозята си, и градинарят – градините си. Земеделецът трябва да познава нивите си: дали са слаби, или силни, кои места трябва да наторява и кои не трябва. Лозарят трябва да познава коя пръчка какво грозде дава, за да знае как да ги реже, как да ги наглежда. Градинарят трябва да знае къде какви цветя да сее, как да ги сее и т.н. Ако земеделецът, лозарят и градинарят не знаят условията, при които работят, както и качествата на своите произведения, те нищо няма да изкарат. Те трябва да знаят какви постижения ще имат от своята работа. На същото основание и човек трябва да познава себе си, да знае какво може да излезе от него. Не е достатъчно да бъдете привидно добри, но вашето добро трябва да има приложение. Доброто е сила, с която човек може да постигне нещо. Доброто е истинско богатство, с което човек може да разполага. Мъдростта е истинско богатство на ума, с което човек може да разполага. Ако с доброто, с мъдростта, с любовта, които човек има, той не може в даден случай да разполага, те не са никакво добро, никаква мъд-

рост, никаква любов. Всяко богатство, което имате, трябва навреме да се приложи. Един българин тръгнал за Солун. По пътя той срещнал един циганин, който му дал да му носи един тъпан. Известно време вървели заедно. Циганинът се отбил някъде по работа, а българинът продължил да върви бавно. Вечерта българинът се изгубил из гората и понеже бил страхлив, потърсил място да пренощува. Наближил до една воденица, влязъл вътре и се качил на едно високо място. По едно време видял, че една мечка влязла във воденицата да си търси храна. Той се уплашил много и за кураж започнал силно да бие тъпана. Какво се оказало? Мечката била дресирана. И тя по някакъв начин се откъснала от въжето на своя господар и избягала в гората. Като чула тъпана, мечката започнала да играе. Той бил тъпана, а тя играла, докато се развила нова комедия във воденицата. Покрай воденицата минавал камилар с камили, натоварени с грънци. Той също така пътувал за Солун. Като чул отдалече тъпана, камиларят пожелал да види какво става във воденицата. Отворил вратата на воденицата и надзърнал, но мечката се уплашила и хукнала да бяга. Като я видели камилите, и те се уплашили, почнали да бягат и изпочупили много грънци. Камиларят хванал тъпанджията и му казал: „Сега ще те водя в Солун, ще те дам под съд. Ти стана причина да се уплашат камилите ми и да счупят грънците.“ Пристигнали в Солун. Явили се в съда и съдията извикал тъпанджията да даде своите обяснения – как е станал причина да се счупят грънците на камиларя. Тъпанджията казал: „Аз съм готов да заплатя грънците на камиларя, но нека той ми доведе мечката. С тази мечка аз се прехранвах, а той стана причина тя да избяга в гората.“ Съдията намерил исканията на мечкаря основателни и казал на камиларя: „Първо доведете мечката му, а после той ще ви плати счупените грънци.“ Казвам: умение се иска, за да приложи човек навреме даденото му богатство.

Питам: какво е спечелил този българин с биенето на тъпана? Той нищо не е спечелил, но в случая вие имахте възможност да чуете нещо ново, от което аз вадя следния извод: всеки човек има по един тъпан и по една мечка,

която разиграва, без да иска. Вие трябва да знаете, че живеете в един разумен свят, между разумни същества, които ви помагат дотолкова, доколкото вие сте готови да учите. Тези разумни същества нямат свободно време да се занимават с вашите грешки и престъпления. Като минат покрай вас, тези напреднали същества ще се спрат само за момент, ще ви кажат една дума и ще си заминат. Ако сте паднали, те няма да ви убеждават да станете, да си изтърсите праха, нито пък ще ви утешават, но ще кажат: „Стани и върви!“ – и ще си заминат. Ако ги послушате, ще видите, че в думите им има сила, мощ. Думите им са мощни като кесията на някой американски милионер, който я подхвърля само и заминава. Който е умен, ще вземе кесията и ще я използва. Глупавият обаче ще се спре да пита колко има в кесията, кой я е подхвърлил, как се казва и т.н. Възвишените същества не обичат да знаят имената им.

Сега, като се качвате и слизате всеки ден по върховете, вие трябва да възприемате по една нова мисъл, върху която да работите през деня. Например вземете мисълта: слабите трябва да се насърчават. Това е в реда на нещата. Питам: ако силните се насърчават, на място ли е това? Същият закон се отнася и до самия човек: слабия в себе си насърчавай, а силния – възпитавай. Едно нещо трябва да имате предвид: щом сте дошли в планината, вие трябва да пазите абсолютна Чистота. Ако не пазите правилата на чистотата, ще ви бият на общо основание. Дойдете ли на планината, не мислете, че можете да живеете, както искате. Не, вие трябва напълно да се съобразявате с условията на планината. Където мръднете, каквото направите, считайте, че много очи ви следят, наблюдават и преценяват. И сами да сте, знайте, че около вас има много същества, които виждат всичко. Не се ли съобразявате с правилата, които планината налага, вие ще се поддадете на влиянието на лукавия. Той ще ви каже: „Няма защо да се безпокоите, планината е широка, навред могат да се хвърлят боклуците. Не бъдете толкова глупави, да разпилявате силите си напразно. Толкова хора има тук, други нека чистят. Вие си почивайте.“ Наистина, никой не е задължен да чисти.

Тук всичко се върши доброволно, по любов. Никой никого не може да съди, защото няма закон за съдене. Като говоря, че трябва да се пази чистота, това се налага от хигиената. Важно е, че всички имате добро желание, правите усилия да пазите чистота. Усилията ви са големи, но методите ви не са практични. Например някой се окаля и бърза да се опере, да изчисти калта. Този метод не е практичен. Оставете калта да изсъхне и после я чистете. Речете ли да перете калното място с вода, ще станат петна наоколо. А тъй, като изсъхне калта, изтъркайте я и ще видите, че нищо няма да остане от нея. Следователно, направиш ли една погрешка, не бързай да я измиеш. Остави я ден-два да изсъхне и после внимателно я изтъркай между пръстите си. По този начин тя по-лесно ще се изчисти, отколкото да я переш с вода. Като я переш с вода, ще си създадеш по-голяма беля.

Един познат ми разправяше една своя опитност със счупването на две чаши. Той отишъл някъде на гости и по невнимание счупил една хубава чаша на домакините. Те не забелязали това нещо. Той взел счупената чаша и отишъл на пазара да купи друга. Намерил същата като счупената, купил я и я занесъл на познатите си. Без да им каже нещо, той сложил чашата на мястото Ѝ. След време той отишъл другаде на гости и така се случило, че и там счупил една чаша. Домакините не видели това и той премълчал. На другия ден купил похубава чаша от счупената и като я занесъл, казал: „Нося ви тази чаша вместо другата, която вчера счупих.“ Едва сега те разбрали за пакостта, която той направил, и започнали да го разпитват: „Как я счупи? Защо не беше внимателен? Ние не обичаме да ни чупят чашите“, и т.н. Започнали се ред коментари и разисквания, които го довели до чудо, той не знаел какви обяснения да даде. В първия случай той не казал нищо и нямало никакви коментари. Във втория случай той казал, че е направил една пакост, и станали ред коментари. Казвам: в първия случай той изправил погрешката си с изтъркване на калта между пръстите си, без да го знае някой. Във втория случай той съобщил и на други хора, поискал вода да изпере калта, но с това предизвикал ред коментари. И в двата случая

е важно следното: човек трябва да бъде внимателен, да не чупи чашите.

Ще ви задам друг въпрос: какво трябва да прави богатият, който отива на Небето, а в това време дойде някой да го обере? Този човек умира, т.е. викат го на Небето. Трябва ли той да спре, да гледа кой го обира и защо го обира? Не е ли по-добре да каже: „Не ме интересува кой ме обира. Кой каквото ще да прави, това е негова работа. За мене е важно, че ме викат от Небето и аз трябва да се приготвя."

Сега ние навлязохме в една област, която наричам *област на хирургическите операции*. В тази област едни рани се оперират, а други се човъркат. Тъкмо някоя стара рана е заздравяла, но дойде един и по невнимание започва да я човърка. Казвам: може и без тази хирургическа операция. Обаче дойде ли се до операция, по-добре е човек сам на себе си да бъде хирург, отколкото други да го оперират. Защо? – Защото, прави ли човек сам операцията си, той ще бъде много внимателен. Чуждият, който иде отвън да прави операцията, не може да бъде толкова внимателен. Той взема ножа, забива го и не пита. Който сам изправя погрешките си, той е внимателен към себе си. При това всеки човек сам може да изправи погрешките си.

Казано е в Деянията на апостолите, че някои скитници юдеи заклинатели почнали да произнасят името на Господа Иисуса над тези, които имали зли духове, и казвали: „Заклеваме ви в Иисуса, за Когото Павел проповядва." И отговори лукавият дух и рече: „Иисуса познавам, и Павла зная, но вие кои сте?" И скочи над тях и ги наби. Какво показва това? Човек не може да си служи с една сила, с която не се е свързал, не се е обединил. Ако не сте едно с Христа, Неговата сила не може да работи във вас. Затова именно Христос казва: „Ако с Духа Божий изпъждам духовете, настанало е върху вас Царството Божие." Следователно всяка погрешка трябва да се изправи разумно. Животът съдейства за изправяне на погрешките. Вземете пример от сарафина. Като му донесат някакви монети, той веднага ги разграничава, слага истинските на една страна, фалшивите – на друга, и така ги изу-

чава. По същия начин трябва да постъпва и всеки човек. Той трябва да слага добрите мисли, чувства и постъпки на една страна, а лошите – на друга страна, и да ги изучава. Прави ли така, ще дойде ден, когато ще знае от кой род са неговите мисли, чувства и действия. Щом ги разграничава, с това заедно ще бъдат изключени и неговите грешки и заблуждения. Така ще различава той кои мисли, чувства и постъпки са от Бога, кои – от човека, и кои – от лукавия.

Аз говоря по този въпрос, защото човек прилича на нива, която трябва да се плеви, разорава и обработва, за да могат способностите и дарбите, които той има в себе си, по-добре да растат и да се развиват.

Друга притча им каза: „Подобно е Царството небесно на квас, който, като го взе жена, скри го в три мери брашно, докле вкисна всичкото.“ Ако преведете тази притча, вие ще си обясните много важни закони. Трябва да знаете какво представляват квасът, брашното, а същевременно трябва да знаете как да ги приготвите, за да подквасите хляба. Щом искате да подквасите тестото, вие трябва да знаете всички правила на подквасването. Подквасеното тесто се пази при известна топлина, като за тази цел внимателно се завива. Като го печете пък, трябва да разбирате силата на огъня: нито да го прегорите, нито да не го допечете. Работите ли над себе си, вие трябва да имате тези дълбоки знания и да ги прилагате. Ако вашето естество е съгласно с Божиите закони, ще имате успех в работата си. Не работите ли по този начин, никакъв успех няма да имате. Никога човек не трябва да се обленява, ако иска успехът му да бъде непреривен. Всеки ден той трябва да допринася към работата си по нещо ново. Всичко старо да се слага настрани, а новото да се разработва. Миналите погрешки да се слагат настрани и да се спирате върху всичко онова, което е добро и красиво. Оцапа ли се човек, да върви напред, да бъде внимателен, втори път да не се цапа Той трябва да гледа на доброто семе, което е вложено в душата му. Когато доброто семе се разработва, то ще даде плод: едно – сто, друго – шестдесет, а друго – тридесет.

Казвам: искате ли да устроите живота си по новия начин, вие трябва да се освободите от всички излишни неща, които ви смущават. Излишните неща са плевелите. Те неизбежно ще дойдат, никой не може да се избави от тях. Когато в сърцето на човека влезе едно смущение, и светия да е, и адепт да е, той все ще се безпокои. Не е лесно човек да се освободи от смущенията, които идат, но той трябва да бъде буден, да се контролира. Големи изпитания има светията. Представете си един крайно беден човек с един лев в джоба си, само за парче хляб. Обаче мине покрай него някой, вземе последния му лев и той остава гладен. Какво е положението на този човек? – Все ще му трепне сърцето, макар че богатството му е само един лев. Такова е често положението и на светията. Стои той замислен, решава някаква задача – и току изведнъж дойде дяволът, задигне всичкото му богатство и избяга. Светията се хваща за главата, чуди се какво да прави. Пострада малко, поскърби и най-после се примири, като казва: „Бог ми даде един добър урок, за да не се забравям. Сега отново трябва да работя цели 20 години, за да придобия загубеното. Направих една малка погрешка, но дяволът ми задигна всичко.“ Само по този начин светията придобива известни опитности.

Един търговец имал една дресирана маймуна, която пазела касата с парите му. Той често се хвалел на другарите си с нея, като казвал: „Никой не може да вземе парите ми, докато маймуната ги пази.“ Един негов приятел решил да изпита маймуната, доколко ще устои на дадената Ѝ задача. В отсъствие на приятеля си той отишъл в дома му, влязъл в стаята, където била касата, и започнал да се преструва, че спи. Като видяла това, маймуната започнала да му подражава, да заспива, и в това време той взел пари от касата и си отишъл. Вечерта, като се върнал търговецът у дома си, той забелязал, че липсват пари от касата, за което хубаво набил маймуната, за да помни задълженията си. Оттам насетне, колкото пъти дохождал приятелят му и се преструвал на заспал, маймуната не му подражавала. Втори път тя не направила същата грешка. Невъзможно е човек да повтори два пъти една и

съща погрешка. Обаче дяволът е хитър. Иска ли да изкуси човека, той ще намери хиляди начини да го подхлъзне.

И тъй, лагерът ви трябва да бъде чист. Вие трябва да бъдете чисти. Мислите, чувствата и постъпките ви трябва да бъдат сортирани. Като се върнете в София, трябва да сте израсли четири сантиметра на височина. Това е една притча. Ще определите какво значи да станете четири сантиметра по-високи. Казвате: „Младите лесно растат, но старите какво да правят?“ – Има начин за израстване и на старите, но те сами трябва да го намерят. Старите ще кажат: „За нас не е толкова важно да растем на височина, но как да се справим с мъчнотиите и страданията си?“ И за това има начин. Той е следният: стремете се поне един час през деня да гледате на хората, като че вие сте в тях: техните страдания и радости да бъдат ваши. Постигнете ли това, вие ще изпитате голяма приятност, ще забравите себе си, ще забравите вашите страдания и ще се слеете с общото, с цялото Битие. По този начин вие ще се освободите от излишните мъчнотии и страдания. Когато човек си създава излишни страдания, той прилича на малкото дете, което, като види, че някой голям човек вади вода от кладенеца с кофа, приближава се при него и му казва: „Чичо, дай и на мене да извадя вода.“ Може ли това дете да извади вода от кладенеца? – Не може. То ще си създаде само излишни страдания.

Казвам: не поверявай другиму ръчката, с която вадиш вода.

Не давай другиму кофата, с която си започнал да вадиш вода. Спуснал ли си веднъж кофата, не я давай другиму, докато ти не извадиш вода с нея. Като свършиш работата си, дай кофата на другите да вадят вода.

Не давай на други да ти направят това, което ти сам можеш да си направиш. Обаче ако не можеш нещо да направиш, нека други го направят заради тебе. Докато можеш да направиш нещо, не се лишавай от известна опитност. Сам изтегли кофата, която си спуснал в кладенеца.

На път с един крак не тръгвай.

На нива с една ръка не отивай.

При Бога с едно око не ходи.

Казвате: „Нали е писано в Евангелието, че ако дясното око те съблазнява, да го извадиш.“ Казвам: окото, което съблазнява човека, е око на дявола. В такъв случай аз бих казал: извади окото на дявола, което те съблазнява, и го хвърли; по-добре е да влезеш с едно око в Царството Божие, отколкото да имаш едно дяволско око. Тъй щото едното око на човека е Божествено, а другото е дяволско.

Питам: по какво се познава дяволското око? Дяволското око е всякога недоволно. Сипват някому в чинията ядене. Той погледне в чинията си и казва: „Малко ми е.“ Сипват му втора лъжица. Казвам: първата лъжица струва повече от втората. Втората лъжица е окото на дявола. Колкото са ти сипали първия път, вземи чинията си и благодари. Това е Божественото око, което всякога е доволно. Сипят ли ти втори път, може да го изядеш, а може и да не го изядеш. Първото, което са ти сипали, е най-сладко. Когато сипват много в чинията, много сте платили; когато сипват малко, малко сте платили. Едно е важно: колкото и да ви сипват, да бъдете благодарни.

4 август, 5 ч.

ЩЕ И НЕ ЩЕ

Ще прочета 16-а глава от Евангелието на Йоана.

Размишление върху 21-ви стих от прочетената глава: „Жена кога ражда, на скръб е, защото е дошъл часът Ѝ; а кога роди дете, не помни вече тъгата си поради радостта, че се е родил човек на света.“

Едно правило в живота гласи: стой на краката си, работи с ръцете си, гледай с очите си, слушай с ушите си, говори с езика си, мисли с ума си, чувствай със сърцето си, служи с духа си!

Ще приведа един окултен разказ. В древността някой си купил един хубав, скъп юлар и тръгнал по света да търси кон, също тъй хубав, на който да сложи юлара. Години наред той търсил коня, но не могъл да го намери. Обаче един ден разбойници го хванали в гората и му вързали ръцете с юлара, който купил за коня. Той се обръщал ту към съдбата, ту към разбойниците и ги запитвал защо са го вързали с юлара. – „Вързахме те, защото още не си намерил коня.“ Казвам: когато човек не си служи с ума си, винаги ще го връзват с юлара, който носи за коня си.

Така именно човек прави ред погрешки и страда, но не може да си обясни защо страда. Вървиш по пътя, захласнеш се някъде, търколиш се на земята, удариш ръката си, а после питаш: „Защо паднах?“ – Ти падна, защото изгуби равновесие. Изгубването на равновесие в планината има своите дълбоки причини. Като не можеш да си дадеш отчет защо си паднал, ти казваш: „Спънах се в един камък и паднах.“ – Не е така, не е тази причината за падането. Ти можеше и на полето да паднеш, както и на планината, без да се спънеш в някой камък. На равни места хората не падат ли? И на равни места падат. При това всички хора падат. Съдиите например не падат ли? – Падат. Учените, философите, поетите, музикантите не падат ли? – И те падат. Следователно, който не може да се качва по планините и не може добре да ходи по тях, той и на равните места не може да върви добре и ще

пада. Обаче онзи, който има здрави крака за планините, той и на равните места ще върви добре, без да пада. Значи планината е пробен камък за човека.

Сега, като гледате мъглите пред вас, вие си казвате: „Защо дойдоха тези мъгли, да ни попречат да видим изгряването на Слънцето?“ Колко пъти досега сте виждали изгрева на Слънцето! Ако е въпрос за виждане, питам: какво трябва да виждаш? Кое е за предпочитане да виждаш: това, което се гради, или това, което се разрушава? Да слушаш онзи, който плаче и окайва съдбата си, или да слушаш онзи, който разказва за своето щастие? Да виждаш младата булка, която извеждат от къщи, или да виждаш стария, когото носят на гробищата да го погребват? Да ти дадат хляб или да ти вземат хляба?

Като отговор на тези мисли ще дам следните окултни правила:

Радвай се, когато ти вземат мухлясалия хляб.

Скърби, когато ти вземат укрухите. Ако имаш право за нещо да скърбиш, то е за укрухите, за малките трошици.

Не скърби, че са ти взели цялата кутия с кибрит, но скърби, когато ти вземат последната клечка кибрит.

И тъй, жена кога ражда, на скръб е. Защо скърби? – Защото не знае какво ще роди. Щом роди и види, че човек се е родил, тя се радва. Човек скърби за това, което не знае, а се радва за това, което знае. Някой казва: „Защо скърби жената?“ – Защото не знае какво ще роди. Ако роди нещо умряло, няма ли да скърби? Ще скърби, разбира се. Колко деца се раждат умрели! Каква радост може да причини умрялото дете? Обаче роди ли се живо дете, всички се радват. Значи живото дете е разумното в човека. С други думи казано: човек се радва за разумното, което се ражда от него.

Ако бихте могли да преведете правилото, което ви дадох в началото на тази беседа, щяхте да се доберете до ред основни положения в живота. Например какво значи правилото: „Стой на краката си!“ Да стоиш на краката си подразбира да стоиш на здрава основа – на Добродетелта. Ти не можеш да стоиш разумно на някое място, ако то не е ценно. Мястото, на

което стоиш, непременно трябва да е ценно, да не е някакво купище, на което се качва петелът да кукурига. Защо петелът пее на купище? Когато петелът се качва на някое купище да пее, с това той казва: „Хора, селяни, вземете това купище и го пръснете на нивата. Годината е гладна, а нивата е слаба.“ Тъй щото, когато твоят петел пее на купището в младините ти, той казва: „Работи, понеже идат оскъдните години на старостта. Ако не вземеш това, на което аз пея, и не го разпръснеш на нивата, когато раждаш, скърби ще имаш.“ Защото младият не ражда, а старият ражда. Българинът казва: „Не търси яре от млада коза, но търси яре от стара коза.“ Когато старият роди нещо, на света ще го роди. Младият пък я роди нещо, я не роди. С други думи казано: силният трябва да работи, а не слабият. Аз разглеждам думите *млад и стар* в широк смисъл, а не както обикновено се разбират.

Сега, като разглеждаме живота в неговата целокупност, ние намираме за най-естествени ония неща, които ни засягат. Защо? – Защото всички желания, които се явяват в душата на човека, са естествени, нужни и за самия него. Злото в тия желания се състои в това, че те са изникнали в душата на човека преждевременно. Много наши мисли, чувства и желания са дошли преждевременно, а някои от тях са закъснели. На това именно се дължат всички несгоди, всичко непостижимо в живота на човека. Значи някои неща са дошли или преди определеното време, или след определеното време. Умният обаче трябва да постави нещата точно на времето си. Например техникът трябва да постави нещата точно на своето време и място. Математикът трябва да прави изчисленията си точно на своето време и място. Музикантът трябва да постави пръстите си на определения тон, на определеното място. Ако той не спазва такта, т.е. времето, както и ред други правила, нищо няма да излезе, нищо не може да постигне.

Сега ще ви разкажа една приказка, известна на всички народи, също и на българите. В тази приказка се разправя за една царска дъщеря, която живяла някога, в далечното минало. Учителят на тази царска дъщеря Ѝ казал, че тя трябва да се затвори в един подземен палат и там да стои, докато Ѝ

дойде часът да се яви пред света. След време започнали да се носят слухове, че царската дъщеря се е затворила в този подземен палат и посрещала всички свои избраници, възседнали на кон. Те идвали до мястото, където тя прекарвала, поздравявали я и си заминавали. Красивата царска дъщеря се наричала Халказ. Тръгнали царските синове от целия свят да я посещават и като пристигали до нейния палат, поздравявали я и извиквали: „Халказ!“ Тя им отговаряла: „Ако съм Халказ, на камъни да станете.“ Един по един всички се превръщали на камъни и в течение на векове цялата местност се покрила с камъни. Кой как извиквал Халказ, на камък ставал.

По едно време дошло ред на един умен царски син да посети красивата царска дъщеря. Той възседнал коня си и тръгнал на път. Понеже знаел езика на животните, той казал на коня си: „Аз ще кажа няколко думи на царската дъщеря, а в това време ти ще изцвилиш. Щом стигнал до палата на царската дъщеря, умният царски син не извикал: „Халказ!“, както другите царски синове, но казал: „Дъще на красотата!“ – и конят изцвилил. Цвиленето на коня се видяло много странно на царската дъщеря и тя отворила вратата. Царският син веднага я хванал за ръката и казал: „Дъще на красотата, не бъди толкова жестока! Виж колко царски синове са станали жертва за една дума.“ Тя била тъй изненадана, че не могла да каже на царския син да стане на камък. Качила се на коня и тръгнала, а царският син вървял след нея и казвал: „Кажи сега на тия камъни да станат.“Кажи: „Синове на Истината, станете!“ Тя изпълнила всичко, каквото царският син искал от нея. Царските синове, които били превърнати на камъни, оживели и тръгнали подир нея.

Казвам: сега аз мога да спра дотук, да не обяснявам значението на думата *Халказ*. Всеки човек търси тази красива царска дъщеря, която представлява щастието. Няма човек в света, който да не търси щастието. Кой не търси щастието? Обаче кой е законът за постигане на щастието? Преди всичко човек трябва да вярва в постижимото. Аз употребявам думата *постижимо* в широк смисъл. Само постижимото е реално. Когато някой казва, че има непостижими неща,

това показва, че този човек е неразумен. За неразумния човек има непостижими неща, за разумния всички неща са постижими. За онзи, който обича знанието, нещата са постижими. Тъй щото, рече ли човек, че има непостижими неща, значи на него му липсва нещо. Следователно всички несгоди в живота на хората показват, че в даден случай им липсва нещо. На това основание скръбта, недоволството или каквото и да е друго чувство от отрицателен характер имат свой специфичен произход. За изяснение на последната мисъл ще приведа следния пример. Една млада, интелигентна мома ми разправяше една своя опитност. „Не зная – казва – коя е причината за сегашното ми състояние, но никога досега не съм прекарвала подобни моменти. Нещо ми е тежко, мъчно, животът ми е обезсмислен, голяма празнота изпитвам. Иде ми да се хвърля от някоя канара, не ми се живее, нищо не ми се прави – пълна апатия ме е налегнала.“ Питам я: не можеш ли да си дадеш отчет на какво се дължи това състояние? – „Нищо не зная. Никога не съм преживявала такова нещо.“ Тогава аз Ѝ обясних дълбоките причини на нейното състояние и тя ме разбра, успокои се и скръбта Ѝ съвършено изчезна. Тя е била някъде и се е натоварила с чужди мисли и чувства, възприела е чуждо състояние. Тя трябва да развърже ремъците и да се освободи. Конят го товарят и разтоварят, а човек сам може да се разтовари. Например някой се натовари сам и казва: „Няма да го бъде!“ Питам: кое е по-лесно да кажете – *ще го бъде* или *няма да го бъде*? Кое е по-лесно да кажете: *ще* или *не ще*? Всичката философия се състои в тези две думи от по две букви. Ако кажете *не*, на какво основание предпочитате тази отрицателна частичка пред положителната *ще*? Кой е заставил човек да употребява и да предпочита частичката *не*? И днес тя има такова важно значение в живота му, че постоянно го връща назад. Защо трябва да мислите за нещо, че няма да го бъде? Аз мога да ви докажа, че ще го бъде.

Един българин завел жена си, която била зле болна, при един лекар и му казал: „Господин докторе, жена ми е зле болна, няма да я бъде, но прегледай я, виж какво може да се

направи.“ Лекарят взел бастуна си и почнал да налага мъжа на болната жена. – „Чакай, господин докторе, какво правиш? Ще я бъде жена ми, престани да ме налагаш, моля ти се!“ – „Тъй трябва да говориш. Ще я бъде – нищо повече! Щом казваш, че няма да я бъде, ти ми подбиваш клиентелата. Кой как влезе при мене, трябва да казва, че ще го бъде, за да се прослави името ми.“ Казвам: кой как влезе при вас и каже за нещо, че няма да го бъде, налагайте го на общо основание, докато най-после каже, че ще го бъде. Ето, давам ви това правило, което трябва да употребявате при всички случаи на живота си, за да се ползвате от него.

Сега ще цитирам две философски изречения от вашите дневници. Едното от тях е следното: Лесно се говори, но мъчно се прави. Второто изречение: Ако е късмет, на краката ми да дойде.

Питам: ако някой е жаден, пътувал е няколко дена през горещините, и се спре на един километър разстояние от извора, ще дойде ли изворът при краката му? Не, пътникът трябва да отиде при краката на извора. Тъй щото, когато казват, че късметът трябва да дойде при краката на човека, това показва, че преводът на това изречение е крив. Аз ще направя корекция в следния смисъл: ако искаш да имаш постижения, иди при краката на късмета си. Хората очакват късмета си да им дойде на крака и тогава да станат богати, учени, силни. Не, между богатството и сиромашията съществуват известни отношения, които човек трябва да разбира. Богатството жъне и събира, сиромашията разпилява и покрива. Когато се казва, че сиромашията разпилява, това значи, че тя разхвърля нещата и ги посява. Сиромашията дохожда, когато всичко е посято на нивата. Богатството дохожда, когато всичко е събрано. Докато не станеш сиромах, ти никога не можеш да бъдеш богат. За да стане човек богат, той първо трябва да осиромашее, а не и обратното. Не е правилно първо човек да забогатее, а после да осиромашее. Глупавият да поумнее, това е естествено, но умният да оглупее, това не е в реда на нещата. Следователно в естествения ред на нещата е сиромахът да забогатее, но не и богатият да

осиромашее. Богатият трябва да е давал, за да осиромашее; ако е осиромашал, без да е давал, той не е вървял по естествения път на живота.

Казано е: „Жена кога ражда, на скръб е.“ Питам: когато жената не ражда, какво е състоянието Ѝ? Можете ли да кажете, че когато жената не ражда, тя е спокойна? Всеки човек казва: „Важно е аз да съм спокоен.“ Спокойствието разрешава ли въпросите в живота? Не ги разрешава. След всяка скръб иде радост и обратно: след всяка радост иде скръб. Според думите на Христа радостта иде по причина на това, че се е родило нещо разумно – човек се е родил, на когото може да се разчита.

„Жена кога ражда, на скръб е.“ Къде е приложението на този стих в живота? Този стих има отношение към мислите и чувствата на хората. Когато в душата на човека се роди една велика мисъл или едно велико чувство, той трябва да се радва. Тази велика мисъл или това велико чувство в него не е нищо друго, освен разумното, което се ражда. Разумното в човека трябва да се използва за работа. Оттук вадя следните изречения: Ако при водата, която тече около тебе, не изпереш дрехите си, у кого е погрешката? Ако при хляба, който имаш, ти стоиш и размишляваш, че е твърд, че трябва много дъвкане, че той не струва и те мързи да си го вземеш, у кого е погрешката? Ако дървата са наблизо и тебе те мързи да си накладеш огън и се свиваш, духаш ръцете си, озърташ се да дойде някой да ти накладе огъня, у кого е погрешката? Чудиш се защо никой не дойде да ти изпере дрехите, да ти донесе хляб, да ти накладе огън, когато можеш сам да си услужиш. Това е обикновеният начин на размишление. Ако става въпрос защо съвременните хора страдат, казвам: страданията в живота се дължат на това, че хората очакват други да им вършат работата, която те сами могат да направят. Когато правех своите научни изследвания в България, срещнах една млада, 35-годишна жена, която ми разправи своята опитност – как се е справила с една трудна задача. „Ожених се – казва тя – млада, и ето, година вече, откак мъжът ми умря. В първо време изпаднах в голяма скръб – не ми се работи, ще

полудея, дохожда ми до самоубийство. Обръщам се тук-там за някакъв съвет, никой не може да ми каже нещо, което да ме задоволи. Всички ме съветват да се оженя. Започнах да си мисля: първият мъж обичах, той умря. Ако се оженя за втори, и той ще умре. Тогава? Взех да се плаша. Щом първият умря, и вторият ще умре. Цяла година мислих по този въпрос, но не дойдох до никакво разрешение. Започнах да се моля на Бога, Той да ми даде светлина, да дойда до някакво заключение. Един ден, когато размишлявах, дойде ми една светла мисъл: ако мъжът ми ме обичаше, както трябва, той нямаше да умре. Щом умря, той не ме е обичал. Тогава нека си върви по работата. След това пак идваха мои познати да ме питат искам ли да се женя? Казвам: „Този, за когото мислите да ме жените, ще умре ли?“ – „Ще умре, разбира се.“ – „Тогава да си върви по пътя!“ От този момент аз почнах да се развеселявам. Намерих нещо хубаво в себе си, за което трябва да живея. Започнах да се радвам, че намерих смисъл в живота, и благодарих на Бога, че дойдох до едно правилно разрешение на въпроса.“

И тъй, приложете следното правило: не дръжте в себе си неща, които умират. Не дръжте в ума си мисли, които умират. Не дръжте в сърцето си чувства, които умират. Не вършете постъпки, които умират. Питам: ако една малка мъчнотия отнема на човека една-две години, за да я реши, къде е неговото геройство. Ако търсите спасението отвън, вие сте на крив път. Спасението ще дойде отвътре, а не отвън. Онзи, който спасява, Той действа в нашите умове, сърца и воля. Отвън има само подбудителни причини, обаче спасението иде отвътре. Светлината, влагата са отвън, а силите, които възрастват семето, са вътре в него. Ако силите не действат отвътре, нещата остават нереализирани.

Ще ви дам още едно правило: не се стремете към обикновени постижения. Защо? – Защото има важни неща в живота, за постижението на които се изисква труд, усилие. Това усилие един ден ще се оправдае. Има неща в живота, които не са важни. Следователно не правете усилия да постигате тия неща. Всяко усилие за тях е напразно харчене на енергия.

Когато гъсеницата достигне 10 см дължина, това показва, че тя е дошла до крайния предел на растене – повече не може да расте. Тя ходи, обикаля натук-натам, погледне едно дърво, погледне друго, помисли си и казва: „На всички дървета се качвах, всички опитах. Какво трябва да правя сега?“ Казвам: ако тази гъсеница стане по-дълга от 10 см, нещастието Ѝ ще се увеличи. С тази дължина тя ще срещне големи препятствия и от всекиго може да бъде стъпкана. Ако продължава да живее като гъсеница, животът Ѝ ще стане еднообразен, ще се обезсмисли. В това безсмислие на живота си гъсеницата дохожда до следното разрешение: тя престава да яде и става постница, калугерка. След това става капелмайстор, започва да маха главата си ту на една, ту на друга страна, и мотае нишки от единия до другия край около себе си. Най-после тя се затваря в тези нишки и се превръща в пашкул. Никой не знае какво прави гъсеницата в пашкула. Биолозите са изучавали стадиите, през които гъсеницата минава, но въпреки това те не знаят какво мисли тя, как се трансформира, докато един ден се яви като пеперуда, облечена в царска дрешка, и хвръкне на свобода. Очите на тази царска дъщеря са дяволити, навсякъде играят. Тя изважда хобота си, лети от цвят на цвят, смее се на първото си положение и казва: „Колко съм била глупава! Ако не бях станала капелмайстор, да махам с главата си на една и на друга страна, не бих излязла от положението на гъсеница.“

Казвам: капелмайсторът представлява човешкия ум. Той дава всички разпореждания. Тия промени, за които говоря сега, са обикновени неща. Има неща, в които човек трябва абсолютно да вярва. Например трябва ли човек да се съмнява в извора, че той няма да му даде от водата си, която тъй изобилно извира? Няма повод човек да се съмнява в извора. Който е отишъл при извора, той непременно е получил от водата му. Изворът на никого не е отказал да даде от своята вода. Той е отказал да даде само на онези, които не са отишли при него.

Често хората се оплакват, че желанията им не се реализират. Коя е причината за това? Представете си, че една жена мечтае за хубава рокля, от най-тънка коприна, но външната

температура е около 40 градуса под нулата. Питам: къде ще отиде тя с тази рокля? Вън е толкова студено, че ако рече да я облече, тя ще измръзне. Наистина, тази жена има нужда от рокля, но не копринена. Студът изисква дебела вълнена рокля. Всеки има право да носи тънка копринена дреха, но само при условие да се превърне от гъсеница в пеперуда. Докато си в състоянието на гъсеница, копринена дреха не можеш да носиш. Преминеш ли от гъсеница в пеперуда, ти можеш да се облечеш в копринена дреха. Само пеперудата има право да носи копринена дреха. Докато си гъсеница, ще носиш вълнена дреха, като овца. Докато си невежа, ще носиш вълнена дреха; щом придобиеш знание, ще носиш копринена дреха.

Казвате: „Какво нещо е знанието?“ Излизат двама естественици в планината да правят научни изследвания. Единият казва: „Аз зная това и това.“ Другият казва: „Аз пък зная едикакво си.“ И двамата се разправят кой какво знае. По едно време насреща им излиза мечка и започва да реве. Хукват и двамата да бягат и всеки в себе си казва: „Има нещо, което не знаехме.“ Когато съм казвал някому, че има неща, които не знае, той се обижда. Казвам му: ти не знаеш какво нещо е да бягаш от мечка. Да ти разправя някой, че е бягал от мечка, това още не е знание. Колкото и да си герой, все ще трепне сърцето ти. Като минала опасността, двамата естественици започнали да се шегуват: „Откъде се намери тази мечка, че ни попречи да довършим изследванията си?“

И тъй, философията на живота се състои в това: да дойде човек до онова звено, което свързва и осмисля всички неща в света. Все трябва да се намери човек при някаква мъчнотия, за да се осмислят работите му. Мъчнотията е такова нещо, което събужда в човека мисъл. Ако страданието не предизвиква в човека някаква мисъл, то не е страдание. Под думите *скръб, страдание* аз разбирам само това, при което може да се роди нещо велико. Ако човек скърби и страда дълго време и нищо не се ражда в него, това не е никакво страдание. Само този човек страда, у когото се е родила някаква основна мисъл. При това положение той непременно ще

забрави страданието си. Затова е казано: „Жена кога ражда, на скръб е; кога роди, забравя скръбта си.“ Само тази скръб е на мястото си, която може да се забрави. Скръбта непременно трябва да се забрави. Мнозина искат да бъдат богати. Защо им е богатството? Богатството е едно условие на живота, но ако с богатството, което имате, не можете да си направите една къща или да си купите хубави дрехи, шапка, или да се нахраните добре, защо ви е то? Ако с богатството, което имате, не можете да си доставите хубави книги за четене или инструмент за свирене, защо ви е това богатство? Ако богатството може да ви донесе някакво благо, разбирам; ако богатството не донася никакво благо, то няма смисъл. Хората се стремят към богатството, защото в него те виждат условия за своето развитие. И обратно: хората бягат от сиромашията, защото тя не може да им даде условия за някакви постижения. При богатството и сиромашията човек изучава великия закон на самоотричането, на самопожертването. Този закон е неумолим. Няма същество на Земята, което да не е научило този закон. Всичко трябва да се даде! Големите предпотопни животни умряха, оставиха само костите си, като се отказаха от своите грамадни тела. Богатите хора умират, оставят телата си, богатствата си на Земята – от всичко се отказват. Всичко, което притежаваме, ще оставим на Земята.

Питам: в какво се състои богатството на човека? Ако един вещ цигулар вземе чужда цигулка и свири пред една публика няколко часа, след това той трябва да върне цигулката на притежателя. Какво остава за него? Той връща цигулката, получава пари, които слага в джоба си, но и тях още утре може да изхарчи. Обаче това, което той носи със себе си – изкуството – то е неговото богатство. Следователно истинското богатство на човека е това, което върви с него, което никой не може да му вземе. Това е неговото добро, неговото знание, неговата сила, Любов, Истина, Свобода и т.н. Всички останали неща, които всеки може да вземе, са лесно постижими. Сега, като говоря за Любовта, за Мъдростта и за Истината, те трябва да се разбират в техните елементарни проявления. Любовта е закон за постижение

на живота. Мъдростта е закон за постижение на знанието. Истината е закон за постижение на свободата. Следователно човек трябва да изучава Любовта като закон, с който може да придобие Живота. Всеки търси живота, защото той е богатство, без което нищо не може да постигне. В живота се крият всички възможности. Съвременните хора разглеждат Любовта в такъв смисъл, в какъвто тя не съществува. Например някой казва: „Никой не ме обича." Какво разбирате под думата *обич*? Обичта е неразбрано нещо. Защо? – Защото в обичта се крият две крайности. Онзи, който днес те обича, утре ще те разлюби. Този, който не разбира този закон, си мисли, че той е най-нещастният човек. Той се оплаква, че го разлюбили, че го изоставили. Какво означава залюбването и какво – разлюбването? В залюбването ограничават човека, а в разлюбването го освобождават.

Ще изясня тази идея със следния пример. Докато пиленцето е затворено в яйцето, то е ограничено. Щом излезе от яйцето, то е свободно вече, може да ходи навсякъде, може да рови, да кълве, да се движи, където иска. При залюбването ти си в яйцето, при разлюбването си вън от яйцето. Кое е по-хубаво от двете състояния? Когато някой каже, че го разлюбили, аз разбирам, че той се е вече излюпил и като пиленце ходи, движи се свободно. Тогава аз се усмихвам, радвам се на свободата на този човек. Той казва: „Ти се смееш, не знаеш какво ми е в душата." Казвам: не се смея, че са те разлюбили, но се смея, защото не разбираш дълбокия смисъл на разлюбването. Ако мислиш, че като те разлюби някой, ти си изоставен, че никой не се грижи за тебе, това показва, че си невежа по този въпрос. Ако наистина ти си разлюбен, тогава не би се явил на света, не би съществувал. Този човек трябва да дойде на себе си, да види, че баща му му изпраща всеки месец по три хиляди лева, а майка му, сестрите и братята му му пишат любовни писма. Трябва ли след всичко това да бъде недоволен? – „Липсва ми нещо в живота." – Да, аз зная, какво ти липсва – мечката.

Един познат ми разправяше за страха, който е изживял от една мечка. Цели три години той боледувал от треска.

Лекували го няколко лекари, но не му помогнали. Най-после той се отчаял и решил да отиде в гората, да се самоубие. Като навлизал навътре в гората, насреща му излязла една голяма мечка и започнала да реве. Той се изплашил много и мислел да бяга, но мечката се спряла пред него и започнала да го плюе. От този момент треската му съвършено изчезнала, а с това заедно и животът му се осмислил. Той казвал: „Никога не бях виждал мечка да плюе. Това ми се видя най-страшното нещо в живота. Като се изправи онази мечка пред мене, че като започна да реве и да ме плюе, аз си мислех, че всеки момент ще ме разкъса. След това тя се обърна назад и продължи пътя си. Голям беше страхът, който изпитах, но поне треската ме остави."

Казвам: това са крайности в живота. В обикновения живот много рядко се случва мечка да срещне човек и да го плюе. Този е един от извънредните случаи. Кого от вас е плюла мечка? Никого. Наистина, не е обикновено нещо мечка да те плюе. Сега всички хора са в един преходен период, минават от едно състояние в друго, за да се облекат в копринени дрехи. За да се мине от старото към новото, изисква се нова философия за живота. В това преминаване човек трябва да бъде смел като онази българка, на която мъжът Ѝ умрял и тя сама се насърчила. Човек трябва да престане с обезсърчението, да погледне смело на отрицателните мисли, да знае, че зад тях се крие нещо хубаво. Умният човек започва с мъчнотиите в живота. Те представляват най-добрия материал за съграждане на човешкия характер. Мъчнотиите не са случайно нещо. Те нарочно са създадени от възвишени, разумни същества, както учените хора нарочно създават трудни задачи за учениците в училищата. Има трудни, сложни задачи, върху които ученикът трябва да мисли дълго време, докато ги реши. Същото нещо може да се каже и за правилата в разните езици. Езикът не е нещо произволно. Учени хора са съставяли граматиките с техните склонения, падежи и т.н. Някои езици имат само три падежа, други имат седем, а трети – около девет. Глаголите пък имат по няколко спрежения. Например някой

спряга глагола *мога*. Той казва: „Аз мога, но работите не стават.“ Щом работите не стават, какво трябва да каже? Той трябва да каже: „Аз мога, ти можеш.“ Казва така, но работите пак не стават. Още какво трябва да каже? Сега трябва да каже: „Аз мога, ти можеш, той може.“ Пак не стават работите. След това ще спрегне глагола и в трите лица на единствено и множествено число: „Аз мога, ти можеш, той може, ние можем, вие можете, те могат.“ Работите и сега не стават. Щом и сега не могат работите да се наредят, ще извика и Бога и ще каже: „Аз, ти, той, ние, вие, те и Бог – всички можем“ – и работите напълно ще се наредят. Работите на хората не се нареждат, защото те спрягат глаголите без Любовта, без Бога. Например вие спрягате глагола *любя*: любя, любиш, люби, любим, любите, любят. Спрягате Любовта, но нищо не се нарежда. Защо? – Защото Любовта се спряга само в първо лице. Досега вие криво сте спрягали Любовта.

Питам: защо хората не успяват в Любовта? Те не знаят как да постъпват с нея. Любовта има една практическа страна, която всякога трябва да се има предвид. Представете си един беден човек, но голям майстор, вещ в работите си. Имате друг – богат, но неспособен. Последният има вълна, но не знае какво да прави с нея: не може да преде, не може да тъче, не може да я използва. Какво трябва да направи с тази вълна? – Да я даде на бедния, той да я изработи и да му ушие един костюм. Бедният ще вземе вълната, ще я изпреде, изтъче и ще ушие един хубав костюм на богатия. Докато богатият не даде вълната си на бедния, да му я изработи, той никога няма да има костюм от своя вълна. Сега вие искате да ви обичат, но нищо не давате. Дайте на майстора, на вещия човек, да ви направи нещо, за да ви обикне. Този човек може да е сиромах – това нищо не значи. Той е майстор, ще ви ушие един хубав костюм и по този начин помежду ви ще се създаде връзка. Следователно, искате ли някой да ви обича, непременно трябва да му дадете нещо. Всякога умният обича. Какво остава за глупавия? Той пък обикновено взема, разваля нещата.

Един философ, учен човек, се оженил за една красива жена. Той имал един хубав скъпоценен камък, с който правил своите опити. Един ден край дома на философа минавал един търговец на дрехи, на платове. Жената на философа пожелала да си купи една рокля и си казала: „Ще дам този скъпоценен камък на търговеца вместо пари и ще си купя една хубава рокля. Моят учен мъж може и без този камък.“ Продала камъка, взела си рокля и се върнала доволна вкъщи. Тя отишла при мъжа си да се похвали каква хубава рокля имала. – „Къде е камъкът?“ – „Е, той отиде.“ Така постъпват много от съвременните хора. Вследствие на своя неразумен живот те не оценяват скъпоценните камъни, откъдето може да дойде щастието им. И сега, като са изгубили щастието си, хората са недоволни от живота.

Едно време, когато Господ създал душите, всички били красиви, облечени с хубави дрехи, но не били много умни, нямали достатъчно знания. За тази цел Бог решил да ги прати в света да учат, да придобият знания. Преди да отидат по разните светове да учат, всички души се изредили пред Господа да Му се представят в дрехите, с които Той ги облякъл. Като се пръснали по разните светове, те страдали, мъчили се, плакали – не могли да разберат защо Бог ги е изпратил толкова далече. След дълги лутания по световете те поумнели, придобили знания и разбрали защо трябва да страдат. Най-после те отишли при Бога да благодарят за всички блага и знания, които придобили в своето странстване. Две души обаче тръгнали заедно към Бога: едната от тях разбрала защо била изпратена по световете, но другата не разбрала, затова се разгневила на Бога и не искала да се върне при Него. Тя спряла пред вратата на рая и казала на душите, които отивали при Бога: „Не се връщайте назад. Бог толкова ни измъчи. Не можа ли да постъпи по друг начин с нас, а ни изложи на такива страдания?“ И днес при вратата на вашето сърце все ще се намери някоя душа, която казва: „Не отивайте при Бога!“ Тя е недоволството, което цял ден мърмори, роптае. Недоволството е царската дъщеря, която протестира, че нямало кой да се грижи за нея, че страдала много и т.н.

Казвам: оставете недоволството настрани, върнете се при Бога и Му благодарете за живота, за благата, които ви е дал. Оставете вашата крива философия. Опретнете се разумно да служите на Бога. Досега вие сте уреждали само вашите работи, създавали сте си ред удобства за живеене, за хранене, за обличане. Във всичко това сте специалисти, добре сте го научили, но само едно нещо не сте научили – не знаете как да бъдете доволни. Глава имате – не сте доволни от нея. Ръце, крака имате – и от тях не сте доволни. Доволство се иска от хората!

И тъй, две неща ви са потребни: когато видите мечката, да се зарадвате, да считате, че тя е вашето щастие, и когато я няма, да плачете за нея. Посрещнете мечката като онова малко момиченце в гората и се зарадвайте, че сте я видели. Във време на въстанията едно българско семейство избягало в гората, но в голямата тревога момиченцето на това семейство се изгубило от родителите си и тръгнало само из гората да ги търси. По едно време то видяло една мечка, зарадвало се и отишло към нея. Потупало я по гърба, помилвало я и казало: „Моля ти се, кажи ми къде е майка ми?“ Мечката се снишила, за да може детето да се качи на гърба Ѝ, и го понесла из гората. След малко тя спряла пред едно дърво, на което били родителите на малкото момиченце. Отдалече още те видели мечката, изплашили се и затова се качили на това дърво. Като видели детето си на гърба на мечката, майката извикала: „Слез, мама, от мечката.“ Мечката пак се снишила и детето слязло, отишло при родителите си. Като търсило майка си, момиченцето не помислило даже, че мечката може да му направи нещо. Казвам: ако човек търси Бога някъде в Природата, и за него мечката няма да бъде страшна. Срещне ли мечка, той ще я запита: „Кажи ми, къде е Господ?“ Тя ще се сниши и той ще се качи на гърба Ѝ. Мечката нищо няма да му направи. Търси ли човек Бога, т.е. своята Майка и своя Баща, мечката ще го заведе точно там, където са те. Това е новата философия на живота, според която човек може да намери истинския път само във време на мъчнотии.

Сега ще изтълкувам днешния ден с мъглата около нас. Мъглата показва сегашния ви живот. Каквито сте вие, такъв

е денят. Казвате: „Няма ли да се вдигне мъглата?“ Щом мъглата се вдигне, бъдещият живот ще дойде. Ако до довечера времето се оправи, значи и вие имате намерение да изправите живота си. Ще направя математически изчисления колко часа или дни ще трае мъглата. От това ще съдя и за вашия живот. Днешният ден показва не само вашия живот, но и този на всички българи, както и на хората в цяла Европа. Този ден показва как ще свърши съвременната култура, през какви изпитания ще мине. Този ден решава всичко. По него може да се гадае всичко, което предстои да стане. Първо небето се проясни, мъглите се разнесоха, но после пак се замъгли. Благодарете, че тази мъгла не е по целия свят, а е само около нас. Обаче нищо страшно няма в мъглата.

Мнозина гледат мъглата и треперят. И треперенето има смисъл. Момата при момъка не трепери ли? Длъжникът не трепери ли? Кредиторът, който дава пари, не трепери ли? Много банкери, като дават пари, треперят. Защо? – Не знаят дали ще ги получат обратно. Докато дават, все треперят. Не е лошо да трепери човек. В треперенето има нещо хубаво. Докато човек трепери, той е жив. Щом престане да трепери, той свършва вече. В Писанието е казано: всичко да трепери, да слави Бога. Когато стават земетресения, когато идват бури, урагани, ветрове, всичко трепери, всичко се тресе. В треперенето е животът. Откак се родим, докато заминем за другия свят, ние все треперим.

Радвайте се, че сте дошли на Земята да се учите. Радвайте се, че ще завършите училището и обратно ще се върнете у дома си и ще занесете знания със себе си. Радвайте се, че ще придобиете това, което очаквате. Казвате: „Дали ще го бъде това, или не ще го бъде?“ Сега, вместо да кажете *далĂ*, сложете ударението на първата сричка – *дÂли* и работата ще се свърши. Значи дали сте нещо. Щом сте дали нещо, и ще получите нещо. И тогава ще знаете, че студът и топлината, скръбта и радостта, треперенето и смущението – всичко това е благословение. И мъглата е благословение. Най-после това, че сте такива, каквито сте, и то е благословение.

6 август, 5 ч.

НОВИТЕ ВЪЗГЛЕДИ

В живота съществува един вътрешен процес, който се нарича растене. Резултатът на този процес е усъвършенстване на човешкия Дух. В човешкия ум са складирани много знания, които един ден ще се заличат, както се заличава непечатаното в книгите. Защо се заличават тия знания? – Защото не са приложени. Всяко неприложено знание лесно се заличава. Не само знанията се заличават, но много скърби и радости се заличават от сърцето на човека. При това положение човек прилича на изпаднал търговец, в дюкяна на когото няма стока, в касата му няма пари и около него не обикаля вече нито един приятел. Този търговец сега само запитва: „Какъв е смисълът на живота?“ На този въпрос няма отговор. Казвам: за човек, който не е приложил знанията си, животът наистина няма смисъл. Да питате какъв е смисълът на живота, то е все едно да питате защо снегът се топи, защо дъждът вали, защо тревата расте и съхне? Вие можете да дадете някакви обяснения на тези въпроси, но трябва да знаете, че между всички явления в Природата съществуват известни отношения. Снегът не се топи сам за себе си, нито пък тревата никне и съхне за себе си. Ако запитате защо устата яде, ще ви се отговори, че и тя не яде за себе си. Преди всичко устата няма съзнание. Тя работи за другиго, а не за себе си. Ако господарят Ѝ даде нещо, тя ще го вземе, но пак не за себе си. На същото основание, ако се запитате за кого живеете, ще знаете, че не живеете за себе си.

Сега аз нямам предвид да обяснявам противоречията в живота, защото, според мене, противоречия в живота няма; скърби, страдания, грях в живота също няма. Това са човешки изобретения. Ако човек падне някъде и счупи крака си, животът ли е виновен за това? Животът даже не е мислил, че човек може да падне и да счупи крака си. Някой казва: „Нима аз живея, за да падам?“ – Не, ти живееш, за да ходиш, да мислиш, да се радваш. Че си паднал, то е твоя работа. Който разбира живота, той се радва; който не го разбира, той

страда. Който разбира живота, той мисли, учи; който не го разбира, той не мисли, той е невежа. Който разбира живота, той живее; който не го разбира, той умира. Казвате: „Какво ще стане с нас след смъртта ни?“ – Ако след смъртта си разберете Истината, вие ще оживеете. Ако не я разберете, ще станете на прах и пепел.

И тъй, разберете ли Истината, т.е. Словото Божие, вие ще имате хиляди приятели, които в случай на нужда или нещастие ще се притекат да ви помогнат. Не разбирате ли Истината, т.е. Словото Божие, вие ще имате хиляди неприятели, които ще се радват, като ви видят в нещастие, и ще кажат: „Така му трябва!“ Като виждате, че ви помагат, вие ще се чудите защо е така, но трябва да знаете, че всички тия помощници са изпратени от Бога, защото Го обичате, защото разбирате Словото Му. Виждате ли неприятелите си около вас, ще знаете, че и това става по същата причина – че не обичате Господа, не разбирате Словото Му.

Като наблюдавате и изучавате живота, вие си казвате: „Защо светът е създаден по този начин?“ Това е стара философия. Аз бих желал да се намери някой да даде нов план за създаване на света. И ако този план е по-добър от сегашния, пръв аз бих го проповядвал на света. Преди всичко, да се роди човек, това не зависи от него. Майка му и баща му са главните фактори за неговото раждане. Родителите му са стрелочниците, които са дали направление, път за идването на човека на Земята. Човек сам не може да избере родителите си, но веднъж дошъл на Земята, той има свобода да избере приятелите си. Щом излезе от утробата на майка си, човек е вече свободен. Някой казва: „Защо трябва да имам баща и майка?“ – За да се освободиш от робството, в което живееш. – „Защо трябва да се женят хората?“ – За да освобождават робите. Докато човек не стане баща или майка, той не може да отиде на фронта, да воюва за освобождаване на своите деца от робство. Какво повече може да иска човек, след като баща му и майка му са воювали за него и са го освободили? След всичко това трябва ли да пита защо се е родил? Родил се е, за да бъде свободен. Раждане значи освобождение. Раж-

дане значи още разбиране на Словото. Почне ли човек да разбира Словото, мъглите около него се разпръсват, както става сега около нас. Закон е: каквото става вън от нас, става и вътре в нас. И обратното е вярно: каквото става вътре в нас, става и вън от нас. Няма по-голяма красота от зависимостта между явленията на външната Природа и тези, които стават в самия човек.

Когато художникът рисува една картина и внесе мисъл в нея, тя е красива, защото представлява част от него. Жива картина е тя! На това основание и всяка дъждовна капка е жива. Мисъл има в нея. Каква по-красива музика от милионите дъждовни капчици, които непрекъснато пеят и свирят? Който не разбира тази музика, казва: „Мъгла, дъждовни капчици са това.“ Глухият вижда движението на телата, но не ги чува – той не разбира смисъла на тяхното движение. Слепият пък чува движението на телата, но не ги вижда – и той не разбира смисъла на тяхното движение. Затова именно слепият казва: „Чувам някакъв шум около себе си.“ – Не, това не е шум, то е движение, то е увеселение. Който не разбира защо хората се движат, той мисли, че те вдигат шум. Обаче шум и движение не са едно и също нещо. В шума има нещо неприятно, дисхармонично, а в движението има музика, хармония.

Казвам: докато мравята не излезе от своята форма, тя не може да се весели като човек. Тя винаги ще си остане в същата форма. Докато мравята живее в мравуняка, тя ще носи шушулки от дърветата, ще прави купчинки от тях и ще мисли, че в това се състои смисълът на живота. Понякога човек е смешен: направи си една малка къщичка с два прозореца и една врата и почва да я обикаля, да смята колко сламки трябва да донесе вкъщи. Той ще събере всички сламки от овците и с тях ще си напълни един юрган. Всяка сламка представлява косъм от вълната Ѝ. После ще си направи една дреха от тези косми и ще каже: „Красива е моята дреха.“ Найпосле той ще облече дрехата и ще мисли, че е ангел. Такива са вашите разбирания. Утре дрехата ще се скъса и той ще плаче за сламките, които е събирал. Питам: какво щастие

може да съществува при такова разбиране на живота? Щастие, което зависи от сламките, не е истинско щастие. Щастието се постига при пълно и дълбоко разбиране на живота. Защо животът не е щастлив? – Има причина за това. Тази причина е фон, сянка на бъдещото разбиране. Сега, като говоря за разбиранията на хората, не казвам, че разбиранията им нищо не струват, но те са временни, подлежат на промени. Например вие стрижете вълната на овците и се радвате, че ще си направите една дреха. И овцата се радва на вълната си, но никой не я пита. Обаче дойде ли някой при вас да ви стриже, вие веднага се сърдите и казвате: „Кой смее да ме стриже? Това е цяла кражба!“ Когато вас ви стрижат, това било кражба, а когато овците ги стрижат, то било необходимо, за да им поникне нова вълна. Значи когато вие стрижете овцете, за тях това било добро; когато вас стрижат, назад ви тръгвало. Чудна философия! Доколкото зная, философията на овците не е съгласна с тази на хората. И те имат свои аристотелевци, платоновци, кантовци, които не са съгласни с философията на хората. Те казват: „И ние имаме свое мнение, но докато сме слаби, ще търпим. Един ден, когато станем силни, публично ще изкажем своите разбирания. Ще се приготвяме за това време.“ Засега хората са прави. Когато човек стриже овца, върви Ă. Когато вълк стриже овца, не Ă върви. На същото основание казвам: ако дойде един ангел да остриже човека, ще му тръгне напред. Овца не може да стриже овца. Човек може да стриже овца. Обаче човек да стриже човека не е позволено. Често някой човек се заема да стриже хората и всички намират, че това е в реда на нещата.

Казвам: няма по-лошо нещо за човека от това, други да го стрижат. Всеки трябва сам да се стриже. Аз не ви препоръчвам да ходите по бръснарници. Защо? Често се случва, че бръснарят е болен от някаква заразна болест и предава болестта си на своя клиент. Случва се още бръснарят да е стригал някой болен и по този начин заразява клиента си. Изобщо много физически болести се предават чрез контакт, чрез общение с болни хора. Ако шивачът е болен, той може да предаде болестта си на онези, които си шият дрехи при

него. Ако писателят е болен, той може да предаде своето тежко състояние на някои от читателите си. Една мисъл, предадена устно или писмено, може да внесе в душите на хората живот, но може да внесе и смърт. Ако съдържа Истината в себе си, тя носи живот. Ако не съдържа Истината, тя носи смърт.

Например срещате един човек, който се препоръчва за християнин. Питате го: „Какво мислиш за Христа?“ – „И Христос като всички хора проповядвал едно учение, резултат на някакво свое състояние.“ Казвам: този човек не говори истината, той не стриже правилно. Истинският християнин би трябвало да каже: „Христос е проповядвал Божествено учение, но аз още не съм го приложил, не мога да говоря за това учение.“ Днес много хора говорят и каквото знаят, и каквото не знаят, вследствие на което стават големи погрешки. Помнете следното: търговецът се обича за стоката, за парите, с които разполага; силният – за силата му; любещият – за неговото сърце; умният – за знанието и мъдростта и т.н. Следователно човек се обича само за хубавото, което има в себе си. Който иска да го обичат, той непременно трябва да има нещо хубаво в себе си. Същевременно и той трябва да обича хората за хубавото в тях. Който е намерил за какво го обичат хората и за какво той ги обича, е разрешил един от важните въпроси в живота. Да обичаш човека, това подразбира да откриеш в него една добродетел. На религиозен език казано: да обичаш човека, значи да виждаш Бога в него. Виждаш ли Бога в човека, това подразбира познаване на нещата, т.е. да виждаш всичко ясно, без да се заблуждаваш. Щом видиш Слънцето, ти веднага ще го познаеш, няма да питаш хората това ли е Слънцето, или да чакаш друго някое? Много хора, като видят Бога, съмняват се в Него и започват да се допитват до този или онзи философ какво той ще им каже. И философът ще почне да описва качествата на Бога, ще го сравнява, ще го доказва и докато дойде до някакво заключение, Бог си заминал. В края на краищата виждаме, че и обикновените хора се съмняват в Бога, и философите се съмняват.

Питам: какво може да се постигне при такива разбира-

ния? Съвременните хора имат много ограничени схващания даже и за най-обикновени въпроси. Например някои казват: „Защо трябва да ходи човек по планините, да се удря по камъните, да дивее по горите? По-добре е да стои вкъщи, на спокойствие.“ Какво ще кажете на това? По домовете си хората спокойни ли са? Много хора днес стоят по домовете си, но не са спокойни: превиват се от ревматизъм, от ишиас и от ред още болести. Тъй щото камъните и в домовете им ги намират. Камъните представляват болестите, недоразуменията, противоречията между хората. Следователно в планината човек има сто пъти по-голяма възможност да намери Истината, отколкото в долината. Ако планините нямаха някакво предназначение, те не биха съществували. Планините не са създадени за снеговете и ветровете; те са създадени за хората, за да се учат, да се ползват от тях.

Както небето сега се замъглява, така и човек е в сила да помрачи живота си. Как може човек да помрачи живота си? – Чрез отрицателни мисли и чувства. Днес допусне една отрицателна мисъл в ума си и едно отрицателно чувство в сърцето си, утре допусне още една отрицателна мисъл и едно отрицателно чувство и не забелязва как хоризонтът му постепенно се заоблачава и потъмнява. На какво прилича такъв човек? Той прилича на пътник, който върви по прашен път, тропа с краката си, вдига прах, шум – и нищо повече. Днешната мъгла е дадена за предметно учение. Между горните и долните слоеве на мъглата се води усилена война. Те разрешават един индивидуален въпрос. Долните слоеве искат да се вдигнат нагоре, но горните не ги пущат. Ако долните успеят да се вдигнат нагоре, небето ще се изясни. Въз основа на същия закон и у човека става такава вътрешна борба вследствие на ред противоположни мисли и чувства, които се явяват в ума и сърцето му. В тази борба човек е главният фактор, който примирява, убеждава, съветва, докато най-после борбата се свърши. След това човек иска да разбере Любовта, Мъдростта, Истината. Обаче той трябва да знае, че тези неща не са за него. Той може да се интересува от проявите им, но не и от самите тях. Дойде някой при мене и

казва: „Кажи ми, що е Мъдрост?“ – Ето, вземи тази книга с формулите и я изучавай. – „Не я разбирам. Ти ми кажи нещо за Мъдростта.“ – Ето, погледни това езеро, тази река, това море – в тях се крие велика мъдрост. – „И тях не разбирам.“ – Наблюдавай, изследвай, учи! Един ден ще разбереш какво нещо е Любовта, какво – Мъдростта, и какво – Истината.

Казано е, че хората трябва да се обичат, да хранят добри чувства помежду си. Защо човек трябва да обича другите хора? Човек трябва да обича хората заради себе си, за своето добро. Обича ли ги, той ще може правилно да расте и да се развива. Казвате: „Тази любов е много егоистична.“ – Не, тази е истинската Любов – да обичаш хората заради себе си. Не прави зло на хората пак заради себе си. Каже ли някой, че ще направи нещо заради Бога, това подразбира, че в съзнанието на този човек Бог е отвън някъде. Питам тогава: къде е Бог? –“Не зная.“ Друг казва, че Бог живее вътре в него. Къде, на кое място именно? – „Не зная.“ Щом човек не знае къде живее Бог, дали вън, или вътре в него, той не разбира въпроса. Каже ли, че Бог живее в него, той трябва да подразбира цялото човечество, всички живи същества на Земята и на Небето. Ако той не разбира въпроса така, то е все едно да доказва, че цялото дърво се заключава в един лист. Не, листът е само частица от голямото дърво, но той подразбира всички останали листа, клончета, цветове, плодове и т.н. Тъй щото, каже ли някой, че Бог живее в него, и няма предвид цялото Битие, той не разбира Истината. Този човек е в положението на лист от дърво, който всеки вятър може да откъсне и да разиграва. Който разбира Истината, той е лист от Дървото на Живота и никой не е в сила да го откъсне. През цялата вечност този лист стои на мястото си и върши своята работа.

Сега, като ви говоря по този начин, пазете се от следното: не слагайте старите си възгледи в разрез с новите. Не мислете, че старите възгледи нищо не струват. Когато посадите една семка, първо тя изкарва две-три малки коренчета, после още две-три и т.н. След коренчетата излиза стъбло, което постепенно се разклонява, разлиства и продължава да

се развива. Питам: трябва ли да мислите, че първите коренчета не са важни, защото са най-стари? Не, първите коренчета са толкова важни, колкото и последните. Първите усилват живота на младото дърво. На същото основание някой казва: „Едно време бях дете, по детски разсъждавах.“ Той се смее на своето детинство. Не се смей на себе си. Ти и като дете си разсъждавал добре. Като дете ти си бил откровен, искрен, не си лъгал, а сега, като възрастен, послъгваш малко. Кога си бил по-добър? Като дете ти си бил готов да разделиш хапката си със своите другарчета, бил си щедър, а сега си станал скъперник, затворил си се, чакаш да ти дават. Кога си бил по-добър? Ще кажете, че като възрастни сте по-учени. Това е ваше мнение.

Съвременните хора имат голямо мнение за себе си и някои от тях приличат на един от младите английски проповедници, който завършил в Оксфордския университет богословие. Той станал проповедник в една от баптистките църкви и решил един ден да посети Спържен – стар знаменит проповедник в Лондон. Той отишъл в дома му, подал картичката си на слугата и написал: „Твой брат в Христа те чака вън.“ Спържен прочел картичката и написал на другата страна: „Сега имам работа с Господа. Ще имаш добрината да почакаш още малко вън.“ Старият проповедник се молел в това време, зает бил, а младият искал веднага да го приеме, да не чака дълго време вън. Много хора бързат като младия проповедник, не искат да чакат вън. Те имат голямо мнение за себе си – завършили са университет, учени хора са.

Съвременните хора искат да разберат нещата изведнъж. Всяко нещо очаква своето време за разбиране. За всеки ден е определено какво може човек да разбере, да научи. Той не може да разбере нито йота повече от това, което е определено. Закон е: човек не може да види или да чуе повече от това, което му е определено за даден момент. Например главата на човека може да се обърне най-много под ъгъл 45 градуса надясно или наляво, но по никой начин не може да се обърне назад, да образува ъгъл от 180 градуса. Рече ли да обърне главата си назад, той коренно изменя своето поло-

жение. Ето защо човек вижда нещата пред себе си по-добре от тия, които са зад него. Това, което е пред нас, ние наричаме бъдеще, а което е зад нас, наричаме минало. Казвате: „Реално ли е миналото?“ – Реално е, разбира се. Ако миналото изглежда нереално, това се дължи на гърба ви. Миналото остава зад гърба ви и като не го виждате, мислите, че не е реално. Обаче обърнете ли се с лицето към тази посока, тогава миналото става бъдеще, а бъдещето – минало. Значи според съвременните философи има минало, настояще и бъдеще. И тъй, като се говори за разбиране, за различаване, човек трябва да схваща нещата, както са поставени в Живата Природа. За тази цел той трябва да разбира езика, граматиката на Природата така, както знае граматиката на матерния си език. Например вие казвате *любов* и *любя*. Каква разлика има между тези две думи? Думата *любов* е съществително и като такава тя се скланя. Думата *любя* е глагол и като глагол тя се спряга. Друга съществена разлика има между тези две думи: когато любовта е съществително име, тогава ние Ѧ слугуваме. Когато пък изразява действието *любя*, тогава тя ни служи. Какво правят хората, когато любят? Когато любят, хората се срамуват. Трябва ли човек да се срамува от Любовта? – Не трябва. Да любиш, това е равносилно на храненето. Трябва ли човек да се срамува, като яде? – Не трябва, разбира се. Следователно най-великите неща, които човек може да направи в живота си, са следните: да яде, да пие вода, да учи, да мисли, да чувства, да действа, да скърби, да страда, да се разкайва и т.н. Щом има толкова велики работи в света, има за какво човек да живее. Сега дойде някой при мене и казва: „Няма кой да ме обича!“ Казвам: сложи думата *нима* пред *няма* и вместо удивителна сложи въпросителна и виж какво ще излезе. Ще излезе: нима няма кой да ме обича? Ще получите отговора: има кой да ви обича. – Бог ви обича. Щом Бог ви обича, всички ще ви обичат.

Сега, както виждате, небето започна да се прояснява. Това показва, че мъглите клонят към примирение. И те философстват помежду си, и те като нас се разговарят за велики работи. Когато човек започне да разбира, и мъглата

постепенно ще се оттегли от неговото съзнание. Този процес става постепенно, последователно, обаче действието между частите на този процес става моментално. Например ти моментално можеш да станеш наследник, но за да се реализира този акт, време се изисква. Умре дядо ти, моментално ставаш наследник. Обаче, за да се реализира и оформи този акт, изисква се време. Защо? – Трябва да се прочете завещанието, трябва да се заверят всички документи и след това ще влезеш в правото на законен наследник. На същото основание каже ли Бог за нещо, че ще бъде, не се съмнявайте – то ще бъде. Кога? Това е въпрос на времето: може след година, две, три и повече, а може и след по-малко от година. Въпросът е да изчезнат мъглите от умовете и сърцата на хората. Щом те изчезнат, работите веднага се нареждат. Пред вас моментално се открива чисто, светло небе, планини, дървета, канари. Реални ли са тия неща? – Реални са. Мъглите обаче са нереални. Те се явяват и изчезват, без да оставят следи след себе си.

Казвам: човек трябва да работи над себе си, да развива силата, която е вложена в него. Той трябва да развива тази сила в себе си – не да се показва, че е по-силен от другите, но чрез нея да придобие свободата си. Кой е по-силен: който се топли на огъня или който кладе огъня? Обаче и този, който се топли на огъня, и този, който кладе огъня, трябва да благодарят на клековете, че стават жертва за тях. Ако вие използвате разумно благата, които планината ви дава, и обработите полученото както за вас, така и за ближните си, тази жертва е оправдана. Тогава и клековете ще минат от по-ниско в по-високо състояние. Условията, при които те живеят тук, са неблагоприятни. Следователно от вашата разумна работа зависи и подобрението на техните условия.

Съвременните хора говорят все за смисъла на живота: има ли защо да се живее, или няма. В края на краищата всеки казва: „Смисълът на живота е да познаеш себе си.“ С други думи казано: смисълът на живота е да познаеш Бога в себе си. Значи Бог е същината, към която всеки се стреми. Същината пък е цялото Битие: растенията, животните, хората,

Слънцето, Луната, звездите, въздухът, водата, почвата и т.н. Всичко в света е изявление на Бога в разни форми. Видиш ли един клек, разгледай го с окото на учения, а не с окото на простия. Простият ще каже: „Клек е това“ – и ще го захвърли настрани. Ученият ще го вземе близо до себе си, ще разгледа формата, големината, устройството му. После под микроскоп ще разгледа тъканите му. Той няма да го остави, докато не проникне в неговия вътрешен смисъл. В това отношение планината крие много тайни, много богатства, но още не ги дава на хората. Защо? – Защото ги намира за невежи. Ако им открие богатствата си преждевременно, тя ще ги спъне в техния път.

Сега ще се върна към главната мисъл. Дръжте старите си възгледи и не считайте, че те не са прави. Всеки стар възглед е или коренче, или лист, или цвят от цялото дърво. Той е точно на своето място – без него дървото не може да живее. Обаче едно е важно: дървото не може да живее само с тия коренчета, листа и цветове. Нови коренчета, нови листа, нови цветове са нужни на това дърво, за да продължи новия си живот. Тези са новите възгледи за живота. Питам: новите възгледи изключват ли старите? – Не ги изключват. Има ли противоречие между едните и другите? – Никакво противоречие няма. Всяко нещо е ценно на времето си и на мястото си. Благодарете на Бога за старите възгледи. Благодарете и за новите възгледи.

Някой казва: „Защо минах по този път?“ – Благодари, че си минал именно по този път. – „Да, но не съм израснал достатъчно, не съм като другите хора.“ – Благодари, че не си като другите хора. – „Направих една голяма погрешка.“ – Благодари и за това. Ако не беше я направил, ти нямаше да знаеш къде е слабото ти място. Може би твоята погрешка носи благо на друго някое същество. Ти пущаш кофата в кладенеца и вадиш вода. Кладенецът вика след тебе, ругае те, че си взел от водата му. Обаче ти занасяш водата на някой жаден пътник и се радваш, че си му услужил. Твоята грешка е по отношение на кладенеца, но не и към жадния човек. След това завали дъжд, в кладенеца се събере не една, а две

кофи вода. Следователно човек трябва да има дълбоко разбиране за всичко, което става в живота. Каквото става в даден момент, то е най-доброто. Една кофа вода ще изтеглят от вас, две ще дойдат. Едно страдание ще преживееш, две радости ще дойдат. Кога? – Само ако вървите по Новия път – пътя на Любовта, Мъдростта и Истината.

И тъй, не разрешавайте, нито примирявайте противоречията в живота. Например вие ли вдигнахте мъглата? – Не. Има една вътрешна сила в живота, която примирява, разрешава всички противоречия. Когато живеете в съгласие с Бога, всички несгоди, всички противоречия се разрешават правилно. Божият Дух прави нещата ясни. Където Божият Дух отсъства, там мъглата присъства. При това положение човек има очи, но не вижда. Дойде ли Божият Дух, мъглата се вдига, хоризонтът става чист, противоречията изчезват и човек вижда ясно. Сега ще се порадваме на днешния ден, който ще бъде хубав. Казвате: „Ще падне ли отново мъглата, или съвършено ще се вдигне?“ Не се поставяйте в противоречие със себе си и знайте, че Божественото съдейства за Добро. Не очаквайте щастието ви да дойде в бъдеще. Ако денят днес е добър, и утре ще бъде добър. И миналото е за добро, и настоящето е за добро, и бъдещето ще е за добро. Гледайте на настоящето като на топлина и на светлина, които организмът възприема. Както чувствате светлината на ума и топлината на сърцето си, така трябва да чувствате Божието присъствие в себе си. Кой може след това да ви разубеди в съществуването на Бога? Доволният на малкото е доволен и на многото. Ще завърша беседата си със следното изречение: Не затваряй прозореца на живота си, когато приятелят ти се усмихва.

7 август, 5 ч.

КНИЖНИЦИ И ФАРИСЕИ

Ще прочета 23-та глава от Евангелието на Матея. Размишление върху 23-ти стих от същата глава: „Горко вам, книжници и фарисеи, лицемери, защото давате десятък на мятвата, на копъра, на кимиона; и оставихте по-важните неща на закона, правосъдието, милостта и вярата; тях трябваше да правите и онези да не оставяте.“

Сега ще ви дам няколко мисли за размишление:

Не внасяй невежество в знанието.

Не се обезверявай във вярата си.

Не внасяй лъжа в Истината.

Не узаконявай робството в свободата.

Като размишлявате върху 23-ти стих, трябва да знаете, че фарисеите и книжниците са вътре в човека. Те представляват две партии, които носят тежко бреме. Тежкият живот, който човек прекарва на Земята, се дължи на тези две партии в него, които узаконяват беззаконието и карат човека да върви по техния път. Хората вървят точно в този път, който не обичат. Те вършат точно това, което не искат. И след всичко направено те се самоосъждат. Обаче самоосъждането нищо не допринася. Да се самоосъжда човек, то е все едно да се излива пороен дъжд върху някоя скала. Този дъжд ни най-малко не ползва скалата. Колкото скалата се ползва от дъжда, толкова и фарисеите се ползват от Христовите думи. Питам: кой може да се ползва от дъжда, който пада върху скалите? Само долината, полето може да се ползва от него. Тази вода е мътна, понеже при слизането си надолу тя влече различни нечистотии.

Някой казва: „Аз не съм добър човек.“ Минавам и заминавам покрай този човек, но не се спирам. Защо? – Не ме интересува неговата лошавина. Минавам покрай една круша и тя ми казва: „Аз не съм добра круша, гнила съм.“ Щом чуя, че тази круша е гнила, продължавам пътя си, не спирам пред нея. Минавам покрай друга круша, която ми казва: „Аз съм зряла, добра круша съм.“ Веднага спирам пред нея. Аз Ѝ

подавам ръката си, и тя подава своята. Ръкуваме се, целуваме се и после се разделяме. Кога целувам крушата? – Когато е сладка, когато е зряла. На гнила круша целувка не давам. Следователно, когото целуват, той е зряла круша. Когото не целуват, той е гнила круша. Заключението е: на гнила круша не давай целувка. На зряла круша давай целувка. Глупавият целува гнила круша и като усети, че е горчива, плюе. Който целува зряла круша, той остава доволен и на всички казва: „За първи път в живота си ядох такава сладка, вкусна круша. Желал бих и втори път да ми се падне такава.“ Зрялата круша представлява чистото, красивото в човека. Не е достатъчно само да изяде човек една зряла, сладка круша, но той трябва да я обезсмърти в себе си. Как? – Паметник да Ѝ направи. Кой досега е направил паметник на зрялата круша? Как и от какво ще Ѝ направите паметник? От мъртви камъни ли ще направите паметника Ѝ? Направете един паметник от живи камъни, че който мине покрай него, да остане доволен. Време е вече да се правят само живи паметници! Ако човек няма в себе си жив паметник, който да говори за Любовта, за Мъдростта и за Истината, той нищо не е направил. Живите паметници носят безсмъртието.

Следователно, ако човек не се справи с книжниците и фарисеите в себе си, те ще го разпнат по всички правила на изкуството. Те ще намерят най-голямото и здраво дърво, ще вземат гвоздеи по 25 см дълги и 9 см дебели и ще ги забият на гърдите, на ръцете и на краката му, че колкото и да се тегли той, да не може да се освободи. Тогава човек, ще не ще, ще каже същите думи, които Христос е казал на кръста: „Елои, Елои, Лама Савахтани", т.е.: „Боже Мой, Боже Мой, защо си Ме оставил?“ И други думи е казал тогава Христос, но те не са записани в Евангелието. Този е въпросът, който Христос е задал, а какъв е отговорът, не се знае.

Вие знаете, че като пишете някому писмо и го запитвате нещо, той непременно ще ви отговори. Ако питате някого защо Бог ви е оставил, какво ще ви отговори той? Той ще ви отговори, че Бог никого не забравя. Не, и Бог забравя. Когато някой страда, това показва, че Бог го е забравил. Какво раз-

бирате, като се каже, че Бог е забравил някого? Когато Бог забрави някого, това показва, че той не заема първо място в ума на Бога, а едно от последните места. Обаче той заема това място временно, а не през цялата вечност. Бог забравя понякога човека, защото последният трябва да мине през изпитание, необходимо за неговото развитие. Тъй щото само тогава има смисъл да пита човек Бога защо го е оставил, когато може да получи отговор на своя въпрос.

Сега аз мога да ви кажа какъв е бил отговорът на въпроса, който Христос е задал, но ако го кажа, много от вас ще пострадат. Аз не искам да страдате, не е време за това. Когато бъдете на кръста и зададете въпроса, ще получите отговора. Казвате: „Как ще пострадаме?“ – Както страдат кокошките и агънцата, когато господарите им дават някому угощение. В къщата на един български чорбаджия дошли двама турски дели-бейове, разярени, въоръжени с пушки и пищови. Чорбаджията любезно ги поканил да седнат и веднага сложил пред тях печени кокошки, агнета, хубава баница, старо шестгодишно вино и обикалял около тях, канил ги да си хапнат. Те седнали пред трапезата, нахранили се добре и доволни, напълно укротени, си отишли. Чорбаджията казал: „Укротих дели-бейовете.“ – Ти ги укроти, но агънцата и кокошките знаят как е станало укротяването. По този начин и аз мога да ви кажа истината, но не искам, защото агънцата и кокошките ще пострадат. Няма защо да жертвам кокошките и агънцата за дели-бейовете, когато мога да им приготвя хубава вегетарианска храна и напълно да ги задоволя с нея. Това е една притча, която трябва да разберете.

Като се говори за склоненията на имената и за спреженията на глаголите, трябва да знаете, че има два вида спрежения. Учителят казва: „Иване, излез на дъската да спрегнеш глагола *крада*!“ Ученикът отговаря: „Аз крада, ти, учителю, крадеш, той краде; ние крадем, вие крадете, те крадат.“ Вярно ли е спрегнат този глагол? – Вярно. Значи вярно е, че всички хора крадат. Ако те не крадяха, този глагол нямаше да съществува в речта. Веднъж щом съществува, значи всички хора изобщо крадат. Учителят казва: „Иване, тази

работа не може да остане така, тя трябва да се изправи.“ Как ще се изправи? Сега беше приложен първият начин за спрежение на глагола, който се заключава във вземането, в кражбата. На това действие трябва да се противопостави друго, точно обратно на първото. Значи сега пристъпваме към втория начин на спрежение на глагола. Кой глагол може да се спрегне по втория начин? – Глаголът *давам*. Ученикът започва: „Аз давам, ти даваш, той дава; ние даваме, вие давате, те дават.“ Следователно, ако всички хора могат да крадат, също така те могат и да дават. Това значи: ако някой направи една погрешка, той е спрягал глагол от първия вид. Иска ли да изправи погрешката си, той трябва да спряга глагол от втория вид, т. е. да намери такъв глагол, който да има точно обратно значение на първия.

И тъй, глаголите и глаголните форми показват отношението на човека към неговите ближни, а имената и падежните форми показват отношението на човека към себе си. Например глаголите *давам, любя, обичам, крада, злословя* и др. показват отношенията на хората едни към други. Ако хората могат правилно да спрягат глаголите, те биха се превъзпитали. Тъй щото направите ли някаква погрешка, изгубите ли разположението на духа си, отворете граматиката и започнете да скланяте ту едно съществително, ту друго, и да спрягате глаголи, докато най-после изправите погрешката си и подобрите състоянието си. Например дойдете до едно гневно състояние. Започнете да скланяте съществителното *гняв*. После спрягайте глагола *гневя се* като глагол от първия вид. Най-после намерете глагол от втория вид и го спрегнете. Всичката мъчнотия се състои в това – да намерите този глагол, защото той ще бъде точно обратен по смисъл на първия. Намерите ли го, вие ще поправите погрешката си, а с това заедно и състоянието ви ще се измени.

Ако спрем вниманието си върху произхода на думите в езиците, ще видим, че съюзите имат най-стар произход. След тях идват глаголите, прилагателните, а най-после съществителните имена. Учените доказват това по следния начин. Когато някой човек се умопобърка и забрави да

говори, първо той забравя съществителните имена, после прилагателните, глаголите и си служи само със съюзите като звукове: *че, а, и, но* и т.н. Те му служат и като обръщения. Вземе ли да се поправя, да дохожда в нормалното си положение, той започва по обратен път да си спомня думите: първо глаголите, после прилагателните и най-после съществителните имена. Има болни хора, които вместо да си служат направо със съществителни имена, употребяват описателен език. Например ако такъв човек иска да каже думата *брадва*, той не може да си я спомни и затова казва: „Дайте ми това, с което се сече." Казвам: съвременните хора са не само физически болни, но и психически. Например някой казва: „Не трябва да лъжем." – Каже ли човек така, това говори за едно болезнено състояние в него. Човек всякога трябва да говори Истината, без да мисли за лъжата. Истината е капитал, с който всякога трябва да се разполага. При това Истината е само за мене, за никого другиго. Проявявам ли Любовта, Мъдростта или Истината, аз трябва да имам предвид себе си, никой друг. За мене е важно дали аз обичам, дали аз съм мъдър, дали аз съм истинолюбив. Какво правят другите и как постъпват, това не ме интересува. Ако говоря за Любовта и мисля дали другите хора любят, това е философията на книжниците и фарисеите. Следователно на себе си говоря за Любовта, за Мъдростта и за Истината. Тази е най-красивата реч. Дойде ли да се разправям с хората, ще разбъркам брашно и вода, ще го омеся добре. После ще сложа в него сирене и яйца, ще направя една баница, ще я опека и ще кажа: „Заповядайте!" Те ще хапнат от нея, ще кажат: „Отлично ядене!" Според мене тази баница е каша. Тя е за болни хора. Обаче ако на тия хора дам от моето ядене, те ще се откажат под предлог, че тази храна не е за болни хора. Ядат ли от нея, те ще умрат. Прави са тия хора, но от свое гледище. Има неща, които от мое гледище са прави, а от ваше гледище са криви. И обратно: тия пък, които от ваше гледище са прави, от мое гледище са криви. Не е въпросът там, но всичко това говори, че между хората няма разбирания.

Когато някой адвокат защитава един престъпник или един крадец, той представя фактите така, че да го оправдае, да го изкара невинен. Той извърта фактите, обикаля законите и ако успее да го оправдае, съдиите казват: „Добър адвокат е този човек, умее да говори!“ На този адвокат аз казвам: за лъжата ти си учен, но за Истината си невежа. Той се понавъси малко, остава недоволен от мене. На онзи пък, който обича Истината, казвам: за Истината ти си учен човек, но за лъжата си първокласен невежа. Той се поусмихне малко, зарадва се, доволен е от мене. Този човек ме разбира. Аз имам един пробен камък, с който изпитвам хората. Който се мръщи и е недоволен от мене, той е невежа за Истината. Който се усмихва и е доволен от мене, той е невежа за лъжата. Това, което днес говорих, е новата философия на живота. Ако я приложите, блажени ще бъдете. Защо? – Защото от болни ще станете здрави, от сиромаси ще станете богати. Щом сте здрави, щом сте богати, и на Бога ще бъдете благоугодни.

8 август, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

В пътя на живота се изпитва вярата и надеждата на човека.

В пътя на знанието се изпитва ума и волята на човека.

В пътя на свободата се изпитва благородството на душата и милосърдието на сърцето.

Там, където малкото зрънце пада, камъкът стои.

Там, където камъкът пада, малкото зрънце стои.

Когато листата от Дървото на живота слизат, зимата идва.

Когато листата на Дървото на живота се качват, пролетта идва.

Когато сиромашията хлопа на вратата, студът се показва.

Когато богатството хлопа на вратата, топлината се показва.

Когато простият царува, прах се вдига.

Когато умният царува, мирът възлиза.

Там, където мравята се дави, човек се забавлява.

Там, където мравята се забавлява, човек спи.

Глупавият слуша с едното си ухо, умният – с двете, а глухият и от двете не се интересува.

Детето лази, младият се издига, старият се прегърбва, а умореният почива.

Домът е за детето, нивата – за младия, перото – за стария, а леглото – за уморения. Ако си у дома – дете си, ако си на нивата – млад си, ако държиш перото – стар си, ако си на леглото – уморен си от живота.

Не разваляй това, което Природата е наредила. Не Ѝ давай съвет какво да прави. С нея на състезание не ходи и нищо насила от нея не вземай.

Вземай, когато добрият ти дава.

Давай, когато умният от тебе иска.

Дом без врата и училище без прозорец подобни са. Защо са подобни? – Както в къща без врата никой не може да живее, така и в училище без прозорец нищо не може да се научи.

9 август 1932 г., 5 ч. сутрин.

КОЕТО ОСТАРЯВА

Ще прочета 13-а глава от Първото послание към коринтяните.

Размишление върху стиха: „В дома на Отца Моего много жилища има“ и върху формулата „*Всеблаги Отче на всичката пълнота, в името на Твоята Любов озари ни с благия Си Дух и изпълни сърцата ни с Твоя мир.*“

Има нещо у човека, което никога не остарява. То е неговият стремеж. Стремежът е качество на Духа у човека. Парите, с които човек си служи, минават-заминават и в края на краищата остаряват. Дрехите, които той носи, се късат и остаряват. Къщата, която гради, след време се разрушава и остарява. Каквото положение и да заема човек, то все ще се измени. Добре е, когато нещата се изменят. В промяната се крие прогресът, еволюцията. Ако зародишът на яйцето остане завинаги затворен в черупката, той никога няма да разбере външния свят. Какво трябва да стане с него? Той трябва да се превърне на пиле, да излезе вън от черупката на яйцето. Докато пилето е затворено в яйцето, то не познава друг свят, освен света в черупката. Излезе ли вън от яйцето, пилето започва да се движи, запознава се с външния свят. Следователно добре е, че се изменя черупката на яйцето, за да може пилето да излезе вън от него.

Човек расте и остарява, възгледите му се изменят, всичко около него се мени, обаче стремежът му остава неизменен. Стремежът на човека не остарява, той е траен и служи като верен двигател на човешката душа, тласка я да върви нагоре и напред. Този стремеж се нарича Любов. Значи Любовта е вечното начало в човека, което твори, което създава. Иска ли човек да не остарява, да бъде вечно млад, той трябва да се държи за стремежите на духа си. Верен ли е на своя дух, той никога няма да съжалява за онова, което се е изменило. Защо? – Защото Бог се изявява и в промените. И в промените има красота. Те дават сила на човешкия дух. Силата на яденето не е толкова в самото ядене, колкото в чувството, което

се изпитва при него. Силата на мисълта не е толкова в самата мисъл, колкото в нейния процес, в онова вътрешно ободряване, което тя дава. Силата на дадено желание не се състои в самото желание, но в онова движение, което то създава у човека. Силата на кибритената клечка не е в самата клечка, нито в нейната главичка, но в малкия пламък, който тя дава. Значи силата на всички неща не се състои в голямото, в грандиозното, но в малкото, едва уловимото начало в тях. Това малко начало аз наричам свещен огън. Само свещеният огън е в сила да реализира копнежите на човешката душа и на човешкия дух. Този свещен огън е огънят на Любовта.

Що е Любов? – Любовта не е товар, Любовта не носи разочарования, Любовта не може да се нарече и сила. Любовта е това начало в човека, което го освобождава от всички мъчители, били те във вид на противоречия, заблуждения или ограничения. Любовта е това начало в човека, което внася в него богатство, сила, мощ. От сиромах то прави човека богат, от слаб го прави силен, от немощен го прави мощен. Благодари на това, което носи богатството, а не на самото богатство. Кое е това, което носи богатството? Ти се качваш на една кола, поставена на четири колела, и благодариш на самата кола и на колелата, чрез които тя се движи. Тази кола се тегли от две живи, разумни същества, на които също така трябва да благодариш. Обаче друго едно същество, още поразумно от първите две, стои горе на колата, държи юздите на двете същества и ги направлява. На това разумно същество трябва да благодариш най-много. И за това същество трябва да се държиш. Тъй щото, качиш ли се на една кола, с краката си ще благодариш на самата кола. С очите си ще благодариш на конете, които теглят, а с устата си ще благодариш на разумното същество, което направлява и конете, и колата, за да върви напред. Най-после ще благодариш на Бога в себе си, че те е създал и те е поставил при условия да се радваш на живота и да го използваш.

Казвам: ако човек съзнава това нещо за една обикновена кола и благодари за нея, колко повече той трябва да благодари на Земята като на основа, на която е стъпил. Земята не

е нищо друго, освен кола, в която човек се е качил и пътува. Тази кола се тегли не от два, но от един голям кон – Слънцето, което всеки ден изгрява и залязва, тегли, движи колата по начертания Ѝ от Бога път. Разумното същество, което направлява тази кола, това е Великият закон - Духът Божий. Съзнава ли това, човек трябва да благодари на Земята, на която е стъпил, на големия кон, който неуморно припка, тегли колата, и на Духа, на закона, който направлява и ръководи цялата работа. След всичко това не трябва ли човек да благодари, че му е дадена възможност да живее, да вижда Божиите творения и да им се радва?

Сега ще ви дам няколко изречения за размишление:

След като си ял сладки круши, не яж киселици.

След като си пил сладък сок, не пий пелин.

След като си казал няколко сладки думи някому, не ги обличай със своите дрипели.

След като си направил едно добро, не го разгласявай с тъпан.

След като си изказал една велика мисъл, не Ѝ прави затвор.

След като си писал едно любовно писмо, не дрънкай звънец.

След като си нагостил някого, не му вземай пари, не го глобявай за яденето. Плаща ли ти, глобяваш го.

Не се вкисвай, когато те подквасват.

Не давай маслото си, когато те чукат.

Не плачи, когато те бият.

Не благодари, когато те мият.

Благодари само тогава, когато знаеш, че Любовта е с тебе, и виждаш какво тя върши.

Знанието от едно място не идва и светлината през един прозорец не влиза. Неизброими са пътищата на знанието. Неизброими са прозорците на светлината.

Любовта през една уста не говори. Хиляди са устите на Любовта, през които тя говори. Вярвай във всичките нейни усти.

Един е Духът, много са духовете.

Един е Бог, много са душите.

Един е Бог, много са Божиите синове и дъщери.

Едното е Цялото, многото са частите на Цялото.

Едно е името на Цялото, неизброими са имената на частите.

Истинският път няма пътеки.

Път, който има много пътеки, той е път на света.

Път, който няма никакви пътеки, той е път на Духа.

Път, който има прах, той е път на заблужденията.

Път, който няма никакъв прах, той е път на Светлината.

Мрачното небе е небе на тъмнината.

Ясното небе е небе на Светлината.

Живот, изпълнен с мъчнотии, е живот на страдание.

Живот, изпълнен с блага, е живот на веселие.

Ходи там, където Светлината ходи.

Слизай там, където водата слиза.

Работи там, където Духът работи.

Любовта живее, Мъдростта свети, а Истината носи бъдните. Аз употребявам думата *бъднини* вместо *свобода*, понеже в случая думата *свобода* изразява едно ограничено състояние. Когато човек минава от едно състояние в друго, той се освобождава от нещо. Само тогава той е свободен. Обаче след всяко освобождение иде ново ограничение. Тъй щото, дойде ли човек до едно освобождение, той не трябва да мисли, че е достигнал крайния предел на свободата. Следователно, като замествам думата *свобода* с *бъднини*, имам предвид проявите на Духа, които напълно задоволяват човека. Какво се разбира под думата *доволство*? Представете си, че имате една хубава кола, но много прашна. Вие измивате колата добре, но остава върху нея само една малка прашинка, като една точица, която ви смущава. Тази малка точица, това малко лекенце именно ограничава човека. Пълна свобода ще се придобие само след като се махне и последната прашинка от колата. На същото основание, кажете ли, че някой човек води добър живот, това не подразбира още, че върху неговия живот няма нито една прашинка. Добрият живот подразбира процес на непреривна вътрешна работа. Че някой направил едно, второ, трето добро,

това показва, че той временно е добър, а не всякога. Доброто, което човек прави, не говори още, че той е добър. Човек може да не прави добро някому, и пак да е добър. Например срещате един лош човек, който проси, но вие не му давате нито пари, нито хляб. Защо? – Защото виждате, че този лош човек има намерение да направи някаква пакост на един добър човек. Щом добрият човек замине и се отдалечи от лошия, тогава можете да дадете на последния пари или хляб, каквото пожелаете. Казвате: „Това не е право. Иска ли един човек хляб от вас, дайте му.“ – Това е ваша философия, ваше разбиране за право. Обаче ако знаехте какво нещо е правото, вие не бихте дошли на Земята да го учите. На лошия човек всичко се противопоставя, съзнателно или несъзнателно.

Един човек кладе огън, за да си опече една пита. Дохожда при него един лош човек, иска хляб. Първият му казва: „Ще почакаш малко да наклада огъня.“ Той духне оттук-оттам, но огънят не гори, не може да се запали. Лошият човек не иска да чака, заминава си. Дохожда след това един добър човек, моли се, иска малко хляб. – „Почакай, ей сега ще наклада огъня, ще опека прясна пита.“ Духне огъня веднъж-дваж и той веднага се запалва. Слага питата на огъня и след 10-20 минути и двамата ядат прясна топла питка. Така се нареждат работите и за добрия, и за лошия човек. Дойде един лош човек при вас, иска пари. Бъркате в джоба си – пет пари нямате. След време дойде един добър човек при вас, иска да му услужите с нещо. Бъркате в джоба си, намирате пари и му давате известна сума. Значи всички неща, които стават в живота, са резултат на дейността на разумни същества. Коя вода пълни коритото? – Чистата вода. Докато водата не е чиста, домакинята не я събира в коритото, тя все я излива навън. Щом водата е чиста, тя оставя коритото под чешмата, докато се напълни.

Сега има ново разпореждане във Вселената до всички: да сменят старите мерки, с които са работили досега, с нови. Ново движение, нови мерки се изискват. Старите мерки ще се сменят така, както в България аршинът се замени с метър. По старому вече не може да се живее.

Нова мярка има в света, обща за всички хора, на която се превеждат всички работи. Тази обща мярка гласи: мери другите тъй, както искаш и тебе да мерят. Храни другите тъй, както искаш и тебе да хранят. Обличай другите тъй, както искаш и тебе да обличат. Говори за другите тъй, както искаш и за тебе да говорят. Тази мярка е добра, но всички трябва да я прилагат с абсолютна вяра. Всеки трябва да знае, че благото, което те искат за себе си, е благо и за другите. Иначе продължават ли да прилагат за себе си една мярка, а за другите – особена мярка, светът ще бъде такъв, какъвто е бил досега. Човек трябва да знае, че силата на нещата е във вярата, както и в мисълта му.

За изяснение на тази мисъл ще приведа следния пример. Представете си един болен от ревматизъм, който отива при лекар да го лекува. Някои от съвременните лекари практикуват нов метод за лекуване. Те лекуват чрез вяра, чрез мисъл, понеже знаят, че причината на всички болести се крие в мисълта на човека. Затова именно лекарят казва на болния: „Стани от леглото, не мисли, че си болен, и ходи. Излагай се на слънце, на чист въздух, мисли за всичко, но не и за болестта си, и ще видиш, че след известно време ще бъдеш здрав.“ Болният казва: „Ще ходя, ами ако пак кракът ме заболи?“ – Не, ти трябва да мислиш положително. Докато болният се съмнява, той сам поставя препятствия в пътя на своето лекуване. Щом престане да се съмнява, болестта си отива. Закон е: за каквото мисли човек, за него се държи. Престане ли да мисли за това нещо, то губи вече силата си. Това, в което човек вярва, то има сила за него. Законът е верен и за положителните, и за отрицателните неща в живота. Различието е само в резултатите.

Съвременните хора не се поддават на новите методи на лекуване, защото те бързат, в малко време искат да получат големи придобивки. Например срещам един ученик, говоря с него, виждам, че и той бърза, иска час по-скоро да завърши училище. Защо бърза този ученик? Той иска да завърши гимназия, университет, да заеме висока служба, с голяма заплата, да се прехранва. Питам: право ли е това положение?

– Донякъде само е право. Какво ще кажат тогава ония хора, които нито гимназия, нито университет са завършили, а при това са заели някакви служби? Не е въпросът в службата, която човек заема, но важно е защо бърза да завърши училище? Човек трябва да знае, че никога няма да се освободи от училището. Ако завърши едно училище, той ще постъпи в друго. Външно човек може да се освободи от отделенията, от прогимназията, от гимназията, най-после и от университета, но има един университет, който никога не се завършва. Главата на човека ще побелее, но този университет няма да се завърши. Законите на този университет са точно обратни на този от света. При свършване на годината студентите, които са завършили с успех, получават една стотинка като възнаграждение за труда им. Който получи една стотинка, той дава голямо угощение на приятелите си. Следната година той ще работи пак за една стотинка. Така ще минават години и университетът все няма да се завърши. Този университет няма начало, няма и край.

Казвате: какво означава стотинката? Стотинката не се отнася до външния, но до вътрешния живот на човека. Това, което задоволява човека вътрешно, не е голямото, не е и многото. То е малкото, със стойност на една стотинка, но в него се крие нещо велико, неизразимо. Угощение, направено с такава стотинка, струва повече от угощение, направено с милион. Сега ще вдигна малко завесата, за да надзърнете само с едното си око, и то с лявото, не с дясното, за да видите какъв е вътрешният смисъл на тази стотинка. В този велик университет има и царски дъщери. Когато ученикът учи добре, на края на годината той ще срещне една от тия царски дъщери, ще Ѝ каже една дума само, и тя също ще му отговори с една дума и ще му се усмихне. Тази е едната стотинка, която той получава. За тази стотинка той е готов да даде голямо угощение, да се повесели и да благодари на Бога, че я е получил. Следната година той продължава да учи пак така усърдно, с любов, с надежда и с очакване да получи още една такава стотинка. Ето защо ученикът следва този университет. Той постъпва млад, остарява, побелява, но

университетът не се свършва. И при това положение ученикът не се отегчава. Защо? – Защото ще каже една дума на царската дъщеря и тя ще му отговори. Какво по-велико нещо от това, да кажеш една дума на царската дъщеря и тя да ти отговори! Струва си човек да учи, да работи за една дума, за една усмивка на царската дъщеря! Някой казва: „Какъв ще е този университет без начало и без край?“ – Университетите, в които хората на Земята следват, са подобни на този велик Университет. Те са копирани от него. И тукашните университети нямат начало и край, но понеже хората обичат разнообразието, за да не се отегчат, програмата на учението им се сменя често. И те започват най-напред с основно образование, после с прогимназиално, след това с гимназиално и най-после с университетско. Щом завършат университет, те мислят, че са завършили курса на училището. Не, цял живот те още учат, само че при разни програми и задачи. Няма по-красиво нещо за човека от това, да учи, да срещне царската дъщеря, да чуе гласа Ѝ! Казано е в Писанието: „Които чуят гласа Му, ще оживеят.“ Този глас е гласът на царската дъщеря, която ще каже една дума на ученика. От тази дума, от този глас ученикът ще оживее, ще придобие сила, импулс за по-нататъшна работа.

Днес ще прекараме в този велик Университет. Слънцето изгря ясно, хубаво, без облаци, но е малко студено, слана е паднала. Всичко това е хубаво, защото днес ние сме във Всемирния университет, където се учат хора от разни възрасти на разни науки и професии. Мнозина се безпокоят дали царската дъщеря ще им обърне внимание. Те погледнат дрехите, обущата, шапката си: виждат, че са стари, скъсани – боят се да не би царската дъщеря да ги пренебрегне. Не, царската дъщеря ще обърне внимание на вас, а не на дрехите и на обущата ви. Тя ще ви погледне в очите, ще ви каже една дума, ще ви се усмихне и ще замине. Вие трябва да бъдете будни, да чуете тази дума, да разберете смисъла Ѝ и да я преведете. Тази дума ще я преведете най-малко с едно изречение. Съдържателна е думата на царската дъщеря. Тя говори на един точен, строго определен език.

Казвате: „Каква ли е тази дума, която съдържа толкова много в себе си?“ – Тя е цял говор. Когато срещнете човек, когото обичате, той само ви погледне, хвърли един бърз поглед и си замине. Този момент може да трае само една секунда, но колко много струва за вас! Вие по цели дни и нощи мислите за този поглед: как ви погледнал, какво искал да ви каже, как ви се усмихнал и т.н. Какъвто е говорът на светлината, такъв е погледът на вашия любим човек. В този поглед човек разбира цялата граматика, с всичките Ѝ подробности и значения. Който види този поглед, той всичко разбира, не се нуждае от никакви преводачи. Рече ли да се намеси някой отвън, да превежда, той ще развали работата. Има неща в живота, които не се обясняват, нито се нуждаят от обяснения.

Мнозина искат да им се каже нещо за насърчение, за усилване на вярата, на силата им. Казвам: досега аз не съм срещал по-насърчени, по-вярващи и по-силни хора от съвременните. Те имат и вяра, и сила, но не са проявени. Силата им е толкова голяма, че никой не може да ги мръдне от мястото им. Те приличат на параход, на автомобил или на трен, който е силно напрегнат, готов за тръгване, но стои, чака – не му е даден още последният сигнал. Тръгне ли веднъж, нищо не трябва да се изпречва на пътя му. Той ще се прояви с всичката си сила, знание и вяра. Само моментът се чака. Едно препятствие имат хората – съмнението. Те се съмняват дали ще могат да се проявят в Доброто, в хубавото, което имат в себе си. Щом сте силни, добри, ще се проявите. С други думи казано: щом Духът Божий прониква във вас, вие непременно ще се проявите. Няма сила в света, която може да препятства на Духа. Всичко, което Той е намислил и обещал да направи за вас, ще го изпълни. Никой не може да препятства на Бога.

Казвате: „Обича ли ни Бог, или не?!“ Ако вярвате, че ви обича, обича ви; ако не вярвате, не ви обича. Всичко е според вярата ви. Обаче този е един от най-трудните въпроси, който досега е останал неразрешен. Искате ли да го разрешите, не трябва да мислите по стария начин, не трябва да ходите

по стария път. Някой мисли право, но върви по стария път. Например някой проповедник говори за Любов, за Мъдрост, за Истина, за Добро, но след това тръгне по прашен път, вдига прах наоколо си и всички след него викат, протестират, че не могат да дишат от праха. Какво трябва да направи този проповедник? Казвам: който е проповядвал веднъж само за Любовта, за Мъдростта, за Истината, той никога вече не трябва да върви по прашен път. Той трябва или да хвърка, или да върви, без да се допира до Земята. Този е начинът, по който може да се избегне праха. С плач, с охкания нищо не се постига. Работа, усилие, постоянство се изисква от всички хора, от всички ученици.

Дойде някой при мене, плаче. Защо плаче този човек? Той иска да ми докаже, че страда. Казвам: ако от очите ти могат да излязат два извора, да полеят градината ти, плачи – тези сълзи са на място. Голяма суша има сега, ти трябва да плачеш, да полееш цветята на твоята градина. Сълзите са необходими още и за измиване на очите. Ако човек плаче, за да измие очите си, тия сълзи са на място. Обаче ако той плаче, за да докаже на хората, че много страда, тия сълзи не са на мястото си. Който много плаче, той хубаво измива прозорците си. На такъв човек може да се разчита. Неговите прозорци са чисти, той вижда ясно през тях. Щом вижда ясно, добре, ще може да върви свободно, без да се спъва. Който плаче много, това показва, че той страда много. Страда ли много, значи той има много работа, цанил се е при лош господар. За в бъдеще този човек трябва да бъде внимателен, да си избере добър господар, който да му дава малко работа. Сега няма какво да прави, освен да търпи. Веднъж се е условил при този господар, дал му е дума, ще гледа да свърши работата си добре, за да се освободи от него.

Сега, каквито обяснения и да се дадат, те са излишни украшения, каквито хората често слагат по костюмите си. Истинският костюм е без украшения, без дупки и копчета. Никакви ножици не са минали по този костюм. Той е ушит изцяло, както днес плетат вълнените дрехи: започват от единия край и свършват до другия. Такъв костюм трябва да

носи човек. Ако човек е добър и постъпва добре, и костюмът му ще се затваря хубаво, ще приляга добре на тялото му. Не постъпва ли добре, костюмът му винаги ще бъде отворен. Добрият човек е богат, той не върши никакви престъпления. Лошият човек е сиромах, той само престъпления прави. Видите ли този човек, той всякога ще бъде разкопчан, със скъсан костюм, цял в дрипели. Кон, който носи на гърба си сто килограма товар, може ли да рита, да хапе, да бяга? Не, той ходи бавно, сериозно, тежко. Обаче кон, който стои в дома без работа и само яде и спи, щом излезе вън, той веднага започва да скача, да рита, да хапе! С една дума казано, той върши престъпления. Който върши престъпления, той трябва да излезе от дома, да срещне един свой приятел и да му каже: „Моля ти се, дай ми сто килограма от твоя товар, да го пренеса на десет километра разстояние, да ти помогна. Щом свърша работата, снеми товара от гърба ми.“ Това става всеки момент в живота. Когато някой човек върши престъпление, страданието се качва на гърба му, кара го да мисли.

Казвам: ако е въпрос да те товарят, нека те натоварят с нещо ценно, добро, красиво, та кой как те срещне, да те спре и помилва. Ако си натоварен с камъни, с дърва, с боклуци, никой няма да ти обърне внимание. Обаче натоварен ли си с някои свещени, класически книги, всеки ще иска да се разговаря с тебе, да ти обърне внимание. Един ще те спре, ще поиска една книга и ще тръгне с тебе. Втори ще те спре, ще поиска една книга, и той ще тръгне с тебе. Ти ще вървиш с авторитет като човек, който носи ценни работи, а след тебе и с тебе ще вървят хора, заинтересувани от твоето богатство, и ще се разговаряте. По този начин няма да усетиш как се е минало времето и как си пренесъл товара от едно място на друго.

Сега часът е шест и половина. Значи половин час е минало, откак човекът е бил създаден. В едно предание се казва, че когато Господ направил човека от пръст, сложил го на плет да съхне. Като се събудил от този сън, от това сушене, човекът стъпил на краката си и започнал да се запитва откъде е дошъл, какво е правил досега и т.н. Половин час се изми-

нал, докато той си спомнил всичко, което е преживял. След това Господ сложил пред него едно огледало, за да се огледа. Като се видял човекът в това огледало, той останал доволен от себе си: никакво петно, никакво престъпление нямал на лицето си. Той гледал лицето си, носа си с всички кривини по него; гледал устата, ръцете, краката си и останал доволен от всичко, което Бог е направил. Умът му бил чист, светъл, свободен от всякакви отрицателни мисли. Сърцето му било свободно от всякакви смущения. Той се чувствал леко, приятно разположен и се чудел на всичката красота, дело на Господа. Сегашният човек не се чуди на всичко това, защото то е зацапано. Дълго време трябва да се чисти той, докато се върне в първото си положение.

Казвате: „Какво да правим? Как да се изчистим?“ Ще дойде време и вие да се чистите. Които първи нарушиха чистотата на своя образ, те първи трябва да се изчистят. След тях ще се чистят всички останали. Нечист е онзи човек, който не може ясно да вижда и да разбира нещата. В това отношение всеки вижда, че има нещо нечисто в себе си, за което е недоволен. Всеки съзнава, че условията, при които живее, не са такива, каквито желае да бъдат, вследствие на което се мъчи да се освободи, да надрасне тия условия. Този стремеж на душата да се освободи от ограничителните условия на живота говори за вътрешна чистота. Вътрешно душата е чиста и не може да се оцапа. Нечистотата е външна обстановка на живота. Когато младата мома за първи път меси хляб, тя оцапва ръцете си, но само външно. Щом ги измие, те пак са чисти. Може ли да я обвини някой в нечистота? Самата работа изисква това. Ако младата мома пере и топи ръцете си в корито с вода, ръцете Ѝ се мокрят, но това е само външно. Щом изплакне ръцете си в чиста вода и ги изтрие, те пак са чисти. Злото не е в това, че ръцете са нечисти от тесто или са мокри от вода, но човек трябва да бъде внимателен, да не пипа никоя книга с нечисти ръце, за да не я оцапа. Следователно човек трябва да бъде умен, внимателен, да не прави грешки. Когато пипате Божествената книга, и мокри да са ръцете ви, тя не се цапа: по-чиста, по-светла става, но

петно не хваща. Обаче пипате ли с нечисти ръце човешките книги, петна ще им оставите.

Като заключение на това ще ви кажа следната мисъл: стара, гнила круша не продавай, нито препоръчвай някому. Единственото добро, което можеш да Ѝ направиш, е да я посадиш. Минат ли лоши мисли през ума ви, посадете ги дълбоко в земята. Ако оставите тия мисли в ума си, вие ги препоръчвате и на другите, а с това им давате живот. Когато казват, че злото трябва да се забрави, това значи да се посади то някъде дълбоко в земята и да не се мисли за него. И Господ даже не мисли за злото, за да не му дава живот.

И тъй, искате ли да дадете живот на Доброто в себе си, мислете за него: занимавайте се с добрите мисли, чувства и постъпки, за да оживеят те във вас. Това подразбира стихът: „Които чуят гласа Му, те ще оживеят.“ Запомнете сега следната мисъл: Само пътят на Истината обяснява пътя на Знанието и пътя на Доброто.

10 август, 5 ч.

ОБЩОТО БЛАГО

Ще прочета 38-и Псалом и 10-а глава от Посланието към римляните. За размишление ще вземете 7-и стих, 12-а глава от Деянията на апостолите: „И ето, ангел Господен предстана, и светлина осия стаята; и ангелът, като побута Петра по ребрата, разбуди го и рече му: Ставай скоро! И паднаха веригите от ръцете му.“

Когато човек размишлява върху нещо, той трябва абсолютно да се освободи, да се откъсне от всички странични мисли, чувства и постъпки. Те са излишен товар, който го обременява и спъва в развитието му. Освободи ли се веднъж от тях, товарът му олеква и той се чувства като новородено дете. В живота на човека има много ненужни, непотребни работи, от които той трябва да се освободи. За да се освободи, той трябва да има знания, да знае как именно да постъпи. Значи свободата произтича от знанието.

В древността учениците, които завършвали своето духовно образование, преди да получат диплом за завършен курс, трябвало да издържат последния си изпит, който се заключавал в продаване на всички неща, непотребни за тях, но потребни за хората. Ученикът слагал на гърба си различни предмети: макари, игли, пръстени, чаши, чинии, тигани, котли, подкови, инструменти за оране, чукове и други подобни и трябвало цял ден да ходи из града, да вика, за да обърне внимание на минувачите, та да ги купят. Ако до вечерта успее да продаде всички неща, той ще вземе диплом. Ако не успее да ги продаде, няма да получи диплом. На другия ден отново тръгва из града да вика, да продава. Докато не продаде всичко, което носи на гърба си, диплом не му се дава. Той е принуден да вика, да обикаля всички улици на града, дано успее да продаде стоката си. Върви, вика той, а всички предмети на гърба му се удрят един в друг, дрънкат като звънци. Не е лесно положението на този ученик. Той се е натоварил все с такива неща, които са непотребни за него, но потребни за хората. Изпитът е такъв – трябва да ги продаде.

Казвате: „Смешна работа е тази.“ Смешно е наистина да видиш човек, така натоварен. Обаче такова нещо представлява човекът в Умствения свят. В умствено отношение човекът прилича на търговец, натоварен с голям багаж, и то все непотребен за него. Какво ли няма в ума на човека? И този търговец е длъжен да вика из улиците, да продава, за да се освободи от този багаж. Не е лека работата на този търговец. Цял ден вика, дрънка със звънците, и като се върне вечерта у дома си, вижда, че е продал едва четвърт от всичкия товар. На другия ден пак ще вика, ще дрънка със звънците. Какво ще прави иначе? Не може да не вика, защото диплом трябва да получи. Върви той, размишлява си нещо, а тиганите и котлите дрънкат, напомнят му, че не са продадени. Щом ги продаде, и те ще престанат да дрънкат. – „Дотегнаха ми вече тези тигани, тези дрънкалки!“ – Днес са ти дотегнали, но едно време и ти си служеше с тях, пържеше си яйца, чушки и др. Сега ще ги носиш, ще ги продадеш на хората, които и днес още се нуждаят от тях.

Мнозина от съвременните хора се намират в същото положение – продават тигани, котли, чаши, макари и викат из улиците: „Хайде, тигани, котли, чаши, макари!“ Това наричат някои хора позор, гонение, поругание. Както и да го наричат, това положение е неизбежно, то трябва да се мине, за да освободи човека от непотребния багаж в ума и в сърцето му. Викате ли из улиците, все ще дойде някой да си купи чашка, макара или друго нещо. Не е въпросът, че ще продадете една, две или повече макари, но едновременно с това трябва да кажете и по една добра дума на купувача, за да остане той доволен от вас, да ви препоръча и на други. Иначе никой няма да купува от вас и вие напразно ще обикаляте града. Вие знаете какво следва по-нататък – диплом няма да получите.

Казвам: който прави добро, той е търговец – продава вещите на Доброто. Тези вещи се работят на Небето, а се продават на Земята. Всеки човек трябва да бъде продавач на тия вещи. Който не умее или не иска да ги продава, той минава за лош или за неопитен търговец. Някой казва: „Аз не съм роден за продавач.“ – За какво си роден тогава? Щом дойде

въпрос за оране, за копане, за учене, от всичко се отказваш. За работа не си роден, а си роден за удоволствия, за разходки, за лек живот. Това е криво разбиране на живота. В прав смисъл на думата човек е роден за Доброто. Щом е роден за Доброто, той трябва да го носи на гърба си и да го продава. На кого ще го продава? На всички хора: на царе, на князе, на владици, на свещеници, на учители, на държавници, на майки, на бащи. Когото срещне на пътя, все ще предлага. Ако хората нямат нужда от звънци, поне за говедата им са нужни. Пуснете ли говедото без звънец, то ще се изгуби. Сложете му звънец, отдалече да дрънка, да не го изгубите.

Казвам: в прав смисъл на думата човек не може да тръгне по улиците, за да продава непотребни вещи; обаче в преносен смисъл това е възможно. Ако в буквален смисъл човек е принуден да направи това нещо, той ще изживее голям срам. Що е срамът? Срамът има смисъл само тогава, когато служи като преграда за греха. Праведният, чистият, светият човек не се срамува. Той се е издигнал над срама. Едно време срамът е служел за спирачка, въздържал е човека от грях, от престъпления. Днес обаче срамът трябва да се замести с благочестие. Благочестивият човек не може да се срамува. Ако човек не е благочестив и няма срам, той е изложен на голяма опасност, той може да стане безочлив. Засега тази опасност е почти изключена, защото хората се намират под мощното влияние на обществото. От сутрин до вечер те мислят само за общественото мнение: какво ще каже или какво ще помисли обществото за тях. Днес хората мислят много малко за Господа. Най-много те мислят за себе си, после за хората, а едва сега са започнали да мислят за Господа. В това отношение те приличат на децата – като тях мислят само за себе си.

Между изреченията, които ви дадох в миналата беседа, едно от тях беше: Не благодари, когато те мият. Някои ме запитаха: „Как е възможно да мият един човек и той да не благодари?“ Питам: новороденото дете, което майката мие и къпе в продължение на цяла година, благодари ли за това? Не само че не благодари, но отгоре на това вика, кряска, пъди майка си, не иска да го къпе. Защо детето не благодари на

майка си? На този въпрос вие сами ще си отговорите. Има случаи, когато детето ще благодари на майка си, ученикът ще благодари на учителя си. Кога? – Когато детето порасне и стане голям син или голяма дъщеря, то ще благодари на майка си за всички грижи, които тя е положила за него. Когато ученикът постъпва в училище, той не благодари на учителя си. Защо ще му благодари? Преди всичко той не знае как ще се отнесе с него учителят, каква бележка ще му постави и т.н. Ако днес му благодари, утре учителят може да му постави слаба бележка или да го наругае. Когато учителят ругае ученика, последният се сърди, недоволен е от него. Да наругаеш някого, значи да му слагаш такива епитети, да му прикачиш такива панделки, каквито той не обича. Щом не обича тези панделки, той става за посмешище пред хората. Следователно за истинска благодарност може да става дума само тогава, когато човек се намира пред един завършен процес. Ученикът ще благодари на учителя си само след като завърши училището, след като получи нужното образование.

Питам: какви епитети може да прикачи учителят на ученика си? Той може да му каже, че не е способен, че не е даровит, че не е роден за ученик, че по-добре ще направи, ако отиде на нивата да оре или на полето говеда да пасе. Има ли право учителят да казва на ученика така, или няма право? – Има право. Защо? Когато ученикът храни лоши мисли и чувства, не е ли той говедар? Лошите, отрицателните мисли, чувства и желания в човека не са нищо друго освен говеда, свине, които ровят навсякъде. Има ли такива мисли и чувства в себе си, човек е принуден да ги пасе. Докога? – Докато ги възпита, докато ги постави на мястото им. Та когато учителят казва на ученика си, че не е роден за ученик и трябва да отиде на нивата да оре или на полето да пасе говеда, това още не значи, че този ученик е роден за говедар или за овчар, но временно само има такива състояния. За момента обаче учителят е прав. В този смисъл не е било случай да се каже нещо на човека, което да не е вярно. То не се отнася за всякога и за всички случаи в живота му, но само за даден момент. И затова, когато човек възпита говедата в себе си, той казва:

„Едно време имах говеда, които сам пасях, бях техен говедар, но те се възпитаха вече и днес сами излизат сутрин на паша и вечер сами се връщат.“ Ще кажете, че това е невъзможно. За обикновените говеда това е невъзможно, но за умствените говеда е възможно. Например човек изпрати една своя мисъл някъде из пространството, тя обиколи, измине известен път и след това отново се връща при него. При това този човек знае, че тази мисъл е излязла от него, и сега я разглежда какво ново носи тя със себе си, как се е видоизменила.

От казаното за учителя и за ученика ще извадя следното заключение: учителят няма право да ругае учениците. Ако става въпрос за светските училища, там както и да е – учителят може да си позволи да наругае един ученик, щом последният се е провинил. Обаче дойде ли до Божествената Школа, там учителите не ругаят учениците си. Те считат това за губене на време и за празно харчене на енергия. Учителите на тази Школа са много умни и постъпват особено внимателно с учениците си. Те избягват всички случаи за обида, за огорчение. Когато учителят види, че някой ученик не е приготвил урока си, той го праща да донесе вода или да свърши друга някоя работа, да не го изложи. След това му казва да се обърне към другарите си, да му разправят това, което той е пропуснал да чуе. Методите, с които си служат учителите от Божествената Школа, са различни от тия, с които си служат учителите от обикновените училища. В Божествената Школа неспособните ученици заемат първо място, а способните, даровитите, заемат последно място. Ако един ученик от някое светско училище отиде в Божествената Школа, той ще бъде поставен на първо място. Ако на Земята е бил способен и е заемал първо място, в Божествената Школа ще бъде на последно място. Това подразбира стихът, в който Христос е казал: „Първите ще бъдат последни, а последните – първи.“

Сега ще приведа един анекдот, от който се вижда какво нещо представлява истинското знание. Двама приятели след няколкогодишна раздяла се срещнали и разговаряли помежду си. Единият завършил в Германия за инженер, а другият следвал във Франция астрономия. Те се разгова-

ряли кой какво е научил, какви професори имали и т.н. Един техен съученик ги слушал как се разговарят, но той не могъл да вземе участие в разговора им, понеже не бил учен, нищо не завършил. Родителите му били бедни, та не могли да го поддържат да учи. Съучениците му го поглеждали извисоко, считали го за прост, за недостоен за техния разговор. Както вървели, и тримата се отбили при едни свои познати, където заварили едно от децата почти на смъртно легло. Отчаяни, родителите на това дете се обърнали ту към единия учен, ту към другия, дано могат да помогнат на детето им. Единият казал: „Извинете, нищо не мога да направя, аз съм завършил за инженер, нищо не зная от медицина.“ Другият казал: „И аз не мога да помогна на детето, завършил съм астрономия.“ Третият, който нищо не бил завършил, се обърнал към майката на детето и казал: „Ще ми позволите ли да видя детето? Аз мога да лекувам, моят дядо ме е учил.“ Той влязъл при детето, прегледал го, дал му нужните наставления и си излязъл. От този момент положението на детето се подобрило и в скоро време то напълно оздравяло.

Следователно истинското знание се заключава само в това, което в даден момент човек маже да направи, да приложи. С това не искам да намаля цената на знанието, но казвам, че всяко знание трябва да има приложение. Всяко знание е полезно и приложимо за нас само тогава, когато то минава през три свята, а именно: през физическия, Духовния и Божествения. Щом знанието мине през трите свята и във всеки от тях даде плод, то е истинско, съществено знание. Ако един ангел дойде на Земята, той ще учуди хората със своята сръчност и сила. Пътувате с него в гората, но замръкнете, стане студено, а вие нямате дрехи, няма къде да се подслоните. Ангелът веднага ще запали огън да се сгреете, ще направи колибка да се приберете и да прекарате нощта. Продължавате пътуването си. Срещате голяма река, няма мост, не можете да я прегазите. Ангелът веднага ви взема на ръце, хвърля се през реката и минава на другия бряг. Изкачвате се по един висок планински връх, почти непроходим. Ангелът се поогледа натук-натам и изведнъж ви повежда по най-хубав

път. Не усещате как сте се изкачили на върха. Това значи да пътувате с приятел, който носи в себе си истинско знание, приложимо във всички светове. Той може да ви помогне при всички мъчнотии в живота. В какво ще ви ползва онзи приятел, който на теория знае много, но щом се намери пред някоя мъчнотия, вдига рамене и се чуди какво да прави?

Двама другари, единият завършил осми клас с отличие, другият пропаднал на матурата, тръгнали един ден на разходка из гората. По едно време насреща им излязла мечка. Те се погледнали и се запитали: „Какво да правим сега?“ – „Да бягаме.“ Хукват и двамата да бягат. Питам: какво ги ползва в случая образованието? Онзи, който бил скъсан на изпита, бягал по-добре от този, който завършил с отличие. При бягането първият имал отличие, а вторият бил по-слаб. Мечката била професор, който се произнесъл за пропадналия ученик: „Щом можеш да бягаш толкова бързо, ти ще можеш да завършиш гимназия отлично.“ Този ученик се насърчил и на следната година, като се явил на изпит, издържал матурата с отличие. Той се уверил в себе си, че има сили и способности да учи. Казвам: ако във време на мъчнотия краката на човека са дълги, това показва, че и за учене го бива. Страхливият човек може да свърши много работи с успех. Понякога в страха умът на човека работи толкова бързо, че той моментално разрешава въпросите. Този страх е благословение за човека. Щом се уплашите и бягате добре, знайте, че и учението можете да завършите добре. И в Писанието е казано: „Начало на мъдростта е страх Господен.“ Значи страх, който удължава краката, е добро условие за работа. Страх, който скъсява краката, той парализира всяка дейност у човека.

Сега да се върнем към главната мисъл – мисълта за свободата. Човек може сам да извоюва свободата си. Как? Както ученикът на древната школа трябвало да продава всички свои непотребни вещи, за да получи диплом. У човека има много мисли, чувства, желания, от които той трябва да се освободи. Те са останали у него от деди и прадеди. И днес той трябва да ги сложи на гърба си и да тръгне из улиците да ги продава. Щом продаде тия непотребни вещи, той трябва

да си купи нова, чиста стока. Тогава няма да става нужда да ходи той по улиците да вика, да продава непотребните си вещи, но ще си отвори дюкянче, ще седне вътре и купувачите сами ще дохождат да купуват.

Днес много хора говорят за кармата, представят си я като нещо страшно. Нищо страшно няма в кармата. Кармата не е нищо друго освен непотребна стока, която не може да се продаде. Успее ли човек да я продаде, ще му олекне, ще се освободи от кармата. Кармата е тор, с който хората трябва да наторяват нивите си. Съвременните хора имат криви понятия за кармата. Къде каквото стане, те все на кармата го отдават. Някой пострадал нещо – карма било това. Разболял се – карма било това. Умрял – карма било. Ученик пропаднал на изпитите си – пак карма. Пукнали някому главата – карма. Това не е разрешение на въпроса. На кого пукат главата? – Само на онзи, който скъпо продава звънците си. Продава ли ги евтино, главата му остава здрава. Кармата е задача, дадена на човека, която той трябва правилно да реши. Тя подразбира разумно справяне с миналото. Може ли човек да се справи с миналото си, той е разрешил задачата си, освободил се е от кармата. Грехът пък се явява като резултат на желанието у човека да заобиколи по някакъв начин кармата, да я избегне. Дадат някому някаква работа, но той не иска да я свърши, търси този-онзи да му я стовари. Това пък, което християните наричат благодат, представлява добрите условия, чрез които Невидимият свят иска да помогне на хората, да ги освободи от кармата им. Мъглата представлява лошите условия за човека, при които той се губи, забърква пътя, не може да се освободи от кармата. Изгрее ли Слънцето, мъглата се разпръсва, дохождат добрите условия, които отварят пътя на човека и той може свободно да се движи, да работи, да разрешава задачата си. И тъй, благодарете на Бога за всички блага, за всички добрини, които ви е дал. Не се оплаквайте от положението си, но работете, правилно да решите задачите си. Човек е дошъл на Земята да учи. Понякога учениците продават звънците си един на друг. Ученик на ученик звънци не може да продава. Ученикът трябва да продава звънците

си вън, на чужди хора. Когато се казва, че човек не трябва да си създава нова карма, подразбира, че той не трябва да продава лоша стока. Иска ли да се освободи от кармата си, той трябва да продава, макар и непотребна, но хубава стока. В какво се състои хубавата стока? Хубавата стока се заключава в това: където минеш, на каквото нещастие или страдание се натъкнеш, да кажеш по една добра дума. Срещнеш ли болен човек, кажи му: „Не се отчайвай, ще оздравееш.“ Това е за твое добро. Някой ученик пропаднал на изпит, кажи му една насърчителна дума. Друг някой счупил крака си – притечи се на помощ, услужи му в нещо. Добрите думи, доброто представляват благоприятните условия в живота.

Днес ви държах тази беседа, за да размишлявате върху няколко по-важни мисли, а именно: поддържай малката светлина на ума си. Поддържай малката топлина на сърцето си. Поддържай слабото усилие на волята си. Слушай душата си, слушай и духа си. Мине ли някоя неприятна мисъл през ума ви, усилете светлината си и тя ще изчезне. Как ще я усилите? Както усилвате светлината на газените лампи: хванете фитила отстрани и го повдигнете нагоре. Лампите, за които ви говоря, не са електрически. Те горят с фитил и вие можете да усилвате светлината им, колкото желаете. Тези лампи могат да дават светлина като слънчевата. Те светят като слънце. Газените лампи, с които си служите днес, не дават голяма светлина и затова ги заместиха с електрически. Мнозина очакват да им кажат някои неща направо или да им дадат запалени лампи, а те само да ги носят. Това е невъзможно. Всеки сам трябва да работи, ако иска да придобие нужната светлина. Има неща, които не могат да се кажат. Защо? – Защото те непременно изискват приложение. Не се ли приложат, те ще бъдат спънка в живота на човека. Ако дам на някого една торба с десет килограма злато, той веднага ще започне да мечтае как по-добре да нареди живота си: ще мисли за автомобил, за хубава вила, за слуги, за хубави дрехи и т.н. Обаче всичко това ще го спъне, той ще загуби своята свобода, ще загуби възможността сам да работи. Положението, в което днес се намирате, е хиляди пъти по-завидно от

това на богатия човек. Много ангели желаят да слязат при вас, да бъдат във вашето положение, но не им позволяват. Та не забравяйте: добро е вашето положение, но първо вие трябва да осъзнаете това, за да го използвате разумно. Имате златен пръстен на ръката си, вадите го, поглеждате го, радвате му си. Защо? – Някаква скрита идея има в него. Тази идея е сила, която движи човека. Речете ли да превърнете тази златна халка в златна пръчица, тя губи вече силата си. В случая златната халка е подобна на жица в електрическата инсталация. Врътнеш ключа и светлината моментално се явява. Следователно всяка мисъл, поставена в Божествената инсталация, е сила, с която човек може всякога да си послужи. Ето защо вашите умове и сърца трябва да се инсталират, за да могат при всички условия на живота да ви служат.

Съвременните хора лесно се отегчават, те търсят все нови неща, търсят разнообразието. Някой казва: „Защо ще ходя на планината? Нали бях миналата година? И миналата е като сегашната.“ – Не е прав този човек. Щом той е изгубил възхищението си от планината, това показва, че той е живял механически. Има неща, от които човек не може да се отегчи. Те са като една свещена книга, която колкото повече четеш, толкова по-нови неща откриваш. Такива неща са например планината, морето, Земята, Слънцето и др. Може ли Слънцето да отегчи човека? Трябва да се благодари на този голям кон, който всеки ден и всяка нощ препуска, тича по равния път, тегли Земята, на която ние живеем.

Това, което говоря сега, е благо за цялото човечество. Има един път, по който всеки трябва да мине, за да се пречисти. Пречистването се отнася до тялото, до мислите, до чувствата и желанията на човека. Те представляват рохкава почва, която трябва да се обработи. Мъчнотията за човека се заключава именно в това, да преработи той тази почва, да я облагороди. От свършването на тази работа зависи неговият бъдещ успех. Работата върху тази почва може да се уподоби на изучаването на една хубава книга. Вие вземате книгата, разглеждате я, намирате, че хартията и подвързията Ѝ са хубави, но тя трябва да се чете. Сядате на едно място, отваряте книгата и започ-

вате да учите. След половин час я затваряте и казвате: „Не мога повече да уча, главата ми ще се пръсне.“ – Не, ще продължаваш да учиш, да разработваш това вещество, сложено в главата ти. Ще четеш, ще учиш, докато дойде комисия от Невидимия свят, за да се произнесе дали си свършил работата си добре. Ако намерят, че мозъкът ти е добре разработен, те го сменят с по-голям. По същия начин човек трябва да разработва и сърцето си – да стане то обширно, да приеме всички хора в себе си. Сърцето на някои хора е толкова малко, че обхваща само едного – себе си. Колкото повече хора обича човек, толкова повече сърцето му се разширява. Обичай себе си, обичай ближните си, обичай и Бога, за да имаш богато, обширно сърце. Мисли за себе си, мисли за ближните си, мисли за Бога, за да имаш светъл ум. Ако мислите и чувствате по този начин, вие сте в правия път. И тогава, каквото и да се случи, вие ще го разглеждате все от добрата му страна.

Някой казва: „Не зная защо толкова много погрознях.“ Грозотата се дължи на лошите мисли, чувства и желания у човека, от които той трябва да се освободи. Тези мисли и чувства са предадени по наследство от неговите деди и прадеди. Те представляват необработен материал, който трябва да се облагороди. Непотребното ще се изхвърли навън, а потребното ще се задържи като основен материал, с който да се започне градежът. Непотребното в човека, това са неговите тревоги, безпокойства. Безпокои се човек какво ще стане с него след смъртта му. Наистина страшно нещо е смъртта, но питам: войникът, когото убиват на бойното поле, не се ли бои? Светията, когото изгарят на кладата, не се ли бои? Страшно е тяхното положение, но те казват: „Господи, дай ни сила да понесем тия страдания.“ Разумният човек е над страданията, над мъчнотиите. Човешкият дух е над всичко. Няма сила в света, която може да го съкруши. Знае ли това, човек трябва да прави усилия, да побеждава мъчнотиите. Днес всеки иска да забогатее, да стане учен, добър, за да подобри положението си. Това е личен път на работа. Обаче личното повдигане, личното благо не води към щастие. Какво ви ползва знанието, богатството, добротата на един човек,

ако той няма отношение към вас? Какво ви ползва светлината или знанието на един човек, щом той го задържа само за себе си? Да разработва човек даденото му от Бога и да се стреми още да придобива с цел да помогне на себе си и на своите ближни, разбирам. Такова богатство, такова знание е на мястото си. Това значи изпълнение на Волята Божия.

Казвам: човек трябва да бъде готов на услуги както на себе си, така и на другите. Дойде ли до някаква мъчнотия, нека започне да Ѝ пее, докато мъчнотията се умори да го слуша и си замине. Дойде ли до някаква погрешка, да е готов да я поправи. Човек от всичко трябва да се учи. Ако е млад, ако е учен, той не трябва да мисли, че знае всичко. Мисли ли, че всичко знае, той ще прилича на онзи млад, буен кон, който изпочупил грънците на господаря си. Този млад кон срещнал един стар кон, който теглел една кола с грънци. Старият кон слизал бавно от височината, за да не счупи грънците. Младият кон му казал: „Защо вървиш толкова бавно? Никога ли не си слизал бързо? Не знаеш ли как се препуска?“ – „Като знаеш толкова, опитай се. Ела ти на моето място, да видим какво ще направиш.“ Младият кон веднага заел мястото на стария и бързо се спуснал от височината. Той слязъл скоро, но грънците се изпочупили.

Сега повечето хора бързат, те искат в малко време да свършат много работа. Там е всичката им погрешка. Има закон, който определя бързината на движението. Човек не може да се движи по-бързо, отколкото му е определено. Движи ли се по-бързо, отколкото трябва, той ще предизвика цяла катастрофа в себе си. Човек трябва да пести енергията си. За всеки момент той трябва да изразходва само определено количество енергия. Помнете, че в този път можете да постигнете всичко, което желаете, но постепенно, без бързане. Работете, без да се заблуждавате от външната обстановка. Ако уловят някого и го сложат в затвор, облекат му халат, намажат лицето му с катран и му дадат огледало, за да се види, всъщност това той ли е? Този човек ще се погледне в огледалото и ще каже: „Това не съм аз.“ И сега хората ще ти казват, че дядо ти е остарял, баба ти е остаряла, че и ти ще

остарееш като тях. Не, ще знаеш, че ако ти си остарял, това е лицето на баба ти и на дядо ти, а не твоето. Ти ще вземеш чиста вода и сапун и ще се измиеш добре. После ще хвърлиш затворническия халат и ще облечеш чисти, нови дрехи. Като се погледнеш в огледалото, ще видиш, че си съвсем друг, че по нищо не приличаш на първия.

Някой изпадне в лошо разположение на духа и казва: „Няма да я бъде тази работа.“ – Намазан си с катран. Измий лицето си, облечи се и работата ще я бъде. Кого не са мазали с катран? Когато намажат къщната врата на някого с катран, това се счита у българите за позор. Когато човек изпадне в неразположение, в обезсърчение, това се дължи на души, изостанали в развитието си, които като не искат да вървят в правия път, влияят на хората и ги спъват. Те намазват лицата им с катран и казват: „Вижте какви сте, на нищо не приличате.“ Някой намисли да направи нещо хубаво, но изведнъж дойде при него едно от тия същества и му нашепва: „Какво мислиш да правиш? Я се откажи от тази работа! Тя е трудна, намери нещо по-лесно. Аз ще ти покажа лесен начин за постигане на всичко, което желаеш.“ – Не, не се поддавайте на чужди съвети. Всеки чужд съвет внася в човека противоречия. Дойдете ли до противоречие в мислите си, спрете, нищо не предприемайте. Тук се борят два лагера души: едните са на ваша страна, другите са против вас. На вас не ви остава нищо друго, освен да застанете на особено мнение. Кажете: „Днес не съм разположен да се присъединя нито към едното, нито към другото мнение, имам своя работа.“ Този ден трябва да бъдете много внимателни, с никого да не се разправяте, да не се карате, за да запазите равновесие в себе си. Иначе ще изпаднете или в песимизъм, или в гневно състояние. Ако сте някой виден философ, облечете се този ден в най-скъсаните си дрехи, със скъсаните си обуща, а можете да тръгнете и бос. Като ви видят тия същества в такъв жалък вид, тяхното честолюбие ще се засегне и те ще кажат: „Оставете този простак свободен. От него нищо не може да излезе.“ Щом ви освободят, вие ще се облечете, ще си гледате работата. Тъй щото докато те ви хвалят, че сте способен човек, работите ви няма

да вървят. Откажат ли се от вас като от неспособен, всичко ще ви тръгне напред. Смирение трябва да има човек, за да се освободи от тия състояния.

Често срещам из улиците ученици от противоположния лагер, които също така продават своите непотребни вещи: пушки, саби, револвери, разни огнестрелни оръжия и т.н. Една лоша дума е такова оръжие, резултатите на което са пагубни за човека. Лошата дума, лошата мисъл, лошото чувство не са нищо друго, освен такова оръжие, изработено от някои фабрики още преди хиляди векове и днес го продават. Който продаде едно от тези оръжия, той после съжалява, защото това носи тежки последствия. Новото учение изисква от своите ученици да се откажат да продават произведенията на учениците от противния лагер. Защо? – Защото ако се порежат с едно от техните ножчета, или ще свършат с живота си, или ще се осакатят завинаги. Страшни са техните оръжия и затова трябва да се избягват. Двама души пътували в едно купе на трена. Единият предложил на другия една цигара. Последният взел цигарата, изпушил я и веднага заспал. Първият се приближил полека до него и го обрал. Като се събудил, пътникът забелязал, че нищо няма в джобовете си. Значи изпушиш ли една цигара, тя ще те упои, ще заспиш, пет пари няма да имаш в джоба си. Защо? – Обрал те е някой. Следователно, предлагат ли ви цигара, откажете се от нея.

Когато някой направи една погрешка, той съжалява, разкайва се защо я е направил. Казвам му: ти не си направил погрешката, а ония отвътре, които те съветваха да я направиш. Твоята вина се състои в това, че си изпълнил техния съвет. Ти се намираш в положението на разсилния в едно училище, който дрънка звънеца и казва: „Ако не бях дрънкал звънеца, учениците нямаше да влязат в клас.“ – Не, лъже се този разсилен. И без него учениците щяха да влязат в клас. Той е само изпълнител на една работа, но не е главен фактор. Нима пътниците днес не влизат в трена и без звънци? Едно време звъняха три пъти и тогава тренът тръгваше. Днес той и без звънци тръгва. Божествените тренове пътуват без звънци. Проповедниците още си служат със звънци. Например някой проповедник казва: „Като нашата църква няма друга – дрън!

Като нашето верую няма подобно – дрън!“ Тук дрън, там дрън, но работата не върви. Сега има ново разпореждане: да се премахнат всички камбани, всички звънци от църквите, от треновете – всичко да става тихо и мълчаливо.

И тъй, всичко е в приложението на нещата. Кой прилага? Прилежният, способният ученик прилага. Той учи малко, прилага много. Можете ли да наречете вола прилежен? Наистина, волът по цели дни работи на нивата, но прилежен е онзи, който го боде с остена, който го кара да работи. Ученикът учи в училището, но това се дължи на учителя, който го боде с остен. От друга страна, родителите поощряват децата си да учат, като обещават, че ще им купят това-онова, и те учат. Такова учене не е резултат на прилежание, но на насилие. Прилежен ученик е онзи, който учи от любов към знанието.

Аз говорих днес много, за да продам звънците си. Сега и на вас казвам: като направите едно добро, дрънкайте звънците. Като направите нещо лошо или някаква погрешка, звънците да мълчат. Какво значи звънците ви понякога да дрънкат, а понякога да мълчат? Ето каква идея се крие в тези думи. Когато някой човек направи едно добро, нека отиде при Бога и да каже: „Господи, аз направих едно добро. Моля Те, ела да се произнесеш добре ли е направено, или не.“ Бог ще изпрати комисия да прегледа постъпката му и ако намери, че е направена добре, тя ще сложи марка върху нея, с което разрешава на този човек да изнесе постъпката си пред целия свят. Той взема звънците си и дрънка, съобщава на хората, че е направил едно Добро. Тогава те се събират на едно място и питат: „Защо дрънка звънецът?“ – Извършило се е едно Добро в света. Доброто дело е общо за всички. То принадлежи на цялото човечество. Истинско Добро е това, на което всички хора се радват. Това Добро е направено от Любов към Бога и затова е общо благо. Добро, на което се радват само няколко души, е частично добро. То се нарича още лично добро.

Да благодарим на Бога за общото благо, което Той всеки ден ни дава и от което непрекъснато се ползваме.

11 август, 5 ч.

ТРИТЕ СВЯТА

Ще прочета 5-а глава от Посланието към галатяните. Размишление върху 22-ри стих: „А плодът на Духа е любов, радост, мир, дълготърпение, благост, милосърдие, вяра, кротост и въздържание; против таквизи няма закон.“

Ще прочета още и 15-а глава от Евангелието на Йоана. В стиха „Аз съм истинната лоза, и Отец Ми е земеделецът“, важна е думата *лоза*. В самата дума пък важен е слогът *оз*.

“Всяка пръчка, която не принася плод, отрязва я; и всяка, що дава плод, очиства я, за да даде по-много плод.“ В този стих важна е думата *плод*, а в нея е важен слогът *од*. Тук думата *плод* е употребена три пъти, в трите свята: във физическия, в Духовния и в Божествения. Значи лозовата пръчка трябва да даде плод в тези три свята.

“Пребъдете в Мене и Аз във вас. Както лозовата пръчка не може да принесе плод, ако не пребъде в лозата, така нито вие, ако не пребъдете в Мене. Аз съм лозата, вие пръчките; без Мене не можете нищо да сторите.“ Оттук се вижда, че между всички неща съществува вътрешна връзка. Ако буквите не се съединят, за да образуват думи, и ако думите не се съединят, за да образуват изречения, мисли, те нямат никакъв смисъл, никакво значение. Тъй щото нещата се осмислят само тогава, когато между тях съществува вътрешна връзка.

За потвърждение на тази мисъл говори самото устройство на човешкия организъм. Тялото на човека е съставено от милиарди клетки, непреривно свързани помежду си. Вътрешната връзка, която свързва клетките на организма в една стройна единица, е храната. Въз основа на този закон човек трябва да яде. И ние виждаме, че той яде по три пъти на ден, за да поддържа тази връзка. Ако тази връзка не се поддържа, и процесите в целия организъм ще се прекратят. Прекратят ли се процесите в организма, спира и неговото съществуване. Следователно вътрешната връзка трябва не само да се поддържа, но и постоянно да се усилва. Това може да се постигне само при условие, ако знае човек духовния

закон, който регулира тази връзка. В това отношение яденето не е нищо друго, освен съзнателна работа за поддържане и засилване на вътрешната връзка. Този закон се отнася не само до тялото на човека, но и до неговите чувства и мисли. Задачата на човека е всеки ден да засилва връзката както между клетките на своя организъм, така и между своите чувства и мисли. Когато връзката между клетките на тялото отслабва, едновременно с това отслабва и тялото. Когато връзката между чувствата и мислите на човека отслабва, заедно с това отслабват неговите чувства и мисли. Този е един от най-елементарните, от най-простите закони, на който хората не обръщат никакво внимание. Обаче колкото е прост този закон, толкова е и важен. От спазването му зависи благосъстоянието на човека.

И тъй, всеки момент в човешкия организъм се извършват три непреривни процеса: първият процес става между клетките, вторият – между чувствата, а третият – между мислите. Когато ме питат що е Любов, казвам: Любовта е вътрешна връзка между частите на живота. Ако тази връзка не функционира между частите на живота, той постепенно отслабва. Значи Любовта усилва и поддържа живота. Без Любовта животът няма смисъл. Без Любовта животът се разпада на своите части. Ако Любовта не влезе в човека като плод, той ще изгуби живота си. И когато хората се разочароват от живота, това се дължи на заблуждението, че те очакват животът да дойде по някакъв механически начин, да се налее отнякъде. Не, животът не е механически процес. Когато срещнем някой здрав човек, това показва, че той има живот в себе си, т.е. Любовта непрекъснато е минавала и продължава да минава през него, вследствие на което е образувала връзка между отделните части. Следователно който е здрав, който мисли, чувства и постъпва добре, той има в себе си тази вътрешна връзка – Любовта. Тази връзка е процес на Духа. Без нея нищо не се постига. Късат ли се връзките на някоя кола, и колата се разнебитва. Късат ли се връзките на дрехите, на обущата, и те се късат и остаряват.

Сега имайте предвид следното важно положение: не оставяйте други да държат връзката ви. Който държи връзката ви, той ще ви заповядва. Ако злото държи връзката ви в ръцете си, вие ще бъдете негови роби. Ако Доброто държи вашата връзка, вие ще бъдете свободни. Ако пък вие сами държите връзката си, ще служите на Бога. Следователно най-добре е човек сам да държи връзката си, за да служи на Бога. Смисълът на живота се състои в служенето на Бога. Който не служи на Бога, животът за него губи всякакъв смисъл. Казвате: „Не е ли достатъчно човек да вярва в Бога?“ – Вяра и служене не е едно и също нещо. Вярата е връзка на чувствата. Ако вярата не свързва чувствата на човека, тя не е вяра. Когато в чувствата на човека се яви някакво колебание, това показва, че вярата му се е разколебала. Истинската вяра не допуща никакво колебание, никакво раздвояване в чувствата.

Казвам: да се разколебава човек, това подразбира известно невежество. Само невежият се разколебава. Например някой човек става рано, излиза да посреща изгрева на Слънцето и казва: „Какво придобих, като наблюдавах толкова години изгряването на Слънцето?“ – Да посрещнеш изгрева на Слънцето, това подразбира да се свържеш съзнателно с него, за да могат неговите сили да потекат през твоя организъм. Свърже ли се човек със Слънцето на физическия свят, едновременно с това той се свързва с още две слънца – със Слънцето на Духовния и със Слънцето на Божествения свят. Значи три слънца съществуват. Физическото Слънце изгрява от изток, духовното – от запад, а Божественото – от зенита, т.е. отгоре, от север. Физическото Слънце се движи в граници от изток към север. Духовното Слънце се движи в граници от запад към юг, а зенитът е област на Божественото Слънце. Следователно в кръга, където е вложен Вечният живот, функционира Божественото Слънце. В кръга, където са вложени силите за създаване на чувствата, функционира духовното Слънце. В кръга, където са вложени силите за създаване на физическите форми, функционира физическото Слънце. Физическото Слънце има четири точки, духовното – шест, а Божественото – една. Физическото Слънце се отнася

до физическия свят; духовното – до света на чувствата, а Божественото – до света на мислите. Истината подхранва чувствата на човека, но същевременно тя ги освобождава. Обаче чувствата се освобождават само тогава, когато се поставят във формите на правата мисъл.

И тъй, след като посрещне човек изгрева на физическото Слънце, той трябва да посрещне духовното и Божественото Слънце. Те изгряват едно след друго, но човек трябва да знае точно часа и посоката на изгряването им. Физическият изток е точката, от която изгрява Правдата. Затова именно посрещне ли човек Слънцето, през целия ден той трябва да урежда своите вземания-давания съобразно Правдата, да се справи с противоречията си, да се справи с всичките си недоразумения. На другия ден той трябва вече да обърне нов лист, с нови задачи за разрешение. Клетките в човешкия организъм разбират добре тия неща и ако човек не ги смущава, те ще свършат цялата тази работа тихо, спокойно, без да забележи някой как е станало това. Щом човек е здрав, между клетките му ще има пълна хармония и единство. Щом клетките му са в хармония, ще има хармония и в неговите чувства и мисли. Това значи да посрещне човек и трите слънца на Живота. Посрещне ли ги, той ще придобие активност на клетките, топлина в чувствата и светлина в мислите си. Ако човек мисли, че с едно посрещане на Слънцето ще уреди всичките си работи, той е на крив път. Да мисли човек така, това значи още на втория ден да изгуби придобитата Светлина. Колкото повече се задържа тази светлина в ума на човека, толкова по-добре за него. Изчезне ли тази светлина от ума му, той стои затворен в стаята си, със спуснати кепенци на прозорците, без да вижда нещо от външния свят.

Мнозина влизат в Божествения свят само за един ден, вземат си оттам малко вода в едно шише и казват: „Достатъчна ни е тази вода. С нея ще уредим всичките си работи.“ Обаче още същия ден водата се свършва и те седят, чакат някой да им напълни шишето. Не, с едно шише вода работа не се върши. Всеки ден човек трябва да отива сам на Божествения извор, да пълни шишето си и да се ползва от водата.

Няма по-голяма радост за човека от тази, да ходи на извора, да пълни шишето си с вода и да се връща у дома си. И десет пъти на ден да ходи, той няма да се отегчи. Това е една от големите привилегии за човека. Питам: колко пъти на ден човек посреща физическото Слънце? – Един път. Защо? – Защото той го е посрещнал на първата му точка, от изток. Обаче това Слънце има още три забележителни точки, от които също така може да се посрещне. Изток е Правдата. Север, зенитът, е Истината. Тази точка наричаме още пладне, обед. Попадне ли човек точно в този момент, той започва да яде, да се храни. Тогава именно той се свързва и с Любовта, и с Истината. Долу, точно под Истината, на юг, живее Доброто. Човек се движи непреривно между тези две точки – Истината и Доброто, т.е. между главата и краката, като образува един непреривен кръг от сили. Той работи, чувства и мисли. Ако Доброто не беше долу, човек би потънал и безследно би изчезнал, но благодарение на него той се държи и остава в този кръг. Този кръг е Божественият кръг, който се образува около всеки човек, както черупката на яйцето, и го пази от външни неблагоприятни условия. Изчезне ли този кръг, човек умира. Изчезне ли този кръг на яйцето, последното се разваля. Когато пиленцето се излюпи, то също е обвито с този кръг. На същото основание човек не трябва да разкъсва своя Божествен кръг. Той е броня, която го предпазва от външни неблагоприятни условия. Докато човек живее в Божествения кръг, той вижда Бога навсякъде и във всичко. Излезе ли вън от този кръг, той се намира в особена обстановка: животът му се обезсмисля, всичко наоколо става тъмно, той не знае коя посока да хване и се обърква. Такъв човек е вън от орбитата на Слънцето. Той се намира в положението на вързан човек, който търси начин да се освободи.

Представете си, че един човек се върже с въже и по невнимание се спусне в кладенеца. Какво ще прави той в кладенеца? Първата му работа е да търси изход, да излезе оттам. Той се озърта натук-натам, за да намери някой да го изтегли навън. Не, както сам е влязъл, така сам трябва да излезе от кладенеца. Щом въжето е около него, той има вече

първата възможност да излезе вън от кладенеца. Той ще се навива около въжето и постепенно ще се издига нагоре. В това отношение мисълта не е нищо друго, освен условие за минаване от едно състояние в друго. Човек трябва да мисли, т.е. да навива въжето около себе си, за да премине от едно състояние в друго. Който не мисли, той не може да се освободи от ограничените условия на живота. Ако някой ви пита защо трябва да мислите, кажете: „Аз трябва да мисля, за да изляза от кладенеца, в който съм паднал по своя вина.“ Защо трябва да чувстваш? – „За да изляза от кладенеца.“

Съвременните хора се оплакват, че нямат големи постижения, че нямат успех в работата си. Защо нямат успех? – Защото те очакват повече от другите, отколкото от себе си. Например някой е паднал в кладенеца и започва да се озърта кой ще дойде да го извади. Той казва: „Кой ще дойде да навие макарата, да ме изтегли навън?“ Глупавият чака да дойде някой да го извади от кладенеца. Умният сам навива въжето около макарата и излиза навън. В кладенеца има една малка пружинка, която щом се натисне, въжето започва да се навива. Глупавият забравя, че има такава пружинка, вследствие на което не може да свърже въжето с нея и стои в кладенеца, чака да го освободят. Умният е буден, той помни, че в кладенеца има пружинка, с която може да си помогне. Ако питат глупавия какво прави в кладенеца, той ще разправя, че като пътувал през една тъмна нощ, не видял, че пред него има кладенец, спънал се и паднал долу. Този човек не говори истината. Никой не може да падне в кладенеца, ако не е търсил някакво имане. Щом търсите имане вечер, непременно ще паднете в кладенеца. Денем се търси имане, при изгрева на трите слънца, а не вечер.

Казвам: иска ли човек да успява в живота си, всеки ден той трябва да посреща изгрева на трите слънца, да се свързва с техните сили. Изток представлява Правдата, която трябва да царува в човека. Запад е точка на приложението. Там се прилага Правдата. Север е зенитът, където Истината изгрява. Юг е точка на приложение. Тя се казва точка на Доброто, в която Истината се прилага. Щом мине през тези четири

точки, човек си дава отчет за всичко, направено през деня. На другия ден той отново отива да посреща Слънцето, да възприема и прилага.

Някой казва: „Защо трябва да посрещам Слънцето?“ – Ако не посрещаш Слънцето, живот няма да имаш. Нямаш ли живот, от тебе нищо не може да стане. Още преди изгрева на Слънцето човек трябва да бъде на крак, да получи дажбата си. Както ученикът трябва да влезе в училището преди удрянето на звънеца, така и всеки човек трябва да бъде на крак преди първия лъч на Слънцето. Ако ученикът се излежава след първия лъч на Слънцето и се оправдава с някакво неразположение, той никога няма да завърши училище. Първият лъч е звънецът на Живота. Ученикът трябва да е станал няколко минути преди явяването на този лъч. Става ли след първия лъч, т.е. след първия звънец на живота, това не говори в негова полза. Преди още да е ударил звънецът, ученикът трябва да е напълно готов да посрещне своя Изток. Само така той ще има разположение да възприеме енергиите на Слънцето. Който знае времето, когато Слънцето изгрява, както и посоката, от която то изгрява, той ще се ползва от него. Не знае ли това нещо, и на Хималаите да се качи да посреща Слънцето, пак няма да се ползва от енергиите му. Ако човек знае законите на Разумната Природа, той ще бъде в положението на ученик, който е научил добре материала на отделенията и минава в прогимназията. Като научи материала на прогимназията, минава в гимназията, а оттам в университета. Който завърши университет, той може да ходи в отделенията, в прогимназиите и в гимназиите, за да слуша как учителите преподават по новите методи. Нищо унизително няма в това, един висшист да ходи в училищата, да слуша как учителите преподават. Основният курс е с четири факултета, прогимназията – с три факултета, гимназията – с пет факултета. Правилно би било както основното образование продължава четири години, така да бъде и прогимназиалното, гимназиалното и университетското. Следователно за 16 години човек трябва да завърши своето образование в училищата на Земята. Числото 16 показва, че човек трябва да завърши 16 факултета, за

да разпръсне всичката тъмнина или невежество от главата си. Да завършиш тия четири факултета, това подразбира да работиш, да се трудиш, а не да стоиш под крушата и да чакаш някой плод да падне направо в устата ти. Мнозина чакат да излезе вятър, да разтърси крушата, та плодът Ѝ да падне пред тях. Те искат да постигнат нещо без усилия. Ако се качим на крушата, може да си откъснем една-две круши. Обаче ако я разтърсим, могат да паднат всичките круши. Сега трябва да се направи вътрешен превод какво означава капването на крушите в човешката мисъл. Трябва да се направи вътрешен, а не външен превод. Външните процеси имат различен произход от вътрешните. Външният свят е сбор от символи, чрез които трябва да се изучава вътрешният свят. Когато човек огладнее, той трябва да отиде при крушата, да си откъсне една круша, да я разгледа, да Ѝ се порадва и след това да я изяде. После ще благодари на Бога за крушата и за това, че е направил връзка с нея. Като направи връзка с крушата, той ще научи един метод на работа. Като научи този метод, той ще отиде да работи между лошите хора в света.

Питам: какво представляват лошите хора? Лошият човек е подобен на камък, който каменарят всеки ден обработва с чука и длетото си: тук удари с чука си, там удари, или тук откърти от камъка, там откърти, докато свърши някаква работа. Той не може да изкърти цялата канара, но може да отчупи поне част от нея. Някой казва: „Трябва да се изправят лошите хора.“ Ако всички лоши хора се изправят, тогава ти няма да имаш работа и ще те уволнят като каменар. Радвай се, че има много камъни в света, та да имат каменарите работа. Лошите хора са каменни кариери, срещу които трябва да отивате с чук. Ако отивате при тях без чук, те ще ви ухапят. Те са много хапливи. Камъните не искат да знаят за човека – те могат да строшат ръцете, краката, главата му, без да се замислят за него. С тях трябва да се работи внимателно. Отивате ли при лошите, при хапливите хора, трябва да имате големи лостове и чукове. При това чуковете трябва да бъдат добре закрепени. Не са ли добре закрепени, те могат да отскочат и да ви ударят.

Питам: що са лостовете? Лостовете представляват силната воля, силната мисъл и силните чувства на човека. Значи понякога човек ще работи с огън, а понякога – с барут. Че щяло да пука от време на време, нищо от това. Обаче когато камъните започнат да пукат, човек трябва да бяга, да се скрие някъде. Той ще си направи една дупка, ще се скрие в нея и ще слуша как пукат камъните. Който стои близо до тях и чува как пукат, той трябва да вземе мерки, навреме да офейка. Кой офейква? Ученик, който не знае урока си, офейква. Който има да плаща някаква полица, а не може да я изплати, офейква. Който направи някакво престъпление, и той офейква. Всички хора трябва да бъдат изправни в задълженията си, да не офейкват. За тази цел от думата *офейква* ще се извади буквата *о* и ще остане само думата *фейка*. Тази дума означава още *фей, фея*. Фея подразбира същество, което играе на колело, т.е. цял ден се върти, върши някаква работа. Така се върти и домакинята около тенджерата. Тя вземе лъжицата, сложи я в тенджерата, разбърка яденето. После извади с лъжицата малко от яденето, погледне го отдалече, а след това го приближи до устата си, опитва го на вкус. Казвате: „Проста работа е готвенето.“ – Не, като вляза в един дом, приятно ми е да гледам как готвят. Домакинята върти лъжицата, разбърква яденето, а аз чета. От въртенето на лъжицата аз зная вече как живеят хората в този дом, дали са в мир, или не. Когато видя един впрегнат вол, аз зная вече какво нещо е впрягането. Когато някой каменар чука камъни, аз се спирам пред него, но на едно почтено разстояние, за да не ме засегне нещо от камъните. Наблюдавам как този човек чука камъни и изучавам какво нещо са те.

И тъй, стремете се да дойдете до онова дълбоко разбиране, да видите какво Бог е вложил във всички неща. По този начин ще намерите вътрешната връзка между тях. Намерите ли тази връзка, радвайте се. Не мислете, че можете и без тази връзка. Всички връзки между нещата могат да изчезнат, обаче една връзка само не може да изчезне. Тя е връзката на Любовта, най-важната от всички връзки. Връзката на Любовта е разумна връзка. Казвате: „Опасно нещо са връзките.“ –

Не, не са опасни връзките. Кога не са опасни? – Когато човек сам прави връзки и сам ги развързва. Който дохожда при нас, той сам се връзва; един ден той сам ще се развърже. По-добре е човек сам да прави връзка, т.е. сам да се връзва. Защо? – Защото ако ние го завържем, може да се случи да забравим, че сме го вързали, и той ще стои цял ден вързан, за да чака някой да го развърже. Който сам се е вързал, той има сила и сам да се развърже.

Следователно не казвам, че не трябва да се правят връзки, но съзнателни връзки трябва да се правят. Човек не трябва да оставя други да го връзват и после да очаква да го развързват. Не е въпросът да се плаши от връзки, но той трябва да прави разумни връзки. Дойде някой, започне да ти чете една своя книга, а ти слушаш. Това е връзка между вас. Обаче връзката ще бъде правилна, ако след това вие започнете да му четете някоя своя книга, а той да слуша. Обаче рече ли само той да чете, а вие през всичкото време да слушате, тази връзка не е правилна. Преди всичко той ще се умори от четенето. Тъй щото, ако той чете, вие ще слушате; после вие ще четете, а той ще слуша. Същото се отнася и при правене на добро. Някой направи едно добро, после трябва да почине малко, да види как другите правят добро. Докато аз правя добро, мене ще гледат; щом престана да правя добро, ще гледам как другите правят добро. Забележете, когато видният цигулар свири дълго време, той престава да свири и изпитва удоволствие да слуша друг някой цигулар. Като слуша други цигулари, той все ще намери нещо специфично у тях, от което може да се възползва. Ако мисли, че всичко е придобил, той е на крив път. Така мислят глупавите хора. Веднъж живееш на Земята – ти имаш нужда от водата, от въздуха, от светлината, от вятъра, от всички растения, животни, хора и т.н. Щом видите круши, вие веднага ги заобиколите, искате да си купите. Някой казва: „Круши са това!“ – Не, връзки са това. Когато видите круши, ябълки, сливи и други плодове, радвайте се, защото имате възможност да направите връзки с тях. Съзнавате ли това нещо, вие благодарете на Бога за всичко, което ви е дал. Хапнете ли една круша, кажете:

„Господи, благодаря за хубавата круша, която си изпратил на Земята. Изпращай ни повечко от тях, да си хапваме и да благодарим за това благо. Щом изядете крушата, трябва да я сложите на най-хубавото място в себе си. Така трябва да мислите и да постъпвате.

Съвременните хора искат да бъдат щастливи. Всеки може да бъде щастлив, ако знае да мисли, да чувства и да постъпва правилно. Това са три елементарни правила, три елементарни връзки, които пък съставят цяла наука. Тази наука се състои от три факултета, които всеки трябва да завърши. Тъй щото, каже ли някой, че иска да бъде щастлив, подразбирам, че той трябва да мисли, да чувства и да постъпва правилно. Това е един завършен резултат. Засега човек може да бъде щастлив на Земята само за момент. Той не е дошъл още до постоянното, до непреривното щастие. Някой има хубава дреха, той е доволен, чувства се щастлив. Не мине много време, дрехата остарее, скъса се – той е недоволен вече, чувства се нещастен. Това е мимолетно щастие. Такова е щастието, с което хората на Земята постоянно се обличат. Казвам: представете си, че един ден Природата ви облече, както облича животните, с най-хубави костюми, украсени с диаманти и брилянти. Вие се поглеждате, радвате се на своите красиви костюми. Обаче изгрее ли Слънцето, вие изгубвате тези костюми и започвате да скърбите и казвате: „Къде отидоха нашите хубави костюми?“ Вие не трябва да скърбите, защото втория ден тя ще ви облече в друг костюм. Стига да имате време, Природата е готова от сутрин до вечер да ви облича в колкото костюми желаете. Тя може да ви облича и съблича всеки ден, но някога ще ви дотегне това и ще заспите. Значи, след като Природата ви е обличала в много костюми, вие заспивате, защото нищо не сте разбрали от това обличане. Вие спите и си почивате от обличане и събличане на костюми. От сутрин до вечер Слънцето ви е обличало и събличало, като ви е питало: „Кой костюм искате да облечете?“ Казвате: „Не съм решил още, трябва да си помисля.“ – Това е нова философия, ново схващане на Божествения Дух. Тази философия тепърва трябва да се разработи. Тя представлява семка, която може

да се посее. Посее ли се в земята, след 10-12 години тя ще даде плод. Божествените дървета дават плод на 12-та година от посаждането си.

"Ако не пребъде някой в Мене, изхвърлен бива вън, както лозовата пръчка, и изсъхнува; и събират ги, та ги кладат на огъня и горят."

„Ако пребъдете в Мене, и думите Ми пребъдат във вас, каквото искате, ще просите и ще ви бъде." В този стих има три връзки, без които нищо не се постига: „Ако пребъдете в Мене" – първата връзка. „И думите Ми пребъдат във вас" – втората връзка. „Каквото искате, ще ви бъде" – третата връзка. Който чете този стих, той трябва да обръща внимание на тези връзки. Например ученикът седи на чина, а учителят му говори, преподава урок. Ученикът разбира и прави първата връзка. След това ученикът възприема тези думи, насажда ги в себе си и размишлява върху тези думи, насажда ги в себе си и размишлява върху тях – той прави втората връзка. Най-после учителят вдига ученика на урок, кара го да повтори онова, което му е преподал. Това е третата връзка.

„В това се прославя Отец Ми, да принасяте много плод; и така ще бъдете Мои ученици." Ако така разбирате Бога, Той ще пребъде във вас. Щом пребъде във вас, вие ще разбирате Неговата Мъдрост и ще Го славите. Ако не славите Бога, това показва, че сте невежи. Някой казва: „Каква нужда има Бог да Го славим?" Ние трябва да славим Бога, за да покажем, че имаме връзка с Него, че Го разбираме. Не са учениците, които повдигат учителя си, но славата на учителя зависи от това, какви ученици той е изкарал. Ако учениците му са способни, и учителят минава за способен.

„Както Отец възлюби Мене, и Аз възлюбих вас; пребъдете в Моята любов." „Както Отец възлюби Мене" – първата връзка. „И Аз възлюбих вас" – втората връзка. „Пребъдете в Моята любов" – третата връзка.

„Ако държите Моите заповеди, ще пребъдете в любовта Ми, както съм Аз държал заповедите на Отца Си и пребъдвам в Неговата Любов." „Ако държите Моите заповеди" – първата връзка. „Ще пребъдете в любовта Ми, както съм Аз

държал заповедите на Отца Си“ – втората връзка. „И пребъдвам в Неговата Любов“ – третата връзка.

„Тази е Моята заповед, да имате любов помежду си, както ви Аз възлюбих.“ „Тази е Моята заповед“ – първата връзка. „Да имате любов помежду си“ – втората връзка. „Както ви Аз възлюбих“ – третата връзка.

„А вас ви нарекох приятели, защото всичко, що чух от Отца Си, явих ви го.“ Значи Христос е направил връзка, за да изясни нещата. Без връзка нищо не се постига. Първата връзка ще бъде с Бога. Втората връзка ще бъде с Духа, който работи във вас. Третата връзка ще бъде с вашето съзнание, за да можете да слушате и да разбирате. Имате ли тези три връзки, каквото поискате от Бога, ще ви се даде. Този закон среща потвърждение навсякъде в живота. Ако шивачът ушие една хубава дреха на своя клиент, последният ще остане доволен и добре ще му заплати. Обаче направи ли той една малка погрешка на дрехата, клиентът остава недоволен и гледа да откъсне нещо от парите, да не му плати, както е уговорено. Тъй щото, правим ли нещата, както Бог изисква, Той е готов да ни даде нещо повече от това, което очакваме. Ако не изпълним Волята Му, Той не дава и това, което е обещал да ни даде. Колко благословения, колко обещания са останали неизпълнени! Защо? Вие искате Бог да бъде добър спрямо вас, а разваляте цялата инсталация, която Той е направил. Дълго време трябва да мине, за да се изправи тази инсталация или отново да се направи. Тази инсталация представлява вътрешното разбиране у човека. Докато човек няма това дълбоко вътрешно разбиране в себе си, никакво Божие благословение не може да мине през него. Мине ли Божието благословение през една развалена инсталация, то ще изтече, без да се задържи, без да остави някаква придобивка за човека.

„Светът ако ви ненавиди, знайте, че Мене по-напред от вас възненавиди.“ Не се безпокойте, че светът ви счита за прости, за глупави хора и не ви оценява, както трябва.

„Помнете Словото, което ви Аз рекох: Не е рабът по-голям от господаря си. Мене ако изгониха, и вас ще изгонят;

ако са държали Словото Ми, и вашето ще държат.“ „Всичко това ще ви сторят заради Моето име, защото не знаят тогоз, който Ме е проводил.“ С други думи казано: не се безпокойте, че простите, невежите хора не ви оценяват. Не съжалявайте, че търговците на стари дрехи, „битпазарджиите", не искат да ви продават стари, скъсани дрехи и обуща. Не купувайте стари дрехи, макар и евтино да ги продават. Купувайте нови дрехи, макар и да са скъпи.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат; сега обаче за греховете си извинение нямат.“ Сега и аз, като говоря, искам да избегна всички отрицателни думи, за да не хвърлят сянка в съзнанието ви. Отрицателните думи са вехтории, които продават на битпазара. Човек не трябва да мисли за тия вехтории. Когато върви из улиците и гледа, той не трябва да спира погледа си върху неща нечисти или стари. Щом има очи, нека спира погледа си върху хубави дървета, върху чисти извори, върху красиви, зрели плодове, върху хубави канари. Виждате някой голям окалян камък – минете-заминете, не го питайте защо и как се е окалял. Камъните, канарите, скалите са отлични актьори. Щом завали дъжд, те започват да плачат. Не се спирайте пред техните сълзи. Те не са истински. Канарите могат да ви разправят, че са пролели много сълзи, че имат големи страдания, но вие не им вярвайте. Те никога не скърбят и не знаят що е скръб. Искате ли да не скърбите, идете при канарите. Те ще ви научат как да носите скърбите си. Ако вашите сълзи паднат на канарите, и те ще плачат. Не паднат ли сълзите ви върху тях, и те нищо не дават. Те казват: „Който даде нещо от себе си, и ние ще му дадем; не даде ли нещо от себе си, и ние не даваме. Виждате например положението на мъховете. Те работят с хиляди години върху тия канари, дано изкарат нещо от тях, и едва ще получат някакво микроскопическо благо за големите си усилия, за големия труд. Мъховете вземат своите чукове, длета и отиват на борба с канарите. Години наред те прилагат своите химически средства и като получат малко нещо, канарите им казват: „Достатъчно ви е това.“ Скържави са канарите. Много трябва да работиш върху тях, за да получиш малко.

Сега знаете ли защо аз проповядвам на канарите? – За да не бъдете скържави като тях. Съществува следният закон в Природата: два еднакви процеса произвеждат обратна реакция. Аз похвалвам камъните, че от толкова хиляди години те държат в себе си едно съкровище и никому не го дават. Те са банкери, които малко пари дават, но с големи лихви. На глупави хора те нищо не дават. Когато учени хора работят при канарите и хлопат около десетина години усърдно над тях, най-после канарите казват: „Виж, на учени хора можем да дадем нещо.“ Канарите имат една добра страна: своето никому не дават, а чуждото, което са взели, дават. Слънчевата топлина, която са погълнали през деня, те я дават, всеки може да се ползва от нея. Ето защо, иска ли човек да приеме слънчева енергия от камъните, нека седне върху тях да почива. Обаче това трябва да става около обяд, а не сутрин или вечер. Който иска да възприеме слънчева топлина от камъните, нека отиде по обяд и да седне върху тях да се разговаря. Той ще им даде угощение, но и те ще му дадат угощение. Значи гишето на камъните е отворено само от 10 часа преди обяд до 2 часа след обяд. Във всяко друго време те вземат. Щом Слънцето залезе, те дават всичко, което са приели от него, а запазват своето, което обаче по никой начин не дават никому.

Следователно добрата страна на камъните се състои в това, че те дават всичко, което са взели от Слънцето. Чуждото дават, а своето ревниво пазят. Вие можете да седите върху тях, да се местите от камък на камък – те в нищо няма да ви пречат. Те казват: „Седнете, където искате, но ще знаете, че никой няма да ви посреща и изпраща. Ние нямаме слуги на разположение. Когато пожелаете да си отидете, ние ще ви пожелаем на добър час – нищо повече.“

Това са иносказателни думи, които вие трябва да преведете в живота си. В Писанието се говори за Вечната канара, на която човек е поставен. Седнете ли на канарите в Природата, те казват: „Можете да седите, колкото искате; можете да плачете, да се радвате – това е ваша работа. Ако сте скръбни, за себе си сте скръбни; ако сте радостни, пак е за себе си. Ние

нямаме време нито скърбите ви да слушаме, нито радостите ви. Ние си гледаме работата. Ако сте дошли да вземете нещо, от своето нищо няма да ви дадем. Ако настоявате да искате нещо от нас и продължавате още да седите, можем да ви дадем само от чуждото, което и ние сме взели. От Слънцето сме взели топлина – и на вас можем да дадем от нея. Повече от това нищо не даваме.“ Камъните са добросъвестни. Това е тяхна добра черта, достойна за подражание. Те са проводници на слънчевата топлина. Бъдете и вие проводници на благата, които Бог ви дава. Не задържайте Божиите блага само за себе си. Нека те постоянно текат през вас, та кой как мине, да се ползва от тях. Ако камъните биха задържали слънчевата топлина в себе си, те биха се стопили, биха престанали да съществуват като камъни. На това основание казвам: Божиите блага, които минават през вас, ще задържате в себе си временно и веднага след това ще давате – ще бъдете като камъните.

„Ако не бях сторил между тях делата, които никой друг не е сторил, грях не биха имали; но сега видяха и възненавидяха и Мене, и Отца Ми.“ Значи те не приеха знанието, което Христос донесе, за което ще понесат последствията. Христос говори символично. Той иска да каже: „Човек трябва да обработва нивата си, ако иска да получи нещо от нея. Навреме ще работи, за да получи навреме.“ Когато някой пита защо работата му не се е свършила, както трябва, той трябва да знае, че причината за това се крие в него. Той не е работил навреме и не може да получи навреме.

„А когато дойде Утешителят, когото Аз ще ви изпратя от Отца, Духът на Истината, който от Отца изхожда, Той ще свидетелства за Мене.“ „Но и вие свидетелствате, защото отначало сте с Мене.“

И тъй, три изтока са важни за човека: първият изток е изгревът на физическото Слънце. Вторият изток е, когато Слънцето се намира в зенита си. Третият изток е среднощ. Последният, третият изток, е на Доброто. Иска ли човек да заякне в Доброто, той трябва да посреща този изток. Трите изтока образуват един триъгълник. Изток на физическото

Слънце представлява Правдата. Изток на обедното Слънце представлява Истината. Изток на вечерното Слънце представлява Доброто. Човек трябва да направи връзка с трите изтока. С други думи казано: човек трябва да направи връзка със своите мисли, чувства и постъпки. При това мислите, чувствата и постъпките му трябва да бъдат хармонични. Обаче хармоничните мисли, чувства и постъпки са резултат на нещо. Ако човек не посреща изгрева на физическото Слънце, той не може да бъде здрав. Този закон е познат не само на хората, но и на всички живи същества. Ако човек не посреща изгрева на духовното Слънце, връзката между чувствата му ще бъде разкъсана. И най-после, ако човек не посреща изгрева на Божественото Слънце, мислите му ще бъдат разпокъсани. Такъв човек непременно ще боледува по единствената причина, че го мързи да става рано и се излежава, чака други да му донесат благата. Не, всеки трябва сам да си получи благото на деня. Ако ученикът не отива сам на училище със своята торбичка, той не може да придобие знание. Ако човек не отива сам на нивата да оре, той гладен ще умре. Ако човек не отива сам в градината да бере зрелите плодове, той няма да вкуси от тях. Няма по-приятно нещо от това, човек сам да посегне към зрелия плод и да го откъсне.

Някой казва: „Омръзна ни да орем. Няма ли да се свърши това оране, да се замести с друго нещо?“ Казвам: иде ден, когато орането на нивите ще се замести с по-приятна, с по-деликатна работа, обаче като процес то никога няма да изчезне. Когато хората престанат да орат земята, те ще орат своите чувства. Когато престанат да орат чувствата си, те ще орат мислите си. Тъй щото орането никога няма да престане. Ако продължавам да разправям за орането в по-високите сфери, ще дойда до едно място, където нещата ще станат за вас неразбрани, понеже се отдалечават. Казвате: какво ли ще е орането в сърдечния и в умствения свят? За да разберете орането във висшите сфери, на първо място вие трябва да научите орането на физическия свят. Орането на нивите, копането на лозята, разработването на градините са първата работа на физическия свят, която човек трябва да

научи. Щом нивите са добре изорани, лозята – добре разкопани, градините – добре разработени, а къщите и мостовете са добре съградени, ние имаме един добре уреден физически живот. Щом складовете и хамбарите са пълни с резервен материал, физическият живот е добре уреден. Дойде ли до духовния живот, там има по-голям ред и порядък. Качите ли се в Божествения свят, в света на мислите, там редът и порядъкът е още по-голям. Засега по-красив свят от умствения не може да се намери. Ако човек влезе в умствения свят, той може да се захласне от това, което ще види там. Той може да прекара в този свят цели 250 години, а да мисли, че е стоял само две минути. Речете ли да го бутнете, да слезе от този свят, той ще каже: „Моля ви се, не ме безпокойте, едва съм влязъл, а вие ме карате да се връщам назад.“ Красив е умственият свят! И тъй, ние сме дошли на Земята, за да научим пътищата на Правдата, на Истината и на Доброто. Затова казвам: търсете пътя на Правдата, пътя на Истината и пътя на Доброто, от които Слънцето изгрява. Който върви по тези пътища, Слънцето всякога насреща му ще изгрява. Вървете по пътищата, по които Слънцето изгрява, ако искате да ходите винаги в Светлина.

Сега,ще благодарим на Бога, че сме на планината при чистия въздух, при чистата вода и при изгряващото Слънце. Ако искате да се ползвате от чистия въздух, качвайте се по върховете. Ако искате да се ползвате от чистата вода, ходете при изворите и оттам я носете. Водата е като дете, тя обича да я носят. Искате ли да придобиете чистота, вода носете. Чистата капка вода е една чиста мисъл. Ще благодарим на Бога за топлината на Слънцето, за големия кон, който препуска всеки ден по небето и изпраща благословение на всички същества по лицето на Земята. Ще благодарим на Бога за всички блага, които ни изпраща тук. И най-после, ще благодарим на Бога за възможността, която ни дава – да вървим по трите пътя, от които Слънцето изгрява.

12 август, 5 ч.

ПЪТ НА ЗАЗОРЯВАНЕ

Ще прочета 4-та глава от Първо послание към коринтяните. Размишление върху стиха: „Пътят на праведния е път на зазоряване.“

Някой казва: „В кой път трябва да вървим?“ – Вървете в пътя на Живота. – „Кой е този път?“ Отговарям: пътят на живота е път, в който Доброто царува; пътят на живота е път, в който Любовта царува; пътят на живота е път, в който Правдата царува; пътят на живота е път, в който Истината царува; пътят на живота е път, в който Мъдростта царува.

И тъй, който иска да влезе в Царството Божие, той трябва да върви в този път. Той е пътят, в който върви всяка душа и всеки Дух. Щом изгубиш пътя си и искаш да го намериш, спомни си за Доброто, за Любовта, за Правдата, за Истината и за Мъдростта. Спомниш ли си за Доброто, ти си при вратата на този път; спомниш ли си за Любовта, ти си в самия път; спомниш ли си за Правдата, ти пътуваш вече с благоговейни крачки, за да извървиш този път; спомниш ли си за Истината, ти ще бъдеш свободен в пътя; спомниш ли си за Мъдростта, ти ще имаш знанието, което пътят съдържа в себе си.

Следователно иска ли човек да намери този път, той трябва да направи едно малко усилие. Кое е най-малкото усилие? Най-малкото усилие, което човек може да направи, е да драсне една клечка кибрит. От драсването на тази клечка зависи ще имате ли светлина, или не. От най-малкото усилие ще се яви светлина. Казвате: „Как да позная Истината?“ Ще драснеш клечката и светлината веднага ще се яви. Как да драсна клечката? – С най-малкото усилие, с допиране на клечката до кутията, без да я махаш из въздуха. Не си ли в този път, с години наред можеш да махаш клечката из въздуха, тя пак няма да се запали. Когато в положителния живот се случват страдания, това показва, че някой дух от Невидимия свят иска да драсне клечка кибрит. – „Аз много пострадах от това драсване.“ – Нищо не сте пострадали, една малка резка се е образувала. След това през целия ден ще

имате на разположение огън, ядене, ще ви е приятно. Какво от това, че сте имали едно малко страдание? Малките страдания се заплащат с бъдещите блага.

Казвате: „Ние искаме да бъдем чисти, да не страдаме.“ Представете си, че имате една хубава книга със скъпа красива подвързия. Вие искате да я четете, но тя казва: „Не искам да ме пипа никой. Искам да остана чиста, свята, каквато съм, затова не позволявам да ме пипат.“ – И това може. Тази книга ще запази чистотата си, но никой няма да я търси. Щом една книга е за четене, тя все ще се нацапа, но поне разумно да се цапа. Тя ще изгуби чистотата си, но в нея ще се вложи нещо разумно. Ако книгата се стреми да запази чистотата си и на никого не е полезна, това говори за механическо разбиране на чистотата. Кой как отваря листата на нацапаната книга, ще чете греховете Ѝ, но в тях ще вижда и мъдри работи. Ако книгата остане чиста, тя ще бъде лишена от мъдрост. Ако се нацапа от употребление, тя ще съдържа мъдрост в себе си, ще има ценни придобивки. От двете положения кое е за предпочитане? Да се нацапа човек, това не значи да се боядиса. Бояджилъкът не е наука, нито изкуство. Цветята например не са боядисани. Те са оцапани само. Значи има два вида нацапване: едното нацапване се нарича боядисване, а другото – разумно нацапване. От боядисването никой не може да се ползва, а от разумното нацапване всеки чете и прониква в мъдростите на живота. Ако хиляди хора могат да четат от една разумно нацапана книга, те ще видят как Божиите дела се прославят. Мине един човек покрай тебе, отвори книгата ти – чете. Мине втори – чете. Мине трети, четвърти, пети – всички четат, интересуват се от тази книга. Най-после и ти казваш: „Чакай да видя какво интересно има в моята книга. Гледам – всички четат, назъртат в нея.“ Отваряш книгата си, започваш да четеш – и ти се заинтересуваш от нея. Ще четеш, ще изучаваш собствената си книга и ще кажеш: „Колко хубави работи имало в моята книга! Досега аз не знаех това.“

Казвам: иска ли човек да намери Истината, нека чете и изучава себе си. Този е начинът, по който Истината може да

се намери. Мнозина търсят Истината вън от себе си, но не я намират. Други искат да намерят Истината по пътя на Чистотата, но и така не я намират. Не търсете Чистота в себе си. Само Бог е чист. Чисто е само Вечното Начало, което е създало света. Никой не може да внесе и най-малката нечистота в Бога. Какво може да направи една муха на Монблан или на Монт Еверест? Никакво плюене на мухата не е в сила да накърни тяхната чистота. Когато някой мисли, че светът или животът може да се оцапа, той не разбира законите. Да се оцапа Животът – това е равносилно да се оцапа някой висок връх от мухата. Следователно мислите ли за Чистотата, мислете за Бога. Само Бог е чист. Тази е една от основните идеи, които постоянно трябва да държите в ума си. Намерите ли някакво противоречие в нея, знайте, че то е в самите вас. Всяко противоречие се дължи на някакво неразбиране. Неразбирането пък се дължи на външното разглеждане на нещата. Иска ли човек да разбере нещо, той трябва непременно да го разглежда най-малко от две страни: външно и вътрешно. Каже ли човек, че целият свят е оцапан, той върви по ума на мухата, която мисли, че е оплюла и нацапала всичко. Този човек не е умен. Дойде мухата и казва: „Аз опетних всичко, нищо чисто не остана в света.“ Тази е първата лъжа на мухата. Що е мухата? Тя е дяволът, който заблуждава хората. Който лъже, който убива, той е подобен на муха.

Някой казва: „Ще ме убият.“ Чудни са хората! Кой ще те убие? Никой не може да те убие. – „Ама ще ме оберат.“ – Никой не може да те обере. Преди всичко може ли муха да убие или да обере човека? Как може муха да обере човека, когато тя няма гръб, на който да носи откраднатите вещи? Мухата дойде при човека и го заблуждава, че кара след себе си цяла кола, в която слага откраднатите вещи. Тя лъже, а човек Ѝ вярва и става муха като нея. Той вярва, че тя може да носи Земята на гърба си. Мнозина вярват в това, но истината е, че мухата по никой начин не може да носи Земята на гърба си. Онези пък, които вярват в силата на мухата, казват, че имало големи мухи. Не, няма големи мухи. Всички мухи са малки. В този смисъл злото не е нищо друго, освен муха

или комар, които могат тук-там да ужилят човека. Мухата те бодне някъде, направи ти една малка дупчица и ти цял ден говориш за тази малка дупчица. Мине ли мухата край тебе, ти казваш: „Виж какво ми направи тази муха.“ Няма какво да говорите за мухата, но вземете малко сол и намажете мястото, където ви е ухапала. После хванете мухата, намажете и нея със сол и ще видите, че втори път тя няма да ви жили. Тя ще се превърне на солена риба. Прилагайте този метод и ще видите как мухите няма да ви хапят. Иска ли човек да не го жилят мухи и комари, той трябва да скрива ония места от тялото си, които най-много се нападат. Те са най-важни места, те са фронтове, които човек не трябва да оставя отворени. Ако са отворени, той трябва да постави стража, която да ги пази. Затова именно Давид казва: „Господ ми е задна стража.“ Значи, искате ли да се запазите от жилото на мухата, употребете сол. Солта е само за мухи, които жилят. Освен със сол, вие можете да повишите температурата на ръката си, че като дойде мухата да ви жили, да изгори жилото Ѝ. И мухата вижда, че всяка ръка не може да се жили. В този случай солта е средство, подобно на повишаването на температурата.

Христос казва: „Ако солта обезсолее, с какво ще се осоли?“ Това подразбира: ако мисълта изгуби солта си, какво струва тя? Когато човек изгуби солта на своята мисъл, той почва да се колебае и в него става процес на гниене. В духовно отношение колебанието в мислите представлява процес на гниене. Въз основа на същия закон, когато в сърцето на човека става някакво смущение, той пак се намира в процес на гниене. Почне ли човек да се чопли, да се запитва има ли любов, или не, има ли светлина, или не, грее ли Слънцето, или не, той вече се намира под тежкото влияние на гниенето в себе си. Това са философствания, които не довеждат човека на прав път. След всичко онова, което човек знае в себе си, ще дойде някой отвън да му доказва има ли Слънце, или няма. Как ще ми докаже това? Без всякакви доказателства аз казвам на този човек: вземи моята лупа, постави я над ръката си и я насочи срещу Слънцето. Какво усещаш? – „Ръката ми изгоря.“ – От какво? – „От Слънцето.“ – Вярваш ли сега, че Слънцето

грее, свети и топли? Трябва ли да питаш на какво се дължи тази болка? Съвременните хора питат кои са причините за страданията. Казвам: страданията не са нищо друго, освен съсредоточаване на Божествените лъчи върху нас. Ако ние не сме готови да ги приемем, те ни причиняват болка, страдание. Значи отричаме ли Божествените лъчи и въздействието им върху нас, те ни причиняват болка. Питам някой човек: „Ти вярваш ли в Бога?“ – „Не вярвам.“ – Каже ли, че не вярва, аз веднага слагам лупата на ръката му и я насочвам срещу Слънцето. – „Ох, страдания имам, болки имам.“ – Имаш страдания, защото не вярваш в Бога.

Казвате: „Какво нещо са лъжата и Истината и как можем да ги различим?“ – Който лъже, той всеки ден олеква, губи по нещо от себе си. Който говори Истината, той всеки ден придобива по нещо. Първият може да се уподоби на човек, на когото храната всеки ден се намалява и той от ден на ден олеква, губи от теглото на тялото си. Който говори Истината, той е подобен на човек, на когото всеки ден увеличават храната и в края на краищата към теглото му се прибавя един малък придатък, с по един грам. Следователно човекът на лъжата олеква по тегло, губи тежестта си, а човекът на Истината увеличава своята тежест. Ако престанат да дават храна на човека, той ще стане сух, само кожа и кокали, ще заприлича на светия. Той всеки ден ще губи по малко от теглото си. Много такива светии има в света, но въпрос е дали те са истински светии. Ако светийството се заключава в сухотата, всички умрели хора би трябвало да бъдат светии. Така ли е в действителност? Който върви в Божия път, той не олеква, а напротив, по-тежък става. Мисъл, която олеква, не е права мисъл. Обаче мисъл, която има тежест, тя се развива органически правилно. Чувство, което има тежест, то се развива органически правилно. Постъпка, която има тежест, тя се развива органически правилно. Следователно тежестта е разумен процес.

Сега аз навеждам тия неща, за да не се безпокоите. Всички искат да знаят какво нещо е Истината. Много неща могат да се кажат за Истината, но се изисква специфично

време и специфично състояние на съзнанието, за да може човек да я възприеме в нейната абсолютност. Съвременните хора не могат да възприемат Истината, защото умовете им са заняти с ред странични въпроси. Те не са свободни още. Има неща, от които те трябва да се освободят. Господарите им са ги натоварили кое с дърва, кое с въглища и с ред още неща, вследствие на което те не са свободни да се занимават с въпроса за Истината. В първо време те трябва да разтоварят съзнанието си, да се освободят от ненужния баласт.

И на вас казвам: искате ли да ви говоря за Истината, първо трябва да отидете на езерото да се измиете, после да се нахраните добре и тогава само мога да ви говоря. Иначе стои някой, слуша да му се говори, а мисълта му тежи, спъва го. С какво сте натоварени, няма да разправям. Всеки сам знае с какво е натоварен, а при това всеки иска да се разтовари. И наистина, човек трябва да се разтовари от непотребното, да остане в него само Божественото, което Бог е вложил първоначално още в него. Що се отнася до вашите стари господари, няма защо да ги жалите. Нека фалират найпосле. Дърва, въглища няма да им носите, нека се греят на слънце. Денят е хубав, топъл, и без гориво могат да минат. Ама те били научени да си попийват малко, да си похапват добре, да се обличат хубаво. Какво от това? Вие нищо вече не трябва да им носите. Време е и те да се заемат за работа. Вие пък се обърнете към себе си, работете за вашето освобождение. Снемете самарите от гърбовете и юларите от главите си. Краката ви са подковани с копита. Извадете гвоздеите на копитата и се освободете от тях. Хвърлете всички подкови, всички петала, освободете краката си. Днес кой как мине, виждате го навсякъде окован. Той върви, а след него чувате „трап-трап“ – окован е човекът. Така и доброто в човека е подковано отдолу, но и то трябва да се освободи.

Нека остане у вас мисълта, че светът е велико училище, създадено за хората, както и за всички живи същества, за да учат. Вън от тази идея нищо не ви трябва. Ще дойде след това някой да ви казва, че трябва да му слугувате. Найнапред човек трябва да слугува на Бога. Щом може да слу-

гува на Бога, той ще слугува и на другите хора. Ако човек не люби Бога, той на хората по никой начин не може да слугува. Люби ли Бога, заради Любовта си към Него той ще слугува и на хората. Тъй щото, дръжте в ума си мисълта, че светът е велико училище, в което сте дошли да учите. Никой няма право никого да лишава от благото, което Бог му е дал. Щом знае това, той трябва да пази както своята свобода, така и свободата на своите ближни. Всеки трябва да пази своята вътрешна свобода, да бъде вътрешно свободен, да не допуща в себе си никакви странични мисли като тия на мухите. Например някои от страничните мисли на мухите са следните: „Обичат ли ме хората, или не?“ – Ако ти ги обичаш, и те ще те обичат. – „Какво казват хората за мене?“ – Че откак си заел висок пост, подобрил си материалното си положение: направил си хубава къща, наредил си добре децата си и т.н. – „Какво мисли мъжът ми за мене?“ – Мисли, че не си била вярна жена, че си имала много приятели и т.н.

Казвам: светът съществува от хиляди години, но хората и досега още се убеждават едни други, че Бог съществува, че има задгробен живот и т.н. Мнозина вярват в Бога, вярват в задгробния живот, но щом дойде една муха около тях и ги наплюе, те се разколебават и казват: „Всичко е до смъртта. Умре ли човек веднъж, с него всичко се свършва.“ – Това е философия на мухите, но светът не е създаден нито за мухите, нито за казармите, нито за театрите, нито за свещениците и за проповедниците, които постоянно рекламират Бога, говорят за Него, говорят за задгробния живот. Бог не се нуждае от никакви реклами. Светът е създаден за всички добри хора, които носят Доброто, Любовта, Мъдростта, Истината и Правдата. Пита ли някой защо е дошъл на Земята, казвам: ти си дошъл на Земята да носиш Доброто, Любовта, Мъдростта, Истината и Правдата. Станеш ли сутрин, веднага кажи: „Аз съм дошъл да нося Доброто, Любовта, Мъдростта, Истината и Правдата. Следователно аз съм дошъл да донеса, да дам, но дошъл съм още и да възприема. Какво да възприема? Дошъл съм да възприема Доброто, Любовта, Мъдростта, Истината и Правдата.“ Ще бъдеш ясен, кратък, категоричен и ще видиш,

че никаква сила в света не е в състояние да те разубеди. Казваш: „Ами после какво ще стане с мене?“ – Щом си натоварен с всички добродетели, чудеса ще стават с тебе.

Сега ще дойде някой да ви разтовари от всички добродетели и да ви натовари с ред непотребни неща, за да ви направи свободен. Не, това не е никакво освобождение. Истинското освобождение се състои в това – да се разтовари човек от всички непотребни неща, които нищо не му допринасят. Камъкът, дървото нищо не допринасят на човека. Обаче натовари ли се с Доброто, с Любовта, с Мъдростта, с Истината и с Правдата, той вече разполага със сили в живота си. С тези сили трябва да борави всеки. Смисълът на сегашния живот е да се освободи човек от непотребното и да се натовари с онова, което му дава сила, мощ да расте и да се развива. Дойдат ли хората до тия сили, те ще дойдат и до Новата култура. Каква е била културата на народите преди хиляди години или каква е културата на мухите, това не ни интересува. Ние се интересуваме от Новата култура. Имат ли мухите научни книги, имат ли железници, аероплани? Колкото за аероплани, те имат малки аеропланчета, крилцата им, но само за себе си. Те са умни, изобретателни за себе си, не и за другите. Можем ли да научим нещо от мухите? Някои естественици, като изучавали мухите, натъкнали се на особен род мухи, които могли да летят с бързина 500 000 км в час. Човек трябва да подражава на тия мухи в бързината на тяхното движение и трябва даже да ги надминава. Днес, когато човек се накани да тръгне за някъде, мухата го е изпреварила. Някой проповедник тръгва за някъде, иска да проповядва на хората. Докато стигне на определеното място, мухите отиват преди него, дават обявление, разправят, че такъв и такъв проповедник ще дойде. По този начин те дават своите афиши за или против този проповедник. Често и хората си служат с подобни афиши, разпространяват различни верни и неверни слухове.

И тъй, основната мисъл, която трябва да държите в ума си, е, че човек е дошъл на Земята във велико училище, за да учи. Той трябва да стане силен, да се освободи, да носи в себе

си силите на Доброто, на Любовта, на Мъдростта, на Истината, на Правдата и на Знанието. Който носи тия сили в себе си, той е истински човек.

Сега ще прочета 11-и стих от Третото послание на Йоана: „Възлюблени, не подражавай на злото, но на доброто. Който прави добро, от Бога е; а който прави зло, не е видял Бога.“ Значи който носи в себе си Доброто, Любовта, Мъдростта, Истината и Правдата, от Бога е. От цялата глава този стих е най-важен, върху него трябва да се размишлява. Ако река да говоря много върху тия неща, повече ще се забъркате. За Битието няма какво да се говори. То само по себе си е добро. Всичко, което Бог е създал, е добро. Вие трябва да се стремите към доброто в света – нищо повече. Що се отнася до страданията и до подобните на тях, те са временни неща. Те се явяват и изчезват, те са изключителни положения. Защо и за какво съществуват, днес вие не можете да си отговорите. Един ден, когато завършите развитието си на Земята, ще дойде при вас един от видните професори и ще ви разходи по всички светове, ще ви разкаже за причините за всички страдания и спънки в живота ви. Тогава вие ще се посмеете на себе си и ще благодарите на Бога, че благополучно сте минали всичко.

Представете си, че вие сте студент в университета и се явявате на изпит: отговаряте за шест, а професорът ви пише единица. Вие поглеждате професора си недоволно и цял ден плачете за единицата. Професорът ви погледне, усмихне се и казва: „Този мой студент не може да разбере урока, който му преподавам с тази единица. Той още не познава Бога, не познава силите, които се крият в него. Аз му поставих единица, за да му покажа, че той има много да воюва в живота. Иска ли да победи, да излезе герой, той трябва да познава единицата, в която се крият всички сили за победа. С единицата всичко се побеждава.“ Обаче, като не разбира значението на единицата, студентът казва: „Скъса ме професорът, пропаднах на изпита.“ В действителност е така. Който не разбира единицата, т.е. Бога, той всякога пропада. Който познава Бога, той получава на изпита шест. Числото шест не

е число на илюзия, то означава поникналото семе. Та когато професорът поставя на студента си единица, а не шесторка, с това той му казва: „Докато не поникнеш, не мога да ти сложа шест. Щом поникнеш, ще ти пиша шест.“ С други думи казано: „Щом кажеш урока си добре, ще ти пиша шест. За да научиш урока си добре, цяла година трябва да работиш, да учиш, да стоиш заровен в земята при тежки условия. Но един ден, когато поникнеш, ще получиш бележка шест.“

Тъй щото, да повярваш в Бога, значи да те посадят като семе в земята. Щом поседиш там известно време, ти казваш: „Господин професоре, познах какво нещо е Бог.“ Професорът погледне, види, че студентът е поникнал, и казва: „Хайде, на добър час, издържа изпита си!“ След това започва разклоняването на поникналото семе. То дава стъбло, листа, цветове, докато най-после даде и плод. Всички хора го обикалят и казват: „Хубаво е това дърво. Добри плодове дава.“ Сега, както виждам, вие искате още да ви се говори, да прелеят чашите. Всички хора искат, като купуват мляко например, мярката да прелива. Според Правдата така трябва да бъде. Как мислите, вашите чаши преляха ли, или още може да се налива? За днес толкова дадоха овцете. Утре, като ги издоим, ако има някои чаши празни, ще ги долеем. Бъдете днес бодри, весели, радостни, за да завършите започнатата работа. Всички ще донесем по една-две плочи, за да свършим новата постройка.

13 август, 5 ч.

ОСТАВЕТЕ ДЕЦАТА

Размишление върху стиха: „Глава на Твоето Слово е Истината.“ Ще прочета 18-а глава от Евангелието на Лука, 16-и стих: „Но Иисус ги привика и рече: Оставете децата да дохождат при Мене и не ги възпирайте, защото на такъв е Царството Божие.“

Казвате: „Какво представляват децата в живота?“ – Децата са съединителните нишки в живота. Слабото в Природата е съединителна нишка. Когато хората казват за нещо, че е маловажно, че нищо не струва, те трябва да знаят, че тъкмо от това слабо, маловажно нещо зависи техният живот. То е съединителната нишка в живота им. Без тази съединителна връзка за големи работи даже не може да се мисли.

И тъй, като се говори за децата, мнозина разглеждат този стих буквално. Те вземат външната му страна. Обаче, външно разгледан, стихът още не обяснява Истината. Под думата *деца* Христос разбира най-малката мисъл, най-малкото чувство и най-малката постъпка, които се зараждат в душата на човека. Повидимому тези най-малки величини са слаби като децата, от тях нищо не може да се очаква; те нямат никакво значение, но всъщност те са важни съединителни връзки в живота. Следователно за тези малки величини в човека е казал Христос: „Оставете малките деца във вас да дохождат при Мене, защото на тях принадлежи Царството Божие.“ И наистина, не може да влезе в Царството Божие големият човек със съзнание за своя ум и за своето сърце, който не се интересува от малките величини в себе си. За онези, които се силят да влязат в Царството Божие, казвам: не презирайте малката мисъл, малкото добро, малкото любовно чувство, които се зараждат във вашата душа. Мнозина гледат на малкото любовно чувство с пренебрежение и казват: „Дребна работа е това!“ Те разчитат на големи работи, без да знаят, че големите работи са тежест за човека. Запитайте онзи голям силен кон какво е придобил, след като е носил цял живот големи, тежки товари? Запитайте крупния търговец какво е

придобил, след като цял живот е влизал в големи предприятия? Запитайте видния писател какво е придобил, след като цял живот е писал велики работи? Всички големи животни и всички велики хора в заключение биха казали, както Шекспир е казал някога: „To be or not to be“, т.е. „Да съм или да не съм.“ Аз бих превел това изречение в следния смисъл: да съм голям кон и да нося голям товар, или да съм малък кон и да нося малък товар? Да съм голям търговец и да се заемам с големи предприятия, или да съм малък търговец и да се занимавам с малки операции? Да съм велик писател и поет и да пиша само грандиозни работи, или да съм малък писател и поет и да възпявам малкото в живота?

Казвам: всичко се състои в приложението. Обикновено човек започва с големи мисли, с велики проекти, но в края на краищата той завършва работите си с малки неща. Съществува закон на единство, според който има тясна връзка между малките и големите неща. Казано е в Писанието: „Аз съм алфа и омега, начало и край на нещата.“ Големите мисли са началото, малките са краят. Ако големите мисли не се свържат с малките, първите няма да се реализират. Следователно човек трябва да примирява в себе си великите пориви с малките. Знае ли как да ги примирява, той ще се ползва и от едните, и от другите при възпитанието си. Понякога един малък порив или едно малко желание може да направи такава важна връзка, че да спаси човека от голямо нещастие.

Какво правят съвременните хора? Те често пренебрегват своите малки пориви, мисли и желания и след всичко това очакват щастие, големи успехи и постижения. Някоя млада мома фантазира, мечтае да дойде отнякъде един царски син, възседнал на кон, и да се ожени за нея. Един ден тя решава да избяга от дома си и отива в гората с надежда да дойде царският син, за да я спаси. Обаче какво излиза в заключение? Тя отива в гората, забърква пътя и дохожда да я спаси не царски син, възседнал на кон, но овчарски син, възседнал на магаре. Момата си казва: „Откъде дойде този овчарски син? Аз очаквах царски син, но останах излъгана.“ Тази млада мома се счита нещастна, защото не разбира дълбокия

смисъл на нещата. Като не го разбира, тя криво го тълкува и с това се натъква на ред нещастия. В случая магарето представлява царския син, когото момата очаква, а овчарският син представлява малкото, красиво чувство, което е възседнало царския син. Вие можете да сложите един скъпоценен камък в дървена кутия, а едно зрънце от леща в златна кутия. Кое бихте предпочели: скъпоценния камък в дървената кутия или лещеното зрънце в златната кутия? Разбира се, скъпоценният камък струва повече от дървената кутия, както и златната кутия струва повече от лещеното зрънце, но ако преживявате една гладна година, от лещеното зрънце все пак може да сварите нещо, да уталожите глада си, когато златото и скъпоценният камък не могат да ви помогнат. Лещеното зрънце може да се посади и за няколко месеца ще даде плод, който ще ви спаси от глад в гладна година, а златната кутия и скъпоценният камък никой не иска да купи. От златната кутия можете да направите пръстени, обици и други украшения, но кой ще ги купи тогава?

В Природата съществува закон на единство, който се потвърждава навсякъде в живота, в науката, в изкуствата. Например, ако разгледаме знанието, ще забележим, че между всички негови части пак съществува единство. В такъв случай истинското знание е това, което може да бъде украшение, помощ, светлина на човека. Знание, което не е нито украшение, нито светлина, нито помощ за човека, то е бреме – нищо повече. Знанието е най-голямото благо, което Бог може да даде на човека. Чрез него човек трябва еднакво да оценява и големите, и малките мисли, чувства и постъпки. При голямото си знание мъдрецът еднакво цени и малките, и големите неща. Бог еднакво цени и Слънцето, и човека. Мощни сили крие Слънцето, но Бог му отдава същото значение, каквото и на човека. Човек казва: „Какво мога да направя аз? Къде стои моята цена?“ – Твоята цена стои във връзката, която можеш да направиш. Човешкият ум може да направи връзка между Слънцето и Земята. Хората са дошли на Земята именно затова – да направят тази връзка. Който не иска да направи тази връзка, той минава за големец. Такъв

човек обръща внимание повече на големите величини в живота си, отколкото на малките. Той пренебрегва децата, т.е. малките работи. Бог слага тия големи хора някъде в пространството, за да се въртят като колела. Нещастието на съвременните хора се дължи на ламтежа им към големи работи, към велики замисли.

В едно предание от миналото Земята се представя във вид на млада красива мома, която Господ искал да ожени за млад красив овчар. Тя казала: „Господи, аз не искам да се оженя за такъв простак. Аз мечтая за нещо велико, за велики светове. Ако дойде някой царски син, за него ще се оженя.“ Бог се съгласил да изпълни желанието Ѝ и я оженил за царски син. Наскоро след това тя родила синове и дъщери, всички престъпници. Земята се оженила за царски син, но и до днес се намира в големи изпитания с родените от него синове и дъщери. Тя осъзнала положението си и често си казвала: „Да бях се оженила за овчарския син! С него поне нямаше да имам такива големи изпитания, каквито днес преживявам.“ Не само тя, но и децата Ѝ до днес казват: „Колко по-добре щеше да направи майка ни, ако беше се оженила за някой по-прост човек, без титла и без име, но да донесе щастие за целия дом.“ И наистина, за предпочитане е овчарският син, който носи щастието в себе си, отколкото царският син, който носи нещастието.

Сега това са иносказания, върху които трябва да се размишлява. Човек се отказва от малките идеи, които Бог е вложил в него, за сметка на големите, които възприема отвън. Той иска да стане цар, да бъде красив, богат, силен. И това не е лошо, но щастието не се състои в красотата, в силата, в богатството. Да бъдеш цар, това още не е щастие; да бъдеш красив, това не е щастие. Когато момата е красива, всички я желаят. Щом всички хора едновременно пожелават едно и също нещо, те носят нещастие. В такъв случай красивият човек трябва да застане с нож срещу хората, за да се брани, да устоява своята собственост.

Та съществената мисъл е, че човек не трябва да влиза в противоречие със своите възгледи и да казва: „Напразно пре-

карах живота си. Толкова години изгубих, без да придобия нещо.“ Така не се говори. Бих желал да зная какво разбирате, като казвате, че сте изгубили една година например? В една година Земята се завъртва един път около Слънцето. Значи в това време тя е свършила много работа; тя е предала най-малко по един урок на всеки човек. Следователно, когато някой каже, че годината е минала напразно, аз разбирам, че той не е могъл да научи урока, който му е бил преподаден. Ако беше научил урока си, той щеше да изпълни Волята Божия и да получи едно малко благо. Една изгубена година представлява една малка мисъл, една връзка, която човек е пренебрегнал. Щом е така, човек лесно може да спечели тази година. Как ще я спечели? – Като направи тази малка връзка, т.е. като не отхвърля малката мисъл. Малките мисли изправят погрешките, а не големите. Затова, сгрешите ли нещо, идете при малкото – там ще го изправите; изгубите ли нещо, идете при малкото – там ще го намерите. Ето защо майката намира при детето си това, което тя е изгубила. Какво е изгубила майката? – Любовта си. Всяка жена, която е изгубила любовта си, трябва да стане майка, да роди дете, за да намери изгубената си любов. Защо се раждат децата? – Да донесат изгубената любов на майка си. Защо идват малките мисли у човека? – Да му донесат изгубената любов. Малката мисъл е малката светлинка, която проблясва тук-там в тъмна и непрогледна нощ. Вървиш отчаян в тъмна нощ, объркал си пътя, но изведнъж в далечината някъде съзираш светъл лъч. Този лъч предизвиква радост в тебе, че си намерил пътя. Една малка свещ в тъмнината носи голяма радост.

Сега ние трябва да благодарим на Бога за малките неща, които служат на големите. Малките мисли, чувства и постъпки, т.е. малките деца, са малките ангели, които слизат на Земята да спасяват хората. Вземете например това – голям човек ли беше Христос? Цар ли беше Той? Имаше ли войска на разположение? Наричаха го Цар Юдейски, че е дошъл да спаси еврейския народ, но първосвещениците, както и книжниците и фарисеите, казваха: „Не искаме този човек. Махнете Го, да си върви Той! От Него нищо не може да се очаква.

Той не може да бъде Месия.“ Така е, хората имат особени идеи. Те очакват благата да дойдат оттам, откъдето нищо не може да дойде. Аз съм наблюдавал как постъпва някоя мома, когато хвърли око на някой левент момък. Тя го поглежда оттук-оттам, гледа ръцете, краката му и си казва: „Силен е този момък. Той може да ми бъде подкрепа в живота.“ Тя си мисли това, което не може да бъде. Аз мълча, нищо не Ѝ казвам, но се усмихвам и си мисля: какво дърво ще ядеш ти от този здрав и силен момък! Първа ти ще опиташ неговите здрави, мускулести ръце. След една година срещам същата мома, вече женена за този млад човек, и тя ми казва: „Ах, много се излъгах в този човек! Преди да се оженим, той ми се виждаше добър човек, а какво излезе? Много лошо бие – бие и не мисли, че боли. Да знаех, че бил такъв, не бих го взела.“

Казвам: хубаво е великото, но е страшно. Малкото, слабото няма да си позволи да те бие, но голямото, силното и по три пъти на ден може да те бие. И когато някой пита кой е пътят, по който можем да служим на Бога, отговарям: Любовта е единственият път, по който човек може правилно да служи на Бога. Любовта е единствената Божествена сила, която се занимава с най-малките величини в света. При това Любовта е онази мощна сила, която се занимава с дреболиите, на които никой не обръща внимание. В малките величини стои развръзката на всички трудни задачи: в тях се крият тайните на живота. Дойде ли Любовта, тя носи в себе си всички изгубени неща.

И тъй, искате ли да бъдете силни, свържете приятелство с малките, със слабите; после разработете идеята за Любовта и я приложете в живота си. Срещате едно малко дете или един малоумен човек – не ги презирайте. Вижте най-напред от какво се нуждаят те и веднага им се притечете в услуга. Не презирайте малкото, слабото в себе си. Дойде ли в ума ви една малка мисъл или в сърцето ви едно нежно чувство, дайте им път, реализирайте ги. За в бъдеще те ще ви донесат голямо благо.

Мнозина искат да знаят ще бъдат ли щастливи, или не, как ще завършат децата им училище, ще се наредят ли добре

в живота и т.н. За тази цел, щом чуят, че някъде се е явил гадател, те веднага отиват при него да им предскаже нещо. Той я ще им каже нещо, я не, но първо ще им поиска пари. Едно трябва да знаят всички хора: Бог определя съдбата на хората – никой друг. При това съдбата на хората не е нещо фатално. Тя се определя според техните мисли, чувства и постъпки. Следователно никой не е в сила да избави човека от собствената му съдба. Ако има някой, който може да му помогне, това е той сам. Как? – Като измени направлението на своите мисли, чувства и постъпки. Щом измени мислите, чувствата и постъпките си, едновременно с това и Бог ще измени своите решения към него. Обаче човек иска да станат нещата според неговите желания, без той да направи някаква жертва от себе си. Не, ако човек измени своите мисли, чувства и постъпки в прав смисъл, и Бог ще измени решенията си към него. В Стария Завет е казано: „Според вашите мисли, чувства и постъпки вечно ще ви отхвърля от лицето Си.“ След това евреите осъзнали своите погрешки и се разкаяли. Бог им казал: „Щом се разкайвате, обърнете се към Мене и Аз ще залича греховете ви.“ И обърнаха се те, а Бог стана милостив и благоутробен към тях.

Питам: могат ли да се простят греховете на човек, който никога не се разкайва? С други думи казано: може ли човек да яде в гостилница, където се готви най-лошо месо? – Не може. Тъй щото добрите мисли, чувства и постъпки са най-великото нещо, което човек може да направи и да даде. За тази цел човек трябва да подхранва в себе си абсолютно чисти мисли, без никаква корист. Нека той направи една маневра в себе си, да си представи, че жертва всичкото си имане за Господа, без да очаква нещо. Или нека някой цар се опита да се откаже от короната си и да тръгне да проповядва за Господа. Колко пъти този цар ще решава и ще отлага и в края на краищата може да го направи, може и да не го направи. Това е положението, в което се намират всички хора. Лесно е да се откаже човек от короната, ако той съзнава, че и без корона пак е цар. Всеки човек е цар за себе си, а има някои хора, които и външно заемат положение на царе. Обаче

трябва да се има предвид, че където има царуване, там има и задължения. Не е лесно положението на царя. Ако си цар на един народ и можеш да му покажеш пътя на Истината, ти ще бъдеш запалена свещ за него. Докато не беше запалена свещ за своя народ, никой не те виждаше, но щом стана запалена свещ, всеки те вижда. Тогава и най-малката ти погрешка ще бъде забелязана от всички. Когато човек направи някакво добро или само намисли да го направи, той веднага бива поставен на изпитания. Например някой човек иска да го обичат хората и той да ги обича. Но веднага ще го поставят на изпитание: заслужава ли той да го обичат и да обича. Всеки е имал подобни опитности. Обичате един ваш приятел и той ви обича. След няколко години той намира някакъв дефект във вас и ви отхвърля – търси си друг приятел. Защо? Всеки човек търси нещо съвършено в живота.

Единственото нещо, което човек не може да отхвърли в живота си, това са малките неща – децата. Майката например никога не може да отхвърли децата си. Отхвърли ли децата си, тя заличава своето майчинство – нищо повече. Ако човек отхвърли Любовта от себе си, в каквато форма и да е тя, той се лишава от радостта, от щастието, от благата, които може да придобие. Всички тия неща едно по едно го напущат. Който отхвърля Любовта в себе си, той се излага на най-големи страдания: животът му се обезсмисля, той става недоволен, тъжен, мрачен. Някой казва: не зная защо съм толкова тъжен. – Тъжен си, защото си презрял, защото си отхвърлил едно от малките деца на Любовта. Отхвърлиш ли едно от нейните деца, тя казва: „Щом се отказваш от моето дете, и аз се отказвам от тебе.“ Любовта минава и заминава покрай тебе, отива си, а ти оставаш със своите велики мисли и чувства. След всичко това ти ще разправяш, че служиш на Бога, но хората не те обичат, не те разбират и т.н. И това е възможно, но ако ти действително си в съгласие с великия Божий закон – с Любовта – ти не би се тревожил от това, дали хората те обичат, или не. Обаче ако не си в съгласие с великия закон на Любовта, и да те обичат хората, и да те уважават, ти ще изпитваш вътрешна тревога.

Сега аз имам предвид вътрешните състояния и отношения на хората, а не външните, защото последните почиват на правила, съвсем различни от тия, на които почиват вътрешните. Силата на човека се състои във вътрешното единство, което той може да създаде в себе си. Към това единство именно той трябва да се стреми. Това единство може да се постигне само чрез приложение на малките величини в живота. Дадете някому едно малко упражнение, но той казва: „Какво ще постигна с това малко упражнение? Какво от това, ако простра ръката си напред или настрани?“ Ако писателят вземе перото в ръка и каже, че нищо не може да напише с това малко перце, наистина той нищо няма да направи. Обаче постоянства ли, перото ще изпише цели редове и страници, ще създаде нещо хубаво. Ако писателят иска изведнъж да създаде нещо грандиозно, той нищо няма да напише. Вижте например какво върши човешкият език в света. Най-хубавите работи са казани все с този малък орган. Спасението на света зависи също така от този малък орган. Започне ли да се движи този орган, колкото малък и да е, той върши велики работи. Той смекчава, укротява, урежда ред работи. Не по-малка работа вършат и клепачите. Гледате ги – две малки органчета, но без тях е невъзможно. Наглед те нищо не вършат, само се отварят и затварят. Те са пазители на очите, предпазват ги от прах, от мушици, от какви ли не повреди. Малки органи са клепачите, но важни. Хората не им обръщат внимание, обаче те не се докачат и мълчаливо вършат работата си, вардят очите.

Често съвременните хора се ръководят от амбиции и казват, че те могат да тълкуват разни стихове от Евангелието. И духовните хора претендират за същото. Казвам обаче: от тълкуване до тълкуване има разлика. Има само един прав начин на тълкуване. Ако е въпрос за обикновено тълкуване, това всеки може, както всеки може да каже, че $2 \times 2 = 4$. И философът казва, че $2 \times 2 = 4$, и малкото дете казва, че $2 \times 2 = 4$. И двамата получават един и същ резултат, но има разлика в разрешаването на тази задача. Разликата се състои в следното. Ако влезете в една градина

с философа и с детето, философът ще каже, че 2 × 2 = 4, и ще ви даде четири малки ябълки. И детето ще каже, че 2 × 2 = 4, но то ще ви даде четири големи и хубави ябълки. Кой от двамата бихте желали да ви разреши въпроса: философът, който решава задачата буквално и ви дава четири малки ябълки, или детето, което ще ви даде четири големи, хубави ябълки?

Двама души спорят кой има повече обич в сърцето си. И единият обича, и другият обича, но повече обич има онзи, който, като е сметнал, че 2 × 2 = 4, същевременно е дал четири хубави, зрели ябълки. Той смята по-добре от първия. И тъй, силата, величието на човека се състои в приложението на Божия закон. Според този закон човек трябва да постъпва спрямо другите хора така, както постъпва спрямо себе си. Обаче най-съвършена постъпка е тази, когато човек постъпва спрямо другите хора така, както Бог постъпва спрямо тях, т.е. както Бог ги държи в ума си. В ума на Бога всеки човек заема определено място. И най-малкото същество заема високо място в ума на Бога. И каквото поиска то от Бога, молбата му се чува. Казва някой: „Всеки ден се моля на Бога, но ни глас, ни услишание.“ Защо? – Защото този човек или не знае как да се моли, или е прекъснал връзката на съобщение с Бога. Дванадесет души владици се събрали в една гора да се помолят за него. Дълго време се молили, но никакъв отговор не получили. В това време покрай тях минал един прост, благочестив селянин, който карал дърва с магарето си за продан. Те го спрели и му казали: „Слушай, моля ти се, помоли се на Бога за уреждане на една важна работа.“ Той усърдно се помолил на Бога и работата се наредила, както трябва. Значи молитвата на простия човек била приета. След това владиците се похвалили, че работата им се е уредила благодарение на тяхната молитва. Втори път те пак се събрали да се помолят за нещо, но молитвата им пак не била приета. Този път дърварят не дошъл при тях и работата им не се уредила. Колкото пъти дърварят се молил на Бога, всякога получавал отговор на молитвата си. Колкото пъти владиците се молили на Бога – ни глас, ни услишание.

Казвам: няма по-велико нещо за човека от това – да съзнава, че той заема в ума на Бога едно почетно място. Съзнава ли това, щом се обърне към Бога с молба за нещо, молитвата му ще бъде приета. Ето защо всички трябва да се стремите към това – да бъдете благоугодни на Бога и да заемате в ума Му едно високо място. Този трябва да бъде идеалът на всяка душа. Той не може да се постигне с плач и сълзи. Бог не се нуждае от човешките сълзи и плачове. Искате ли да постигнете своя идеал, занимавайте се с най-малките величини, от които Бог е създал света. За тази цел вие трябва свещено да държите в душата си идеята за Бога. Никаква отрицателна мисъл за Бога! Никакво отрицателно чувство към Бога! Всичко, което Бог е направил, не търпи никакво изменение, никаква критика. Дойдете ли до Божественото, дали го разбирате, или не, то всякога е право. Дойдете ли до Божественото, там първо се действа, а после се мисли. Ти искаш да служиш на Бога, но започваш да мислиш какво ще стане с тебе, ако тръгнеш в този път. Решиш ли веднъж да служиш на Бога, повече не мисли: ще те колят ли, ще те бесят ли, ще те режат на парчета ли – за нищо не мисли. Всичко може да стане с тебе, но в края на краищата ще стане такова чудо, каквото хората никога не са виждали. Ако Христос се боеше, Той не би дошъл до възкресението. Той беше прикован на кръста, където получи най-големите поругания, подигравки, че бил Син Божий, че искал да спаси света. Казваха му: „Ако наистина си Син Божий, слез от кръста, докажи това, за да Ти повярваме.“ Христос понесе всичко с най-голямо смирение и Любов. И в последния час въздъхна дълбоко и каза: „Отче, на Тебе предавам Духа Си. Да бъде волята Ти!“ Христос понесе на кръста най-големите поругания, за което биде въздигнат: даде Му се всяка власт и на Земята, и на Небето. С Него се извърши това, което дотогава не бе ставало – Той възкръсна.

Сега много хора искат да вървят в Божествения път, но ако нямат пред себе си живота на Христа, те не биха могли да Го следват. Казвате, че искате да живеете за Бога, за ближните си. Можете да живеете и за Бога, и за ближните си, но трябва да знаете, че ще дойдат поруганията, гоненията, подигравките. Вие трябва да сте готови да посрещнете тия изпитания. Така

ли е днес? Срещате някой Христов последовател – вдигнал шум, тревога, че му казали една обидна дума, че го засегнали с нещо. Той казва: „Не зная какво да правя вече. Станах негоден за нищо, никой не ме уважава, никой не иска да ме знае.“ – Ако си дошъл на Земята, за да те уважават хората, ти си на крив път. Ти не си дошъл на Земята, за да те обичат и уважават, но да изявиш Божията Любов. След това Бог ще покаже и Своята Любов към тебе. И Христос е казал: „Както Ме Отец Ми възлюби, така и Аз ви възлюбих.“ Значи вие първо ще изразите Божията Любов към другите, а после Бог ще изрази Любовта Си към вас. Ако не можете да разберете Божията Любов, вие не можете да разберете и любовта на хората. Ще дойдат съмнения, колебания, ред заблуждения, вследствие на което малко ще научите, а много време ще изгубите. Едно трябва да се има предвид: за разбиране на една велика Истина винаги трябва да търсите най-краткия път. Като казвам най-краткия път, подразбирам правия път за постижение. Следователно искате ли да се спасите, търсете правия път.

Казвате: „Силни искаме да бъдем.“ Искате ли да бъдете силни, дайте възможност на Божията Любов да се изяви чрез вас. Проявите ли Божията Любов, и животът ще се прояви. Докато животът още не е проявен, вие не знаете какво може да излезе от вас. Що се отнася до въпроса какво ще стане с вас, оставете други да го решават. Щом посадите житното зърно в земята, то пита ли какво ще стане с него? То предоставя този въпрос на Слънцето. Едно дете носи жълъд в ръката си и го пита: „Какво може да излезе от тебе?“ Жълъдът му отговаря: „Ти ме посади в земята и ме остави спокоен, а Слънцето ще каже какво може да излезе от мене. След сто години ела на това място и ще видиш какво е излязло от мене.“ Един Бог знае какво може да излезе от тебе. Ти си едно малко семенце, което Бог посажда в земята. След време ти сам ще видиш какво е излязло от тебе. Оставиш ли се на хората, те ще те пренасят от ръка на ръка като малко дете, но от тебе нищо няма да излезе. Най-после Бог чрез малкото дете ще те посади в земята, където на следната година ще израснеш, ще цъфнеш и плод ще вържеш. Щом е така, дръжте се за малките деца, за малките, дълбоко скрити мисли и чув-

ства във вас, за малките блага, които се раждат в душата ви. Дръжте се за тях и не ги презирайте, ако искате да имате Божието благословение. Бог ще ви благослови не за това, което хората мислят за вас, но за вашите мисли, чувства и постъпки. При това Бог ще ви благослови не за големите, за великите ви мисли, чувства и постъпки, които всички знаят. Той ще ви благослови за онези малки, дълбоко скрити, спотаени в душата ви мисли, чувства и постъпки, които никой не знае, никой не подозира. Бог ще ви благослови за малките, за спотаените, за непроявените семенца у вас. За проявените неща вие сте получили вече заплатата си.

Сега желая на всички да възкръснете, както Христос възкръсна. Обаче докато дойдете до възкресението, желая на всички да бъдете гонени, хулени, поругани, както Христос беше гонен и поруган. Желая на всички да бъдете разпнати на кръста и да кажете: „Господи, ако е възможно, нека ме отмине тази чаша. Ако не е възможно, да бъде Твоята воля!“ Без страдания възкресение не може да дойде. Христос мина през страдания, и хората ще минат. Ако майката страда, и децата ще страдат. Ако децата страдат, и майката ще страда. Аз не съм за страданията, но има страдания неизбежни. Има неща, които могат да се отменят, но има неща, които не могат да се отменят. Ще дойде ден, когато всички мъчения и страдания ще изчезнат. Апостол Павел казва: „Днешните страдания не могат да се сравнят с бъдещата слава за онези, които любят Бога.“

Мнозина казват: „Кой знае дали е така, ами ние да си поживеем.“ Къде са всички ония, които са мислели само да си поживеят? – На гробищата. Там ще намерите паметници на учени и прости, на богати и бедни, на млади и стари, които са си поживели, както са разбирали. Там са отишли всички велики хора, които са били почитани и уважавани.

И тъй, отхранвайте малките деца, които Бог е възлюбил, ако искате пътищата ви да бъдат благоприятни и благоугодни на Господа.

14 август, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

В живота търси първо обвивката, после – обвитото, след това – семката, и най-после – разумното.

При всички положения на живота разумното еднакво се проявява.

Туй, което мери, а само не се измерва, е разумното.

Мери с разумното, което мери, а него не се труди да измериш.

Не преяждай, за да не ти стане тежко.

Не препивай, за да не се обезсмисли животът ти.

Не израствай повече, отколкото трябва, за да не се пречупиш.

Не се лакоми за многото, за да не се огъне гръбнакът ти.

Мътна вода не пий, скъсани обуща не носи, върху глупавото не гради.

Когато пияният говори, знай, че не той говори, а виното в него. Досега виното не е казало нито една истина.

В живота твърдото търси повърхността, течното – наклона, въздухообразното – обема, а светлината – простора.

Духът създава, душата съгражда, умът нарежда, а сърцето изтърсва.

Търси Любовта, която не се придружава от омразата.

Търси Правдата, която не се придружава от безправието.

Търси Истината, която не се придружава от лъжата.

Търси Мъдростта, която не се придружава от заблудата.

Търси Доброто, което не се придружава от злото.

Този е правият път за ученика, за вярващия и за посветения.

Този е пътят на вечното възходящо благо, което краси Духа.

15 август, 5 ч.

ЩЕ СЕ ПРИЛОЖИ

Ще прочета 150-и Псалом. Размишление върху стиха: „Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда и всичко друго ще ви се приложи.“

Човек трябва да има предвид едно важно правило в живота си, а именно: иска ли да работи, да се прояви, той трябва да има един установен ред в работата. Иска ли човек да ходи, той трябва да спазва няколко условия: да има сили в себе си, да има органи, които трябва да впрегне в това движение, и най-после той трябва да има почва, на която да стъпва. Иска ли човек да чувства, той трябва да има материал, който да занимава сърцето му. Иска ли човек да мисли, той трябва да има материал, който да занимава ума му. Следователно за извършване и на най-малката работа се изискват условия.

Често човек се натъква на ред противоречия в живота си. Той мисли, че много неща знае, а при това вижда, че собствените му работи не вървят. Това показва, че той се нуждае от един вътрешен план, от който да се ръководи във външните си работи. За тази цел той трябва да разбира условията, законите на своето тяло, на своето сърце и на своя ум. Това са най-близките неща, от които той трябва да започне външно, а не вътрешно. Не започне ли от тях, той ще се намери в противоречие: ще бъде млад и ще остарее; ще бъде весел, радостен и ще изгуби своята радост; ще бъде здрав и ще се разболее. Това е много естествено. В първо време малкото дете има идеал, иска да порасне, да стане голям човек като дядо си, като баща си. Този идеал му дава стремеж, подтик да расте и да се развива. След време детето постига своя идеал. То става голям човек, придобива голям ръст, докато най-после дойде до една пределна възраст, от която по-нататък физически не може да се развива. Като дете е израснало, станало е млад човек; като младеж човекът е израснал, станал е възрастен; като възрастен е израснал, станал е стар, прегърбил се е – повече не може да расте. Този човек е завършил със своя физически идеал. Оттук нататък го очаква връщане назад.

Казвам: освен физическото растене на човека има още две области, в които той се развива – сърдечната и умствената. Като стане млад, той живее със сърцето си, иска да се влюби, да се ожени, да има деца. И това постига: оженва се, има деца, за които се грижи. Дохожда ден, когато и деца не може да има, любовта му намалява – той завършва с развитието на сърцето. Сега навлиза в областта на ума, където мисълта започва да действа. Той взема перо и книга и започва да размишлява, пише, съчинява като писател. И най-после, като мине и тази фаза, човек престава да расте и да се развива. Той дохожда до положението да провери закона: там, където няма вливане, има изливане. Където престава вливането, иде изливането.

В живота има едно важно противоречие, на което хората се натъкват. Това е въпросът за греха. Мнозина питат: „Защо е допуснат грехът?“ Казвам: има един живот, където грехът не съществува. За да не греши човек, преди всичко той не трябва да се ражда. Щом не се е родил, той няма да има нито тяло, нито ум, нито сърце, с които да греши. Щом няма тяло, ум и сърце, няма да яде, да пие, да се облича, няма да има жена, деца и т.н. При тези условия няма да има възможност да греши. Можете ли да си представите човек без тяло, без ум, без сърце – и да живее? Такъв живот е невъзможен. Следователно има ли човек тяло, ум и сърце, грехът за него е неизбежен. Когато перото на учения човек не минава по листата на книгата, те винаги чисти остават. Мине ли веднъж само перото на учения върху листата на книгата, те вече изгубват своята чистота. Значи хората искат да живеят, без да цапат листата на книгата. Ще стане едно от двете: или ще живеете и ще грешите, или няма да живеете и няма да грешите. Два вида грях съществуват в живота: разумен и неразумен. Човек трябва да бъде внимателен, да следи на кой от двата гряха ще се натъкне. Разумният грях се нарича прегрешение, погрешка, а неразумният се нарича грях. Ако човек само пише и къса листата на книгата, без да остави нещо написано, от което и той, и другите да се ползват, това е грях. Ако пък той пише и от време на време зачерква и пак продъл-

жава да пише, той изправя своя грях. В края на краищата той ще остави една написана книга, от която хората ще четат и ще се поучават. Не само хората ще бъдат доволни от него, но и книгата ще бъде доволна, че са Ѝ дали известна цена.

Когато се говори за греха, това подразбира, че в ума на хората стои мисълта в какво те не са постъпили, както трябва. Значи грях има във всичко онова, което спира растенето на тялото, на ума и на сърцето. С други думи казано: грехът представлява някакво отклонение от Божия закон, или някакво престъпление по отношение на него. Обаче вън от тялото, от ума и от сърцето на човека престъпление не може да има. Ако човек няма тяло, ум и сърце, как ще пристъпи Божия закон? Ако той никога не е ял, ако не е пожелавал нещо, в какво ще го обвини законът? Ако рекат да съдят човек, който нито е ял, нито е пил, нито е търгувал, нито се е обличал, в какво ще го обвинят? Как ще обвинят някого, че е откраднал един кон, когато той няма тяло, с което да го язди и да го открадне? Преди всичко той няма ръце. Как ще обвинят някого, че не си е платил в гостилницата, когато той няма стомах? Как ще обвинят някого за обидните думи, които е казал, когато той няма уста? Как ще обвинят някого, че е гледал, където не трябва, когато той няма очи?

Сега ще дойдем до друго положение в живота, а именно: силата, величието на човека се състои в това – след като той има тяло, ум и сърце, да не греши. Такъв е животът на светията. Следователно задачата на човека се състои в това – след като има уста, да не каже с нея нито една обидна дума през целия си живот. Като има очи, да не види с тях нито една лоша постъпка. Като има нос, да ходи само между цветята, а не между неща, които са изгубили живота си. Всяко нещо, което мирише лошо – това показва, че в него е настъпила смърт. Благоуханието е признак на зараждащ се живот, а зловонието е признак на зараждаща се смърт. Ето защо човек трябва да избягва зловонието, а да търси благоуханието. По този начин той ще разбере цената на нещата и ще ги прилага. Без приложение той нищо няма да постигне. Ако болният не се храни, той е осъден да умре. Ако още след

първото ядене той усети сили в себе си и може да пристъпи крачка напред, това ядене му е дало нещо. Ако след второто, третото или стотното ядене той може да направи две, три или сто крачки напред, това ядене е допринесло много нещо за него. Някой казва: „Как мога да позная дали дадено ядене ме ползва, или не?“ – Ако яденето, което си приел в стомаха си, дава сила на тялото и подем на мислите и чувствата ти, това ядене е полезно за тебе.

Съвременните хора говорят за стар и за нов път в живота: първия критикуват, а втория препоръчват. Кои са признаците на стария път? В стария път човек слугува на господар, който повече взема, а по-малко дава. При това положение господарят се увеличава, а слугата се смалява. В новия път е точно обратно: господарят се смалява, а слугата се увеличава. Обаче и този път още не е правилен. Трябва да се дойде до положение, където и господарят, и слугата еднакво да растат, еднакво да се смаляват. Това подразбира, че трябва да има правилна обмяна между господаря и слугата: колкото вземат, толкова ще дават. С други думи казано: колкото се влива навътре, толкова ще се излива навън. В шише от един килограм съдържание ще налееш най-много един килограм вода и ще излееш един килограм. На търговски език казано: не вземай от маслото повече, отколкото си дал. Ще кажете: „Каква е тази търговия, ако трябва да продаваме стоката за толкова, за колкото сме я купили? Та ние в скоро време ще фалираме.“ – В това именно се състои заблуждението на хората. Те мислят, че трябва да купуват по-евтино, а да продават по-скъпо, за да прекарат един сносен живот. Другояче според тях не може да се живее. Всъщност този начин на живеене е най-труден, но всички хора живеят така. Питам: какво е допринесъл този живот на хората? Дал е някакви облаги или загуби, но все временни. Който е купувал по-евтино, а е продавал по-скъпо, богат е станал. Който е купувал по-скъпо, а е продавал по-евтино, сиромах е станал.

Следователно, когато питате защо иде сиромашията, казвам: сиромашията иде, защото сте купували по-скъпо, а сте продавали по-евтино. – „Защо иде богатството?“ – Богат-

ството иде, защото сте купували по-евтино, а сте продавали по-скъпо. Обаче необходимо е човек някога да бъде богат, а някога да бъде сиромах. Богатството и сиромашията са две положения, през които човек неизбежно трябва да мине. Ако от дълго седене съдържанието в едно шише изгуби чистотата си, то непременно трябва да се излее навън. След това шишето трябва да се измие няколко пъти с чиста вода, преди да се налее ново съдържание. Сега шишето тежи по-малко, отколкото по-рано. Значи то е осиромашало. След като осиромашее съвършено, отново може да се налее чиста вода или друга някаква течност в шишето. Тогава казваме, че това шише е разбогатяло.

Какво нещо са болестите? Болестите не са нищо друго, освен осиромашаване. Срещате някой човек, който е боледувал дълго време, станал е само кожа и кости. Какво е станало с него? – Шишето му е било пълно с нечиста течност, която са излели навън, вследствие на което то е изгубило част от теглото си, олекнало е, т.е. осиромашало е. И после, като са го измивали, то е изтъняло още повече, станало е само кожа и кости. Случва се, че тези, които мият шишето, го изпущат от ръката си, то пада на земята и се счупва. Тогава хората казват: „Умря този човек. Бог да го прости!“ Онези, които мият шишето, трябва да бъдат много внимателни, да не го изпуснат на земята да се счупи, защото то е много крехко, лесно се троши. Защо е толкова крехко човешкото тяло? – Понеже грънчарите, които са го правили, не са знаели изкуството как да го направят, та да устоява на всички външни условия. Първоначално Бог е направил тялото на човека много здраво, хубаво, но той не е могъл да го запази. После Бог предоставил на слугите си да направят новото тяло на човека, но като не знаели как да го направят, те направили едно тяло крехко, неустойчиво. Падне ли човек на камък, той веднага ще си счупи крак, ръка или глава. При това положение той може да умре, а може и да се осакати за цял живот. Крехък е днешният човек, чупи се като стъкло. За в бъдеще обаче ще дойдат големи, велики майстори, които ще съградят здраво, неразрушимо тяло на човека. То ще бъде плас-

тично, ще отскача като пружина. Удари ли човек главата си на камък, тя ще отскочи от камъка като топка, без никаква повреда. Не само това, но и подутини няма да остават.

Днес всичко в живота на съвременните религиозни и светски хора е временно, преходно. Умовете им са натрупани със знания, които в едно отношение са верни, а в друго отношение – неверни. И затова виждаме, че до известно време само човек разчита на някои свои мисли, чувства и постъпки. Оттам насетне той не може да разчита на тях. Например старият не може да разчита нито на краката си, нито на сърцето си, нито на ума си като младия. Защо? – Няма вече тези условия. Ако вържат краката и ръцете на един заспал човек с въже, след като се събуди, той не ще може нищо да направи. Той не ще може даже и от мястото си да мръдне. Защо? – Вързан е човекът. Такова е положението и на стария човек. Той е като вързания: върти очите си на една и на друга страна, гледа, мисли, движи се, иска да се освободи, но не може – здраво е вързан. Той усеща, че нещо чуждо е дошло отвън, което го е обвило и го държи здраво, не му дава да мърда. Това е една опитност, през която всички сте минали. Такова нещо са болестите, особено артериосклерозата, от която страдат почти всички стари хора. Докато човек е млад, той яде, пие, не мисли, че създава в себе си ред болести. Един ден го хване този, когото цял живот е угощавал, върже го здраво, обере му всичкото богатство и си заминава. Питам: къде отиде здравето, къде отиде младостта на този човек? Реално нещо ли е младостта? – Реално е, разбира се. Щом младостта е реално нещо, къде отиде тя? Младостта дохожда и заминава, както правят дъщерите на много от съвременните хора. Щом се влюбят в някой момък, те напущат бащиния си дом и отиват при своя възлюбен. По същия начин и сърцето, и умът на човека могат да се влюбят в някоя мома и да си заминат. Какво остава тогава от човека? – Нищо не остава. Той изгубва вече силите си, здравето си, съзнанието си – животът му става мрачен, безсмислен.

Следователно тялото, умът и сърцето на човека са пособия, без които той не може да живее. Те са външни прояви

на човешката душа и на човешкия дух. На всяка стъпка днес човек среща противоречия. Какво би било положението му, ако той не разполагаше с тези пособия? Как би се справял тогава с противоречията? Една стъпка да направи човек, веднага ще чуе: „Така не постъпвай, така не говори.“ Той вярва в Бога, но ще дойдат редица хора да го учат как да вярва. Обича хората, но те започват да го учат как да обича. Най-после той изгубва всякаква идея за вяра, за любов, не знае какво да прави. Питам: ако искате да се нахраните, каква храна трябва да дадете на тялото си? – Най-чистата, най-здравословната храна, от която да остане то доволно и да е готово да работи за вас. Не го ли нахраните, както трябва, то ще бъде недоволно от вас и няма да ви слуша. Същият закон се отнася и за сърцето, и за ума. Ако не храните сърцето си с чисти и благородни чувства и ума си със светли и възвишени мисли, те няма да ви слушат. Някои мислят, че може и без храна, или поне с по-малко храна, и то безразлично каква е тя. Не, ще храните и тялото, и ума, и сърцето си, и то с първокачествена храна. Не ги ли храните, те ще се откажат да ви служат и ще си заминат. Злото не се състои в яденето, но в лакомията на човека много да яде. Когато ядете, пазете правилото: сладко яжте, но никога не преяждайте. Винаги оставайте по малко гладни. По-добре станете от трапезата недояли, отколкото преситени. Който обича да изяжда всичко в чинията си, до последната трошица, той не успява в живота си. Остане ли нещо в чинията ви, нека бъде за онези, които и толкова нямат. Иначе в живота ви ще настанат обратни реакции.

Сега, като говоря за храненето – в широк смисъл хранене на тялото, на ума и на сърцето, трябва да се има предвид следното хигиенично правило: във всяко нещо, което човек върши, трябва да вземат участие тялото, умът, сърцето, душата и духът му. Само при това условие и постъпката, и мисълта, и чувството ще имат сила. Във всяко нещо се изисква пълнота, единство, връзка между частите. Трима приятели се оженили. Първият се оженил за много красива мома, която знаела само да играе, да тропа на хорото. Каквото пожелавал той, тя нищо не могла да направи, а само

играела и скачала насреща му. Вторият се оженил пак за красива мома, която знаела да играе, но знаела и много хубаво да готви. Вън от това нищо не могла да направи. Третият се оженил за красива мома, която знаела и да играе, и да готви, но знаела още и къща да върти, и на мъж да услужва.

Оттук аз вадя следното заключение: външните неща са израз на вътрешния живот. Ако човек само тропа и вдига прах, това още не е животът. След тропането трябва да дойде яденето. След яденето трябва да дойдат процесите на дишането, на мисленето и на чувстването. Тия процеси имат и вътрешно приложение. Казвате: „Без тропане не може ли?“ – Не може. Човек трябва да тропа. Ако момата не тропа на хорото, тя няма да се ожени. – „Не може ли без женитба?“ – Може и без женитба, и без ядене, и без мислене, и без чувстване – без всичко може, но при друг живот. При този живот обаче вие трябва да разбирате дълбокия смисъл на всички тия неща и да ги прилагате разумно. Що е женитбата? Съвременните хора тепърва трябва да изучават женитбата. Те още не знаят какво представлява тя. Казано е: който иска да влезе в Царството Божие, той сам ще остане, той ще се пожертва, ще се предаде в служене на Бога. Някой казва, че женитбата е условие да научи човек закона на жертвата, на себеотричането. Не е един пътят за постигане на знания. Много са пътищата, по които могат да се постигнат знания и опитности.

Вземете например живота на хората и този на птиците. Хората сами могат да си изпредат вълната и след това да си изтъкат дрехи, но същевременно те могат да отидат в някой дюкян и там да си купят готови дрехи. Обаче у птиците не е така. Те нямат пазарни места, където могат да си купят готови дрехи. Всяка птица сама трябва да изработи костюма си. Хората могат да придобият знанието си и от книги, а птиците имат съвсем особен начин за придобиване на знания. Хората не знаят пътя, по който птиците придобиват знанията си. Малките птички изпълняват точно това, което майките и бащите им са вършили. Между хората не е така. Техните деца трябва да прекарат около 20 години в училище, за да придобият известни знания. Например ако синът не се е учил да

плува, а бащата знае, той не може да предаде по наследство това знание на сина си. Синът за своя сметка трябва да учи това изкуство. Малкото юрдече още с излюпването си знае да плува като майка си. Сложите ли едно дете във водата, то веднага ще се удави. Ако бащата на това дете не се е учил да плува, и той ще се удави във водата. Човек трябва дълго време да учи законите на плуването, да простира ръцете и краката си, за да може да плува. Ако някой влезе във водата и започне да вдига голям шум, да пляска с ръцете и с краката си, той не знае да плува. Истинският плувец се носи леко по водата, без шум, без пляскане с ръце и крака. Той е голям майстор, леко се извива ту на корем, ту на гръб, ту на една и на друга страна, ту се гмурка под водата, ту излиза на повърхността. Плуването е изкуство. Ако хората вдигат голям шум с добродетелите си, те не знаят да плуват. Ако вдигат голям шум с краката си, те не знаят да ходят. Човек трябва да върви тихо и спокойно, да не вдига шум нито с краката, нито с ръцете си.

Казвам: за всяко нещо има ред правила, които човек трябва да приложи в живота си. Много хора седят наготово, очакват от другите, а те се ровят цял ден в книгите на миналото, за да търсят произхода си. Те искат да докажат на другите, че са от високо произхождение, че в жилите им тече царска кръв. Днес положението се е изменило обаче. Оказва се, че никой вече не ги признава нито за царе, нито за князе, нито за графове. Какво трябва да правят те? – Ще работят като всички хора. Преди всичко кръвта не може да бъде нито царска, нито княжеска, нито графска. Под думите *царска кръв* се разбира кръв, която е абсолютно чиста и може да способства за правилни мисли, чувства и постъпки. Кръв, която не способства за правилен живот, не е царска. Кое е за предпочитане: да се роди човек в царски дом, но да бъде хилав, болнав, или да се роди между овчарите, но да бъде здрав? По-добре е човек да бъде прост овчар, но да е здрав, отколкото да е царски син, но да е болен. Ако царският син е здрав, той е за предпочитане пред простия, но долен овчар. Под думите *прост човек* разбирам онзи, който има здра-

вето в себе си, но не го оценява. Той всеки момент може да го изгуби. Изобщо хората не оценяват онова, което Природата им е дала. Например, докато са млади, те не оценяват младостта си. Като я изгубят, тогава я ценят. Докато имат хубави мисли и чувства, те не ги оценяват. Щом ги изгубят, тогава ги ценят. Жалко е, когато човек не може да събуди в себе си никаква хубава мисъл. Жалко е, когато в него не могат да се явят красиви подтици. Защо? – Защото той няма външни стимули. Момъкът се въодушевява от някоя млада мома и може да пише. Старият не се въодушевява от младата мома и не може да пише. Старият се въодушевява от идеята за Бога и пише. Младият не се въодушевява от тази идея и не може да пише. Забелязано е, че когато поетите остаряват, те започват да пишат за Бога. Да мислиш за Бога, и това е любовна работа. Когато старият започне да мисли за Бога, той вече се подмладява. Тъй щото иска ли човек да се подмлади, той трябва да намери такъв обект за мисълта си, който да не остарява.

Едно е важно: младият трябва да бъде млад и старият трябва да бъде стар. Ако дегизирате един стар човек: да го облечете с дрехи на млад и да смените мозъка му с мозъка на млад човек, старият пак ще си остане стар. И ако по същия начин дегизирате младия, за да го превърнете в стар, той пак ще си остане млад. При каквито условия и да поставите човека, и младият ще си остане млад, и старият ще си остане стар. Искате ли да се подмладите, трябва да се свържете със закона на единството: между постъпките, мислите и чувствата ви трябва да има пълна хармония. В това отношение тялото е едно училище, сърцето е друго училище и умът е трето училище. Значи едновременно човек трябва да следва тези три университета. Камъните, на които седим сега, представляват тялото. Слънцето, което изгрява, представлява сърцето. Аз, който говоря, представлявам ума на човека. Остават още два университета: университетът на човешката душа и университетът на човешкия дух. Те са двете последни инстанции, през които човек минава. Ако човек не може правилно да се обхожда със своето тяло, ум и сърце, той не може

да се обхожда със своята душа и дух. Каквито са законите за тялото, за ума и за сърцето, такива са законите и за душата и духа. Ако човек не може правилно да се обхожда със себе си, той не може да се обхожда и с другите. Всички трябва да имате правилна обхода и в трите посоки: в телесната, в сърдечната и в умствената. Ако човек не зачита пътя, в който върви, той и на Бога не може да служи. Трябва да знаете, че Земята, по която стъпвате, е тяло на някое живо същество. Хората живеят като мамарци в кожата на Земята. Ако те не живеят, както трябва, и не спазват законите Ѝ, един ден тя ще ги изхвърли вън от кожата си. Причината, задето хората умират, е тази, че Земята не ги иска и ги изхвърля навън. В Стария Завет някъде е казано: „Не грешете, да не би Земята да ви избълва.“ Казвам: не грешете, да не би животът, тялото ви, сърцето ви и умът ви да ви избълват.

И тъй, вие трябва да имате правилни схващания за нещата, за да имате добър живот. Всяка добра постъпка е израз на тялото, всяка добра мисъл е израз на ума, всяко добро чувство е израз на сърцето. Представете си, че човек не може да приеме за тялото, за ума и за сърцето си съответна храна. Какво ще стане с него? Тялото му ще заболее, а умът и сърцето му ще атрофират, няма да изпълняват функциите, за които са предназначени. Кой спъва тялото, ума и сърцето на човека? – Той сам се спъва. Никой не е в състояние да спъне човека в пътя на неговото развитие. Днес вие учите, а един ден ще кажете: „Като умрем, ще напуснем тялото си.“ Когато човек напусне физическото си тяло, той влиза в друго тяло. Той влиза от едно тяло в друго, както се мести от една къща в друга. Следователно човек трябва да желае здраво тяло, здраво сърце и здрав ум. Желае ли за себе си това, той трябва да желае същото и за другите хора. Защо? – Защото хората взаимно си влияят. Ако живеете между болни хора, вие ще изпитате тяхното състояние. Ако живеете между здрави хора, и вие ще бъдете здрави. По силата на този закон човек трябва да пожелае в душата си да има здраво тяло, благородни чувства и светли мисли. Това трябва да желае и за своите близки.

Съвременните хора не спазват този закон. Те не си помагат, вследствие на което повече затрудняват живота си. Например виждате, че един човек си хапва повече – вие веднага се нахвърляте върху него, че яде много. Така е, много яде човекът, защото не знае законите, защото не може да си намери съответна храна. Всеки човек трябва да знае колко тежи и съобразно с теглото си трябва да употребява нужното количество храна. Според моите изчисления, ако човек тежи 60 килограма, той трябва да употребява на ден само 150 грама храна, но чиста, префинена. Има храни, от които и два килограма да употреби човек, пак гладен ще остане.

Друго важно положение. Хората казват, че Бог е навсякъде, че Той прониква всичко. Обаче видят ли млад момък и мома да се разговарят, те веднага казват: „Какво са седнали тия там на приказки? Не е добре да се излагат така пред света, да се занимават с любовни работи.“ Тези хора едно говорят, друго мислят. Те казват, че Бог е навсякъде. Щом е така, защо не мислят, че Бог в младата мома се разговаря с Бога в младия момък? Това показва, че тия хора не са последователни в мислите си. Според тях излиза, че Бог е навсякъде, но не и между младите, които се обичат. Щом Бог е навсякъде, Той е и между младите. Какво лошо има тогава, че те се разговарят? След това ще започнат да разправят, че младият човек не бил момък, но бил женен. Питам: щом Бог е между тях, какво лошо има в това? За Бога и женените, и неженените са еднакви. Бог никого не е пратил на Земята женен. Хората отпосле са се женили. Ама не било морално женен човек да говори с млада мома. Кой морал учи това, човешкият или Божественият?

Питам: какво нещо е моралът? Истински морал е онзи, който при всички условия на живота, през всички времена и епохи е останал един и същ. Всички хора са опитали човешкия морал. Нека направят един опит да видят резултатите на Божествения морал. Нека една жена остави мъжа си свободен, да не го ограничава, да не се съмнява в него. Щом го види да приказва с друга жена или с някоя мома, нека си каже: „Господ е между тях.“ Каже ли така, нека спокойно си

гледа работата, без никакво смущение и съмнение. Постъпва ли всякога така, тази жена ще забележи, че мъжът Ѝ от ден на ден се поправя: жената, децата, домът му стават по-мили и той е готов на големи жертви за тях. Съмнява ли се жената в мъжа си, живее ли с човешкия морал, мъжът Ѝ все повече ще се разваля, ще охладнява към дома си, докато един ден вдигне ръка и каже: „Дотегна ми вече това робство! Не искам вече нито жена, нито деца. Искам да бъда свободен!“ Същото може да стане и с жената. Бог е създал света, дал е свобода на хората, а те сами се ограничават, като искат и Бога да заставят да постъпва като тях. Съвременният морал не може да запази нито жените, нито мъжете. Една жена може да е ограничена външно, а вътре в себе си да мисли за друг мъж. Чрез външно ограничение хората не могат да се опазят. Нищо не може да запази човека от падение, ако той няма в себе си закон или морал, който да го ръководи как да постъпва. Да бъде човек свободен, това подразбира да остави Бога свободно да действа в него. Ако Бог действа в човека, ние знаем, че Бог е Любов, и следователно не трябва да се смущаваме нито за себе си, нито за другите. Защо? – Защото Любовта никому зло не прави.

И тъй, злото не се състои в Любовта между хората, но в изопачаването на Любовта. Любовният поглед е сила, той чудеса прави. Някой иска да покаже, че има любов към някого, иска да го излъже и започва да го гледа втренчено, прави разни гримаси, движения с очите си. Не, ако погледът на човека е пълен с любов, той ще може да вдигне болния от леглото му, та да оздравее веднага. От такъв поглед тъжният става весел, мрачният придобива светлина. Опасното в любовта е, когато се дава предпочитание на едного. Това проявление поражда ревност, а ревността не е израз на Божията Любов. Ревността се явява в неразбраната любов между хората. Когато нямате пълно доверие в някого, у вас се ражда ревност, подозрение, съмнение. Ако се съмнявате в едно малко дете, като го пращате да купи нещо в едно шише, първо ще му кажете: „Гледай да не счупиш шишето!“ Имате ли доверие в това дете, няма да му кажете нищо.

Вие знаете, че то е внимателно, и ще бъдете напълно спокойни.

Казвам: ако искате да се развивате правилно, вие трябва да бъдете свободни по ум, сърце и воля, а също така да оставате и другите свободно да се проявяват. Човек не може изведнъж да придобие свобода. Още повече, че някои са сатурнови типове и по естество са крайно подозрителни. Те трябва да се пазят даже от сянката си. В това отношение човек трябва да се познава, да знае как да се справя. Подозрителният човек прилича на скъперника на Молиер[2], когото веднъж обрали. Той започнал да вика, да претърсва цялата къща, двора, градината и когато го запитали в кого се съмнява, той казал: „Във всички хора се съмнявам, във всички обкръжаващи, в целия свят.“ Питам: възможно ли е всички хора да са лоши? Възможно ли е всички хора да са крадци и разбойници?

Следователно, когато се говори за Любовта, тя не трябва да предизвиква ревност или подозрение – тя трябва да внася живот. Ако една млада, но болна мома срещне здрав красив момък и сърцето Ѝ трепне, тя веднага ще се почувства по-добре. Като го види на другия ден, очите Ѝ ще светнат. На третия ден вече тя ще бъде бодра, весела и ще оздравее напълно. Значи Любовта внася сила в организма на човека. Аз вземам младата мома като общ принцип. Когато старият, болният види Любовта, здравето му се възстановява, сърцето му започва правилно да тупти, умът му се изменя, започва да мисли добре. Така става с всеки човек, когато Бог влезе в тялото, в ума и в сърцето му. Желая ви сега от Любовта, която имате в себе си, ако сте болни, да оздравеете; ако сте недоволни, да станете доволни; ако сте тъжни, да се развеселите.

Време е вече да се откажете от дребните идеали, които имате в живота си. Напуснете любовта, от която умират и птици, и млекопитаещи, и хора. Който е попаднал в ноктите на тази любов, той е осъден на смърт – нищо повече. Христос казва: „Който Ме люби, той ще опази Моите заповеди и ще придобие живот вечен.“ На друго място е казано: „Целунете се и се прегърнете с целование свето.“ Днес хората са изопачили целувката. Изобщо те не се целуват, а когато се целу-

ват, правят това тайно, никой да не ги види. Тази целувка не е свята. Едно трябва да имате предвид: да не изгубите светостта и чистотата в чувствата си. Изгубите ли тази святост и чистота, вие ще изгубите здравето на тялото, на сърцето и на ума си. Изгубите ли това нещо, вие се лишавате от Божията Любов. Човек трябва да се пази от греха като от чума. Изопачената любов води към греха. Днес някоя мома се влюби в един момък и веднага го ограничава. Тя иска да му сложи юлар, да го върже, цял живот да я гледа. Това не е любов, това е робство.

Съвременният свят се нуждае от свободни хора по тяло, по ум и по сърце, а не от роби. Изкуство е човек да се освободи, да се повдигне над условията, в които днес живее. Човек се намира под влиянието на ред тежки условия, от които трябва да се освободи. Мислите и чувствата на хората, общественият строй, моралът, както и ред още условия влияят на човека и го ограничават. Всичко това един ден той трябва да преодолее, да придобие истинска, разумна свобода, от която да се ползва и той, както и обкръжаващите. Оставете човешкия морал настрани и живейте по Божествения, според който сте дошли на Земята да бъдете проводници на Божията Любов по тяло, по ум, по сърце, по душа и по Дух. Само по този начин ще бъдете вътрешно свободни. Вътрешно свободният човек съзнава, че постъпката, която е извършил в даден момент, е права. Новият живот носи в себе си тази вътрешна свобода. Тази свобода прави човека силен, готов да приложи Божествените идеи, Божията Любов. Любовта изисква жертви. Всички трябва да бъдат готови на услуги, без да се използват едни други. Който живее по закона на Любовта, всеки ден трябва да усеща в себе си малка придобивка, прилив на живот. Живеете ли по този начин, вие ще придобивате повече и ще давате повече.

Казвам: вие трябва да спазвате законите на тялото, на ума и на сърцето. Ако не спазвате тия закони, ще изгубите живота си. Защото всяка лоша мисъл, всяко лошо чувство и всяка лоша постъпка носят смърт. Мине ли една лоша мисъл през ума ви или едно лошо чувство през сърцето ви,

помислете какво Бог изисква от вас и като си отговорите, на мястото на лошата мисъл и на лошото чувство сложете една добра, положителна мисъл и едно благородно чувство. Щом казвате, че Бог живее навсякъде и във всички, тогава погледнете на хората като на Божии създания и лесно ще излезете от всички трудни положения. Щом Бог живее във всички хора, тогава отношенията помежду им трябва да са прави. Ако намирате, че отношенията между хората не са прави и ги съдите, ще знаете, че Бог не живее между тези хора. С една дума казано: не коригирайте постъпките на Любовта. Ако коригирате постъпка, която е произлязла от Божията Любов, вие ще се натъкнете на големи нещастия. Бог не търпи никакви корекции. Ако нещата са Божествени, благодарете, че сте имали възможност да ги видите. Ако пък не са Божествени, направете ги да бъдат такива.

Сега, желая ви да имате помежду си вътрешно разбиране. Стремете се всички процеси в тялото, в ума и в сърцето ви да стават свободно. Ако се явят някои противоречия, не се безпокойте, те са в реда на нещата. Противоречията се отнасят към друг свят. Те ще съществуват дотогава, докато човек влезе в хармония с Бога. Да сме в хармония с Бога, това подразбира да мислим, да чувстваме и да постъпваме като Него. Вървим ли успоредно с Бога, ние ще придобием вътрешна свобода и хармония. Мнозина са започнали да остаряват от безлюбие, понеже не мислят и не чувстват правилно. Такива хора са престанали да ядат, да мислят и да чувстват правилно и не им остава нищо друго, освен да чакат смъртта си. Не, това не е живот. Това е преждевременна смърт.

Основната мисъл, която трябва да остане в ума ви, се отнася до хигиената на тялото, на ума и на сърцето. Има един велик закон, който регулира човешкото сърце. Казано е в Писанието: „Ще им отнема каменното сърце и ще им дам плътско. И тогава ще Ме познаят от малък до голям.“ Това значи: ще им дам нов закон за сърцето, да знаят как да постъпват спрямо себе си и спрямо другите хора. Питам: какво трябва да прави реката, която минава покрай дърветата? Тя трябва да остави нещо от себе си. Какво трябва да прави

човек, като минава покрай хората? И той трябва да остави нещо от себе си. Ако те са били мъртви, той да ги пробуди, да ги запали и да светнат. Ако сърцето на човека е хладно, той не може да свърши никаква работа. Без здраво сърце кръвообращението не става правилно. Без здрав мозък мисълта не се извършва правилно. Без здрави мускули никаква работа не се върши. Здрави мускули, здраво сърце, здрав ум се изискват от човека. Преведете тези неща във вашия живот, за да можете да ги приложите.

Изявявай Божията Любов, без да се страхуваш.

Изявявай Божията мисъл, без да влизаш в противоречие със себе си.

Постъпвай, както Бог постъпва, без да съжаляваш.

Всякога изявявайте Божиите мисли, чувства и постъпки, та като видите двама души, които се обичат, да знаете, че Бог е между тях. Щом Бог е между тях, следвайте и вие техния пример. Казано е в Писанието: „Любовта зло не прави."

16 август, 5 ч.

ЦЕННИ МИСЛИ ИЗ КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

Пътят на живота за невежия е труден.

Пътят на живота за разумния е лек.

Отваряй вратата на живота, когато Слънцето изгрява.

Затваряй вратата на живота, когато Слънцето залязва.

Разбраното противоречие за едни носи радост, за други – скръб.

Ако скърбиш за това, което си разбрал, ти не си познал живота.

Ако се радваш за това, което си разбрал, ти си схванал светлите страни на живота.

Носи запалената свещ пред себе си и пътят ти ще бъде осветлен.

Мисли само за това, което носи живот в себе си.

Ако искаш да бъдеш здрав, мисли за радостта и веселието.

Ако искаш да бъдеш богат, мисли за знанието и търпението.

Ако искаш да бъдеш силен, мисли за светлината.

Ако искаш да не се спъваш, бъди всякога доволен, без да има защо.

Бъди доволен в недоволството си.

Бъди радостен в скръбта си.

Бъди весел в непостижението си. Постижението за едного е непостижение за другиго, а непостижението за другиго е постижение за тебе.

Ако видиш, че грешникът греши, дошло е време за тебе да станеш праведен.

Ако видиш святия човек и не разбереш неговата святост, има условия да паднеш.

Не очаквай много от огъня, където всичко изгаря.

Не очаквай много от богатството, където всичко се изгубва.

Не очаквай много от деня, където Слънцето залязва.

Не съжалявай за това, което си забравил.
Радвай се на това, което помниш.
Не дръж сметка за счупените стомни на своите ближни.
Не се спирай да преброяваш прашинките по пътя.
За скъсаните дрипи не плачи.
На калната вода паметник не прави.
Не търси доброто, което съблазнява – то не е за тебе.
Не търси богатството, което уморява – то не е за тебе.
Не търси знанието, което разстройва – то не е за тебе.

Помни: ти не си пратен в света да разрешаваш всичките противоречия. Ти си пратен да живееш. Ако научиш това, ти много ще придобиеш; ако не научиш това, много още има да се прозяваш.

Знай, че пътищата на изгряващото Слънце и пътищата на залязващото Слънце се различават.

Пътищата на младия и на стария, на добрия и на злия, на любещия и на мразещия, на мъдрия и на невежия, на човеколюбивия и на насилника също така се различават.

Не съжалявай, че имаш само една уста.
Не скърби, че имаш само един език.
Не се безпокой, че са ти останали само два крака.
Не мечтай да имаш две глави.
Когато работиш, дръж ръцете си винаги спокойни.
Не окачвай завеса на очите си.

Не изгасвай свещите на сърцето си, когато Слънцето изгрява.

Не късай цветята, когато цъфтят.
Обичай светлината и свободен бъди.

17 август, 5 ч.

Считай първия ден – ден на твоя Дух – за ден, в който Светлината се е проявила.

Считай втория ден – ден на твоята душа – за ден, в който Любовта се е проявила.

Считай третия ден – ден на твоя ум – за ден, в който Знанието се е изявило.

Считай четвъртия ден – ден на твоето сърце – за ден, в който Съзнателният живот се е проявил.

Считай петия ден – ден на твоята воля – за ден на твоите сили, които са дошли да ти помагат.

Считай шестия ден – за ден на Вечното Слово, което те е озарило и е поставило господар на твоята съдба.

Считай седмия ден – ден на Бога, на Вечното Начало на всичко – за ден на Природата, от която всичко трябва да се учи, за ден на твоята почивка, когато служиш на всички добродетели.

Помни, че си роден, за да бъдеш разумен. Не давай място на безумието.

Помни:

Който следва пътя на Истината, той е всякога свободен.

Който следва пътя на Доброто, той е всякога добър.

Който следва пътя на Мъдростта, той е всякога умен.

Пази неопетнена свещената връзка с Този, Който те е родил. Само тогава ще придобиеш онова, за което копнееш: сила, красота, доброта и разумност.

18 август, 5 ч.

ДЕЛАТА БОЖИИ

Ще прочета 9-а глава от Евангелието на Йоана. Отговори Иисус: „Нито е той съгрешил, нито родителите му, но това биде, за да се явят делата Божии на него.“ (3-ти стих)

Ще дам едно малко обяснение върху слепородения, за когото се говори в прочетената глава.

Ако видите сутрин кепенците на някоя къща затворени, какво лошо има в това? Кой е виновен или кой е сгрешил, че кепенците са затворени? – Никой не е виновен, никой не е сгрешил. Кепенците са затворени, защото хората още си почиват. Като се събудят, те ще отворят кепенците, ще видят външния свят, ще видят Славата Божия. Такова е било положението на този слепороден. Запитали Христа: „Кой е съгрешил, че кепенците му са затворени, бащата или майката?“ – „Нито той, нито бащата, нито майката, но това биде, за да се явят делата Божии на него.“ Следователно кепенците на хората се отварят, когато те трябва да видят Славата Божия, делата Божии. Кепенците се затварят, когато те почиват. Противоречието, което се явява тук, е следното: как е възможно човек да се е родил сляп, без да е сгрешил? Казвам: няма слепи хора в света. Когато хората спят, всички са слепи. Щом се събудят, очите им се отварят и те проглеждат.

Размишление върху 35-и стих от прочетената глава: „Чу Иисус, че са го изпъдили вън, и като го намери, рече му: Ти вярваш ли в Сина Божий?“ Изводът от този стих е, че великият свят се интересува от човека, иска да знае защо са го изпъдили. Когато хората те изпъдят вън, само тогава Христос ще те намери и ще те запита: „Ти вярваш ли в Сина Божий?“ Обаче за да те изпъдят, това показва, че очите ти са отворени. Слепия човек никой не го пъди вън. Щом се отворят очите му, тогава го пъдят вън. Значи могат да изпъдят вън само хора, очите на които са отворени.

Казвате: „Как ще познаем кой човек е сляп и кой е с отворени очи?“ Ще ви дам няколко мисли, за да видите как се познава човекът. За да познаеш човека, погледни го в

очите, погледни го в ушите, погледни го в носа, погледни го в устата, погледни го в ръцете, погледни го в краката и след това тегли права линия от горе до долу. Ако главата му е светла, ако краката му са топли, това е човекът. Ако при главата на този човек можеш да прочетеш книгата на своя живот, той всякога може да ти бъде приятел. Ако при краката на този човек можеш да сготвиш своето ядене, той всякога може да ти бъде полезен. Сега ще ви дам още няколко мисли за приложение в живота:

Ако в пътя на живота, в който си тръгнал, твоята звезда постоянно изгрява, ти си в Пътя на Светлината. Ако в пътя, в който си тръгнал, твоята звезда постоянно залязва, ти си в пътя на тъмнината.

Следвай пътя на водата: където минеш, мий и задигай всичко. Каквото намериш по пътя, търкаляй, обръщай, макар и да окаляш.

Ходи и там, където не те канят.

Излизай оттам, откъдето те пъдят.

Младата булка вода не кани, тя изпраща водата.

Понякога хубавите семена и в калта добре растат.

Кал, която не можеш да впрегнеш на работа, показва твоето невежество. Кал, която можеш да впрегнеш на работа, показва твоето знание.

Водата е и в океана, и в морето, и в езерото, и в локвата, и в дъждовните капки, но различно се проявява. В океана водата дава угощение на големите риби, в морето младите забавлява, в езерото малките отглежда, в локвите жабите всред лято на сухо оставя.

Ако си на угощение – в океана си; ако си на забавление – в морето си; ако се клатушкаш като лист – в езерото си; ако си без петаче в джоба – в локвата си.

Когато локвата изсъхне, жабите започват да скачат от едно място на друго. Те приличат на малките деца, които прескачат въжето от едната и от другата страна. Трябва ли да плачеш за изсъхналата локва на страданието? Трябва ли да се отчайваш за изсъхналата локва на мъчението? Следвай пътя на жабите. Защото жабите най-много пеят, когато наближи

време локвата да изсъхва. Думите на жабешката песен са: „Кум-кво-ква – дойде време за човешкото спасение.“

В началото на лятото вие слушате вестта на тези Божии пророци, които се провикват от изсъхналите блата: „Свестете се, хора, и тръгнете в пътя, който води към голямото море.“

Всяка форма на Духа е написан лист от Великата книга на Живота. Блажен е онзи, който може да чете по този лист.

Има две важни книги: книгата на живота и книгата на смъртта. Листата от книгата на живота нито овехтяват, нито съхнат, нито се откъсват, нито се изгубват. Те винаги са здрави, сочни като пресните плодове. Листата от книгата на смъртта са сухи и разхвърляни по цялата Земя. Не плачи за нейните изсъхнали листа. Не тъгувай за нейните листа, разхвърляни по цялата Земя. Благословен е онзи дом, който е изчистен от изсъхналите листа на смъртта.

Ум, населен със светли мисли, сърце, обитаемо от светли чувства, и воля, изразителка на благородни постъпки, са вечните подтици на Духа на Доброто. Непрестанно следвай този път.

Когато господарят идва, вратата се отваря.

Когато господарят влиза, вратата се затваря.

Когато Духът идва, вратата на твоето сърце се отваря.

Когато Духът влиза, вратата на твоето сърце се затваря. Всяко отваряне и затваряне на вратата подразбира завършен разумен процес.

Не отваряй вратата, преди Духът да е дошъл.

Не затваряй вратата, преди Духът да е влязъл.

19 август, 5 ч.

ОТКРИТИ

Ще прочета първа глава от Деянията на апостолите.

Размишление върху стиха: „А Бог нам откри.“

Постоянно се радвай, когато светлината на Божествения свят те озарява и пътя ти показва.

Казано е: Бог е Светлина, и където е Светлината, там Бог действа. Който разбира Светлината, в нея той ще познае тихия глас на Бога, Който говори ободрително на подвизаващата се душа в живота. За онзи, който разбира Светлината, мъглите в съзнанието му ще се разпръснат и Слънцето ще изгрее, както това става сега пред нас. Щом се усъмни, мъглите отново ще дойдат. Мъглата, която днес ни обикаля, е символ на състоянието, в което вие се намирате. Вие образувате тази мъгла. Вятърът, който днес духа, представлява Божията мисъл, която постоянно работи върху съзнанието на човека, за да разпръсне мъглите. Сама по себе си мъглата не е опасна. Опасността се състои в това, че в мъгливо време човек изгубва посоката на движението си. Падне ли мъгла, седни на едно място и размишлявай. Мръднеш ли от мястото си, ти ще се изгубиш. Мъглата показва, че няма условия за движение. Сега, като наблюдавате, виждате как Слънцето ту се покаже, ту се скрие. Мъглата не може изведнъж да се вдигне. Същото нещо става и с вас. Тъкмо хоризонтът ви се изчисти, Слънцето се покаже и Господ рече да ви предаде един урок, но веднага дойдат отрицателни мисли и чувства в ума и в сърцето ви и хоризонтът ви отново се замъгли. Вие изгубвате благоприятния момент и трябва да чакате новите условия.

Един нумизматик намерил една златна стара монета, на която имало нещо написано. Той я дал на слугата си да я измие леко само от пръстта или от полепените нечистотии върху нея. Слугата взел монетата и от голямо усърдие я изчистил така хубаво, че изтрил и надписа Ă. Желанието му било да я лъсне, тя да светне. Занесъл монетата на господаря си и му казал: „Господарю, много хубаво изчистих

монетата. Не може да не останеш доволен, тя цялата блести. Така я лъснах, че нищо не е останало на нея.“ Господарят погледнал монетата и със съжаление констатирал, че тя е изгубила ценността си. Наистина – чиста, лъскава била, но написаното върху нея изчезнало.

Казвам: и съвременните хора се намират в положението на лъснатата монета. Някои искат преждевременно да станат свети. И наистина, те успяват: изтъркат всичко от себе си, светнат, но и светостта, която Бог е вложил в тях, изчезва съвсем. Други искат да станат красиви. Стават красиви, но с това заедно изтъркват и красотата, която Бог е написал върху тях. Тъй щото, човек може да стане такъв, какъвто пожелае, но ще изгуби онова, ценното, което Бог е написал върху него. Истинската красота не е нещо постоянно, каквото е маската върху лицето на маскирания. Красотата е нещо непрекъснато, тя изразява великите подтици на човешката душа, но същевременно тя се мени. Красив е човек, когато Доброто е описано на неговото лице. Красив е човек, когато всичките добродетели, една след друга, се описват на неговото лице. Каква по-голяма красота ще намерите от тая на Слънцето? Красиво е Слънцето, понеже постоянно изпраща своята светлина и топлина. Какво би станало със света, ако Слънцето престане да изпраща светлината и топлината си? – Няма да има живот. Щом животът престане, и красотата ще изчезне. Днес съществува красота, защото животът съществува. Слънцето пак изгря, за да видите неговата красота. То е красиво, защото обича и прави всичко около себе си красиво. Красив човек е онзи, който всичко около себе си прави красиво. Чист човек е онзи, който всичко около себе си прави чисто. Където мине, той все чисти.

Търси онази красота, която носи образа на Бога в себе си. Красотата на Бога се състои в това, че Той едновременно държи в ума си живота на всички същества. Той има предвид техните нужди, страдания, скърби и ги напътва в правия път. Той улеснява всички същества и в радостите, и в скърбите им. Които се радват, те са работници при Бога. Тези, които скърбят, са готовановци, наготово чакат. Това значи: които

скърбят и не се радват на скръбта си, те са готовановци. Който иска да не е готованец, щом дойде скръбта при него, той ще я приеме учтиво, ще се зарадва и заедно с нея ще отиде на нивата да работи. Светът се нуждае от радостни хора, които работят на нивата и донасят хляб. Днес повечето хора скърбят и чакат наготово да ядат. Който иска да бъде работник на Божията нива, той трябва да се радва при всички условия на живота.

Казвам: бъдете радостни и весели и вярвайте в разумното. Ако не вярвате в разумното, вие сте готовановци. Ако се обезвериш, ако станеш лош човек, ти си готованец. Вълкът е един готованец, който от сутрин до вечер мисли как ще му падне някоя жертва. Той наготово яде. По цели дни той философства: „Едно време имаше повече ядене, а сега настана голяма сиромашия. Тежки времена дойдоха!“ Така и много хора се оплакват от тежките условия на живота. Те плачат, проливат сълзи, но от плача им условията не се подобряват. Когато времето плаче, тревите и цветята се ползват, но не и хората. В такова време хората се изпокриват, бягат в домовете си. Защо се крият? – За да не заплачат и те с времето заедно.

И тъй, растенията, които разбират вътрешния смисъл на дъжда, приемат росните капчици в себе си, за да ги утешат. Росните капчици са деца, които някога са изгубили майка си и непрекъснато я търсят. Растенията ги утешават, казват им да не плачат, защото един ден те ще намерят майка си. Те им дават първия урок в живота. Казват им: „Вие сте богати. Отворете торбичките си да видите какви богатства носите със себе си.“ Щом отворят торбичките си, растенията вземат богатствата им и им показват пътя, по който могат да намерят майка си. Следователно, когато мъглата дойде при тебе, не плачи заедно с нея, но Ѝ кажи: „Не бой се, ти ще намериш майка си. Не плачи за това, за което другите плачат.“ Когато колата се счупи, какво трябва да правиш: да плачеш ли, или да се заемеш да я поправиш? Плачът спасява ли човека? – Не, плачът само утешава. Когато плачеш около умрелия, ще го съживиш ли? Ако можеш да го съживиш, плачи; ако не

можеш да го съживиш, поне не го смущавай. На умрял човек тъпан бие ли се? Ако може да чуе, удряй тъпана, колкото искаш; ако не може да чуе, поне времето си не хаби.

За направени погрешки не плачи.

Изправяй погрешките си и мисли.

Радвай се за всяка направена погрешка, защото имаш възможност да я изправиш и да познаеш силата си.

Тези мисли може да ви се виждат противоречиви, но те почиват на известен закон. На какво се дължат погрешките? – На неразбиране. Когато някое разумно същество ви каже една велика мисъл, която не можете да разберете, вие непременно ще сгрешите. Значи зад всяка погрешка се крие една велика мисъл. Щом разберете погрешката си, ще разберете и великата мисъл, която се крие зад нея. Тъй щото всяка погрешка води към добро. Ще ви дам един пример, за да видите как можете да направите една погрешка. Дават ви едно змийско яйце и ви казват да го държите на студено. Ако го държите на топло, то ще се излюпи и един ден ще пострадате от него. Вие вземате яйцето, но се интересувате какво може да излезе от него. Казвате си: „Ще сложа яйцето на топло, за да видя какво ще се излюпи.“ Слагате яйцето на топло и след известно време от него излиза едно малко змийче. Вие се радвате на малкото змийче, храните го и то расте, става голяма змия. Един ден тази змия се увива около вас и започва да ви души. В това отношение на змията не може да се разчита.

Много от противоречията в живота се дължат на това, че хората само констатират нещата и там спират. Те казват например: „Слънцето е извор на живота. То има влияние над нас“, и т.н. Обаче това още не е знание. Да констатираш нещата само, без да ги проучиш и приложиш, това не е наука, нито знание. Ако човек би имал онази положителна наука, да разбира например от цветовете и тяхното приложение, той би направил чудеса с тях. И тогава, ако прекара червения цвят върху умрял човек, той ще го съживи. Ако прекара червения цвят върху един прост човек, той ще стане учен. Цветовете са храна за хората. Цъфтенето на цветята

крие в себе си велика сила както за самите тях, така и за хората. Голямо нещастие е да живее човек в света без цветя. Когато студът иде на гости, обличай най-дебелата си дреха. Когато топлината иде на гости, обличай най-тънката си дреха. Когато гладът иде на гости, затваряй и двете си врати. Когато ситостта иде на гости, отваряй и двете си врати.

Когато си здрав, работи.

Когато си болен, почивай.

Когато си сиромах, радвай се.

Когато си богат, плачи.

Аз вземам думата *плач* не в обикновен смисъл. Всяко нещо, което плаче, е живо. Всяко нещо, което не плаче, е мъртво. Източните философи казват, че човек трябва да престане да плаче. Казвам: да престане умният да плаче, разбирам. Обаче опасно е, когато глупавият престане да плаче. За глупавия плачът е необходим, той е на мястото си, той е благословение за него.

Пуснали един голям мързеливец в една стая, в която с помощта на помпа вкарвали и изкарвали вода. Отворили крана на чешмата и оставили водата да тече в стаята, за да видят какво ще прави този мързеливец. Водата бързо текла в стаята и дошла до глезените на мързеливеца. Той седял, не мърдал от мястото си. Водата се изкачвала все по-високо, дошла до коленете му, той пак не мърдал. После се изкачила до шията му. Едва сега той се замислил какво да прави, защото положението вече станало опасно. Тогава той взел помпата и започнал с нея да извлича водата, да я изхвърля навън. От този пример се вижда, че у всички хора има един мързел, наречен свещен мързел. Много хора, докато минават за светски, те са работливи. Щом станат религиозни, те се отпущат, поддават се на мързела и не работят. Те започват само да съзерцават. Това съзерцание не е нищо друго освен мързел. Като светски хора те знаят, че трябва да копаят, да разорат нивата, да я посеят и след това вече да очакват, каквото Бог даде. Обаче като духовни хора те нито копаят, нито орат, нито сеят, само очакват дано Бог им даде нещо. Ако не получат нещо, те се разочароват.

Следователно човек не трябва да изпада в крайности. Докато живее на физическия свят, той трябва да работи и физическа, и сърдечна, и умствена работа. Щом стане духовен, той трябва да работи още повече, и то и в трите свята. Разликата в работата на светския и на духовния човек е следната: един земеделец от света ще посее например сто декара земя и ще получи някакъв резултат. Един духовен човек ще посее само десет декара земя, но класовете ще бъдат много по-едри и с по-голям брой зърна. С други думи казано: светският човек ще сложи на гърба си един камък, 100 кг тежък, и ще се хвали със силата си. Един духовен човек ще сложи на гърба си един къс злато от 10 кг и ще се хвали с разумността и знанието си. Чий товар е по-ценен? Когато човек носи в главата си една мисъл, той трябва да знае камък ли е тя, или злато. Умният, като види, че тази мисъл е тежка като камък, той ще я изхвърли от главата си. Глупавият обаче ще я носи и ще плаче, ще търси някой да го освободи. Който плаче, той има някаква скрита мисъл в себе си. Наблюдавал съм как някое малко дете плаче. Докато майка му е наблизо, то плаче, озърта се, чака да дойде майка му да го утеши. Колкото повече го утешава майката, то повече плаче. Щом майка му се отдалечи и престане да го утешава, то млъква и тръгва подир нея. Възрастните пък плачат, когато искат да смекчат сърцата на обкръжаващите. Изобщо, каквато и да е причината за плача, той е на мястото си. Казано е в Писанието: „Ще обърша сълзите им.“ – Кога? Когато истинският живот дойде. Щом истинският живот дойде, плачът ще престане. Тогава ще се явят изворите на живота. Умният човек, който се намира пред изворите на своя живот, никога не плаче.

Кой е умен човек?

Умен е онзи, който може да смени плача с Радост.

Умен е онзи, който може да смени скръбта с утеха.

Умен е онзи, който може да смени отчаянието с Надежда.

Умен е онзи, който може да смени омразата с Любов.

Умен е онзи, който може да смени невежеството със Знание.

Умен е онзи, който може да смени неправдата с Правда.

Умен е онзи, който може да смени робството със Свобода.

Умен е онзи, който може да смени сиромашията с богатство.

Умен е онзи, който може да смени смъртта с Живот.

Умен е онзи, който и в най-голямата тъмнина може да намери Пътя към Бога.

20 август, 5 ч.

НА ЖИВИТЕ

Ще прочета 15-а глава от Евангелието на Йоана.

Размишление върху стиха: „Бог не е Бог на мъртвите, но Бог на живите.“

Когато човек наблюдава изгрева на Слънцето, не е важно толкова какво мисли той, но какво замисля да прави. Ако в този момент човек замисля да посади някаква семка, той ще се ползва от това. Обаче ако Слънцето го завари в момент, когато нищо не замисля, той губи. Защо? – Слънцето няма да му съдейства.

Извади гнилото от въжето, за да се избавиш от голямата беда, която те очаква.

Запали свещта на твоя живот, за да се осмисли целият живот.

След като се извърши една работа, само тогава тя придобива своята сила и цена.

Семката пониква, когато се посее; водата измива, когато се полее; свещта свети, когато се запали.

Всяка добра работа е начало на разумното в света.

Лъчът показва изгрева на Слънцето; Слънцето говори за своя господар; росната капка говори за силата на слънчевата топлина; цветът говори за силата на Божията Любов, която възраства всичко в света. Ако мислиш, че светът е създаден за тебе, запитай се ти за кого си създаден? Ако светът няма отношение към тебе, запитай се тогава какво е твоето отношение към самия тебе? Ако мислиш, че си от умните, запитай се защо се безпокоиш?

Ако мислиш, че си от силните, запитай се защо имаш нужда от лекар?

Ако мислиш, че си от богатите, запитай се защо имаш нужда да ти дават?

Ако мислиш, че си от безстрашните, запитай се защо сърцето ти трепери?

Запитай майката защо Ѝ е детето.

Запитай рибата защо Ѝ е водата.

Запитай ученика защо му е книгата.

Запитай колата защо Ѝ са колелетата.

Запитай лозата защо Ѝ е гроздето.

Запитай най-после себе си защо ти са страданията.

Ако говориш за Слънцето и не го виждаш, ако говориш за книгата и не можеш да я четеш, ако желаеш водата и не можеш да я пиеш, ако търсиш хляба и не можеш да го ядеш, ако търсиш Любовта и не можеш да я получиш, какво си придобил? Ако след всички тия усилия заприличаш на скъсан парцал, какво си постигнал?

Ако слугата е измел къщата и е вдигнал всичкия прах в нея, изчистил ли е къщата от праха? Най-безвредното от къщата слугата е изнесъл вън, а най-опасното – праха, е оставил вътре. Запитай се тогава колко струва това метене. Прахът се изчиства само с вода, а не с метла. Водата се слага на работа само при топлина. Топлината се слага на работа само при светлина. Запитай се тогава с какво се слага светлината на работа?

Ако плодът знае откъде е откъснат и къде са го сложили, а не знае кога ще се върне, може ли да се каже колко е научил?

От тия мисли се вижда, че хората не знаят най-елементарните работи в живота, вследствие на което грешат. Че грешат, това се вижда и в самия им език. Те говорят едно, разбират друго, вследствие на което изпадат в грешки, в заблуждения. Съвременните народи нямат една строго определена граматика, нямат един съвършен език. Например вие казвате: „Любя.“ – Кой люби? – „Аз.“ – Кой е този *аз*? Множина излизат на сцената, защото всички са все *аз*. Казвате още: „Аз любя еди-кого си.“ – Кой е този еди-кого си? Пак се явяват много. Ако на хиляда души покажат един килограм хляб, всички ще кажат: „Дайте го на мене.“ – Кой е този *мене*? *Мене* – това са хилядата души. Кому ще се падне този хляб? Мъчно е да се реши на кого да се даде хляба. Не, има начин, по който може да се раздели хляба между хилядата души, и всеки от тях ще бъде задоволен. Ще сложите хляба в един голям котел с вода и всеки ще сърба оттам. Днес хората

не могат справедливо да разделят общите блага помежду си, понеже всеки иска отделно за себе си да бъде щастлив като росните капки. На росните капки може да им се каже само къде е майка им – нищо повече. Някое дете се качило на гърба на една мечка и плаче, търси майка си. Майка му се е качила на една скала. Нека детето отиде при скалата, там ще намери майка си. Думите *майка, мечка, росна капка, скала* са символи, които трябва да се преведат. Иначе те ще останат така неразбрани, както са неразбрани много думи, които учените употребяват в езика си.

Съвременните философи си служат с думите *есенциално, субстанциално* и т.н. Какво разбират те под думите *субстанция, есенция*? Това са неопределени понятия. Според тях, субстанция е някакво вещество, което изпълва пространството. Те дават известно определение за *субстанция*, а се натъкват на друга неопределена идея – идеята за пространството. Тя пък влече след себе си неопределената идея за времето и т.н. Според мене пространството е един щедър господар, който дава на всички. Щом отидете при него, той казва: „Ето, изберете си което място искате и колкото искате.“ Нищо повече няма да ви каже. Времето пък е скържав господар. Като отидете при него, то веднага ще ви пита колко искате. След това ще вземе метъра и ще мери: един, два, три, десет и повече сантиметра. Като измери, колкото сте искали, ще каже: „Плащайте сега.“ Значи времето и пространството са двама господари с различни характери: първият е стегнат – той държи сметка и на прашинката. Вторият има широко сърце – той дава, колкото искате. Който е недоволен от живота, това показва, че времето го управлява; който е доволен от живота, пространството го управлява. Това е най-простата, най-елементарната философия, която дава донякъде само едно определение за понятията време и пространство.

Някой казва: „Мене ме управлява Любовта, аз от нея се ръководя, а не от пространството или от времето.“ – Ако ти наистина живееш в Любовта, а се безпокоиш, каква е тази любов? Тя е временна любов. Временната любов всякога на дребно мери. Тя пита: „Колко искаш от Любовта?“ – „Малко

искам.“ – „Вземи тогава“ – измерва и ти дава. Ако си богат и се безпокоиш, времето те управлява. Ако си вярващ и се безпокоиш, времето те управлява. Щом не искаш да се безпокоиш, излез от времето и не дели нещата. Влез в пространството, разшири се и започни да твориш.

Мнозина се страхуват, безпокоят се какво ще стане с тях след смъртта им и къде ще отидат. Щом се безпокоят, времето ги управлява. Те ще отидат при дядо си. – „Ами къде е дядото?“ – При прадядо си, и т.н. Това са обяснения според идеята за времето. Преди всичко дядо ви нито е дошъл отнякъде, нито е заминал за някъде. Най-първо трябва да знаете какво нещо е пространството, за да разберете откъде е дошъл дядо ви и къде е отишъл. Засега дядо ви е на Слънцето, той замина с една огнена колесница. След време ще дойде друг трен, с който вие ще заминете при дядо си. До това време вие само ще му пишете. Праведните се качват на Слънцето през всеки сто милиона години по един път. На вас сто милиона години ви се виждат много, а за мене са малко. Все едно е да ми кажете сто милиона години и сто милиона лева. Според мярката на Земята сто милиона години е много време, но тази мярка не е единствената. Тя е най-слабата мярка, с която се определя бързината на движението на разните тела. Обаче ако бързината на движещите се тела се определя според бързината на светлината, тия сто милиона години ще се съкратят. Направете изчисление за колко време ще изминете сто милиона години, ако се движите с бързината на светлината. Съвременните хора разполагат с ред превозни средства, едни от други по-бързи. Който се движи с бързината на модерните съобщения, толкова по-скоро учен ще стане. И обратно: който се движи с бързината на старите съобщения, толкова по-мъчно учен ще стане.

Като резултат на тия разсъждения се явява едно противоречие, което може да се изрази със следния афоризъм: „Често слабото в света е силно, а силното е слабо.“ Може ли да се нарече силен кон онзи, който се управлява от едно дете? При това този кон минава за силен. Често и хората приличат на такъв силен кон. Срещате един силен, учен човек,

а виждате, че една малка мисъл го управлява. Тя слага гема си върху този човек и го върти, накъдето иска и както иска. Къде остава силата на този човек? Щом малката мисъл го управлява, излиза, че тя е по-силна от него. Не само малката мисъл, но и малките чувства, малките, дребни желания управляват човека. Ако една малка, нищожна дума произвежда в човека такъв ефект, че цяла година след това той не може да дойде на себе си, тя не е ли по-силна от него? Казано е в Писанието: „Деца управляват моя народ.“ Казвам: и съвременните хора се управляват от деца. – „Ами кога ще се оправи светът?“ – Когато тия деца израснат. Светът не може още да се оправи, понеже децата, които го управляват, още не са израсли. Докато децата в един дом са малки, майката и бащата по цял ден тичат подир тях, грижат се за тях, работят, печелят все за тях. Някога бащата се измори и каже: „Кога ще дойде ден и аз да си почина?“ – „Когато децата израснат.“ Обаче и да израснат децата, мъчнотията още не се е разрешила. Защо? – Защото синовете и дъщерите се женят, раждат им се малки деца, за които бащата, т.е. дядото сега, отново трябва да се грижи, да тича подир тях. Един ден той пак ще каже: „Кога ще си почина и аз?“ – „Когато внучетата израснат.“ – „Кога ще се оправи светът?“ – „Когато внучетата пораснат.“ Този дядо пак не стои мирен, той иска да види внучетата наредени. Дойде ден и те се оженят, родят се малки дечица, а на дядото, вече прадядо, пак предстои задачата да тича подир правнучетата, да се грижи за тях. – „Кога ще се оправи светът?“ – „Когато правнучетата израснат.“ – Не, докато хората имат такива разбирания за живота, те едни други ще си създават страдания, мъчнотии и нещастия, а светът никога няма да се оправи.

Ето защо, за в бъдеще, когато светът се оправи, бащата трябва да каже: „Докато съм жив, аз не позволявам да се жените. Щом умра, тогава свободно можете да се жените. Че съм родил деца, това е в реда на нещата, но то още не подразбира, че те непременно трябва да се женят.“ В това се състои разрешението на задачата. Иначе, ако синовете и дъщерите се женят, ако внучетата и правнучетата се женят, бащата

никога няма да си почине, а същевременно и светът никога няма да се поправи. Ако светът върви все по стария път, той ще прилича на търговец, който има само 10-15 хиляди лева на разположение и влиза в едно предприятие, от което за няколко години изкарва внесените пари и успява да се пооблече, да се нахрани. Недоволен от това, той се впуща в по-голямо предприятие, където може да спечели, а може и да изгуби. Казвам: не влизай в ново предприятие, остави други да свършат започнатата работа. Ако не послуша, той ще обърка сметките си, ще се яви някаква криза в положението му и тогава ще каже: „Отидоха внуците!“ След това трябва да минат 40-50 години, докато се оправят работите, а в това време той ще остарее и не ще може нито да оправи работите си, нито да си почине.

Казвам: не започвай работа, в която ще закъсаш. Който не разбира този закон, ще каже: „Нима не трябва да се работи?“ – Трябва да се работи, но според вътрешните и външните сили, с които човек разполага. И работата се подчинява на известни закони. Вземете пример от Римската империя. На времето тя се славеше с величие, заемаше първо място между държавите. По нейните закони и до днес се управляват европейските народи, но къде остана тя? Ще кажете, че внуците и правнуците са виновни, те задигнаха дядото. Добре, ето, съвременните народи създават нови закони, но ще оправят ли те света? По този начин светът не може да се оправи. Днес между народите се явява само надежда за спасение на света, но те нямат методи, чрез които да го спасят. Положението на сегашните хора е като това на онзи кон, който цял ден въртял дарака, а вечерта получавал малко сено. Пред него имало една площ, на която била поставена торба със сено, но площта била така приспособена, само да се лъже конят, че ще достигне сеното, за да върви даракът. Конят въртял дарака, вълната се разбивала и едва вечерта той хапвал от сеното.

Та и съвременните хора имат един такъв идеал, поставен на една площ пред дарака, и те трябва цял ден да обикалят около площта, за да получат вечерта една шепа сено. Вял-

ната на господаря се разбива, а човекът с години обикаля около площта, дано постигне своя идеал. Понякога вие се смеете на този кон, че цял ден обикаля да стигне сеното, но всеки изпада в това положение – да се върти около сеното и да не го достигне. Днес конят е свободен. Вместо него се употребява парна или електрическа машина. Това показва, че и човек един ден ще се освободи. И той ще се домогне до онези начини, чрез които ще постигне своя идеал. Значи има един разумен начин за разрешаване на въпросите. Щом човек се домогне до този начин, той ще придобие желания мир в душата си.

Не разрешавай това, което е разрешено. Не прави това, което е направено. Щом осъзнаеш, че други са го разрешили и направили преди тебе, нищо друго не ти остава, освен да вървиш напред. Ти разреши само това, което на тебе се пада. В даден случай на всеки човек са дадени задачи, които той сам трябва да разреши.

При това, дойде ли човек до положение да разрешава една задача, той не трябва да се безпокои. Ако листът на едно дърво се безпокои как ще прекара живота си, той нищо няма да разреши. Това не е философия. Задачата на листа е да се държи за клона и да работи. Как стои, ще стане ли по-голям, какво ще стане с него – това не е негова работа. Колкото и да мисли по тези въпроси, той по-голям няма да стане. Неговата задача е да работи, за да мине от една форма в друга. Листът трябва да мине в малко клонче, малкото клонче – в голям клон, големият клон – в дърво, дървото – в плод, плодът – в семка, а семката трябва отново да се върне в живота, да се пресъздаде. Следователно и задачата на човека се състои в това: да се пресъздаде, да намери начин как да постигне това пресъздаване. Това значи: човек трябва да намери начин да измени външните условия на своя живот, да ги подобри. В това се състои новата философия, новата наука. За тази цел човек трябва да намери правия път. Ако не намери правия път, той ще се уплаши и нищо няма да постигне. Листът не може да мине направо в цвят, нито цветът може да мине направо в семка. Тези процеси са последователни, непре-

ривни. Никакво прескачане не може да става – всичко подлежи на постепенни промени. Когато виждаме, че листата на някое дърво капят, това е привидно така. Всъщност листата от Дървото на живота никога не окапват. Същото може да се каже и за плодовете му. Неговите листа са за лечение, а плодовете му – за храна. На същото основание и в човека има неща, които никога не съхнат и никога не окапват. Те остават в човека от младини до старини. Външно човек може да остарее, да побелее, но вътрешно той остава малко дете. Следователно дръж се за това, което не остарява. Това, което остарява, дай на хората.

Питам: какво виждаме в живота? Младите обичат да носят дрехи, които им придават вид на стари. Старите пък гледат да се освободят от всичко старо, да се подмладят. В това отношение старите хора, като се натоварят с голям багаж от книги, дрехи и други вещи, принуждават се да ги продават. Младите купуват тия вещи. Така става смяна между едните и другите. Младият купува някаква стара книга и казва: „Доволен съм, че си купих една ценна книга.“ Старият казва: „Благодаря на Бога, че се освободих поне от една книга.“

Сега, като слушате да ви се говори, вие приличате на онзи човек, който бил добре нагостен от своя приятел, но като си излязъл оттам, казал: „Ами утре?“ Помнете: има само един ден, когато можеш добре да нахраниш човека. Щом през този ден се нахрани, той вече е осигурен за всички останали дни, няма защо да се безпокои повече. Този ден е наречен свещен ден. Попадне ли човек в този ден, той няма какво повече да мисли. Неговата работа е осигурена вече. Казвам: гледайте да влезете в този свещен ден. Влезете ли в този ден, работата ви е осигурена за милиони дни и години – няма защо да се осигурявате. Ако не можете да влезете в този свещен ден, все ще мислите какво ще ядете днес, какво – утре, и ще гледате по три пъти на ден да се осигурявате. Не се безпокой за това, за което другите се безпокоят. Не плачи за това, за което другите плачат.

21 август, 5 ч.

СЛИЗАНЕ И ВЪЗЛИЗАНЕ

Ще прочета 4-та глава от Евангелието на Йоана.

Размишление върху стиха: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето.“

Ще ви дам няколко мисли за размишление:

Прашният да се очисти от праха си, калният да се очисти от калта си.

Бедният да се справи със сиромашията си, богатият да се справи с богатството си, ученият да се справи със знанието си.

Добрият да слуша разумността си.

Любещият да служи на ближния си.

Само свободната вода тече и само свободният живот расте.

Водата, която тече, търси жадния, и животът, който расте, търси бедния.

Ако си жаден, водата е за тебе; ако си беден, животът е за тебе.

Богатството е граница за бедния да намери живота си.

Сиромашията е граница за богатия да не изгуби живота си.

Където има сиромашия и богатство, там е животът.

Познавай Любовта, с която Бог те оживява.

Познавай Мъдростта, с която Бог те вразумява.

Познавай Истината, с която Бог те избавя.

Богатството никога не се наслаждава на сиромашията, нито сиромашията се наслаждава на богатството. Богатството винаги отрича сиромашията и сиромашията винаги отрича богатството. Когато сиромашията дойде при богатството, последното казва: „Аз нямам нищо общо с тебе.“ Когато богатството дойде при сиромашията, последната казва: „Аз нямам нищо общо с тебе.“ Следователно богатството и сиромашията са несъвместими неща. Те не могат да се примирят. Някой казва: „Аз се примирих с всички противоречия в живота.“ Защо се примири? – „Защото станах

богат.“ Преди всичко ти не разбираш живота и отношенията в него. Да казваш, че си станал богат, това подразбира, че си бил беден. Питам: възможно ли е човек да бъде сиромах? Може ли човек, който има живот в себе си, да се нарече сиромах? Може ли човек, който има разум, да се нарече сиромах? Може ли човек, който има тяло, очи, уши, нос, уста, който яде, пие и ходи, да се нарече сиромах? Не, това е неразбрана идея. Сиромах или богат, това са само епитети. Дали човек е сиромах или богат, това се отнася до разбиранията му. Думата *сиромах* може да се замести с *нищ духом*, т.е. с толкова богат човек, който казва: „Нищо не ми трябва.“

Сега ще обясня значението на думите *сиромах* и *богат*. Думата *сиромах* е съставена от *сир*, което значи мъдрец, и *мах* – голям. Следователно сиромах значи голям мъдрец. Думата *богат* е съставена от *бо*, което значи място на Бога и *атма* – Дух. Следователно богатството е място, откъдето Духът изтича. Съвременните хора са изгубили вътрешния смисъл на тези две понятия. Ако някой е сиромах, ще се оплаква; ако е богат, ще се хвали. Някой казва: „Сиромах съм аз.“ Нека си отговори: „Тъкмо това търся сега – големия мъдрец.“ – „Аз съм богат.“ – „Тъкмо това търся – мястото, откъдето Духът изтича.“ Който не е разбирал сиромашията по този начин, той се е страхувал от това, за което е трябвало да се радва. Нека се радва, че като голям мъдрец той ще може да учи хората, да им дава наставления. Ако запитат някого защо е осиромашал, той трябва да каже: „Аз осиромашах, за да ви науча, да ви дам знания. Ако не бях осиромашал, вие нищо не бихте научили.“ Днес никой не иска да бъде сиромах. Щом сиромашията го посети, той казва: „Дотегна ми тази гостенка! Искам да се освободя от нея.“ Обаче след като знае вече значението Ѝ, вярвам, че тя няма да му дотяга. И сиромахът трябва да се радва, и богатият трябва да се радва. Сиромахът да се радва, че може да учи хората, а богатият да се радва, че е намерил мястото, откъдето Духът изтича.

Сега тези нови знания, които придобихте за сиромашията и за богатството, ще задържите за себе си, докато ги проверите и изпитате. След като се убедите в истинността им,

можете да разправяте и на другите хора какво нещо е сиромашията и какво – богатството. Като срещнете някой човек, ще му кажете: „Аз мога да ти поговоря нещо за дълбокия смисъл на богатството и на сиромашията, но с условие да ми дадеш всичкото си богатство.“ Ако този човек е сиромах, той веднага ще каже: „Вземи го! Давам ти всичкото си богатство.“ Ако е богат, той ще каже: „Ще си помисля.“ Прав е богатият, той знае, че не може да даде това, което има, т.е. той не може да даде мястото, откъдето Духът излиза. И сиромахът е прав, когато дава всичкото си богатство. Той знае, че е придобил много знания, и непременно трябва да ги предаде и на други, за да придобие нови.

Аз зная, че вие ще предадете на други това, което ви говорих сега, без още сами да сте го проверили; щом го предадете, едновременно с това всичко ще изгубите. После ще се намерите в положението на онази бедна вдовица, която по незнание, от бързане, изгубила една кесия със злато, която един богат човек Ѝ подарил. Един ден той Ѝ изпратил една кофа брашно, в която сложил една кесия със злато. Като видяла кофата с брашното, тя си казала: „Кой ще меси сега това брашно? Нямам време да меся, но ще го продам на някого, да взема малко пари, да си купя нещо.“ Минал покрай дома Ѝ един човек и тя му продала брашното. „Поне ще се улесня малко.“ Да, ще се улесни, но ще отиде златото! Казвам: не продавайте брашното с кофите си, преди да сте го пресипали, за да видите какво има в него. Както виждате, Бог ни изпитва по разни начини, за да видим колко сме умни.

За изяснение на тази мисъл ще приведа следния пример от живота. Една бедна мома се влюбила в един богат момък и се оженила за него. Преди сватбата бащата на момъка не се съгласявал за тази женитба и казвал на сина си: „Синко, тази мома не ми харесва, не те съветвам да я вземеш.“ – „Обичам я, татко, не мога без нея.“ – „Щом не можеш без нея, твоя работа е най-после, вземи я.“ Момата от своя страна си казвала: „Хванах в ръцете си този богаташ, ще прекарам един охолен живот.“ Бащата бил умен човек. Той раздал имането си и след това казал на сина си: „Синко, ще знаеш, че нямам

нищо, не мога да ти дам никакво наследство, затова ще се опретнеш да работиш, сам да храниш жена си.“ Синът се намерил в чудо. Той мислел, че като каже на баща си, че не може да живее без тази мома, бащата ще остави имането си на негово разположение, да яде и да пие с жена си. И момата мислела, че се е осигурила. В края на краищата бащата казал: „Синко, аз нямам нищо. Едно време имах, но сега нищо нямам.“ – „Ами тогава какво ще правим ние?“ – „И аз едно време мислех какво ще правим. Сега аз заминавам за странство и като се върна, тогава ще си поговорим, ще помислим какво ще правим.“

Казвам: съвременните хора като този син искат да се осигурят, да живеят охолно и тогава да познаят Бога. Бог разбира хората и умно постъпва. Той раздава всичкото си имане и казва на сина си: „Синко, нищо нямам, всичко раздадох.“ – „Ами ние какво ще правим?“ – „Ще работите. Ти ще работиш от сутрин до вечер и като се върнеш у дома си, ще бъдеш благодарен, че можеш да нахраниш жена си. Ще работиш, за да Ѝ докажеш, че не можеш без нея!“

По същия начин постъпва и Природата. Всичките Ѝ постъпки са разумни, напълно осмислени. Както и да си обяснявате, както и да тълкувате проявите на Природата, те са строго определени. Дойде ли до царската дъщеря, тя не се нуждае от кукли на главата, нито от панделки. И без украшения, и с украшения, тя е все царска дъщеря. Тъй щото, когато разглеждате една проява на Природата, ще я вземете, както си е, без никакви украшения. Защото, каквото създаде човек, добро или зло, то ще се върне на гърба му. Мислите, чувствата и постъпките на човека вървят след него. Богатството и сиромашията също така вървят след него. Той не може да ги избегне. Когато сиромашията дойде при богатството и го целуне, последното трябва да даде всичко на сиромашията. Когато богатството целуне сиромашията, тя веднага му дава всичко, каквото има. Изобщо, позволено им е само по един път да се целунат. Човек трябва да мине и през двете състояния – и през сиромашията, и през богатството. Той трябва да стане богат, за да познае колко е щедър. Той трябва да стане

сиромах, за да познае света, да се види колко е търпелив. Другояче казано: при сиромашията човек се качва на най-високия връх на живота, а при богатството той слиза в най-дълбоката долина. На високия връх е голо, там нищо не расте. В долината пък всичко расте, там се стичат богатствата от всичките върхове. Богатството и сиромашията не могат да се примирят, понеже богатият не може да изкачи богатствата си на високия връх, а сиромахът не може да свали сиромашията си в долината.

Тъй щото човек се учи и от сиромашията, и от богатството. Като поседи известно време в долината, той казва: „Научих нещо от това състояние; сега ще се кача горе, за да науча друго нещо.“ Сиромахът, който е седял известно време на върха, казва: „Сега ще сляза в долината, за да науча нещо ново.“ Научно казано, сиромашията е възлизане към върха, а богатството е слизане в долината. И като слиза, и като се качва, човек все учи, само че при слизане той учи пътищата на богатството, а при качване учи пътищата на сиромашията. Опасно е богатият човек да се качва на върха с всичкото си богатство. Опасността се състои в това – да не се скъса въжето, с което се изкачва. Той предварително трябва да се изпари, да олекне и тогава да предприеме възлизане към върха. За сиромаха няма такава опасност. И да се скъса въжето, той е лек като перце, ще остане във въздуха, няма да пострада. Падне ли богатият, той ще се сгромоляса и ще се убие. Следователно, иска ли богатият да се качи на върха, той непременно трябва да се разтовари, да олекне. Сиромахът пък, за да слезе в долината, непременно трябва да се натовари, да стане малко по-тежък. При възлизане към върха сиромашията е благословение за богатия; при слизане към долината богатството е благословение за сиромаха. Само по този начин те могат да пазят равновесие и да стигнат благополучно на определения път. Значи богатият трябва да стане сиромах, за да види красотата на високия връх, а сиромахът трябва да стане богат, за да опита благата на долината.

23 август, 5 ч.

ИДЕ ЧАС

Ще прочета 11-а глава от Евангелието на Йоана.

Размишление върху стиха: „Иде час, и сега е, когато истинните поклонници ще се поклонят Отцу с дух и истина.“

В живота нещата никога не стават тъй, както човек мисли и очаква, по единствената причина, че той не е начало. Човек е край на нещата, резултат, а не начало. Следователно няма какво да се очаква от края на нещата. И ако човек очаква нещата да станат, както той иска, това показва, че не разбира закона, който ги определя. Ако човек беше начало на нещата, всичко щеше да става, както той иска, но понеже е край, всичко става тъй, както той не иска. Когато човек изпусне едно шише на земята, какво очаква от него? Да го види на парчета, счупено. Значи с шишето е станало това, което той не е очаквал. Счупването на шишето ще отвори много работа на човека – да събира парче по парче, при което много парченца ще останат разпръснати. Същото става и с много от идеалите на хората. След като правят ред усилия за постигане на своите идеали, в края на краищата те ги виждат паднали пред нозете си, счупени на безброй парченца, и трябва дълго време да изгубят, докато ги съберат. Такава е била опитността на всички живи същества по лицето на Земята отпреди хиляди години, та досега.

Още първите човеци искаха да станат господари на рая, да станат велики, мощни, силни, да завладеят въздуха, водата, Небето и Земята, но какво стана? – Точно обратното. Те оголяха, изгубиха силата и красотата си, и Господ ги изпъди вън от рая, облече ги в кожени дрехи и ги изпрати на Земята да орат и да сеят. И до днес още те се мъчат и не знаят защо Господ ги изпъди от рая. И наистина, странно е да се изпъди един човек от рая само затова, че е изял една ябълка без позволение. Не е въпросът какво е станало с първите човеци, но в тяхно време още се е проверил законът, че нещата не стават, както човек очаква и иска, но точно тъй, както Бог иска. Всички неща стават, както Бог желае, а не както човек

желае. Всички неща стават, както Бог ги прави, а не както човек ги прави.

Сега, вследствие на съществуването на този закон, хората изпадат в едно вътрешно противоречие и казват: „Щом нещата не стават, както ние мислим, тогава по-добре е да не правим нищо.“ Да, това е половината истина. Тогава обърнете другата страница на живота: не прави това, което ти мислиш или желаеш, но прави това, което Бог мисли и желае. Искаш да извършиш една работа. Спри се тогава дълбоко в себе си и виж най-първо съгласен ли е Бог да извършиш тази работа. Ако е съгласен, започни я. После, запитай се как иска Бог да я извършиш. Като се добереш и до метода, по който Бог иска да я направиш, продължавай, свърши работата и не се бой. В края на краищата ти ще видиш, че работата е станала точно тъй, както Бог е искал, както и ти вътрешно си искал. Казвате: „Как да познаем какво Бог иска или какво мисли Той, и какво ние мислим?“ Човек може да разграничи кога той желае нещо, и кога Бог желае. Ако мислиш по човешки и си започнал една работа по човешки, ти ще почувстваш в себе си едно вътрешно раздвояване. Имаш ли раздвояване в себе си, кажи: „Тази работа е човешка, ще се откажа от нея. Ще се опитам да я извърша според желанието на Бога.“ Кажеш ли така, съзнанието ти ще се проясни и ти ще дойдеш до правилно разрешение. Тогава ще почувстваш в себе си вътрешно единство, което ще ти покаже, че си на прав път.

Сега ще ви дам пример да видите как може човек да дойде до единство в работите си. Представете си, че двама братя делят наследство от баща си. Единият иска да вземе по-голям дял и настоява дележът да стане, както той желае. И вторият иска да вземе по-голям дял, и той настоява да се изпълни неговото желание. Като не могат да дойдат до съгласие, те се скарват помежду си, сбиват се и въпросът остава неразрешен. Какво трябва да се направи сега? Според мене този въпрос е един от най-лесно разрешимите. Единият от братята трябва да каже на другия: „Братко, да бъде, както ти искаш. Аз и без това съм богат. С десет декара повече или по-малко няма да разбогатея.“ Каже ли така, той върши Волята

Божия. Той събужда Божественото в себе си. Богат е човекът. Бог му е дал на разположение цялата Земя. Трябва ли при това богатство да се бие с брата си за десетина декара земя? Щом единият брат постъпи по този начин, и другият ще бъде готов да отстъпи. Божественото в човека работи. Обаче един от братята трябва да даде пример. Щом Божественото вземе предимство в човека, всички въпроси лесно се решават.

Какво правят съвременните хора? Когато се доберат до малко земя, те бързат да извадят крепостен акт, да узаконят владеенето Ѝ. Казвам: щом Бог е дал цялата Земя във владение на човека, едновременно с това Той му е дал и крепостен акт. Трябва ли да пита човек дали Земята е негова, дали има крепостен акт. Земята е твоя. Ти разполагаш с крепостен акт. Не се страхувай, никой не може да ти я вземе. Два крепостни акта имаш, с които можеш да докажеш, че земята е твоя. Единият крепостен акт е умът, а другият – сърцето. Щом стане спор за земята, ти веднага покажи единия крепостен акт – ума си. Ако не ти повярват, покажи и другия крепостен акт – сърцето си. При два крепостни акта налице никакъв спор не може да става. Хората спорят, карат се, бият се помежду си и никому не дохожда на ума да покаже своите крепостни актове. Ако човек не покаже своите крепостни актове, а се разправя и бие с брата си, Бог ще дойде, ще иска сметка от него за всяка дума, за всяка мисъл и за всяко чувство, които не са съгласни с Неговата воля. Дойде ли се до някакъв спор, покажи крепостния акт не на човешкия си ум, а на Божествения. Не поддържай в себе си мисълта, че имаш да вземаш десет декара земя от брата си, но помни, че си собственик на цялата Земя. След това покажи крепостния акт на Божественото сърце в себе си и не поддържай желанието да вземеш няколко декара земя от брата си: имай готовността да му дадеш всичко, което той желае. Дай му всичко, за да се задоволи, а ти се радвай на цялата Земя, която отначало още Бог ти е дал във владение. Щом всички хора се откажат от частната собственост, от десетте декара, те ще станат владетели на цялата Земя, и след това ще се явят при Господа със своите крепостни актове.

Казвам: при това широко съзнание на хората трябва да се има предвид законът, който регулира владеенето на известни блага. В това отношение земята е едно благо, което човек може да използва дотолкова, доколкото в даден момент той разполага със сили да приложи това благо както за себе си, така и за своите ближни. Да се ползваш от известни блага, това подразбира същевременно да изпълниш задълженията си към тези блага. Това се определя от съзнанието на човека. Земята може да се уподоби на един самун хляб, който се дава на всеки човек. Представете си, че при това положение този човек в дадения случай няма право да яде от хляба. Питам: какво го ползва този хляб? Значи благото, което цялата Земя може да даде на човека, се заключава само в това, което в даден момент той може да възприеме и приложи.

Днес всички хора спорят все за тия десет декара земя. Жената спори за мъжа като за своя собственост – това са десетте декара земя. Мъжът спори за жената като за своя собственост – и това са десетте декара земя. Как трябва жената да разреши този въпрос? – Нека даде десетте декара земя на мъжа си и да го остави свободен. Как трябва мъжът да разреши този въпрос? – Като даде десетте декара земя на жена си и я остави свободна. Защо? – Защото положенията, които хората заемат като мъже и жени, са човешки положения, с които те сами се обвързват в един неестествен живот. Първоначално Бог извади жената от сърцето на човека, отвътре; тогава тя беше и външно, и вътрешно чиста. После тя се увлече от десетте декара земя и пожела да ги притежава. Първите човеци живееха царски в рая, всичко беше на тяхно разположение. Обаче когато възлюбеният на жената дойде пред забраненото дърво, той Ѝ каза: „Ако ме обичаш, вкуси от плодовете на това дърво. Ако и двамата вкусим от тях, ще станем подобни на Бога.“ Тя пожела тези плодове, яде и на другаря си даде. Тези плодове не бяха нищо друго, освен десетте декара земя, за които целият съвременен свят спори. Забраненото дърво пък е посланикът, който беше изпратен в рая да представлява външния свят. Господ им каза: „Щом искате да вла-

деете десетте декара земя, излезте вън от рая, вън от истинския ред и порядък на нещата.“

Мнозина не могат да си обяснят този въпрос. Те се натъкват на противоречието: възможно ли е за една ябълка само да изпъдят човека от рая? Ще обясня това противоречие със следния пример. Представете си, че един благороден мъж, от високо произхождение, среща една млада, бедна, страдаща мома и решава да Ѝ помогне, да я извади от лошите условия на живота. Той се оженва за нея, дава Ѝ знания, мъдрост, изучва я и я оставя свободна – да се ползва от добрите условия, както тя разбира. Един ден тази млада жена среща един млад момък и се влюбва в него. Тя започва да му пише любовни писма, да се среща с него. Когато мъжът Ѝ разбира тази работа, той Ѝ казва: „Щом обичаш този момък и не можеш без него, аз ти давам свобода. Излезте заедно с него вън от моя дом и живейте, както знаете.“ От този ден дохожда нещастието на младата жена. Щом излизат вън от дома на мъжа Ѝ, момъкът я напуска. Така е в живота. Всеки мъж или жена, които влизат във вашия дом да развалят живота ви, те още на първата стъпка ще се откажат от вас и ще ви оставят сами. Оставена на произвола на съдбата, младата жена започва да мечтае за мъжа си. Сега тя оценява неговото благородство, неговата разумност, но е вече късно. Тя е далече от неговия дом и не може да се върне. Вторият, който дойде в нейния дом, имаше желание само да вземе богатството Ѝ. Щом взе богатството Ѝ, той я изостави.

Следователно това стана и с първите човеци. Това стана и става с всички хора след тях. Първите човеци се отказаха от Божията Любов и приеха любовта на онзи около забраненото дърво, заради когото Бог ги изпъди от рая – да отидат в света и да живеят с неговата любов. Днес всички хора опитват любовта на света и всички въздишат от нея. Днес всички – учени и прости, млади и стари, опитват любовта на света, тичат подир нея, но докоснат ли се само до нея, изгарят и бягат назад. Тази любов не съдържа Истината в себе си. Мъж, който се увлича от любовта на една жена, не е истински мъж; жена, която се увлича от любовта на един мъж,

не е истинска жена. Ако един мъж напусне Божията Любов заради една жена, която утре ще се откаже от него, той не е разбрал живота. И ако една жена напусне Любовта на Бога заради един мъж, който утре ще се откаже от нея, и тя не е разбрала дълбокия смисъл на живота. Жената е излязла от мъжа, а мъжът – от Бога. Следователно и двамата първо имат отношение към Бога, а после един към друг.

Казвам: всяко нещо, което може да отклони човека от Бога, то е изявление на света. Чудно е лековерието на хората! Те не вярват в Бога, Който от началото до сега е останал верен в своята Любов към тях, а вярват на всеки, когото случайно срещнат в живота си. Жената получи едно любовно писмо от някого и му вярва сто на сто. Тя си казва: „Бог е някъде високо и далече. Къде ще търся аз Неговата Любов? Тъкмо този човек ми предлага любовта си, ще я приема. Той ще ми се радва и аз ще му се радвам.“ И запалва се чергата на тази жена, от четирите краища гори, никой не може да я изгаси. Моли се тя на Бога да Ѝ помогне да се ожени за този човек. И най-после успява: оженва се за своя възлюбен. Не се минава много време, тя започва да плаче и да въздиша от неговата любов, иска да се освободи. Вижда тя, че от него човек не става. Той всичко взема, нищо не дава. Питам: ако всичко дадете, а нищо не вземете, какво сте придобили? Трябва ли човек да се откаже от Любовта на Бога заради такъв, който всичко взема, а нищо не дава? Това и дяволът прави. Затова казвам: откажете се от този, който знае само да взема, а нищо не дава, и се върнете към Онзи, Който всичко дава.

Сега аз не засягам въпроса лично, но принципиално, както е поставен за цялото човечество. Щом е така, този въпрос трябва да се реши общо, а не индивидуално. Ако всеки човек разреши въпроса специално за себе си, той ще има толкова решения, колкото са и хората по лицето на Земята. При такова разрешение на въпроса противоречията, разочарованията, недоразуменията между хората ще съществуват, както и сега. Ние виждаме, че днес се разочароват царе и патриарси, учени и прости, бедни и богати. След всичко това хората казват: „Господ ще оправи света.“ Вярно е, че Господ

ще оправи света. Той и днес го оправя, пък и за в бъдеще ще го оправя, но важно е хората да се оправят. Господ ще спаси света, но важно е хората да се спасят. Някой казва: „Щом се спаси светът, и ние ще се спасим.“ Тогава как бихте си обяснили следните Христови думи: „Ако бяхте от света, светът би любил своето; понеже не сте от света, той ви ненавижда.“

За потвърждение на тия Христови думи ще приведа следния закон: човек не може да има резултатите на светлината, ако живее при условията на тъмнината. Щом живее в условията на тъмнината, той ще има резултатите на тъмнината; ако живее в условията на светлината, той ще има нейните резултати. Другояче е невъзможно. Да се мисли по друг начин, това подразбира, че грешният човек и като греши, пак може да се надява за спасение. И това е невъзможно! Ще кажете: „В такъв случай никой няма да бъде спасен, защото няма човек без слабости.“ Казвам: спасението се отнася само за хора, които са разбрали живота и могат да вървят в пътя без падания и ставания. А когато човек има слабости, той е изложен на големи падания и ставания, на грешки и грехове. Следователно, ако днес спасите такъв човек, той утре пак ще падне и отново трябва да го спасявате. Може ли да се разчита на човек слаб, неустойчив?

Съвременните хора се извиняват със слабостите си, като че те са присъщи на тяхното естество. Не, слабостите не са присъщи на човешкия дух, вследствие на което човек няма право да се извинява с тях. Той няма право да се крие зад своите слабости като зад параван. Преди всичко изкушенията, изпитанията и мъчнотиите в живота на човека са дадени точно според неговата сила. Те не са по-големи от силата му. Даже нещо повече: силата на човека е по-голяма от мъчнотиите и изкушенията, които му се дават. Затова именно човека се съди, когато не издържи на дадено изкушение. Кое съди човека? – Силното в него, което му е дадено като средство за борба с изкушението. Въпреки това човек пак търси начин да се извини и казва: „Слаб съм аз.“ Когато Бог забрани на първите човеци в рая да ядат от плодовете на Дървото за познаване на доброто и злото, Той знаеше, че те

са силни да изпълнят тази заповед. Ако Бог имаше даже най-малкото съмнение в силата на първите човеци, Той никога не би им дал подобна заповед. Значи Бог напълно разчиташе на силата на човешкия дух.

Казвам: първите човеци сгрешиха, те не приложиха всичката сила, която имаха в себе си. Въпреки това и до днес още човекът иска да убеди Бога, па и себе си, че той не е бил в състояние да изпълни Волята Божия. Той не иска да признае погрешката си, но казва, че Бог му е дал една трудна задача, която не отговаряла на неговите сили. Това е оправдание, с което започва една мълчалива борба на човека с Бога. За да му докаже, че не говори Истината, Бог го изпъди вън от рая, изпрати го в света – да работи и да учи. Оттогава и досега човек непрестанно опровергава своята лъжа: че бил слаб, та не могъл да изпълни заповедта на Бога. Какво виждаме днес? Човек се е заел с много по-трудни задачи, с по-велики работи от тия, които Бог му бе дал в рая. Той се е заел със задачата да завладее Земята, да стане неин господар, да сложи нов ред и порядък. И в силата на тази амбиция, на това негово желание, ние го виждаме да коли, да беси, да затваря хората и т.н. И след всичко това същият този човек твърди, че бил слаб, че нямал сили да издържи на Божията заповед, че не могъл да не падне. Питам: може ли слаб човек да върши това? Желанията, копнежите на съвременните хора за слава, за величие, за господство над цялата Природа говорят против самите тях. Те сами отричат твърдението си, че са слаби. За постижение на техните желания се искат силни хора.

Някой казва: „Аз не мога да водя чист живот, това не е по силите ми.“ Когато вълкът влезе в кошарата между овците, той избира най-тлъстата от тях, хваща я за врата и я носи. Ако му попадне някоя мършава, той я бутне по корема и я оставя настрани, защото търси тлъста овца. И вълкът като човека ще каже: „Не е по силите ми да нося тази мършава овца.“ – Да, не е по силите му да носи мършавата овца, а по силите му е да носи тлъстата овца. Следователно добрият живот представлява мършавата овца, лишена от мазнини, а лошият живот представлява тлъстата овца, която всички

предпочитат. Защо? Човек е двойно същество: едното същество – доброто в човека, представлява дървото, което Бог първоначално е посадил в рая. Второто същество – злото в човека, има по-нов произход. То представлява присадка на първото дърво. Това същество постоянно убеждава човека да върши противоположното на онова, което Бог иска от него. Каже ли Бог на човека да направи нещо, това същество веднага му нашепва: „Не е сега време за това. Почакай малко, то е въпрос на бъдещето. При това нали знаеш, че нещата се извършват по еволюционен път. Ти си слаб човек, нямаш още знание, мъдрост. Тази работа не е за тебе – Бог ще я свърши, остави я на Него.“ Щом дойде въпрос за ядене и пиене, за бъркане в чужди кесии, това същество пак му нашепва: „Ти няма да оправиш света, това е велика работа. Ти трябва да си поживееш. Хапни си, пийни си, пооблечи се хубаво – един живот ще прекараш на Земята. Ако не ти стигат парите, можеш тук-там да бръкнеш. С честност на този свят не се живее.“ Казвам: който веднъж само е послушал съвета на това същество, той е преживял състоянието на ада – смущение на сърцето, помрачение на ума, неразположение на духа.

И тъй, когато човек слуша съветите на лошото същество в себе си, той се мъчи, страда. Не е лошо, когато човек страда, но това страдание има смисъл, само ако го заведе при Бога. Един наш приятел, евангелист, разправяше една интересна своя опитност. Един ден той се запознал с един български учител и започнал да му проповядва, да му чете Евангелието, за да го обърне към Христа. Учителят го слушал внимателно. Нашият познат си казвал: „Радвам се, че този човек се заинтересува.“ След няколко дена учителят дошъл при него и му казал: „Много съм скръбен, много ми е мъчно, място не мога да си намеря.“ – „Какво ти е?“ – „Да се помолим заедно, може да ни се чуе молитвата.“ Помолили се и двамата. Евангелистът си помислил, че Бог е обърнал този човек и навярно той се разкайва за греховете си. Казва му: „На тебе ти е тежко за греховете, които си направил, та искаш да помолиш Бога да ти се простят.“ – „Остави се, греховете ми са много, но

сега имам един голям грях: онзи ден срещнах една красива мома, хареса ми, искам да се оженя за нея. Ако не я взема, не ще мога да живея. Ето, приготвил съм си револвер, ако не я взема, готов съм да се убия. Ако Бог чуе молбата ми, обещавам да бъда пръв Негов служител. Пък и ти сам се помоли за мене, дано успея да постигна желанието си.“ – „Може тази мома да не е за тебе.“ – „За мене е тя. Ако не беше за мене, нямаше да я срещна. Помоли се и ти още един път. Не мога без нея, ще се самоубия.“ – „Не е хубаво!“ – „Аз зная, че не е право да посягам на живота си, но дано Бог ми помогне.“ Както и да е, учителят си отишъл у дома, но след две седмици дошъл при евангелиста и му казал: „Добре, че Бог не ми помогна да се оженя за красивата мома.“ – „Защо?“ – „Ами тя се е влюбила в един офицер. Видях ги и двамата на една вечеринка, заедно играеха. И той влюбен в нея, и тя влюбена в него. Отказвам се от нея, не ми трябва.“

Казвам: това е една от драмите в човешкия живот. Когато човек се натъкне на такава драма, той мисли, че героят и героинята търсят Бога, затова страдат. Не, това не са още страданията на човешката душа да намери Пътя към Бога. Дойде ли човек до страданията на душата, Христос ще се яви при него, както се яви при гроба на Лазар, и той ще възкръсне. Идването на Христа при гроба на умрелия не е нищо друго, освен идването на Любовта, която възкресява. Ако онзи, когото търсиш, е в сила да те възкреси, той те обича. Ако момъкът може да възкреси момата, която го търси, той я обича; и ако момата може да възкреси момъка, който я търси, тя го обича. Марта и Мария, сестрите на Лазар, представляват добродетелите в човека. Ако момъкът или момата могат да вдигнат ръката си и да възкресят умрелия, те са изпратени от Бога, те са вашите възлюбени. Следователно, когато човек се жени, нека види дали този, за когото се жени, е в сила да вдигне ръката си и да го извади от гроба. Ако може да направи това, той е изпратеният от Бога. Ако не може да го направи, нека по-добре умрелият стои в гроба си, докато му дойде часът да възкръсне. Да лежиш в гроба, това подразбира да работиш при неблагоприятни условия на

живота. В такъв случай по-добре е да лежиш в гроба, отколкото преждевременно да излезеш оттам. Почакай да дойде онзи, който може да те възкреси. По-опасно е да излезеш преждевременно от гроба, отколкото да бъдеш в гроба. Страшен е гробът, но още по-страшно е да излезеш неподготвен от гроба.

Време е вече да се подготвите за излизане от гроба. За тази цел от всички се изисква висок идеал. Нямате ли този идеал, и да излезете от гроба, вие ще се натъкнете на големи страдания и нещастия. В човека трябва да заговори Божественото. Без него нищо не може да се постигне. Законът е такъв. Ако обичаш, ще те обичат. Кого трябва да обичате? Най-напред човек трябва да обича Бога, както и Бог пръв ни възлюби и даде в жертва Сина Своего Единороднаго, за да не погине всеки, който вярва в Него. Любовта любов събужда. Търсите ли нещо друго, ще знаете, че то не съществува. Невъзможно е да мразиш човека, а той да те обича.

Сега всички трябва да се освободите от страничните мисли в ума си. Изхвърлете ги навън, както банкерът изхвърля от касата си всички фалшиви монети. Ако човек държи в ума, в сърцето или в касата си нещо фалшиво, това е загуба за него. В касата ви трябва да остане само злато и сребро – ценности, на които да разчитате. Всички мъже и жени, господари, слуги и деца трябва да започнат с едно вътрешно пречистване. Новото учение изисква Чистота. Първата работа на човека, който следва Новото учение, е да пресее чистото от нечистото, потребното от непотребното, истинското от фалшивото и да задържи за себе си само чистото, потребното, истинското, а другото да хвърли навън. С една дума казано: Новото учение иска жертви.

Ще ви приведа един пример на жертва. В дома на един млад княз, между многото слуги и слугини, имало една красива и благородна мома, в която князът се влюбил, макар че е бил сгоден за една княжеска дъщеря. Като знаела това, слугинята търсела начин как да се махне от този дом, за да не създава никакво безпокойство или скръб на годеницата. Един ден тя решила да излезе от дома си и да отиде някъде,

за да се хвърли от някоя канара, да се убие. Годеницата на княза схванала взаимното разположение между годеника си и слугинята и следяла слугинята, за да не замисли нещо срещу живота си. Княгинята почувствала борбата на слугинята и когато последната излязла от дома си с намерение да се убие, тя тръгнала след нея. В момента, когато слугинята искала да се хвърли от канарата, годеницата я хванала за ръка и я запитала: „Защо искаш да се хвърлиш? Кажи ми, обича ли те князът?“ – „Мисля, че ме обича.“ – „Тогава слез от канарата и ела с мене.“ Тръгнали двете заедно за княжеския дом. Годеницата хванала слугинята за ръка, въвела я при княза и казала: „Ти обичаш тази мома и тя те обича. За да не се хвърли от канарата да се убие, ти трябва да се ожениш за нея, за да я спасиш, а пък аз съм достатъчно силна да понеса своята съдба. Аз не се нуждая от твоята любов.“ Казвам: княгинята представлява една от силните натури в живота. Питам: загуби ли тя нещо, като не се ожени за княза? Напротив, тя спечели повече, отколкото да загуби.

И тъй, най-мъчното нещо в живота на човека е да пожертва онова, което той обича. Дойде ли до закона на жертвата, той трябва да обмисли добре как да направи жертвата, която се изисква от него. Какво губи богатият, който владее цялата Земя, ако даде на всеки човек по сто декара? Той нищо не губи. За него ще остане половината земя, която по никой начин той сам не може да обработи. Следователно, по силата на физическата невъзможност да обработи сам тази земя, той ще се принуди и нея да раздаде на хората. Той ще бъде последният, за когото ще задържи сто декара земя. Така трябва да постъпва идеалният човек. Дойде ли до женитбата, ще чака всички хора да се оженят, а той последен ще се ожени. Щом се ожени той, след него да няма вече кандидати за женитба, той да бъде последен. Значи идеалният човек така разрешава въпросите за себе си: че за благата, които животът дава, той се явява последен кандидат. Който не е последен, нека се яви по реда си, да вземе стоте декара земя; след това нека се жени, нека се мъчи, нека страда, нека плаче и т.н. Когато всичко става по естествен път, то е в реда на нещата.

Та когато казвам, че човек не трябва да плаче, аз имам предвид идеалния човек, който последен се ползва от благата. Той трябва да се радва, а не да плаче. Който не е последен, той трябва да скърби и да се радва, да плаче и да се смее. Последният обаче е велик човек. Когато хората бъдат последни по ред в своите желания, Бог ще изтрие сълзите им. Тогава хората ще бъдат едно тяло, един ум, едно сърце. Ако имате само един хляб и дойде някой да ви го вземе, губите ли нещо? Какво от това, ако той яде, а вие го гледате? Наистина, рядко се случва да дойде някой да вземе хляба от ръцете ви, когато сте гладни. Това е случайност, но все пак става такова нещо.

Питам: що е случайността в живота? – Случайност е това, което само веднъж става. Случайността два пъти не се повтаря. Всяко нещо, което постоянно става, то е обикновено. Според закона на случайността, ако имате един хляб, само един път може да дойде при вас някой да поиска хляба ви. Вие казвате: „Ако днес дам хляба си на този човек, той може и утре, и другиден да дойде пак да ми иска хляба.“ – Не, щом този човек е дошъл при вас по закона на случайността, той само един път може да ви поиска хляба. Следователно вие имате тази рядка привилегия – да дойде при вас този човек. Щом знаете това, дайте му хляба и благодарете, че сте имали редкия случай да се проявите. Човешкият характер се показва в случайността. Човек се изпитва чрез закона на случайността. Ако някой идва всеки ден при вас да иска нещо, той нахалства. Този човек върви по закона на обикновените неща. Обаче ако вие дадете хляба си на човек, който е гладувал три дена, той ще изяде хляба, но едновременно с това ще ви остане признателен за цял живот. Където и да отиде, навсякъде той ще ви носи в ума си и ще казва: „И досега не съм срещнал подобен човек.“ Питам: кое е по-добро за вас – да изядете сами хляба си, или да го дадете на някой гладен човек, който цял живот ще ви носи в ума си? За предпочитане е да живееш в ума на един човек, отколкото сам да изядеш един килограм хляб.

И тъй, съвременните хора трябва да имат дълбоко разбиране за живота. Щом имат това дълбоко разбиране, те ще познаят Любовта. Любовта се проявява в случайните неща. Тя не е нещо обикновено. Любовта е най-голямото изключение, което може да се срещне в живота. Хората мислят, че Любовта е обикновено нещо. Не, тя е от случайностите. Когато вълкът изяде едно магаре, цели девет месеца след това той обикаля на същото място, дано намери още едно магаре, но няма – голяма случайност е вълк да изяде едно магаре. Щом изяде магарето, вълкът изменя характера си, придобива нещо от характера на магарето и казва: „Отсега нататък и аз ще стана като магарето.“ Той престава вече да яде овце, влюбва се в магарето и търси друго магаре да изяде. Че наистина Любовта е едно от големите изключения в живота, разбираме по това, че когато двама млади се обичат, те виждат Любовта само в един момент през целия си живот. Заради този момент именно те се женят, като искат да задържат Любовта постоянно при себе си. Само за един момент ги посещава това изключение и оттам насетне ги напуща. След това те започват да се ограничават един друг и като не могат да върнат загубеното, те се оплакват, че са нещастни. За да задържи изключението за себе си, мъжът казва на жената: „Ти трябва да ме обичаш!“ И жената казва на мъжа си: „Ти трябва да ме обичаш!“ – Не, това е невъзможно. По този начин изключението не може да се задържи. Ако хората разбират Любовта като момент на най-голямото изключение в живота, те биха могли и като се оженят, пак да живеят добре именно заради този кратък, но велик момент – когато изключението ги е посетило.

Сега аз нямам предвид вашите лични отношения, нито обикновения живот. Тях оставям настрани. Аз разглеждам онзи Нов живот, който сега приижда и на който хората за в бъдеще ще станат граждани. Само децата по сърце и по чистота могат да разберат Новия живот, основа на който ще бъде Любовта като изключение. Когато младият момък помилва едно малко момиченце, то ще му се зарадва, ще подскочи и ще го целуне. Всички ще погледнат на това, като че е в реда

на нещата. Ако същият този момък, при същото вътрешно разположение на сърцето, целуне една млада мома, тя първа ще повдигне цял въпрос от неговата постъпка, а след нея и другите хора. Това показва, че децата по-добре разбират изключението, отколкото възрастните. Затова именно Христос казва: „Ако не станете като малките деца, няма да влезете в Царството Божие.“ Когато момиченцето види младия момък, то се затичва насреща му, милва го, целува го и му казва: „Ела пак у нас!“ Когато младата мома види момъка, тя му слага гем и казва: „Никъде няма да ходиш! Тук ще останеш.“ Момиченцето му казва: „Иди си и пак дойди!“ Значи момиченцето е свободно и да целуне, и да прегърне младия момък, защото не мисли да се жени за него. И младият момък е свободен да отиде у дома си и пак да дойде. Младата мома обаче не е свободна даже да погледне момъка, но и той не е свободен вече да напусне нейната къща. Защо? – Защото тя иска нещо от него. По силата на изключението тя иска да се ожени за него.

Такова е общото положение, в което се намират почти всички съвременни хора. Те са роби едни на други. Всички хора живеят в общества, състоящи се не от свободни членове, но от роби. Всеки човек е роб освен на себе си, но и на другите. Той прекарва двойно робство и цял живот трябва да прави усилия да се освободи от това страшно заробване. В това отношение до известна възраст детето е свободно. Щом мине тази възраст, то влиза в закона на обикновените неща, като изгубва свободата си, изгубва живота на изключението. То помни тази щастлива възраст на своя живот и при всяко ограничение въздъхва и си казва: „Колко щастливо бях в своето детинство! Бях в рая, напуснах го и влязох в обикновения живот на ограничения и робство.“

Главната задача, която всеки човек трябва да реши, е да се върне към своята Чистота, към своето детинство. Тогава той ще може да погледне Бога право в очите и ще знае защо трябва да ходи по планините и защо в долините. Някой казва: „Защо трябва да се качваме по планините? Защо трябва да наблюдаваме изгрева на Слънцето?“ Ако човек не разбира дълбокия

смисъл на тези неща, той много няма да се ползва от тях. И наистина, ние виждаме, че всички хора умират, без оглед на това дали се качват по планините, или не; дали наблюдават изгрева на Слънцето, или не; дали са богати или бедни, учени или прости. Сегашният живот на хората не разрешава тия въпроси. Този живот е само едно малко забавление. Днес повечето хора са болни и гледат, дано дойде някой да облекчи страданията им или да им помогне да оздравеят. Това още не е разрешение на задачите. Разрешението на задачите се състои в това, да дойде Христос при гроба на Лазар и да го възкреси. Не само това, но двете сестри на Лазар, Марта и Мария, трябва да отидат при Христа, да Го повикат у дома си. Марта представлява силния принцип в живота, който трябва да се смекчи. Мария представлява мекия принцип в живота. Казано е в Евангелието, че Христос обичал и Марта, и сестра Ѝ, и Лазар. Обаче първо Марта посреща Христа, т.е. силният принцип, а след нея иде Мария – мекият принцип. Освен тези два принципа има и трети един – това е състоянието на почивка, каквото е състоянието на посятото семе, което трябва да поникне от земята, т.е. да излезе от гроба. Следователно три фактора са необходими за познаване на една Истина: Марта – силният принцип, Мария – мекият принцип, и Лазар – посятото семе. Иисус ще бъде четвъртият принцип, който ще отиде при гроба на Лазар и ще го възкреси.

Питам: можете ли да определите на какво в човека съответства Марта, на какво – Мария, и на какво – Лазар? Вие сами ще разрешите тази задача. Марта и Мария плачат за брат си, който възкръсна. Това, което в даден момент възкръсне в човека, то ще донесе неговото щастие. Давам ви тази задача за цяла година. Ще размишлявате, ще работите върху себе си, за да дойдете до някакво просветление. Идната година, на същия ден, ще кажете как сте разрешили задачата. И днес Христос е на Земята, дошъл е да възкреси Лазар, който трябва да умре. След това Марта и Мария ще плачат и евреите ще се съберат около тях да ги утешават. Тогава Христос ще каже: „Да отидем да събудим нашия приятел Лазар.“ Ако разрешите задачата си правилно, Лазар ще

възкръсне; ако не я разрешите правилно, Лазар няма да възкръсне. Обаче, кога и да е, Лазар трябва да възкръсне! Ако разрешите задачата си правилно, всички ваши противоречия ще изчезнат и ще бъдете готови на всички жертви. Тогава вие ще заживеете в радост, мир и съгласие с всички хора. Ако не разрешите задачата си, вие ще лягате и ще ставате недоволни, смутени, обременени, ще чакате да дойде някой да ви освободи. Ще си казвате: „Кога ще дойде ден и аз да си почина малко?“ Идната година на този ден, на същото място, на което се намираме днес, пак ще дойдете, но ще вземете със себе си Марта, Мария и Лазар и ще дадете едно голямо угощение. Този ден вие ще бъдете прислужници. Казано е в Евангелието, че и Христос беше на угощението, на което и Лазар прислужваше.

Тази задача ви се дава от Невидимия свят, затова не мислете, че тя е трудна и неразрешима. Ако една задача не е по силите на човека, не биха му я дали. Следователно, щом ви дават тази задача, тя е по силите ви. Щом я разрешите, ще видите как Лазар ще възкръсне от гроба. Когато посеете един орех и виждате, че след време той пониква, вие се радвате, че това, което сте посели, е възкръснало. Голяма ще бъде радостта ви, когато видите това възкресение. Как ще стане възкресението на Лазар, няма да разправям, нито ще ви карам да правите опитите на американския професор, който публично филтрирал вода, взета от пет различни места от клоаците на Бостон. Той искал да покаже публично, че тази нечиста вода може така да се филтрира, че човек свободно да я пие, без най-малка опасност за здравето си. Като пречистил водата, той пръв пил от нея, а след това дал и на няколко души от публиката, за да се убедят в съвършеното пречистване на водата. Обаче този опит аз не бих го правил, нито на вас го препоръчвам. Чистенето е непреривен процес. Добре е човек да се чисти. И в Писанието е казано: „Чисти бъдете!“ Всеки трябва да се чисти, но не само чрез филтриране. Филтрирането е физически, т.е. механически процес. Чрез филтриране водата се освобождава от всички механически примесени към нея вещества, но не и от ония, които са разтво-

рени в нея, нито от микробите. Ето защо, иска ли човек да се подложи на съвършено пречистване, той трябва да използва освен механическите, още и химическите, т.е. вътрешните методи, с които Природата разполага. Един от тия методи е силният огън, през който всеки трябва да мине.

Като казвам, че всеки трябва да мине през огън, това ни най-малко не трябва да ви смущава, нито да ви спъва в развитието. Защо? – Защото великите неща се постигат чрез големи усилия, чрез големи страдания и мъки. Само по този начин се решават трудните задачи. Ножът, скиптърът и короната не са условия за разрешение на трудните задачи. Христос с нож или със скиптър ли реши своята задача? – Нито с едното, нито с другото. Христос не беше нито цар, нито патриарх. Той взе едно от най-обикновените положения в живота, за да разреши една от най-великите задачи – спасението на човечеството. В това положение Той изпита всички хули, поругания и гонения от страна на хората, но издържа докрай. Та и вие, като Негови последователи, ще решавате най-великите си задачи при най-обикновени положения в живота. Що се отнася до въпроса, че пари нямате, знания нямате, че сте слаби, това нищо не значи. Има учени хора, които нищо не са разрешили; има силни хора, които нищо не са разрешили. Обаче има прости хора, които са разрешили най-трудните си задачи. Следователно успехът на човека не се състои във външната сила, нито в обикновеното богатство и знание. Има друга една сила в човека, друго знание и богатство, с които той може да работи успешно.

С това аз не искам да засягам нито силата, нито знанието, нито богатството ви. Те са на мястото си. Аз не искам да засягам и вашите чувства и мисли. И те са на мястото си. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, които Бог е вложил в човека, трябва да се реализират, и то на своето време. Когато Божественото в човека се реализира, то радва както самия него, така и околните. Следователно аз се обявявам само против ония неща, в които Божественото отсъства. Където Божественото отсъства, там има само загуби, само фалимент. Казвам: не влагайте капитала си там, където ще

изгубите. Не влагайте силите, знанието си там, където ще изгубите. Влагайте капитала, силата и знанието си само там, където те могат да се проявят, да дадат резултат.

Някой казва: „Да се обичаме ли?“ – За това не трябва и да се пита. – „Кого да обичаме?“ – Всички ще обичате. – „Как да се обичаме?“ – Ще обичате, както малките деца обичат. Как се обичат съвременните хора? Ще ви дам един пример от любовта на съвременните млади. Една мома пише на един момък любовно писмо. Тя пише, че не може да живее без него, че го обича, че той е смисълът на нейния живот и т.н. Писмото е написано с жар, от сърце. Момъкът отговаря на момата пак в любовен смисъл. След това тя пише също такова писмо на втори, на трети, на четвърти момък, на сто момци, и от всички получава по едно любовно писмо. В края на краищата, като се съберат тия сто момци на една място, за да прочетат писмата си, виждат, че тя е писала на всички едно и също нещо. И стоте писма са еднообразни. Обаче тя има сто писма от тия момци, но с различно съдържание – има какво да учи от тях. Тия момци веднага се нахвърлят върху момата, считат, че тя ги е лъгала. Не, тази мома е професорка, плаща Ѝ се по десет хиляди лева месечно да чете лекции на студентите в университета. Стоте момци са студентите, на които тя чете лекции. Те казват, че лекциите Ѝ са много еднообразни. Разбира се, че ще бъдат еднообразни. Другояче не може да бъде. Тя едновременно чете на сто студенти. Щом свърши лекцията си, те се разотиват по домовете си, всеки поотделно разработва преподадената лекция и после отговаря на професорката си какво е разбрал и научил. Ето защо професорката пише еднообразни писма, а получава разнообразни. Един ден тя чете за кислорода, друг ден – за водорода и т.н. Тя чете една и съща лекция, която студентите разработват по различен начин. Тази професорка е събрала стоте момци да ги учи как да обичат. Понеже досега те са лъгали момите, тя ги учи как да обичат, да не лъжат повече.

Казвам: не е приятно на човека да го лъжат. Обаче излъже ли го някой, Божественото в него му казва: „Щом не ти е приятно да те лъжат, гледай и ти да не лъжеш. Не прави на дру-

гите това, което и на тебе не е приятно да правят.“ Любовта не позволява никаква лъжа, никаква измама. Всеки има право да бъде обичан и той да обича. Според Божия закон всички същества трябва да те обичат. Това е идеал, към който хората се стремят. Днес този идеал не може да се постигне. В такъв случай Бог е предвидил поне най-малкия предел, до който Любовта може да достигне, а именно: поне едно същество да те обича. Следователно, когато някой човек търси поне едно същество да го обича, той се основава на най-малкото, което Любовта е поставила в своята програма за приложение. При каквото положение да се намира човек, все има някъде едно същество, което го обича. Невъзможно е да няма поне едно същество, което да не те обича. Няма ли поне едно такова същество, ти не би могъл да съществуваш. Намериш ли това същество, ти си разрешил най-малката задача в света. Обаче тази най-малка задача не изчерпва останалите задачи в живота. Ти трябва да намериш всички същества, които те обичат. Казано е, че Бог е Любов. Следователно сборът от всички същества, които те обичат, съставя единицата – Бог. Той е смисълът на живота, Той е Целокупният живот.

И тъй, всички разумни същества, които са обичали и които са обичани, трябва да те обичат и ти да ги обичаш. По този начин само ти ще се учиш от тяхната любов, а те – от твоята. Човек трябва да изучава Любовта във всичкото Ѝ разнообразие, във всичките нейни прояви. Няма по-велико нещо от това, да опиташ Любовта в разните Ѝ степени, като започнеш от Любовта на най-малките същества и стигнеш до тази на най-великите. Ако има нещо интересно в Любовта, това са нейните изключения. Обаче рядко се срещат изключенията на Любовта. Що се отнася до обикновените Ѝ прояви, няма какво да се учи от тях. Те са като стоте писма, които младата мома пише на стоте момъка. Достатъчно е да прочетеш едно от тях, за да знаеш съдържанието на останалите. Всички са копие на първото. В изключенията обаче има какво да се учи. Казвам: всички хора знаят съдържанието на първото писмо, а именно, че без него или без нея не могат да живеят. Питам: какво произвежда това писмо? Какви са

резултатите на тази любов? Истинската Любов се отличава със специфични качества. Когато ленивият се влюби, той става трудолюбив, започва да работи; когато скъперникът се влюби, той става щедър; когато завистливият се влюби, завистта, омразата изчезват от него и той става нов човек. Когато Любовта влезе в човека, тя прави чудеса. Любов, която усилва омразата, ревността в човека, не е любов на изключението, тя е временна любов. В Любовта на изключението тези неща не съществуват.

Следователно всички търсете изключението на Любовта. То носи великото, мощното в живота. И десет, и сто години можете да чакате това изключение, но щом дойде, то ще ви държи влага най-малко за хиляда години. За това изключение именно се говори в Писанието. То е наречено там Божие благословение и се предава на човечеството до тисещи родове и за тисещи векове. Щом дойде изключението на Божията Любов върху един род, то ще се предаде на тисещи родове и до тисещи години. Благодарете, че има възможност и вас да посети изключението на Любовта. Както виждате, има за какво да живеете поне до идната година. Тя е година на изключението. Желая всички да опитате това изключение. Тази година ще се яви едно от изключенията на Божията Любов. Който го види, той ще разбере какво нещо е Божието благословение. Един момент, преживян в това блаженство, трае хиляда години. Затова съзнанието ви през цялата година трябва да бъде будно. Раждането на Христа беше едно от изключенията на Любовта. Кои разбраха и видяха това изключение? – Само будните по съзнание. Едни от тях бяха мъдреците, които, щом забелязаха знамение на небето, взеха дарове и тръгнаха от далечен край да намерят изключението, да Го видят и да Му се поклонят. Когато това изключение се роди във вашия живот, натоварете камилите си и тръгнете да го търсите. Щом намерите изключението, дайте даровете си, поклонете му се и се върнете назад по нов път, както това направиха мъдреците. Изключението е Новото, с което човек става силен и може да носи всички изпитания, мъчнотии и страдания с радост.

Сиромашия, страдание, мъчнотия с Бога са добре дошли. Радост и щастие без Бога не са добре дошли. Те носят скръб и изпитание. За предпочитане е сиромашията, но с Бога, отколкото богатството без Бога. За предпочитане е и сиромашия, и богатство, но с Бога.

Целта на вашия живот е всички да се подмладите: да се съблечете от временната дреха и да се облечете във вечната; да се съблечете от безсилието и да се облечете в силата; да се съблечете от безлюбието и да се облечете в Любовта; да се съблечете от робството и да се облечете в Свободата, в Божията Истина.

Някой казва: „Хубаво е всичко това, но докато дойдем до него, колко страдания, колко мъки ще преживеем.“ Казвам: не слагайте на ръката си огън, който гори. От вас зависи да не изгаряте ръцете си. Щом видите такъв огън, хванете го внимателно с щипци и го сложете настрани. Защо трябва да го хващате с пръсти и да го слагате на ръката си? Мнозина мислят, че всеки огън, на който се натъкват, е свещен. Не, свещеният огън гори, разпалва се и свети, без да причинява рани. Който минава през този огън, той се пречиства и започва да свети. Всеки друг огън дръжте далече от себе си. Ако искате да светнете, не търсете огън, който изгаря. Ако искате да се измиете, не търсете мътна вода. Идете при чистия извор – той ще ви измие, както знае и разбира.

Представете си, че при мене дойдат сто души, които са се окаляли, и започнат да ми разправят как са паднали, как са се окаляли, как се чувстват в това състояние и т.н. Какво ме ползват техните истории? Ако река да изслушам всички сто души да ми разправят историята си, калта ще изсъхне по тях, ще запуши порите им и те ще бъдат по-зле, отколкото при падането си. Аз казвам на тия хора: „Елате с мене, аз ще ви заведа при един голям, чист извор. Там ще си измиете главите, краката, тялото и ще се преоблечете с чисти дрехи. Близо до този извор има добри хора, които ще ви дадат чисти дрехи за преобличане. След това те ще ви дадат и малко хляб, да задоволите глада си.“ С това ще се свърши историята на тяхното падане и окаляне. – „Ами ако водата се окаля?“ –

Нищо от това. Ако искате да знаете, водата е причина да се образува калта. Щом е така, тя трябва да ви очисти. Водата чисти, въздухът насърчава, а светлината утешава. С други думи казано: водата, въздухът и светлината са условия за пречистване. Тези условия се крият в Божествения живот.

Следователно приемете Божествения живот, за да се очистите. Идете при Божествения извор, потопете се в него и ще излезете чисти, свободни от всякакви лоши мисли, чувства и желания. Казвате: „Ще ни приеме ли Господ?“ – За това не трябва да правите въпрос. Ще влезете в извора, ще се измиете и ще излезете. Даже и да ви направят забележка, че сте размътили извора, не се смущавайте. Кажете: „Наистина, водата се размъти, но ние пък се изчистихме.“ Водата е благородна, тя ще се застъпи за вас, ще ви остави свободно да се измиете. Тя ще бъде доволна, че е могла да ви услужи. Преди всичко предназначението на водата е да чисти, да мие. Тя никога не би се отказала от своята служба. Като се измиете, ще се изложите на въздуха, за да се изсушите; той ще ви каже няколко насърчителни думи. И най-после Светлината ще дойде при вас и ще ви утеши с думите: „Това е Волята Божия.“ Струва си човек да се чисти във водата, да се насърчава от въздуха и да се утешава от Светлината. Това е философията на Новия живот. Когато Бог ви види изчистени, облечени с дрехите на Новия живот, Той ще ви се усмихне и ще каже: „Тези са Моите умни деца, които могат да се чистят.“

Сега цяла година ще работите усърдно и съзнателно, за да разрешите задачата, която днес ви се дава. Работете тихо, мълчаливо в себе си, докато получите резултат. Ако нищо не работите, а само говорите, вие ще си останете с празните хамалски чували на гърба си. Който носи чувал с хляб на гърба си, той има право да раздаде част от хляба на другите, но поне един хляб трябва да остави за себе си. Този хляб именно представлява днешната задача. Него ще задържите за себе си. Никому няма да говорите за този хляб, докато вие сами не го опитате и не придобиете някакъв резултат. Ако разправяте за него, преди да сте го опитали, вие ще се лишите от благословението, което той носи. Ако кажете на малките деца къде сте посели орехите, те ще ги изровят и

ще ги изядат. Оставете орехите спокойно да поникнат, да израстат, да дадат плод, и тогава позволете на малките деца да се качват на дървото, да ядат, колкото искат.

За тази цел казвам: всеки сам да работи върху дадената задача. Ако почне да говори с този-онзи върху нея, за да му помогнат в решението, той ще се намери в положението на житното зърно, което е паднало между трънните и на камениста почва и не е дало никакъв плод. Който работи с упование в Бога и в себе си, той ще бъде житното зърно, паднало на добрата почва – и едно дало сто, друго шестдесет, и друго – тридесет. Човек трябва да внимава, за да не изгуби това условие – Бога в себе си. Защото казано е в Писанието: „Възлюбил си Истината в човека.“ Благодарете за това, което Бог е възлюбил във вас, и пазете го да не се изгуби. Ако го изгубите, едновременно с него и Любовта ще изчезне. Страшно е да изгуби човек Любовта Божия.

Някога, в младите си години, Толстой[3] взел участие в една хазартна игра, в която изгубил много. Каквото влагал, все губел и дошъл най-после до един дълг от 12 000 рубли. Като се огледал пред такъв голям дълг, той изпаднал в отчаяние и вътрешно се помолил на Бога да му помогне по някакъв начин да излезе от това затруднение. Същевременно той обещал в себе си, че повече няма да взема участие в такива игри. Един негов приятел му дал една рубла да продължи играта. Толстой взел рублата, вложил и нея и играл само за да спечели някаква сума, с която да изплати дълга си. Щом спечелил нужната сума, той изплатил дълга си, взел шапката си и никога вече не вземал участие в такива игри.

И на вас казвам: ако имате дълг, направен от такава хазартна игра, вложете и последната си рубла, за да спечелите някаква сума, с която да изплатите дълга, който сте направили в играта. Щом го изплатите, сложете шапката на главата си и не повтаряйте вече тази игра. Сегашният живот представлява такава хазартна игра, в която всичко сте изгубили. Ако ви даде някой една рубла, вложете и нея в тази игра и каквото спечелите, изплатете дълговете си и напуснете компанията. Ако сегашният живот, пълен с противоречия, е толкова приятен и желан, колко по-приятен ще бъде

истинският живот, свободен от всички противоречия. Ако сегашният живот е приятен само заради очакваното благо, колко по-приятен е истинският живот, който носи в себе си това благо.

И сега аз желая да придобиете изгубената смелост, изгубената доброта. Аз желая да придобиете изгубената Любов, изгубеното щастие и блаженство. И най-после, желая ви да придобиете изгубеното единство. Всичко това сте го имали в миналото и то днес пак трябва да се върне при вас, за да работите с него като със спечелен ваш капитал. Кое струва повече: най-малката Любов или най-голямото богатство? Двама души тръгнали заедно на път. Единият носел само кутия с кибрит в джоба си, а другият носел на гърба си една торба със злато. Първият вървял и размишлявал: той знаел какъв път им предстои да минат. Вторият казал: „Не зная какво мислиш да правиш. Тръгнал си на път и нищо не носиш със себе си. Виж, докато аз нося тази торба на гърба си, навсякъде ще съм добре дошъл. В който хотел вляза, вратите ще се отварят пред мене.“ Пътували те, навлезли в една гъста гора и постепенно започнали да се изкачват по планината. Времето било студено, духал силен вятър, температурата била 30 градуса под нулата. Пътниците рискували да замръзнат. Какво да се прави? Тук златото няма никаква цена. Първият пътник извадил от джоба си кутийката с кибрит, събрал дръвчета и наклал огън, на който и двамата се сгрели. Пътникът със златото на гърба благодарил за огъня и дал част от парите на другаря си, който с една кибритена клечка спасил живота и на двамата.

И тъй, бъдете като пътника, който носел в джоба си кутийка с кибрит, та като се намерите в трудно положение, драснете една клечка и запалете огъня. След това вземете парите, които богатият ви дава, и го научете да цени кибрита, т.е. да цени малките величини. Една кибритена клечка от Любов струва повече от всичката земна слава, от всичкото земно богатство.

24 август, 5 ч.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ

София, Изгрев

1933

1 – 3 септември

БЪДЕЩОТО ВЕРУЮ НА ЧОВЕЧЕСТВОТО

Има една красива страна в четенето на Словото. Тя се заключава в разбирането му. В разбирането на нещата има разнообразие, а в неразбирането – еднообразие. Човек може да гледа на света по няколко начина: първо, той може да гледа на света през една малка дупчица; второ, той може да гледа на света през прозорците на своята къща; трето, той може да гледа на света вън от своята къща и, най-после, той може да гледа на света отвисоко, отгоре. Следователно четири начина има за разбиране на Словото. Ето защо вие трябва да различавате вътрешното схващане и разбиране на Словото от външното разбиране, т.е. от разбирането по буква. Когато някой казва, че е чел Словото и го е разбрал, той трябва да знае, че Словото е обширно като света. Казано е за Словото: „Всичко чрез Него стана.“ Това значи, че всички прояви в целокупния живот се извършват чрез Словото. Който разбира Словото, той разбира всички външни и вътрешни процеси в живота. Без Словото никакви процеси не могат да стават в човешката душа. Душата е среда, чрез която духовният, т.е. реалният свят се проявява. Следователно Духовният свят се проявява чрез Духа, чрез душата и чрез тялото. Физическият свят пък се проявява чрез ума, чрез сърцето и чрез волята. Едва сега хората идват до разбиране на Духа и на душата като реални неща и до тялото, което е плод на тяхната дейност. Умът съответства на Духа, сърцето – на душата, а волята – на тялото.

Прочетеното от Писанието е свързано с една велика душа – с Христос. Вие не можете да разберете това Писание, ако не сте свързани с Онзи, от Когото то е произлязло. Ако пиете вода далече от извора, в разбиранията ви за нея ще има много утайки; ако я пиете при самия извор, разбиранията ви ще бъдат съвършено чисти. По този начин ще знаете защо някога не разбирате нещата добре, в тяхната първична чистота. Има неща в живота, които заблуждават хората. Тия неща не са нищо друго, освен тяхната външна опаковка. Тази опаковка е създадена още от миналите поколения, които от

неразбиране са я оставили за разрешаване в бъдещето, при по-благоприятни времена. Така постъпват и съвременните хора. Когато искат да запазят нещо ценно като пари, жито и др., те ги слагат в съкровища за запазване; парите заравят в земята, а житото – в хамбари. При това положение нито парите се използват, както трябва, нито житото. Защо? Защото житото, оставено в хамбара, и житото, посято на нивата, са две различни неща. Житото, оставено в хамбара, постепенно губи нещо от своята стойност: ту буболечки го нападат, ту мишки, и в края на краищата никакво увеличаване не става с него. Обаче житото, посято на нивата, страда, но същевременно се увеличава. В този смисъл житото, посято на нивата, може да се уподоби на страдащ човек. Страдащият има изпитания като житото, но има и придобивки. Житото в хамбара няма страдания, няма изпитания, но няма и придобивки. Житото в хамбара и житото на нивата са два символа, за разбирането на които са нужни ред обяснения. Милионите житни зрънца в хамбара се натискат едно друго; когато господарят дойде, той отваря хамбара, нахвърля житото вътре и си излиза. Той оставя зрънцата сами да се нареждат, но както и да се наредят, това не е никакво нареждане. Обаче житни зрънца, поставени в Божествения хамбар, не се натискат помежду си, но всяко от тях има свое определено място. Те са наредени в система, както нареждат книгите в библиотеките. Всеки би желал да бъде житно зърно в Божествен хамбар, отколкото житно зърно в човешки хамбар.

Казвам: в живота има неща желателни, има неща нежелателни. Има неща желателни, които принадлежат на външния живот; има неща желателни, които принадлежат на вътрешния живот. И обратно: има неща нежелателни, които принадлежат на външния живот; има неща нежелателни, които принадлежат на вътрешния живот. Желателно е например човек да е добре облечен външно. Нежелателно е да бъде гол, със скъсани дрехи и скъсани обувки. Желателно е човек да има хляб, да яде. Нежелателно е да гладува.

Сега ще ви дам първия член от Бъдещото верую на човечеството: Вярвам в Единния Свещен хляб, който ядат всички

хора и без който никой човек не може да живее. Всяка религия, всяко учение трябва да започне оттам. Който не вярва в Свещения хляб, той в нищо не вярва и от него нищо не може да стане. Ще вярваш в Свещения хляб и по три пъти на ден ще го опитваш. Ще го милваш с ръката си, ще го целуваш с устата си и ще кажеш: „Свещеният хляб – това е моето верую.“ Можеш да философстваш, колкото искаш, можеш да вярваш, в каквото искаш, но в края на краищата ще опиташ първия член от Веруюто на човечеството. Казваш: „Аз вярвам в Бога.“ – Как ще вярваш в Бога, Когото не си видял? Бог, това е една дума само. Да вярваш в Свещения хляб има смисъл, защото си го видял и опитал. Затова именно Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от небето.“

И тъй, силата, знанието на човека се заключават в това – да може да подбира, да различава желателните неща от нежелателните. За човека е важно да знае какво желае душата му и какво не желае. За човека е важно това, без което не може. Онова, без което може, е губене на време. Желателно е човек да се облече в нови, здрави дрехи. Нежелателно е да ходи гол: ако той не желае да се облече, голотата сама по себе си ще дойде. Желателно е човек да бъде здрав: ако не желае да бъде здрав, болестта сама по себе си ще дойде. Хората сами трябва да търсят здравето. Болестта пък сама намира хората. Здравето е естествено последствие от спазване на първия член от Веруюто на човечеството. Това е веруюто не на един народ, но на всички народи; това е веруюто не на един човек, но на всички хора по лицето на Земята. Това е веруюто не само на всички хора, но и на всички ангели, на всички богове, които живеят на Небето. Всички вярват в Свещения хляб и се хранят с него. Това е символът, който включва в себе си всичко онова, което живите същества – хора и богове – са опитали.

Казвате: „Без хляб не може ли?“ Който казва, че и без хляб може, той е безверник. Що е безверието? Който не яде, той е безверник; който яде, той е вярващ. Който яде, който се облича, той може да каже за себе си, че е вярващ. Нека се опита някой да каже на този човек, че е безверник. Той

веднага ще каже: „Как е възможно да бъда безверник, когато по три пъти на ден опитвам Свещения хляб? Аз вярвам в Единния Свещен хляб.“ – Това е най-простото определение за понятието Бог. Съвременните хора разискват по въпроса що е Бог, но всички разисквания, всички философии по този въпрос нищо още не са допринесли на човечеството. Хубави са тия философии и те имат своето място. Вие можете да четете какво са казали философите, мистиците, окултистите, светиите за Бога, но едно трябва да имате предвид: само онзи може да говори за Бога, който е ял от Единния Свещен хляб на Живота. Истинската философия на живота ще се яви само тогава, когато хората започнат съзнателно да ядат от Единния свещен хляб. Свещеният хляб носи Словото в себе си. Който не яде от този хляб, и Словото в него не може да се прояви. Яденето като външен процес на Словото и разбирането като вътрешен процес вървят паралелно. Ако човек не се храни правилно и ако не разбира нещата правилно, Словото не може да работи в него. Тогава идват лошите последствия на живота. Всички болести, нещастия, противоречия се дължат на обстоятелството, че човек не се е хранил добре и не е разбирал добре. Не е въпросът човек да се храни по правилата на съвременната наука, нито с елементите, които тя препоръчва. Аз не говоря за хляба като материален обект, съставен от няколко елемента. Аз говоря за хляба като духовна проява на живота. Свещеният хляб, който всички познават, съдържа в себе си главно духовен елемент, на който всички останали химически елементи са помощни сили, за да се прояви Словото, носителят на Живота. Всичко, което съвременната наука твърди, е вярно, но тя представлява само външната страна на въпроса. Хлябът подразбира велика идея, без която човешкият живот не може да се прояви. Искате ли да проявите този живот на Земята, вярвайте не в онзи хляб, който днес е пресен, утре се втвърдява, нито в хляба, който плесенясва, но в Живия хляб, който всички хора ядат. Който яде от Живия хляб, той изпитва вътрешно спокойствие, прииждане на сили, на енергии и благодари на Природата, че му е дала възможност да живее. Този е първият член.

Казвам: веруюто на човечеството обаче включва главно четири члена. Те са следните: Вярвам в Единния Свещен хляб, от който всички хора ядат. Вярвам в Единната Свещена вода, от която всички хора пият. Вярвам в Единния Свещен въздух, от който всички хора дишат. Вярвам в Единната Свещена светлина, която всички хора възприемат.

Тези са четирите члена на Новото верую. Всяко друго верую произтича от него. Защо? Защото то включва в себе си четирите необходими елемента за живота. Всички ядат Свещения хляб. Всички пият Свещената вода. Всички дишат Свещения въздух. Всички живеят в Свещената светлина и я възприемат. В който свят да влезете, дали в рая, или в ада, всички се нуждаят от тези четири елемента. И вярващи, и невярващи – всички се ползват от четирите свещени елемента. Една разлика има само – тя е в начина, по който използват тия елементи жителите на Небето и жителите на ада: първите проповядват за тях и ги използват и отвътре, и отвън; жителите на ада ги използват и проповядват само отвън – що се отнася до вътрешното приложение, те нищо не казват. От това гледище еретизъм не съществува. Следователно, ако наречете някого еретик, това подразбира човек, който не яде от Свещения хляб, не пие от Свещената вода, не диша Свещения въздух и не възприема Свещената светлина. При това положение този човек е осъден на смърт. Който живее, който не умира, той не е еретик, той използва четирите свещени елемента, носители на живота, на безсмъртието. Кой внесе идеята за тия елементи в човечеството? – Христос донесе тази идея. Той я проповядваше на хората. Кога? – Не само отпреди две хиляди години, но от памтивека, защото Христос винаги е съществувал и по разни начини е работил за човечеството. Слънцето всякога е светило и свети, но някога го виждаме, някога не го виждаме. Това е временно положение, временна обстановка, която зависи било от положението на Земята, било от самите нас. Слънцето винаги свети за онези, чието съзнание е всякога будно. Сегашните условия на живота отклоняват хората от правия път, като им пречат да разберат развоя на целокуп-

ния живот. Като малките деца и съвременните хора се тревожат и смущават от неща, за които даже въпрос не трябва да правят. За какво се тревожат децата? Детето изобщо е нетърпеливо. Щом поиска от майка си хляб и чуе, че хлябът не е готов, то започва да плаче. Майката му говори, убеждава го, че след един или половин час хлябът ще се опече, но то не иска да слуша, продължава да плаче. Щом майката донесе хляба и го начупи, детето се усмихва, престава да плаче и започва да яде.

И тъй, същественото за живота е храната. Защо? Защото Словото идва чрез храната. Щом дойде Словото, ние влизаме вече в света, който Бог е създал. Само по този начин ще разберем стиха, в който Христос е казал: „Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.“ Вие сте чели блаженствата и много пъти още ще ги четете, но те ще останат за вас изречения само дотогава, докато дойдете до едно вътрешно разбиране. Както и да обяснявате на човека нещо, той няма да го разбере, докато не го опита. Как ще обясните на човека какво е сладчината и какво е горчивината, ако той не ги е опитал? Как ще обясните на хората стиха: „Чистите по сърце ще видят Бога“, ако те не са го опитали? Както и да им обяснявате, те не могат да разберат този стих, ако сами не видят Бога. Само като Го видят, тогава ще разберат смисъла на този стих. И онзи, който говори върху този стих, трябва да има същата опитност. Когато един художник живее сред Природата и рисува нейните кътове, тези картини имат едно значение; когато един художник живее далече от Природата и я рисува по въображение, неговите картини имат съвсем друго значение. Това са две различни неща.

Често хората искат да си представят какво нещо е добрият човек. Каква идея ще имат те за добрия човек? Според мене, три неща отличават човека от другите живи същества: главата, ръцете и краката. Това са външните черти на видимия човек. Що се отнася до останалите черти на човека, те са второстепенни. Значи главата е същината на човека. Важна част от нея е лицето със своите удове по него. Лицето пък е свързано с мозъка. Колкото по-добре е разра-

ботен мозъкът, толкова и лицето на човека е по-красиво, по-изразително. Краката на човека са израз на Доброто. Значи доброто, добродетелта в човека е създала краката. Когато змията за първи път е излъгала, тя вече се е осакатила, изгубила е краката си. В това отношение краката са символ на доброто. Ако хората изгубят добротата си, те ще се осакатят, ще станат инвалиди. Такъв е великият закон на живота. Следователно, когато човек изгуби или занемари една своя добродетел, едновременно с нея той изгубва или занемарява онзи уд, който е в услуга на тази добродетел. И когато изпадне в областта на греха, човек постепенно започва да атрофира: краката, ръцете му атрофират, докато съвършено изчезнат. Ако хвърлите дърво в огъня, то първо се запалва, после започва да гори, докато съвършено изчезне, превърне се в дим и пепел. Такова нещо е грехът. Огън е грехът, но огън, който изгаря, а не огън, който пречиства. Грехът, злото в света, разрушава, а Доброто твори, създава. Доброто е първият плод в живота. С това добро, т.е. с краката, ние ходим, стъпваме по лицето на Земята. Чрез и със него ние възприемаме от Земята онези енергии, които са необходими за поддържане живота на тялото. Кой не е изпитвал онази голяма радост, когато след няколкодневно пътуване по море или океан стъпи на твърдата земя? Голяма е радостта и на детето, когато за първи път стъпва на краката си! И възрастният, и детето се радват, че имат под краката си солидна основа.

И тъй, краката на човека изразяват Доброто. Да стъпиш на краката си, това значи да стъпиш на твърдата почва, на истинското верую, на дълбоките разбирания, на вътрешната самоувереност. Да стъпиш на краката си, това значи да си вън от всякакви заблуждения, вън от всякакво неверие, вън от всякакво малодушие и зло. Който живее в Божествената Любов, той стъпва с краката си на земята и усеща, че се намира на свещената почва. Коя е свещената почва, Свещената Земя? Тя е онази земя, на която житото се ражда. От нея именно житото черпи необходимите за него елементи, които тя е събрала от векове.

Съвременните хора живеят по два съвършено противоположни един на друг начина, вследствие на което имат два различни резултата. Единият начин се заключава в много говорене, а в малко работа. Другият е обратен: повече работа, по-малко говорене. Първият начин нищо не допринася. Например казват някому: „Ти трябва да учиш, ти трябва да разбираш, ти трябва да бъдещ умен.“ Резултатите на този начин са подобни на тия, които имали четирима синове, наследници на богат баща. Те получили от баща си в наследство ниви, лозя, но по цели дни седели на столовете си, яли и пили и казвали: „Нивите трябва да се разорат, лозята трябва да се прекопаят, градините трябва да се полеят“, но сами нищо не работели, а оставяли на слугите те да свършат тази работа. По едно време съвършено обеднели, оголели и започнали да се запитват: „Коя е причината, че изгубихме всичко? Защо баща ни не ни каза тайната – какво да правим и как да работим?“ Казвам: не трябва само да се говори какво да се прави, но трябва да се работи. То е все едно да седите на стол и да си казвате: „Аз трябва да бъда добър!“ – По този начин ти ще оголееш, но добър няма да станеш. Ти ще станеш добър, когато дадеш възможност на Доброто в тебе да се прояви. Доброто е вътре в човека, отвън то не може да се прояви. Силата на посятото жито няма да дойде отвън, но отвътре. Отвън ще му се дадат само условия за растене, а силата за това растене се крие в него. Следователно, когато нямате успех в живота си, ще знаете, че живеете по първия начин. Искате ли да имате успех, започнете да живеете по втория начин, който се заключава в работа. Щом кажете, че трябва да направите нещо, веднага пристъпете към реализиране на това нещо. Сега, като говоря за желателни и за нежелателни неща, намирам, че и в тях се явяват ред противоречия. Например някой казва: „Аз имам желание да постигна нещо, за което правя големи усилия.“ – Няма какво да правиш усилия. Когато отиваш да работиш или да учиш, там усилия не са нужни. Само болният, сакатият прави усилия. Здравият не прави усилия. Да учи, да работи, да бъде добър – това са естествени положения за човека. Усилие е нужно

само тогава, когато човек преодолява някакъв свой недъг. Във всички други случаи на живота усилието е изключено. Не прави усилия, но кажи: „Аз живея, аз любя.“ Не оставяйте в ума си никаква двузначна мисъл. Например казвате: „Аз трябва да бъда добър.“ Значи досега вие не сте били добър човек, та отсега нататък ще бъдете добър. Тази мисъл е двузначна и тя спъва човека. Казвате още: „Ако в този живот не успея да постигна своите желания, тогава ще остане за друг живот.“ – Не разделяйте живота. Сегашният и бъдещият живот е един и същ. Животът не се дели. Следователно не отлагайте нещата за бъдещето. Откъде знаете какви условия ще имате в бъдеще? Ако не можете да използвате сегашните условия, които ви се дават, как ще използвате бъдещите? Ако не можете да научите урока, който учителят днес ви е преподал, как ще научите утрешния? Да отлагате нещата за бъдещето, това е една от опасните страни на теорията за прераждането. Аз не съм против тази теория, но казвам: всеки живот има своя определена програма, която трябва да се изпълни. Всеки трябва да използва и да реши задачите на сегашния си живот и за бъдещето да не мисли. Мнозина се спъват от мисълта, че са стари, че нищо вече не могат да направят. Колко сте годишни? Ония, които мислят, че са стари, са едва на 40-45 години.

Питам: коя е мярката, с която определяте кой е стар и кой – млад човек? Ако под думите *стар човек* разбирате инвалид, това е друг въпрос. Но ако под *стар* разбирате умен човек, с опитности, тогава вие сте на прав път. Щом сте станали по-умни, няма защо да се спъвате, можете да вървите напред. Ако пък сте инвалиди, трябва да знаете причината защо сте станали такива. Ако кажете, че Господ ви е създал инвалиди, вие не говорите истината. Опасно е да мисли човек, че е инвалид, защото ще очаква на хората да го гледат, да се грижат за него. То е все едно бедният баща да очаква от децата си, като пораснат, да го гледат. Ако пък няма деца, ще очаква от някой богат чичо да му остави наследство. Да, богатият чичо може да дойде, а може и да не дойде. Тогава пък човек ще очаква на някой лотариен билет, дано оттам

спечели нещо. И това рядко се случва: я спечели, я не. Може цял живот да вземате участие в лотария и пак нищо да не спечелите.

Ето как стои въпросът: ако е за лотариен билет, вие имате вече такъв, носите го още със слизането си на Земята. Кой е този лотариен билет? – Животът. Този лотариен билет е пълен с възможности за постигане на вашите идеали. Какво повече ви трябва? Този лотариен билет има ред правила и закони, които трябва да съблюдавате. Ако навреме ядете Живия хляб, лотарийният ви билет винаги ще печели. Здравият човек спазва правилата и законите на лотарийния билет, но болният не може. Кого повече обичате: болния или здравия? Кой е болен и кой е здрав човек? Има здрави хора, които всъщност са болни. Има болни хора, които всъщност са здрави. Някога можете да обичате и болните хора. Щом ги обичате, те са здрави болни. В този смисъл здравият всякога може да бъде обичан, но болният не може всякога да бъде обичан. Здравият човек е доволен, но кога? Само след като се наяде. Докато още не е ял хляб, той не е доволен. Той е доволен от знанието, което има, но не и от своето невежество. Обаче знанието идва от Словото. При това само здравият има знания и може да знае нещо. Здрав човек в пълния смисъл на думата е онзи, който вярва и на когото вярата е придобита от опитности и в трите свята: в света на човешкото тяло, в света на душата и в света на Духа. Човешкото тяло представлява външния, физическия свят – свят на външната Природа. Светът на душата представлява невидимия, Духовния свят. Светът на Духа представлява Божествения свят. Сега аз няма да обяснявам какво представляват тия светове. Вие сами трябва да мислите, да си съставите някакво понятие за тях. Един ден, когато отидете в тези светове, много неща ще научите. И каквото научите, това ще ви остане. Това, което видите там, мъчно се поддава на описание. Как можете например да опишете ангелския свят? Някои питат има ли на онзи свят ден и нощ, както на Земята? – На онзи свят няма нощ, както на Земята. Там има само ден. На Земята обаче има ден и нощ, понеже тя се осветява от Слънцето. Денят и нощта

показват, че хората на Земята живеят извън реалността, при особена обстановка. Когато съзнанието на човека се помрачава, вследствие на което стават някакви промени в състоянието му, за него настава нощ; когато съзнанието на човека се прояснява и разбиранията му се изправят, за него настава ден. Казвате: „Какъв ли ще бъде животът ни в другия свят?“ – Ако съзнанието ви и там не се помрачи, ден ще бъде. Съзнанието на човека може да се помрачи по много причини. Някога най-малката причина е в състояние да помрачи съзнанието му. Например вие сте в добро разположение на духа, но дойде някой ваш приятел и ви бодне с игла. Моментално изгубвате разположението си и започвате да се занимавате с болката, която са ви причинили. Ако една струна от цигулката на някой виден цигулар се скъса, той губи вече една четвърт от своята сигурност; ако и втората струна се скъса, той губи две четвърти от сигурността си; ако и третата струна се скъса, той губи три четвърти от сигурността си. Обаче щом остане само с една струна, той престава вече да свири. Никой цигулар не може да свири на една струна. Какъв цигулар ще бъде онзи, който може да свири само на една струна?

Оттук аз правя следното сравнение: какъв човек ще бъде онзи, на когото духът, душата и тялото не работят? Това е цигулар с една струна на цигулката. Какъв човек ще бъде онзи, на когото умът не мисли, сърцето не чувства и волята не действа? Човекът се състои в това, да вярва в Божия Дух, от Когото е произлязъл, и да работи в съгласие с Него. Да вярва в душата си, която всеки момент чувства. И най-после, да вярва в тялото си, чрез което е в общение по ум, сърце и воля със своите ближни. Умът, сърцето и волята са прояви на тялото. Човек не може да вярва в това, което не вижда. Той ще вярва само в това, което вижда около себе си, и в това, което чувства вътре в себе си. Като вярва във всичко вън от себе си и вътре в себе си, човек ще се домогне до ред външни и вътрешни методи за работа. Без това верую вие нищо не можете да постигнете. Цялото човечество ще дойде до Новото верую чрез Свещения хляб, който яде. Свещеният хляб ще доведе човечеството до Словото. Словото пък ще го

доведе до истинския живот. Казано е в Писанието: „Всичко чрез Словото стана.“ Щом придобият живота, заедно със Словото хората ще придобият Свещената вода, Свещения въздух и Свещената светлина.

Сега ще приведа една легенда за произхода на човешките сълзи. За първи път сълзите се явили в света след изпъждането на Адам и Ева от рая. До това време Адам не е знаел какво нещо са сълзите. Първата жена, която е плакала, била Ева. Красива била Ева! Като излязла от рая, тя осъзнала грешката си и дълбоко се разкаяла. Тогава Господ Ѝ дал една книга и казал: „Първата заповед, която ви дадох, беше да не ядете от забраненото дърво – Дървото за познаване доброто и злото, но вие ядохте, престъпихте моята заповед. Сега ви давам тази книга – да четете от нея и да се учите. Щом престанете да четете, веднага ще затворите книгата и внимателно ще я приберете. Ако я оставите отворена, ще ви се случи по-голямо нещастие от това, което сега ви сполетя. Нали искахте да придобиете знание? Ето ви сега тази свещена книга. Четете я и я изучавайте!“ Като взели книгата от Бога, и двамата останали с мисълта, че носят една книга от рая, от която зависи спасението им. Един ден Ева чела от тази книга, но се увлякла в нещо и я забравила отворена. В това време дяволът дошъл, поставил един черен лист върху отворената книга и си отишъл. Като се върнала, Ева отишла да вземе книгата да чете, но останала страшно изненадана, като отворила книгата и видяла, че не може да чете: някакъв черен лист покривал листата, вследствие на което не могла да чете. Тогава тя си казала: „И този път не изпълнихме Божията заповед!“ Ева съзнала грешката си, разкаяла се и започнала да плаче и да се моли. Дълго време плакала и се молила, докато най-после видяла, че черният лист се стопил: книгата се открила и тя свободно почнала да чете. Така се явили първите сълзи на света.

Казвам: дълго време трябва човек да плаче и да се моли върху Свещената книга, за да се махне черният лист от нея и тя да се открие. Щом се открие, тази книга непременно трябва да се чете! Тя е Свещената книга на живота. Питате:

„Защо трябва да плаче човек?“ – Тъмно е пред очите му. Той трябва да плаче, докато му просветне, докато се открие пред него Свещената книга на живота и той започне да я чете. Никога не оставяйте вашата Свещена книга на живота отворена! Щом я оставите отворена, дяволът ще дойде, ще сложи върху нея един черен лист и ще си замине. Щом прочетете нещо от тази книга, веднага я затворете. Като ви потрябва, пак я отворете. Освен вие, никому не давайте да я отваря. Тази Свещена книга всеки сам трябва да я отваря и затваря. Докато четете, книгата може да бъде отворена. Щом престанете да четете книгата и се отдалечите от нея, веднага я затворете. Всеки сам ще отваря своята книга със свещено уважение и почитание. Ще отвори книгата си, ще прочете нещо от нея, ще помисли малко, ще я затвори внимателно и ще отиде на работа. Като се върне от работа, пак ще отвори книгата, ще прочете нещо, ще помисли, ще я затвори и ще си почине. Четенето на Свещената книга представлява великата връзка, която душата непрекъснато трябва да поддържа. Каква връзка трябва да поддържа душата? – Вътрешна връзка, вътрешно общение. С кого? – Ако кажа, че с Бога, за мнозина тази дума няма да бъде ясна. Какво е Бог за душата на човека, вие можете да си представите, само когато имате приятел, когото много обичате. Като видите вашия приятел, цялото ви същество се преобразява: мило, приятно ви е, че сте го видели. Всичко, което осмисля нещата, се дължи на Божието присъствие. Където Бог присъства, там и животът се явява; където Бог отсъства, там смъртта присъства. Където Бог присъства, там светлината се явява; където светлината обитава, там и хлябът се ражда, и водата изобилно извира, и въздухът всичко навред обхваща. Където Бог отсъства, всичко постепенно намалява и изчезва. Следователно страданията в света показват отсъствието на Божията Любов между хората. Когато Божията Любов е между хората, тогава идват радостта и веселието. Значи щом сте скръбни, това показва, че Любовта отсъства. Това не подразбира, че Любовта не ви обича, но между нея и вас има някакво препятствие, някакъв черен лист, който пречи да се прояви тя. Какво трябва да се

направи, за да дойде Любовта? Дълго време трябва да проливате сълзи върху черния лист, докато той се стопи. Значи водата трябва да дойде в помощ на човека, да ускори идването на Любовта. Водата утолява жаждата на човека, тя го спасява от смъртта. Значи хлябът носи доброто, водата носи живота, въздухът носи силата, а светлината – знанието. Това са четири важни положения, които всеки трябва да знае. Ако човек не е добър, ако няма живот в себе си, ако няма сила и ако няма знание, тези четири елемента отсъстват от него. Силата в човека се влива чрез Свещения въздух, който той диша. Като знаят това от своите посветени, индусите са създали цяла наука за дишането, с ред методи и правила, с цел да се възстанови силата на човешкия организъм. Когато някой е неразположен духом, когато е болен или животът му се е обезсмислил, нека пие вода. Това всеки е опитал в живота си. Когато пътник минава през някоя планина и усети, че краката му се подкосяват и силите го напускат, той спира пред един извор, пие малко вода и усеща, че силите му се възвръщат. Ето защо казвам: вярвайте в Свещения хляб, в Свещената вода, в Свещения въздух и в Свещената светлина, чрез които Словото се проявява. Като вярвате в Свещения хляб, ще молите Бога да го възприемете, а с него заедно – и Словото Божие. Вие виждате какво внимание обръща Христос на хляба като символ на Словото, че след като го преломи и нахрани с него няколкохиляден народ, каза да съберат всичките трошици на едно място, за да не се разпръсват навън. Щом разберете смисъла и значението на хляба като символ на Словото, вие ще бъдете в сила да създадете помежду си свещени отношения, свещена обхода. Бих желал да се създаде помежду ви тази свещена обхода, да я разбирате и цените. Нека тази обхода се отнася не само към хората, но и към всички живи същества заради Любовта ви към Бога. Виждате – едно малко насекомо се движи: спрете за малко пред него, помислете за неговия живот, извадете някаква поука за себе си. Виждате една муха или пчела – спрете се пред тях и помислете за Онзи, Който ги е създал и Когото вие обичате. Виждате един червей – не се смейте, че лази, но вникнете в мъчнотиите на

неговия живот. Червеят е символ на смирение. Ако червеят не работеше, и Свещеният хляб не би излязъл. Велика работа върши малкият червей, презрян от мнозина! Какъв орач е този червей! Хиляди добрини е извършил той, от които ти и безброй още като тебе се ползвате.

Новото учение изисква хора с нови възгледи. Днес младите гледат с пренебрежение на старите. Старите пък гледат с пренебрежение на младите. Младият казва за стария: „Този човек е остарял вече, той е изпял своята песен.“ Старият казва за младия: „Този младеж е още зелен, неузрял плод е той. Кой ще го чака да зрее?“ Ако младият мисли за стария така, той е болен човек. Ако старият мисли за младия така, той е на смъртно легло вече. Утре ще умре, ще го погребат и на гроба му ще пишат: „Тук почива еди-кой си философ, учен човек.“ Ако стари и млади продължават да мислят така, ще излезе според тях, че Христос и досега още лежи в гроба. Всъщност Христос и три дни даже не прекара в гроба. На третия ден вече Той възкръсна. Съвременните хора още държат своя Христос в гроба. Време е вече да махнат плочата от гроба на Христос и Той да възкръсне! И след всичко това хората очакват да дойде Христос на Земята. Докато Христос не възкръсне във вас, отвън Той по никой начин няма да дойде. Когато Мария отишла при гроба на Христос и видяла, че Го няма там, започнала да плаче. Запитали я: „Жено, защо плачеш?“ Казва им: „Защото взели Господа моего и не зная де са Го положили.“ И това като рече, обърна се назад и видя Иисуса, че стои, и не знаеше, че е Иисус. Казва Ѝ Иисус: „Марийо!“ Тя се обърна и рече Му: „Учителю!“

Казвам: колко пъти досега и вие сте срещали Христос! Но въпреки това още продължавате да питате: „Не видяхте ли кой е взел тялото на Христос?“ Сега и аз ви говоря с цел да не се заблуждавате от външните неща, но да се държите за вътрешното прояснение, каквото има Мария. Когато дойде това прояснение в нея, тя позна Христос. Без това вътрешно прояснение външните неща по никой начин не могат да бъдат разбрани. Такъв пример има в Евангелието. Когато Христос запита някои от учениците Си за кого Го мислят, че

е, някои Му отговориха, че едни считат, че е някой от старите пророци, други – че е пророк Илия. Обаче Петър отговори: „Ти си Христос, Син на Бога живаго.“ Христос му отговори: „Това плът и кръв не са ти открили, но Отец Мой, Който живее на небесата.“ Ето защо човек трябва да изучава онази Истина, която Бог му открива. Ако дойде някой самозванец и се нарече Христос, трябва ли веднага да му се повярва? За да проверите дали наистина е Христос, заведете го при някой болен и го накарайте да сложи ръката си върху главата на болния. Ако при поставяне на ръцете на този човек върху главата на болния последният не оздравее, какъв Христос е той? Трябва ли да се вярва на такъв самозванец, който не дава никакво знание и не хвърля никаква Светлина в умовете на хората? Казано е в Евангелието: „И като излязоха на земята, гледат жарава разположена и риба сложена на нея, и хляб.“ Казва им Иисус: „Донесете от рибите, които уловихте сега!“ Това значи да бъдете при Христос, или да дойде Христос във вашия дом. Когато Христос дойде в дома ви, вие ще имате всичко в изобилие. Лишени ли сте от нещо, не сте ли напълно задоволени, Христос не е между вас. Такива трябва да бъдат разбиранията за Христос на онези, които искат да следват Неговия път. Сега мнозина питат кога ще се свърши светът. Свършването на света е философски въпрос. „Кога ще дойде Христос?“ – И това е философски въпрос. Когато запитаха Христос за свършването на света, Той им отговори: „Това Отец Ми знае. Не ви е дадено да знаете времената и годините, които Отец Ми е положил.“ И аз казвам: има знание, което сега не е потребно на хората. То е толкова непотребно, колкото са непотребни булчински дрехи на петгодишно момиченце. Всички венци, цветя и нанизи, които булката употребява, за малкото момиченце не са нужни. И на вас казвам: не слагайте никакви цветя, никакви украшения на вашите детински дрехи, които Бог ви е дал! Не заменяйте вашата детинска дрешка с тази на младоженците! Често съм срещал малки момиченца, които слагат на главите си цветя, кичат се като моми. Преди години имах случай да изпитам едно малко момиченце, да видя каква разумност се крие

в него. Давам му една хубава роза, но то отказа да я вземе под предлог, че не е мома, не е дошло до това положение да носи цветя и да се кичи с тях. Тази беше външната страна на отказа, а вътрешно то искаше да каже, че не носи откъснати цветя: „Понеже не мога да дам живот на тия цветя, аз не мога да ги късам, нито да се кича с тях. Който е откъснал тази роза, той да носи последствията от това престъпление.“ Този ден аз бях получил розата и мислех на кого да я дам. Както виждате, тя послужи за предметно учение.

И тъй, когато кажете някому една горчива дума, това не е ли равносилно, че давате на този човек една откъсната роза? Не късайте цветята и на никого не ги давайте! Пазете следното правило: приближавайте се към всички хора с дълбокото съзнание, че първоначално Бог ги е създал добри. Ако намирате, че някои хора не са добри, това значи, че впоследствие е станала някаква грешка от самите тях, поради която са изгубили своята доброта. Така трябва да мислите за себе си, така трябва да мислите и за хората. И ако вие имате някакъв дефект, той се дължи на други някакви причини. От вас зависи да отстраните този дефект. Обаче вие непрекъснато трябва да държите в ума си мисълта, че Бог е вложил във вас доброто за основа на вашия живот. Той ви е пратил на Земята като в училище, да учите. И вие трябва да учите добре. Единственото нещо, което радва Бога, е когато учите добре. И аз се радвам, като виждам, че учите с любов и разположение. Когато видя някой човек пред изкушението, казвам: опасно е човек да се отклони от пътя, който му е предначертан.

Ще приведа един пример от Стария Завет за лошите последствия на отклонението от правия път: Бог изпратил един от младите пророци при израилския цар Йеровоам да му предаде Неговото Слово. Той казал на пророка: „Не яж хляб и не пий вода и не се връщай през пътя, по който си дошъл.“ Настигнал го по пътя един стар пророк и му казал: „Ела с мене в къщата ми, та яж хляб!“ – „Не мога да се върна с тебе, нито ще ям хляб, нито ще пия вода, нито ще се върна през пътя, по който съм дошъл. Така ми се говори чрез Сло-

вото Господне.“ – „И аз съм пророк, както и ти. И ангел ми говори чрез Слово Господне и рече: Върни го с тебе в къщата си, за да яде хляб и да пие вода.“ Старият пророк излъгал. И върнал се младият пророк от пътя си, влязъл в къщата му да яде хляб и да пие вода. И като седял на трапезата, старият пророк му казал: „Понеже не послуша гласа Господен и не опази заповедта Му, тялото ти няма да влезе в гроба на отците ти.“ И тръгнал младият пророк да си отива, но срещнал го лъв на пътя и го разкъсал. Старият пророк намерил тялото му на пътя и го занесъл в града, за да го оплаче и погребе.

Питам: защо е трябвало старият пророк да излъже младия, да го постави на такова изкушение, за което лъв да го разкъса? И защо е трябвало след това да го оплаква! Правилно беше старият пророк да посъветва младия да не се отбива от пътя си. Има една вътрешна причина, заради която е трябвало старият пророк да постави на изкушение младия, да изпита неговата стабилност. От този изпит се видя, че младият пророк не бил стабилен, не бил с устойчив характер.

Често хората разбират нещата като младия пророк, вследствие на което правят грешки, които костват живота им. Младият пророк трябваше да каже на стария: „Аз ще вървя по пътя, по който съм тръгнал. Няма да спирам никъде, нито ще се отклонявам наляво или надясно.“ Същото се отнася и за вас: спрете ли някъде, ще се спънете в развитието си. Например вие уповавате на нещо, вървите в един път, но идва някой и ви казва: „Пътят, по който вървите, не е прав.“ – Трябва ли да вярвате? Вие трябва да кажете: „Понеже ям Свещения хляб, аз вървя в правия път и никакво съмнение нямам в това.“ Следователно човек не може да върви в пътя на Истината, ако не яде от Свещения хляб, ако не пие Свещената вода, ако не диша Свещения въздух и ако не възприема Свещената светлина. И когато Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“, Той разбира именно тия четири елемента – да се храниш със Свещения хляб, без да се колебаеш дали си в пътя, или не. Като приемаш всеки ден Свещения хляб, т.е. тялото Христово, трябва да знаеш, че си в пътя.

Като пиеш Свещената вода, като дишаш Свещения въздух, като приемаш Свещената светлина на изгряващото Слънце, ти трябва да благодариш всеки момент, че си в правия път. Това е първото положение, което човек изпитва на физическия свят. Второто положение е по-високо. То прониква всички светове. Сега ще размишлявате върху тези четири елемента като символи, за да видите на какво в живота отговаря всеки от тях. След това ще влезете в другата реалност на живота, която ще ви донесе онова, което търсите. Вие искате да бъдете щастливи, здрави, богати и т.н. Обаче не е необходимо да придобие човек всичко, каквото желае. Защо? – Защото не всичко е съществено. В този смисъл има неща желателни и съществени, които се отнасят за момента. Има неща желателни и несъществени, които търпят отлагане. Аз желая да придобиете онова, което е съществено за вас. Например съществени неща за вас са Любовта и Истината. Каквото и да се говори за Любовта, тя е една. Любовта носи живот, Мъдростта носи знание и светлина, Истината носи свобода. Казвате: „Ние искаме да знаем Истината.“ – Истината не може да се говори на Земята. Тук се изнасят само факти из живота, но не и самата действителност, т.е. не самата Истина. Например казвам: действителността има две страни – светла и тъмна, сладка и горчива. Това са факти, които се отнасят до действителността, но не представляват още самата действителност. Казвате на някого: „Ти не си умен човек.“ – Това е факт само, но не и действителност. Истината може да се каже само на заробения, като развържеш оковите му; Истината може да се каже само на гладния, като го нахраниш; Истината може да се каже на жадния, като го напоиш; на задушаващия се, като го изнесеш на чист въздух; на заблудения в тъмна нощ, като му осветиш Пътя. Значи Истината показва Пътя, по който трябва да вървите, тя освобождава от ограничителните условия. Всички хора очакват, като отидат на онзи свят, да ги посрещнат с музика и песни, с венци. Едно е вярно, че всички ще заминете за онзи свят, но как ще ви посрещнат там, това е друг въпрос. Как ще се явите пред лицето на вашия Баща? Какъв отчет ще дадете?

Казвате: „Значи страдания ни очакват на онзи свят.“ – Какво нещо е истинското страдание и какво – истинската радост, малцина са опитвали. Представете си един млад, жизнерадостен човек, пълен с живот, с енергия, когото осъждат на смърт с отрязване на главата. Хващат го, връзват ръцете и краката му, слагат го в затвор, а утре пристъпват към реализиране на присъдата. Какво е положението на този млад човек, който днес седи с глава на рамене и знае, че утре тази глава ще бъде отрязана и ще се търколи пред краката му? Какво по-голямо страдание от това? Такова е положението на грешника, който съзнава греховете си, а трябва да се яви пред Господа. Представете си сега обратното положение. Този млад човек се е молил, плакал е, но никой не е обърнал внимание на молбата му и го обезглавяват. Но идва Спасителят на света, който обича младия човек, взема главата му от земята и я слага на мястото Ѝ, като му казва: „Бъди свободен сега и повече не греши! Следвай закона на Любовта!“ Какво ще изпита този човек? – Небивала радост. Когато някой пита какво нещо е страданието, казвам: истинското страдание се състои в това, да видите как главата ви пада от раменете, от ножа на вашия брат, при силното ви желание да живеете, да се радвате на Божия свят. Какво нещо е радостта? – Истинската радост се състои в това, да видите, че главата ви е поставена на мястото си. Какво нещо е страданието? – Лишаване от Любовта, т.е. снемане на главата ви. Какво нещо е радостта? – Идване на Любовта, т.е. поставяне на главата на нейното място. Така трябва да се разбира живота с неговите различни прояви. Всяко друго разбиране не е в сила да внесе новата светлина в живота. Главата на човека трябва да стои на своето място! Праведният се отличава по това, че никаква сила в света не е в състояние да снеме главата от раменете му. Никакво оръжие в света не може да отнеме главата на праведния. Когато главата на човека може да падне от раменете му, това показва, че той е изложен на някаква вътрешна опасност.

В прочетената глава от Матей се говори за блаженствата. Те са методи, начини за създаване на вътрешна връзка с Бога,

с Любовта. Щом направите тази връзка, ангел Господен ще похлопа на сърцата ви, ще ви заведе в Духовния, в Божествения свят, където ви очакват с венци, с музика и песни. Ако не сте готови и откажете да вървите с него, той ще замахне с меча си и главата ви ще отхвръкне настрани. Аз изнасям това положение не защото съдбата ви ще бъде такава, но да имате представа какво значи страдание, какво значи тъмнина, мрак. Всеки човек не е осъден на обезглавяване, но всеки трябва да влиза в положението на този, който ще мине през подобно страдание. Вие говорите с този човек, но знаете, че след един ден той ще изгуби своето съдържание, ще отиде главата му. Виждате мускулите му, ръцете и краката му, но човекът не е там. Къде е истинският човек? Някои ще кажат, че човек се намира в душата си, други – в духа си и т.н.

Сега ние очакваме повдигането на човешката душа, освобождаването на човешкия дух и възкресението на човешкото тяло. Значи физическият човек трябва да възкръсне! На физическия свят възкресението представлява новия живот на човека. В Духовния свят възкресението подразбира идването на Любовта на Земята. В Божествения свят възкресението означава слизането на Духа на Земята. Следователно едновременно човек трябва да възкръсне и в трите свята: да възкръсне тялото му, да възкръсне душата му, да възкръсне и Духът му. Това е истинското Възкресение. Когато човек умира и отново се ражда, това възкресение става само на физическия свят – то се нарича прераждане. Възкресението в Духовния свят подразбира влизане на човека в свят без никакви противоречия. Възкресението в Божествения свят подразбира придобиване на Вечния живот. Съвременните хора живеят в свят, в който от сутрин до вечер се хранят с мухлясал хляб, от сутрин до вечер пият мътна вода, от сутрин до вечер дишат нечист въздух, от сутрин до вечер ходят в дрезгава, мъжделива светлина, в която постоянно се спъват. Това са вътрешните състояния на човека. Не е достатъчно само да кажете, че Господ е добър, и да се успокоите, да чакате да се прояви тази доброта. Това е стара философия, която трябва да оставите настрани. Въпросът е за Новия

живот, който изисква вяра в Свещения хляб като основа на живота, от който Словото излиза. Вярвайте, че Бог първоначално още е вложил в човека ред дарби и способности, които той трябва да развива. Как? – Като работи правилно, като обича безкористно. И тогава той ще се яви пред Божието лице като при свой добър Баща и ще Му покаже всичките си разработени таланти. Който е работил на Земята, той ще се яви при Баща си като добър син; който не е работил, той ще се яви като блудния син, за когото Христос говори в една от своите притчи. Блудният син се върна при баща си разкаян, смирен, за което баща му закла най-угоеното теле и му даде угощение. На добрия син той каза: „Сине, ти не трябва да се сърдиш. Твоят брат беше умрял, а сега възкръсна. Всичко, каквото имам, е твое. Ти не разбираш още дълбокия смисъл на живота, затова се сърдиш. Радвай се, брат ти си дойде."

Като наблюдавам отношенията на хората помежду им, те приличат на отношенията на тия двама братя. Щом видят, че в някое общество влезе нов човек и го приемат с известно уважение, всички се нахвърлят върху него и казват: „Този едва дойде и му се оказват толкова почести, а ние вече 15-20 години работим, а не искат да ни знаят." Казвам: блудният син се върна при баща си нито за почести, нито за угощение. Той каза на баща си: „Аз не съм достоен за твоята любов. Моля те да ме приемеш в твоя дом като един от слугите си." За да се даде на човек такова угощение, каквото бащата даде на блудния син, той трябва да има широк ум, широко сърце, широка душа, широк дух, широки разбирания. Това се отнася за всички, които имат пробудено съзнание, които искат да обичат, които искат да учат, които искат да се приготвят за идването на Царството Божие в тях. Време е вече всички да снемат робските халати, да освободят краката си от оковите! Страшно и неприятно е да чуваш как се движат хора с букаи! Неприятно е да чуваш дрънкането на техните окови! Такова е положението на съвременните хора. Срещам някой човек с букаи. Свалям букаите от краката му и той тръгва свободен. На другия ден го гледам, пак с букаи. Лекувам някой болен, излекувам го, но на другия ден го гледам пак болен, пак в

букаи. Дойде някой при мене, пита ме каква храна да употребява, по колко пъти на ден да се храни, но при това нищо не изпълнява; на другия ден пак яде, каквото намери. Какво ще разправяш на този човек? Някой пита да яде ли картофи, домати. Казвам: не е лесно човек да се справи с картофите. От седенето в земята картофите са приели някои вредни елементи. В житото пък, при седенето му дълго време в хамбара, също така са се образували някои вредни елементи за човешкия организъм. Човек трябва да знае как да се освобождава от вредните елементи, които се съдържат в храните. Като ядете грозде, всяко зрънце, което ще сложите в устата си, трябва да бъде предварително добре измито с вода, да няма по него полепени някакви микроби или други нечистотии. Сегашните хора ядат бързо, не обръщат внимание дали има нещо нечисто по плодовете. Добре е, че не се страхуват от зараза, но бързото и небрежно ядене има лоши последствия за организма. Човек не трябва да яде бързо. Като вземе един грозд, нека го разгледа внимателно, да го измие добре, да яде зрънце след зрънце, да брои колко зрънца приблизително се съдържат в дадения грозд. Наистина, това се отнася до външната страна на храненето, но като се научи външно да яде правилно, човек ще се домогне и до неговата вътрешна страна.

Сега, като четете Словото Божие, вие идвате до заключението, че човек трябва да живее правилно, за да угоди на Бога. Как може човек да угоди на Бога? – Като се обичаме. Как ще се обичате? Според вас кое е правилото, по което можете да обичате един човек? Да обичате човека, това значи никога да не престъпвате неговата свещена ограда. Как се разбира това? Никога да не ядете хляба, който той яде; никога да не пиете водата, която той пие; никога да не пожелавате къщата, в която той живее; никога да не хвърляте завидно око на дрехите, обувките и шапката, които той носи; никога да не пресичате пътя, по който той върви; никога да не вземате мястото, на което той седи. Това значи Любов. Ще дойде някой да разправя, че като обичал някого, имал желание да го прегърне малко, да го притисне в обя-

тията си. Според мене няма по-голямо нещастие от това, да прегърнеш, да притиснеш човека към себе си. Защо? – Това е бинтоване. Само болният се бинтова. Дойде лекарят, прегледа болния, бинтова го и си отива. В болниците също така бинтоват болните, но това не е любов. Да обичаш ближния си, значи вътре в себе си да му отдадеш всички права, които искаш и за себе си. Кои са нашите ближни? – Това са разумните души, чрез които ние всеки ден сме подложени на изпит. Нашите ближни са ангелите, които се проявяват на Земята чрез хората. Срещате един беден, слаб, немощен човек, чрез когото ви изпитват; чрез него се проявява някой ангел, който иска да ви изпита, да види как ще постъпите. Христос казва: „Това, което направихте на бедните, на болните, на страдащите, на затворниците, все едно, че на Мене го направихте. Аз бях в тях.“ Следователно, ако не прегледате болни, бедни, страдащи, все едно, че Христос не сте прегледали. Тази е външната страна на изпита. Като го издържите, ще дойдете до вътрешната страна на изпита, който е по-мъчен. Като издържите и него, ще срещнете Онзи, Който ви обича и Когото вие обичате. Сега хората живеят на Земята и не знаят кого обичат и кой ги обича. В притчата за самарянина ние виждаме кой е нашият ближен.

Сега, като ви говоря за работа върху себе си, обръщам вниманието ви на опасността от вътрешното самокритикуване. Самокритиката е временен метод, който нищо не допринася. Аз не препоръчвам този метод. Ако вие или друг някой направи някаква грешка, не бързайте да се произнесете върху нея, но направете един вътрешен превод. Чувате, че вълк е изял една овца на някой ваш съсед. Не бързайте да се произнесете защо и за какво вълкът е направил това престъпление, но извадете от него някаква поука за себе си. Казвате, че вълкът не е направил добре. Вярно е, че вълкът е направил престъпление, но вие, които го критикувате, правите същото престъпление: колите овцете и ги ядете. Питам: каква разлика има в престъплението, което вълкът прави, и това, което човек прави? Ще отговорите, че на хората е позволено да колят овцете, а на вълците не е позволено да ги нападат.

Друго положение: вие критикувате някой човек, че е направил една грешка, но отивате у дома си и правите същата грешка. Какво ще кажете за това? Значи лесно е да видите грешката на другите хора, но мъчно е да видите своята. Следователно не е въпросът в съденето. Съденето не оправя хората. Отивате в дома на някой човек, искате да ви приеме. Той ви дава малко хляб и се извинява, че няма къде да ви приеме: няма легло, няма завивки, няма гориво. Вие не вярвате и сте готови вече да го съдите, че не е искрен, че не иска да ви приеме. Питам: какво да прави човекът? И той е беден, пет пари няма в джоба си. Това положение е подобно на положението, в което се намерил един беден, за когото се говори в приказката „Цар и просяк". В някое царство на древността царят сериозно заболял и бил почти на смъртно легло. След като всички лекари се изредили и не могли да му помогнат, дошъл най-после в царския палат един прост човек и казал, че царят ще оздравее, ако облече ризата на някой щастлив човек. Пръснали хора по цялото царство да търсят щастлив човек. Най-после намерили един съвършено беден човек, без подслон, гол и бос, почти всякога гладен, но весел и доволен от положението си. Той постоянно пеел и благодарял на Бога за живота, който му е дал. Веднага дотърчали при него царски пратеници и му казали: „Скоро дай ризата си!" – „Нямам риза."

Често се говори за Любовта. И в Евангелието е писано за Любовта, но всеки трябва да я приложи в живота си според своето дълбоко вътрешно разбиране. При това човек не трябва да налага своето разбиране на другите хора. По отношение на Любовта аз съм дошъл до следното правило: приложи Любовта в живота си според своето дълбоко вътрешно разбиране, без да вземаш в съображение какво хората мислят по този въпрос и без да налагаш своето разбиране на другите. Любовта е велик, свещен закон, чрез който Бог се проявява. Следователно, приложи Любовта в живота си тъй, както Бог я проявява към тебе! Не се влияй от разбиранията на хората за Любовта, нито налагай своите разбирания на другите хора. Обаче не пренебрегвай проявите на другите, но се учи от тях.

В това отношение едни за други трябва да бъдете образци. Щом сте образци един за друг, всеки ще бъде свободен в своите прояви. Така постъпват художниците, музикантите, поетите. Когато един музикант слуша друг някой да свири, той го следи внимателно как движи лъка си, как изпълнява музиката, и от всичко хубаво в него той учи, възприема. Когато някой художник гледа друг, по-велик художник, как рисува, той го наблюдава внимателно как движи четката си, как слага боите, и възприема хубавото. Хубавото от всички трябва да се възприема. Ако не си велик художник или музикант, никой нищо няма да възприеме от тебе. Ето защо аз не съм за подражаването, но за възприемането. Онова, което е хубаво в тебе, нека и другите го възприемат; онова, което е хубаво в другите, и ти трябва да го възприемеш. Аз се радвам на хубавото, на красивото. Радвам се на всеки красив лист, на всяко хубаво цвете, на всяко живо същество, на всяко дете, на всеки човек. Във всичко виждам проява на разумността и от всичко се уча.

Казвам: всички трябва да се радваме на онова, което Бог е създал. Само по този начин може да се разбере вътрешния смисъл на нещата. Следователно всичко, каквото сте чели и разбрали от Словото Божие, трябва да възприемете и да приложите, защото то отговаря на вашия ум, на вашето сърце, на вашата воля, на вашата душа и на вашия дух. Само така ще се домогнете до Истината, която ще ви направи свободни. Сега желая да дойде Божието благословение върху вас, както Бог благоволи! Желая да се изпълнят всички обещания, които Бог ви е дал! И тези обещания нека послужат за повдигане на вашите души!

1 септември 1933 г.

ЕДИН УДАР

В човешкия живот има една тъмна страна, която от хиляди години насам се разрешава и все неразрешена остава. Тази тъмна област се отнася до изпитанията. Всички хора се запитват: „Защо са изпитанията в живота? Без изпитания не може ли?“ Кои хора се изпитват? Изпитват се силните хора, а не слабите; изпитват се знаещите, а не невежите. Изобщо слабите и невежите имат най-малко изпитания. Следователно само онези, които не разбират законите и реда в Природата, могат да задават въпроса защо съществуват изпитанията. Това показва, че тия хора имат особено разбиране за живота. Те искат да бъдат щастливи, без да знаят в какво се състои щастието. То е все едно да търсиш Истината, без да знаеш какво нещо е Истината. Истината освобождава човека. Който придобие Истината, той става свободен. Който не разбира Истината, той постоянно се натъква на противоречия. Да констатираш един факт, това още не е Истина. Защо? – Защото след като си констатирал този факт, ти пак се натъкваш на противоречия, пак не си свободен.

Съвременните хора са недоволни от порядъка, който съществува в Природата. Казвам: този въпрос може да се реши лесно. Как? – Нека всички, които са недоволни от сегашния свят, както и от порядъка в Природата, да дадат свой план – по-добър, по-разумен. От хиляди години насам Невидимият свят е дал свобода на всички недоволни от законите и наредбите в света да представят свой проект. Ако този проект се окаже по-разумен, те ще го приложат на Земята, за да се ползват хората от него. Който иска да коригира Природата, той непременно трябва да бъде по-умен от нея. Невежият не може да коригира видния цигулар. Който иска да коригира някой виден цигулар, той непременно трябва да знае повече от него. В това отношение Христос беше от най-умните, от най-учените хора. Той разполагаше с такава наука, която и днес още остава затворена за хората. И при това положение, като Син Божий, Христос беше подложен на големи изпита-

ния. Защо трябваше да бъде подложен на такива изпитания? Каква нужда имаше да пости цели 40 дни в пустинята? Христос направи опит да види колко дни човек може да издържи без храна. През тези 40 дни Той се хранеше само със Свещения хляб – със Словото Божие. Когато дяволът Го изкушаваше, му казваше: „Ако си Син Божий, речи на този камък да стане хляб!“ Христос му отговори: „Писано е, че не само с хляб ще живее человек, но с всяко Слово Божие.“ Също така и съвременните хора се безпокоят, когато болният не яде или когато здравият малко яде. Те бързат да го посъветват да яде повече, да употребява мазнини, за да не отслабва. Те му препоръчват било печена, било варена кокошка или пък чорба от кокошка, но по възможност по-мазна, с повече масло. Днес хората се самозалъгват, като мислят, че мазната храна или месото ще им предадат нещо. Не, чуждото всякога остава чуждо. Следователно животът на другите живи същества принадлежи на самите тях, но не и на хората. Хората нямат право да се разпореждат с живота на другите същества. – „Как и с какво ще се храним тогава?“ – Под *храна* в широк смисъл аз разбирам Божественото. В това отношение само Божественото може да служи за храна на човека. Вън от Него всичко друго е чуждо притежание, с което човек няма право да разполага. И тогава, който употреби за храна нещо, което не е Божествено, то ще внесе в него известна отрова. Чуждото, внесено в организма, оставя своята отрова. На тези чужди вещества, внесени в човешкия организъм, се дължат противоречията и страданията в живота. Задачата на човека е да освободи организма си от тия чужди вещества. И тогава в организма му трябва да остане само Божественото. Щом Божественото остане в човека, а чуждото излезе вън, лицето му веднага просиява и волята му идва в нормално състояние. Докато човек се смущава, той има в сърцето си чужди вещества. Докато днес мисли едно, а утре – друго, той има в ума си чужди вещества. Не е важно кой е внесъл тези чужди вещества в неговия организъм, важно е той да се изчисти от тях. Може би баба му или дядо му да са внесли тези чужди вещества – това не е важно. Въпросът е да се изчисти, да се освободи от тях.

Казвам: вие се нуждаете от положителна наука, която да ви наведе към същината на живота, а не към привидните, т.е. към преходните неща. Преходните неща всякога носят страдания и нещастия за хората. Страданието се предизвиква от това, че тези неща лесно се губят. Следователно на тях не може да се разчита. Например очакваш да получиш наследство – ти си на крив път. Ако се надяваш някой светия да се помоли за тебе – ти си на крив път. Ако очакваш на другите хора да разорат нивата ти и наготово да си вземеш жито – ти си на крив път. Ако искате да влезете в правия път, впрегнете се на работа и разчитайте на себе си. За тази цел вие трябва да разглеждате живота като нещо цяло. Човек трябва да намери мястото си в Цялото – там да свърши работата си и да не пречи на работата, която вършат другите органи на живота. Един лист от някое дърво не трябва да се меси в работата на другите листа. Всеки лист от дървото има своя определена работа и определено място. Привидно всички листа вършат една и съща функция, но всъщност не е така. В Природата еднообразие не съществува. Когато животът става еднообразен, това показва, че хората едни на други се месят в работите си. Например някой пита защо Бог е създал мравката? Защо е създал вола с рога на главата и с копита на краката? Жената се запитва защо е създадена жена. Мъжът се запитва защо е създаден мъж. Според мене жените и досега още не знаят дали са жени и мъжете не знаят дали са мъже. Да мислят, че са мъже или че са жени, е едно нещо, а да знаят с положителност това, е друго нещо. Жената е недоволна от положението си: тя е недоволна, че е създадена жена. Мощно нещо е жената! Трябва ли да бъде недоволна от положението си? Жената е образ на Божията Любов. Ако не носи този образ в себе си, никаква жена не е тя. Тази жена не може да разбере живота. Казвате: „Няма какво да се разбира животът. Животът е борба.“ – Не, никаква борба не е животът. И няма защо човек да се бори в живота. Ако рече да се бори, колкото и силен да е, пак ще се намери някой по-силен от него, който ще го повали на земята. Досега не се е срещал в историята на човечеството нито един герой, който да не е бил победен.

И най-големите герои в края на краищата са били победени и са умрели. На всеки герой е направен паметник, на който пише: „Тук лежи един от големите герои в света.“ Казвам: герои са тези хора, но не са истински герои.

И тъй, не съжалявайте за временните неща, които сте изгубили. – „Ама любовта си изгубихме.“ – Не съжалявайте за онази любов, която се губи. Тази любов е героят, който умира. На такъв герой не може да се разчита. Някой казва: „Едно време сърцето ми гореше от любов, но сега любовта ми изгасна.“ – Любов, която запалва сърцето и после изгасва, любов, която извира и пресъхва, е повърхностна любов. Ако ти се въодушевиш и кажеш, че си готов за Господа всичко да направиш, а на другия ден още се откажеш, каква е твоята любов? И Петър казваше на Христос, че любовта му е непоколебима, че никога няма да Го остави, че е готов с меча си да Го защищава, но не издържа. Докато петелът два пъти пропя, той три пъти се отказа от Христос. След това Петър съзна грешката си, разкая се и горко плака. Той видя своята слабост и позна в какво се състои юначеството. Където има страх, там юначество не съществува. Следователно първата работа на човека е да се освободи от онзи вътрешен, неестествен страх в себе си. Единственият страх, който трябва да съществува, който е на мястото си, това е страхът в човека да не изгуби Любовта си. Свещен страх е това! Щом изгуби Любовта си, човек свършва и с живота си – за него всичко е свършено. От нищо друго човек не трябва да се страхува. Всякакъв друг страх е безпредметен. Човек може да се страхува да не умре от глад, да не изгуби къщата си, да не го уволнят от службата му, да не изгуби общественото си положение, да не изгуби уважението на хората и т.н. Всички тия неща, които предизвикват страх в хората, са временни и човек не трябва да се спира върху тях. Ако вярвате в Бога, Който ви е създал, няма защо да плачете и да се отчайвате: вие никога няма да умрете гладни, никога няма да бъдете изоставени. В целия свят има ваши напреднали, разумни братя, които никога няма да ви оставят.

Казвам: както и да изпаднете, в каквото положение и да се намерите, вземете пример от блудния син. След като изяде и изпи всичкото си богатство, той се принуди да пасе свине. За друга работа той не беше способен. Какво представляват свинете? Ако вие от сутрин до вечер се занимавате със своите скърби, със своите отрицателни мисли и желания, не е ли това свинепаство? Какво трябва да правите? Намерете начин да се освободите от това занятие. Свинете са лакоми животни, те изядоха всичко и за блудния син не оставиха даже рожкови да яде. След големи страдания съзнанието на блудния син се пробуди, той се разкая, смири се и каза: „Баща ми има толкова слуги, които му работят и се хранят. И аз ще отида при него като последен слуга. Няма защо повече да стоя тук, в тази чужда среда, между хора, които не ме обичат.“ И наистина, отрицателните мисли и чувства на човека не могат да имат любов към него. При това положение човек не може да живее между същества, които не го обичат. Страданията и нещастията на хората се дължат на факта, че те искат да живеят в среда, в която Любовта не функционира. А защо е така, за това не се говори.

В древността още при един от индуските учители се явил един от неговите ученици да иска някакви правила за живота. Учителят му казал: „Ще отидеш на гробищата и ще ходиш от гроб на гроб да говориш на умрелите най-хубавите работи, каквито дойдат на ума ти. Каквото ти отговорят, ще дойдеш да ми кажеш.“ Ученикът отишъл на гробищата и започнал да говори на умрелите най-похвални работи: че са велики хора, светии, че са допринесли много за човечеството, че като тях други няма и т.н. Вслушвал се да чуе някакъв отговор – ни глас, ни услишание. Връща се при учителя си, за да му разправи какво е направил. Учителят му казал: „Сега пак ще отидеш при умрелите и ще им говориш най-лоши думи, ще ги ругаеш и ще видиш какво ще ти отговорят.“ Ученикът отишъл при умрелите и им говорил най-лоши думи. Връща се при учителя си и казва: „Пак ни глас, ни услишание.“ Тогава учителят му отговорил: „Ако искаш да разбереш смисъла на живота, вземи поука от мъртвите – и когато

те хвалят, и когато те корят, и когато си щастлив, и когато си нещастен – ни глас, ни услишание, нито дума по това!“ Казвам: всички хора имат слабостта, като им дойде някое страдание, да търсят някого, за да се изкажат, да им олекне малко. Като им дойде някое щастие, търсят някого, за да се изкажат, да споделят радостта си. Знаете ли на какво приличат тия хора? Те приличат на ония гумени топки или гумени куклички, с които децата си играят. Тия гумени топки имат в средата си една дупчица и като натиснат топката, тя издава звук. Децата се радват на тези топки, натискат ги и ги разпущат, за да издават звук. Та сега, като ви натисне страданието, и вие издавате звук, започвате да се оплаквате, да разправяте на хората, че голямо нещастие ви е сполетяло. Казвам: ако не можете да разгледате страданието от научна гледна точка, за да видите какво се крие в него, то е безпредметно за вас. Като разглеждате страданията спокойно, ще видите, че има рефлексни страдания, има и прави страдания, които се отнасят до самия човек. Рефлексно страдание е например стягането, свиването, което изпитвате, като гледате как някой акробат ходи по въже, прави ред упражнения. Той ходи по въжето спокойно, самоуверено, без никакъв страх, и казва: „Изкуство е това!“ Вие, които гледате, се свивате, страхувате се, стягате се, за да не падне акробатът случайно, да не изгуби равновесие. И като излезете от този цирк, казвате: „Измъчих се за тия хора.“ Питам: ако този акробат върви по въжето смело, самоуверено, без страх, с упование в себе си, не можете ли и вие, които вярвате в Бога, да имате смелост и вяра поне колкото неговата? Който не разбира живота, ще каже за акробата: „Виж този нехранимайко по какъв начин си изкарва прехраната!“ – Не, да бях на ваше място, бих казал: „Ето един смел, решителен човек! Без вяра в Бога, но с упование в себе си, той се излага на такъв риск. А пък аз, който вярвам в Бога, страхувам се даже мнението си да изкажа, да не би хората да помислят нещо лошо за мене.“ Ти, който вярваш в Бога и по три пъти на ден се молиш, се страхуваш от сянката си, страхуваш се от умрял човек, от лоши сънища и т.н. Каква вяра е тази, която не може да се справи с най-малките мъчнотии?

Човек е дошъл на Земята да учи. Щом върви в правия път, той няма какво да се страхува. Какво страшно има в това, че сънувал някакъв лош сън? Една търновка ми разправяше един свой сън: „Сънувам майка си. Идва при мене и без да ми каже нещо, взема една стомна и ме удря с нея по главата. Стомната падна на земята, разби се на парчета, а от главата ми започна да тече жълта течност. Казах си: „Чудно нещо! Не можа ли майка ми да намери една сладка дума, с която да ме зарадва, а трябваше да ми разбива главата със стомна?“ Ставам сутринта и какво забелязвам? Съзнанието ми се пробужда и аз започвам да разглеждам живота си, виждам своите грешки, виждам, че съм се отклонила от правия път и реших да се върна в пътя, който Бог ми е предначертал. Разбрах, че със стомната ми се предаде урок. Стомната беше предметно учение. С тази стомна Невидимият свят искаше да ми каже: „Както стомната се разби на парчета, така и твоята глава ще се разбие, ако вървиш в стария път.“

Следователно в ръцете на съдбата човек не трябва да бъде стомна, която при един удар в земята да се разбие на парчета. Стомната придобила ли е нещо? Като се счупи стомната, тя губи, нищо не придобива. Обаче главата на човека придобива нещо. Тя започва да мисли и вижда грешките на своя живот. Когато стомната се счупи, извадете урок от това и благодарете, че тя се е счупила, а не главата ви. Щом се счупи стомната ви, ще си купите нова, по-хубава от първата. Трябва да бъдете внимателни в живота, да не счупите главата си като тази стомна. Ето защо, каквото нещастие и да ви се случи, извадете поука от него. Знайте, че в Природата няма случайности. Всяко страдание или всяко изпитание е на място и за в бъдеще ще донесе несметни блага за онзи, който го разбира. Като проследите историята на човешкото развитие, ще видите, че този е пътят за постигане на съвършенство. Велико бъдеще очаква човека, но затова той трябва да учи. Земята е велико училище, велик университет, в който хората са дошли да учат. И Христос прекара 33 години в този университет. Като издържа матурата, тогава Той се върна на Небето, където зае определеното за

Него място. Затова Христос каза на учениците Си: „Даде Ми се всяка власт на Небето и на Земята.“ На друго място Той казва: „Идете и вие да проповядвате и да разгласявате Моето учение.“ Питам: щом вярвате в Христос, трябва ли да се страхувате? Той сам казва, че Му се даде всяка власт на Небето и на Земята. Христос мина през големи страдания, докато получи тази власт. Той носи своя кръст до едно място и после го остави, с което искаше да каже: „Дотук носих кръста, сега оставям вие да го носите.“ Казвам: ако има нещо за учудване в живота на Христос, това не са толкова големите страдания, които Той прекара, колкото Неговата издръжливост. В лицето на Христос виждаме една душа, която издържа на големи противоречия. Тази издръжливост заслужава подражаване. Той каза: „Аз трябва да изпълня Волята Божия, каквото и да стане!“ Характер е това! После Той продължи: „Господи, в Твоите ръце предавам Духа Си. Нека бъде Твоята воля!“ Питам: остана ли Христос излъган в своята вяра? Онзи, Който Го е създал, в Когото положи живота си, в Когото вярваше, Той Го възкреси. И ето, две хиляди години след възкресението на Христос 500 милиона хора вярват в Неговия път и работят заедно с Него. Ще дойде ден, когато и ония, които не са повярвали, ще тръгнат след Христос. След всичко това трябва ли още да се страхувате? Съвременните хора се страхуват като младите моми. Младата мома постоянно се стряска. Гизди се, кичи се, а сърцето Ѝ непрестанно трепка: „Ами ако възлюбеният ме остави? Какво ще стане с мене, ако намери друга, по-хубава мома?“ И току виж, хвърли китката, обезсърчи се. После пак се насърчи, слага китката на главата си, развесели се. Към обяд изкушението пак идва: „Ами ако ме остави? Ако намери по-красива от мене?“ Каквото става с момата, това става и с вас. Казвате: „Какво ще правя, ако ме остави Господ? Той с мене ли само ще се занимава?“ Казано е в Писанието: „Записах ви на дланта Си.“ И наистина, на какво по-хубаво място човек може да бъде записан, освен на дланта на Господа? Достатъчно е да погледне Бог към дланта Си, за да види там името ви написано.

И тъй, както в миналото, така и в настоящето са нужни герои. Геройство се иска от хората, а не малодушие. Работа се иска от хората, а не говорене. Турците имат една пословица: „Много думи на воденицата.“ И наистина, воденицата вдига много шум. Шумът Ѝ е по-голям от работата, която върши. Обаче в края на краищата огън я чака. Ще я насекат и в огън ще я сложат. И воденичният камък е осъден на изтриване, на унищожаване. Изобщо меленето на житото във воденицата не представлява идеал за човека. За в бъдеще житото няма да се поставя на такива изпитания, през каквито днес минава. Съвременните хора мелят житото, превръщат го на брашно; после го замесват, правят от него хляб, който пекат във фурни и най-после го ядат. Значи житото минава редица изпитания, докато се превърне в хляб.

Казвам: както виждате, изпитанията, противоречията в сегашния живот са необходими. За онзи, който разбира противоречията, те са привилегия. Без изпитания човек не може да се приближи към Бога. Колкото по-големи са изпитанията, толкова повече човек се приближава към Бога. Ако не е изпитал сиромашията, безверието, безнадеждността, безлюбието, злото, мрака в живота, човек никога не би се приближил към Бога и не би Го познал. Само чрез изпитанията той ще разбере какво представляват истинската Любов, Вяра и Надежда. Само по този начин той ще разбере, че Любовта е по-силна от безлюбието, от ада и от смъртта; Вярата е по-силна от безверието, Надеждата е по-силна от безнадеждността, Доброто е по-силно от злото. Казано е в Писанието: „Един праведен ще гони хиляда грешни, а двама праведни ще гонят десет хиляди грешни.“ Значи силата на един праведен е равна на силата на хиляда грешници, а силата на двама праведни е равна на силата на десет хиляди грешници. Следователно, ако сте праведен човек и срещнете мечка в гората, не бягайте от нея. Хванете мечката за ухото, спрете я и започнете да се разговаряте с нея. В Писанието имаме такъв пример: там се говори за Давид, който се е борил с мечка и с лъв, а после се е борил и с Голиат. Саул му казал: „Не можеш да се бориш с Голиат, защото ти си дете, а той е мъж ратник още от мла-

достта си.“ И рекъл Давид на Саул: „Като пасях овцете на отца си, идваше лъв или мечка, та грабваше овца от стадото, но аз излизах след тях и ги поразявах; така освобождавах овцата от устата им. Ако пък мечката или лъвът се повдигнеше върху мене, хващах го за брадата и поразявах го и убивах го. Рабът ти е убил и лъв, и мечка. И този необрязан филистимец ще бъде като едно от тях.“ Казвам: който се е борил с лъв или с мечка, той лесно може да се справи и с човека.

Често вие мислите, че сте слаби. Да, слаби сте, но в едно отношение – в Любовта. Силата на човека се определя от качеството на неговата Любов; силата на човека се определя от качеството на неговото знание; силата на човека се определя от качеството на неговата воля. Следователно, който не е познал Божията Любов, Божието знание и Волята Божия, той е слаб човек. Когато е вън от силата на Любовта, човек е слаб. Когато Христос прекарваше 40-дневен пост, Той беше заведен на планината от Духа, там да изпитат Неговата Любов. И наистина, дойде сатаната и почна да Го изпитва, като Му казваше: „Ето, всички тия царства са мои. Ако ми се поклониш, ще ти Ги дам.“ Христос отговори: „Моето царство не е от този свят.“ Ако на някого от съвременните хора се предложи едно от тия царства – да стане например пръв министър в България, той веднага ще се откаже от своето верую.

За потвърждение на тази мисъл ще приведа следния пример. Още в първите времена на християнството в областта на Александрия живели един светия и един каменар. Светията правел кошници и когато отивал в града да ги продава, минавал покрай каменаря, който го поздравявал и го завеждал в дома си да си почине. След това измивал краката му и го угощавал, с каквото имал. Светията бил много доволен от каменаря, че се отнасял с него добре. Един ден той се обърнал към Бога със следната молба: „Господи, този каменар ми прави големи услуги, добър и честен човек е, но е много беден: от сутрин до вечер работи, едва изкарва хляба си. Помогни му, моля Ти се, да забогатее малко, и той да поживее като всички хора.“ Като се помолил три пъти за него, най-после дошъл един ангел и му казал: „Желанието ти да се

измени съдбата на каменаря е добро, но този човек не е готов още за друго положение. Ако му се даде богатство, той ще се развали.“ – „Аз пък мисля, че ако забогатее, той ще стане по-добър.“ – „Да бъде според желанието ти! Иди да кажеш на каменаря, че на еди-кое си място е заровено голямо богатство. Нека го разрови и да разполага с него, както намери за добре.“ Светията отишъл при каменаря и му разправил всичко, каквото ангелът казал. Каменарят взел богатството и веднага си направил хубава голяма къща в Александрия. Започнал да живее богато, разкошно и в скоро време станал известен в цялата околност. След това го направили пръв везир. Когато светията слизал в града, каменарят не го посрещал вече, защото бил зает с други работи. Един ден светията го посетил в дома му, но каменарят го погледнал и дал вид, че не го познава. – „Не ме ли познаваш?“ – „Не те познавам. Върви си по пътя. Аз нямам работа с такива като тебе.“ Светията тръгнал по пътя си, но бил доста загрижен, защото видял, че работата отивала на зле. На пътя го срещнал ангелът, който помогнал да се подобри положението на каменаря, и му казал: „Видя ли сега какво направи? Разбра ли, че този човек не беше готов още за по-добри условия?“ След това ангелът го хванал за врата, наложил го добре и му казал: „Да помниш още веднъж как се изменя съдбата на хората!“ Като разбрал грешката си, светията пак се обърнал към Господа с молба да върне каменаря в първото му положение, а за себе си се помолил Бог да му даде възможност по какъвто и да е начин да изправи грешката си. И този път Бог послушал молбата на светията. Срещу каменаря, в ролята му на пръв везир, започнало голямо гонение: клевети, подозрения, хули, уволнения и т.н. Той изгубил общественото си положение, материалното си състояние и останал без къща, без пари. Като се видял толкова изпаднал, взел чука и отново се отдал на каменарство. Като слизал светията в града, каменарят пак го посрещал, правил му услуги, като се извинявал, че като е станал везир, не е бил внимателен към него: „Не зная какъв дявол ме беше завладял, че не те приемах. Познавах те много добре, но се страхувах от хората, да не кажат за мене нещо

лошо, че имам приятелство с такъв беден човек.“ Светията се усмихнал и казал: „Няма нищо, нали се оправи работата?“ След няколко години каменарят казал на светията: „Помоли се пак за мене, да ми дадат малко богатство, да забогатея.“ – „Не, втори път не искам да се моля за тебе: не искам повече да ме бият. По-добро положение от сегашното надали ще намериш.“ И продължил каменарят да дяла камъни. Казвам: всеки сам прави тези камъни и сам трябва да ги дяла. Тези камъни са необходим градивен материал, от който човек трябва да направи своята къща. Тези камъни не трябва да се продават, но да се дялат, да се обработват. Какво представляват камъните? – Те са ония груби мисли, чувства, постъпки и черти в характера на човека, които непременно трябва да се дялат. В това се крие вътрешният смисъл, вътрешната работа на човека. Един ден, като издяламе, като изгладим тия камъни, и Бог ще бъде доволен от нашия живот, и ние ще бъдем доволни. Това не подразбира, че човек изведнъж може да стане учен или светия. Знанието, дарбите, способностите постепенно се придобиват. В това именно се състои красотата на живота. Понякога хората искат изведнъж да станат силни, учени, богати, свети, гениални. Казвам: такъв порядък в света не съществува. Има известна зависимост между малкото и голямото: малкото богатство, малкото знание, малките мисли и чувства, които ви посещават, струват повече от големите богатства и знания. Кога? Когато ги задържите и обработите в себе си.

Сега ще дам едно обяснение на тази идея. Представете си, че имате едно шише, или една ваза, направена от някакъв скъпоценен камък или от диамант. Тази ваза може да бъде пълна с чиста хубава вода, а може да бъде пълна и с някаква отрова или киселина. Самото шише може да струва милиони стерлинги, но какво ви ползва то, ако е пълно с отрова? Ако пък е пълно с чиста хубава вода, то струва още повече. И обратно: вие можете да имате съд, направен от проста глина, но пълен с чиста кристална вода. В случай на жажда простият съд с чиста вода е за предпочитане пред диамантеното шише, пълно с отрова. Питам: каква полза, ако имате външни

богатства, а в себе си вътре носите отрова, която постоянно ви разяжда? Телата на съвременните хора не са направени от диамант, нито от материя, подобна на скъпоценните камъни, вследствие на което те грешат. Ще дойде ден, когато телата им ще бъдат направени от чиста фина материя като тази на светиите, на ангелите, и те няма да грешат. Казано е в Писанието: „Роденият от Бога грях не прави.“ Само онзи човек е роден от Бога, който е минал през всичките фази на човешкото развитие и е дошъл в положение на пълен устой. Нищо в света не е в състояние да го отклони от неговите прави разбирания за живота.

Апостол Павел казва: „Нищо в света не е в състояние да ни отдели от Любовта Христова.“ – Да, нищо в света не е в състояние да отдели човека от Любовта Божия. Ако някой иска да знае какво нещо е Небето, казвам: Небето е място на Любов, на знание, на добри постъпки. Който влезе в Небето, той има задача да прояви своята Любов, своето знание, своите добри постъпки. Понеже жителите на Небето живеят в пълно съгласие помежду си, те не се нуждаят от нищо. Ако някой от тях временно почувства нужда от нещо, всички му се притичват на помощ. Щастието на хората зависи от сплотеността между тях. Ако съзнанието им се пробуди и те пожелаят да възприемат и проявят Любовта, всичко ще се оправи. Само Любовта е в сила да разреши всички задачи в живота. Но тази Любов трябва да проникне в душата не на един човек или на един народ, но на всички хора и всички народи по лицето на Земята. Когато Любовта се прояви в душата на майката, тя ще възлюби всички деца като свои. Това значи истинска майка! Когато майката обича само своите деца, това показва, че любовта Ѝ е във фазата на животните или най-много във фазата на хората. Тази майка още не е дошла до положение да обича и чуждите деца, както Бог ги обича. Казвате: „Как може майката да обича и чуждите деца като свои?“ – Щом не може да обича така, тя не е майка. – „Как можем да обичаме всички народи като своя народ?“ – Щом не можете да обичате така, вие нямате Любов. Питам: каква е вашата Любов към Бога, щом обичате само едного или щом не обичате всичко,

което Той е създал? Защо обичате даден човек? Ще кажете, че харесвате нещо в него и затова го обичате. Питам: ще обичате ли този човек, ако любовта му не издържи?

Един граф се влюбил в една млада красива германка и често отивал в дома Ѝ, като изказвал любовта си чрез подаръци, чрез носене на букети, на цветя. Работата дошла почти до женитба. Една вечер те решили да се разходят из околността на града, но трябвало да минат с лодка през близката до града река. Слугата карал лодката и благополучно стигнали на другия бряг. Едва стъпили на брега, от гората излезли няколко разбойници и ги нападнали. Графът успял да избяга. Възползвани от това, разбойниците се нахвърлили върху момата с цел да вземат от нея пари или някакви скъпоценности. Тя започнала да вика, да се брани и потърсила с очи графа, за да Ѝ се притече на помощ, но останала изненадана, като видяла, че той е избягал. Обаче слугата, който останал с нея, веднага Ѝ се притекъл на помощ: ударил на единия, на втория, на третия разбойник по един юмрук в устата и ги прогонил. След това той придружил господарката си до дома Ѝ. На другия ден графът отишъл в дома на годеницата си с букет в ръка, за да я поздрави с щастливото избавление, но тя му казала: „Моля Ви се втори път да не идвате в моя дом!“ Питам: какви трябва да бъдете по характер – като графа или като слугата? Човек трябва да има характера на верния слуга, който в най-критичния момент в живота ви може да ви се притече на помощ.

Питам: ако в даден случай вие не можете да застанете на страната на Истината, на Мъдростта и на Любовта, в какво се заключава вашето достойнство като човек? С какво ще се похвалите, като отидете на Небето? Жителите на Небето се отличават с голямо търпение. Съвременните религиозни и духовни хора не могат да се търпят едни други, постоянно се оплакват кой кого обидил и след всичко това се надяват да отидат на Небето, да бъдат посрещнати с музики и песни. Като отидат на Небето, те и там ще се оплакват, че хората на Земята са лоши. Не, никакви оплаквания не се приемат на Небето. Там съществата живеят само в Любов.

Сега всички трябва да се стремите към вътрешен живот. Само по този начин ще можете да издържате на мъчнотиите и противоречията, които срещате в живота си. Всички имате противоречия, но дадена ви е възможност да ги разрешите. Има случаи, когато трябва да мълчите. Изкуство е, когато скърбите, никой да не познава, че имате някаква скръб. Когато е скръбен, човек трябва да мисли. За какво трябва да мисли? Той трябва да мисли за всички скръбни хора. Има хора, които скърбят повече от него. Ако е беден, нека мисли, че има хора, по-бедни от него. Ако е богат, нека мисли за богатите хора, които също като него не са изпълнили Волята Божия. И в скръбта, и в сиромашията, и в богатството си човек трябва да изпълнява Волята Божия. Какво прави чешмата? Където мине, тя всичко чисти. В първо време образува кал, обаче като тече няколко години наред, тя постепенно изчиства околните места. Праведният прилича на чешма: където мине, всичко изчиства.

Следователно не се обезсърчавайте от мъчнотиите си! Христос не се обезсърчи; праведните хора, светиите също не се обезсърчиха. По същия начин и вие не трябва да се обезсърчавате. Като отварям радиото си, аз постоянно чувам мърморене, оплакване: жената се оплаква, че мъжът Ѝ не я обичал; мъжът се оплаква, че жена му не го обичала; синът се оплаква, че баща му не го обичал; учениците се оплакват, че учителите им не ги обичали. Чудно нещо! Небето, звездите, Слънцето – всичко ви обича. Каква по-голяма Любов търсите? Вие сте обвити от Любовта, а търсите сянката на Любовта. Защо не цените Любовта, която имате, а търсите друга Любов? Ако искате да ви обичам, ще кажа: „Погледнете Слънцето!“ После ще ви заведа при някоя круша, ще кажа: „Откъснете си една круша!“ Ще ви заведа в някой магазин и ще кажа: „Изберете си по един хубав костюм и други дрехи!“ – „Ами кой ще плаща?“ – Когато Христос прати учениците си в селото да вземат ослицата, плати ли някой за нея? Вие казвате, че всичко в света е на Бога, но като дойде да приложите това, не мислите така. Вие трябва да имате това дълбоко, свещено вярване, че всичко в света принадлежи на Бога, но да

не го използвате само за себе си. Божиите блага са общо достояние. Всички хора трябва да се ползват еднакво от тях.

Казвам: всички трябва да живеем за Онзи, Който ни обича. Ако живеем за Него, ние ще се обичаме. Ако не живеем за Него, няма да се обичаме. Значи ако живеем за Бога, Който е в нас, ние ще Го обичаме, ще Го разбираме, а заедно с това ще се разбираме и ще се обичаме помежду си. Ако разбираме Любовта на Бога в нас, ще разбираме и всички други прояви на Любовта. Щом разбирам тия неща, благата после ще дойдат. Следователно запалете първо Свещения огън на вашето огнище! Вземете малко въглища и запалете огън във вашето огнище. Не вземайте огън от вашите съседи! Щом запалите Свещения огън на вашето огнище, всякаква друга любов се осмисля. При това положение любовта на майката, на приятеля, на слугата придобиват смисъл и стават разбрани за вас. Божествената Любов осмисля всички прояви на Любовта. Чувства без Любов са безпредметни. Мисли без Любов са безпредметни. Те са подобни на красивото, но мъртво тяло, от което е излязла душата, т.е. Любовта. Божията Любов осмисля чувствата, мислите и постъпките на хората. Сложете тази Любов дълбоко в душата си и нищо не говорете за нея. За тази Любов устата ви трябва да бъде запечатана със седем печата. Запитали един от великите адепти на Египет нещо за Любовта. Той стиснал устата си и нищо не отговорил. За Божията Любов може само да се мълчи. Много съм говорил за Любовта, но не и за същината на Любовта. Аз съм говорил само за проявите на Любовта, но щом дойда до същината на Божията Любов – млъквам. Дойда ли до Божията Любов, пазя свещено мълчание! Няма по-красиво нещо от това мълчание. То е мълчание, което говори. Когато разумният човек мълчи, от него излиза нещо хубаво. И печката зимно време мълчи, но от нея излиза приятна топлина. И запалената свещ мълчи, но от нея излиза светлина, на която вие четете и учите. И Слънцето мълчи, но от него излизат топлина и светлина, които дават живот.

Когато Христос беше в пустинята, сатана дойде при Него да Го изкушава. Казваше Му: „Ако Си Син Божий, хвърли се от

този храм. Писано е, че няма да препънеш в камък ногата Си.“ Христос му отговори: „Не изкушавай Господа Моего! Камъни, на които можеш да се качваш, не са камъни на храм Божий. Храмът е вътре в човека и на този храм никой не може да се качва.“ Някой казва, че бил на църква, в мястото на светлината. Не, човек не може да бъде в Светлината, но Светлината може да бъде в човека. Казвате, че сте в Бялото Братство. И това е невъзможно. Бялото Братство може да бъде в човека, но човек не може да бъде в Бялото Братство. Бялото Братство може да влезе и да излезе от човека, но човек не може да влезе и да излезе от Бялото Братство. Ако Бялото Братство влезе в човека, той придобива истинско разбиране за живота. Ако някой мисли, че може да влезе в Бялото Братство, той е на крив път. Духът трябва да влезе в човека, а не човек в Духа. Христос казва: „Аз пребъдвам в Отца Си.“ Това значи: Христос пребъдва в Божията Любов и Божията Любов пребъдва в Него. И на вас казвам: и вие трябва да пребъдвате в Божията Любов, да я възприемате и да я проявите. Също така и Бог да пребъдва във вас. В това се състои силата на човека. Щом вие пребъдвате в Бога и Той във вас, молете се тайно, в душата си. През каквито изпитания да минавате, не се обезсърчавайте. Знайте, че всичко, което желаете, ще постигнете. – „Кога?“ – Още днес. Ако изпълните Волята Божия, днес още ще придобиете онова, което душата ви желае. Ако имате любовта на майка си и на баща си, ако имате любовта на брата си и на сестра си, вие никога няма да бъдете в лишение. Ако имате любовта и на учителя си, вие също няма да бъдете в лишение. Защо няма да бъдете в лишение? Защото Бог живее във вас. При това положение всеки сам ще поправя лампите си, когато става някаква повреда в тях. Който отрича Бога в себе си, той ще чака да дойде някой отвън, за да поправи неговата вътрешна инсталация.

Да се върнем сега към същественото. Всички сте изпратени на Земята да работите, да учите, да станете граждани на Царството Божие. На всички ви е дадено доверие, за да изпълните мисията си, както трябва. Бог ви е надарил с отлично тяло, със светъл ум, с благородно сърце, със силна

воля и вие сте длъжни да запазите тия качества. Бог ви е надарил още с мощен Дух, с велика душа, в замяна на което вие трябва доброволно, от Любов да изпълните Неговата воля. Като съзнаете това, трябва да кажете: „Ние ще работим, както работят всички будни души по света, за идване на Царството Божие на Земята.“ Из целия свят се повдига зов към всички пробудени души за работа. Всеки трябва да желае идването на Царството Божие на Земята! Всеки трябва да желае да се изпълни Волята Божия на Земята! Всеки трябва да застане на страната на Любовта, да желае идването на Вечния живот! Всеки трябва да застане на страната на Мъдростта, да желае идването на Светлината и на Знанието! Всеки трябва да застане на страната на Истината, да желае придобиването на Свободата! Само по този начин ще станете проводници на Божественото и ще преодолеете всички мъчнотии. Питате: „Защо идват мъчнотиите?“ – Мъчнотиите са необходими, за да се кали, да се усили човешката воля. Как ще се усили волята на човека? – С постоянство. Например дават ви един здрав камък, за да го начупите на парчета. Вие вземате чука, удряте веднъж – камъкът не се чупи. Удряте два, три, четири, пет пъти – камъкът не се чупи. Казвам: продължавайте още, ще се счупи камъкът. Вие удряте десет, сто, двеста пъти – камъкът още не се чупи. Обезсърчите се, слагате чука настрани. Вземете отново чука, ударете още един път! Удряте пак: един, два, три пъти. Замахнете още един път! Вземате чука: последен удар – и камъкът се разчупва. Казвам: последният удар ще разчупи камъка и Царството Божие ще дойде на Земята.

2 септември 1933 г.

ВЕЛИКАТА ФОРМУЛА

Всички хора употребяват думата *внимание*. Учителите казват на учениците си да внимават в уроците, които те им преподават. Родителите казват на децата си да внимават, да не правят пакости. Следователно всеки трябва да разбере смисъла на думата *внимание*. Вниманието подразбира пробуждане. Без внимание човек не може да направи никаква връзка. При това връзките, които човек прави в живота си, зависят от неговото внимание. Понякога човек внимава от страх. Той прилича на дете, което току-що е проходило и върви внимателно, едва стъпва. Сърцето на това дете трепти от страх да не падне. Това внимание е подобно на вниманието на апаша, който върви, оглежда се натук-натам да не го хванат. Понякога човек внимава не от страх, но от очакване. Той прилича на затворник, когото осъждат на смърт, и той току се ослушва откъде ще дойде неговото спасение. Той внимава, следи, ослушва се, дано дойде някой и донесе благата вест, че е оправдан.

Следователно най-хубавото, най-красивото нещо в живота е вниманието. Човек е дошъл на Земята да се радва. На какво? Той не трябва да се радва на облеклото си, нито на положението, което заема, но да се радва, че е дошъл на Божия свят да очаква изгряването на Слънцето. Всичкото му внимание трябва да бъде насочено към изгряващото Слънце. Изгряването на Слънцето не зависи нито от дрехите на човека, нито от неговото богатство, нито от неговите разбирания, нито от неговата сила и красота. Изгревът на Слънцето е в сила да даде утеха на човешката душа. Изгревът на Слънцето дава подем на човешкия Дух. Човек може да е добре облечен, но ако е сляп, какво ще го ползват тези скъпи дрехи? Или ако е глух, какво ще го ползват хубавите дрехи? При изгрева на Слънцето най-важно за човека е онова, което той вижда. При пробуждането на Природата най-важно за човека е онова, което той чува. Сега и на вас казвам: внимавайте как гледате и какво гледате! Внимавайте как слушате

и какво слушате! За всеки ден си поставяйте за задача да гледате хубавото и да слушате Словото Божие, което отвътре ви говори. Дойдете ли до нещо отрицателно, сложете го далече от себе си и дайте внимание само на хубавото, на красивото в света. Това е естественото положение, което човек може да заеме в живота. На какво обръщате внимание, когато влизате в цветна или в плодна градина? На хубавите цветя и плодове. Също така и ароматните цветя привличат вниманието ви. Какво по-естествено от това? Това е факт из действителния живот, но не е Истина. Защо не е Истина? Защото Истината освобождава. Всяко красиво цвете, което разнася благоуханието си надалече, може само да ви причини радост, но по никой начин то не може да измени вашия живот. Това цвете казва на човека: „Каквото правя аз, това можеш да правиш и ти, но трябва да внимаваш в живота си.“ Какво правят съвременните хора? Като видят някое цвете, което спира вниманието им, те го откъсват. Не, не късайте цветята, но гледайте какво те правят. Виждате един чист хубав извор. Не пожелавайте този извор да тече в двора ви! Вижте какво изворът върши и подражавайте на него. Виждате една хубава книга. Не пожелавайте тази книга да бъде в библиотеката ви, но прочетете я, за да видите какво е написано в нея. Книгата казва: „Прочети ме и вземи за себе си само това, което можеш да разбереш. Останалото, което не разбираш, не бутай, то не е за тебе.“ Намирате на пътя голямо богатство. Спрете се внимателно пред него и вземете за себе си само една монета. Останалите пари са за другите хора, които ще минат след вас. Така ще постъпи разумният човек, а глупавият ще вземе всичките пари, след което ще го хванат, ще го съдят, ще се яви голям спор, че е взел чуждите пари.

Това са ред положения, върху които хората никога не са мислили, но и вие не сте мислили за тях. Натъкватe се на ред противоречия, страдания, нещастия, мъчнотии, за които си давате различни обяснения, но всички тия обяснения нищо не допринасят. От хиляди години насам хората си обясняват тия въпроси и те все необяснени остават. От хиляди години насам хората изучават тия неща и все ненаучени остават.

Коя е причината за това? Те имат желание да си обяснят тия въпроси, стремят се да ги изучат, но това е грешката им: те са избрали крив метод за постижение. Ето защо и до днес още хората не са се домогнали до великата реалност на нещата. Предназначението на тази реалност е тя да въведе човека към познаване на Истината. Придобиването на Истината пък определя смисъла на живота. Да придобием Истината – това значи да влезем във Вечния Живот, който търсим и към който се стремим.

Тази сутрин искам да ви говоря като на хора, напълно здрави, без противоречия в живота. При това няма да говоря нито за болестта, нито за здравето. Болестта е противоположното състояние на здравето и обратно: здравето е противоположното състояние на болестта. Обаче да се говори за болести, това значи човек да изгуби разположението на духа си. Ако здравият говори за болести, той допуска, че някой ден може да се разболее. Да мислите, че можете да се разболеете, това говори за някаква опитност, която сте преживели, вследствие на което мислите, че тази опитност може да се повтори. Болестта взема нещо от тялото на човека, но нищо не дава. Който е боледувал, той всякога е дал нещо от своето тегло. Като оздравее, отново набавя изгубеното. Следователно който печели, той е здрав; който губи, той е болен. Който живее добре, той е здрав; който не живее добре, той е болен. Това е достатъчно да знаете, по-нататък не се стремете да обяснявате какво нещо представлява здравето и какво – болестта. Едно от качествата на здравето е веселието. Здравият е всякога весел, бодър, готов за работа. Болният е неразположен, недоволен, не му се работи; щом го накарат на работа, той се съобразява с времето – дали е хубаво, или не. За болния ту времето не е хубаво, ту хората не са добри и т.н. Болестта го кара да гледа отрицателно на всичко. И сиромахът е като болния: за него времето не е добро, хората са лоши, жестоки. Значи сиромашията е болест, а богатството – здраве.

Всички съвременни хора се стремят към същественото в живота. Кое е същественото? Някои поддържат, че същест-

веното се заключава в реалността на нещата. Едно от качествата на реалността е повторението. Това повторение на нещата се отличава с вечно разнообразие. В реалността има повторение на явления, на факти, но по съвършено различен начин. Всяко повторение, в което има еднообразие, носи смърт. По-страшно нещо от еднообразието няма. Представете си, че някой ваш познат ви даде хиляда лева и всеки ден идва в дома ви да казва, че ви е дал хиляда лева: днес ви каже това, утре, другиден – и така продължава с месеци и години. Какво ще бъде вашето положение? На един български чорбаджия, голям скъперник, се отворило сърцето един ден и той купил на един беден човек един агнешки дроб. Къде когото срещал, все разправял за този бял дроб, който дал на бедния. Колкото пъти срещал бедния, все това разправял, че му дал един бял дроб, докато най-после бедният купил един дроб и го хвърлил в лицето на богатия, като му казал: „Не искам нито дроба, нито доброто ти!“ Казвам: не подражавайте нито на този чорбаджия, нито на бедния човек! Не правете нито едното, нито другото! Този пример не е за подражаване, но за поука само. Кажете ли нещо на човека, дадете ли му нещо, оставете го свободен. По-нататък той ще мисли, ще се поучава сам. Не изкарвайте човека от търпение. Оставете го сам да благодари, както той намира за добре.

Запомнете следното правило: не отегчавайте хората, не отегчавайте и своя Дух, който ви ръководи. Казано е в Писанието: „Не отегчавайте, т.е. не огорчавайте Духа, Който ви ръководи!“ Как ще огорчите Духа? Човек огорчава Духа със своето постоянно недоволство и неблагодарност. Той е недоволен, че това нямал, онова нямал; че това не му дали, онова не му дали; че богатите ядат и пият, а той нямал нищо, нямал месце, нямал хубави дрехи. Това е положението на бедния, на когото чорбаджията купил агнешки дроб. И богатият мърмори, и бедният мърмори: богатият мърмори по един начин, за едни работи; бедният мърмори по друг начин, за други работи. Когато бедният мърмори, най-после ще се намери някой богат, който ще му купи един дроб, но скъпо ще му излезе този дроб. Когато богатият мърмори, ще се

намери един беден, който ще хвърли дроба в лицето му и с това ще изкаже неблагодарността си. И от бедни, и от богати се изисква велико самообладание. Според мене бедният не трябва да завижда на положението на богатия, но като го види да яде и да пие, той трябва да се зарадва, че Бог му е дал възможност да се ползва от тия блага на живота, а за себе си да благодари, че е лишен от тях. Ако пожелае благата на богатите за себе си, той ще осакати своя живот, ще осакати душата си.

И тъй, красивото, великото в живота на всеки човек се заключава в благодарността му към Бога за онова, което му е дадено. Това, което Бог е дал на човека, е временно, само за даден случай, за даден момент. То никога няма да се повтори. Във вечността нещата не се повтарят. Като знае това, човек сам трябва да оцени онова, което Бог му е дал. Тази оценка за нещата зависи от разбиранията на човека. Нещастията и страданията на хората зависят от техните разбирания за живота. Някой е нещастен, защото така разбира нещата. Например давате една хубава круша на един стар човек. Той взема крушата, разглежда я оттук-оттам и току въздъхва. Защо въздъхва? Защото няма зъби, не може да дъвче. Но понеже е хубава, крушата го съблазнява. Той нарязва крушата на няколко парчета, които цели нагълтва. След половин час старият човек започва да се превива от болки в стомаха и казва: „Все на мене ли се дават такива страдания?“ – Какви страдания са тези? Той е получил най-хубавото нещо – една хубава зряла круша, но причината за неговите страдания е друга. За да не страда, старият човек трябваше да постъпи по следния начин. Той трябваше да извика някое малко дете при себе си и да му каже: „Я, дядовото, вземи това хаванче и посмачкай малко тази круша, да поомекне. След това ти ще вземеш половината круша, а другата половина ще дадеш на мене.“ При това положение и детето ще остане доволно, и старият няма да страда.

Следователно всеки трябва да се научи да споделя със своите ближни благата, които Бог му е дал. Това споделяне трябва да става разумно, да не се отегчават хората едни други.

Няма по-хубаво нещо от това – да направите едно добро навреме, да кажете една дума или да изпратите един поглед на място. Няма по-велика наука от тази! Каква по-голяма наука от тази – да знаете кога и какво да говорите? Много от страданията на хората се дължат именно на незнанието и на неспазването на тази наука. Тя е велика, Божествена наука! Изкуство е да знае човек как да слуша, какво да слуша и какво да не слуша.

Всички хора се стремят към богатство. Прави са те. Добре е човек да бъде богат. И Бог има желание да даде богатство на всички хора. Богатството има главно две страни: външна и вътрешна. Ето защо важно е какво богатство търси човек. Здравият е богат човек, ученият е богат човек, добрият е богат човек и т.н. Човек трябва да мине през всички страни на богатството. Който избере материалното богатство, изразено в пари, в имоти, той ще се домогне до външната страна на живота. Такъв богат човек може да бъде учен, може и да не бъде учен. Обаче при това богатство той непременно ще бъде неспокоен. Материалното богатство е товар за човека. Ако натоварите един кон със злато или със скъпоценни вещи, най-малко десет пъти ще се изпоти той, докато занесе товара на определеното място. Ако позлатите седлото, гемовете, подковите на коня, той може да бъде красив, но в края на краищата ще каже: „Нищо не искам, освен свободата си. Нито златният товар ме радва, нито златното седло и подковите.“ – Прав е конят. В този случай той мисли по-добре от своя господар, който се радва на златото си. Няма по-красиво нещо и за коня, и за неговия господар, от свободата. Все пак положението на коня е по-добро от това на господаря. Конят ще остави товара в дома на господаря си и ще се облекчи, а господарят ще получи златото си, ще се зарадва, но едновременно с това ще се натовари. Човек не може да бъде щастлив, когато конят му е нещастен. Конят пъшка, изнемогва под тежкия товар, а човекът се радва на богатството си, но тази радост е временна, следователно – външна. Конят казва: „Охлузи се гърбът ми от тази тежест.“ Господарят казва: „Няма нищо, твоят гръб се охлузи, но поне

аз ще бъда щастлив.“ – Не, това е криво разбиране на живота. Това не е Божествено положение. Утре ще се сменят ролите: господарят ще дойде на мястото на коня, а конят – на мястото на господаря. Невъзможно е господарят да бъде щастлив, когато слугата му е нещастен. И обратно: невъзможно е слугата да бъде щастлив, когато господарят му е нещастен.

Казвате: „Кон е това, той не чувства като човека.“ – Ако разглеждате нещата външно, по форма само, така е. Обаче като душа конят не се различава от човека. Формата, в която е влязла душата на коня, е ограничена и не Ѝ дава възможност да прояви качества, каквито проявява в човешкото тяло. Ако душата на коня влезе в човешкото тяло, тя ще прояви човешки качества, каквито формата на коня не позволява. Значи конят разбира, чувства нещата повече, отколкото вие си представяте. Когато господарят се отнася грубо, жестоко със своя кон, последният се обръща към Бога с думите: „Господи, вложи повече любов в сърцето на моя господар, за да има търпение, да бъде по-снизходителен към мене. Аз съм готов да изнеса всичкия му товар, но нека да бъде по-спокоен, да не бърза толкова.“ Така се моли конят в себе си. Ето как трябва да постъпи разумният господар със своя кон. Половината товар ще сложи на своя гръб, половината товар – на гърба на своя кон, и така ще тръгнат двамата, ще се разговарят приятелски. Какъв човек е този, който не може да се приравни с всички души? Какво значи да се приравни човек с всяка душа? Това значи да признае Божественото във всяка душа. Който признава Божественото начало във всяка душа, той никога няма да каже: „Това е кон, или това е птица, или това е дърво!“ – Какво си ти тогава? – „Аз съм човек, който разрешава великите въпроси на живота.“ – Който разсъждава така, той неизбежно ще се натъкне на ред противоречия в живота. Бог всеки момент наблюдава как човек постъпва с животните, с растенията и от това съди за самия него.

Ето защо, като ни наблюдава, всеки момент Бог се радва или скърби. Той скърби, когато нашите мисли, чувства и постъпки са криви, а се радва, когато мислите, чувствата и постъпките ни са възвишени, благородни. Бог не се радва

на праведния, но се радва, когато види най-малката добра постъпка на грешния. Той веднага изважда тефтерчето си и записва времето, деня, часа, когато грешникът е направил едно малко добро. И за тази малка радост, която грешникът е причинил на Бога, един ден Той ще му даде някакво велико благо. Какво по-приятно нещо за нас от това, да причиним поне една малка радост на Господа? Ние сме дошли на Земята именно затова – да причиним поне най-малката радост на Господа. Това трябва да бъде нашият идеал! Сега всички хора искат да бъдат щастливи и могат да бъдат щастливи. Но как? Ако не можем с най-малката своя мисъл или с най-малкото свое чувство, или с най-малката си постъпка да причиним радост на Онзи, Който всичко ни е дал, ние не можем да имаме основа, върху която да съградим своето щастие. Следователно хората губят щастието си по единствената причина, че основата, върху която е съградено то, не е солидна. А всяко нещо в света, което не е поставено на солидна основа, в края на краищата се разрушава. Значи щастието на човека зависи от стремежа му да причини поне най-малката радост на Господа.

Казвате: „Бог е съвършен, Той не се нуждае от нас – ние да Му причиняваме радости.“ – Вие не разбирате какво нещо е съвършенството. Представете си, че няколко души напишат на дъската буквата *Л*. Един ще напише голяма буква *Л*, друг ще напише малка буква *л*, трети ще напише същата буква, но разширена, четвърти ще я напише стеснена и т.н. Както и да напишете тази буква, тя е все буквата *Л*, но с известно различие в написването. Когато някой напише малка буква *л*, това показва, че той е скъперник, цени книгата, времето, не иска много да харчи. Той казва: „Ако напиша едно писмо с големи, едри букви, напразно ще отидат и листата, и мастилото, и времето. Хайде, по-добре да намаля буквите, че от всичко да направя икономия.“ – Не, когато човек пише някому писмо, особено любовно, от всяка дума трябва да излиза аромат, благоухание, каквото излиза от цветята. Всяка буква, която човек написва, оставя известен отпечатък. Този отпечатък говори за състоянието, в което човек се е намирал, когато

е писал това писмо. Още от първата буква на писмото може да се съди за живота на човека. И забележете, никога един и същи човек не може да напише една буква два пъти подред по един и същи начин. Колкото пъти и да я пише, все ще има някаква тънка, едва уловима разлика. Както мислите, чувствата и постъпките представляват символи, чрез които се изразява животът на хората, така и буквите определят характера на всеки човек. Ако разглеждате почерка на някой човек в детството, в младините и в зрялата му възраст, ще видите, че буквите, с които си е служил в трите фази на живота си, коренно се различават. Буквите са едни и същи, но написването им е различно. И в трите възрасти на своя живот във всяка буква той е внесъл нещо особено, което отговаря на тогавашната негова мисъл. Писмото определя характера, както и състоянието на човека, когато той го е писал. Ако сте чувствителни и получите едно писмо, още като го пипнете, ще познаете дали то е писано с любов, или не. Писмо, писано с любов, е в състояние да трансформира и най-тежкото неразположение на духа. Достатъчно е да подържите това писмо известно време в ръката си, без да го четете, за да се измени състоянието ви, да минете в по-висока гама на духа. Като отворите писмото и го прочетете, ще видите, че по съдържание то е точно такова, както сте го почувствали. Обаче ако писмото не е писано с любов, още като го хванете, ще изпитате известна студенина. Такова писмо е в сила да понижи състоянието ви, но не и да го повдигне.

Цялата Природа е пълна с любовни писма, писани от Бога. Всеки плод е едно такова писмо. Като вземете един плод, затворете очите си, съсредоточете мисълта си и следете какво ще почувствате. Каквото почувствате, това е написано в този плод. В написаното се крие силата на плода. Ако не мислите по този начин, вие никога няма да придобиете силата, която е скрита в плода. По същия начин човек трябва да познава мислите си: като плод на своя ум и на чувствата си, като плод на своето сърце. Ако не познава качествата на своите мисли и чувства като качества на плодове, той никога не би могъл да се ползва от силата, от знанието, които са вложени в тях.

Велик е Божият свят! Той е създаден за нас. Той е създаден и за всеки едного поотделно. Ще дойде ден, когато вие ще получите билет за свободно пътуване по широкия, необятен Божи свят. Кога ще бъде това? – Може да бъде днес, може да бъде утре или другиден – все ще бъде някога. Не е важно кога ще бъде това. Дали ще бъде днес или утре – безразлично е. Един Божи ден съществува. Божият ден не се състои от 24 часа като човешкия. Божият ден се състои най-малко от хиляда човешки години. А колко такива дни ще образуват една Божествена година? Значи като живеете 365 хиляди години на Земята, вие сте преживели една Божествена година. И когато остареете, когато станете човек на 365 хиляди години, в Божествения свят ще представлявате малко детенце, едва на една година, което има нужда още от майка си: да го носи на ръце, да го милва, да му се радва. Това малко Божествено дете знае много повече от онзи стар човек, който е живял цели 365 хиляди години на Земята. И тогава казваме, че истинската печалба на човека се състои в това – да премине той от човешкия в Божествения свят. Това е възможно само тогава, когато човек е придобил знания, с които може да се ползва в Божествения свят. Човек ще разбере дълбокия смисъл на живота само когато премине от човешкия в Божествения свят. Това значи да живеем на Земята и да разбираме нещата от Божествено гледище. При такъв поглед на нещата всяка форма ще се осмисли, ще придобие израз. И тогава, за изяснение на въпроса, главата може да се уподоби на Божествения, а тялото – на физическия свят. Главата е радиостанция на Божествени мисли. Всяка такава мисъл е резултат на храната, която човек приема. Ако храната, която човек приема, не се превръща в мисли, тя остава в стомаха, където създава ненужни натрупвания. Тия натрупвания пък са причина за известни разстройства в стомаха, както и в цялата храносмилателна система. Това показва, че между мозъчната и храносмилателната система има тясна връзка. Човек трябва да се освободи от всички натрупвания, които му създават ред страдания.

Сега ще ви дам една магическа формула, чрез която да се освобождавате от тия натрупвания. Тази формула трябва не само на хартия да се напише, не само с устата да се изговори, но трябва да се напечата и в сърцето. Тя мъчно се пише, мъчно се изговаря, а още по-мъчно се разбира. За да изговорите тази магическа формула и за да се ползвате от нейната сила, вие предварително трябва да направите три неща. Турците казват: „Лесно е да викаш духовете, но мъчно е да ги изпъдиш.“ Значи лесно е да слезеш в кладенеца, но мъчно е да излезеш. Като се хванеш за въжето, лесно ще слезеш, но как ще излезеш? Човек е направил лесното, слязъл е на Земята, и сега му предстои най-мъчната работа – да се качи горе, в Божествения свят. За изкачването му непременно трябва да дойде някой да му помогне. Слязъл е в кладенеца – лесна работа. Мъчното е да излезе вън от кладенеца. Когато ученикът отива на училище, той върши мъчната работа: качва се от етаж на етаж, като минава от първи във втори, от втори в трети клас и т.н. Когато дойде време да излезе от училището, той тича по стълбите, лесно слиза. В Духовния свят обаче е обратно. В Духовния свят класовете са все на долните етажи, затова влизането в училището там е лесно, а излизането – мъчно. Тази е разликата между небесното и земното училище. И тогава нека всеки си каже: „Ако един ученик, било от земното или от небесното училище, прави усилия, за да влезе или да излезе от училището, защо тогава и аз да не направя малко усилие, за да постигна един свой идеал?“ Който иска да влиза с мъка в училището, а да излиза с леснотия, той може да бъде ученик само на Земята. Но като ученик на Земята той ще има по-малки, по-ограничени разбирания от тия на духовния ученик. Казвате: „Не може ли човешкият живот да се уреди по друг начин?“ – Какво искате? Ето, влизате в училище с мъчнотии, излизате с лекота. Ако искате да влезете в Духовния свят, трябва да се приготвите за нови условия. Там лесно се влиза, мъчно се излиза. И наистина, лесно е слизането на Земята, мъчно е качването за Божествения свят. Човек мъчно отива при Бога. Защо? Защото мъчно се качва. Пътят към Бога е път на възкачване. Колкото и

мъчен да е този път, всеки трябва да мине през него. Нагоре – това е стремежът на всяка душа.

Казвате: „Как ще стигнем до Бога?“ – Ето сега идват трите неща, които всеки трябва да направи. Първото нещо: в който град или село живеете, ще намерите най-бедния, най-нещастния човек и ще го посетите. Ще седнете при него, ще се разговаряте, като го запитате как живее, какво е положението му, как са домашните му и т.н. Той ще извика домашните си – своята жена, децата си – и вие ще бъдете внимателни към тях, ще видите как са облечени, от какво се нуждаят. Ще се разговаряте с всички в този дом, докато внесете между тях нещо хубаво. Като видите, че те се развеселят, ще си отидете.

Второто нещо, което трябва да направите, е да излезете в един бурен ден вън и да дочакате изгряването на Слънцето. Този ден може да е дъждовен, ветровит, но вие ще имате търпение да посрещнете Слънцето и след това ще се приберете вкъщи. Само при такава обстановка вие ще прецените какво представлява изгряването на Слънцето. Само при това положение човек изпитва истинско доволство, че е могъл да посрещне Слънцето в такова бурно време.

Третото нещо, което можете да направите, е да наблюдавате как малкото дете се учи да ходи. Като го наблюдавате съзнателно, ще научите велик урок от него. Иначе ще кажете: „Лази това дете!“ – Не, това дете се моли на Бога. То се изправи на краката си, спре се за момент и току изведнъж падне. После пак се допре с пръстите си до земята: ту с първия, ту с втория, с третия, четвъртия или петия, стане от земята, вдигне главата си нагоре и пак започва да се моли: „Господи, искам да разбера живота. Помогни ми да постигна това!“ Туй дете ту пада, ту става и пак се моли: „Прости ми, Господи, че още не съм научил урока си! Всичко, което Си създал, е красиво, хубаво и аз искам да го разбера и да го науча.“ Това дете ту пъпли по земята, ту се изправя и току поглежда доволно към майка си, че може само да върви. Цяла наука е ходенето. И малкото дете усърдно изучава тази наука.

Казвам: и вие сте били такива деца, и вие сте изучавали тази наука, но сте я забравили. Мнозина питат: „Как трябва да се молим?“ – Като малките деца, които се учат да ходят. – „Какво положение трябва да заемем в живота?“ – Положението на малките деца, които се учат да ходят. Щом станете като малките деца, вие ще разберете смисъла на живота.

И тъй, като направите тези три неща, вие ще се изпълните със свещен трепет и ще бъдете в сила да произнесете великата магическа формула на Живота: „Бог е Любов!“ Щом произнесете тази формула по този начин, в света ще стане велико, небивало досега чудо. Ще изгрее Слънцето във вашите души тъй, както никога не сте го виждали. Ще се отворят всички прозорци, всички дванадесет врати на Небето, които досега не сте виждали. И оттам ще чуете гласа на всички ония, които са минали през вашия път и са завършили развитието си. Всички едновременно ще произнесат магическата формула: „Бог е Любов!“ Откъдето минете, все това ще чувате: „Бог е Любов!“

Какво ще бъде великото чудо, което ще стане? – Всички скърби и страдания ще изчезнат. Невежеството, което до този момент сте имали, ще изчезне. Сиромашията също ще изчезне. Тогава ще видите какво нещо са били страданията и какво – смъртта, и ще кажете: „Всичко това е било илюзия, мъгла.“ Тогава лицата ви ще светнат и ще видите блясъка на Великия свят.

Великото в света – това е Божията Любов. Божията Любов може да се разбере само тогава, когато човек правилно може да напише, да изговори и да приложи магическата формула в живота. Който може да изпълни трите неща: да посети най-бедния човек, да посрещне Слънцето в най-бурния ден на своя живот и да научи молитвата на детето, което за първи път прохожда, той може да произнесе и да разбере магическата формула в живота: „Бог е Любов!“

Магическата формула – „Бог е Любов!“, съдържа в себе си новото разбиране на Царството Божие.

3 септември 1933 г., 5 ч.

ЕДНО ЗВЕНО

Най-великото нещо, което ние познаваме в света, това е Животът. Не е въпрос до нашите схващания за живота, нито до онова, което чувстваме и мислим за живота. Това са частични схващания. Ние говорим за целокупния Живот, който се заключава в това, което виждаме отвън, в което той се е проявил, и в това, в което за в бъдеще ще се проявява. Съвременното човечество се намира в положението на малките деца. Съвременните хора имат смътни понятия за самия живот, както и за неговите проявления. Под думата *живот* ние разбираме онова, което човек желае. Човек желае живота. Знанието, богатството, силата, както и цялата външна обстановка, са приятни само тогава, когато животът съществува. Всички тия неща са условия за самия живот. Ако животът не съществува, те са безпредметни. Светлината е безпредметна без очите. Музиката, звукът е безпредметен без ушите. Словото е безпредметно без човешкия език.

Днес всички говорят за Новото, но в какво се състои то? Виждате една картина и казвате: „Нещо ново има в тази картина." – Кое е новото в тази картина, вие не разбирате. За да се произнесете върху новото в картината, вие трябва да я нарисувате. Друг някой казва, че тази картина е хубава. В какво се състои хубавото на тази картина? Казвате за някой човек, че е красив. В какво се състои неговата сила, неговата красота? Всяко нещо, за което се говори, трябва да е опитано. Не е достатъчно само да кажете, че захарта е сладка, но трябва да сте я опитали. Белият цвят не определя захарта. Има едно вътрешно качество, което определя захарта. То е нейната сладчина. Следователно всеки човек има известни чувства в себе си, чрез които познава реалността. Дойдете ли до реалността, вие се натъквате на ред философски твърдения, според които реалността е нещо непонятно, както и Бог е невидим. За думата *невидим* аз имам съвсем друго разбиране. Когато философите казват, че Бог е невидим, това говори за едно буквално разбиране. Че Бог е невидим,

това е едната страна на въпроса. Същевременно Той е видим. Къде е видим Бог? – В най-малките Си форми. Например всички хора виждат Слънцето, но кой от тях го е видял в неговото величие? Слънцето е милион и петстотин хиляди пъти по-голямо от Земята. Кой го е видял в тази му големина? Всички виждаме Слънцето като малка топка, която можем да сложим под мишниците си. Казвате: „Колко е хубава тази светла топка! Да мога да я взема в дома си, да ми посвети!“ – Грамадна разлика има между това, което вие схващате, и това, което е в действителност. Когато философите казват, че Бог е невидим, вие разбирате тъкмо онова, за което нямате никакво понятие. Вие нямате понятие за вътрешния строеж на нещата. Често и някои учени говорят за работи, които те вътрешно не познават. Например някой ще започне да говори за Слънцето, ще прави аналогия между Слънцето и Земята. Той ще разправя, че на Слънцето има планини и долини, грамадни океани, реки, планети, хубави градини, хора, подобни на тия от Земята, но по-умни, по-красиви, по-стройни. Като слушате да говорят за Слънцето по този начин, вие питате този човек видял ли е това, за което говори. Той нищо не е видял, но предполага, че е така. И след всичко това ще се намерят хора, които ще повярват. Така мнозина вярват в твърдението на някои философи, че Бог е невидим. И те преповтарят това твърдение. От една страна то е вярно, но от друга – не е вярно. Всяка истина е наполовина истина и всяка лъжа е наполовина лъжа. Но във всяка лъжа има истина и във всяка истина има малко лъжа. Това е афоризъм. Като казвам, че във всяка истина има малко лъжа, аз не вземам Истината в абсолютния Ѝ смисъл, но разглеждам един факт, който минава за истина. Ето едно положение, което хората вземат за истина. Те казват: „Животът е нещастен.“ – Това не е истина. Защо? – В Живота няма абсолютно никакво нещастие. Животът на хората, и то на някои само, е нещастен. Значи в тази истина има малко лъжа. Казвате още, че водата е мътна. Не, водата никога не може да бъде мътна. Тя може да съдържа различни утайки, примеси в себе си, но тия примеси по никой начин не са в

състояние да изменят състава на водата. Тия примеси могат външно само да затъмнят изгледа на водата, но в същината на водата не може да стане абсолютно никаква промяна. Преди години слушах един американски професор, който говореше пред многобройна публика за пречистването на водата. Той искаше с ред опити да демонстрира пред слушателите си, че каквито и примеси да се сложат във водата, тя може така да се пречисти, че абсолютно да не измени свойствата си, да остане чиста вода. На масата си той имаше няколко шишета с вода, взета от различни места на клоаците в Ню Йорк и Бостън, и всичките видове вода подложи на дестилиране, след което получи абсолютно чиста вода. За доказателство на това той сам пи от тази вече пречистена вода. С тези опити той доказа, че водата не може да се опетни. Въз основа на същия закон казвам: ние се намираме в такава фаза, в която животът по никой начин не може да се опетни. Известни материални примеси, каквито са мислите и чувствата на хората, могат временно само, и то външно, да замъглят чистотата на живота, но същината на живота по никой начин не може да се опетни. Например някой човек е нещастен по единствената причина, че в ума му е влязла мисълта, че някой го преследва, иска да го убие. Ден и нощ той все за това мисли, че някой го дебне. Той казва: „Преследват ме.“ – Кой те преследва? – „Не зная, но някой ме преследва.“ И сега трябва да дойде някой човек отвън, да извади тази мисъл от ума му, да го убеди, че никой не го преследва. Как ще го убеди? С ред доказателства той трябва да го убеждава, че какъвто удар и да нанесе неприятелят му, неговият нож по никой начин няма да се забие в тялото му. Този нож е от такова естество, че не може да причини никаква пакост върху човешкото тяло.

И съвременните хора се заблуждават по същия начин, че смъртта може да забие ножа в нашите тела и да умрем. Същевременно се проповядва, че можем и да възкръснем. Обаче как ще се убедят във възкресението онези проповедници, които поддържат, че само праведните ще възкръснат, а грешните няма да възкръснат, защото те са осъдени на вечен огън

и мъчение? Аз пък добавям: няма да възкръснат само онези, които не са умрели; всички, които умират и които са умрели, все ще възкръснат. Как ще възкръснете сега, когато сте живи? Възкресението подразбира нов живот, в нова форма. Може ли червеят да се превърне в пеперуда, докато е още жив? Докато е червей, той не може да стане пеперуда. Щом престане да бъде червей, той ще се превърне в пеперуда. Следователно такъв, какъвто е човекът, той никога не може да възкръсне. Понятието *възкресение* не е отвлечено, но трудно е да се разисква върху него, защото всеки има свои възгледи. Когато хората разискват върху даден въпрос, те не се спират върху фактите, върху действителността, но се спират върху своите лични възгледи и теории и се произнасят дали теорията им е права, или не. За мене не е важно дали дадена теория във физиката, в химията или в друга някоя наука е права, или не. За мене всяко научно или философско твърдение е дотолкова вярно, доколкото е израз на Истината, която съществува в Природата. Ако дадена теория е в съгласие с Истината и дава светлина на ума, донякъде тя задоволява хората. Обаче ако не дава светлина на ума, външно тя може да е отлична, но не задоволява хората. Всяка такава теория прилича на добре сготвено ядене, приятно на вид, но след половин час то предизвиква в стомаха на човека някакви реакции, които показват, че това ядене не е било такова, каквото трябва.

Следователно всяко учение трябва да внесе в човека едно успокояване. Новото направление в живота е в сила да внесе това успокояване. За религиозните хора има една опасност, че те отричат знанието и казват: „Знание не ни трябва. Щом обичаме Бога, Любовта всичко ще ни даде.“ Това показва, че те не разбират Любовта. Любовта не изключва знанието. Който изключва знанието, той няма Любов. Вие ще цитирате стиха от Писанието, където се казва, че знанието възгордява. Да, знание без Любов възгордява, но знание с Любов осмисля и украсява живота. Сега ще направите друго възражение, че знанието ограничава човека. Не, знанието внася Свобода. Без знание Истината не може да дойде в човека. Животът, знанието и свободата трябва да се свържат в едно звено. На

никого не позволявайте да слага клин във вашите разбирания. Никоя сила в света, била тя от физическия, Духовния или Божествения свят, не е в състояние да разедини съединението, което е образувано от живота, знанието и свободата.

Казвам: каквото и да мислите, както и да философствате, тази е основата, върху която трябва да поставите своя живот. Ако нямате тази философия, каквото и да мислите, всичко ще рухне. Днес мислите нещо, но на другия ден казвате, че ще умрете. После поглеждате към къщата си и ви става мъчно. Ако не умираш, тази къща има смисъл. Днес раждаш деца, но утре тези деца умират. Ако децата ти не умират, има смисъл да се раждат; но ако ти умираш, ако и те умират, какъв смисъл има в това, че си се родил? Ще кажете, че Господ е създал света така. Не, такъв свят Господ не е създавал. Свят, в който хората умират, не е създаден от Бога, но от самите тях. Когато Бог създаде света, Той написа един надпис и го даде на Адам. Там беше написано: „Ти ще живееш вечно в райската градина и никога няма да умираш." Въз основа на тия думи Адам си правеше изчисления колко хиляди години ще живее. Господ му каза: „За годините не мисли. Ако можеш да си представиш едно число от единица и 15 нули след него и преживееш тези години, после ще ти кажа колко години още ще живееш." Знаете ли какво грамадно число е това – единица с 15 нули след нея? То е нещо повече от квинталиони, окталиони и т.н. Хубаво е това, но в живота трябва да има нещо непонятно, т.е. непостижимо. В живота съществуват две противоположности: малкото и голямото, т.е. Цялото. Малкото никога не може да обхване голямото, т.е. Цялото. За малкото това е невъзможно, затова в него има вечен стремеж към Цялото, стремеж да се учи. Малкото винаги се учи.

Следователно, когато човек не може да заеме положението на малкото дете, а мисли, че знае много, че е силен, че е голям, той губи красивото в себе си и се излага на големи изненади в живота. Когато някой ви каже, че сте силен човек, не си правете илюзии, че сте силен, докато не изпитате силата си. Направете опит колко килограма тежест можете да вди-

гате. Ако вдигате камък, тежък най-много 50 кг, силата ви не е голяма. Конят носи товар, тежък 500-1000 кг. Следователно конят е много по-силен от вас. Слонът пък е много по-силен от коня. Ето защо избягвайте да сравнявате нещата. Ако си служите със сравнения, с уподобяване на нещата, вие разваляте тяхната красота. Когато две моми се конкурират в красотата си, те непременно ще я изгубят. Красотата се губи по единствената причина, когато в човека влезе някакъв чужд елемент. Момата, която печели конкурса, се възгордява, а тази, която губи, се озлобява. В първия случай гордостта, а във втория случай озлобяването са чуждите елементи, които развалят красотата. Момата, която губи конкурса, казва на първата: „Аз ще ти дам да разбереш!“ Колко видни красавици са изгубили красотата си благодарение на завистта! Какви ли нещастия не са ставали с красиви моми и момци! Четете по вестниците, че на еди-коя си мома или на еди-кой си момък пръснали в лицето сярна киселина, вследствие на което те се обезобразили и изгубили красотата си. Добре е красивият човек да носи було на лицето си, за да не го виждат хората. Красотата е нещо вътрешно. Единственото място, където може да се оцени красотата в нейната истинска стойност, това е само Разумният свят. Под думите *разумен свят* разбирам Божествения свят. Само в Разумния свят може да се оцени какво нещо е красотата. Красотата е живо нещо. Външната страна на красотата в човека се изявява в неговата сила. Значи силата на човека се състои в красотата му. Човек е силен дотолкова, доколкото е красив. Между красотата и силата съществува известна зависимост. Тази зависимост се дължи на някакво хармонично съчетание на силите, които действат в човека. Красивият човек може да не съзнава това хармонично съчетание на силите в себе си, но Природата вече го е кредитирала. Тя сама се наслаждава от неговата красота. Където влезе красивият човек, вратите веднага се отварят. Където отиде той, всички му се покланят и казват: „Заповядай!“ Красивият човек навсякъде носи щастие. И наистина, само красивите хора носят щастието в света. Красотата има няколко отличителни качества: доброта, сила, мекота и раз-

умност. Красивите хора са разумни. Някои могат да възразят, че и грозните хора са разумни. Не, грозният човек не може да бъде разумен. Ако грозният човек е разумен, тази разумност се дължи на някогашна негова красота. Сегашната му грозота пък ще донесе неговото бъдещо невежество. Забелязано е, че когато човек губи знанието си и става невежа, той започва да погрознява.

Ще приведа един пример от живота, за да видите как млад, красив човек постепенно изгубва красотата си. Преди години във варненската гимназия имаше един млад, красив момък, почти най-красивият ученик в цялата гимназия. Като вървеше из улиците, той обръщаше внимание на хората и всички се спираха да го гледат. Какво беше учудването ми, когато десетки години по-късно видях този човек в София: лицето му беше огрубяло, очите – подпухнали, тялото – надебеляло: нищо не беше останало от неговата красота. Като ме видя, той се спря и започна да ми говори: „Ето докъде ме докара животът! Съвсем закъсах. Нищо не остана от моята красота! Къде са онези щастливи години? Изпуснах нещо в живота си и не мога вече да го намеря.“ Той страдаше от порок в сърцето и преживяваше последните си дни. Докато не беше изгубил красотата си, той се радваше на отлично здраве: беше здрав, силен, снажен, а при това и способен, даровит момък. Казвам: когато човек изгуби красотата си, той изпада в особено положение.

С този пример искам да ви наведа на някои мисли, за да видите, че Провидението, съдбата е вложила в човека известни неща, които той трябва грижливо да пази, за да не се изгубят. Той може да ги запази само тогава, когато знае какво нещо е материалният свят. Материалният свят е съставен от всички ония неща, които имат движение. От човешко гледище всички форми, които съставят материалния свят, са в застой, т.е. те са неорганизирани. Значи сама по себе си материята е инертна, неподвижна. Там, където се забелязва най-малкото, най-слабото движение, то е признак на живот. Животът дава подтик, импулс на материята да се движи. Следователно, когато животът прониква в материята,

той започва да обработва това неподвижно инертно нещо и създава от него безброй разнообразни форми. Затова именно с право можем да кажем, че животът оформя материята, вследствие на което тя почва да се облагородява, да се възпитава, да се смекчава. С една дума казано: неподвижното, мързеливото, ленивото започва да еволюира. Където има еволюция, там има движение. Където има движение, там има и живот. Животът пък е един от елементите на Духовния свят. Божественият свят се отличава с мисъл, с разумност. Оттук вадим заключение: всяко движение включва в себе си разумност. Ето защо животът внася в неподвижното, в неразумното, т.е. в материята, подвижност и разумност. Когато свързвате неразумната форма с движението и със съзнателния живот, тя вече придобива смисъл за човека.

И тъй, човек е съставен главно от три елемента: от неподвижно, от инертно нещо, което е материята; от подвижно нещо, което е животът, и от разумно, съзнателно начало. Тези три елемента представляват идеята за живота. Докато свързвате движението с живота, вие можете да се лекувате, можете да бъдете здрави. Щом помислите, че движението може да се спре, вие ще дойдете до неподвижното, до инертното. И тогава ще си зададете въпроса съществува ли материя. Разбира се, че материя съществува. Аз не поддържам теорията, че материята е илюзия. Не, материалният свят е реален свят. Материята е реалност, която служи като основа за проява на Живота. Движението пък е основа за проява на разумността. Обаче това не значи, че движението зависи от материята, нито пък че разумността зависи от движението. Те едно от друго не произлизат, но служат като основа за проява едно на друго. Красотата на материята се състои в това, че е неподвижна. Когато става подвижна, тя изменя вече естеството си. И когато движението става неподвижно, и то изменя естеството си.

Често в хората се явява желание повече да почиват, да се успокоят, да не се движат. Това желание е опасно. Защо? – Човек не може да остане в едно положение, да почива само. Ако дойде до положение само да почива, той трябва

да знае, че това състояние е свойствено на материята. Само материята почива, само тя е неподвижна. Щом дойде до живота, човек трябва да се радва, че работи, че се движи, защото движението е качество на живота. И най-после, щом дойде мисълта, нека се радва на този елемент. Това показва, че неговата мисъл, неговата разумност работи. Човек трябва да се радва на трите елемента в своя живот – на почивката, на движението и на мисълта, и да знае, че не е дошъл на Земята да решава всички въпроси. Създателят на света не е пратил човека на Земята да решава какво нещо е Животът или докъде се простират границите на този свят, нито пък да изчислява колко светове съществуват. Никой досега не е решил тия въпроси, и вие няма да ги решите. Според окултната наука сегашната Вселена съществува от преди милиарди години, но един ден тя ще изчезне и ще се замести с нова Вселена. Следователно през цялата вечност безброй светове са съществували и изчезвали и нови ще се създават. Ето защо, при това положение, не се старайте да изчислите броя на тия светове. Ако е въпрос за световете, които съществуват в тази Вселена, те са милиарди на брой, но вие не можете да ги изчислите. Направете като турците, които, щом дойдат до някаква трудна задача, казват: „Седем ката нагоре и седем ката надолу“ – и там спират. Колко са седем ката? Ако вземете един кат от десет метра, ще получите всичко 70 метра. Каква височина са 70 метра? Дори ако вземете един кат от хиляда метра, ще получите седем хиляди метра. Каква височина представляват седем хиляди метра?

Сега да се спрем върху въпроса за възпитанието. Защо? – Защото ако не дойдете до новите възгледи за живота, вие не можете да изправите сегашния си живот. Всички хора са изплашени от кризата, от катастрофите в живота. Вестници ли четете, с хора ли се разговаряте, все ще слушате да разправят за различни нещастия и загуби: една кола прегазила еди-кого си, един трен премазал еди-кого си, толкова къщи изгорели, толкова параходи потънали и т.н. Всички се намират под влиянието на страшно внушение и всеки като че очаква да се случи нещо с него и да му четат надгробна реч.

Какъв живот е този – всеки ден да очаквате последния си час, като че сте в положението на човек, осъден на обесване, който всеки час очаква да влязат в стаята му, да го извадят вън и да го екзекутират? Ако сте учен човек и всеки момент треперите пред мисълта, че ще умрете, каква наука е тази? Истинска наука е онази, която може да освободи човека от вечния страх и безпокойство за живота му и да каже: „Аз съм от онези хора, които не умират. Мога да се изменя, но не и да умра.“ И наистина, ние постоянно се изменяме. Гледате едно малко детенце – красивичко, русичко, но след няколко години срещате това дете вече изменено, станало възрастен човек, и се чудите къде е останала красотата на това дете. Изменило се е това дете, пораснало е, възмъжало е. Апостол Павел казва: „Всички ние ще се изменим, но няма да умрем.“ Питам: какъв живот е този, в който хората едни други се подозират? Син среща баща си с една млада мома и веднага го подозира. Дъщеря среща майка си с един млад момък и веднага я подозира. Сестра среща брата си с млада красива мома и веднага го подозира. Благородството на човека се състои в това: като види баща си, майка си, брата или сестра си с млади моми или момци, красиво да трепне сърцето му и да помисли най-хубавото, най-доброто за тях. Защо трябва да мислите най-лошото? Казвате: „Не може човек да не греши.“ – Чудно нещо! Откъде сте дошли до заключението, че човек не може да не греши? – „Ама ние виждаме, че греши.“ – Човек греши, защото иска да греши, а не защото Бог го е създал да греши. По естество човек е добър, но той сам се каля; на ден най-малко по десет пъти се каля и Бог постоянно го чисти, измива. Току-що го измие, той пак отива в калта, като бивола, и отново се изцапва. Защо се каля биволът? Той казва: „Ако не вляза в калта, мухите ще ме хапят.“ Значи малките мухи са накарали големия бивол да се валя в блатата и да се каля. Каква философия е тази? Големият бивол с рога и копита се е наплашил от малките мухи и за да не го хапят, той влиза в калта и се цапа.

Сега в света се проповядва нова философия, която човек тепърва трябва да изучава. В това отношение всеки трябва

да се запита какво е неговото предназначение и какво място заема в Природата. Щом дойде до това положение, човек ще престане да се тревожи. Тревогата е второстепенно нещо в живота. Всеки ден човек трябва да разрешава най-важния въпрос за себе си: защо е дошъл на Земята и каква работа трябва да свърши. На всеки човек е дадена определена работа, която той непременно трябва да свърши. Нека всеки се запита каква служба, каква работа му е дадена. Ако наблюдавате живота на пчелите в кошерите, ще видите, че там работата е точно разпределена. Царицата снася яйца, работничките непрекъснато ходят да събират мед и се връщат. Търтеите пък свирят – и те вършат своята работа. Те са свирци. Когато настанат гладни години, работничките избиват търтеите, като казват: „Много търтеи не ни трябват.“ Обаче като забогатеят, като настанат плодородни години, те създават повече търтеи и не ги убиват. Хората наричат свирците на кошерите търтеи, но аз ги наричам красивите свирци на пчелния кошер. Докато свирците в кошерите свирят, и вие можете да вадите мед. Започнат ли пчелите да избиват търтеите, и за тях е лошо, но и за хората не е добре. Вие трябва да желаете да има свирци в кошерите, защото и мед ще има; щом почват да избиват свирците, и за кошера, и за хората не е добре – мед няма да има.

Следователно, докато съществуват красиви хора в света, и мед ще има; щом красивите хора почнат да изчезват, и медът ще почне да се намалява. Защо? – Настават критични години в живота. Докато има силни хора в света, и свобода ще има. Щом започне да се губи силата на хората, робството идва. Докато съществува разумност в света, щастието идва между хората. Когато разумността почне да се намалява, да изчезва, тогава идват всички нещастия. Някой пита: „Защо съм нещастен?“ – Защото си неразумен. – „Защо съм слаб?“ – Защото нямаш сила, не си красив. Всеки човек трябва да има желание да бъде красив. За тази цел той трябва да държи в ума си образа на някой красив човек. Като вървите по улиците и видите човек с красиво чело или с красиви очи, спрете вниманието си върху него и се опитайте да го нарисувате.

По този начин ще привикнете да задържате красиви образи в ума си. Пътувате из планината – спрете погледа си върху някой хубав пейзаж и се опитайте да го нарисувате.

Следователно, ако искате да развивате някои благородни качества в себе си, спрете се като художник върху някой красив образ и работете върху себе си. Само по този начин вие можете да напредвате. Ако отидете на Небето, между ангелите, вие ще се намерите заобиколени само от красота. Ангелите са много красиви същества. Ако един ангел би слязъл на Земята, всички мъже и жени, всички учени ще тръгнат подир него. Голяма е красотата на ангела и никой не може да устои на нея. И ако ангелите днес не искат да слизат на Земята, причината за това е, че те не искат да създават нещастия на хората. В това отношение те са високо благородни и възвишени. Като знаят, че хората не могат изведнъж да постигнат тяхната красота, те се пазят да не ги обезсърчат. Когато трябва да дойдат на Земята, ангелите се обличат в най-скромна дреха, за да не предизвикват съблазън между хората. Обаче има случаи, когато ангели са идвали на Земята във всичката своя красота и величие и който веднъж само е могъл да види един от тия ангели, той се е простирал на земята. Данаил, виден израилски пророк, като видял един от тия ангели, изгубил съзнанието си и паднал на земята. Трябвало този ангел да се приближи до него, за да го изправи на краката. Това показва, че хората още не могат да издържат на мощното, на благородното, на възвишеното и красивото в света. Ангелите са хора, които някога са живели на Земята и са минали през особена област на мъчнотии и страдания, за да достигнат до пътя на съвършенството. Значи те са минали от човешката раса в расата на съвършените хора, или в положението на ангели. Съвършените хора или ангелите служат за образец на човечеството. Днес няма още такива гениални художници, които могат да нарисуват образ с ангелска красота. Защо? – Защото красотата е неуловимо качество. Красивият човек е самоуверен в себе си, той никога не се обезсърчава. Той не знае какво нещо е обезсърчение, нито какво нещо е обезверяване. И като съзнава красотата си, той е тол-

кова естествен, както истински богатият, който и външно, и вътрешно не изпитва никакъв страх пред беднотията. Обаче в който ден изгуби красотата си, този човек се намира в положение „хуже губернаторское“.

И тъй, казахме, че материята се отличава с неподвижност, животът – с подвижност, а Духът – с разумност. Оттук можем да извадим няколко правила, по които човек трябва да живее. В известно отношение човек трябва да бъде неподвижен, както материята. Кога именно трябва да бъде неподвижен? Когато дойде въпрос за престъпленията, за изкушенията, за злото. Щом се натъкне на едно от тия положения, човек трябва да бъде неподвижен, да не се мърда от мястото си. Щом се натъкне на Доброто, той трябва да бъде подвижен като живота. Този е истинският морал. Обаче ако постъпи обратно, а именно при злото бъде подвижен като живота, а при Доброто – неподвижен като материята, той ще си създаде най-голямото нещастие, ще даде път на злото в себе си. Неподвижността е едно от хубавите качества на материята; подвижността е едно от хубавите качества на живота, но ако и двете не се употребят на своето място, те ще причинят злото в света. Следователно във време на скръб и страдание бъди неподвижен като материята; във време на радост и веселие бъди подвижен като живота. И тогава, във време на радост, кажи: „Да живеят всички българи, всички англичани, всички американци, всички хора по лицето на Земята, в Доброто! Под думата *добро* аз разбирам подвижното. Ако всички хора живеят в Доброто, животът сам по себе си ще се осмисли. По този начин те ще се домогнат до вътрешната свобода в себе си.

Сега вие се натъквате на противоречия в живота, с които не можете да се справите, и казвате: „Какво мисли този човек за мене?“ – Ако искаш да знаеш какво мисли даден човек за тебе, погледни очите и устата му. Ако очите му шават много и ако устата му се движи много, той непременно ще има две мнения за тебе: докато даваш, добър ще бъдеш за него; щом престанеш да даваш, лош ще бъдеш. Докато му се усмихваш, по-добър човек от тебе няма да има; щом станеш сериозен,

по-лош човек от тебе няма. Ако срещнете човек, на когото очите и устата са спокойни, с това спокойствие той иска да каже: „Гледай спокойно на всички неща, които Бог е създал.“ Когато срещнете един мъдрец, той няма да ви каже да гледате на него, но ще обърне вниманието ви на спокойствието на своите очи, които сами говорят. Те казват: „Аз придобих това спокойствие, като гледах на всички неща, които Бог е създал в Природата. Щом Бог е спокоен, защо трябва аз да се безпокоя?“ – „Ама имам да давам на еди-кого си десет хиляди лева.“ – При този случай ще приложите разумността си.

Ето как трябва да постъпите: ще отидете при своя кредитор, от когото преди няколко години сте взели назаем хиляда лева, които с лихвите са станали десет хиляди лева, и ще му кажете: „Братко, ти искаш парите си назад – за това имаш право. Обаче аз мога да ти дам само хиляда лева, майката на парите, а останалите девет хиляди лева, лихвите, не мога да изплатя. Ти си богат човек, съгласи се да приемеш хилядата лева.“ Ако той по никой начин не се съгласи, поканете го да дойде с вас някъде в гората, за да изровите оттам своето богатство и да му се издължите. Като дойде с вас, кажете му: „Съгласен ли си да се отречеш от деветте хиляди лева и да приемеш хилядата лева, които имам да ти давам? Ако не отстъпиш от своето желание, ще извадя кобура си.“ Той веднага ще се откаже от лихвите, ще приеме хилядата лева и ще скъса полицата. Както виждате, въпросът лесно се урежда. Богатият ще види, че има работа с добър човек. Ако длъжникът не беше добър човек, животът на кредитора щеше да отиде. Ще кажете, че той го заплашва. Питам: кредиторът не плаши ли своя длъжник, като иска такава грамадна лихва? – „Ама той го изнудва.“ – И кредиторът изнудва своя длъжник. Следователно постъпките и на богатите, и на бедните хора могат да бъдат разумни, а могат да бъдат и крайно глупави. И от богатите, и от бедните хора се изисква разумност. При злото очите и на богатите, и на бедните хора трябва да бъдат неподвижни. При Доброто очите и на богатите, и на бедните хора трябва да бъдат свободни, т.е. подвижни.

Това е Учението, което трябва да се проповядва на съвременните хора. Тъй както сегашните хора се възпитават, не се вижда никакъв изходен път в живота им. Защо? – Защото нямат такава основа, на която животът им може да се постави. Колкото опити съм правил досега за изправяне на човечеството по старите методи, нито един от тях не е излязъл сполучлив. Обаче колкото опити съм правил по новите методи, всички са излезли сполучливи. Казвате: „Кой е новият метод?“ – За да научите новия метод, вие трябва да се поставите в положението на коня, а онзи, който ще ви даде този метод, ще се качи на гърба ви, ще ви сложи гем и ще почне да ви управлява, като следи дали ще се подчинявате на законите на Новото учение, или не. Ако той ви остави свободен, да вървите, където искате, вие непременно ще се изгубите. Божественото начало в човека постоянно го освобождава от ограниченията на старото, но не се минава много време и той пак хваща стария път. После пак дойдат Божествените юзди, пак го поставят в правия път. Кои са Божествените юзди? Това са постоянните страдания, раждания, смърт, прераждания. Главата на човека е побеляла от раждания и прераждания. Казвате: „Докога ще се раждаме и прераждаме?“ – Докато се научите доброволно да се подчинявате на Божествените закони, докато бъдете тъй неподвижни за злото, като материята, и тъй подвижни за Доброто, както животът; докато бъдете тъй разумни, както Духът, който е излязъл от Бога и работи в човека. Щом постигнете това нещо, всички вериги, които имате в себе си, всички несгоди, всички несполуки, всички нещастия ще се махнат и вие ще се намерите в един свят, където ще имате на разположение всички богатства, които Природата е дала. Тези богатства са достояние на всички същества, които Бог е създал. Той знае нуждите на тия същества, заради което за всяко същество е предвидил специален бюджет, за да може то спокойно да живее, да расте и да се развива.

Сега аз искам да ви обнадеждя, да ви кажа на кого можете да уповавате в живота си. Вие можете да уповавате на един богат човек, който ви обича; вие можете да уповавате на

един учен човек, който ви обича; вие можете да уповавате на един силен човек, който ви обича. Следователно вие всякога можете да разчитате на онзи, който ви обича, но никога не можете да разчитате на онзи, който не ви обича. Ако разчитате на онези, които не ви обичат, вие сте на крив път. Разчитайте само на онези, които ви обичат, колкото малки да са те! На тези, които не ви обичат, не се сърдете, не ги хулете и нищо от тях не очаквайте. Казвате: „Има ли хора в света, на които можем да разчитаме?“ – Има, разбира се. Ще приведа един пример из живота, за да видите, че хората не са такива, каквито вие понякога ги мислите. Преди години пътувахме пеш с един мой познат, краен песимист, от Варна до София. Той имаше много изопачени възгледи за българите, особено за офицерите, и казваше, че не е срещнал в живота си офицер, който може да направи някому добро. Аз го слушах, но нищо не му възразявах. Ние минахме през Камчия и в 12 часа стигнахме в Месемврия. Казвам му: „Тази вечер ще отидем при постовия офицер.“ – „Как така? Шегувате ли се с мене? Там веднага ще ни арестуват.“ – „Нищо, ще се опитаме.“ Отидохме до поста, похлопахме на вратата и веднага един млад офицер излезе и любезно ни покани да влезем. Запита ни откъде идваме и така влязохме в разговор с него цели два часа. След това той ни предложи чай, ядене и ни задържа да нощуваме при него. Сутринта се приготвихме за път. Младият офицер излезе с нас да ни изпрати. Придружи ни на един километър разстояние вън от града. Тогава моят приятел се обърна към мене и каза: „Има добри хора и между офицерите.“ Казвам: има добри хора навсякъде по света, но трябва да се намерите в 12 часа при този млад офицер, за да се уверите в това.

Следователно разчитайте на добрите хора в света, които за злото са неподвижни като материята, за Доброто са подвижни като живота и са разумни като Духа, който работи в тях.

3 септември 1933 г., 10 ч.

БЕСЕДИ

държани на Витоша, Яворови присои

1934

5 – 15 август

ВЕЛИКОТО В ЖИВОТА

Съзнанието на съвременния човек трябва да се отличава главно с три качества: будност, схватливост и широта, т. е. то трябва да обхваща, да обема всичко в себе си.

Великото, хубавото и красивото в живота е за великите души. Великото в света се постига само в Божията Любов. Който живее в Божията Любов, само той може да се нарече велик.

Сега ще изнеса няколко примера от всекидневния живот на хората. Какво трябва да направите, ако искате да се надтичвате с някой кон? Колкото и силно да тичате, конят все ще ви надмине. Ако искате да се състезавате с него, трябва да се качите на гърба му. Тогава и вие ще препускате толкова бързо, колкото и конят. Ако искате да се надпреварвате с някой трен, той ще ви надмине. За да не останете назад от трена, вие трябва да се качите на него и тогава ще се движите със същата бързина, с каквато той се движи. Ако се надпреварвате със светлината, вие ще останете далече от нея. Щом искате да бъдете редом с нея, трябва да се качите на нейната колесница. При това положение вие ще се движите със същата бързина, с каквато светлината се движи.

Следователно не се надпреварвайте с Любовта! Не разисквайте върху въпроса кой колко любов има. Това е неразбран въпрос. Да се занимавате с въпроса колко и каква любов има човек, това е материалистическо разбиране на Любовта. Представете си един голям извор, който извира от някоя планина и се влива в морето. По целия път, дето изворът тече, са наредени безброй дървета. Как мислите, кои от дърветата първи ще усетят любовта на извора? Първи ще усетят любовта на извора ония дървета, които са най-близо до него. Останалите, които стоят по-далече от извора, трябва ли да плачат, да съжаляват, че любовта на извора не е достигнала до тях? Те трябва да чакат с търпение да дойде до тях любовта на извора. Не трябва да се блъскат едни в други, да се състезават помежду си. Те трябва с търпение да чакат момента,

когато Любовта ще се излее и върху тях. С чакането те нищо няма да изгубят. Дойдете ли до Любовта, казвам: чакайте, Любовта ще ви посети. На същото основание казвам: чакайте Господа, Той сам ще ви посети. Не се надпреварвайте, не се състезавайте помежду си кой пръв да отиде при Господа и кой повече да вземе от Него. Той сам ще дойде при всеки поотделно и ще му даде, колкото му е нужно. Слънцето ли дохожда при нас, или ние отиваме при него? Горко на човека, ако остане на него всяка сутрин да отива при Слънцето! Слънцето иде при нас, а ние само го посрещаме. Ще кажете, може би, че не разбирате тази мисъл. По-добре е, че не я разбирате. Неразбирането се дължи на противоречивото естество в човека, което постоянно го отделя от Бога. Ронливо, неустойчиво е човешкото естество. То е подобно на мазилката, на керемидите на къщите. Измажете добре къщата си, но щом завалят дъждове, снегове, мазилката постепенно изчезва. Не се минава година и вие отново трябва да измажете къщата си. Току-що наредите нови керемиди – дойдат бури, ветрове, които ги събарят, и вие отново трябва да ги нареждате. Питам: трябва ли това да ви обезсърчава? Не обръщайте внимание на външната мазилка, както и на керемидите на къщата! Това са временни, преходни неща в света. Не обръщайте внимание на усмивките, на погледите на хората! И това са преходни неща. Ама очите на еди-кой си човек светели. Какво от това? Вечер всички прозорци на къщите са осветени от лампите, но денем никой прозорец не свети. Какво лошо има в това, че денем прозорците на къщите не светят? Ако светят, нощ е; ако не светят, ден е. Ако всички хора са вкъщи, зима е; ако са вън, лято е.

Животът има смисъл само тогава, когато се разбере неговата дълбочина, неговата същина. Когато в живота ви стават неща, каквито вие не желаете и не очаквате, не считайте, че съдбата или Господ се е опълчил против вас. Преди всичко вие не знаете как трябва да стават нещата. Ако Бог ви запита какво Добро желаете да ви даде, надали ще можете да отговорите, както трябва. Всеки ще поиска нещо, но доколко е съществено това нещо, и той не знае. След като опита това,

което е пожелал, само тогава той ще разбере своята погрешка. Следователно, докато не разбере смисъла на живота, човек всякога ще иска неща, които не му са нужни. И само след като ги опита, ще види погрешките си. Какво иска гладният? – Хляб. Какво иска жадният? – Вода. Що се отнася до меко легло, до топли завивки – това са второстепенни неща. Гладният и жадният се нуждаят първо от хляб и вода, а после от меко легло и топли дрехи. Какво трябва да прави човек, като задоволи глада си? – Да работи. Значи гладният спи, а ситият е буден и работи. Така е на Небето, а на Земята е точно обратно: гладният е буден, а ситият спи. Живият е подвижен, а мъртвият мълчи. На Земята мълчаливите минават за мъдри, а на Небето – за мъртви. Външно това са противоречиви положения, но всъщност те крият дълбок смисъл в себе си.

И тъй, великото в живота е необятната Божия Любов, която е само за великите души. Само великите души възприемат Божията Любов. Едно от качествата на тази Любов е следното: тя изпъжда навън всяко недоволство, което бушува в човека. И тогава човек става силен, мощен, радостен. Той не се плаши от нищо в света, готов е за всякаква работа, готов е да слугува на всички хора. Той намира смисъла на живота в Любовта, в служенето на всички същества, от най-малките до най-големите.

Съвременните хора обаче разбират Любовта по съвсем друг начин. Тяхната любов е любов на Земята. Тя е наречена земна любов, а тази любов носи разочарования във всички направления. При тази любов човек всичко губи: и знание, и сила, и богатство, и здраве. Какво му остава тогава? Остава му само възпоменанието, че е обичал някого и че някой го е обичал. Какво остава на трапезата, след като хората се нахранят? Ако са месоядци, на трапезата остават само кокалите, а месото се изяжда. Ако са плодоядци, в първо време трапезата е красива, пълна със зрели вкусни плодове, но щом плодовете се изядат, нищо не остава от тази красота. Ризата, която човек е носил цяла седмица на гърба си, трябва да се свали, да се тури във вода и да се изпере. От дългото носене

тя се е изцапала и непременно трябва да се изпере. Не само ризата, но всяко нещо, което се употребява, претърпява промени. На физическия свят всички неща се променят. Само Любовта е неизменна.

Питам: какво можете да очаквате от физическия свят, в който непрестанно се извършват промени? Като не знаят законите на физическия свят, съвременните хора се безпокоят от постоянните промени, на които се натъкват. И наистина, в даден момент вие сте разположени, мислите, че всичко можете да направите. На следния момент сте неразположени по дух, тъжни, скръбни сте. Коя е причината за тази внезапна промяна на състоянията? Докато сте в Божествения трен, вие сте радостни, весели, мислите, че всичко можете да постигнете. Щом слезете от този трен, веднага ставате тъжни, скръбни и се обезсърчавате. Един български селянин за пръв път се качил на трен. От време на време поглеждал от прозорците, радвал се, че се вози. За момент тренът спрял на една малка станция и той слязъл да си купи круши. Трябвало продавачът да му върне няколко стотинки и той останал да чака, през което време тренът профучал край него и го оставил на спирката тъжен и недоволен, че е пропуснал трена.

И тъй, който слезе от Божествения трен и го пропусне, той веднага става тъжен, скръбен. Тъй щото, когато сте скръбни, ще знаете, че сте слезли от Божествения трен и сте останали на някоя спирка или гара, и то само за няколко стотинки, които търговецът трябва да ви върне. Качите ли се веднъж на Божествения трен и трябва да слезете на някоя гара, вслушвайте се да не удари звънецът и тренът да тръгне. Качете се на трена, преди да е ударил звънецът. По-добре е да не слизате. Докато тренът пътува, гледайте през прозореца и щом дойдете до последната гара, тогава слезте. Ако не спазвате това правило, противоречията в живота никога няма да престанат. При сегашните разбирания на хората, при сегашното им съзнание, противоречията винаги ще ги следват. Щом съзнанието им се измени, и противоречията ще изчезнат. Ако няма хляб, винаги ще има гладни хора,

а заедно с това ще има и противоречия. Ако има изобилно хляб, и гладни хора няма да има. Щом няма гладни хора, и противоречията ще изчезнат. Ако няма вода, винаги ще има жадни хора. Щом има жадни хора, и противоречия ще съществуват. Когато водата дойде в изобилие, няма да има жадни хора, а заедно с това и противоречията ще изчезнат. Изобилието е едно от условията за разрешаване на противоречията в живота. Това разрешаване е вътрешно, а не само външно. От хиляди години насам хората са разрешавали ред въпроси и противоречия в живота, но все е останало нещо неразрешено. Защо? Защото те са ги разрешавали по външен начин, а всички външни неща са изложени на промени.

Ако проследите живота във всички направления, ще видите, че има неща, които се изменят, и други, които не се изменят. Например всички външни закони не зависят от човека, вследствие на което постоянно се изменят. Вътрешните закони обаче зависят от човека и не се изменят. Като казвам, че вътрешните закони зависят от човека, разбирам Божественото в него. Следователно вътрешните закони са Божествени. Външните закони пък са създадени по образеца на Божиите, но едни от тях са по-близо, а други – по-далече от оригинала. Въз основа на това, ако има противоречия в живота, те са само външни. Затова, като се натъкне на някакво противоречие вътре в себе си, човек съзнава, че то е външно, привидно. Казвате, че човек е създаден по образ и подобие Божие. – Какво представлява Бог? Дето Бог се явява в пълнотата си, противоречията моментално изчезват. Когато Бог се яви, на Земята или на Небето, в ада или в рая, всички същества се изменят. Щом се оттегли и остави хората, духовете и божествата свободни, противоречията пак ги нападат. Дето е Бог, никакви противоречия не съществуват. Дето Бог отсъства, противоречията присъстват. Защо при Бога няма противоречия? Понеже Той задоволява нуждите на всички същества и те престават да се смущават. Ако болният оздравее, има ли за какво да се смущава? Ако сиромахът забогатее, има ли за какво да се смущава? Ако слабият стане силен, има ли за какво да се смущава? Ако грозният стане красив, има

ли за какво да се смущава? Значи щом се задоволят нуждите на хората, те престават да се смущават. Смущаването, безпокойството е резултат на незадоволените човешки нужди.

В прочетената глава от Деянията на апостолите се казва: „И през тия дни стана роптание от еленистите върху евреите, че в повседневното раздаване на потребностите техните вдовици оставали непригледани. На това дванадесетте свикаха множеството на учениците и рекоха: „Братя, изберете между вас седем души, които да поставим за тази потреба.“ Казвам: всеки от вас трябва да избере тези седем души в себе си, които да уредят материалните му работи. Всички спорове, протести и роптания в света произтичат все за материални работи. Апостолите казвали: „Подобава ли на нас, като се грижим за материалните работи, да се отдалечим от Словото Божие?“ И вие трябва да изберете в себе си седем души, които да уреждат материалните ви работи. Щом материалните работи на хората се уреждат добре, всички спорове между тях изчезват. Всички спорове стават все за ядене и пиене. Добро нещо е яденето и пиенето, но когато става по Бога. Щом не става по Бога, между хората се явяват спорове и недоразумения.

Сега, дошли на планината, ние се радваме на красивите гледки. Тук нямаме салон, както в града, вятър вее, но имаме други преимущества. Според мене вятърът е онази любеща майка, която нежно пее на децата си и тихо ги събужда да отидат на работа.

Съвременните религиозни и духовни хора работят, учат, подвизават се, ходят по планините, търсят начини, чрез които да изразят своето служене на Бога. По този начин те търсят правия път за това служене. Много са тия пътища. При това всеки ден определя нов и по-прав път от вчерашния. Наистина, какво по-красиво нещо за човека от това, да служи и да живее за Онзи, Който му е дал живот? Кой е Той, всички Го познават. Няма човек в света, който да не Го познава. Всички хора искат да бъдат радостни, весели, здрави, богати, учени, силни и т. н. Хубаво е това, но то от Бога иде. Който влезе в пълнотата на Божията Любов, той ще придобие всичко, каквото желае. Когато получи всичко, каквото душата желае,

човек е готов вече да служи на хората. Докато не е влязъл още в пълнотата на Божията Любов, той не е готов на никакво служене. Щом започне да служи на хората, т. е. на ближните си, човек придобива щастието. Който не служи на хората, той не може да бъде щастлив. Тъй щото две направления съществуват в служенето: човек започва от себе си, постепенно отива към ближните си и най-после към Бога. Или обратно: започва от служене на Бога, постепенно отива към ближните си и най-после към себе си. Която посока и да избере човек, все към едно място води. И двете посоки са прави.

Сега, за да не изгубите тези две посоки на движение, пазете се главно от вътрешното недоволство, на което са изложени всички хора. Аз наричам това недоволство хрема, кихавица, неразположение в живота. Недоволството не е опасна болест, но от него произтичат ред усложнения в организма на човека. Ако всички хора разбираха Любовта правилно, недоволствата, противоречията и мъчнотиите щяха да престанат. От хиляди години насам хората все уреждат работите си, но в края на краищата пак недоволни остават. Защо? Защото искат по човешки начин да турят ред и порядък в света. А това е невъзможно. Казвате, че поне в Природата има ред и порядък. Не е така. Вълк хване овца, задуши я и я изяде. Де е тук редът и порядъкът? Змия хване жаба и я изяде. Жабата кряка, но змията не иска да знае. Де е тук редът и порядъкът? Де е законът? Това не е само при тези два случая, но ако проследите живота на всички същества, ще видите, че навсякъде се разиграва една и съща история. В цялата Природа има нещо, което се мъчи, въздиша и стене. При тези противоречия хората не знаят още какъв ще бъде крайният резултат. Обаче всички учени, всички велики хора и светии, които съзнателно са изучавали Природата, виждат, че всичко в нея работи за добро. Паралелно със злото, със страданията и нещастията, с противоречията съществуват други разумни сили, които превръщат всичко в Добро.

Мнозина се оплакват от страданията, искат да ги избегнат. Страданията са изпити, на които се подлагат всички хора. Някой носи торба, в която има един сух хляб. Среща го

друг, взема торбата, изважда от нея хляба и заминава. Първият започва да плаче, да скърби, че му взели сухия хляб. Едва изминал сто крачки, дохожда трети, взема празната торба и туря в нея едно кило топъл, пресен хляб. Какво похубаво от това? Сухият хляб се замества с пресен, топъл хляб. Такова нещо представляват страданията – вземане на сухия хляб. Радостите пък представляват донасяне на топъл, пресен хляб вместо сухия. Който не вярва в смяната на скърбите с радости, казва: „Ами ако никой не ми донесе топъл хляб?“ – Щом сухият хляб изчезне, топлият непременно ще дойде. Ако житното зърно не се посади в земята, няма да даде никакъв плод. Сухият хляб трябва да се вземе, за да дойде вместо него топъл. Ако в живота на човека не дойдат страдания и противоречия, хубавото, красивото и великото никога няма да дойде. Такава е реалността в живота. Защо е така? – Когато дойде топлият хляб, тогава само ще ви кажа защо изчезна сухият. Преди да е дошъл топлият хляб, нищо няма да говоря. Ще чакате с търпение, докато пристигне мекият, топлият хляб. Въпросът не е в това, че страдате. Важно е, като страда човек, да придобие нещо. Има смисъл да страда човек, но да придобие нещо. Щом придобие нещо, страданията изчезват, а човекът придобива радост и живот. Смисълът на живота се заключава във всекидневните придобивки. Всеки ден трябва да имате по една малка придобивка. Това е вътрешното разбиране на живота. Към него трябва всеки да се стреми. Докато дойдете до вътрешно, дълбоко разбиране на живота, всеки от вас ще го схваща, според както е одарен. Тази е причината, че днес всички хора не разбират еднакво живота. Както и да разбирате живота, по отношение на Великото вашето разбиране е право, но не и по отношение на обикновеното, на малкото, каквото е човекът.

Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост на Духа, проявената Истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

5 август, 5 ч.

ГРАНИЦИ НА ЖИВОТА

Когато четете Библията, трябва да имате предвид две неща: Духът и плътта. Духът подразбира вътрешния смисъл и съдържание на прочетеното, а плътта – буквата, външната му форма. Плътта подразбира променливия, неустойчивия живот. Духът – Вечното, Божественото начало на нещата. Духът и плътта коренно се различават, но като се говори за тях, човек не трябва да се спира много да ги разграничава какво е плътта, и какво – Духът. В плътта се крият условия за всички видове престъпления. Обаче не смесвайте страданията, причинени от престъпленията, с вътрешните, по-високите страдания. Страданията са преходен период от плътта към Духа. Страданията са граници между плътта и Духа. Който не може да мине през тази граница, той не може да влезе в Духа. Някой се смущава, безпокои се защо му идват страдания. Ако не страда, човек не може да мине от неустроеното, от нечистото, от държавата на плътта към мястото на Духа. В нечистотата, в неустроеното няма живот. Следователно смъртта царува в плътта, а животът – в Духа.

Какво е смъртта и какво – животът? Смъртта е сянка на живота. Обаче не за всекиго смъртта е сянка. Смъртта е сянка за праведния, ад за грешния. И страданието не е за всекиго. Един се мъчи, друг се труди, а трети страда. Който страда, само той минава от плътта в Духа, от неразумния в разумния живот, който е организиран. Разумният живот е без противоречия, без сенки. Когато боледува от някаква болест, човек се намира в страданията на плътта. Като страда, по този начин той изучава законите на живота. Всяка болест показва, че е нарушена някоя добродетел. Болката на очите, на главата, на гърдите, на стомаха, както и на всички останали удове в организма, показва, че тия удове са лишени от нещо. Щом придобият това, което им липсва, здравословното състояние ще се възстанови.

Така трябва да гледа човек на всички явления в живота. Съвременните хора искат да разберат смисъла на живота.

Смисълът на живота е в това – да живееш. Ако не живееш, какъв смисъл може да има животът? Ако не живеете, а говорите за смисъла на живота, все едно, че сте взели Библията и размествате буквите Ă или чоплите с игла всяка буква, за да видите какво има под нея. Какво ще остане от Библията? Библейска каша. При това положение вие трябва да намерите онези, които са писали Библията на времето си, те да ви помогнат. Същото нещо става, когато размествате в ума си всички ваши понятия за живота и за Природата. Това не е нищо друго, освен същата библейска каша.

Често вие мислите, че сте постигнали нещо, че много сте придобили. На другия ден обаче обръщате всичко с главата надолу и се чувствате грешен. Как ще си обясните това противоречие? В един момент се чувствате чист и свят, добър човек, а в следния момент се чувствате нечист, грешен и лош. Ще изясня това противоречие със следния пример. Майка облича детето си с чисти дрехи. Отдето мине, то на всички обръща внимание, всички му се радват. Покрай това дете минава друго, което носи в ръка кофа с нечиста вода. Второто вдига кофата с нечистата вода и я излива върху детето с новите дрехи. От този момент кой как мине покрай него, бяга настрани. Това дете започва да се чувства нечисто, грешно. Питам: всъщност то по-грешно ли е сега, отколкото преди заливането му с нечистата вода? Вътрешно то е пак толкова чисто, колкото и по-рано, но външно дрехите му са нечисти. Детето трябваше да бъде толкова предвидливо и умно, че отдалече още да схване какво мисли другото с кофата в ръка и да избяга от него. Кое е второто дете? – Дяволът. Когато срещнете дявола, не се хвалете пред него, че имате нови дрехи. Той всякога носи в ръката си кофа с нечиста вода и щом види някой чист, добре облечен човек, залива го с нечиста вода. Срещнете ли дявола, отдалече още бягайте от него. Казвате: „Какво представлява дяволът?“ Дяволът е символ на злото, на изкушението, на отрицателното в живота. За да не правите връзка с дявола, не мислете за него. За каквото мислите, с това се свързвате, това привличате. И когато мразите някого, вие пак се свързвате с

него и го привличате към себе си. Вие не обичате злото, но то казва: „Колко време сте живели при мене! Колко време сте ми слугували! Защо днес ме избягвате? Защо сте толкова непризнателни? Забравихте ли, че аз ви научих да разбирате света?“ Така изрежда дяволът своите заслуги по отношение на хората. Той не е невежа, не е прост, той е първокласен философ, благодарение на което изопачава доброто в човека. Щом влезе в него, той разбърква ума, сърцето и волята му, вследствие на което човекът вижда света наопаки.

Казвате: „Щом е така, защо е създаден дяволът?“ – Не питайте това, но задайте си въпроса защо вие сте създадени. Дяволът е свободен да мисли и да разбира, както иска, за това вие не сте отговорни. Вашата отговорност се отнася до самите вас. Когато дяволът дойде при вас да ви изкушава, вие ще му кажете: „Махни се, сатана, оттук. Аз мисля, както Бог мисли, и върша Неговата воля.“ Ако не мислите така, страданията едно след друго ще ви следват. Това не значи още, че човек не трябва да изучава живота и на по-низшите от себе си същества. Той има право да прониква в живота на същества, по-низши от себе си, но трябва да бъде внимателен, за да не падне в техния живот. Защо? Защото този живот не отговаря на неговия и ще му причини големи мъчнотии и страдания, докато излезе от него.

И тъй, Духът е Божественото начало в човека, което организира, работи и повдига неговия живот. Той води човека към онази пълнота на живота, към която се стреми неговата душа. Само в живота на Духа човек ще придобие истински знания: познаване на Цялото и познаване на частите. Цялото се познава отдалече, а частите – отблизо. Понякога вие искате да изучите Цялото отблизо и се приближавате към него. Цялото по никой начин не може да се изучи отблизо. Защо? Защото отблизо се изучават само частите. И тогава, като се приближите до частите, една от тях ще хвърли сянка пред очите ви и вие ще видите само нея. Тази малка част обаче не представлява Цялото. Например, като мислите за добрия човек, вие казвате, че добър е само онзи, който прави Добро. Добрият човек не прави само Добро, но той мисли

добре и чувства добре. Има още ред качества, които определят добрия човек. Вие даже не сте помисляли, не сте сънували какво нещо е добрият човек. Апостол Павел е казал: „Нито око е виждало, нито ухо е чувало това, което е приготвено за онзи, който люби Бога.“ Същото може да се каже и за добрия човек: „Нито на ум е дохождало на човека какво нещо е Доброто.“ Велико нещо е Доброто! Да живееш в Доброто, значи да живееш в рая.

Мнозина се интересуват от живота в рая и питат: „И в рая ли отношенията между хората са такива, каквито на Земята? Има ли в рая мъже и жени, майки, бащи и деца, както на Земята?“ – Ако си представяте живота в рая като този на Земята – отношения между мъже и жени, майки, бащи и деца – и животът там ще бъде същата каша като тази на Земята. Докато сте на Земята, доволни или недоволни, вие ядете кашата, която майка ви бърка. Някога сте доволни от тази каша, а някога не сте доволни. Защо? Защото има сладки каши, има и горчиви каши. Всички желаят сладките каши.

Сега размишлявайте върху живота на Небето и нека всеки от вас си представи този живот и после да го опише. Някои искат да си представят как живеят съществата на Небето. За да разберете живота на Небето, първо трябва да забравите отношенията, които сте имали помежду си като жители на Земята. Там ще видите, че вашите майки, бащи, братя и сестри не са били никакви майки, бащи, братя и сестри. Това са отношения между кукли. Щом забравите тези стари отношения, ще започнете да изучавате новите отношения – отношенията между душите. Когато забравите старите си бащи, майки, братя и сестри, тогава само ще намерите своя истински Баща, тогава само ще намерите опорната точка в живота, тогава само ще намерите смисъла на живота.

Докато живеете на Земята, вие ще имате нужда и от майка, и от баща, и от братя, и от сестри. Кой от кого има нужда: майката от детето или детето от майката? – Детето, разбира се. Защо? – Защото е слабо. Детето няма сила да се облече, да се изпере, да се нахрани. Когато е чиста, дрехата може да се изпере само със студена вода. Обаче когато е

нечиста, нужно е топла вода и сапун. Защо е нужен сапунът? Да разтваря мазнините. Тъй щото, когато поставят човека на огън, това показва, че той има много мазнини, много непотребни вещества. Сама по себе си ризата е чиста, но в междините Ѝ са вмъкнати мазнини, утайки, които са непотребни и трябва да се изчистят, да се изхвърлят навън. Празните пространства, шуплите на ризата са необходими, защото през тях минава въздух, който прониква в тялото. Щом се запушат шуплите с нечистотии, ризата непременно трябва да се изпере. Иначе въздухът не може да прониква през тялото и от това организмът се разстройва. Когато нечистотиите, калта, утайките в човешкия организъм се увеличат, Божествената Любов не може да прониква вътре, а с това се създават ред нездравословни състояния. Само Божията Любов носи здраве за човека.

Някои хора обичат да затварят прозорците на къщите си. Това е все едно да запушват шуплите на своите ризи, за да не влиза през тях въздух. Не, благодарете, когато шуплите на дрехите ви са отворени, за да стане проветряването правилно. Когато ви дойде едно страдание, това не е нищо друго, освен отваряне на няколко хиляди пори в човешкото тяло. Като се видите в това положение, казвате: „Какво ли ще излезе от мене?“ Радвайте се на тия отворени пори! Всички хора говорят за здравето, препоръчват разни методи за запазване на здравето си, но като дойдат до опитите, виждат, че това, което са проповядвали и разбирали, сега не го разбират. Докато е здрав, човек препоръчва търпение на другите хора, казва им да търпят, ако искат да се излекуват. Щом той заболее, проповедта му пропада. На другите хората проповядват търпение, а те сами не могат да търпят. Силата на човека седи в следното: сам да изпълни това, което на другите проповядва. Всяка болест служи за изпитание на човека – да провери неговото търпение. Болестта не е нищо друго, освен инспектор, който дохожда да провери и изпита как е устроено тялото на даден човек, каква е издръжливостта на някои удове от организма му и т. н. Той проверява дали тялото е укрепнало, или не. Всяко изпитание има за цел да

опита човека какво и колко неща е придобил в живота си.

Казвате: „Докога ще идват изпитанията и страданията в живота ни?“ – Докато се усъвършенствате. Невидимият свят не търпи никакви дефекти. Докато човек греши, докато има дефекти, все ще има някой да го ревизира. Всяка погрешка в живота на човека трябва да се отстрани, т. е. да се изправи. Защо? – Понеже сега се строи нещо съвършено ново, което трябва да бъде без погрешки. Вие не виждате Новото, което се строи във вас, вследствие на което изпадате в големи противоречия. Без Новото, което сега се строи, никой не може да бъде щастлив. Докато Новото се съгради, вие ще удряте, ще чукате, ще плащате данъци. Съгради ли се Новото, никакъв чук няма да се чуе, никакъв данък няма да се плаща. Мнозина питат не може ли без страдания. Да се задава такъв въпрос, то е все едно да се пита не може ли без ръце, без крака, без очи, без уши? И без ръце може, и без крака може, и без очи може, и без уши може, но какво ще остане тогава от човека? Едно трябва да имате предвид: каквото страдание или противоречие ви дойде, намерете неговия смисъл. Каквато болка ви дойде, намерете нейния смисъл. Всички противоречия, страдания, болки не са нищо друго, освен чистене. Чистенето пък е процес на живота. Дето има живот, там има и чистене.

Следователно страданията, противоречията са граница за преминаване от един живот в друг. Човек не може да влезе в Божествения живот, докато не мине през страданието като процес на чистене. Който се чисти, той минава в държавата на Духа, той става свободен гражданин. Радвайте се тогава на чистенето. – „Колко време ще се чистим?“ – Това не трябва да ви интересува. – „Дълго време ли ще трае процесът на чистенето?“ – Колко време се употребява за изпиране на една нечиста риза? Някои могат да изперат ризата си само за половин час, но от търкане могат да я скъсат. Други пък могат да я изперат в продължение на няколко часа, като я киснат предварително в сапунена вода; после я перат със сапун в няколко води, докато най-после я изсушат и изгладят. По-добре перете ризата си бавно, да не я скъсате скоро. Не се отегчавайте от работата си. Духът, който живее във вас,

не се отегчава, затова и вие не трябва да се отегчавате. Духът ви казва: „Не бързайте, не се смущавайте, имайте търпение, аз сам ще свърша тази работа.“ В погрешките си хората са бавни, а щом дойде до изправянето им, те бързат, искат моментално да ги изправят. Както бавно, продължително са грешили, така ще се въоръжат с търпение, бавно ще изправят погрешките си. Много време се изисква за съграждане на Доброто в човека: не един, два или няколко дена, но години са нужни за това. Всяка добродетел, която човек е изработил в себе си, се е подхранвала, съграждала се е с години наред. Това не става в един ден, нито в една година или в един живот. Не само това, но хиляди разумни същества са работили върху човека, помагали са му, за да изгради в себе си красивото, великото, което днес виждаме. Някои казват, че Духът всичко ще донесе. – Духът всичко ще донесе, но какво ще правите, ако нямате място в себе си къде да турите това, което Той носи? И светлината носи много нещо на мравката, но как я използва тя? Тя ще задържи в себе си толкова светлина, колкото е нейната възприемчивост. И обикновеният човек възприема светлината, и светията възприема светлината, обаче всеки я използва според степента на своето развитие.

Стремете се да разширявате съзнанието си. Казвате: „Не се ли е разширило досега съзнанието ни?“ Да задавате такъв въпрос, това значи да живеете в закона на ограничението. Разширяването на съзнанието е непреривен процес, свързан с повдигането на човека. Колкото по-високо се повдига човек, толкова и хоризонтът на неговото разбиране и знание трябва да се разшири. Той трябва да разбира закона на Цялото и закона на частите. Цялото е Бог, частите са всички живи същества, от най-малките до най-големите. Щом разбере тези два закона, човек може да определи своите отношения към Цялото и към неговите части. Всеки момент частта мени своята служба, своето място, тя не остава два момента на едно и също място: постоянно се движи към Цялото, за да се учи от Него. Тя заема мястото и службата на различни органи. И вие, като части на Цялото, откакто сте слезли на Земята, досега сте заемали различни служби, вследствие на което сте се

изменили много. В първо време сте заемали малки служби, но колкото по-нагоре сте се качвали, толкова по-големи служби сте заемали, с по-големи и тежки отговорности, докато сте дошли до положението, при което днес се намирате.

Сега казвате: „Остаряхме вече, не можем повече да работим.“ – Какво нещо е старостта? Старостта показва, че службата на човека е голяма, товарът му – тежък; той е заобиколен с много хора и затова казва, че не знае какво да прави. Вие сте остарели по единствената причина, че сте се занимавали с много работи. Злото не е в това, че сте остарели, но че като сте остарели, не сте могли да изперете дрехите си. Знаете ли колко е мъчно стар човек да пере дрехите си? Виждали ли сте как стар човек пере дрехите си? Малкото дете и старият си приличат в едно отношение, а именно в това: малкото дете и старият човек сами не могат да се перат. Сегашните хора мислят, че сами се перат. Не, те се лъжат. Съвременните хора са деца, които и до днес още майките и бащите им ги перат. Те мислят, че са силни и сами могат да се перат. Не, майките и бащите им ги перат. Майките и бащите им – това е Духът, Който ги пере. Щом Той се оттегли, те ще видят, че представляват или малко дете, или стари дядо и баба. Старият трябва много да работи. Обаче като мисли, че не може да работи, той туря товара си на чуждите гърбове. Истинското положение, в което човек трябва да се намери, е това, което Христос е изказал в стиха: „Ако не станете като децата, няма да влезете в новия живот, в Царството Божие.“ С други думи казано: ако не станете като малките деца, няма да преминете през границите на страданието, за да влезете в Царството на Духа. Време е вече да влезете в това Царство. Ето защо, не гледайте на страданията като на мъчение, но като на преходни състояния, които водят от Скръб към Радост.

Сега размишлявайте върху това, което ви се каза днес. И каквото намислите, то ще ви остане. Ваше е само това, което можете да възприемете от всичко казано, а не това, което ви се е дало.

Изпейте песента *Бог е Любов*.

8 август, 5 ч.

ПРОТИВОРЕЧИЯ И ВЪЗМОЖНОСТИ

Деяния на апостолите, 7-а глава.

В човешкото естество съществуват три големи противоречия и три големи възможности, от които произтичат всички нещастия и блага за човека. От противоречията произтичат всички страдания, а от възможностите – всички блага. Това е такава философия, за предаването на която са нужни не само ден-два, но най-малко хиляда години. Тези хиляда години са необходими за предаването само на една лекция от цялата философия. Представете си тогава колко години са необходими за цялата философия! За да си представи човек каква е тази философия, някои учени я сравняват с вечността. Какво нещо е вечността? За да си съставите понятие за вечността, ще приведа аналогията, с която си е послужил един от древните мъдреци. Той казва: „За да имате понятие за вечността, представете си една голяма земя с 400 хиляди мили дължина, 400 хиляди мили широчина и толкова дебелина. Тази земя е нещо подобно на голям остров, на който всяка година прелита една птица; тя взема по една малка частица от нея и я занася на друго място. Колкото време ще употреби, за да пренесе земята на това място, толкова време трае първата секунда на вечността.“

Често вие се натъквате на известни противоречия, но не знаете техния произход. Също така изживявате известно недоволство, скръб, омраза, но отде са дошли тия чувства, тия състояния, не знаете. Например вие не знаете, че омразата е от висока култура. Защо? – Защото същества от нисша култура, какъвто е например глистът, не познават това чувство. Да мразиш, да завиждаш – за това се изисква доста висока култура. Само умният човек е способен да мрази, да завижда, да върши престъпления. За да направи едно престъпление, понякога човек мисли години: планува, решава, докато най-после го извърши. Ум се иска за престъпленията. Колко време е мислил човек, докато направи ножа! Да се

направи един нож с такава форма, каквато днес той има, това съставлява цяла епоха в развитието на човечеството. Който пръв е измислил ножа, той е имал предвид благото, спасението на човечеството. Наистина, ножът и до днес е благо за човека, но същевременно той е и негово нещастие, защото го заробва. От една страна, ножът може да спаси човека, а от друга – да го зароби. Тази работа прилича на спасителя на един търговец, който дошъл уж да го спасява, а го насилил и взел парите му. Това се разправя в един анекдот. Двама разбойници нападнали един търговец с цел да го оберат. В това време дошъл трети с желание да освободи търговеца от разбойниците. Той изпъдил разбойниците и завел търговеца у дома си, като му казал: „Сега ще ми дадеш всичко, каквото имаш в себе си, и ще благодариш, че те избавих от ръцете на разбойниците.“ – Какво добро направил той на търговеца? И той постъпил като двамата разбойници. Ако търговецът се беше противопоставил да му даде парите, които е имал в джоба си, и той щеше да постъпи като разбойниците.

Казвам: характерът на хората се познава при изпитанията в живота. Много родители например се радват на малките си деца, считат, че те са ангелчета. Дайте на едно от тия ангелчета една ябълка и после му я поискайте назад и ще видите доколко това дете е ангелче. Казвате за някой човек, че е светия. Дайте на този човек една къща и след време се опитайте да му я вземете. Този светия веднага ще каже: „Защо вземате къщата ми? Нали за Бога я дадохте?“ Това не е светийство. Няма защо да задържа той къщата за Бога. Бог не се нуждае от никакви къщи. Истинският светия ще каже: „Заповядай, братко, вземи къщата си. Аз и без къща мога да живея.“ Изобщо в даването човек се изпитва. Някой даде нещо или направи някакво добро и после казва: „Много дадох, излъгах се.“ – Това показва, че ти си съгрешил. Когато човек дава повече или по-малко, отколкото трябва, и в двата случая греши. Той трябва да дава точно колкото е определено. Когато прави Добро, човек никога не трябва да съжалява, но всякога с радост трябва да си спомня, че е направил някакво добро. Ближният, на когото е направил доброто,

също така с радост трябва да си спомня за направеното добро. Истинско Добро е това, което предизвиква радост в Бога, в ближния ти и в самия тебе. Ако при всяко направено добро едновременно не се предизвика тази тройна радост, то не е направено, както трябва.

В 7-а глава от Деянията на апостолите се говори за историята на еврейския народ, за живота и изпитанията на Йосиф. От цялата глава се вижда какви са били тогавашните евреи. Яков имал дванадесет сина, един от които бил Йосиф. Той сънувал два съня, които разказал на баща си и на братята си, с което събудил тяхната завист: те го продали на търговци, които отивали за Египет, а след това напръскали дрехата му с кръв от животно, за да докажат на баща си, че Йосиф бил изяден от звяр. С това те дали добър урок на Йосиф, за да разбере как може единадесет братя да му се покланят, как може баща да му се кланя. Йосиф вътрешно проявил тщеславие. Не е трябвало да разказва той сънищата си нито на братята си, нито на баща си. Сънища са това, те не са нещо реално. Обаче братята му завидели – как е възможно да дойде ден, когато те да му се поклонят. От втория сън пък баща му се докачил и казал: „Нима ти ще ни станеш господар, че ще трябва и аз, и майка ти, и братята ти да ти се покланяме?“

Днес всички хора правят същата грешка като тази на Йосиф и на дванадесетте отци на Израил, неговите братя. Йосиф имал известни слабости, за които трябвало да отиде в Египет, а после да лежи две години в затвор. Когато бил в дома на фараона, Невидимият свят го поставил на изпит, за да се опита целомъдрието му. Той избягал от изкушението, но вината му се заключавала в това, че не събудил в жената възвишени и благородни чувства, а лоши, низки чувства. Това показва, че и в него имало нещо криво. Кривото се заключавало в това, че не бил много умен. Може ли да се нарече умен човек онзи, който, като срещне своя приятел, започне да му отваря касите си, библиотеките си, да показва колко богатства, колко знания има? С богатствата, със знанията си той излага своя приятел на изкушение. Следователно не излагайте приятеля си на изкушение с вашите богатства и знания.

Това, което Йосиф преживя, трябваше да стане. Така се изпитва всеки човек. Хиляди години трябваше да минат, за да се разбере защо именно Йосиф е пострадал от братята си и от фараона. Хиляди години още има да учите! Дълго време още птицата ще отива и ще се връща, ще пренася зрънце по зрънце земята, докато от старата земя се създаде нова.

Казвате: „Не можаха ли тия неща да се избегнат?“ – Всичко, което е станало, трябваше да стане. Ако не бяха станали тия неща, нямаше какво да четете и да учите. Тъй щото по-добре е, че всички тия неща са станали, макар и със своите противоречия, отколкото да не бяха станали. Това, което Йосиф не можа да довърши, други дойдоха след него и го свършиха. С това, което стана, се разкриха греховете и слабостите на Йосиф и на братята му. Като отидоха при Йосиф да купуват храна, той ги постави на изпит – задържа при себе си най-малкия си брат, Вениамин, а останалите пусна да си отидат. Те започнаха да плачат, да се разкайват и да говорят помежду си: „Каква напаст ни сполетя! Ние продадохме брат си, но ето, днес иде възмездие за нашето престъпление.“ – Колко години трябваше да минат, докато те осъзнаят в себе си престъплението, което са извършили по отношение на брат си! Едва тогава те се изповядаха пред баща си за стореното от тях с Йосиф. Тогава и Йосиф им разказа своите изпитания и погрешки. И най-после заключи: „Отсега нататък всички ще вървим по Божиите пътища и няма повече да грешим.“ Следователно всеки човек, всеки народ, който не върши Волята Божия, е осъден на големи страдания.

Питам: ако днес, три хиляди години от времето на Йосиф, ви дадат задача като неговата, как ще я решите? Или ако след изминаването на две хиляди години след Христа ви дадат задача като Неговата, как ще я решите? Много от съвременните християни, като се натъкнат на някое малко страдание, едва го понасят. Страданията са за героите. Който не страда, той не може да бъде герой. Първото страдание, което се дава на човека, показва, че в него има условия да стане герой. Страданията повдигат човека, правят го силен, мощен, велик. Ако не страда, човек нищо не може да постигне. Когато

някой страда, Божественото в него му нашепва: „Не се смущавай, от тебе човек ще стане.“ Страданията са скъпоценни камъни, които украсяват човека. Който види тия камъни върху човека, той изпитва в себе си желание да ги обсеби, да ги открадне. Болката, която човек изпитва при страданието, се дължи не толкова на това, че той страда, колкото на факта, че се чувства разпънат: от една страна го теглят отвън, да му вземат скъпоценния камък – страданието, от друга страна той тегли да задържи тази скъпоценност за себе си. Който не разбира смисъла и цената на страданието, той казва: „Защо ми се даде това страдание?“

Мнозина смесват страданието с мъчението и с труда. Страданията представляват обвивките на Божествените ценности, които в бъдеще ще красят главите ви. Ако страданията не съществуваха, хората щяха завинаги да останат голи, сухи кости, от които нищо не можеше да излезе. Ако можеше без страдания, нито Христос, нито апостолите, нито мъчениците биха страдали. Страданията са съществували и преди Христа, и в Негово време, а съществуват и днес. Който върви по пътя на разумните страдания, той върви в Божествения път. Да мисли човек, че може и без страдания, това значи да е взел крива посока в живота. Едно трябва да знаете: след всяко страдание, след всяка скръб иде радост, съответна на скръбта. Колкото голяма е била скръбта, толкова голяма ще бъде и радостта. Радостта иде всякога, след като човек занесе страданието на неговото място. Какво значи да занесе човек страданието на неговото място? Да занесеш страданието на мястото му, това значи да го изтърпиш докрай. Щом изтърпиш страданието докрай, ти придобиваш онази скъпоценност, която се съдържа в него. Щом придобиеш тази скъпоценност, радостта иде вече като естествено последствие на придобивката. Тази е философията на страданието. Всичко друго, вън от страданията и радостите, е преходно, временно. Някога и страданията ще престанат, но днес, при сегашното развитие на хората, те са необходими.

Сега всички трябва да бъдете герои. Като ви дойде някое страдание, не бързайте да го хвърлите на земята, но кажете:

„Без страдания на Земята не може.“ Пееш ли, носи страданието. Работиш ли, носи страданието. Имаш да даваш, носи страданието. Обират те, носи страданието. Мъчат те, носи страданието. Каквото и да става с тебе, носи страданието и напред върви!

Някой се оплаква, че е пострадал много. От какво е пострадал? Борил се е с котка и тя е оставила следи по лицето му. Или се е борил с куче, което също така е оставило следи по лицето му. Може да се е борил и с лъв, който е оставил следите си по тялото, по дрехите му. Най-после човек може да се бори и с дявола. Какво оставя дяволът? Той оставя своята чернота. Като излезе от борбата си с дявола, човек почернява, погрознява и започва да съжалява, че е влязъл в борба с него. Каквото и да прави, човек трябва да се бори с дявола. Той е голям майстор в борбата. Всички се отвращават от дявола, а въпреки това всеки ден дружат с него. Тук ще го видите да чука чаша за здраве с някои добри хора. Там ще го видите, че е влязъл в съдружие с някой богат търговец. Всички се радват на веселостта му, на сладкодумието му, на доброжелателството му – не го познават хората. Защо? – Защото те си го представят особен, не като човека, вследствие на което попадат в неговите примки. След като ви създаде ред неприятности, той ще дойде да ви съжалява, че сте пострадали много, че са ви излъгали, и казва: „Да бях дошъл при вас, нямаше да пострадате така.“ Като разберете един ден, че дяволът ви е създал всички нещастия, вие се връщате пак към старата философия и казвате: „Защо стана така?“ – Защото другояче не можа да стане. За подобни случаи турците казват: „Или си отваряй очите, или ще ти ги отворят!“ С други думи казано: или разбирай как стават нещата, или ще те накарат да разбереш.

Съвременните хора са дошли до положението да работят главно за себе си. Добро е това, но то съставя една трета от цялата работа. Други са отишли по-нагоре – те работят освен за себе си, още и за ближните си. Това съставя две трети от цялата работа. Най-после човек трябва да работи и за Бога, да завърши целия кръг на работата. Значи човек

трябва да работи в три направления: за себе си, за ближния си и за Бога. Или обратно: за Бога, за ближния си и за себе си. Отдето и да започне работата, резултатът ще бъде един и същ. Всеки трябва да държи в съзнанието, в ума си мисълта за тези три работи – да работи едновременно за себе си, за ближния си и за Бога. Ако работи изключително за себе си, човек се намира в областта на свещения егоизъм, отдето идат всички страдания и нещастия. Свещеният егоизъм не носи нищо добро за човечеството. Досега хората са работили за себе си повече, отколкото трябва. Едва сега те започват да работят за ближните си.

Време е вече хората да започнат работа за Бога. Като работят за себе си, мнозина мислят, че работят за Бога. Какво значи да се работи за Бога? Хиляди години трябва да се разправя на хората какво значи работа за Господа. За да работи за Господа, първо човек трябва да отиде при Него, да Го проучва, да види как Той работи. Не можете да работите за Бога, докато сами не видите как Той работи. Щом започнете да работите като Бога, вие работите вече за Него. Докато дойдете до тази работа, дълго време трябва да учите как Бог работи. Тъй щото, когато работите за Бога, ще се учите от Него как Той работи. Като работите за ближния си, ще се учите от него как той работи. Като работите за себе си, също така ще се учите от себе си. По този въпрос вие сте специалисти, по-големи авторитети от вас не съществуват. Що се отнася до работата за себе си, всички сте генерали. Щом дойде до работата за ближния и за Бога, там сте обикновени войници. Засега бих желал да станете генерали в работата си за ближния. Колкото се отнася до работата за Господа, това е въпрос на близко или далечно бъдеще – от вас зависи.

И тъй, за когото и да работите – за себе си, за ближния си или за Бога, поставете Любовта за основа на всяка работа! Страданието е работа, радостта – почивка. Следователно, дойде ли страданието на гости в дома ви, поканете го любезно, усмихнете му се и кажете: „Много те очаквах, много плаках за тебе, но заслужаваше да се плаче.“ Какво ви струва да се усмихнете на страданието? Някой ви е обрал.

Трябва ли да страдате за това? Като срещнете този, който ви е обрал, усмихнете му се и кажете: „Заповядай и друг път. Ако имах повече, още бих ти дал.“ – Това значи герой!

Сега нека всеки от вас си избере поне по едно нещо за приложение от това, което говорих тази сутрин. Много неща има за приложение, и то най-разнообразни. Нека всеки си избере нещо, но ще внимавате да не се яви между вас вътрешно недоволство. Това недоволство може да се дължи на обстоятелството, че някой е задигнал най-хубавите дрехи, а за другите не са останали такива. Друг пък е задигнал един скъпоценен пръстен или златен часовник, или златно перо за писане, или сребърна лъжица, чаша или някакъв скъп прибор за ядене. Нека всеки си избере това, което му е нужно, а не това, на което всички се нахвърлят. Ако ви трябва лъжица, вземете я; ако ви трябва пръстен, вземете го; ако ви трябва огърлица, вземете я. Всеки да си вземе това, което за дадения случай му е необходимо. Който иска да се жени, той непременно трябва да има огърлица. Без огърлица човек не може да се жени. Когато посаждат житото в земята, става годяването му. Като покълне, става сватбата му. Когато започне вършитбата, хорото се върти. И най-после, когато житото се смели и приготви на хляб, щастието иде. Значи тогава невястата, младата булка влиза в устата на хората, които започват да я дъвчат.

Следователно, когато житото страда, вие се смеете, радвате се. Тази е първата усмивка, която човек е направил. Като слушате да ви се говори така, вие казвате, че ви залъгват. Какво значи залъгването? Залъгване е, когато ви обещават нещо, а не го дават. Щом ви дадат обещаното, това вече не е залъгване, то е нещо реално. Човек търси Любовта и ако не я намери, казва, че го залъгват. Щом намери Любовта, той е доволен вече, защото се е домогнал до нещо реално. Залъгването е метод. Докато заставят детето да отиде на училище, залъгват го, дават му това-онова. Щом влезе в училището, започват вече да го учат. И през периода на ученичеството ученикът пак се залъгва. С какво? – С хубави бележки, с награди, със свидетелства. Всички тия неща са все залъгалки.

Хубави са залъгалките, но най-добро от всичко е знанието, което човек придобива. Истинско знание е това, което човек всякога може да употреби както за свое благо, така и за благото на другите. Всичко друго, което не може да използва за свое и за общо благо, не е знание.

В прочетената глава в лицето на мъченика Стефан виждаме герой, когото убиват с камъни, но той прощава, като се обръща към Бога с думите: „Господи, прости им, те не знаят какво правят.“ Стефан разбираше смисъла на страданието. Той гледаше на страданието като на скъпоценност. Ако хвърлят камък върху някой обикновен човек, той ще каже: „Убиха ме! Мене ли намериха да убиват с камъни?“ – Някога ще ви бият с малки камъни, а някога – с големи. С каквито камъни да ви бият, вие трябва да имате предвид философията на страданията и геройски да понесете всичко. Когато влизате в някоя градина с плодове, вие отивате при една ябълка, откъсвате най-голямата, най-зрялата и красива ябълка и казвате: „Отлична е тази ябълка.“ Защо не постъпвате по същия начин и когато ви замерят с някой голям камък? Вземете този камък в ръката си, стиснете го, превърнете го в скъпоценен и го дайте на онзи, който ви е ударил с него. По този начин вие ще победите. Как постъпвате днес, когато някой ви удари с камък? Навеждате се, вземате камъка и го хвърляте върху неприятеля си. И той се навежда, взема още един камък и ви удря с него. Така се започва престрелка, хвърляне на камъни от двете страни, както децата си играят с топки.

Казвам: бъдете герои, за да носите страданията си. Вие викате към Христа, молите се да ви посети. Но ако Христос дойде при вас, едва ли ще Го изтърпите един ден. Ще Му кажете: „Господи, можеш вече да си отидеш, защото откак дойде при нас, големи нещастия ни сполетяха.“ Защо сте недоволни от Христа? – Защото, когато дойде в домовете ви и намери пълни шишета, Той ще каже: „Изпразнете това шише, изпразнете онова шише!“ Като не знаете какво понататък ще прави Той с празните шишета, вие казвате: „Откак дойде Христос в дома ни, оголяхме, къщата ни се изпразни.“ Обаче Христос прилага един велик метод: старото излива,

а ново, чисто налива. Нали и вие постъпвате така? Когато при вас дойде някой ученик, дадете му една хубава книга. Когато гладен човек дойде при вас, давате му от най-хубавия хляб, с който и вие се храните. Когато жаден човек дойде при вас, давате му от най-хубавата вода, която и вие пиете. И най-после, когато приятелят ви дойде при вас, давате му най-хубавата мисъл, която държите за себе си. Какво приятелство е това, ако вие не можете да имате помежду си най-хубави мисли и чувства? Истинският живот седи в чистотата. Много лоши мисли и чувства могат да минат покрай вас, но вие не трябва да ги пущате да влязат вътре. Това е геройство. Срещате мечки, вълци – не се възмущавайте от тях. Има три вида мечки: външни, вътрешни и Божествени мечки. Също така има и Божествени коне. Например пророк Илия се възнесе на Небето с огнена колесница, с три Божествени коня. Това са отвлечени работи, които не са за всички хора. Те са само за възрастните. Големите, дълбоките книги са за учените хора, а за вас са малките книги, букварчетата.

Често съвременните хора задават въпроса: „Не можа ли Христос да не страда?“ – Аз не се занимавам с този въпрос, защото зная, че Онзи, Който е създал света, е предвидил всичко. Той е наредил нещата разумно. Следователно страданията на Христа са разумни и на място. Който намира, че е могло да се избегнат страданията на Христа, нека той направи опит да създаде нов свят, според своите разбирания. Ако наблюдавате вашия вътрешен свят, ще видите, че и там е предвидено да страда Христос. Когато грешите, Христос страда във вас. Апостол Павел казва, че Христос е разпнат втори път. Какво значи това? Това подразбира, че докато грешат, хората все още продължават да разпъват Христа в себе си. Хората се възмущават от евреите, че преди две хиляди години са разпнали Христа, но въпреки това те и до днес още продължават да Го разпъват в себе си. Някои пък се съмняват наистина ли Христос е бил разпнат. За да се освободи от съмнението в себе си, човек трябва правилно да мисли.

Сега аз ви съветвам да не се лакомите за големи неща, но всеки да си вземе по едно букварче и да започне да учи. Какво

трябва да бъде това букварче? – Букварче на щастието. Всички търсят щастието и ще го намерят в това букварче. В днешната беседа има едно букварче на щастието. Намерете го, вземете го и започнете да учите. Другите неща от беседата оставете за после. Започнете да изучавате азбуката на щастието. Кога може да бъде човек щастлив? – Човек може да бъде щастлив, когато езикът му не е много дълъг. Човек може да бъде щастлив, когато не се сърди, не се кара, не се гневи. Човек може да бъде щастлив, когато не е ревнив. Щастлив е онзи, който се влюбва само за ден и половина. Защо? – Защото влюбването е външната страна на Любовта. Влюбването е дреха на Любовта, която всеки ден може да се сменя.

Едно трябва да знаете: който истински иска да бъде щастлив, той трябва да се държи здраво за Любовта. Любовта е същественото в живота. Тя носи живот. При Любовта човек расте и се развива, а при влюбването се смалява. Като се влюби, човек губи от теглото си и тежи два пъти по-малко, отколкото преди влюбването. Щом се влюби, след един ден и половина той вече се е стопил, олекнал е. Който се топи и смалява, той се е влюбил; който расте и се увеличава, той люби. Изкуство е човек да се влюбва. По-голямо изкуство е човек да люби. Един търговец се влюбил в една княжеска дъщеря и за да разположи княза към себе си, поканил го един ден на обяд. Като се свършил обядът, търговецът казал: „Втори път няма да помисля да давам обяд на княза.“ – Защо? Прескъпо му струвал този обяд. Търговецът казал: „Ако дам още един обяд на княза, нищо няма да остане от мене. Всичкото ми имане ще отиде. И себе си да продам, нищо няма да постигна.“ Такова нещо е влюбването.

Не желайте неща, които заробват! Ако едно желание може да ви допринесе нещо, има смисъл да го подхранвате. Но ако едно желание може да ви лиши от свободата, от най-ценното в живота, защо ви е то? Затова правете разлика между желанията си. Наблюдавайте кои желания дават свобода, кои заробват и кои ограничават. Свободният човек сам се ограничава. Това е негово право. Който не е свободен, той пък се заробва и като се зароби, трябва да дойдат други да го

освобождават. Значи свободният сам се ограничава, сам се освобождава. Който не е свободен, други го заробват, други го освобождават. Затова казвам: ограничавайте се, без да се заробвате! Това е ваше право. В това седи силата на човека. Това е законът на Любовта.

Проявената Любов на Духа, проявената Мъдрост на Духа, проявената Истина на Духа носят пълния живот на Бога, на Единния, Вечния Бог на живота.

12 август, 5 ч.

ЖИВОТ, ЗНАНИЕ И СВОБОДА

Съвременният свят страда от дезорганизиране. Защо? – Защото в разбиранията на съвременните хора за живота няма единство, което да ги сплотява. Изобщо всички хора уреждат живота си тъй, както разбират. Каквото и да говорят, както и да се изявяват външно, вътрешно всеки постъпва, както разбира. Колкото и каквото да се проповядва на вълка, той все вълк си остава. Той си знае своето. Колкото и каквото да се проповядва на овцата, в разбиранията си тя пак овца си остава. В някои отношения мнозина дават овцата за пример. Наистина, по характер тя е мека, няма грубия характер на вълка, но е нечиста. Дето живее, там оставя нечистотиите си. Аз вземам вълка и овцата като два типа в живота. Някои хора имат разбирания и характер като тия на вълка, а други – като на овцата. Отрицателната черта на вълка е грубостта, а на овцата – нечистотата. Положителната черта на овцата е щедростта: тя дава млякото, вълната си, а понякога и децата си. Вълкът обаче не е щедър. Добрата черта на вълка е, че не дава място на паразити в себе си. Паразитите се страхуват от вълка. Ако направите кожух от вълча кожа, никакви паразити няма да влязат в него. Енергията на вълка е потребна за Природата. Ако вълкът не беше полезен, Природата не би го търпяла, той не би съществувал. Веднъж щом съществува, той има известно предназначение както за Природата, така и за човешкия живот. Каменарят, който троши камъните, железарят, който кове желязото, земеделецът, който оре земята – всички се нуждаят от енергията на вълка. Тази енергия е необходима навсякъде, дето трябва да се пробива път. И обратно: там, дето силите трябва да се организират, е необходима енергията на овцата.

Съвременният свят се нуждае от организиране. За тази организация е нужно начало. Хората наричат това начало Бог. Като атрибути, присъщи на това Начало, са животът, знанието и свободата. Значи животът, знанието и свободата излизат от това вечно Начало, от Бога. Човек може да добие

живот, знание и свобода само от Бога – от никое друго същество не може той да добие тези неща. Всичките погрешки на хората се заключават в това, че търсят живота, знанието и свободата там, дето те не съществуват. Вследствие на това в тях се заражда вътрешно недоволство. Вътрешното недоволство е признак на това, че хората не вървят в правия път. Някой казва, че е недоволен от живота. Той е недоволен от живота, защото го няма в себе си. Друг е недоволен от знанието, защото го няма в себе си. Трети пък е недоволен от свободата, защото я няма в себе си. Ако има в себе си живота, знанието и свободата, които изтичат от Бога, той щеше да бъде напълно доволен.

Като се говори за доволството, мнозина се натъкват на мисълта, че доволният човек няма подтик за работа. Не, тази мисъл е погрешна. Животът започва с доволството. Трябва човек да е доволен от всичко, което му е дадено, за да няма какво да го смущава. При това положение той ще има една строго определена цел, към която ще се стреми. Каква ще бъде тази цел? Каква е целта на художника? – Да рисува. Ако той не може да рисува, да копира Природата, какъв художник ще излезе от него? Каква е целта на техника? – Да мисли, докато изнамери такава форма, която съответства на принципа, който иска да впрегне на работа. Ако вие не можете да впрегнете великите принципи на живота, на знанието и на свободата на работа, какъв смисъл ще има вашият живот? Без това разбиране за живота, за знанието и за свободата, колкото и да се стремите към тях, те ще бъдат нещо външно за вас – дреха, накит, с които можете само да се представите, без те да внесат във вас някакво вътрешно, дълбоко съдържание и смисъл. Всъщност животът има външна страна, но тази негова страна не представлява още истинския живот. Истинският живот е нещо постоянно, установено, което не се поддава на никаква промяна. В каквато форма и да се постави, голяма или малка, животът не се изменя, той остава един и същ. Съвременните хора искат да изменят живота си, вследствие на което някой мисли, че е успял да направи това, и казва, че е изменил живота си. Това е криво

разбиране. Животът никога не се изменя. Когато казвате, че искате да измените живота, това подразбира, че търсите такава форма, в която може той да се прояви. Ако не намерите форма, съответна на неговите изисквания, той ще се прояви, както знае.

Щом се говори за живота, във връзка с него се повдига въпросът за човека. Що е човек? – Човек е същество, което мисли. Това е общ извод. С други думи казано: всяка мисъл, приложена в живота, е израз на човека. Ако не може да прояви своя живот, своето знание и своята свобода, човекът се намира още в зародиша, в зачатието на своята форма.

Христос казва: „Ако Отец Ми е с вас, вие ще правите дела, каквито и Той прави.“ Следователно вие нищо не можете да направите, ако Бог не е с вас. Не мислете, че можете да заставите Бога да дойде при вас. Не, вашата задача е само да не противодействате на Бога – нищо повече. Какво правите вие? От една страна Му противодействате, а от друга – искате да Му покажете начин, път, как да се прояви Той във вас. Това е човешка работа. Всичката философия на живота се заключава в следното: не противодействайте на Бога, когато се проявява в живота, в знанието и в свободата. – „Как се изразява това противодействие?“ – Който не люби, той противодейства на Бога. Който противодейства, той се излага на вътрешна борба, от която излиза победен. Когато слабият воюва със силния, той всякога остава победен, стъпкан. Ако невежият се бори със знаещия, той всякога ще бъде стъпкан. Ако робът се бори със свободния, той също така ще бъде стъпкан. Когато някой ви тъпче, трябва да намерите причината за това. Като размишлявате и наблюдавате себе си, ще видите, че причината се дължи на факта, че или не любите, или не учите, или нямате стремеж към свободата. Свободата обича Истината, знанието – Мъдростта, а животът – Любовта. Ако нямате Любов в себе си, животът във вас не може да се развива; ако нямате обич към Мъдростта, знанието във вас не може да се развива; ако нямате любов към Истината, вашата свобода не може да се прояви. Този е единственият метод да проявите живота, знанието и свободата.

Сега всички трябва да се стремите към изработване на вътрешни методи за работа. Всички очакват да дойде някой отвън да ги научи на нещо. Учителят може да предаде някакъв урок на учениците си, но ако те не приложат това, което им е предадено, знанието ще остане неразбрано за тях. За учителя или за професора е ясно това, което преподава, но ако учениците му не учат и не прилагат, това знание ще остане безпредметно.Те няма да се домогнат до онова, което им е потребно в живота. Мнозина мислят, че ще дойде ден, когато ще се освободят от ограниченията в живота, ще влязат в Царството Божие, дето царува радост, мир и веселие. Вярно е това, но работа се изисква от всички. Затова именно аз ви давам метод, който може да ви помогне за постигане на вашите идеали. Щом приложите този метод, още днес можете да влезете в Царството Божие, още днес Бог, светиите, ангелите, добрите хора могат да посетят дома ви. Кога ще дойде това нещо за другите хора, не е важно. За вас може да дойде още днес. Какво искате: да дойде Царството Божие за всички хора изведнъж, или да дойде първо за вас? Едно трябва да знаете: Царството Божие е дошло отдавна за света, за Цялото, защото Бог живее в Цялото. За частите обаче, частно за човека, Царството Божие още не е дошло. Като части хората трябва да се обединят в едно цяло, да се организират, за да разберат великия закон на Живота. Мнозина поддържат идеята, че Бог е непостижим, че не обръща внимание на тях като на малки величини в живота. Питам: защо вие обръщате внимание на малкия си пръст? – Защото е част от ръката ви, а тя – част от цялото тяло. Ако този пръст се отдели от ръката ви, и да искате, не можете да му обърнете внимание. Следователно, докато сте част от Бога, Той всякога ще ви обръща внимание. Щом сте част от Бога, вие всякога ще бъдете на работа. Затова е казано: „Ние сме съработници с Бога.“ Който е осъзнал тази Истина, той никога не може да противодейства на Божията работа, на Божия план. И като свърши работата, която му е определена, човек може да си почине. В почивката само той е свободен.

И тъй: живот, знание и свобода – за физическия живот. Любов, Мъдрост, Истина – за духовния живот на човека. Всички хора говорят за Любовта като за основа на живота и към нея се стремят. Майката обича детето си. Защо? – Защото има някаква връзка с детето си. За знанието ли го обича? – Не. Детето се ражда невежо, не знае да говори, постепенно се учи да приказва. Такова, каквото е детето, майката го обича. Често в хората се заражда желание да бъдат силни, учени, богати, независими, равни на Бога. Ако постигнат всичко това, ще излезе, че Бог е несъвършен. Те едва ли не мислят, че всичко могат да постигнат. Едно трябва да се знае: детето символизира онова начало в човека, което се стреми към развитие, към усъвършенстване. Тази е причината, заради която майката обича детето си. Тази е причината, заради която Бог обича човека. Майката вижда в детето си ония сили, способности, които Бог е вложил в него, и се радва, че един ден то ще се повдигне, ще израсте. Тя казва: „Каквато съм аз, такова ще стане и моето дете.“ Започва да прави опити с него – един, два, три, пет, десет, докато един ден види, че детето започва да проявява живота, знанието и свободата по същия начин, както тя ги проявява. Докато е при майка си, детето се развива свободно, без да се спира върху въпроса, дали тя го обича, или не. То не се съмнява в обичта на майка си и затова расте. В който момент се усъмни в любовта Ѝ, то се спъва и престава да се развива.

Същото може да се каже и за вас. В който момент се усъмните в Любовта на Бога, вашето развитие спира. Ако слуша майка си, детето ще постигне всичко, каквото тя желае. Щом постигне това, което майката желае, то ще постигне и своите желания. Това е закон. Следователно, ако и вие работите за постигането на Божиите желания, ще постигнете и своите. Който разбере този закон, той трябва да го приложи, да види неговите резултати. За тази цел впрегнете страданията, недоразуменията, лошите мисли, чувства и постъпки на работа! Впрегнете всички вълци, мечки, тигри във вас на работа! Не ги избивайте, но работа им дайте! Вие сте пуснали вашите вълци и овце на свобода, да правят каквото искат.

Вълците, поради своята грубост и жестокост, са унищожили част от живота. Овцете, поради своята нечистота, са изцапали всички места, дето кракът им е стъпил. За да не стават тия неща, впрегнете и вълците, и овцете на работа!

Кой е най-големият вълк в човека? – Недоволството. Коя е най-голямата овца в човека? – Доволството. Вълкът е недоволството, овцата – доволството. Аз вземам вълка и овцата като образи, върху които да размишлявате. Тъй щото, дойде ли при вас недоволството – вълкът, впрегнете го на работа. Дойде ли доволството – овцата, впрегнете я на работа. Само по този начин ще изпълните Волята Божия и ще придобиете три неща, необходими за вас: Живот, Знание и Свобода.

Изпейте песента *Бог е Любов*.

15 август, 5 ч.

СЪБОРНИ БЕСЕДИ

София, Изгрев

1934

19 – 21 август

ЧАСЪТ НА ЛЮБОВТА

В прочетените думи от Свещената книга се съдържат Велики истини. Те са велики по това именно, че носят живот. Великото в света е Животът. Съвременните хора искат да станат велики извън живота. Те мислят, че всичко се заключава във външното растене, във външното богатство и знание, във външното величие. Всъщност величието на човека се заключава в неговия живот. Това величие иде от най-силния извор, от най-силния източник, от най-голямата сила, които изпълнят Битието. Всички учени и прости хора знаят това нещо и го приемат като подбудителна причина, като велик подтик в живота. Този подтик носи различни имена. Някои го наричат Любов, без да знаят какво нещо е Любовта. Любовта ще остане неразбрана за вечни времена. В това седи красотата на живота. И всеки, който се е опитвал да обясни, да разбере, да определи по някакъв начин Любовта, той е потъвал в дълбоките Ѝ води. Който се е опитвал да определи Любовта, той е подобен на човек, който иска да носи Земята на гърба си. Колкото е възможно за човека да носи Земята на гърба си, толкова е възможно да се определи какво нещо е Любовта. Някой казва, че знае какво нещо е Любовта. Други казват, че знаят какво нещо е Мъдростта и Истината. Това, което хората знаят за Любовта, Мъдростта и Истината, са малки хапчета, които те всеки ден опитват.

Всички живи същества, от най-малките до най-големите, имат някакво понятие за Любовта, но тия понятия коренно се различават едни от други. С думи Любовта не се описва – тя се чувства. Първият признак, по който човек познава, че е влязъл в областта на Любовта, е, че в него настава дълбок вътрешен мир, какъвто никога не е изпитвал. Същевременно той изпитва в себе си подем към Великото, към Безкрайното в света. Обаче ако спре на това място и започне да мисли, че като е влязъл в Любовта, нищо друго не му трябва, в него моментално ще стане обратна реакция. Той едва е влязъл в преддверието на Любовта, а мисли, че всичко е разбрал. Не,

от тази мисъл ще се създадат кисели чувства, които ще го спънат. Тъй щото, когато попаднеш в първите лъчи на Слънцето, т. е. в зазоряването, радвай се, че то някога ще изгрее и ти ще видиш не само неговата светлина, но и чудесата, които то върши. Засега има неща, скрити от човешките очи. В човешките очи има нещо, което днес е скрито за ангелите. И в ангелските очи има нещо, което е скрито за големите богове. Има неща, които са скрити даже и за най-съвършените същества. Всички трябва да се радват на онова, което е скрито за тях. Кое е скритото? Скритото – това е Любовта.

Мислете сега върху въпроса за щастието. Мнозина мислят, че щастието зависи от многото. Не, щастието е закон, който еднакво обхваща и големите, и малките величини. Има случаи, когато човек може да бъде щастлив и при най-малкото, което е придобил. Съвременните хора страдат, когато имат най-много неща, когато живеят в изобилие. За да бъде човек щастлив, не е нужно да има голям товар на гърба си. Ако носи голям товар на гърба си, човек ще охка, ще пъшка, ще страда, ще се безпокои, и в края на краищата нищо няма да придобие. Срещате хора, които цял живот мислят, тревожат се, но никакви резултати нямат. Защо? Те не мислят право. Човек трябва да мисли право. Това е възможно само тогава, когато умът му е свободен, т. е. не е обременен. Когато скърби или когато страда, човек е обременен с нещо. В този смисъл скръбта е граница за преминаване в Любовта. Когато дойде до най-голямата скръб, човек е до границата на онази Любов, към която душата му се стреми. Щом мине през тази скръб, т. е. щом премине границата, душата му навлиза вече в дълбок вътрешен Мир, дето Любовта царува. Докато не мине тази граница, човек винаги живее във временното, в преходното. Когато някой пита защо е необходима голямата скръб в живота, казвам: голямата скръб е граница, през която душата трябва да влезе в областта на великото, незнайното – във Вечния живот, в живота на Любовта. Така разбрана скръбта, тя осмисля и самия живот. Само по този начин човек ще може да използва ония богатства, които седят скрити в неговия живот.

И тъй, за да се домогнете до Великата любов, вие трябва да придобиете вътрешна светлина на съзнанието си. Само при тази светлина вие ще разберете ония богатства, ония способности, ония дарби и таланти, които са вложени във вас от памтивека още. Като ги разберете, ще можете и да ги разработите. Вие се движите натук-натам, лягате, ставате като някое малко дете, което знае само да простира ръце към майка си. То мисли, че като простре ръцете си към майка си, всичката му сила е в тях. Майката се радва на тия ръчички, прострени към нея. Но ако те цял живот се отправят към майката, най-после и на нея това ще Ă дотегне. Като расте детето, тия ръчички ще започнат да правят пакости, а това не може вече да радва майката. По същия начин и хората простират ръцете си към Господа, като че искат да Го хванат, искат да вземат нещо от Него. Нито малкото дете може цял живот да простира ръце към майка си, нито голямото дете – човекът – може цял живот да простира ръце към Господа. Друго иска майката от детето си: тя иска да се пробудят неговият ум, неговото сърце, неговата душа и неговия дух. Друго иска Бог от човека: да се пробуди в него Божественото съзнание. Когато детето се пробуди, както майката желае, изразът на лицето, на очите в него е съвсем друг: движенията в него са живи, съзнателни. Това е силното, това е красивото, което радва майката.

Сега питам и вас: за какво сте дошли на Земята? Дошли сте да изпълните Волята Божия, да зарадвате Бога, че сте умни, събудени деца, готови да служите. Щом е така, трябва ли да викате, да плачете цял ден за своите нужди и неудобства? Искате да служите на Бога, да Го познаете. По какво ще Го познаете? По какво ще познаете Любовта? Никой не може да познае Любовта, докато не мине през най-големите противоречия и страдания в живота. Те са границата, пред която всеки се изпитва. Злото и Доброто, скърбите и противоречията, през които човек може да мине, са представени във вид на каша, която служи за граница: през нея той трябва да мине, за да влезе в Любовта. Който издържи на тия страдания, той ще познае Великата любов и ще вкуси от нея. Като

дойде до някое страдание, до някоя несрета, човек започва да се оплаква: „Господи, все на мене ли пращаш страдания? Защо ме товариш с това зло?“ Страданията представляват накитите, с които младата мома ще се накичи, за да влезе в Живота. Женитбата е влизането на човека в живота. Венецът, короната, дрехите на младоженците представляват външния живот на човека. Този живот е изложен на постоянни промени. Вътрешният живот обаче е неизменен. Значи животът на човека има две страни – външна и вътрешна: външна, или материалистична, и вътрешна, или духовна. Тези две страни в живота на човека постоянно се сменят, а с тях заедно се менят и неговите състояния: ту скръбни, ту радостни. Скърбите и радостите представляват външната страна на живота, т. е. неговото облекло, неговата външна дреха. И наистина, когато младата мома се готви за живота, тя не може да отиде със скъсаните си дрехи, но предварително трябва да се измие, да се очисти и да се облече с нови, чисти дрехи. И най-после, тя се накичва с хубави накити и огърлици. Накитите, това са нейните добродетели, без които тя не може да влезе в живота.

Когато отивате при Бога, по същия начин и вие трябва да бъдете накичени с всичките си добродетели, с всичките дарби и способности, които са вложени във вас. Вие трябва да носите в себе си онази вяра, която горите мести. Вие трябва да бъдете накичени със смирение, кротост, въздържание, търпение и т. н. Щом имате тия накити в себе си, Бог ще ви приеме. Това всеки може да опита. Какво правят с някои хора? Турят им един накит, а те го хвърлят настрани. Турят им друг, и него хвърлят. Защо? – Защото не разбират цената на тия накити. И като не ги разбират, някои казват: „Дотегна ни това търпение!“ – Какво търпение е това? Вашето търпение може да се нарече неволя, но не е още истинско търпение. Търпението, с което се кичат съвременните хора, представлява обикновени, прости стъкълца, но не и скъпоценни камъни. Днес турите на главата си такова едно стъкълце, и на другия ден виждате, че се е изменило. Дойдете ли до търпението, то представлява онзи скъпоценен камък,

който вие грижливо ще пазите под вашия език. И върху този камък един ден ще бъде написано вашето име. Ако не изработите този камък, на който да бъде написано вашето име, вие не можете правилно да се развивате, не можете да станете Синове на Светлината. Без търпение човек е подобен на дърво без корени. Без търпение човек е подобен на труп, т. е. на тяло без крака. На Небето сакати, хроми не приемат. На Небето няма да срещнете нито един човек без крака.

Какво представляват краката? Те са символ на Доброто. Както краката се движат, така и Доброто в човека трябва да бъде в движение. Като гледате краката си, вие трябва да мислите за Доброто. Щом мислите за Доброто, трябва да мислите за търпението, което е свързано с Доброто. Доброто пък е свързано със злото. Следователно, за да придобие търпение, човек непременно трябва да се намира под влиянието на две противодействащи сили. Злото и Доброто вземат еднакво участие при развитието на човека. Един ден те ще представляват неговите накити. Засега злото е вън от човека, но се стреми да проникне в неговия вътрешен живот. Доброто пък е вътре в човека и не пуща злото в него, вследствие на което между злото и Доброто се заражда непрестанна борба. В тази борба злото някога ще се умори и ще се обезсили. Щом се обезсили, то ще се откаже от желанието си да проникне в дълбочините на Божествения живот, дето царува Любов и вечен Мир.

Тъй щото всички трябва да знаят, че само Бог е в сила да освободи човека от злото. В дълбочината на нашата душа, в дълбочината на Битието, в дълбочината на незнайното, на неразбраното, живее Онзи, в Когото злото не може да проникне. Обаче като се погледнат, хората се обезсърчават и казват: „Окаляхме се!“ – Какво лошо има в това? Докато е на Земята, външно човек всякога ще се каля като биволите. Външно той всякога ще се праши, както се праши къщата му. Външните мазилки от човека ще паднат така, както пада мазилката на неговата къща. Външните керемиди на живота му ще паднат така, както падат керемидите на неговата къща. На Земята ще настане епоха на чудеса, каквато

хората никога не са преживявали. Като гледат тия чудеса, те ще пишат за тях, ще правят свои коментари и заключения. Какво по-голямо чудо от това – да дойдат спасителите на човечеството, да разрушат стените на затворите и да освободят всички затворници, които са излежали вече наказанието си? Казвате: „Може ли да стане това без закон?“ – Може, разбира се. Има ли нещо лошо в това? Кое е по-добре: затворът да остане неповреден, а затворникът да лежи години още в него, или затворът да се разруши, а затворникът да излезе на свобода? – Затворникът трябва да излезе на свобода, на чист въздух. Това, което е съградил, човек сам трябва да го разруши. Със своите отрицателни мисли и чувства, със своите криви постъпки човек е образувал затвор около себе си и сам е влязъл в него. Щом е така, той сам трябва да събори, да разруши този затвор и да излезе вън от него, на свобода. Хората днес заминават за онзи свят и не мислят как да се освободят от затвора, в който са влезли, но мислят как да наредят работите си на Земята.

Разправят един подобен случай за две бездетни етърви. Едната от тях, 60-65- годишна, заболяла и била вече пътница за онзи свят, но извикала при себе си етърва си и Ѝ казала: „Слушай, оставила съм една от нашите тенджери у съседката ни. Иди да я вземеш, да не остане у нея.“ Питам: защо Ѝ е тенджерата на тази умираща? Тя не мисли, че трябва да се освободи от затвора, а започнала да се грижи за една тенджера. Много тенджери имате забравени по съседите, но и да ги вземете, положението ви с това няма да се подобри. Няма дом в България, в който да няма тенджери. Ако българите имаха толкова добродетели, колкото тенджери, подобри хора от тях нямаше да има.

Христос казва: „Иде час, когато истинните поклонници ще се поклонят на Бога в дух и истина.“ Това поклонение е свързано с великото разбиране на Живота, с великото разбиране на Любовта. Щом разбере Любовта, човек ще разбере и страданията. Иначе при всяко страдание той ще се обезсърчава и ще казва: „Няма спасение за мене!“ Докато мисли така, човекът не ще намери в себе си възможностите за своето спасе-

ние. Който мисли, че е спасен, и уповава на външния живот, той всякога може да бъде изненадан. Всички изненади, на които хората се натъкват, се дължат на тяхното външно, човешко разбиране на живота. Следователно, ако искате да нямате изненади, вие трябва да се стремите към вътрешното, към Божественото разбиране на живота. В Божествения живот няма скърби и страдания, няма противоречия и недоразумения между хората. Там всички живеят в единство и в пълно съгласие. Там всяко живо същество представлява уд от великия Божествен организъм. Там няма болести, няма сиромашия, няма несгоди. Достатъчно е човек само да си помисли, че живее при Онзи, Когото обича, за да изчезнат моментално всички смущения, всички неприятности, дошли в него отвън. Хората на Земята имат брашно, имат вода, но хляб не могат да си направят. Те ходят от фурна на фурна да търсят хляб и казват: „Гладни ще умрем!“ – Не, пресейте брашното си, сипете в него вода, замесете го, оставете го да втаса и го опечете. Ще имате топъл, пресен хляб. Няма защо да ходите по фурните да се молите за едно-две кила хляб.

Казва Христос: „Който пие от водата, която Аз ще му дам, няма да ожаднее во веки. Тя ще бъде в него извор на вода, която извира в живот вечен.“ Христос подразбирал Живия хляб и Живата вода, които идат отвътре. Живият хляб представлява Словото Божие. Един ден посетих един болен, който ми каза: „Учителю, заминавам за онзи свят, умирам вече.“ – Че умираш, това е вярно; ти умираш в своите грехове, в своето невежество, но че заминаваш за онзи свят, лъжеш се. Ти ходил ли си в онзи свят, за да знаеш какво значи заминаване? – „Какво да правя, сърцето ми е слабо. В един момент то ще престане и аз ще се намеря в другия свят.“ – Сърцето ти може да престане да тупа, но в онзи свят не приемат хора, на които сърцата са престанали да тупат. Който отиде в онзи свят със сърце, престанало да тупа, той веднага се намира обратно на Земята. Там не приемат хора със загаснали сърца. Ако смъртта е в състояние да уплаши човека и той престане да чувства, да мисли и да действа, по никой начин няма да го приемат на Небето.

Когато смъртта дойде при някой човек, той трябва да е готов на борба с нея. Господ ще му каже: „Дръж се добре!“ И човекът ще започне борбата: той ще държи, тя ще държи; той отгоре, тя отдолу; после тя отгоре, той отдолу, докато най-сетне той я победи. В тази борба ще има падане, ставане, каляне, късане на дрехите, докато най-после човек стъпи върху нея, победи я и каже: „Да знаеш, че няма да ти се поддам!“ Герой трябва да бъде човекът! Бог иска герои хора. Страхливият няма да наследи Царството Божие. Мнозина искат да се борят с дявола, но ги е страх от рогата му. Не, хванете дявола за рогата и не се плашете! Ако ви е страх от вълка, дръжте го за устата. Ако ви е страх от змията, дръжте я за шията. Вълкът, змията – това са вътрешни състояния в човека, от които той се страхува. Някой се страхува и от най-малкото страдание. Дойде ли ви някакво страдание, кажете си: „Добре дошло е това страдание! То ще ми даде възможност да опитам Божията сила.“ Когато Давид се би с Голиат, с този великан, той взе със себе си своята прашка, а Голиат носеше своето остро копие. Запита го Голиат: „Защо излизаш пред мене с тази прашка като пред куче?“ Давид му отговори: „Ти излизаш пред мене със своята сила, а аз – с Името Божие. Ще видим кой от двамата ще победи.“ Давид отправи с прашката си едно камъче в челото на Голиат и го повали на земята.

Като четете историята на Давид, вие се учудвате на неговата сила и простота, чудите се на смелостта му да се бие с Голиат. Как мислите, само Давид ли се е борил с Голиат? Вие трябва да знаете, че на всеки човек предстои да се бори с Голиат в себе си. При това той трябва да излезе срещу него гърди в гърди, а не да върви след него и да очаква после кръст за храброст. Всеки човек ще мине през изпитанията на Давид, на Йосиф. Лесно е да се каже, че Йосиф е станал пръв в Египет. Обаче докато дойде до това положение, той трябваше да бъде изкушаван от жена и да издържи на изкушението. Той беше наклеветен, заради което трябваше да лежи две години в затвор, и след това да бъде освободен и повдигнат като първенец в Египет. Какво правят съвременните

религиозни хора? Като им дойде някое малко страдание или изпитание, те започват да се оплакват, че им дотегнали страданията, че не могат повече да носят. Казвам: чакайте, братя, вашите страдания са едва една педя над земята. Те трябва да се увеличат толкова, че да минат над главите ви. – „Ама тогава ще се удавим.“ – Ако искате да не се удавите, ще се научите да плувате. – „После?“ – После ще си направите един здрав, модерен параход и ще се качите на него. Като дойдат големите бури, вие ще бъдете на своя параход, с който ще минете морето на големите страдания и ще стигнете благополучно до спасителния бряг, който наричате бъдещ живот. Всички трябва да бъдете готови да минете това море без страх, с упование и вяра в Бога.

Съвременните хора, особено религиозните, говорят за Небето, описват го. Те говорят и за бъдещия живот, и него рисуват, но всички тия описания са толкова верни, колкото са верни фантастичните картини, представени на кинематографа. Казано е в Писанието: „Око не е видяло и ухо не е чуло това, което Бог е приготвил за онези, които Го любят.“ В този смисъл, който се наеме да опише бъдещия живот, той не познава Истината. Де седи силата на героя: в оръжието му или в самия него? Оръжието на героя е само външно условие, външно пособие, а силата на героя се заключава в ума, сърцето и волята му. Всеки герой трябва да има оръжие, но какво? – Вътрешно оръжие. И в Писанието е казано: „Вземете меча си!“ Мечът е Словото Божие, с което всеки герой трябва да се огражда като с броня.

За да се справяте със страданията, с мъчнотиите и изпитанията в живота си, вие трябва да придобиете търпение. Казва се, че Бог е дълготърпелив. В това отношение човек трябва да бъде подобен на Бога, да проявява търпение като Неговото. Без търпение никой не може да разреши задачите на своя живот. Вие падате, ставате, каляте се, чистите се, а Бог поглежда към вас със снизхождение, търпи, чака деня, когато ще се изправите и ще тръгнете смело в Божествения път. Като не можете да оправите някоя работа, вие се обръщате към Него с молба да продължи малко времето, докато я

свършите. Обещавате, но не изпълнявате. Ако всеки отвори книгата на своя живот, ще види, че тя е пълна с безброй дадени обещания, но неизпълнени. Всеки лист от тази книга е написан само с дадени и неизпълнени обещания. Въпреки това Бог никого не е изпъдил от себе си. Той все още вярва на хората. Понякога като метод за изправяне, временно само, Той ще изпъди някого от себе си, и когато човекът се осъзнае и разкае, Бог отново го приема.

Питам: трябва ли след всичко това човек да върви в стария път, по стария начин да не изпълнява обещанията си? Слабата страна на човека седи в това, че не изпълнява думата си. Каже нещо, обещае пред Бога да извърши известна работа, но като се намери пред някои затруднения, веднага се отказва, под предлог, че е слаб като човек, че условията били тежки и не може да ги преодолее и т. н. Не, за дадено обещание пред Бога никакви извинения не се приемат. Бог изпраща при вас един ангел в положението на просяк, за да му дадете малко хляб, а вие го пъдите под предлог, че имате важна работа, че сте професор в университета и трябва да предадете лекцията си. Ако бяхте приели просяка в дома си, вие щяхте да научите от него повече, отколкото от лекцията, която ще предадете на студентите си. Какво ще предадете на учениците си? Ще им разправяте за болестите, за причините на болестите, а именно за бацилите, които ги предизвикват. Според мене в света съществуват три главни и най-страшни бацила: първият бацил е бацилът на непослушанието, вторият – на безверието, а третият – на лъжата. Тези са най-страшните бацили, които пречат на човека да влезе в рая. Някой се зарази от непослушание, направи някаква погрешка, усъмни се, а след това изпада в пълно безверие и започва да си служи с лъжата. Той казва: „Не вярвам вече в Господа.“ – Ти не си разбрал Господа. Ти си дал място на отрицателните бацили в себе си и мислиш, че това са твои състояния. Като говоря за послушанието, имам предвид абсолютното послушание към Бога, към Онзи, Който ни е създал, а не към хората. Наймалкото непослушание или колебание към думите на Бога са условие да се лишите от познаването Му. Дойдете ли до

послушанието към Бога, ще бъдете смели и решителни. Най-малкото колебание, най-малкото спиране подразбира загуба в главното сражение.

Значи човек трябва да се пази от бацилите на непослушанието, на безверието и на лъжата. Щом дойде до вярата, той трябва да бъде категоричен, да не се съмнява в Бога, да не пита защо светът е създаден, има ли някакъв смисъл в това създаване. Един добър български свещеник ми казваше: „Чудно нещо, каквато добра дума кажа, каквото добро направя някому, веднага нещо в мене ми казва: „Какво си тръгнал да заблуждаваш хората? Какво мислиш да правиш? Ти ли един се намери да правиш добрини?“ Като чуя този глас, веднага се отказвам от намерението си.“ – Не, щом сте намислили да направите едно Добро, не отстъпвайте. Малкият вятър не трябва да ви спира от целта, към която се стремите. Каквито ветрове и бури да срещате на пътя си, не се отказвайте от Доброто, което сте намислили да правите, колкото малко и да е то.

Казано е: „Иде час и сега е.“ За какво иде този час? Този час иде, за да проявите Любовта. Как ще я проявите? Като се освободите от непослушанието, от безверието и от лъжата. Това изисква Новото учение, това изисква Животът, това изисква Любовта. Докато се поддавате на непослушанието, на безверието, на лъжата, никакви нови идеи не могат да ви стимулират в живота. Човек трябва да се освободи от отрицателните влияния на тия бацили и тогава, при каквито изпитания и да се намери, да каже: „Всичко в света може да се измени, но Бог – никога. Той е абсолютен, неизменен. В човека противоречия съществуват, но в Бога – не.“ Каквото Бог ви е казал да направите, изпълнете го. Дръжте думата Му свещено! И светът да се събори, изпълнете думата Му! Никаква лъжа – ни бяла, ни черна; никакво безверие, никакво непослушание! Аз не говоря само за външните прояви на човека, но имам предвид и неговите вътрешни прояви. Следователно каквато погрешка да направите, малка или голяма, не се стремете да я покривате. Изнесете я пред себе си като пред справедлив съдия и правилно я отсъдете. Щом осъзнаете погрешката

си, изправете я без никакво самоосъждане. Какво правят съвременните хора? Мнозина от тях, като направят някаква погрешка, бързат да я замажат отгоре, да я скрият и от себе си. Не правете втора погрешка. Това е лъжа, от която трябва да се освободите. Ако не изправите погрешката си, утре ще дойдат ангели от Небето и ще ви поставят на такива изпитания, че всички лъжи ще излязат навън. Каквато погрешка и да видите в себе си, не я скривайте, извадете я навън и изчистете дрехата си, да няма никакво петно. Дрехата, с която ще влезете в другия свят, трябва да бъде чиста, бяла, светла.

Сега, като говоря за Чистотата, не смесвайте външната чистота с вътрешната. Вие трябва добре да разбирате външното и вътрешното естество на човека. Външно човек ще бъде едно, а вътрешно – друго. Външният и вътрешният живот са в пълен контраст помежду си. Има случаи, когато външно някой човек е беден, нечист, грешен, но вътрешно е богат, чист и праведен. И обратно: друг някой външно е богат и чист, а вътрешно е сиромах и нечист. Такъв пример имаме в Евангелието, дето се представят два образа: един в лицето на богатия, който се ползвал с уважението на всички, и друг – в лицето на бедния Лазар, който живял при входа на богатия дом, и то болен, покрит с рани, гладен, изоставен от хората. Като минавал покрай пазара, богатият поглеждал към него с презрение и се запитвал: „Защо ли Бог търпи този грешник на Земята?“ Но какъв бил краят на тия два живота? Лазар умрял и го занесли в Рая, в Божествения живот. След него умрял и богатият, но него занесли на мястото на мъчението. Казвам: не се самоизмамвайте от външната обстановка на нещата. Външният живот не е истинският. Любовта не съди нещата само по техния външен изглед. Тя има съвсем друга мярка за нещата.

Мнозина се спират върху външния си живот и казват: „Голям грешник съм!“ – Радвам се, че си грешник. Съзнанието ти се е пробудило, ти виждаш своя външен живот и намираш, че си грешен. Невъзможно е човек външно да не се окаля. Докато се движи между хората и им помага, невъзможно е да остане чист. Това е външната страна на живота.

Тя не трябва да ви смущава. Щом се окаляте, ще отидете при най-чистия извор на живота да изперете дрехата си, да се измиете, преди още Слънцето да е залязло. Някои се перат сутрин. Не, когато тръгвате за другия свят, вие ще се перете един час преди залязване на Слънцето. Сутрин ще отивате на работа, а надвечер ще се перете. Гледате някоя жена, че е станала рано и е започнала да пере. Цял ден пере тя, но работите Ѝ не се оправят. Ако привечер започне да пере, тогава само работите Ѝ ще се оправят. С утринното пране светът не може да се оправи.

„Иде час и сега е, когато истинните поклонници ще служат на Бога в дух и истина.“ Желая и на вас да служите на Бога в Дух и Истина, да служите на Любовта в Дух и Истина, на Мъдростта в Дух и Истина, да служите на самата Истина, която носи Свобода за човешката душа. Като резултат на това служене ще има следните прояви: Вечен живот, Знание и Светлина и Свобода – неща, за които вашите души копнеят.

И тъй, всички трябва да се въоръжите с Любовта, да възлюбите Господа с всичката си душа, с всичкото си сърце, с всичкия си ум и с всичката си сила. Любовта да бъде идеал в живота ви! Само чрез Любовта можете да преодолеете мъчнотиите и страданията.

Тайна молитва

19 август, 5 ч.

И ПОМАЗА

„И това като рече, плюна на земята, и направи кал от плюнката, и помаза с калта очите на слепия.“

Йоан 9:6

„И помаза.“ Аз вземам положителната страна на думата *помаза*.

Сега ще ви дам някои мисли, потребни за живота ви. Животът е реалност, която се нуждае от нещо съществено. Той има външна страна, изразена в безброй залъгалки; той има и вътрешна страна, свое вътрешно, дълбоко предназначение. Философите определят вътрешното предназначение на живота по един начин; религиозните хора – по друг начин; учените – по трети начин. Обаче каквито обяснения и да се дадат за вътрешното предназначение на живота, той се осмисля само при Любовта. Както и да се гледа на живота, той се осмисля само при Любовта, при Мъдростта, която носи светлина и знание, и при Истината, която носи свобода. Значи на първо място седят Любовта, Мъдростта и Истината, от които произтичат животът, знанието и свободата.

Когато се говори за Истината и за свободата, мнозина дават различни определения. Какви са техните определения, не е важно. Че някой философ се произнася за моя вкус, и това не е важно за мене. Какво аз чувствам, какво аз усещам, когато вкусвам някакъв плод, това е важно за мене. Това е говор, език на Природата. Думите на философа не определят моя вкус, но езикът ми го определя. Вземам нещо в устата си, вкусвам го и казвам: „Сладко е това нещо.“ Сладчината с думи не се определя. Външно може само да се опише, но не и да се определи. Сладостта не е нито бяла, нито черна. Тя може да има някакъв цвят, бял или черен, както има бяло и черно или червено вино, но цветът не определя сладостта на виното. Някой път бялото вино може да бъде горчиво, и обратно: някога черното вино може да бъде горчиво.

Животът има своя опитна страна, към която човечеството трябва да се отправи. Това е неизбежно. Никаква философия не е в сила да измени този път. Рано или късно, желаят или не, хората ще влязат в този път. Мнозина от тях са дошли вече до положението на апостол Павел, а другите по-късно ще дойдат до това положение, но един ден всички ще кажат като него: „Не се рита срещу остен!“ Кога каза тия думи апостол Павел? – Когато падна от коня си. Повечето от съвременните хора са паднали вече от своя кон. Съвременните учени и философи разискват върху живота, развиват ред теории, без да имат предвид, че не са господари на положението. Един Господар съществува в света, към Когото те трябва да окажат пълно послушание и да поставят живота си на солидна основа. Те искат от другите послушание, но трябва да има на какво да го базират; искат от другите любов, но трябва да знаят на какво да я поставят; искат знание, свобода, но също така трябва да има на какво да ги поставят. Хората се нуждаят от принципи, общи за всички. Те се нуждаят от Правда, която да не се мени.

Казвате: „Де можем да намерим живота – в младите, във възрастните или в старите?“ Животът не е нито в младите, нито във възрастните, нито в старите. Това са преходни фази на живота. Защо? – Защото младите остаряват, възрастните се изменят, а старите умират. Питам: де е тогава постоянството? Виждате някое малко дете и казвате: „Дете е това!“ – Де е детето? В онова малкото, нежно дете, което се държи с двете ръце за майка си? Утре същото това дете израства и нарича майка си старуха. Според мене това не е дете. Де отиде онова чисто детско съзнание? За мене туй е неразбрано, но нищо от това. Неразбраните неща са красиви. Някой казва, че не разбира живота. Животът не може да се разбере в отделните прояви на хората. Какво ще разберете от живота на пияния? Ако се напиете като него, цяла нощ ще падате по улиците, ще ставате, и като станете сутринта, ще се видите цял окалян, нечист. Какво знание сте придобили? Не само че нищо не сте придобили, но сте изгубили нещо, усещате се унизен. Когато хората искат да разберат какво нещо е Господ, те не знаят на

какво опасно място се натъкват. За незнаещите, за невежите Бог е огън пояждаещ; за знаещите Той е знание и светлина; за любещите Той е мир, радост и веселие; за свободните Той е простор, за грешните Той е ад и мъчение.

Мнозина говорят за ада, описват го като място на мъчение, като страшен съд за лошите дела на хората. Колкото и да е страшен този ад, той не е по-страшен от ада на Земята. Истинският ад е на Земята. Де именно се намира този ад? Той е в човешкото тяло: в изкривения човешки ум, в изкривеното човешко сърце, в изкривената човешка воля. Той се изразява в неправилните отношения между хората, в недоверието, което имат един към друг. Адът е в обществата, в народите, които се използват едни други: силният използва и тъпче слабия. Адът съществува и в цялата Природа: растения, животни, от най-малки до най-големи, се изтезават, измъчват се едни други. Наблюдавате под микроскоп с три хиляди пъти увеличение някое малко същество – и то се стреми да нападне друго някое, да го изяде. Злото съществува между всички живи същества, като започнете от микроскопическите и дойдете до човека. И човек, такава малка буболечица в сравнение с великите напреднали същества, се нахвърля върху по-слабите от него и ги унищожава по различни начини. След всичко това той мисли, че може да излезе от него нещо. Ще кажете, че това, което хората вършат, е от любов. Възможно е, но те трябва да се повдигнат, да дойдат до новото съзнание, до новия живот. Казано е в Писанието: „Иде час, когато всеки, който те убие, ще мисли, че служба принася на Бога.“ Значи той ще мисли, че върши нещо велико. Обаче в Божиите закони е казано: „Не убивай!“ Христос казва: „Люби ближния си!“ Христос е казал още: „Люби врага си !“ Само силният, само любещият може да обича врага си.

Разправят как един англичанин калил волята си при един индуски факир, от когото вземал уроци. Двамата заедно отишли в една гора, дето имало змии, тигри, лъвове. Факирът седнал на един камък, скръстил краката си и така силно концентрирал мисълта си, че нищо не било в състояние да

го разсее. Покрай него минавали зверове, змии, но не го докосвали: минавали-заминавали, като че не го забелязвали. Англичанинът го запитал: „Как можеш да бъдеш толкова спокоен? Не виждаш ли как зверовете минават покрай тебе?“ – „Виждам всичко, но гледам силно да концентрирам мисълта си, за да не изгубя равновесие. Ако за момент само изгубя равновесието си, ще хвръкна от този камък – нищо няма да остане от мене.“ Казвам: ако и вие по същия начин седите на един камък и мислите само за Бога, никакъв звяр не може да ви засегне. Покрай вас ще минават вълци, мечки, тигри, но нищо няма да ви направят. Ако не мислите за Бога, всички зверове ще ви нападнат и от вас нищо няма да остане.

Често се говори за нещастията, за страданията на хората и всички се запитват защо са тия страдания и нещастия? Има един пробен камък, с който човек се изпитва в живота. Този пробен камък е страданието. Докато не е страдал, докато не е опитал нещо, човек не може да говори за знания. Щом преживее, опита и пострада за нещо, в тази област човек придобива знания. Следователно всяко нещо, което е опитано, преживяно и е дало резултат, това е знание. Стражар води в участъка един набожен, добър човек и го ругае, нарича го идиот, мисли, че той нищо не разбира. Набожният човек върви пред стражаря, но по едно време се обръща към него и му казва: „Братко, моля ти се, освободи ме за малко. Тук някъде ще се отбия, трябва да свърша една работа.“ – „Добре, ще те почакам.“ – Добрият човек се отбил малко настрани и започнал да се моли: „Господи, моля Ти се, помогни ми в този случай! Много пъти съм Те слушал, много пъти Си ми помагал, покажи и в този случай, че не съм идиот, че Ти живееш в мене и аз мисля чрез Тебе. Покажи силата Си на този стражар, покажи я и на мене!“ Като се върнал при стражаря, последният му казал: „Как ме нарече ти? Братко ли ми каза? Бог наш Баща ли е? Щом е тъй, отказвам се да те водя в участъка. Бих желал да бъда като тебе.“ Хващат се двамата под ръка и тръгват заедно. „Сега могат и двамата да ни заведат в участъка. Готов съм на всичко !“

Казвате: „Как можа този човек да се обърне към Бога

толкова скоро?“ – Това не става всякога, не става изведнъж. Когато се намерите в някаква мъчнотия, направете опит да видите какъв резултат ще имате. Ако Бог живее във вас, всичко може да стане. Аз вземам практическата страна на живота. Ще кажете, че Бог е отвлечено понятие. Бог се проявява като велик стремеж, като благородство във всички хора, във всички народи, и то не само в хората, но и в животните, и в растенията. В сладките плодове има известно съзнание, по-високо от това на другите растения, заради което те са готови да жертват нещо от себе си. Горчивите плодове обаче не са просветени, нямат любов в себе си, вследствие на което образуват горчивите сокове.

Сега ще направя характеристика на няколко народа, за да видите какво е нужно на човека. Човек трябва да има благородството на англичанина, щедростта на американеца, изящното изкуство на обходата на французина, постоянството на германеца, издръжливостта на китаеца, съобразителността на японеца и великодушието на славянина. Тези качества трябва да легнат в основата на всеки индивид, на всяка душа. Всеки човек трябва да има ума на посветените, или, в християнски смисъл казано, всеки трябва да има ума на Христа. Мнозина мислят, че Христос не е бил учен човек. Много се лъжат те. Ако един човек може, като плюе на земята, да направи от плюнката си кал, с която да помаже очите на слепия и той да прогледа, това говори за велика, дълбока наука, на която съвременната наука би завидяла. Тази кал не е била обикновена. Още като взел тази кал с пръста си, Христос е вложил нещо в нея. От пръстите Му излязла особена енергия. Така именно тази кал е станала животворна. Мнозина са правили опити като Христа, да направят такава кал, но не са успели. Всеки може да намаже очите на слепия с кал, но той няма да прогледа. Ще кажете, че тази кал е била специална, намирала се е само в Палестина. Щом е така, идете още сега в Палестина и там направете опита. Да мислите, че само в Палестина имало такава кал, то е все едно да се хвалите като онзи турчин, който казвал, че като бил в Багдат, прескачал трапове по 20 метра широки. Като го слушали да

говори така, казвали му: „Щом е тъй, прескочи и тук такъв трап.“ – „Тук не мога да прескачам, защото хавата не ми позволява.“ – Който знае и може да направи нещо, хавата навсякъде му помага; който не знае, хавата никъде не помага.

Съвременните хора имат знания, но знанията им трябва да се приложат. За тази цел те трябва да правят опити, докато дойдат до положителни, абсолютни знания. Представете си, че някой заболее сериозно, почти е на смъртно легло, или изпадне в крайна сиромашия. При това положение нека се опита сам да си помогне. Че е болен – това не е Волята Божия. Че е сиромах – и това не е Волята Божия. Казано е в Писанието: „Бог не съизволява в смъртта и в греха на човека.“ Ако хората умират, има ред причини за това. Какви са причините, няма сега да обяснявам. Който се е отклонил от правия път на живота, той не се нуждае от обяснение на причините за това отклонение, той се нуждае от изправяне. Човек трябва да има ясна представа за себе си, за силите, които се крият в него, и тогава той не трябва да очаква външна помощ, но трябва да се обърне към себе си. Не търсете външна помощ, преди да сте получили вътрешна. Външната помощ сама по себе си ще дойде. Не ходи да ореш, преди да имаш семе в хамбара си. Защо ще ореш, ако нямаш семе? Първо осигури семето, че тогава ори. Ако изореш нивата, а не я посееш с жито, тя ще роди хубави бодили. Съвременните хора искат да възпитават младото поколение. Как ще възпитат едно дете, ако не събудят в него любов към живота, към знанието и към свободата? Детето трябва да зачита свободата, която му е дадена.

Някои мислят, че свободата се заключава в незачитане на другите хора, и следователно могат да вършат, каквото намират за добре. Свободата е качество на Истината. Тази свобода трябва да бъде в полза на всички живи същества по лицето на Земята. Всяка свобода вън от Истината принася вреда и на онзи, който я има, и на онези, до които се отнася. Вън от Истината свобода не съществува. Този е един от новите възгледи, който трябва да проникне в ума на всички хора. Някои казват, че не разбират новите възгледи. Няма

нищо лошо в неразбирането. Вие трябва да ги разберете не теоретически, но практически. Вие сте в една долина и сте облечени в тънки дрехи, защото там е топло. Предстои ви обаче да се качите на един планински връх, висок три-четири хиляди метра. Можете ли да се качите на този връх с тънките си дрехи? Когато се качвате на високи върхове, вие трябва добре да се екипирате, като англичаните, които предприемат експедиция до Хималаите. Трябва да имате топли дрехи, здрави обуща, със специални топлинници вътре, с голям запас храна и т. н. Условията за живеене на високите върхове са по-трудни от тия в долините, затова който се качва по тях, той трябва добре да се екипира.

Съвременните хора искат да се качват по височините, а същевременно товарът им да се увеличава. Това е невъзможно. Колкото по-високо се качваш, толкова и товарът ще става по-тежък. Колкото по-ниско слизаш, толкова и товарът ти ще става по-лек. Който иска товарът му да олеква, той трябва да слиза надолу. Възвишените духове слязоха от Невидимия свят, за да се освободят от богатствата, които имаха. Те слязоха от високите върхове, за да създадат долините, Земята, Слънчевата система, както и жилищата на хората. Като създадоха всичко това, те се освободиха от богатствата, с които разполагаха, и се върнаха назад в своите обители. Тези творци на миналото и днес слизат на Земята. Какво ще направят със сегашната Земя? Те ще я превърнат в рай. От сегашната Земя нищо няма да остане. Новата Земя ще бъде рай, а хората, които ще живеят на нея, ще бъдат с лица, светещи като слънце. Аз ви казвам една Истина, която ще донесе благо за всички живи същества. Тя ще донесе светлина и знание, тя ще донесе свобода и простор, тя ще донесе нов живот, нов подтик за всички хора по лицето на Земята. От това гледище аз се радвам на успеха на всички хора, аз желая всички да бъдат свободни. Свобода има само в Любовта, свобода има само в Мъдростта и знанието, свобода има само в Истината. В живот, придружен с Любовта, има свобода; в живот, придружен с Мъдростта, има свобода; в живот, придружен с Истината, има

свобода. Не е истинска свобода онази, която не е придружена с Истината.

Мнозина се съмняват съществува ли Бог, или не съществува. Ако Бог не съществува, отде излязохте вие? Ще кажете, че според Дарвин[5] човек е произлязъл от една малка клетка. Възможно е и това. Че пилето е излязло от яйцето, съгласен съм, но за да се излюпи пилето, това яйце трябва да се постави при специални разумни условия. И с това съм съгласен. Ако яйцето не се постави под топлината на квачката, или под друга някаква топлина, необходима за развитието му, то няма да се излюпи.

Питам: кой създаде ония условия, при които вашият живот най-добре се развива? Нито вие, нито вашите деди и прадеди са били и могат да бъдат фактори за вашето развитие. Значи първоначално още Бог на великата Любов, на великата Мъдрост и на великата Истина е създал условия за развиването на човека. И до днес още Той работи в света, за да освободи човечеството от великото заблуждение, в което е попаднало. Хората искат да извоюват свободата си, да бъдат свободни. Няма какво да извоюват свободата си. Свободата, към която се стремят, им е дадена. Те трябва само да я възстановят. Свободата зависи от ума, от сърцето и от волята на човека. Ако има просветен ум, благородно сърце и търпелива, издръжлива воля, човек има всичко в света. Ако човек обича Онзи, Който всичко му е дал, той има свобода, каквато желае.

Някой търси Бога тук-там, а забравя, че Той е навсякъде, във всички живи същества. Срещат се двама души и се поглеждат накриво, не искат да видят Божественото в себе си, гледат се като чужди. Единият иска да надхитри другия, да го оплете. Кой кого ще надхитрява или оплита? Никой от двамата не е лисица да изяде другия, нито вълк, да го задуши като овца. Всеки трябва да гледа на своя ближен като на човек, в когото Божественото начало живее. Че някой се е отклонил от правия път и е извършил едно престъпление, това е друг въпрос. То няма нищо общо с Божественото в човека.

Питам: какво ще се ползва човек от престъпленията, от

измамите? Най-малката измама, било в науката, в религията или в обществения живот, носи своите лоши последствия. Външно човек може да се мами, но вътрешно, в съзнанието си, той не трябва да допуща никаква измама. Школата, която следвате, има за цел да ви покаже причините на измамата, на изкушенията, на които се поставяте. Всяка дарба в човека създава условия за изкушение. Например ако не използва разумно силата си, човек може да извърши ред престъпления: ще бие или ще убива. Ако изгуби силата си, той ще почне да лицемери, да лъже, да хитрува. Кое от двете положения е за предпочитане? Щом е неразумен, нито едно от двете положения не може да се предпочита. В такъв случай човек трябва да развива в себе си благородство, постоянство и да се стреми учен да стане. Това значи да работи човек върху своя ум, върху своето сърце и върху своята воля. Това значи да се освободи човек от чуждите влияния, на които се е излагал не само той, но и неговите деди и прадеди. Всички хора са се борили и до днес продължават да се борят с чуждите влияния.

Като говоря по този начин, ни най-малко не искам да внеса във вас известни съмнения, но казвам, че в Природата, както и в живота, съществуват ред противоречия, създадени само за добро. Защо и за какво са тия противоречия, няма да обяснявам, но вземете думите ми като постулат, който ще опитате и проверите. Всички противоречия са допуснати за добро. Това е истина, която всеки може да опита. Бог е неизменен в своите прояви. Той е създал цялото Битие върху три главни закона: върху необятната, неизменна Любов, която носи живота като нещо цяло, неразделно; върху непобедимата с нищо Мъдрост, която носи светлина и знание, от нищо непомрачени, и върху безграничната Истина, която носи вечната свобода. Кой може да отнеме тези неща?

Казвате, че можете да ограничите някого. Как можете да ограничите онзи, който живее с Бога? Достатъчно е той да се помоли на Бога и вие веднага ще хвърлите оръжието си и ще тръгнете с него. Срещате такъв човек и му казвате: „Знаеш ли, че аз мога да те убия?“ – Ти убивал ли си друг път човек, който е свързан с Бога? Достатъчно е само да вдигне ръката си

към него, за да увисне тя във въздуха. И на десет километра да е далече от него, той може да го спре, на място да остане. Не се вдига лесно ръка срещу човек, който служи на Бога. Ако е допуснато този човек да бъде измъчван от хората, това е друг въпрос. Никой няма право да мъчи хората.Такъв е Божественият закон. Не мъчете себе си, не опорочавайте името Божие! Дръжте свято името Божие в ума си! Дръжте ближния си близо до сърцето си! Пазете и вашето достойнство! Само по този начин ще се съгради Новият живот. Само така ще се създаде Новата държава. Всички властващи трябва да имат тези качества в себе си. Такава власт е Божествена. А всяка власт, дадена от Бога, е за предпочитане пред човешката.

В това отношение съвременните учени се отличават с една добра черта: те не са догматици. Когато някой учен създаде една теория, след него ще дойде втори учен и ще каже: „Има нещо неправилно в тази теория“ – и ще я коригира. Дойде трети учен – и той коригира теорията. Дойде четвърти, пети учен: всички допълват, коригират, изправят теорията. Първият казва: „Да, имал съм някакво заблуждение, готов съм да се коригирам.“ Така всеки съзнава погрешката си и се коригира. Религиозните хора, като приемат някаква догма, не търпят от никого никаква корекция. Всичко в света е подложено на промени. Всяко верую, в каквато форма и да е, то е плод на човешки мисли, чувства и постъпки от хиляди години насам, вследствие на което търпи промяна. Виждаме например, че и онова откровение, онзи велик закон, който се даде на Мойсей на Синайската гора, и той даже претърпя промяна. След него дойде Христос и внесе нещо ново в този закон. Сегашните християни мислят, че това, което е казал Христос, никога няма да се измени. Сам Христос е казал: „Много неща още има да ви кажа, но не сте готови да носите.“ На друго място е казал: „Когато Син Человечески дойде втори път на Земята, ще намери ли достатъчно вяра и разбиране между хората, за да схванат онази велика Истина, която ще им говори?“

Следователно всеки човек трябва да е доволен от положението, в което Природата го е поставила. Щом е така,

той не трябва да излиза вън от кръга на своята дейност. Ако преждевременно излезе от този кръг, той ще изгуби живота си. Според мене за всеки човек Природата е начертала такъв кръг на дейност, който отговаря на неговите възможности и дарби. Ако се използват разумно тия възможности, човек ще бъде щастлив. Защо човек трябва да бъде недоволен? Неговото положение като човек е милиони пъти по-добро от това на вола, положението на вола е милиони пъти по-добро от това на птицата, положението на птицата е милиони пъти по-добро от това на рибата, положението на рибата е милиони пъти по-добро от това на растението, положението на растението е милиони пъти по-добро от това на минерала. Това е дълбока философия, която трябва да се изучава. Погледнете едно растение и казвате: „Растение е това!“ Вие не подозирате даже какъв стремеж е вложен в него. То е посадено в земята с главата надолу и се мъчи да се изправи, да се освободи. Щом стане риба, то е доволно вече, че може да пъпли, и благодари, че се е освободило от едно нещастие. Когато рибата се превърне в птица, тя е доволна, че може свободно да хвърчи във въздуха, но пак се стреми към нещо по-високо. И човекът още не е свободен. Той се намира в точно обратно положение на растенията: след като се е завъртял и е направил ъгъл от 180°, той се е изправил на краката си, с главата нагоре. Съвременното човечество се намира вече пред новата епоха на живота. Новата епоха се заключава в познаване на Бога. Познаването на Бога подразбира познаване на Любовта, придобиване на знание и свобода. Това значи да живее човек и да чувства, че има душа в себе си. Мнозина се запитват съществува ли душа, или не. Най-великите неща в света са човешката душа и човешкият дух. Умът пък служи за украшение на човешката душа, а сърцето – за украшение на човешкия дух. Значи духът, душата, умът и сърцето представляват семейството на човека, а волята му, това е един от най-благородните слуги на това семейство. Волята още не е станала член на това семейство, тя е само негов слуга. Който не вярва в това, той може да го проследи и опита.

Аз изучавам Природата, познавам добре законите Ѝ,

познавам нейния език, зная езика на звездите, на Слънцето, познавам влиянието на всички известни и неизвестни за вас планети. Неизвестните още на съвременните учени планети показват, че кръгът на човешкото развитие става все по-голям. Това са отвлечени въпроси, върху които можете да четете ред астрономически съчинения. Светът е школа, а Природата е написана книга, която се изучава в тази школа. Големи богатства се крият в Природата. Някои казват, че известни места в Природата са много обикновени. За разумния човек всички места в Природата са интересни, той има какво да чете по тях. Вие минавате през мочурливо място и казвате, че това е мочурляк. Ученият обаче открива в този мочурляк големи богатства. Под канарите в планините се крият големи скъпоценности. В планините има цели пластове, богати със злато. В тях ще намерите големи кюлчета злато, от 40-50 кг едното. Като слушат да се говори за злато, мнозина искат да знаят где се намира златото в Природата. Това не може да се каже, защото съвременните хора страдат от изобилие на пари, а не от безпаричие. Те имат пари повече, отколкото им трябва; те имат хляб в излишък, но знание имат малко. И знание имат много, но това знание в повечето случаи не е дало добри резултати в живота.

Един от средновековните лекари лекувал болните си по свой начин – с топла вода и с пущане на кръв. Цели 20 години практикувал този метод, но нито един от пациентите му не оздравял. Като виждал резултатите на своя метод, казвал: „Съжалявам, че след 20-годишна практика не можах да излекувам нито един болен. Съжалявам и за науката, която учих.“ После за утешение си казвал: „Нима другите лекари са излекували своите болни? И техните пациенти умират.“ – Не, не трябва да се правят такива опити – да пущате кръв и да давате топла вода. Това значи да изтече кръвта на болния. Какво правят другите хора, били те лекари или учени, това не може да ви успокоява. Външно всеки човек е свободен да има, каквито ще възгледи, но вътрешно неговите възгледи трябва да бъдат в съгласие с тия на Природата, да бъдат общи за всички хора. Например всеки има две очи, с които може

да гледа, каквото иска и когато иска, но тези очи трябва да бъдат хубави, т. е. да гледат правилно, красиво на нещата. В човека има едно вътрешно чувство, с което познава Истината и може да я приложи. Истината е нещо спонтанно, тя не зависи от човека. Умът изучава Истината, но не я намира. Някои казват: „Да намерим Истината, да намерим Бога.“ – Нито Истината може да намери човек, нито Бога може да намери. Те са вътре в него. Бог не е нещо, което може да се намери отвън. Да мислите, че Бог трябва да се търси, за да се намери, това е криво разбиране. Едно се иска от човека: да влезе във връзка с Първата Причина. Щом направи тази връзка, Божествената мисъл ще започне да се влива в неговия ум и той ще усеща диханието на Бога. Това значи да разчита човек на Бога в себе си, да знае, че има Един, на Когото всякога може да уповава. Щом знае и чувства това, човек всякога ще бъде готов да върши Волята Божия.

Често жените се оплакват от своите мъже, че ги ограничавали, че се отнасяли грубо с тях. Мъжете пък се оплакват от жените си, че не ги слушали, не ги обичали и т. н. Питам: защо и едните, и другите не направят опит да се свържат с Бога, да хвърлят пушките си и да се хванат под ръка като добри приятели? Ще кажете, че семейният живот е тежък. Според мене семейният живот е една от тайните науки на Земята. Разрешаването на този въпрос изисква специална школа. Мнозина казват, че не обръщат внимание на семейния живот. Засега семейният живот представлява институт, основан на ред закони и правила, които трябва да се изучават. В изучаването на тези закони и правила човек ще се домогне до първоначалния произход на семейството. Питам: когато двама души се сдружат да живеят заедно, имат ли право да се измъчват? Имат ли право да хвърлят кал един върху друг? Добър семеен живот е онзи, при който нито жената, нито мъжът са си казали една лоша дума помежду си, нито са си разменили един лош поглед. И мъжът, и жената трябва да гледат един на друг като на чисто злато, което от нищо не се изменя. Ако жената мисли, че други жени могат да излъжат мъжа Ѝ, тя трябва да знае, че е първата, която го е излъгала,

която е извършила престъплението. Ако и мъжът мисли, че други мъже могат да излъжат жена му, той трябва да знае, че е първият, който я е излъгал. Ако това съмнение се хвърля върху всеки ближен, какъв смисъл има тогава да казваме, че трябва да любим ближния си като себе си? Христос казва: „Който върши волята на Отца Ми, той Ми е брат, и сестра, и майка, и баща, и приятел.“ Защо е така? – Защото всеки, който върши Волята Божия, той ни е по-близък от всички ближни по плът и кръв.

Като говоря върху различни въпроси, някои от тях, по нямане достатъчно време, остават недообяснени, вследствие на което, като не мислят право, хората ги изопачават. За всеки свой неуспех, за всяко свое нещастие те са готови да считат другите хора за виновни. Ако е така, питам: кой е виновен за съгрешаването на Ева? Кой я изкуси? Кой научи Каин да убие брат си? Кой научи хората да вършат престъпления, за които да лежат в затворите? Аз ли съм виновен? Добрите, праведните хора, светиите, които служат на Бога, са виновни в едно отношение само, а именно: те са виновни, че са донесли благата в света. И аз съм виновен, че донесох благата на света. Щом се вземат тия блага, и престъпленията ще изчезнат.

Казвате: „Кой си ти, който имаш право да говориш така?“ – Аз говоря от страна на Бога, от Негово име и казвам: Бог не е причина за нашите грехове и престъпления. Бог не съизволява в нашата смърт. В Бога всичко е Добро. Страданията на хората се дължат единствено на факта, че те не изпълняват Волята Божия, както трябва. Бог е крайно търпелив и чака, докато хората се пробудят и влязат в правия път. Като говоря така, мнозина мислят, че имам някого предвид. Това говори за тяхната подозрителност, за техните криви разбирания. Съвременните хора имат криви разбирания за живота, за Любовта, вследствие на което между тях се създават големи недоразумения. Ако сте в странство, например в Германия, и гледате някоя жена, мъжът Ѝ веднага ще ви обяви дуел – как имате право да фиксирате жена му с погледа си! Страхуват се хората. В България това нещо не прави голямо впечатление.

Често хората се поддават на особени, хипнотически състояния, от които трябва да се освободят. Кой ги научи на това нещо? Сами се научиха. Влюбените не са ли хипнотизирани? По цели дни момъкът гледа своята възлюбена в очите Ѝ. И момата прави същото. Това не е ли хипнотизъм? Когато обича, и птичката хипнотизира. Когато змията иска да хване жертвата си, и тя си служи със същото изкуство. И вълкът владее това изкуство. Като влезе в някое стадо, на което овчарят е грешен човек, той погледне тази-онази овца, хипнотизира я и тя не може да му се противопостави. Обаче ако вълк влезе в стадо, на което овчарят е праведен човек, като погледне овцата, тя му тропне с крак и го изгони. Следователно, ако и вие държите връзката си с вашия овчар, с Бога, никакъв вълк няма да ви дави. Ако не държите тази връзка, всеки вълк може да ви дави. Ще кажете: „Кой има право да говори така?“ – Всеки, който слуша и изпълнява онова, което Бог му говори, той има право да говори така. Всеки, който вярва в това, което Бог е създал, има право да говори така. Всеки, който обича Истината и свободата и върши Волята Божия, има право да говори така. Такъв човек няма грешки. Ако случайно направи някаква погрешка, той веднага я коригира. Всяка неизправена погрешка е грешка; всяка изправена погрешка е знание. Значи знанието произтича от изправените, от коригираните погрешки на хората. Като пострада малко, човек изправя погрешките си и придобива знания.

И тъй, когато греши, човек трябва да изправя погрешките си, без да се осъжда. В това отношение светските и религиозните хора представляват две крайности в живота. Като изправят погрешките си, като наредят работите си, светските хора започват да уреждат Божиите работи. В това се заключава тяхната погрешка. Религиозните хора пък, като вярват в Бога, оставят всичко на Него. Те очакват Бог да свърши и своята, и тяхната работа, затова казват: „Каквото Бог направи.“ Религиозните хора трябва да вземат поука от светските само в едно отношение, а именно: те сами трябва да свършат своите работи, а щом дойдат до Божиите, да

оставят Той да свърши своите. И светските хора трябва да вземат поука от религиозните, да не се бъркат в Божиите работи. Като разглеждат светските хора, религиозните не са доволни от тях, намират, че не са вярващи. Не, и в светските хора има хубави неща. Вие не трябва да се спирате на изключенията, на техните особености. Вие не трябва да вземате под внимание криворазбраното учение на Мойсей, на Буда, на Мохамед, на Христа. Вие не трябва да обръщате внимание на кривите, изопачени факти в науката или в изкуствата. Кривите, изопачените неща са в състояние да спънат всеки човек в развитието му. Всеки човек трябва да бъде художник, скулптор, сам да изработи къщата си. Бог е поставил основите на къщата на всеки човек. По-нататък той сам трябва да гради. Много неща се изискват от човека. Той трябва да бъде и музикант, да свири на някой инструмент или поне да пее.

Едно дете запитало баща си: „Татко, защо Бог е създал устата на човека?“ Бащата отговорил: „Синко, Бог е създал устата на човека, за да опитва чрез нея благата, които Той е пратил на Земята. После – за да опитва всички сладчини, всички сладки неща, които съществуват. И най-после – за да говори сладко.“ Значи устата на човека е създадена, за да извършва три главни функции: да яде сладко, да вкусва сладко и да говори сладко. Сега и аз ви казвам: яжте сладко, вкусвайте сладко и говорете сладко! След това отивам още по-далече: мислете сладко, чувствайте сладко и постъпвайте сладко!

Съвременните хора говорят за своето християнство, за вярата си в Бога и в Христа, но имат ли те необходимата чистота в себе си? Какво ще помислят те, когато видят млад момък и млада мома сами в гората? Нали и тези млади хора са като тях? Нали и те имат любов, знание и свобода в себе си? Трябва ли да се съмняват в тяхната чистота? – „Ама обичали се!“ – Какво от това? Досега в аналите на човешката история аз не съм срещнал нито един случай, дето Любовта, Мъдростта и Истината да са оцапали някого. Дето е Бог, там престъпленията са изключени. Ако Любовта Божия е във вас, вие сте океан, на който никой не може да изпие водата.

Кой може да оцапа водата на океана? Много моми се оплакват, че момците са ги оцапали. Това е невъзможно, те сами са се оцапали. Всеки трябва да мисли, че е чист и че никой не може да го оцапа. Често в умовете на хората проникват известни илюзорни мисли и внушения, които им създават ред болести и нещастия. Понякога те сами си внушават някои отрицателни мисли, а понякога отвън им ги внушават. В много случаи внушението почива на користолюбива почва. Оставете човека свободен, не му внушавайте какво да прави. Търговците си служат със закона на внушението с цел да изтръгнат нещо от клиентите си. Дойде някой при тях и те започват: „Господине, имаме великолепен плат, от такава и такава материя, струва еди-колко си.“ – Не, покажете плата на купувача, кажете му колко струва, и ако има възможност, той ще го купи. Няма защо много да се говори. Някои търговци пък обещават на клиентите си нещо, черпят ги с кафе, с това-онова, за да ги предразположат. И това е внушение.

Законът на внушението работи и в отношенията на религиозните хора. Например някой светски човек влезе в религиозно общество и всички започват да му проповядват, да му тълкуват Евангелието, искат да го накарат да приеме тяхното верую. Няма защо да го убеждавате да приеме вашето верую. Предложете на човека Евангелието, прочетете му нещо и кажете: „Това е Христовото учение. Ако Го приемете, за вас ще бъде добре; обаче свободен сте и да не Го приемете.“ Който приеме Христа в себе си, той трябва да върви по Неговия път. Човек трябва да бъде свободен, да изповядва, каквото верую иска. Човек трябва да бъде свободен в три неща: в мислите, в чувствата и в постъпките си. Докато върши нещо, човек е свободен. Щом свърши работата си, той вече не е свободен. Докато е свободен, неограничен, човек има нещо добро в себе си. Щом се ограничи, той има нещо лошо в себе си. Всяка добра мисъл, всяко добро чувство и всяко добро действие освобождават човека. И обратно: всяка лоша мисъл, всяко лошо чувство и всяко лошо действие ограничават човека. Това трябва да бъде като залог на всяко верую.

„И помаза очите на слепия.“ Очите на човека са от най-

скорошен произход. Те представляват най-великото благо, дадено на човека. Очите носят на човека такова знание, което разкрива пред него целия Космос. Предполага се, че до времето на Христа съзнанието на човечеството е било затворено, сляпо, но от момента, в който Христос помаза очите на слепия, съзнанието на всички хора по лицето на Земята се отвори, т. е. пробуди се, и те прогледнаха. Очите на всички хора днес са помазани, за да разбират това, което им се говори. И те като слепия могат да кажат: „Слепи бяхме едно време, но сега виждаме и разбираме!“ Така трябва да каже всеки, който вижда. Тъй щото, каквото и да правите, правете го от високо съзнание, от Любов към Онзи, Който ви е дал живот, Който е отворил очите ви, за да виждате и да изучавате всичко, което Той е създал.

19 август, 10 ч.

ВЕЛИКОТО И МАЛКОТО

Прочете се 5-а глава от Евангелието на Лука.

Когато четете Свещената книга, трябва да знаете на какво гледище заставате: външно – по буква, или вътрешно – по дух. И прочетената глава може да се разглежда двояко: ако я разглеждате външно, ще имате едно разбиране; ако я разглеждате вътрешно, ще имате по-дълбоко разбиране. Каквото и да четете, трябва да се пазите от еднообразие в разбирането, в мисленето, в чувстването. Еднообразието не е нищо друго, освен старото в живота, т. е. това, което е изчерпано, което нищо не дава. Ако изстискате сока на гроздето, нищо не остава в него, освен люспите. Каквото и да правите с люспите, нищо не излиза от тях. За габровци и за котленци е създаден един анекдот, с който искат живо да представят тяхното скъперничество. Когато някой от тях купувал охлюви, изваждал охлювите и ги готвел, а черупките им изсушавал, нанизвал ги на връв с цел и друг път да сготви от тях някакво ядене. Като узнавали съседите, че едикой си имал черупки от охлюви, тръгвали един след друг да искат и те да сготвят ядене от тях. Те казвали: „Дайте си такъмите, т. е. черупките от охлювите, и ние да си сготвим ядене.“ След това ги връщали обратно на притежателя им. Такъмите, това е старото учение, което трябва да се изостави и да се замести с ново.

Сега ще направим едно малко упражнение, за да се свържем с теченията на Природата. В Природата съществуват две течения, две направления: едното направление е възходящо. То води към Великото голямо, към Безкрайното, към Безконечното. Другото направление е Великото малко, което също така води към Безкрайното, към Безконечното.

Упражнение: Двете ръце, със свити пръсти във форма на цвят, се поставят пред гърдите. Те означават процес на Великото голямо – процес на разцъфтяване в Природата. Ръцете се издигат нагоре и пръстите се разтварят във формата на

чашка. Следва сваляне на ръцете надолу и свиване на пръстите. Свалянето на ръцете надолу, това е процес на Великото малко. То представлява знанието, което човек има и което трябва да даде на другите.

Направете това упражнение няколко пъти, за да се свържете с тия две течения. Колко струва на човека да направи едно малко усилие? Всяко усилие, колкото и малко да е, дава добри резултати.

Мнозина се оплакват, че работите им не вървят добре. Защо? – Защото не са взели права посока на движение. Тази посока води или към Великото голямо, или към Великото малко. Великото голямо е закон на разширяване, на растене, на придобиване на знания. Великото малко е закон на смаляване. При това положение човек става толкова малък, че минава през места, дето никой не може да мине. Следователно, когато човек се намери при най-големите мъчнотии и затруднения и не знае отде да мине, не знае как да се освободи от тях, казвам: мини по пътя на Великото малко и ще се освободиш. – „Накъде е тази посока?“ – Навсякъде. В закона на Великото малко действа законът на самоотричането. Който не се отрече от всичко старо в себе си, от своите стари такъми, той не може да влезе в закона на Великото малко. Когато Христос казва: „Който не се отрече от майка си и баща си, от брата си и сестра си, не може да бъде Мой ученик”, Той има предвид формата на майката и бащата, формата на брата и на сестрата като такъми. Ако майка ти, баща ти, брат ти, сестра ти, приятелят и приятелката ти са стари такъми, ти трябва да се откажеш от тях. Колко струват тия такъми? Те са стари нанизи, наредени на върви. Какво има в тия такъми? – Нищо. Те нямат никаква сила в себе си, никаква храна не съдържат. Щом е така, лесно можете да се откажете от тях.

И тъй, посоката, която води към Великото голямо и Великото малко, е Новият път – пътят на Светлината. Който е влязъл в този път, той се стреми към Божественото, и дето види прояви на Божественото, зачита ги. Божественото се отличава със следното качество: то всякога дава. Даването е закон на Небето, закон на изобилието. Значи това, което всякога дава и никога не престава да дава, е Божествено. Това,

което някога дава, а някога не дава, е човешко. Който казва, че може да направи всичко, което е добро, той е в процеса на Божественото; който казва, че е слаб, че не може да направи всичко, макар и добро, той е в процеса на човешкото. По тези прояви може да различавате Божественото от човешкото. Когато дойде до положение да направи нещо Божествено, човек трябва да знае, че не е сам в тази работа. С него заедно работят много разумни, напреднали същества по невидим за самия него път. С него заедно работят всички ония възвишени същества, които поддържат Царството Божие. Външно тези същества са невидими, но силата на нещата не е във външното виждане. Важно е човек да чувства, че с него заедно работят напреднали, възвишени същества.

Питам: кое трябва да предпочитате – да дишате нечист или чист въздух? Да четете при мека, приятна светлина, или при светлина, която едва мъжделее? Чистият въздух, чистата вода, меката, приятна светлина са блага, богатства, които човек не осъзнава, защото се занимава със своите стари такъми. Срещате някой човек, слушате, че говори само за обществени въпроси, за служби, че еди-кой си колко години бил чиновник, учител или професор някъде. Питам: колко години най-много може да бъде човек чиновник? Сега, като стане някой на 50-60 години, уволняват го, считат, че не е способен за работа. Като е работил толкова години, какво е постигнал? – Нищо особено. Това не са стотици, нито хиляди, нито милиони години. Това са само 60 години, през което време човек едва започва да се ориентира в живота.

Когато дойдем до големите числа, ние имаме предвид възможностите за съзнанието. За всяко будно, добре развито съзнание числата, тяхното значение и смисъл стават ясни. Онова съзнание, което не е работило с големите числа, започва да се плаши от тях. Малките деца се плашат от големите товари. Обаче героите, големите юнаци не се плашат от големи тежести, от големи товари. За да дойде до будност на съзнанието, човек трябва да работи непреривно, за да различава Божествените процеси от човешките. Божествените процеси са непреривни, а човешките са прекъснати. Никоя

сила в света не е в състояние да прекъсне един Божествен процес; ако някой го прекъсне, той сам ще си напакости, ще си създаде ред нещастия. Ако турите кепенци на прозорците денем, вие сами ще прекъснете пътя на слънчевите лъчи. И в края на краищата вие сами ще си напакостите, ще се намерите пред тъмнина.

Казвам: всеки, който е придобил живот, знание и свобода, той е щедър, богат. И в Любовта той е щедър, дава изобилно. Мнозина говорят за щедрост, а като дойдат до Любовта, започват да я цедят, както кръчмарят цеди виното. Те турят Любовта в някой варел, поставят кран и започват да наливат чаша по чаша, като същевременно записват кому колко са дали. Това е кръчмарство. Казвате: „Аз дадох една чаша любов на еди-кого си.“ – Какво можете да направите с една чаша любов? Да раздавате любовта с чашки, това е външната Ѝ страна. Казвате, че обичате някого. Как се изразява тази любов? Когато обичате някого, вие чувствате известна топлина около слънчевия възел или някакво трепване в сърцето. Вие наричате това любов, аз пък го наричам такъм. Божествената Любов се проявява в готовност към услуги, към жертви. Седнал някой пред трапезата, върху която в чинии е сипано ядене, и той се готви да яде. В това време влиза в стаята един негов приятел. Ако той веднага стане от стола, покани приятеля си да яде, отстъпи яденето си и се чувства доволен, разположен, това е израз на Божията Любов. Обаче ако не му стане приятно и не е готов да отстъпи яденето на приятеля си, това е израз на любовта на такъмите.

Днес всички хора говорят за любов на такъмите, но външно Ѝ дават израз на велика любов. Някой момък срещне една мома, хареса я и започне да се облича хубаво, да се докарва пред нея, докато тя го хареса. Щом го хареса, той започва да я съветва да напусне баща си и майка си, да отиде при него да живее. Тя напуща баща си и майка си и отива при него от любов. Той туря на главата Ѝ венец от откъснати цветя. Откъснатите цветя показват какъв ще бъде животът на тази мома. С откъснати цветя работите не се уреждат. Момата се радва, че са турили на главата Ѝ венец. Всъщност този венец говори на момата: „Ти можеш ли да дадеш живот

на тия откъснати цветя?“ Тя ги поглежда и казва: „Не мога да им дам живот.“ Значи любовта на тази мома е любов на такъми. Венците на бъдещите хора няма да бъдат като сегашните. Като срещнете възлюбената си, ще турите на главата Ѝ венец от скъпоценни камъни или на врата Ѝ – огърлица от скъпоценни камъни. Венецът, пръстенът, огърлицата, които възлюбеният дава на своята възлюбена, не са нищо друго освен задължения. Те са символ на задължения, т е. човек взема нещо, в замяна на което дава нещо.

Така и всеки човек, като диша, приема нещо от Бога, и като излезе вън, бързо издиша приетия въздух. Не, така не се диша. Дали си здрав, или болен, ще поемаш въздух, ще го издишаш и през това време ще благодариш на Господа за чистия въздух. Какво прави болният? Диша чист въздух, издиша нечист, и като усети нечистия въздух в стаята си, казва: „Нечист е вече въздухът!“ Щом тури тази мисъл в ума си, той няма да оздравее. Не, ще дишаш, ще издишаш и ще благодариш на Господа. Колкото повече те боли нещо, толкова повече ще дишаш и ще благодариш. Като дойдеш до някое място, болката ще престане и заедно с дишането ще излезе навън. Колкото повече се молиш, и болестта повече ще се увеличава, докато най-после излезе навън. Такива случаи е имало във времето на Христа. Когато изпъждал духовете от някои болни, духът първо тръшкал болния на земята, разтърсвал го добре и след това излизал навън. Съвременната наука нарича това влошаване на положението криза. Според този закон всяко страдание, всяка мъчнотия трябва да дойде до своя край, до най-високата си точка, и след това да ви напусне. По-горе от това те не могат да отидат. Там е техният край. Само така болестите, мъчнотиите и страданията ще се подчинят на разумността, на закона на Любовта. Съвременните хора са имали за живота само механическо разбиране. Те са мислели, че Господ ще махне с ръка и мъчнотиите им ще изчезнат. Това показва, че те са търсили лесния път в живота. Не, работа, усилия се изискват от хората.

Някой казва, че за каквото се е молил на Бога, всичко е станало. Да, има неща, които стават, но има неща, за които, колкото и да се молите, не стават. Представете си, че някой

е седнал пред добре наредена трапеза, пълна с хубави, вкусни ястия, и започва да се моли на Бога яденето само да влезе в устата му. Питам: молитвата на този човек ще бъде ли чута? Ще стане ли това, което иска? – Няма да стане. Този човек трябва да се приближи до масата, да вземе хляба в ръката си, да си отчупи една хапка, да я тури в устата си и да благодари за добрите условия, за възможностите, които са му дадени, и тогава да яде. След това да вземе втора хапка, после трета и да благодари на Бога за всичко, което му е дадено. Кой от вас е ял по този начин? Кой как седне пред трапезата, бърза поскоро да се нахрани. Кой може да се похвали от резултатите на бързото ядене? Посетете гробищата и ще видите, че във всеки гроб лежи човек, който през целия си живот е бързал – и като е ял, и като е пил, и като е чел, и като е работил. И на всеки кръст пише: „Тук лежи голям герой!“ Да, гробищата са пълни с големи герои.

Едно се иска от човека – абсолютна Чистота! Който иска да се приближи при Бога, той трябва да има разположението на малкото дете, за да възприема. Ако няма това разположение, по никой начин той не може да възприема Божествената Истина. Ще забравите, че сте стари, с побелели коси и бради, ще се чувствате като деца, готови да слушат и да възприемат. Като гледам някои от вас, с бели бради и коси, считам, че сте в театъра, играете роля на стари хора. Да бъдеш млад, това е занаят; да бъдеш възрастен, това е занаят; да бъдеш стар, това е занаят. Да бъдеш чиновник, това е занаят. Обаче когато обичаш, когато правиш Добро, когато постъпваш по закона на свободата, това не е занаят. И тогава, който дойде при тебе, той ще остане доволен от твоята Любов. Любовта не се изразява външно, в целувки и прегръдки. Любовта към приятеля си можеш да изразиш в добрия прием, който ще му дадеш: ще го поканиш у дома си, ще му дадеш топла, чиста стая да си почине, ще го нахраниш и ще му кажеш да се чувства като у дома си. Така постъпва Бог с нас. Той е създал Земята и ни е оставил свободни, да разполагаме с всички блага. От време на време само Той поглежда какво правят Неговите немирни деца. И като види, че кряскат, Той пак им дава своето благословение и се отдалечава.

Казвате: „Защо съществуват противоречията в живота?“ – Противоречията представляват външната страна на живота. Когато дойде до вътрешната страна на живота, човек престава да се занимава с противоречията. Който се занимава с противоречията, той е още във външната страна на живота. Докато е във външния живот, човек се занимава със слабостите и недъзите на хората, както и със своите. Не е достатъчно само да ги вижда, но той трябва да ги изправя. Щом влезе във вътрешния, в Божествения живот, човек престава вече да се занимава както със своите, така и с чуждите погрешки. Който иска да прогресира, да върви напред, той трябва да бъде сляп за погрешките на когото и да е. Понякога вие сте неразположени, недоволни, че нямате това-онова. Кажете си: „Това не ми е потребно, то е такъм.“ Когато отивате при Бога, ще бъдете като малките деца: няма да носите нищо със себе си. Каквото сте придобили на Земята, ще го оставите и ще отидете само с добродетелите си. Състоянието ви трябва да бъде като това на детето – като че нищо нямате, като че нищо не носите със себе си.

Детското състояние подразбира чистота и вяра. Представете си, че ви осъждат на обесване. Вие трябва да имате вярата на детето, да знаете, че и десет въжета да употребят, всички ще се скъсат. Както вярвате, така ще стане. Колкото пъти да ви бесят, въжето все ще се къса. Няма да се намери въже, с което да ви обесят. Каквито вериги да турят на краката ви, всички ще се разкъсат, ще се разтопят. Следователно има два начина, чрез които може да се освободи от затвора или от бесилката онзи човек, в когото се е пробудило Божественото: единият начин е чрез закона на смаляването, чрез Великото малко, а другият начин е чрез закона на увеличаването, чрез Великото голямо. Ако осъдят някого да лежи в затвор, той ще започне постепенно да се смалява, докато стане съвършено невидим. Кой закон ще съди този човек и в кой затвор ще го турят? Ако приложи втория закон, той ще започне да расте, да се увеличава толкова много, че стените на затворите ще се пропукат, ще се разрушат, оковите му ще се разкъсат и той ще излезе вън от затвора. Тези са двата начина, чрез които Божественото се проявява.

Като слушате да говоря така, мнозина ще се запитат дали е възможно това нещо? За онзи, който има Абсолютна вяра в Бога, всичко е възможно. За онзи, на когото вярата е слаба, нищо не е възможно. В Абсолютната вяра се иска пълно мълчание за всичко, което става. Там тщеславието е спънка. Който много говори за себе си, той спъва Божествените процеси. Каквото и да направи, той не трябва да дава вид, че е направил нещо. Докато е във външния живот, човек може да разправя натук-натам какво е направил. Щом влезе в Божествения живот, той абсолютно трябва да престане да разказва какво е направил. Ще върви тих и спокоен, ще се радва на Божественото, което работи, и на никого нищо няма да разправя. Само при това положение той ще има Божието благословение. Бог ще бъде доволен от него и ще му отвори вратата на Небето, на Царството Божие. Само тогава той ще разбере Божиите закони и ще види как живеят ангелите и светиите, ще види как живеят братята и сестрите помежду си, как живеят приятелите и слугите. Тогава той ще сравнява на каква степен на развитие се намират сегашните братя и сестри. Като отидете в някой дом, дето бащата е умрял и е оставил наследство, ще видите, че братята и сестрите се карат помежду си кой повече наследство да получи. Днес братята вземат по-голяма част от наследството от сестрите. Значи няма равенство между братя и сестри. Щом между братята и сестрите в един дом няма равенство, това показва, че любовта отсъства там. Любовта между тях е външна. Външната любов между братята и сестрите в един дом се изгубва в продължение на четири поколения. За четири поколения тази кръвна връзка между тях се заличава. При това положение отношенията между тези хора стават вече обикновени.

Защо страдат хората? – От глад. Някой седнал пред трапезата, на която е сложено ядене, и яде. Влезе при него друг човек, който три дена е гладувал, погледне към яденето, трепне му сърцето, но първият казва: „Нека гладува!“ Обаче случва се, че той отиде някъде и завари същото положение: някой яде спокойно и не мисли, че този е гладен. Той продължава да яде и казва: „Нека гладува!“ Тъй щото, дето се обърнете, все ще се натъкнете на едно и също нещо: мъже,

жени, деца, слуги, господари, учители – всички страдат от глад. Всички са недоволни от приятеля си, искат нещо от него, но той не им дава. Питам: вие изправни ли сте спрямо вашия приятел? Дали ли сте му това, което той ви иска? Всички гладувате и ще гладувате, докато придобиете положителни знания за живота.

Съвременните хора, особено религиозните, четат и изучават Свещената книга, искат да се просветят, да придобият знания от нея. Питам: де е светостта на тази книга – в напечатаните букви и думи или в техния смисъл? Цената на тази книга е в смисъла на нейните думи, които трябва да се разберат, трансформират и приложат. Четете например в нея думите: „Бог е Любов.“ Трябва да извадите тези думи оттам и да ги посеете на вашата нива. Библията е справочна книга, която показва на кое място в Духовния свят трябва да влезете, за да посадите там семената на тази Любов. За да влезете на точно определено място в Духовния свят и да създадете връзка със съществата там, вие трябва да имате слушалка, както по телефоните и по радиоапаратите. Без слушалка с никого не можете да влезете в съобщение. Вашите слушалки са ръждясали, вследствие на което не можете да си служите с тях. Някой вдига показалеца си нагоре. Какво означава това? Учениците вдигат двата си пръста. С това те искат да обърнат внимание на учителя си, да отговорят на зададения от него въпрос. Някой вдига ръката си нагоре. С това иска да каже, че е готов всичко да направи. Следователно показалецът на човека, както и цялата му ръка, са радиоапарати, чрез които той се съобщава с Божествения свят.

Често вие седите и не знаете какво да правите. Щом не знаете какво да правите, хванете показалеца си и кажете: „Господи, научи ме как да използвам силите, които си вложил в мене.“ Като се помолите, като отправите мисълта си нагоре, все ще дойде някое същество от Невидимия свят да ви помогне. Случва се, че някой път на телефона идат непознати на вас същества, затова вие трябва да различавате кой ви говори. Човек трябва да познава, да различава духовете. Той трябва да знае кое за какво ще употреби. Той

трябва да знае как и за какво ще употреби тялото, очите, ръцете, краката си и т. н. Ако това не знае, как и къде ще употреби своите мисли и чувства? Как ще знае по какъв начин да служи на Бога?

Сега от всички се изисква да водят вътрешен, Божествен живот. Не е въпросът как другите хора живеят, но как вие живеете. Мнозина мислят, че живеят добре. Възможно е, но всеки трябва да знае, че животът на малкото дете не е живот на възрастния; животът на възрастния не е живот на стария. Докато е на физическия свят, човек минава през три състояния: млад, възрастен и стар. В Божествения свят тези три състояния символизират трите велики добродетели: младият представлява Любовта, възрастният – Мъдростта, а старият – Истината. Следователно ако младият не може да придобие Живота, Любовта в него още не е дошла; ако възрастният не придобие Знанието, Мъдростта в него още не е дошла; ако старият не придобие Свободата, Истината в него още не е дошла. Млад ли си, с тебе са Любовта и Животът; възрастен ли си, с тебе са Знанието и Мъдростта; стар ли си, с тебе са Истината и Свободата. Казвате: „Остаряхме.“ – Щом сте остарели, ще се радвате, че носите Истината и Свободата в себе си. Че косите и брадите ви са бели, това нищо не значи. Тази старост е от особено естество. Старостта подразбира състояние, в което човек се е освободил от всички ограничения на живота. Старият е свободен да прави всичко, каквото пожелае. Старият може да се подмлади, да стане колкото иска млад. Той става магьосник, може да прави, каквото иска. Тъй щото, когато някой казва, че е станал стар, питам го: „Свободен ли си? Носиш ли Истината в себе си?“ – „Не.“ – Щом не носиш Истината и Свободата в себе си, не си стар. – „Възрастен съм вече, възмъжах.“ – Носиш ли Мъдростта и Знанието в себе си? –”Не.“ – Тогава не си още възрастен. – „Млад съм.”– Носиш ли Любовта и Живота в себе си? – „Не.“ – Значи не си млад, не си дете. От Божествено гледище възрастта на човека се определя така: младият носи Любовта и Живота; възрастният – Знанието и Мъдростта; старият – Истината и Свободата. Това е новото разбиране на живота. Ако не

мислите по този начин, вие ще останете в този живот, в който сега се намирате. Това е най-хубавото обяснение за живота, което може да се даде на съвременните хора. Разбира се, то не е последната дума, но това може да се даде на хората при сегашното им разбиране. В бъдеще може да се кажат много неща още, по-хубави, по-красиви, но за днес това е най-многото. И аз живея с това. Силата ми се заключава именно в това, че когато съм дете, живея с Живота и с Любовта; когато съм възрастен, живея със Знанието и Мъдростта; когато съм стар, живея с Истината и Свободата. Това е Божественият живот, който може да радва човека. Само така той вижда величието на Господа.

Сега за цялата година ще ви дам следната задача: първите четири месеца ще бъдете деца, вторите четири месеца ще бъдете възрастни, последните четири месеца ще бъдете стари. Направете този опит да видите какви резултати ще имате. Следователно първите четири месеца ще посветите на Живота и Любовта, вторите четири месеца – на Знанието и Мъдростта, последните четири месеца – на Истината и Свободата. Ще разделите живота си на три части и ще живеете съобразно трите велики добродетели – Любовта, Мъдростта и Истината.

Представете си, че някоя сестра е слугиня при една лоша, строга господарка. Какво трябва да направи тя, за да я смекчи? Слугинята трябва да Ѝ каже една мека дума, да я погали малко. Господарката веднага ще се смекчи, ще стане добра. Важно е слугинята да знае как да я погали. Ето как трябва да постъпи слугинята, ако иска да смекчи господарката си. Тя трябва да застане от лявата Ѝ страна, да я потупа три пъти и да целуне лявата Ѝ ръка. После да я потупа по гърба. След това да застане от дясната Ѝ страна, пак да я потупа лекичко и да целуне дясната Ѝ ръка. Господарката ще погледне слугинята си снизходително, меко и ще си каже: „Много умна е станала моята слугиня! Как по-рано не я познах?“ Всички хора са такива господарки, затова всички се нуждаят от смекчаване.

Това са фигури, образи, с които се представят известни идеи. Страданието е този лош господар, или лошата госпо-

дарка, което, щом дойде у вас, започва да вика, да се сърди. Вие ще се приближите внимателно при него, ще го потупате по лявото рамо и ще целунете лявата му ръка; после ще го потупате по гърба, и най-после – по дясното рамо, като целунете дясната му ръка. Щом направите този кръг около страданието, то веднага ще изчезне.

Казвате: „Коя е причината за страданията, за мъченията, които преживяваме?“ – Те се дължат на същества от астралния свят, изостанали в своята еволюция. Като влезе едно от тия същества във вас, хване управлението в ръцете си и цял ден ви измъчва. Като не знаете как да се справите с това същество, вие охкате, пъшкате, казвате: „Не зная защо днес ми е толкова мъчно.“ – Едно от тия същества е влязло във вас през устата ви. Затова и в Писанието е казано: „Господи, постави страж на устата ми!“ Значи тия стари господари влизат през устата на човека.

Ще приведа един действителен пример от живота, за да видите, че наистина тия астрални същества влизат и излизат през устата на човека. Преди години бях в Бургас. Един ден отидох в аптеката на един от нашите приятели, дето заварих един стар, но много разговорчив човек. Той говореше върху политиката, но сечеше с езика си надясно-наляво. По едно време той се прозя и с прозявката едновременно промени разговора, започна да развива религиозни въпроси. Така говори той около 10 минути. Аз следях на часовника колко време ще трае този разговор. После той пак се прозя и промени разговора, започна да говори за Божествения, за вътрешния живот в човека. Така говори около 15 минути, след което пак се прозя и каза: „Време е вече да си вървя, защото огладнях много.“ Значи с прозявките се променят състоянията на човека. Прозее се веднъж, говори за политически работи; прозее се втори път, започва да говори върху религиозни въпроси; прозее се трети път, започва да разисква върху вътрешния живот на човека, докато при последната прозявка усеща, че е гладен и трябва да върви у дома си. Не е лошо нещо прозявката, но човек трябва да се изучава, да следи как се сменят състоянията му.

Човек трябва да различава състоянията си, да знае кои са негови и кои – чужди. Съвременните хора са слуги още, те изпълняват заповедите на своите господари. Господарят заповядва да ореш нивата и ти отиваш да ореш. Ти си чиновник, отиваш на работа. Началникът заповядва да пишеш и ти пишеш. Професор си, заповядват ти да държиш лекция и ти държиш. Майка си, заповядват ти да гледаш детето и ти го гледаш. Мъж си, по заповед отиваш на работа. Кой човек днес работи по свобода, по свое желание? Всички съвременни хора работят по заповед, по закон, насила. Всички хора работят по закон, те още не са свободни. Когато изпълнят закона, те ще дойдат до пълната свобода. Според християнството законът е път към познаване на Любовта. Който изпълни закона, той ще влезе в Любовта, в детинството. Детинството не е нищо друго освен процес на освобождаване. От какво? Освобождаване от ограниченията на стария живот. Засега законът е на място. Без него ще бъде още по-зле. Но още по-добре е да влезете в детинството. Стремете се към този живот.

И тъй, станете деца, за да се запознаете с Живота и с Любовта ! Станете възрастни, за да се запознаете със Знанието и с Мъдростта! Станете стари, за да се запознаете с Истината и със Свободата! Всички трябва да минете през тази опитност. Кой е млад? Който придобива Любовта и Живота. Кой е възрастен? Който придобива Знанието и Мъдростта. Кой е стар? Който придобива Истината и Свободата.

Произнесете формулата:

Господи, ние искаме да възприемем Духа на Любовта.

Господи, ние искаме да възприемем Духа на Мъдростта.

Господи, ние искаме да възприемем Духа на Истината.

Да бъде, Господи, благословено Твоето Име отсега и всякога!

Амин!

20 август, 5 ч.

ДИГНИ ОДЪРА СИ!

Прочете се 5-а глава от Евангелието на Йоан.

Животът има две страни: външна, т. е. живот на залъгвания, на развлечения, и вътрешна, т. е. Божественият живот. Външният живот е подобен на този в театрите и в кината. И наистина, когато искате да се забавлявате, вие отивате на театър или на кино и чакате с нетърпение да видите какви картини, какви сцени ще ви представят. Като се върнете у дома си, разправяте какво сте видели на киното. Нищо друго не сте видели, освен измислени картини. Някому дошло наум да измисли някакви картини и да ги представи на филм, да забавлява хората. Дядо ви ви е разправил една приказка и вие бързате да я разкажете на други, да видят каква приказка е измислил той.

Питам: каква реалност имат измислените работи? Те служат само за забава, но не представляват истинския живот. Приятно нещо е забавата, но тя е временна, трае най-много часове, дни или месеци, повече не продължава. Някой става рано, започва да се облича, да се мие, да се нарежда с пръстени, с огърлици. От време на време се оглежда в огледалото, върти се наляво, надясно, доволен е от положението си. Хубаво е всичко това, но този – облеченият, накиченият, не си ти. Това е развлечение. Утре съблечеш тия дрехи, хвърлиш накитите, виждаш се такъв, какъвто си, какъвто не искаш да те виждат хората. Защо? Защото ако се покажеш пред хората такъв, какъвто си, никой няма да те погледне. Ето защо всеки се показва пред хората такъв, какъвто не е в действителност. Ще кажете, че искате да знаете Истината. Коя Истина искате да знаете? Защото има една истина, която привидно само е истина; има и една отвлечена истина. Отвлечената истина е красива отвън, студена отвътре. Тя е толкова студена отвътре, че като отиде при нея, човек замръзва.

Представете си, че дойде някой при вас и ви предложи три неща: дрехата, дъхът и знанието на светията. Кое от трите

бихте предпочели? Някой иска да придобие Божиите блага – това е външната дреха на Бога. Друг иска малко удоволствия в живота – това е дъхът на Бога. Трети иска да придобие Живота – това е знанието на Бога. Кое от тези три неща е за предпочитане? Ще кажете, че искате живота. Да, но първото качество на живота е знанието. Живот без знание не е истински живот. Обикновеното знание, което вие имате, не е онова знание, което осмисля живота. В който момент придобиете истинското знание, вие ще преживеете такава дълбока вътрешна радост, каквато никога не сте изпитвали. Знание, което не носи такава радост в себе си, е детинска дреха, която може да се носи временно. Щом порасне детето, дрехата му става малка и трябва да се замести с нова. Хубава е тази дреха, но тя причинява страдания на детето. Ако продължава да я носи, тя ще му стане къса, тясна и ще започне да го убива. Ако я вземат от гърба му, без да я заместят с нова, то ще започне да страда от студ. Всеки, който търси дрехата си и се оплаква, че са му я откраднали, минава за слаб човек. Той не може да бъде умен. Никой не може да посегне върху дрехата на умния, на силния човек. На слабия, на глупавия всеки апаш може да снеме дрехата от гърба му. След това той ще прати хора да гонят апаша, за да върне дрехата му назад.

Така и съвременните хора търсят изгубеното си щастие. Питам: ако вие търсите изгубеното си щастие, мислите ли, че сте умни и силни хора? Не, умният, силният човек никога не може да изгуби щастието си. Казвате: „Как ще намерим щастието си?“ – Чрез страданията. Страданията са първото условие за поумняването на човека. Който страда, той отива към поумняване. Като започне да страда, човек оценява вече дрехата си, която е носил дотогава на гърба си. Преди страданията човек е мислел, че дрехата, която е на гърба му, нищо не струва. Обаче като започне да страда, като я изгуби, вижда колко ценна е била дрехата. Казвате: „Какво от това, че съм загубил дрехата си? Ще взема дрехата на приятеля си или ще си купя нова.“ Едно трябва да знаете: докато сте на Земята, вие можете да давате дрехата си на когото искате; можете да вземете дрехата от когото искате. Влезете ли обаче в Духов-

ния свят, там въпросът е поставен другояче: там никому не можете да дадете дрехата си, нито можете да вземете на някого дрехата. Там дрехите не се дават даром. Който вземе дрехата на някого, той показва своето тщеславие. Онзи, от когото си взел дрехата, е благороден човек, но ти, който я вземаш, не си от благородните. Какво ще излезе тогава? – От неблагородната постъпка на единия ще се види благородството на другия. Значи неблагородният е послужил за обявяването на благородството на другия.

Питам: в какво се заключава животът? Можете ли да кажете, че животът седи в това – един да служи за обявяване на добродетелите на другите, а те да растат, велики да стават? Не, смисълът на живота не е в това. Всеки трябва да расте, да се развива. Някой изработи една хубава статуя и всички казват: „Да турим статуята на пиедестал, да я виждат всички, които минават покрай нея.“ Турят статуята на пиедестала и тя стои, надува се. Да, но ако не бяха камъните отдолу, можеше ли статуята да стои тъй високо, че всички да я виждат? В това ли се заключава достойнството на човека – да стои като статуя върху един пиедестал? Ако веруюто на един човек е подобно на статуя, поставена върху пиедестал, какво верую е това? Ако неговата любов, ако неговото знание, ако неговата свобода приличат на статуя, поставена високо на пиедестал, да ги виждат всички хора, каква е тази любов, какво е това знание, каква е тази свобода? Това са общи принципи, общи положения. Защото великото, красивото, което е дълбоко скрито в Бога, от никого не се вижда, но се чувства. Така трябва да постъпват всички. В тайно трябва да се работи, а само резултатите да бъдат наяве. Трябва ли да поставяте добродетелите си на пиедестал като красивите статуи? Човек трябва да бъде подобен на Бога. В това седи смисълът на живота.

Какви са качествата на Бога? Много са те и са неизброими, но едно от тях е, че Бог никога не спи, нито дреме. Той всякога е буден. Откак светът съществува, и преди създаването му още, Божието око всякога е било будно. Когато хората спят, Бог е буден, всичко следи и нарежда. Мнозина

се оплакват, че не са спали. Какви Синове Божии са тия хора, които се оплакват, че не са спали? Техният Баща винаги е буден, не спи, а те искат да спят! Досега Бог от ничия услуга не се е нуждаел, нито някой Му е услужвал. Но когато се казва, че трябва да служим на Бога, това е съвсем друго нещо. Да служим на Бога, подразбира да служим на другите в името Божие, а не да служим на Бога. Той никога не се е нуждаел от услугите на хората. Тогава как ще приличате на Баща си, щом искате да ви слугуват, да имате по няколко слуги на разположение? Съвременните хора искат да приличат на Баща си, а вършат работи, които Той никога не върши. В сърцето и в ума на вашия Баща, в Когото вярвате, никога не са влизали мисъл или чувство на недоволство. Той всякога е доволен, даже не знае какво нещо е недоволството.

Следователно, колкото недоволството е чуждо за Бога, толкова хората живеят в недоволство. Вие трябва да се освободите от недоволството. Защо сте недоволни? – Защото не сте красиви, защото не обичате Истината. Недоволни сте още, че сте слаби, че нямате условия, богатства. Защо сте слаби? – Защото нямате знания. Защо сте бедни? – Защото нямате Любов в себе си. Щом нямате Любов, нямате и Живот. Животът произтича от Любовта. Ако имате Любов, всичко ще имате. Ще кажете: „Щом е така, да се обичаме!“ – Лесно е да се каже, че трябва да се обичате, но обичта е закон, който се отнася до душата. Да обичаш – това значи вътре в себе си да чувстваш обичта. Освен това, когато обичаш някого, за да живееш, едновременно ти трябва да обичаш и другите хора. Щом обичаш и живееш, и другите хора ще се ползват от твоя живот и от твоята Любов. Те ще живеят с тебе заедно. Който не може като люби да живее, той не може да даде подтик и на другите хора да живеят. Всеки сам трябва да изпита своята любов и ако я хареса, ще даде и на другите да я опитат. Иначе, като не познавате любовта си, как ще я дадете на хората? Защо ще им причинявате страдания? Вие сами страдате от своята любов, а отгоре на това давате от нея и на други хора да страдат. Вие търсите някого да ви обича. Той себе си не обича, вас ще обича! После, търсите някого

да ви направи щастливи. Той себе си не е направил щастлив, че вас ще направи щастливи. Как можете да вярвате в това? Аз се чудя на лековерието на съвременните хора. Възможно ли е нещастният човек да направи някого щастлив? Хората вярват, че могат да станат като Драган, като Стоян, като Петко, а не вярват, че могат да станат като Бога, в Когото има всички възможности да ги направи блажени, щастливи, любещи.

„И там имаше човек, болен от 38 години.“ Като мина покрай него, Христос го запита: „Защо лежиш толкова години тук?“ – „Дълго време слугувах на хората, но като заболях, те ме пратиха тук на курорт. Вече 38 години става как лежа пред тази къпалня, няма кой да ме пусне във водата.“ Христос му каза: „Напусни курорта! Дигни одъра си и излез вън!“ Пробуди се съзнанието на болния и той видя, че този курорт нищо не струва. Между посетителите на курорта имало голямо състезание кой пръв да влезе в къпалнята след размътването на водата от ангела, който слизал един път през годината. Този болен трябвало да чака цели 38 години за една баня, и пак не могъл да се вреди. Трябвало да дойде Христос да му каже: „Дигни одъра си и излез вън! И без баня може.“ Казвате: „Как е могъл този човек да лежи 38 години само за една баня?“ Питам: ами когато вие прекарвате цели 60 години с надежда, че ще получите отнякъде голямо богатство, че ще станете щастливи, вие не сте ли в положението на разслабения, който чакал цели 38 години пред къпалнята, за да се излекува? Мнозина очакват щастието в подобна форма – да влязат в къпалнята, да се окъпят и да излязат оттам чисти, здрави. Добре е това, но хиляди курортисти има и всеки иска да влезе в къпалнята, да се окъпе и излекува. Като го видя, Христос му каза: „Не ти трябва такова богатство, такова щастие. Дигни одъра си и иди да работиш!“ Какво разбирате под думите *дигни одъра си*?

И до днес още Христос стои пред тази къпалня и наблюдава кой от курортистите има сила да вдигне одъра си и да излезе вън. Когато Христос каза на болния, който 38 години беше лежал пред къпалнята, да вдигне одъра си, той започна

да се озърта натук-натам, да намери някого да му помогне. Христос му каза: „Аз искам да видя можеш ли сам да вдигнеш одъра си, за да проверя силата ти.“ И той вдигна одъра си и каза на курортистите: „Варда!“ Всички му сториха път да мине. В този момент стана пробуждане на съзнанието му. Той си казваше: „Чудно нещо! Толкова години как лежа пред тази къпалня, чакам да дойде някой да ме пусне във водата, без да зная, че съм имал сила сам да нося одъра си.“ Според тогавашния обичай курортистите му казаха, че не е позволено в съботен ден някой да вдига одъра си. „Кой те накара да направиш това?“ – „Онзи, Който ме назначи на нова служба, Той ми каза да вдигна одъра си, и аз Го послушах: вдигнах одъра си и излязох вън. Сега вървя по заповед.“ – „Кой е Този, който ти заповяда да вдигнеш одъра си?“ – „Не зная. Той ми даде нова служба и ми каза да не лежа повече пред къпалнята. Той ме изпраща в друга къпалня, в голямото море, дето ангел слиза да размътва водата не само веднъж в годината, но всеки час.“

Сега аз искам да обърна вниманието ви върху мисълта да работите върху себе си за пробуждане на съзнанието. Като работите така, стремете се да имате уважение към себе си, към ближните си и обич към Бога. Който не обича Бога, той не е човек; който не почита и не уважава себе си, той не е човек; който не е готов да се жертва за ближния си, той не е човек. Докато сте на Земята, било в сегашния или в бъдещия живот, най-великото нещо е да бъдете човеци. Няма по-велико нещо за сегашния човек от това – да бъде истински човек. Някой иска да бъде ангел. И това е добре, но да бъдете ангели, туй значи да ви назначат на служба. Ангелът е чиновник и като чиновник той е гражданин на Царството Божие. Същото нещо виждаме и в държавите на Земята. Не може да бъде човек служител в някоя държава, ако първо не е неин гражданин. Следователно първо трябва да бъдете граждани, а после служители на Царството Божие. Това са естествени отношения. Също така можете да запитате хората, които казват, че имат майка и баща, къде са техните майки и бащи? – „Де е майка ти?“ – „Не зная.“ – „Де е

баща ти?“ – „Не зная.“ – „На Земята ли са, или не?“ – „Умрели са.“ Питам: можете ли да наречете свои майки и бащи онези, които умират, които губят съзнанието си, които имат толкова недостатъци, толкова слабости? Какво можете да очаквате от една слаба майка? От слабия нищо не може да се очаква. Истински Баща е само Онзи, Който никога не умира, никога не спи, никога не отслабва. Той е всесилен и всичко може да направи. В това всеки трябва да вярва.

Като говоря за вярата, аз имам предвид онази вяра, която няма никакво име. Който има тази вяра, той винаги носи в ръката си магическата тояжка, и каквото му потрябва, тропне с нея. Ако отиде на планината и пожелае да яде, той тропне с тояжката си и пред него се издига великолепен палат. Пак тропне с тояжката си и вратата на палата се отваря. Той влиза вътре и вижда много стаи, хубаво наредени, украсени с цветя, навсякъде музика свири. Тропне с тояжката си и пред него излизат слуги, готови да изпълнят заповедите му. Веднага слагат богата трапеза и той започва да яде. Щом се нахрани, тропне с тояжката си и всичко това веднага изчезва. Представете си, че вие имате способността да разполагате с магическата пръчица! Какъв щеше да бъде вашият живот?

Ще кажете, че това са забавления. – Съгласен съм с вас. Но питам: когато някой човек прекара 60 години на Земята и през всичкото време търси щастие, богатство, високи служби, това не е ли забавление? Той намерил ли е това, което е търсил? Нищо не е намерил. Мнозина даже не са могли да поживеят повечко, за да видят илюзиите, с които са се забавлявали. Това не трябва да ви обезсърчава, нито да представлява някакво противоречие. Аз искам да обърна вниманието ви върху ония неща, които представляват обвивки на живота. Когато някой не сполучи в живота си, това не значи, че е нещастен. Напротив, щастлив е този човек.

Един турчин турил някакво обявление някъде, с което накарал минувачите да се спират. На обявлението той написал: „Който влезе вътре, пишман ще стане; който не влезе вътре, пак пишман ще стане.“ Заинтересували се хората,

започнали да се спират пред обявлението, и като виждали, че някой излизал оттам, питали го: „Какво има вътре?“ – „Влез и виж сам!“ Значи и който влезе, и който не влезе, все нещастен ще бъде. Аз тълкувам обявлението по следния начин: който влезе, даде парите си и не разбере това, каквото е видял, той ще бъде нещастен. Който не влезе вътре, по нямане на средства или на време, и той ще бъде нещастен. Влез и разбери! В това седи силата. Вие сте влезли вече, но за да не се пишманите, гледайте да разберете дълбокия смисъл на всичко, което сте видели и чули. Питам: ако живеете и не разберете живота, какво сте придобили? Ако имате един приятел и не сте го разбрали, какво сте придобили? Ако Слънцето изгрява и не сте доволни от него, разбрали ли сте живота? Ако ядете и не сте доволни от яденето, разбрали ли сте живота? За да разберете живота и за да не съжалявате, че сте влезли в него, трябва да сте доволни от всичко, което вършите.

За да бъде доволен, човек непременно трябва да срещне своя Баща. И наистина, единственото нещо, което всички хора очакват, е да срещнат своя Баща, Когото не са виждали от незапомнени времена. Той постоянно пише писма на своите деца, но те понякога само Му отговарят, все нямат време. Обаче съзнанието на повечето хора вече се пробужда и в тях се явява желание да се върнат при Баща си. Те са взели торбичките си и са се отправили към Него, но си мислят: „Дали ще ни приеме Баща ни? Толкова време се мина, откак не сме Му писали. Ние почти сме Го забравили.“ – Не се безпокойте, Баща ви ще ви приеме много добре: ще ви прегърне, ще ви целуне, ще заповяда да заколят най-угоеното теле за вас. Ще има ядене, пиене, веселие. Когато по-големият ви брат си дойде от нивата и чуе, че сте се върнали от странстването си, ще се разсърди, защото ще помисли, че ще вземете дял от неговото наследство.

Какво виждаме днес? – Че ревността се събужда и между религиозните хора. Когато нов човек влезе в някое религиозно общество, всички започват да му казват: „Ти едва дойде и желаеш вече да вземеш първото място.“ Между религиоз-

ните хора се забелязва желание всеки да изпъкне, да стане учител. И най-хубавата цигулка да имате, за две години не можете да станете учител. Цели 30 години наред трябва да свири човек, и то по десетина часа на ден, за да стане поне третостепенен виртуоз. А тъй, едва да държи лъка и да мисли, че свири хубаво, това значи да се самозалъгва. И певци има такива. Единствената певица, която съм слушал, беше една туркиня във Варна. Когато пееше, никой не я виждаше, криеше се, но гласът Ѝ се чуваше надалече. Всички варненци се събираха около къщата Ѝ да я слушат. Тя пееше за себе си. Истински певец или музикант е този, който пее или свири за себе си. Някой едва се научил да пее, ще излезе пред публика, а после ще каже, че не са го оценили. Достойнство има човекът! Човек трябва да бъде внимателен, на никого да не създава неприятности или страдания. Дойде някой при мене, иска да му кажа Истината. Ако ти кажа Истината, ти ще бъдеш нещастен. – „Не, аз съм силен, ще издържа на всичко.“ – Не е въпросът там. Аз искам да кажа на човека само онова, което може да го повдигне и задоволи. Така трябва да постъпват новите хора.

Какви са качествата на новия човек? Новият човек никога и на никое същество, малко или голямо, не трябва да причинява страдания. Към всички същества, които Бог е създал, той трябва да изпитва свещено чувство Когото и да срещне, той трябва да бъде радостен и весел. От незнание или от неразбиране хората често си създават страдания едни на други. За да не става това, съзнанието им трябва да бъде будно. Ако някой е щастлив, и другите около него трябва да бъдат щастливи. Христос казва: „Син Человечески не дойде да Му послужат, но да послужи.“ Ако някой иска другите да му служат, той ще им причини страдания. Ако той им служи, ще ги направи щастливи. Не, всеки трябва да служи като Христа. Три главни мотива вземат участие при служенето: да служиш от пробуждане на великата Божия Любов в тебе, да служиш от пробуждане на великата Божия Мъдрост в тебе, да служиш от пробуждане на великата Божия Истина в тебе.

Това са трите важни принципа, които вземат участие при служенето. Ако ги спазвате, вие ще бъдете готови на услуга и към най-малкото същество. Каквото и да направи то, вие ще бъдете снизходителни към него.

Не презирайте малкото дете, което се учи да пее. То кряска, вика на майка си, сърди се, взема първите уроци по пеене: взема първия тон на живота, после втория и т. н. Като започне да пее, майката го поглади, помилва и казва: „Отлично пее, добър певец ще стане моето детенце!“ Наистина, това дете, което днес кряска, някога ще стане отличен певец, музикант, художник, поет, учен или философ.

За да постигнете това, всички трябва да бъдете търпеливи, както Бог е дълготърпелив; всички трябва да любите, както Бог люби; всички трябва да бъдете внимателни като Бога; всички трябва да приложите знанието си към хората, както Бог прилага своето. Както Бог прилага Истината и Свободата към всички хора, така и вие трябва да имате свещен трепет към тях, да ги приложите в живота си. Всеки трябва да бъде прозорец, през който да минава Божествената светлина. Ако Светлината и Животът влизат през вашия прозорец, вие ще бъдете проводник за щастието на цялото човечество. Когато се запитвате какво е предназначението ви на Земята, казвам: вашето предназначение е да бъдете проводници на Живота и Любовта, на Знанието и Мъдростта, на Истината и Свободата. Ако постигнете това, животът ви напълно се осмисля.

Като говоря върху тия принципи на живота, вие се натъквате на вашия личен живот и започвате да се смущавате. Защо? – Изпадате в контраст. То е все едно да имам пред себе си хора, облечени в нечисти, изцапани дрехи, и да им говоря за чистота. Като се погледнат, в тях ще се яви желание да се окъпят. Вместо да отидат в къпалнята, аз им казвам: вдигнете одъра си и вървете на работа! Никаква къпалня не ви е нужна. Ако е въпрос да бъдете облечени с нови, чисти дрехи, аз мога да тропна с пръчицата си и моментално ще се видите облечени. Това мога да направя, но от вас се иска една добродетел – свещено да пазите дрехата, която ви е дадена. Какво ще направите вие? Ако нямате тази добродетел в себе си, ще

свалите дрехата си от гърба си и ще я дадете на някого от любов. Дрехата на Любовта на никого не се дава. Давайте от изобилието на своя живот, и ще видите как той ще мине и в ближните ви. Давайте от изобилието на своето знание, за да премине и в ближните ви. Давайте от изобилието на свободата си, за да премине и в ближните ви. Давайте от изобилието на Любовта си, за да премине във всички хора на Земята.

Как ще познаете, че Бог, т.е Любовта, е дошла във вас? Някой е болен, лежи отчаян, обезсърчен, и в това време чува тихият глас отвътре да му казва: „Стани, вдигни одъра си и ходи!“ Той казва: „Татко, понеже чух Гласа Ти, ставам и съм готов да направя всичко, каквото пожелаеш.“ Днес хората искат да наредят работите си, да придобият знания и тогава да служат на Бога. Но Той казва: „Станете, вдигнете одъра си и идете на работа!“ Сега и аз ви казвам: вдигнете одъра си и идете на работа в света! Вие сте учени хора, можете да работите. Кажете ми как ще започнете работата? Ако остане на мене, ето как бих постъпил: първо ще намеря гладните хора. Като видя някой гладен, ще го питам колко дена не е ял. Ако ми каже, че не е ял два-три дена, ще го повикам у дома си и първо ще му предложа вода да измие ръцете и краката си, после ще го накарам да среши косата си, да се преоблече, а след това ще го поканя на трапеза, покрита с чиста хубава покривка, а на нея ще бъдат сложени пресен топъл хляб и плодове. Пред него ще поставя чиста бяла чиния със златна вилица, лъжица и нож, и ще му кажа: „Заповядай, нахрани се добре!“ Като се нахрани и благодари, ще му кажа: „Ето, това е Новото учение! Ако си доволен, ела сега с мене да помагаме на другите хора.“ По този начин ще събирам гладни хора и в продължение на един месец ще имам около себе си наймалко хиляда души, с които ще отидем на бойното поле да атакуваме неприятеля. Така ще превземаме позиция след позиция. Какво по-хубаво от това? Казвате: „Какво ще атакувате? Какви позиции ще превземате?“ – Ще гоним сиромашията, неправдата, лъжата, грубостта – с една дума – всички несгоди в света. За тази цел ще се въоръжим с топове, с пушки,

с картечници и като прогоним неприятеля, ще възстановим Царството Божие на Земята. Тогава ще сложим трапези и всеки ще слугува на себе си. Защо? – Защото в Царството Божие всеки е слуга, няма кой на кого да слугува. В който ден всеки започне да слугува на себе си, дошло е Царството Божие на Земята.

Време е вече да се слугува, да се разнася Любовта в света. Всяка сутрин изпращайте по една светла мисъл, по едно добро, възвишено чувство. Тогава ще чуете гласа на Бога, Който вижда всичко и следи какви са вашите мисли и чувства, които изпращате в света. Всеки ден правете по една добра постъпка, за която да получите одобрението на Живия Бог. Ако мисълта, чувството и постъпката ви са добри, ще чуете гласа на Бога – тих и дълбок, Който казва: „Влезте в Царството Божие! Вие извършихте Моята воля, като причинихте на братята си радости, а не страдания."

Сега аз желая всички да бъдете носители на Новото учение – Учение на Любовта, Учение на почит и уважение, на зачитане на всичко красиво, чисто и възвишено в света.

Казвате: „Можем ли да приложим това Учение?" – От вас зависи. Казах ви, че сте добри, а вие се съмнявате. Аз вземам думата *добър* в положителен смисъл, а вие я вземате в отрицателен и казвате, че не сте още добри. Не, вие можете да бъдете добри още сега – от вас зависи това. Че някой направил известна погрешка – това е негова работа. Защо трябва вие да се сърдите, да се тревожите? Не се занимавайте с чуждите погрешки. Ако разбирате дълбокия смисъл на нещата, ще видите, че погрешките на хората са благословение за вас.

Един млад момък тръгнал да търси своята възлюбена по света, но не могъл да я намери. Като се връщал от своето дирене отчаян, разбит, недоволен, той видял на пътя една красива мома с пукната глава и счупен крак. Като я погледнал в това положение, той се съжалил над нея. Приближил се близо до момата и си казал: „Понеже не намерих своята възлюбена, ще направя едно добро на тази красива мома." Превързал главата Ѝ, превързал крака Ѝ и спрял при нея да поговорят. Момата започнала да се оплаква как пострадала,

какви болки изпитвала в главата и в крака, но той Ѝ казал: „Много добре стана, че те удариха. Ако не беше пострадала, аз нямаше да те намеря. Много години се изминаха, откак те търся.“ Той познал в лицето на красивата мома своята възлюбена.

Ако вашата глава е пукната, ако кракът ви е счупен и ви намери вашият възлюбен, болките и страданията ви са на място. Тъй щото, както и колкото да страдате, радвайте се, ако това страдание е послужило като повод да намерите Онзи, Който ви обича.

Желая на всички да имате присъствието на Божията Любов, която носи Живот в себе си. Да имате присъствието на Божията Мъдрост, която носи Знание и Светлина. Да имате присъствието на Божията Истина, която носи Свобода за човешките души!

Господи, да пребъде Твоят Дух на Любовта, Твоят Дух на Мъдростта и Твоят Дух на Истината в нашите сърца!

21 август, 5 ч.

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Гем (тур.) – юзда
ДелӐ (тур.; наречие при имена) – луд, палав, луда глава.
Долап (перс.) – шкаф, обикновено взидан в стена
Занѝти (рус.) – заети
Кехаѝ (перс.) – селски глашатай.
Кинематограф – кино, филм
Кąпище – място, където се изхвърля смет; бунище.
МамарцӐ – дребни ракообразни животни, които плуват на групи по повърхността на тиха вода.
МрĈвя (рус.) – мравка
Мѝтва – градинско растение
НепрерӐвен (рус.) – непрекъснат
Обленява се (рус.) – става ленив, мързелува.
Остāн – тънка тояга с остър железен връх, която служи за подкарване на едър рогат добитък.
Пāтало (гр.) – подкова
Пишман ще стане (тур.) – ще съжалява, ще се окайва.
Рожкови (библ.) – плодове, които са се раждали в древните времена в страните около Средиземно море и с които са се хранели сиромасите и свинете.
Сараф (тур.) – човек, занимаващ се с размяна на пари или с търговия на злато.
СкĈржав (диал.) – скъперник
Слог (ост.) – сричка
Старуха (рус.) – старица
СтъгдĈ (остар.) – площад, мегдан.
ТӐсещи (от *тѫсячи*) (рус.) – хиляди
Трен (фр.) – влак
Уд (ост.) – крайник, член, отделен орган на тяло.
Укрухи (библ.) – къшеи, парчета, остатъци.
Услишание (от *услышать*) (рус., чсл.) – чуване, усещане.
ХавĈ (разг.) – ситуация, положение
Хомот – дървено приспособление за впрягане, което се поставя на шията на волове и биволи, за да теглят кола или рало; ярем.
Хуже губернаторское (рус.) – по-лошо, по-зле и от губернаторското.
ЮлĈр (тур.) – оглавник (въже или ремък, с който се връзва добиче за главата.)

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

[1] Питагор (582-496 г. пр. Хр.) – древногръцки математик и философ, създател на окултната и философска школа на питагорейците.

[2] Жан-Батист Молиер (1622–1673) – френски драматург, режисьор и актьор, майстор на комичната сатира от времето на Класицизма.

[3] Лев Николаевич Толстой (1828–1910) – руски писател и мислител, родоначалник на движението *толстоизъм*, в основата на което е залегнала идеята за несъпротивление на злото.

[4] Месемврия – старото име на град Несебър.

[5] Чарлз Дарвин (1809-1882) – английски биолог и пътешественик, основоположник на съвременната еволюционна теория за произхода на видовете.

Поредицата *Съборно слово* обединява в хронологичен ред беседите, изнасяни от Учителя на Седемте рилски езера, Витоша и в София на Изгрева, систематизирани досега като *рилски* и *съборни*.

ИЗДАДЕНИ ДОСЕГА КНИГИ В ПОРЕДИЦАТА *СЪБОРНО СЛОВО*

ВЕРИГАТА НА БОЖЕСТВЕНАТА ЛЮБОВ (2007), включва:

Годишни срещи на Веригата 1903-1909, Варна,
публикувани в книгата *Учителя във Варна* (1999)

Годишни срещи на Веригата 1910-1915, Търново,
публикувани в книгата *Всемировият Учител Беинса Дуно и Велико Търново* т.1 (1995) и т.2 (1996)

МИРОВАТА ЛЮБОВ (2008), включва:

Беседи, обяснения и упътвания от Учителя, 1919, Търново

Беседи и напътвания от Учителя, 1920, Търново

Беседи, обяснения и упътвания от Учителя, 1921, Търново

ЛЮБОВ КЪМ БОГА (2007), включва:

Любов към Бога, Езерата, 1931

Нашето място, Езерата, 1931

Отиване и връщане, съборни беседи, София, Изгрев, 1931

КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ (2008), включва:

Ценното из книгата на Великия живот, Езерата, 1932

Бъдещото верую на човечеството, София, Изгрев, 1933

Великото в живота, Витоша, Яворови присои, 1934

Часът на Любовта, София, Изгрев, 1934

Учителя Петър Дънов

КНИГАТА НА ВЕЛИКИЯ ЖИВОТ

СЪБОРНО СЛОВО
1932–1934

Редактор
СПАСКА МИХОВСКА

Художник
ДАНИЕЛА ТОДОРОВА

Компютърен дизайн
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат
Печатни коли 27

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“
02/ 9 634 313

izdatelstvo@bialobratstvo.info
www.bialobratstvo.info

Цена 14 лв.